

**ỦY BAN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
SỞ VĂN HÓA VÀ THỂ THAO**

-----*****-----

**TÀI LIỆU
HỘI NGHỊ TRIỂN KHAI NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM
NGÀNH DI SẢN VĂN HÓA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
NĂM 2025**

(Lưu hành nội bộ)

Thành phố Hồ Chí Minh, Ngày 17 tháng 01 năm 2025

MỤC LỤC

PHẦN I. THAM LUẬN HỘI NGHỊ TRIỂN KHAI NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM NGÀNH DI SẢN VĂN HÓA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH NĂM 2025	4
Công tác kiểm kê - bảo quản hiện vật tại Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ	5
<i>Ths. Trịnh Thị Tuyết Hằng</i>	
Xây dựng bộ nhận diện thương hiệu Bảo tàng Lịch sử Thành phố Hồ Chí Minh - một diện mạo mới đầy tính sáng tạo	9
<i>TS. Hoàng Anh Tuấn</i>	
Một số kinh nghiệm hoạt động của Bảo tàng Áo dài.....	15
<i>Huỳnh Ngọc Vân</i>	
Về công tác tu bổ di tích trên địa bàn thành phố Thủ Đức.....	19
<i>Phòng Văn hóa - Thể thao và Du lịch thành phố Thủ Đức</i>	
Công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn Quận 1	23
<i>Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 1</i>	
Quản lý di sản văn hóa gắn với phát triển du lịch trên địa bàn Quận 3	28
<i>Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3</i>	
Phát huy các nguồn lực xã hội trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn Quận 5.....	32
<i>Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 5</i>	
Về công tác tham mưu đặt tên đường trên địa bàn Quận 12	37
<i>Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 12</i>	
Bảo tồn phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn quận Bình Thạnh.....	41
<i>Phòng Văn hóa và Thông tin quận Bình Thạnh</i>	
Bảo tồn di sản văn hóa gắn với bảo vệ môi trường văn hóa	46
<i>Phòng Văn hóa và Thông tin quận Tân Bình</i>	
Công tác quản lý nhà nước về di sản văn hóa trên địa bàn quận Tân Phú năm 2024	50
<i>Phòng Văn hóa và Thông tin quận Tân Phú</i>	

Công tác vận động lập hồ sơ xếp hạng di tích trên địa bàn huyện Bình Chánh	59
---	-----------

Phòng Văn hóa và Thông tin huyện Bình Chánh

Công tác đặt tên, đổi tên đường và công trình công cộng trên địa bàn huyện Củ Chi	62
--	-----------

Phòng Văn hóa và Thông tin huyện Củ Chi

Về việc phối hợp tham mưu thực hiện công tác điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh	64
--	-----------

Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố Hồ Chí Minh

Ứng dụng công nghệ và chuyển đổi số trong hoạt động của Bảo tàng Hồ Chí Minh - chi nhánh Thành phố Hồ Chí Minh	68
---	-----------

Bảo tàng Hồ Chí Minh - Chi nhánh Thành phố Hồ Chí Minh

Đánh giá công tác phối hợp với các đơn vị trong hoạt động của Bảo tàng Tôn Đức Thắng.....	73
--	-----------

Bảo tàng Tôn Đức Thắng

Kiến tạo không gian trưng bày tại Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh.....	76
--	-----------

Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh

Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh trong hợp tác quốc tế về bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa	85
---	-----------

Phòng Giáo dục - Truyền thông và quan hệ công chúng Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh

Vai trò của bảo tàng trong sự phát triển bền vững của du lịch tại Thành phố Hồ Chí Minh	101
--	------------

Bảo tàng Chứng tích Chiến tranh

Ánh sáng trong trưng bày tác phẩm nghệ thuật - kinh nghiệm của Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh.....	106
--	------------

Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh

Giải pháp trưng bày, thu hút khách tham quan trong các hoạt động của Bảo tàng nghệ thuật Quang San	112
---	------------

Bảo tàng nghệ thuật Quang San

PHẦN II. BÁO CÁO KẾT QUẢ THỰC HIỆN KẾ HOẠCH CHƯƠNG TRÌNH BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY BỀN VỮNG GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA VIỆT NAM NĂM 2024, PHƯƠNG HƯỚNG NHIỆM VỤ NĂM 2025 CỦA THÀNH PHỐ THỦ ĐỨC, CÁC QUẬN, HUYỆN, CÁC ĐƠN VỊ KHỐI DI SẢN VĂN HÓA	115
--	------------

PHẦN I.
THAM LUẬN HỘI NGHỊ TRIỂN KHAI NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM
NGÀNH DI SẢN VĂN HÓA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH NĂM 2025

CÔNG TÁC KIỂM KÊ - BẢO QUẢN HIỆN VẬT TẠI BẢO TÀNG PHỤ NỮ NAM BỘ

Ths. Trịnh Thị Tuyết Hằng¹

Bảo tàng là một thiết chế văn hóa và khoa học đặc thù. Bảo tàng có chức năng nghiên cứu khoa học, giáo dục và phục vụ nhu cầu thưởng thức văn hóa, giải trí của công chúng cũng như nhu cầu du lịch. Bảo tàng có tiêu chuẩn rất rõ ràng, khoa học, trong đó “Kiểm kê - Bảo quản” là một trong những công tác thiết yếu, cơ bản của bảo tàng và là một trách nhiệm quan trọng của các viên chức làm công tác kiểm kê - bảo quản trong bảo tàng. **Kiểm kê hiện vật là xác lập thủ tục pháp lý, làm sáng tỏ nội dung, ý nghĩa, giá trị và tình trạng bảo quản của hiện vật nhằm phục vụ công tác quản lý, bảo quản, khai thác và sử dụng hiện vật.** Song song đó bảo quản trong bảo tàng không chỉ quan tâm tới việc bảo vệ vật liệu của hiện vật mà còn nhằm đảm bảo tính thẩm mỹ, tính văn hóa và tính lịch sử của hiện vật, là những tính chất mang lại ý nghĩa, giá trị cho hiện vật.

Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ hoạt động theo chức năng là trung tâm văn hóa giáo dục cho phụ nữ bao gồm các hoạt động: nghiên cứu, sưu tầm và tổ chức các cuộc hội thảo, trưng bày giới thiệu những tư liệu, hình ảnh, hiện vật có liên quan đến lịch sử phụ nữ trong công cuộc xây dựng và bảo vệ đất nước của phụ nữ Việt Nam nói chung và phụ nữ miền Nam nói riêng. Từ đó, Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ đã chọn tư tưởng chủ đạo trong trưng bày là thể hiện truyền thống đấu tranh giữ nước và trong xây dựng, phát triển đất nước của phụ nữ Việt Nam.

Hiện nay, Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ đang lưu giữ 44.528.000 hiện vật, hình ảnh, tài liệu, trong đó: 22.014.000 hiện vật gốc, 22.514.000 hình ảnh, tài liệu khoa học, phân bố ở các kho. Các hiện vật được chia thành sưu tập theo chủ đề hoặc theo chất liệu để dễ dàng phục vụ cho công tác trưng bày, đưa hiện vật đến với công chúng. Với sự đa dạng của những tài liệu, hiện vật mà bảo tàng đang lưu giữ thì khâu kiểm kê – bảo quản hình ảnh, tài liệu, hiện vật rất được chú trọng.

Tất cả hiện vật đều được kiểm kê một cách đầy đủ theo đúng quy định, đảm bảo các hiện vật sau khi được Hội đồng khoa học duyệt nhập kho cơ sở được xác lập thủ tục pháp lý và đưa vào sử dụng một cách rộng rãi phục vụ cho các mục đích khoa học của bảo tàng: đăng ký hiện vật vào sổ; nhập dữ liệu, hình ảnh hiện vật vào phần mềm quản lý, scan tư liệu, hình ảnh hiện vật giấy và hồ sơ hiện vật phục vụ công tác bảo quản; số hóa 3D những hiện vật tiêu biểu, độc bản phục vụ công tác bảo quản, trưng bày, tuyên truyền và giáo dục, mô tả, ghi chép vào sổ

¹ Trưởng Phòng Kiểm kê - Bảo quản Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ

Kiểm kê bước đầu, sau đó tiến hành các khâu chụp, chỉnh sửa hình ảnh, hiện vật để chèn vào phiếu hiện vật và nhập dữ liệu vào phần mềm quản lý hiện vật, đánh số hiệu lên hiện vật, chụp và chỉnh sửa hình ảnh hiện vật, nhập dữ liệu hiện vật vào máy tính, phần mềm quản lý, phân loại sắp xếp hiện vật, đề xuất phương án bảo quản, khai thác thông tin hiện vật... Đây mạnh công tác số hóa tài liệu, hiện vật trong đó hoàn thành xây dựng phần mềm quản lý hiện vật, triển khai nhập liệu trên 80% phiếu hiện vật để đưa vào khai thác, sử dụng. Ngoài việc lập danh mục hiện vật theo loại hình hiện vật, bộ phận kiểm kê của bảo tàng còn lập danh mục hiện vật theo từng chất liệu để thuận tiện theo dõi. Hồ sơ hiện vật đều được lưu giữ đầy đủ, khoa học giúp cho việc tìm kiếm thông tin hiện vật nhanh chóng. Việc xuất nhập hiện vật được thực hiện thống nhất những thủ tục pháp lý cho quy trình nhập hiện vật vào kho tránh những thất thoát sai sót. Trong những năm gần đây, đội ngũ viên chức làm công tác kiểm kê hiện vật đã chủ động ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác kiểm kê cũng như bảo quản hiện vật, với mong muốn đẩy nhanh quy trình kiểm kê hiện vật

Song song với công tác kiểm kê thì công tác bảo quản hiện vật cũng có vai trò hết sức quan trọng. Công tác bảo quản thường xuyên là công tác mang tính chất cần thiết nhằm loại bỏ những tác nhân gây hại như là bụi bẩn, côn trùng, nấm mốc, nhằm kéo dài tuổi thọ, phòng tránh xuống cấp cho hiện vật. Với môi trường, nhiệt độ mang tính chất khí hậu nhiệt đới gió mùa nếu không tiến hành công tác bảo quản thường xuyên, hiện vật sẽ bị xuống cấp nhanh chóng và khó có thể khắc phục được. Nhận thức hiện vật là “xương sống” cho mọi hoạt động của bảo tàng, là tiêu chí để phân loại các bảo tàng. Trong những năm vừa qua, công tác bảo quản hiện vật tại Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ luôn được coi trọng và được xem là một trong những hoạt động nghiệp vụ hàng đầu của đơn vị.

Công tác bảo quản hiện vật được thực hiện sau khi đã tiến hành công tác kiểm kê, lập hồ sơ khoa học. Đối với những hiện vật mới sưu tầm về, viên chức làm công tác bảo quản phải khảo sát, nghiên cứu, hiện vật phải được đánh giá đúng tình trạng, chất liệu hiện vật, xác định đúng các loại hóa chất dự kiến sử dụng bảo quản, đưa ra phương pháp bảo quản phù hợp, lập danh mục và tiến hành các bước bảo quản đảm bảo đúng quy trình, khoa học... Trước tiên làm vệ sinh cơ học, nếu các hiện vật dễ bị oxi hoá như hiện vật chất liệu kim loại sắt sẽ được tiến hành thêm các bước quét hóa chất tẩy rỉ không sơn, rồi mới đặt lên giá, tủ để tránh oxy hóa, vi khuẩn, nấm mốc lây lan từ bên ngoài xâm lấn đến hiện vật đã được bảo quản. Dùng máy hút ẩm, máy điều hòa không khí để đảm bảo độ ẩm phù hợp với từng chất liệu hiện vật. Phải luôn luôn duy trì chế độ thông gió, chế độ nhiệt độ - độ ẩm tối ưu cho môi trường bảo quản hiện vật. Để đề phòng nấm mốc phát sinh, viên chức làm công tác bảo quản thường xuyên quét, lau chùi,

vệ sinh tủ kệ, các phương tiện bảo quản và kho bảo quản, phát hiện thấy nấm mốc, phải cách ly ngay hiện vật đó và áp dụng các biện pháp chống nấm mốc. Thường xuyên kiểm tra theo dõi tình trạng hiện vật để kịp thời phát hiện những hiện vật đang có nguy cơ bị hư hỏng, nấm mốc xâm nhập, ô xy hóa. Từ đó đưa ra phương án xử lý, bảo quản kịp thời, hạn chế đến mức thấp nhất sự hư hại cho hiện vật.

Từ năm 2018, hệ thống Kho bảo quản của Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ đã được đầu tư xây mới có diện tích tương đối đạt chuẩn, hiện có 01 xưởng bảo quản trị liệu tại tầng hầm và 06 kho hiện vật bố trí theo chất liệu và theo sưu tập với các trang thiết bị như: tủ quay đưng hiện vật, giá kệ, điều hòa nhiệt độ, máy hút ẩm, máy đo độ ẩm, tủ chống ẩm, quạt thông gió... Công tác bảo quản hiện vật tại Bảo tàng Phụ nữ trong những năm gần đây đã được đầu tư nhưng do nguồn kinh phí cấp hàng năm cho công tác bảo quản có hạn, số lượng hiện vật nhiều nên việc tiến hành bảo quản chưa được đồng bộ cho tất cả các hiện vật mà phải lựa chọn, ưu tiên bảo quản trước những hiện vật đang trong tình trạng hư hỏng trầm trọng.

Đến nay, công tác kiểm kê – bảo quản tại Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ đã thực hiện theo đúng Quy chế Kiểm kê hiện vật bảo tàng. Đã hoàn thành hồ sơ khoa học 100% hiện vật gốc thể khối nhiều chất liệu, tài liệu hình ảnh có giá trị, phim băng video, cassette, CD, DVD, tài liệu khoa học phụ. Hệ thống kho bảo quản đã được sắp xếp khoa học hơn, theo từng chất liệu và bộ sưu tập, tạo điều kiện thuận lợi cho việc bảo quản cũng như xuất nhập và nghiên cứu về hiện vật. Hiện vật được đánh số kiểm kê phân loại, vào sổ đăng ký, cũng như quản lý trên phần mềm do Cục di sản văn hóa hướng dẫn theo mẫu qui định. Việc xuất, nhập hiện vật được tiến hành theo quy trình chặt chẽ và theo dõi bằng sổ xuất, nhập có ghi chép cụ thể rõ ràng lý do, ngày tháng xuất nhập theo lệnh xuất kho của giám đốc bảo tàng. Hiện vật nhập kho cũng tuân thủ quy trình có biên bản giám định của Hội đồng khoa học cơ quan hoặc Hội đồng thẩm định mua hiện vật của Thành phố, biên bản giao nhận danh mục và hình ảnh hiện vật nhập kho, bản ghi chuyện kể hiện vật.

Tuy nhiên, công tác kiểm kê - bảo quản hiện vật của Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ hiện nay cũng còn nhiều điều bất cập và trăn trở. Đó là số lượng đáng kể hiện vật liên quan đến nhân vật, sự kiện trong lịch sử đấu tranh cách mạng của phụ nữ còn thiếu nhiều thông tin quan trọng chưa cập nhật được, có một số hiện vật không rõ nguồn gốc, thời gian, không có bảng ghi chép chuyện kể hiện vật..., đây là những hiện vật được các di cán bộ lão thành sưu tầm từ những ngày đầu thành lập bảo tàng nhưng do nhiều yếu tố chủ quan lẫn khách quan như các di không có biên bản giao nhận hiện vật, bản ghi chép chuyện kể hiện vật...đến khi tiến hành

kiểm kê thì thông tin hiện vật gần như là con số 0, là trở ngại lớn cho công tác hoàn thành hồ sơ khoa học, nghiên cứu và phát huy tác dụng trưng bày phục vụ công chúng, phần lớn số hiện vật này là kỷ vật mà chủ nhân của nó người còn, người mất, và người đi sưu tầm về cũng không còn nhớ nhiều chi tiết vì hầu hết tuổi đã cao sức đã yếu. Bên cạnh đó, trình độ của viên chức làm công tác kiểm kê - bảo quản hiện vật đã được nâng cao, tuy nhiên chưa có chú trọng đào tạo cán bộ chuyên sâu về lĩnh vực bảo quản gia cổ và phục chế hiện vật.

Trong thời gian tới, để công tác kiểm kê, bảo quản hiện vật ngày một được nâng cao về chất lượng cũng như việc áp dụng những tiến bộ khoa học kỹ thuật trong công tác bảo quản nhằm lưu giữ và kéo dài tuổi thọ cho hiện vật phục vụ tốt công tác nghiên cứu, trưng bày phát huy giá trị, Bảo tàng cần được đầu tư hơn nữa về cơ sở vật chất, trang thiết bị hiện đại để bảo quản hiện vật. Tạo điều kiện cho viên chức làm công tác bảo quản được tham gia các lớp tập huấn nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ. Ngoài ra, Bảo tàng cần nhanh chóng cập nhật, bổ sung thông tin những hiện vật liên quan đến những đóng góp của phụ nữ Nam Bộ trong hai cuộc kháng chiến từ nguồn các cô, chú có những đóng góp trong đấu tranh bảo vệ Tổ quốc, sớm khai thác giá trị hiện vật tránh việc bỏ quên những hiện vật quý, là những minh chứng cho một thời đáng nhớ của các má, các cô, các chị.

Với thời đại công nghệ số như hiện nay, để công tác kiểm kê, bảo quản có hiệu quả, tránh lãng phí thời gian, việc hoàn thiện thủ tục kiểm kê đăng ký hiện vật như viết sổ kiểm kê, phiếu hiện vật, sổ đăng ký hiện vật, sổ phân loại hiện vật nên cho phép sử dụng các phần mềm để nhập, lưu trữ và truy cập hạn chế việc nhập thủ công rất mất nhiều thời gian. Hơn nữa, để thực hiện xu hướng công tác số hóa hiện vật, chúng ta cần phải xây dựng một phần mềm mới để sử dụng tiện ích, phù hợp với Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ để thực hiện công tác nhập thông tin dữ liệu, rà soát tìm kiếm và quản lý hiện vật của bảo tàng một cách khoa học hơn.

Có thể nói, công tác kiểm kê - bảo quản là một công tác rất quan trọng và cực kì cần thiết trong hoạt động của bảo tàng. Mỗi một hiện vật đều có cách tiếp cận riêng, chính vì vậy mà công tác kiểm kê - bảo quản đòi hỏi tính chuyên môn cao. Công tác kiểm kê, bảo quản hiện vật tại Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ trong thời gian qua đã đạt được kết quả đáng khích lệ. Tuy vẫn còn một số hạn chế nhỏ nhưng Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ đã và đang từng bước khắc phục để hoàn thiện và phát huy vai trò của công tác bảo quản hiện vật. Chắc chắn rằng trong tương lai không xa, Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ sẽ ngày càng phát triển và góp phần quan trọng trong việc bảo tồn và phát huy các giá trị truyền thống tốt đẹp của người phụ nữ Việt Nam nói chung và phụ nữ Nam Bộ nói riêng.

XÂY DỰNG BỘ NHẬN DIỆN THƯƠNG HIỆU BẢO TÀNG LỊCH SỬ THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH - MỘT DIỆN MẠO MỚI ĐẦY TÍNH SÁNG TẠO

TS. Hoàng Anh Tuấn¹

1. Mở đầu

1.1. Giới thiệu về Bảo tàng Lịch sử TP. HCM

Bảo tàng Lịch sử Thành phố Hồ Chí Minh là một bảo tàng lớn và có lịch sử phát triển lâu đời ở khu vực phía Nam Việt Nam. Bảo tàng Lịch sử Thành phố Hồ Chí Minh trước đây là Bảo tàng Blanchard de la Brosse (tên của viên thống đốc Nam Kỳ) thành lập năm 1929 và là bảo tàng đầu tiên ở phía Nam Việt Nam

Từ năm 1956, Bảo tàng mang tên “Viện Bảo tàng Quốc gia Việt Nam” tại Sài Gòn, nơi trưng bày về mỹ thuật cổ một số nước Châu Á.

Cho đến ngày 23/8/1979, bảo tàng chính thức đổi tên là Bảo tàng Lịch sử Thành phố Hồ Chí Minh theo Quyết định số 235/QĐ-UB của Ủy ban Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh.

Năm 2012, tòa nhà Bảo tàng được công nhận là Di tích kiến trúc nghệ thuật cấp Quốc gia. Một kiến trúc mang đậm nét phương Đông kết hợp với phương Tây tạo nên một kết cấu công trình vững chãi, hài hòa, cân xứng với cảnh quan xung quanh.

Hiện nay, Bảo tàng sở hữu hơn 43.000 hiện vật với nhiều sưu tập độc đáo, quý hiếm có nguồn gốc từ nhiều quốc gia, dân tộc; đa dạng về chất liệu, phong phú về loại hình; trong đó có 12 Bảo vật Quốc gia. Trưng bày bảo tàng giới thiệu về lịch sử, văn hóa Việt Nam từ thời nguyên thủy đến năm 1945 và giới thiệu các chuyên đề đặc biệt về văn hóa ở các tỉnh phía Nam và một số nước trong khu vực châu Á.

Tọa lạc tại trung tâm thành phố, Bảo tàng là điểm đến thu hút đông đảo công chúng trong nước và quốc tế. Bảo tàng cũng là nơi làm việc của nhiều chuyên gia, các nhà nghiên cứu về lịch sử, văn hóa, xã hội Việt Nam, các nền văn hóa trong khu vực và trên thế giới cùng đội ngũ nhân viên có trình độ, kinh nghiệm.

Trong xu thế phát triển hiện nay, để có thể đáp ứng nhu cầu thưởng thức những giá trị văn hóa trong đời sống tinh thần của công chúng, Bảo tàng luôn phải tự đổi mới các hoạt động với mục đích hướng đến “Bảo tàng vì cộng đồng”;

¹ Giám đốc Bảo tàng Lịch sử Thành phố Hồ Chí Minh

trong đó việc thay đổi bộ nhận diện thương hiệu là một trong những vấn đề quan trọng được đặt ra.

2. Thực trạng và nhu cầu xây dựng bộ nhận diện mới

2.1. Đánh giá bộ nhận diện cũ

Bảo tàng Lịch sử thành phố Hồ Chí Minh từ buổi đầu thành lập cho đến sau năm 1979 cũng chưa xây dựng một bộ nhận diện thương hiệu ngoài logo là hình ảnh kiến trúc tòa nhà Bảo tàng Lịch sử.

Tên gọi và bộ nhận diện cũ của Bảo tàng không còn phản ánh đúng giá trị, chức năng và ý nghĩa của bảo tàng trong bối cảnh hiện đại.

Do vậy, xây dựng bộ nhận diện “thương hiệu” mới của Bảo tàng Lịch sử cũng được xem là một cách để thoát khỏi các ấn tượng cũ, định kiến lịch sử hoặc những yếu tố không còn phù hợp với hiện tại. Tuy nhiên, điều này cần được thực hiện khéo léo để không gây ra cảm giác “xa lạ” đối với những người đã quen thuộc với hình ảnh cũ của bảo tàng.

2.2. Nhu cầu đổi mới

Việc xây dựng một hình ảnh Bảo tàng Lịch sử hiện đại, gần gũi nhưng vẫn giữ được giá trị truyền thống trong bộ nhận diện thương hiệu mới mang nhiều ý nghĩa quan trọng:

+ *Kết nối với khách hàng hiện đại và phù hợp với bối cảnh hiện đại*

Thay đổi bộ nhận diện thương hiệu là một phần của việc hiện đại hóa và chuyên nghiệp hóa bảo tàng, giúp bảo tàng trở nên hấp dẫn hơn trong mắt du khách, đặc biệt là giới trẻ và khách quốc tế.

Bộ nhận diện mới thường được thiết kế để dễ nhận biết, sáng tạo và phù hợp với các xu hướng thiết kế hiện đại.

Hình ảnh hiện đại và gần gũi giúp Bảo tàng Lịch sử dễ dàng tiếp cận với thị hiếu và nhu cầu của khách hàng ngày nay, đặc biệt là thế hệ trẻ, những người có xu hướng ưa chuộng sự sáng tạo và đổi mới.

+ *Giữ vững bản sắc và tăng cường giá trị thương hiệu*

Duy trì giá trị truyền thống giúp “thương hiệu” Bảo tàng không mất đi bản sắc cốt lõi của Di sản, tạo sự khác biệt và bền vững trong lòng khách hàng. Đây là yếu tố giúp “thương hiệu” Bảo tàng được nhận diện dễ dàng và ghi nhớ lâu dài để có thể trở thành “Tin hiệu”.

Tên gọi và hình ảnh mới có thể giúp bảo tàng định hình lại vị thế và vai trò của mình, không chỉ là nơi lưu giữ lịch sử mà còn là một điểm đến

văn hóa, du lịch và học thuật. Bảo tàng ngày nay không chỉ đơn thuần trưng bày các hiện vật mà còn là nơi tổ chức các sự kiện, giáo dục cộng đồng và truyền cảm hứng về lịch sử.

Việc làm mới “thương hiệu” có thể là cách để phản ánh một hướng đi mới, cởi mở và linh hoạt hơn. Phản ánh sự thay đổi về chức năng và tầm nhìn

Việc đổi mới này có thể giúp bảo tàng thu hút thêm nhiều nguồn tài trợ, hợp tác quốc tế và đối tác để phát triển.

+Tạo cầu nối giữa quá khứ và hiện tại:

Việc kết hợp truyền thống và hiện đại tạo ra một sự hài hòa, phản ánh được sự phát triển mà không làm mất đi các giá trị văn hóa, lịch sử của “thương hiệu” Bảo tàng.

+ Nâng cao giá trị thương hiệu:

Một hình ảnh Bảo tàng vừa hiện đại, vừa mang giá trị truyền thống sẽ tạo cảm giác tin cậy, uy tín, và gần gũi, giúp thương hiệu gia tăng giá trị trong mắt khách hàng, công chúng.

+ Đáp ứng nhu cầu toàn cầu hóa:

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, việc giữ vững các yếu tố truyền thống nhưng trình bày chúng dưới một diện mạo hiện đại sẽ giúp Bảo tàng dễ dàng tiếp cận thị trường quốc tế mà không mất đi bản sắc dân tộc.

+ Tạo sự đồng cảm, gắn kết với người dân và cộng đồng

Những hình ảnh, hiện vật gần gũi với đời sống của cộng đồng giúp Bảo tàng dễ dàng xây dựng mối quan hệ bền vững với khách hàng, đồng thời thúc đẩy sự tự hào và ủng hộ từ cộng đồng –những người nhận thức di sản chính là tài sản vật chất và tinh thần của họ.

Sự ra đời thương hiệu mới có thể giúp bảo tàng gần gũi hơn với cộng đồng địa phương. Đồng thời, nó cũng có thể tạo cơ hội để xây dựng mối quan hệ mới, sâu sắc hơn với người dân, thông qua các hoạt động quảng bá và tương tác; cũng như lợi ích cho cộng đồng từ hai phía.

Việc cân bằng giữa hiện đại và truyền thống trong bộ nhận diện “thương hiệu” Bảo tàng Lịch sử không chỉ là một chiến lược tiếp thị mà còn là cách để “thương hiệu” khẳng định giá trị và vị trí của mình trong môi trường cạnh tranh ngày nay.

1. Vai trò của bộ nhận diện mới trong việc nâng cao nhận thức và sức hấp dẫn của bảo tàng.

Bộ nhận diện mới của Bảo tàng Lịch sử đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao nhận thức và sức hấp dẫn của bảo tàng và di sản thông qua các yếu tố:

3.1 Tăng cường khả năng nhận diện

Đồng bộ và chuyên nghiệp: qua bộ nhận diện thương hiệu mới, được thiết kế bài bản, giúp bảo tàng thể hiện sự chuyên nghiệp và thống nhất trong mọi hoạt động truyền thông.

Dễ nhớ và dễ nhận diện: Logo, màu sắc, phong chữ và các yếu tố hình ảnh khác được thiết kế để gây ấn tượng mạnh, giúp công chúng dễ dàng nhận ra và ghi nhớ, tạo sự khác biệt với hình ảnh của các Bảo tàng khác.

3.2. Thu hút sự chú ý của công chúng

Tạo điểm nhấn thị giác: Bộ nhận diện mới được đội ngũ truyền thông và thiết kế với phong cách hiện đại nhưng gắn liền với bản sắc văn hóa, thông qua hoa văn, họa tiết trên hiện vật, kiến trúc tòa nhà Bảo tàng; giúp tạo ấn tượng mạnh mẽ ngay từ cái nhìn đầu tiên.

Phù hợp với đối tượng mục tiêu: Thiết kế mới được nghiên cứu để có thể hướng đến các nhóm khách hàng cụ thể (trẻ em, thanh niên, người cao tuổi, khách du lịch quốc tế), từ đó tăng cường sức hấp dẫn.

3.3. Nâng cao giá trị di sản

Khơi gợi sự tự hào văn hóa: Bộ nhận diện Bảo tàng Lịch sử giúp truyền tải thông điệp về giá trị văn hóa, lịch sử của di sản, khiến cộng đồng thêm tự hào và gắn bó.

Tăng tính quốc tế hóa: Bộ nhận diện được thiết kế với ngôn ngữ hiện đại, dễ hiểu và thân thiện giúp Bảo tàng dễ dàng tiếp cận với du khách nước ngoài.

3.4. Hỗ trợ truyền thông và marketing

Tạo nền tảng cho các chiến dịch quảng bá: Các yếu tố nhận diện mới được xác định có thể dễ dàng tích hợp vào các kênh truyền thông như website, mạng xã hội và vật phẩm lưu niệm.

Kích thích tương tác: bộ nhận diện hấp dẫn và sáng tạo đã góp phần thu hút công chúng tương tác nhiều hơn, ví dụ qua việc chụp ảnh, chia sẻ nội dung, hay tham gia sự kiện do Bảo tàng tổ chức.

3.5. Tạo trải nghiệm khách hàng tốt hơn

Hướng dẫn rõ ràng: Bằng việc xây dựng bộ nhận diện thương hiệu mới đòi hỏi thiết lập hệ thống bảng chỉ dẫn, sơ đồ và tài liệu được đồng bộ theo bộ nhận diện giúp khách tham quan dễ dàng tìm hiểu thông tin.

Tạo cảm giác thú vị và mới mẻ: có thể thấy việc ra mắt bộ nhận diện mới của Bảo tàng Lịch sử đã mang lại cảm giác háo hức, kích thích khách tham quan đến khám phá.

3.6. Tăng cường sự gắn kết cộng đồng

Tạo biểu tượng chung: Bộ nhận diện có thể trở thành biểu tượng mà cộng đồng địa phương tự hào và cùng bảo vệ.

Thúc đẩy sự hợp tác: Với hình ảnh chuyên nghiệp hơn, bảo tàng dễ dàng thu hút tài trợ, hợp tác từ các tổ chức, doanh nghiệp.

Bộ nhận diện mới không chỉ là một công cụ thị giác mà còn là chiến lược quan trọng để bảo tàng và di sản khẳng định giá trị và thu hút công chúng hiệu quả hơn.

4. Các yếu tố chính trong bộ nhận diện mới

4.1. Thiết kế logo

Ý tưởng thiết kế: các biểu tượng lịch sử từ hoa văn, hiện vật và kiến trúc được chọn lọc kết hợp với yếu tố hiện đại.

Màu sắc chủ đạo: sử dụng màu sắc biểu trưng cho lịch sử và sự trang nhã.

4.2. Font chữ và phong cách đồ họa

Sự cân bằng giữa cổ điển và hiện đại.

Đảm bảo tính dễ nhận diện và tính ứng dụng cao.

4.3. Ứng dụng của bộ nhận diện

Tài liệu quảng bá (tờ rơi, poster, website, mạng xã hội).

Không gian trưng bày và biển báo trong bảo tàng.

Quà lưu niệm, vật phẩm thương mại.

Một bộ nhận diện thương hiệu được thiết kế tốt sẽ giúp bảo tàng tạo ấn tượng mạnh mẽ, thu hút khách tham quan và xây dựng sự chuyên nghiệp.

5. Chiến lược quảng bá slogan “*Lịch sử không bao giờ là cũ*” và bộ nhận diện mới

5.1. Các kênh truyền thông

Truyền thông số: mạng xã hội, website chính thức.

Quan hệ báo chí và sự kiện khai trương bộ nhận diện mới.

5.2. Hoạt động tương tác với công chúng

Tổ chức triển lãm đặc biệt, workshop về lịch sử.

Các chiến dịch trực tuyến: hashtag, cuộc thi sáng tạo nghệ thuật về lịch sử.

5.3. Mục tiêu dài hạn

Xây dựng thương hiệu bảo tàng mạnh mẽ hơn.

Thu hút đối tượng khách tham quan đa dạng hơn.

Tóm lại: ý nghĩa của việc xây dựng bộ nhận diện mới của Bảo tàng Lịch sử Thành phố Hồ Chí Minh đó là nhấn mạnh thông điệp: lịch sử không chỉ là quá khứ, mà còn là cầu nối với hiện tại và tương lai, “Bảo tàng là tương lai của truyền thống” như thông điệp của ICOM.

Việc xây dựng bộ nhận diện mới của Bảo tàng không nhằm phủ nhận giá trị lịch sử mà là cách để bảo tồn, phát huy và đưa lịch sử đến gần hơn với công chúng trong thời đại mới.

Với slogan "Lịch sử không bao giờ là cũ," bộ nhận diện thương hiệu mới của Bảo tàng Lịch sử TP.HCM đã mang đến một làn gió mới, kết hợp hài hòa giữa giá trị truyền thống và sự sáng tạo hiện đại. Thiết kế tinh tế, màu sắc hài hòa và biểu tượng mang tính biểu đạt cao không chỉ giúp làm nổi bật ý nghĩa lịch sử mà còn thu hút sự quan tâm của công chúng, đặc biệt là giới trẻ. Diện mạo mới này khẳng định vai trò của bảo tàng trong việc kết nối quá khứ với hiện tại, làm sống dậy những giá trị lịch sử trong lòng cộng đồng.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Margot A. Wallace, *Museum Branding: How to Create and Maintain Image, Loyalty, and Support*. Rowman & Littlefield Publishers (2016)
2. Fiona McLean, *Marketing the Museum*. Routledge Publishers (1997)
3. Neil G. Kotler, Philip Kotler, Wendy I. Kotler, *Museum Marketing and Strategy: Designing Missions, Building Audiences, Generating Revenue and Resources*. Jossey-Bass Publishers (2008)
4. David A. Aaker, *Building Strong Brands*, Free Press Publishers (1996)

MỘT SỐ KINH NGHIỆM HOẠT ĐỘNG CỦA BẢO TÀNG ÁO DÀI

Huỳnh Ngọc Vân¹

I) Lịch sử hình thành và phát triển của Bảo tàng Áo Dài

Bảo tàng Áo Dài được chính thức mở cửa hoạt động từ tháng 1/2014. Tuy chỉ là một Bảo tàng ngoài công lập, nằm xa trung tâm thành phố Hồ Chí Minh, còn thiếu kinh nghiệm hoạt động nhưng Bảo tàng Áo Dài đã và đang thiết thực góp phần bảo tồn và phát huy giá trị lịch sử, văn hóa của Áo Dài Việt Nam. Bảo tàng hiện đang lưu giữ và trưng bày khoảng 1.300 hiện vật. Trong đó có nhiều hiện vật có giá trị đặc biệt, liên quan đến những nhân vật đã cống hiến cuộc đời và sự nghiệp cho công cuộc bảo vệ và xây dựng đất nước Việt Nam trong nhiều lĩnh vực.

Tọa lạc trên một khu vực xanh tươi, yên tĩnh thuộc Củi Lao Long Phước, Bảo tàng đang mở cửa phục vụ một nhà trưng bày thường xuyên với chuyên đề: “Lịch sử Áo Dài Việt Nam” và “Áo Dài của những nhân vật nổi tiếng”, “Áo Dài Di sản văn hóa”, “Áo Dài và nội y” và “Gốm Bàu Trúc”. Bên cạnh các chuyên đề trưng bày thường xuyên Bảo tàng đã tổ chức nhiều cuộc triển lãm ngắn ngày với những nội dung độc đáo: “Duyên dáng áo dài Việt Nam” (năm 2017); “Áo dài - Câu chuyện một cuộc đời” (phối hợp với Bảo tàng Nguyễn Văn Huyền, về cuộc đời bà Vi Kim Ngọc, phu nhân giáo sư Nguyễn Văn Huyền) (năm 2017); “Áo dài học đường”; “Non sông gấm vóc” (năm 2018); “Áo dài cưới” (năm 2019); “Nổi vòng tay lớn” (năm 2022); “Áo dài ngành Bảo tàng” (năm 2023),... Ngoài ra Bảo tàng đã phối hợp với Trung tâm triển lãm Vân Hồ (Hà Nội) (năm 2018), Hội hữu nghị Việt Nam - Nhật Bản tỉnh Đồng Nai (năm 2018), huyện Phước Long, tỉnh Bình Phước (năm 2021), Thành phố Cần Thơ (năm 2019, 2022) tổ chức các cuộc triển lãm lưu động để phục vụ công chúng.

Trong quá trình phát triển Bảo tàng Áo Dài đã được sự quan tâm của chính quyền TP.HCM, thành phố Thủ Đức, của các Sở Văn hóa và Thể thao, Sở Du lịch TP.HCM. Bảo tàng Áo Dài cũng được các bảo tàng công lập quan tâm mời dự tọa đàm, hội thảo khoa học, khai mạc trưng bày chuyên đề. Một số bảo tàng công lập còn phối hợp tổ chức trưng bày, triển lãm với Bảo tàng Áo Dài. Các trường tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông, cao đẳng, đại học thường xuyên đưa học sinh, sinh viên đến tham quan, trải nghiệm tại Bảo tàng Áo Dài. Một số trường đại học đã gửi sinh viên các khoa Du lịch, Di sản Văn hóa, Văn hóa học, Ngữ văn Anh,... đến thực tập tại Bảo tàng Áo Dài.

¹ Giám đốc Bảo tàng Áo Dài

Là một bảo tàng ngoài công lập nhưng Bảo tàng Áo Dài đã được sự quan tâm sâu sát của Sở Văn hóa và Thể thao TP.HCM. Đại diện Sở đã tham dự hầu hết các hoạt động tọa đàm, hội thảo khoa học, trình diễn di sản văn hóa phi vật thể do Bảo tàng Áo Dài tổ chức và đánh giá tốt. Bảo tàng Áo Dài cũng nghiêm túc tham dự các buổi tọa đàm, hội thảo khoa học do Sở Văn hóa và Thể thao tổ chức về công nghiệp văn hóa, về đờn ca tài tử, đã chuẩn bị tham luận và ý kiến đóng góp nghiêm túc, thiết thực. Khi Cục di sản văn hóa-Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch phối hợp tổ chức đóng góp ý kiến sửa đổi Luật di sản văn hóa vào cuối năm 2023 tại Bảo tàng Hồ Chí Minh-chỉ nhánh TP.HCM thì Bảo tàng Áo Dài đã chuẩn bị nhiều ý kiến sâu sắc, thiết thực để Ban tổ chức ghi nhận và sửa đổi.

Hàng năm lãnh đạo Sở Văn hóa và Thể thao TP.HCM luôn gửi lẵng hoa và lời chúc mừng đến Bảo tàng Áo Dài nhân ngày Quốc tế Bảo tàng 18/5. Đó là một nguồn động viên lớn lao đối với toàn thể nhân viên Bảo tàng Áo Dài, giúp anh chị em càng tự tin, tự hào thực hiện nhiệm vụ của mình. Cuối năm 2021, ngay sau dịch bệnh Covid-19 Bảo tàng Áo Dài đã được Sở Văn hóa và Thể thao đề xuất Ủy ban Nhân dân TP.HCM tặng Bằng khen vì những hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa kể cả trong dịch bệnh. Đây cũng chính là một phần thưởng tinh thần, động lực lớn để Bảo tàng Áo Dài giữ vững truyền thống, vượt qua khó khăn sau đại dịch để phát triển đúng hướng, hiệu quả.

II) Kinh nghiệm của Bảo tàng Áo Dài

1. Bảo tồn và phát huy giá trị các di sản văn hóa có liên quan áo dài

Trong số 16 di sản văn hóa phi vật thể Việt Nam được UNESCO công nhận là đại diện của nhân loại có 8 di sản liên quan đến áo dài. Từ năm 2017 đến nay Bảo tàng Áo Dài đã sưu tầm và trưng bày đầy đủ áo dài thuộc các di sản: ca trù, hát xoan, quan họ, ví giặm, nhã nhạc cung đình Huế, thực hành Tín ngưỡng Thờ Mẫu, đờn ca tài tử, then. Bảo tàng đã phối hợp với các câu lạc bộ, nghệ nhân thường xuyên tổ chức hình trình diễn quan họ, ví giặm, đờn ca tài tử tại Bảo tàng Áo Dài, tại Aodai Exhibition (Quận 1) và trong nhiều dịp lễ hội, giao lưu khác.

Bảo tàng Áo Dài cũng đã phối hợp với các trường đại học, Nhà văn hóa sinh viên tổ chức gặp gỡ giao lưu với các nghệ nhân quan họ, ví giặm, đờn ca tài tử, tổ chức nhiều lớp học để lớp trẻ tiếp cận với di sản văn hóa phi vật thể. Câu lạc bộ hát ru, quan họ của sinh viên trường Đại học Văn Hóa TP.HCM đã ra mắt và trình diễn tại Bảo tàng Áo Dài. Viện Du lịch Đại học Kinh tế TP.HCM đã phối hợp với Bảo tàng Áo Dài tổ chức Hội thảo khoa học “Áo dài và di sản văn hóa” (năm 2020) nhằm khẳng định giá trị của áo dài và các di sản văn hóa đối với ngành du lịch. Trong Lễ hội Áo dài hàng năm của TP.HCM Bảo tàng Áo Dài luôn là một thành viên tích cực với những hoạt động như triển lãm, tọa đàm, giao lưu Việt - Nhật “Áo dài và hoa vải Tsumami”. Trong khuôn khổ Lễ hội Việt - Nhật TP.HCM năm

2021, 2023, 2024 Bảo tàng Áo Dài đã triển lãm và phối hợp giới thiệu trên sân khấu các tiết mục gắn với “Lịch sử áo dài”, quan họ, ví giặm, đờn ca tài tử, hát then, “Áo dài học đường”,... Khách Nhật Bản và bạn bè quốc tế đã hết sức ngưỡng mộ khi nhân dân TP.HCM chào mừng kỷ niệm 50 năm quan hệ ngoại giao Việt Nam – Nhật Bản bằng những di sản văn hóa phi vật thể độc đáo như thế.

2. Gắn bó chặt chẽ với địa phương

Bảo tàng Áo Dài tọa lạc trên cù lao Long Phước thuộc Quận 9, nay là Thành phố Thủ Đức. Trải qua nhiều năm tháng chiến tranh gian khổ, đời sống vật chất và tinh thần của cư dân cù lao Long Phước và khu vực lân cận cho đến nay vẫn còn nhiều khó khăn, thiếu thốn. Nhận thức được vai trò của một bảo tàng đối với cư dân địa phương, Bảo tàng Áo Dài đã quyết tâm góp sức với chính quyền địa phương chăm lo cho đời sống văn hóa tinh thần của nhân dân. Bảo tàng đã nghiên cứu, tìm kiếm, “phát hiện” và bảo tồn nhiều di sản, giá trị văn hóa trong đời sống của cư dân cù lao Long Phước: hát ru, đờn ca tài tử, ẩm thực dân gian, nghề thủ công thất lá dừa, tri thức về y dược cổ truyền,... Ngoài việc tiếp đón cư dân, học sinh địa phương đến tham quan, Bảo tàng còn tạo điều kiện cho Quận 9 cũ tổ chức thi vẽ tranh thiếu nhi, học làm lồng đèn áo dài, giao lưu văn hóa Việt Nhật. Bảo tàng cũng phối hợp tổ chức hội thi “Đất nước lời ru” cho 13 phường Quận 9 năm 2020 khi dịch bệnh Covid - 19 chưa thực sự nghiêm trọng. Sau đại dịch bảo tàng thường xuyên tổ chức những đêm giao lưu đờn ca tài tử “Trăng” nhằm giúp cho cư dân và sinh viên có thể động viên, an ủi lẫn nhau cùng vượt qua những khó khăn, thử thách lúc bấy giờ. Bảo tàng cũng tổ chức dịch vụ “Chợ Quê” nhằm tạo điều kiện cho cư dân giới thiệu với du khách ẩm thực địa phương: bánh xèo hên, bánh ít, dừa nước,... Hoạt động này đã được Sở Du lịch TP.HCM khuyến khích khi vừa tạo công ăn việc làm cho cư dân, vừa giúp cho du khách trải nghiệm ẩm thực đặc sắc của khu vực.

Tháng 5/2022 Bảo tàng Áo Dài tổ chức “Ngày hội lá”, qua đó đã cùng cư dân địa phương giới thiệu nghệ thuật làm cổng cưới bằng lá dừa, thắt các con vật bằng lá dừa nước, các món bánh, xôi gói bằng các loại lá. Hoạt động này đã góp phần kêu gọi mọi người sử dụng vật liệu thân thiện với môi trường, đồng thời cũng tạo cơ hội cho cư dân Long Phước giới thiệu những món ăn có sử dụng lá trong khi chế biến...

Nhận thấy số lượng khách tham quan của Bảo tàng ngày càng đông chính quyền và nhân dân Long Phước rất vui mừng, phấn khởi. Bà con láng giềng đã không ngần ngại giúp Bảo tàng có thêm chỗ đậu xe, giúp chăm sóc cây cảnh, giúp khắc phục hậu quả mưa giông, triều cường. Bài học gắn bó mật thiết, góp sức bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa địa phương đã trở thành một kinh nghiệm hết sức quý báu của Bảo tàng Áo Dài trong quá trình phát triển.

3. Xây dựng đội ngũ nhân viên

Từ một đội ngũ nhân viên Bảo tàng Áo Dài trẻ, chưa được đào tạo chính quy về Sử học, Bảo tàng học, Văn hóa học đơn vị đã từng bước tuyển dụng, huấn luyện để nhân viên bảo tàng có thể chuyên một việc và làm được nhiều việc. Đến nay 80% nhân viên bảo tàng là người địa phương thành phố Thủ Đức với những chuyên ngành được đào tạo như Sử học, Quản trị kinh doanh để vừa đáp ứng yêu cầu về chuyên môn, vừa thực hiện tốt các dịch vụ nhằm tăng nguồn thu của đơn vị, đảm bảo tự chủ tài chính.

Một số hoạt động như nghiên cứu khoa học, kiểm kê đã và đang trở thành khó khăn lớn đối với các bảo tàng ngoài công lập. Được sự hợp tác chặt chẽ của các trường đại học, các hội chuyên ngành Bảo tàng Áo Dài đã tổ chức được một số Tọa đàm, hội thảo khoa học gắn liền với đề tài “Áo Dài ” như : Tọa đàm “Lịch sử áo dài” (03/2018), Tọa đàm “Kỹ thuật cắt may và trang trí áo dài” (08/2018), Tọa đàm "Chất liệu truyền thống may áo dài" (03/2019), Hội thảo "Áo dài và Di sản văn hóa" (10/2020).

Bảo tàng cũng đã tham dự một số hội thảo quốc tế và quốc gia nhằm trao đổi, học hỏi kinh nghiệm từ các bảo tàng bạn, các chuyên gia quốc tế. Một số tham luận của Bảo tàng Áo Dài đã được chọn in kỷ yếu hội thảo hoặc các tạp chí chuyên ngành. Bảo tàng Áo Dài cũng đã đóng góp một số bài viết cho các đơn vị xuất bản thành sách như : “Trái tim người lính Phương Nam”, “Áo dài truyền thống-hành trình trở lại”. Khi được tham gia các hoạt động nghiên cứu khoa học, tham dự các tọa đàm, hội thảo nhân viên của Bảo tàng Áo Dài đã từng bước trưởng thành, sâu sắc hơn, mở rộng mối quan hệ với các cá nhân và tổ chức liên quan.

III) Kiến nghị:

Cuối năm 2023, Bảo tàng Áo Dài đã được bình chọn vào “100 điều thú vị của TPHCM năm 2023”. Cuối năm 2024, bảo tàng được bình chọn vào “Top 50 điểm đến du lịch hấp dẫn TPHCM và đồng bằng sông Cửu Long”.

Những thành quả đó có được là nhờ sự nỗ lực của toàn thể nhân viên bảo tàng, sự quan tâm sâu sát của Công ty The Signature và đặc biệt là sự chỉ đạo của Sở văn hóa và thể thao TPHCM, Sở du lịch TPHCM. Các bảo tàng bạn, các trường đại học đã luôn đồng hành với Bảo tàng Áo Dài để đơn vị từng bước vượt qua khó khăn về nhân sự, tài chính, vị trí địa lý. Tuy nhiên Bảo tàng Áo Dài vẫn rất cần được quan tâm, hỗ trợ, hợp tác mọi mặt để có thể phát triển bền vững và thiết thực góp phần bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa của TPHCM.

VỀ CÔNG TÁC TU BỔ DI TÍCH TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ THỦ ĐỨC

Phòng Văn hóa - Thể thao và Du lịch thành phố Thủ Đức

- Kính thưa các đồng chí lãnh đạo!
- Kính thưa quý vị đại biểu tham dự hội nghị!

Văn hóa thành phố Thủ Đức mang đậm dấu ấn riêng về lịch sử, địa lý, văn hóa, tôn giáo, sở hữu nhiều giá trị văn hóa vật chất, tinh thần truyền thống gắn với sự hình thành và phát triển lâu đời của vùng đất Thủ Đức nói riêng, Sài Gòn - Gia Định nói chung. Những dấu tích lịch sử - văn hóa và truyền thống cách mạng chính là sợi dây nối liền các cộng đồng dân cư qua các giai đoạn hình thành và phát triển. Bên cạnh đó, nhiều giá trị, hình thức biểu đạt văn hóa mới theo nhịp sống hiện đại cũng được du nhập, tạo sự phong phú, sôi động trong quá trình phát triển của xã hội đô thị. Các công trình di tích văn hóa – lịch sử và công trình thuộc danh mục kiểm kê, danh lam thắng cảnh cùng nhiều sản phẩm văn hóa, văn học nghệ thuật, thông tin đại chúng trên địa bàn ngày càng phát triển phong phú, đa dạng, được bảo tồn và phát huy giá trị các di sản góp phần quan trọng trong việc xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, khơi dậy ý thức cộng đồng, phát huy hiệu quả sức mạnh đại đoàn kết toàn dân.

Thành phố Thủ Đức hiện có 23 di tích được công nhận, xếp hạng; có 07 di tích xếp hạng cấp Quốc gia, 16 di tích xếp hạng cấp Thành phố, trong đó: 18 cơ sở tôn giáo, tín ngưỡng (09 đình, 07 chùa, 01 nhà thờ, 01 dòng mền thánh giá), 02 mộ cổ, 03 di tích lịch sử - cách mạng. Có 12 công trình, địa điểm thuộc danh mục kiểm kê di tích (07 công trình, địa điểm thuộc danh mục và 05 công trình, địa điểm đề xuất bổ sung).

Công tác tu bổ di tích được đặc biệt quan tâm thực hiện thường xuyên, Thành phố đã tập trung khảo sát, đánh giá hiện trạng và có kế hoạch lập dự án đầu tư trùng tu, tu bổ 14 công trình, gồm 10 di tích, 02 công trình thuộc danh mục kiểm kê di tích và 02 công trình văn hóa - lịch sử. Trong đó, đề xuất ghi vốn đầu tư cấp Thành phố Hồ Chí Minh đối với 09 công trình theo Kế hoạch số 898/KH-SVHTT ngày 31/3/2021 của Sở Văn hóa và Thể thao TP.HCM về tu bổ, phục hồi di tích giai đoạn 2021 - 2025: Đình An Phú, Đình Trường Thọ, Đình Xuân Hiệp, Đình Linh Tây, Đình Bình Thọ, Đình Linh Đông, Công viên khu mộ cổ Gò Quéo, khu mộ cổ Bến Dốc, bồi thường giải phóng mặt bằng Căn cứ Vùng Bưng 6 xã - Phú Hữu. Tuy nhiên các dự án gặp khó khăn khi thông qua kế hoạch bố trí vốn trung hạn 2021 - 2025, song trước thực trạng xuống cấp của các di tích trên địa

bàn, thành phố Thủ Đức đã vận động tài trợ của các mạnh thường quân tiến hành thực hiện các thủ tục, hồ sơ để thực hiện: phục dựng Đình Thần An Khánh (hơn 120 tỷ đồng) và tu sửa cấp thiết các di tích Đình Xuân Hiệp (hơn 2,5 tỷ đồng), Đình thần Linh Đông (hơn 5,2 tỷ đồng), Đình Phong Phú (gồm 3 hạn mục Võ ca, Nhà truyền thống và Hàm bí mật với hơn 100 triệu đồng), Chùa Phước Tường (hơn 400 triệu đồng), Công viên Khu mộ cổ Gò Quéo (hơn 4,5 tỷ đồng), mộ Nghị viên địa hạt Đặng Tân Xuân (hơn 165 triệu đồng) với tổng nguồn kinh phí xã hội hóa gần 133 tỷ đồng.

Thành phố Thủ Đức ban hành nhiều Nghị quyết, trong đó có Nghị quyết số 89/NQ-HĐND ngày 21 tháng 12 năm 2023 về quyết định chủ trương đầu tư, điều chỉnh quyết định chủ trương đầu tư các dự án sử dụng nguồn vốn ngân sách Thành phố Hồ Chí Minh bổ sung có mục tiêu, nguồn vốn ngân sách Thành phố Hồ Chí Minh bổ sung cân đối và nguồn vốn ngân sách thành phố Thủ Đức; theo đó có 6 công trình di tích và địa chỉ được bố trí vốn ngân sách thành phố Thủ Đức tu sửa, trùng tu trong giai đoạn 2021-2025; hiện tại di tích Đình An Phú; di tích Đình Linh Tây; di tích Đình Bình Thọ và 03 công trình lịch sử văn hóa đã được Ban quản lý dự án đầu tư xây dựng khu vực thành phố Thủ Đức lập dự án tu sửa. (Di tích Đình An Phú đã được Ban quản lý đình thực hiện nghi thức cúng động thổ vào ngày 19/12/2024). Di tích lịch sử - văn hóa cấp Quốc gia Bót Dây Thép trước thực trạng xuống cấp nghiêm trọng: Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức khẩn trương rà soát, bố trí nguồn vốn để tu sửa cấp thiết hệ mái công trình trong khi chờ dự án tu bổ, phục hồi tổng thể, được ghi nhận thực hiện 02 phương án: Sửa chữa cấp thiết trong năm 2025 với giá trị khái toán là 4,109 tỷ đồng và đề xuất ghi vốn đầu tư công trung hạn giai đoạn 2026-2030 với khái toán dự án Tu bổ, tôn tạo Khu di tích Lịch sử Bót Dây Thép kinh phí là 22 tỷ đồng. Ban hành Nghị quyết 27/NQ-HĐND ngày 21/12/2021 về kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2021 – 2025 và Nghị quyết số 130/NQ-HĐND ngày 20/12/2024 về kế hoạch chỉ đạo, điều hành phát triển kinh tế - xã hội, ngân sách và quốc phòng, an ninh của Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức năm 2025, theo đó có 4 công trình, dự án hoàn thành trong năm 2025: Nâng cấp tượng đài chiến thắng Cánh Bắc Thủ Đức; Cải tạo, sửa chữa Nhà truyền thống Vùng Bưng 6 xã - Nhà ghi bia và Tượng đài chiến thắng Cánh Nam Thủ Đức; Tu bổ, phục hồi Đình An Phú; Tu bổ, tôn tạo di tích kiến trúc nghệ thuật cấp Thành phố Đình Bình Thọ.

Song song đó, thành phố Thủ Đức đã phối hợp Trung tâm Bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử văn hóa Thành phố thực hiện các thủ tục, hồ sơ pháp lý đề xuất xếp hạng di tích đối với 04 công trình địa điểm gắn với quá trình phát triển của thành phố Thủ Đức (Đình Long Hòa, Đình Long Bình, Đình thần

An Khánh (đã hoàn chỉnh Biên bản và Bản đồ khoanh vùng đã được UBND Thành phố ký xác nhận và chuyển hồ sơ theo Công văn số 986/VHTTDL ngày 20/12/2024), Công viên Khu mộ cổ Gò Quéo (đã thực hiện đo vẽ khoanh vùng bảo vệ di tích); tiếp tục lập Danh mục kiểm kê di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn Thành phố đối với 04 công trình (Khu mộ cổ Bến Dốc, Ngôi mộ cổ Cung nhân Nguyễn Thị, Mộ ông họ Nguyễn và bà họ Lê, Nhà thờ Thủ Đức) và đề xuất bổ sung Danh mục kiểm kê di tích đối với 04 công trình (Đền thờ Tiền hiền Tạ Dương Minh, Chợ Thủ Đức, Nhà máy nước Thủ Đức, Cầu đường sắt Bình Lợi, tại Công văn số 1132/SVHTT-TTBTDT ngày 30/3/2022).

Công tác quản lý nhà nước về di sản văn hóa được Lãnh đạo các cấp quan tâm, ban hành nhiều văn bản liên quan về công tác bảo tồn, bảo tàng và quản lý di sản văn hóa; được chỉ đạo tăng cường hoạt động quản lý nhà nước trong việc bảo vệ, phát huy các giá trị di tích, thực hiện đảm bảo và định kỳ kiểm kê hiện vật thuộc di tích theo quy định; đẩy mạnh việc bảo tồn và phát huy giá trị di tích thông qua việc triển khai, phối hợp cùng các đơn vị ... đẩy mạnh công tác chăm sóc, bảo vệ di tích, công tác giáo dục truyền thống cho học sinh, đoàn viên. Thực hiện khánh thành phòng trưng bày tư liệu 23 di tích được xếp hạng trên địa bàn thành phố Thủ Đức, ấn phẩm bằng chất liệu ép gỗ lưa với đầy đủ thông tin, hình ảnh mới nhất của 7 di tích được xếp hạng cấp Quốc gia, 16 di tích được xếp hạng cấp thành phố và 01 Tập san “Di tích được xếp hạng trên địa bàn thành phố Thủ Đức” bao gồm 50 trang, giới thiệu khái quát về vị trí địa lý, đặc điểm hình thành của từng di tích. Thành lập Tổ công tác sưu tầm hình ảnh, hiện vật lịch sử; thực hiện biên tập và phát hành tập sách “Theo dòng lịch sử”; thực hiện Phòng truyền thống và Không gian văn hóa Hồ Chí Minh tại Di tích lịch sử Chùa Châu Hưng với nguồn kinh phí xã hội hóa là 109 triệu đồng...

Để thực hiện được yêu cầu bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa góp phần xây dựng, giữ gìn và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, phát huy giá trị văn hóa và sức mạnh con người Việt Nam, tạo động lực thực hiện khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc, Thành phố Thủ Đức được Thành phố Hồ Chí Minh chú trọng đầu tư phát triển cơ sở hạ tầng đô thị, trong đó đã được triển khai kế hoạch đầu tư đối với một số công trình văn hóa trọng điểm, tiêu biểu trên địa bàn, góp phần giải quyết nhu cầu hưởng thụ văn hóa của người dân và đáp ứng nhu cầu phát triển kinh tế dịch vụ, du lịch ... Thường xuyên phối hợp cùng các đơn vị có liên quan tiến hành kiểm tra, rà soát thống kê hiện trạng các di tích, tổng hợp kết quả báo cáo theo quy định. Tăng cường tuyên truyền, kiểm tra, xử lý việc chấp hành các quy định của pháp luật về quản lý và bảo vệ di tích, không để phát sinh các trường hợp: xâm hại, hủy hoại di tích; tu bổ, tôn tạo di tích, xây dựng công trình trong các khu

vực bảo vệ di tích trái quy định, bảo đảm an toàn hiện vật tại các di tích. Thực hiện tổng hợp tiến độ các dự án di tích đang đề nghị Thành phố Hồ Chí Minh xét ghi vốn đầu tư công, tiến độ được các Sở thẩm định và trình HĐND-UBND Thành phố Hồ Chí Minh và báo cáo về vướng mắc khó khăn các công trình xây dựng, sửa chữa, tu bổ, phục hồi di tích trên địa bàn thành phố Thủ Đức.

Công tác xã hội hóa về bảo tồn di tích của thành phố Thủ Đức trong thời gian qua đã góp phần không nhỏ chống xuống cấp nhiều di tích, phát huy giá trị của di tích trong đời sống văn hóa tinh thần của Nhân dân; thực hiện tốt chủ trương “Nhà nước và nhân dân cùng làm” nhằm huy động các nguồn đầu tư, tài trợ cho phát triển văn hóa, xây dựng con người.

Thành phố Thủ Đức đề xuất và kiến nghị Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh chỉ đạo các ngành có liên quan sớm đẩy nhanh tiến độ bố trí vốn và giải ngân kinh phí để thực hiện Kế hoạch số 898/KH-SVHTT ngày 31 tháng 3 năm 2021 của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh về tu bổ, phục hồi di tích trên địa bàn thành phố Thủ Đức. Bổ sung đưa vào danh mục đầu tư công trung hạn Dự án tu bổ, phục hồi di tích Đền thờ Tạ Dương Minh - phường Trường Thọ.

Kiến nghị Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện đề xuất cơ quan chức năng của Thành phố Hồ Chí Minh tiếp tục thẩm định về tu bổ, phục hồi di tích giai đoạn 2026 – 2030 đối với các di tích, công trình chưa bố trí vốn trong giai đoạn trước đây.

Trên đây là nội dung báo cáo tham luận của Phòng Văn hóa - Thể thao và Du lịch về Công tác tu bổ di tích trên địa bàn thành phố Thủ Đức.

CÔNG TÁC BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA PHI VẬT THỂ TRÊN ĐỊA BÀN QUẬN 1

Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 1

Kính thưa quý đại biểu!

Thực hiện Kế hoạch số 6935/KH-SVHTT ngày 30/12/2024 của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố tổ chức Hội nghị triển khai Nhiệm vụ trọng tâm ngành Di sản văn hóa năm 2025, Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 1 thực hiện báo cáo tham luận với chủ đề: “*Công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn Quận 1*” như sau.

1. Tầm quan trọng của việc bảo tồn di sản văn hóa phi vật thể

Di sản văn hóa phi vật thể không chỉ là tài sản vô giá của cộng đồng mà còn là cầu nối giữa quá khứ và hiện tại, giữa các thế hệ. Việc bảo tồn và phát huy các giá trị này giúp: Giữ gìn bản sắc văn hóa của địa phương, tạo dựng sự hiểu biết sâu sắc về lịch sử, phong tục tập quán của cộng đồng qua các thế hệ, mặc khác còn giáo dục thế hệ trẻ về giá trị văn hóa truyền thống sẽ giúp thế hệ trẻ hiểu và tự hào về những giá trị của cha ông để lại, từ đó có ý thức bảo vệ và phát huy các di sản nhằm tăng cường sự đoàn kết trong cộng đồng, thúc đẩy sự giao lưu, học hỏi và nâng cao tinh thần đoàn kết giữa các dân tộc và là nguồn tài nguyên quan trọng giúp Quận 1 thu hút khách du lịch, từ đó thúc đẩy phát triển kinh tế địa phương.

2. Những kết quả đạt được trong công tác bảo tồn và phát huy di sản văn hóa phi vật thể tại Quận 1

Thời gian qua, công tác bảo tồn và phát huy di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn Quận 1 đã đạt được những kết quả tích cực. Các hoạt động bảo tồn di sản văn hóa phi vật thể đã được quan tâm đúng mức, Ủy ban nhân dân Quận 1 ban hành Kế hoạch về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa và Chương trình số hóa di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 1 đến năm 2030; Kế hoạch về thực hiện giải pháp bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ trên địa bàn Quận 1 đến năm 2025; Kế hoạch liên tịch về tổ chức, triển khai thực hiện Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” trên địa bàn Quận 1 đến năm 2025. Qua đó, Quận 1 đã tổ chức triển khai cho các phòng ban, đơn vị có liên quan và Ủy ban nhân 10 phường tiến hành khảo sát, đánh giá thực trạng các di sản văn hóa phi vật thể hiện có, xác định ưu tiên bảo tồn gắn với các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội. Lãnh đạo quận chỉ đạo phân công cụ thể nhiệm vụ cho các phòng, ban, đơn vị, đặc biệt là Phòng Văn

hóa và Thông tin làm nòng cốt tổ chức thực hiện và giám sát. Đồng thời, tăng cường phối hợp với các cơ quan chuyên môn như Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố cũng như huy động sự tham gia của các tổ chức chính trị - xã hội và cộng đồng địa phương.

Công tác tuyên truyền được đẩy mạnh qua các phương tiện truyền thông, mạng xã hội và sự kiện cộng đồng, nhằm nâng cao nhận thức của người dân, kết hợp với giáo dục thông qua các buổi ngoại khóa và chuyên đề trong trường học. Ngoài ra, quận khuyến khích đổi mới sáng tạo trong bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể như ứng dụng công nghệ thông tin để tuyên truyền, quảng bá di sản trên nền tảng số (*xây dựng video clip để đăng tải, chia sẻ thông tin tuyên truyền về di sản văn hóa, nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ, bảo tồn và phát huy trang phục truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số trên các trang Cột cờ Thủ ngữ, Trái tim Thành phố và các trang tin điện tử, mạng xã hội của đoàn thể và 10 phường*). Bên cạnh đó, các hoạt động tổ chức cũng đã được cơ quan báo chí (*Báo Tuổi Trẻ, Báo Thanh Niên, Báo Sài Gòn Giải Phóng, Người Lao động và Báo Pháo Luật*); đài truyền hình, phát thanh của Trung ương và Thành phố (*Đài HTV, VTV*) đưa tin, đưa hình, thu hút hàng triệu lượt xem, tương tác và chia sẻ, góp phần lan tỏa một cách hiệu quả đối với việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể đến mọi tầng lớp Nhân dân.

Đồng thời Quận 1 nhận thức rõ vai trò của văn hóa trong sự phát triển của xã hội và tầm quan trọng của công tác kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể, triển khai Thông tư số 04/2010/TT-BVHTTDL của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, hàng năm ủy ban nhân dân Quận 1 đã kịp thời ban hành các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn, đôn đốc quá trình thực hiện kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể ở địa phương. Kết quả ghi nhận như sau:

- Trên địa bàn Quận 1 ghi nhận có 10 Câu lạc bộ hoạt động Nghệ thuật đờn ca tài tử đang hoạt động tại Trung tâm Văn hóa Quận 1 và các phường: Tân Định, Đa Kao, Bến Thành, Nguyễn Thái Bình, Phạm Ngũ Lão, Nguyễn Cư Trinh, Cầu Ông Lãnh, Cô Giang, Cầu Kho, với hơn 100 người tham gia sinh hoạt thường xuyên biểu diễn giao lưu tại cơ sở di tích, công trình, địa điểm trong danh mục kiểm kê di tích như: *Đền đức thánh Trần Hưng Đạo, Đình Nam Chơn, Đình Nhơn Hòa và trước chợ Bến Thành*. Đồng thời; tổ chức 02 đêm Liên hoan Đờn ca tài tử Quận 1 - Lần thứ VIII năm 2024, với 29 tiết mục ca ngợi vẻ đẹp quê hương, đất nước, với sự tham gia trình diễn của Câu lạc bộ Đờn ca tài tử Quận 1, phường Tân Định, Bến Nghé, Bến Thành, Nguyễn Thái Bình, Phạm Ngũ Lão, Nguyễn Cư Trinh, Cô Giang; tổ chức Chương trình biểu diễn loại hình di sản văn hóa phi vật thể tiêu biểu mang đậm dấu ấn văn hóa, lịch sử các vùng miền (*Múa*

Nhã nhạc Cung đình Huế, Đờn ca tài tử Nam Bộ, Múa Xòe Thái) nhân kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ XIX trên địa bàn Quận 1. Qua đó góp phần lan tỏa những thông điệp đẹp, tôn trọng và yêu quý, bảo tồn sâu sắc những di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn quận.

- Hưởng ứng kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ XIX trên địa bàn Quận 1, Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận 1 phối hợp với dự án Hồ Xự Xang tổ chức chương trình “Ngọc sáng âm vang” với nhiều hoạt động thú vị và ý nghĩa. Chương trình kết hợp triển lãm, trưng bày và giới thiệu hơn 30 bộ trang phục truyền thống về nghệ thuật sân khấu cải lương; tổ chức các trò chơi tìm hiểu về nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ (giới thiệu về 20 bài bản tổ, các bài lý, bài bản về nghệ thuật đờn ca tài tử Nam bộ, chi tiết về trang phục, sự kiện liên quan đến các nhân vật,...); workshop hướng dẫn hát 20 bài bản tổ của nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ và biểu diễn các bài bản Đờn ca tài tử Nam bộ do các nghệ nhân, nghệ sỹ cùng ban đờn thực hiện, kết hợp các cảnh diễn từ nhiều vở cải lương khác nhau. Sự kiện được tổ chức với sứ mệnh tôn vinh cải lương, mang hơi thở hiện đại đến với bộ môn nghệ thuật này, để cải lương tiếp tục lan tỏa, chạm đến trái tim của thế hệ trẻ. Đồng thời, tạo môi trường giao lưu, học tập giữa những người yêu thích loại hình nghệ thuật Đờn ca tài tử có cơ hội nâng cao nhận thức, tiếp cận những thông tin chính thống, phù hợp của quá trình phát triển không ngừng từ quá khứ đến sự chuyển mình sáng tạo trong bối cảnh hiện đại của nghệ thuật cải lương cũng như Đờn ca tài tử Nam bộ, khuyến khích các thế hệ người Việt Nam tiếp tục giữ gìn và phát triển loại hình nghệ thuật độc đáo này.

- Tổ chức rà soát, kiểm kê về di sản văn hóa phi vật thể về trang phục truyền thống của dân tộc thiểu số đang sinh sống trên địa bàn Quận 1. Đồng thời triển khai xây dựng “Không gian văn hóa Hồ Chí Minh kết hợp Không gian bảo tồn và phát huy trang phục truyền thống của dân tộc thiểu số người Hoa, người Chăm”, không gian là nơi trưng bày các hình ảnh, hiện vật, trang phục gắn với phong tục tập quán giàu bản sắc, mang đậm dấu ấn riêng đại diện của đồng bào dân tộc thiểu số người Hoa đang cư trú trên địa bàn quận.

- Ngoài ra, đã tổ chức các hoạt động giới thiệu về văn hóa, ẩm thực truyền thống đặc trưng của các dân tộc thiểu số có liên quan đến trang phục truyền thống nhằm phục vụ đời sống tinh thần cho đồng bào dân tộc thiểu số, gắn với kỷ niệm Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam (9/4); Ngày Di sản Văn hóa Việt Nam (23/11) với nhiều hoạt động như: Hội thi ẩm thực các dân tộc; biểu diễn văn nghệ, trò chơi dân gian của đồng bào dân tộc như nhảy sạp, ném gòn, viết thư pháp; tổ chức không gian trưng bày, giới thiệu trang phục, vật dụng của đồng bào các dân tộc: Hoa, Chăm, Khmer, Tày, Thái; Hội thi Video clip giới thiệu nét đẹp văn hóa, con

người trên địa bàn Quận 1; Hội thi trình diễn trang phục của các dân tộc Việt Nam; Hội thi “Góc phố ngày Tết”; Hội thi viết về Gia đình và Phòng, chống bạo lực gia đình.

- Ngành giáo dục tổ chức “Hành trình đến với không gian di sản văn hóa Quận 1” cho hơn 6.000 giáo viên, học sinh của 30 trường học tham quan, học tập ngoại khóa. Bên cạnh đó, ngành giáo dục công lập Quận 1 tổ chức các hoạt động sân khấu học đường giới thiệu di sản văn hóa phi vật thể nghệ thuật Hát Bội (trường THCS Nguyễn Du, Trường THCS Võ Trường Toản Trường THCS Văn Lang, Trường THCS Minh Đức; khối tiểu học tổ chức giảng dạy cho các học sinh loại hình nghệ thuật đờn ca tài tử Nam Bộ (trường tiểu học Nguyễn Thái Học, trường tiểu học Đinh Tiên Hoàng,...) mục đích giúp giới trẻ, nhất là học sinh hiểu thêm về loại hình văn hóa nghệ thuật đặc sắc của dân tộc.

Các hoạt động nêu trên đã thu hút hơn 30.600 lượt người tham dự. Nhìn chung các hoạt động diễn ra trong không khí sôi nổi, vui tươi, lành mạnh, an toàn, an ninh, tiết kiệm. Thông qua đó tăng cường công tác đây chính là dịp để giáo dục truyền thống yêu nước, lòng tự hào dân tộc, ý thức trách nhiệm, niềm tự hào về việc giữ gìn và phát huy truyền thống văn hoá dân tộc, góp phần củng cố, tăng cường sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc, tôn vinh bản sắc văn hoá các dân tộc gắn với chào mừng Đại hội đại biểu các dân tộc thiểu số Quận 1 lần thứ III năm 2024.

3. Những thách thức trong công tác bảo tồn và phát huy di sản văn hóa phi vật thể

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể cũng đang đối mặt với một số thách thức:

- Với sự phát triển nhanh chóng của xã hội và sự du nhập của văn hóa ngoại lai, nhiều văn hóa phi vật thể đang có nguy cơ mai một. Các thế hệ trẻ ngày càng ít quan tâm đến những giá trị văn hóa truyền thống, do đó việc truyền dạy các loại hình nghệ thuật dân gian, nghề thủ công truyền thống gặp nhiều khó khăn.

- Việc bảo tồn di sản văn hóa phi vật thể cần có sự đầu tư về tài chính, nhân lực, cơ sở vật chất và đặc biệt là sự quan tâm đồng bộ từ các cấp chính quyền. Tuy nhiên, công tác này vẫn thiếu sự đầu tư dài hạn và có hệ thống.

4. Đề xuất các giải pháp bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể tại Quận 1

Để nâng cao hiệu quả công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể, tôi xin đề xuất một số giải pháp sau:

Thứ nhất, xác định bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể là của toàn hệ thống chính trị, do vậy cần sự chỉ đạo, tuyên truyền, phổ biến chính sách của Đảng, Nhà nước đến với quần chúng Nhân dân. Đồng thời nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành và toàn thể Nhân dân về vai trò, vị trí quan trọng, tiềm năng và thế mạnh của di sản văn hóa phi vật thể trong đời sống cộng đồng.

Thứ hai, vận động, tạo điều kiện cho các tầng lớp nhân dân tham gia bảo vệ, gìn giữ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể, vì quần chúng nhân dân là lực lượng đông đảo, giữ vai trò quyết định đến sự phát triển của xã hội. Có chính sách đầu tư, hỗ trợ kịp thời trong việc tiến hành phục hồi các di sản văn hóa phi vật thể tiêu biểu đang có nguy cơ thất truyền và mai một. Có chính sách phù hợp, kịp thời đối với cá nhân có công lao đóng góp tích cực trong quá trình bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa bằng hình thức khen thưởng, vinh danh các nghệ nhân.

Thứ ba, nâng cao ý thức, trách nhiệm, hiệu lực, hiệu quả của cơ quan quản lý nhà nước, chính quyền địa phương; chú trọng công tác bồi dưỡng kiến thức cơ bản cho công chức đảm nhận nhiệm vụ quản lý về di sản văn hóa; tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra để kịp thời có những định hướng đúng đắn cho sự nghiệp bảo tồn và phát huy giá trị của di sản phi vật thể.

Thứ bốn, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể là hoạt động của các cộng đồng thực hiện các biện pháp để nhận diện, gìn giữ giá trị di sản văn hóa phi vật thể trong cộng đồng và lưu truyền nó theo thời gian tạo điều kiện cho di sản văn hóa phi vật thể không ngừng được phát triển bền vững, làm giàu tính sáng tạo và sự đa dạng văn hóa của nhân loại. Do vậy phải đưa di sản văn hóa phi vật thể vào chương trình giáo dục, đặc biệt là trong các trường học truyền dạy cho thế hệ trẻ hiểu và yêu thích các loại hình truyền thống này.

Thứ năm, tăng cường tổ chức hoạt động hỗ trợ cộng đồng, nghệ nhân trong gìn giữ giá trị di sản văn hóa phi vật thể là tạo ra sự liên kết, kết hợp để tạo ra lợi ích kinh tế từ các giá trị văn hóa. Phát triển hợp lý, khai thác hiệu quả để đưa các giá trị của di sản văn hóa phi vật thể vào hoạt động dịch vụ du lịch. Đem lại giá trị cho các chủ thể tham gia hoạt động này.

Trên đây là báo cáo tham luận của Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 1 về công tác bảo tồn, phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn Quận 1.

QUẢN LÝ DI SẢN VĂN HÓA GẮN VỚI PHÁT TRIỂN DU LỊCH TRÊN ĐỊA BÀN QUẬN 3

Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3

Kính thưa các đ/c lãnh đạo;

Kính thưa hội nghị,

Được sự cho phép của Ban tổ chức, tôi xin phép được báo cáo tham luận về Quản lý di sản văn hóa gắn với phát triển du lịch trên địa bàn Quận 3 như sau:

I. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ DI SẢN VĂN HÓA TRÊN ĐỊA BÀN QUẬN 3:

- Quận 3 là một quận trung tâm của Thành phố có tổng diện tích 4,92 Km² với hệ thống hạ tầng tương đối hoàn chỉnh, có nguồn di sản văn hóa phong phú, đa dạng, có khả năng đáp ứng yêu cầu, tiềm năng để hình thành các sản phẩm du lịch đặc trưng của quận. Từ đó, góp phần giới thiệu đến người dân và du khách các sản phẩm du lịch mới, hấp dẫn như:

+ Các điểm di tích lịch sử cấp Quốc gia gồm: Cơ sở Ban Tuyên huấn Xứ ủy Nam bộ; Cơ sở giấu vũ khí của Biệt động thành đánh dinh Độc Lập năm 1968 và Sở chỉ huy tiền phương Phân khu 6 trong chiến dịch Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968).

+ Điểm di tích lịch sử cấp thành phố: Chùa Xá Lợi.

+ Các điểm di tích kiến trúc - nghệ thuật cấp thành phố: Đình Xuân Hòa, Đình Phú Thạnh, Miếu Thánh Mẫu, Thủy đài, Viện Pasteur, Trường THPT Nguyễn Thị Minh Khai, Trường THPT Marie Curie, Trường THCS - THPT Lê Quý Đôn, Bệnh viện Mắt Thành phố, Nhà Thiếu nhi Thành phố và mộ ông binh bộ Kiểm duyệt ty Thừa vụ lang họ Trần.

+ Ngoài ra trên địa bàn quận có 05 cơ sở thuộc danh mục kiểm kê di tích như: Chùa Khánh Hưng, chùa Vĩnh Nghiêm (Phường Võ Thị Sáu), Nhà nguyện Tòa Tổng Giám mục Thành phố Hồ Chí Minh, nhà thờ Tân Định, chùa Chantarangsay.

II. CÁC GIẢI PHÁP THỰC HIỆN VÀ KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC:

Việc bảo tồn các di tích lịch sử và hiện vật là nền tảng của công tác quản lý di sản văn hóa, góp phần đáng kể vào sự phát triển du lịch tại Quận 3. Bằng cách đầu tư vào việc trùng tu và bảo dưỡng các di tích, du lịch có thể phát triển mạnh mẽ đồng thời nuôi dưỡng lòng trân trọng sâu sắc đối với lịch sử địa phương.

Trong những năm qua, Quận 3 rất quan tâm đến công tác Quản lý di sản văn hóa gắn với phát triển du lịch trên địa bàn Quận 3, cụ thể:

- Quận đã xây dựng và ban hành Quyết định số 164/QĐ-UBND ngày 23 tháng 4 năm 2021 về việc phê duyệt Đề án khai thác các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn Quận 3 giai đoạn 2021 - 2025 nhằm bảo tồn và xây dựng kế hoạch đầu tư, nâng cấp cơ sở hạ tầng, hoàn thiện về không gian, kiến trúc, cơ sở vật chất, dịch vụ tại các điểm di tích, tạo không gian phù hợp, đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của khách tham quan. Tổ chức khai thác tiềm năng của di tích, phát huy các giá trị di tích gắn liền với công tác phát triển du lịch của quận. Phối hợp với ngành du lịch, các đơn vị du lịch xây dựng các tour du lịch đến với di tích lịch sử - văn hóa nhằm phát triển du lịch gắn với di tích là yêu cầu quan trọng, cấp bách hiện nay. Đồng thời, tạo nguồn thu để hướng tới tự chủ về nguồn kinh phí cho các hoạt động quản lý, bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị di tích.

- Ngoài ra, Quận 3 xây dựng và ban hành Quyết định số 701/QĐ-UBND ngày 10 tháng 9 năm 2021 về việc phê duyệt Đề án Quảng bá các điểm đến du lịch trên địa bàn Quận 3, giai đoạn 2021 – 2025 qua đó giới thiệu quảng bá hình ảnh Quận 3 về các nguồn di sản văn hóa và các điểm đến du lịch của Quận 3 tới du khách trong nước và ngoài nước bằng nhiều hình thức tuyên truyền đa dạng, phong phú, thiết thực và hiệu quả nhằm thu hút khách du lịch, nhà đầu tư, mở rộng thị trường khách du lịch góp phần thúc đẩy du lịch Quận 3 phát triển.

Trên cơ sở các đề án đã đề ra, Quận 3 đã xây dựng và triển khai hàng loạt các kế hoạch có liên quan như :

- Triển khai Kế hoạch số 224/KH-UBND ngày 11 tháng 6 năm 2022 về thực hiện các biểu trưng, quà lưu niệm tại các điểm đến di tích Lịch sử Văn hóa và du lịch trên địa bàn quận như: Thiết kế biểu trưng lưu niệm hình tượng Bà mẹ, người chị, người em Bàn Cờ; In ấn phẩm giới thiệu về các di tích, điểm đến du lịch trên địa bàn quận. Các vật phẩm lưu niệm phục vụ cho việc quảng bá các cơ sở di tích và điểm đến du lịch: có in hình các địa điểm di tích và mã QR giới thiệu chi tiết các địa điểm di tích, điểm đến du lịch gồm móc khóa, huy hiệu...

Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3 đã xây dựng và triển khai thực hiện

- Kế hoạch số 273/KH-VHTT, ngày 13/05/2024 về mô hình chuyển đổi số thông tin các di tích và sách Hành trình di sản văn hóa. Ra mắt Mô hình Sách điện tử giới thiệu thông tin lịch sử tên gọi các tuyến đường trên địa bàn Quận 3 bằng hình thức song ngữ Việt - Anh; Sách điện tử “Hành trình di sản văn hóa Quận 3” bằng hình thức song ngữ Việt - Anh nhằm chuyển tải đến người dân và du khách những thông tin ngắn gọn, súc tích về lịch sử hình thành và phát triển của Quận 3 thông qua các ứng dụng trên thiết bị di động. Mô hình này được đánh giá cao

trong Ngày hội Khoa học và Công nghệ lần thứ IV - năm 2024 với Chủ đề “Khoa học và Công nghệ cùng chuyển đổi số - sức mạnh thay đổi cuộc sống” do Ủy ban nhân dân Quận 3 phối hợp Đoàn TNCS HCM Quận 3 và được tặng giấy khen của Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 3.

- Triển khai Kế hoạch số 199/KH-UBND ngày 12 tháng 7 năm 2022 về tổ chức Cuộc thi thiết kế sản phẩm du lịch Quận 3 năm 2022 và Kế hoạch số 297/KH-UBND ngày 01 tháng 11 năm 2022 về tổ chức Lễ công bố sản phẩm du lịch Quận 3 và trao giải Cuộc thi thiết kế sản phẩm du lịch Quận 3 năm 2022.

- Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3 triển khai thực hiện mô hình “Nhà vệ sinh miễn phí phục vụ du khách” trên địa bàn quận. Trong đó vận động xã hội hóa sửa chữa nhà vệ sinh của di tích Cơ sở giấu vũ khí của Biệt động thành đánh Dinh Độc Lập năm 1968 nhằm phục vụ các du khách tốt hơn. Năm 2022, Quận 3 có Cơ sở giấu vũ khí của Biệt động thành đánh Dinh Độc lập năm 1968 được công nhận là điểm đến du lịch theo Quyết định số 41/QĐ-UBND ngày 05 tháng 1 năm 2022 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh.

- Lòng ghép quảng bá sản phẩm du lịch vào các hoạt động lễ hội, phong trào: Lễ hội đua ghe Ngo Quận 3 mở rộng trên kênh Nhiêu Lộc - Thị Nghè lần thứ 1 năm 2023, chủ đề “Đất nước trọn niềm vui”, thu hút đông đảo người dân tham gia cổ vũ và xem trực tiếp các đội tranh tài. Qua lễ hội, không chỉ chúng ta góp phần phát huy Lễ hội đua ghe Ngo của đồng bào dân tộc Khmer là một di sản phi vật thể cấp quốc gia mà còn đẩy mạnh quảng bá hình ảnh đến du khách trong và ngoài nước.

- Bên cạnh đó là Chương trình giao lưu văn hóa ẩm thực các dân tộc thiểu số tại Thành phố Hồ Chí Minh với các món đặc trưng, như: Bún nước lèo, cốm dẹp (dân tộc Khmer), Xôi ngũ sắc (dân tộc Tày), Mì vịt tiềm (dân tộc Hoa), Cà ri bò (dân tộc Chăm)... phục vụ đại biểu khách mời và nhân dân tham dự lễ hội (12 phường với 12 món phục vụ cho 1.200 người; chùa Chantarangsay phục vụ hơn 1 tấn cốm dẹp... cùng các suất ăn cho đại biểu và người dân) đã thu hút đông đảo người dân và du khách tham dự.

- Thực hiện Kế hoạch số 308/KH-UBND ngày 31 tháng 8 năm 2023 về Kế hoạch tổ chức Lễ ra mắt sản phẩm du lịch Quận 3 năm 2023 tour “Du Ngoạn Sử Xanh”.

- Quận đã chủ động quản lý, khai thác và phát triển sản phẩm du lịch “Khám phá Quận 3 đa sắc màu” và “Du ngoạn Sử xanh” phù hợp theo từng nhóm đối tượng. Tập trung quảng bá, khai thác sản phẩm tour “Khám phá Quận 3 đa sắc màu” và tour “Du ngoạn Sử xanh” sản phẩm du lịch đặc trưng của quận đặc biệt là sản phẩm du lịch đường thủy, sản phẩm du lịch gắn với phát huy các giá trị di tích và kinh tế ban đêm trong hệ thống chính trị và nhân dân, đồng thời

phát triển các hoạt động gắn liền thể mạnh du lịch của quận nhằm thu hút đông đảo du khách trong và ngoài nước đến tham quan.

- Triển khai Kế hoạch số 144/KH-UBND ngày 07 tháng 5 năm 2024 về tổ chức phong trào thi đua “Mỗi cán bộ, công chức, viên chức là một hướng dẫn viên” điềm đến về văn hóa, du lịch trên địa bàn Quận 3.

- Hoạt động thông tin, quảng bá du lịch được đẩy mạnh và triển khai thực hiện nhằm tạo tính hiệu quả, tính lan tỏa trong việc quảng bá hình ảnh du lịch Quận 3 “An toàn – Thân thiện – Nghĩa tình” đến với du khách với điềm nhấn đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin đưa các hoạt động du lịch lên nền tảng trực tuyến nhằm tạo hiệu ứng, tính tương tác, độ lan tỏa cao.

Công tác Quản lý di sản văn hóa là công tác rất được quan tâm ở Quận 3 vì nó đảm bảo việc bảo tồn các di tích lịch sử và hiện vật, việc bảo tồn các di tích lịch sử ở Quận 3 thu hút khách du lịch quan tâm đến việc khám phá lịch sử và văn hóa phong phú của khu vực. Những địa điềm này đóng vai trò là trọng tâm cho du lịch giáo dục, cung cấp cho du khách những hiểu biết sâu sắc về di sản địa phương và nâng cao sức hấp dẫn chung của quận như một điềm đến du lịch.

Bằng cách tạo ra một mô hình du lịch bền vững ưu tiên di sản, Quận 3 không chỉ giữ gìn, phát huy giá trị lịch sử hào hùng của dân tộc và địa phương mà còn làm phong phú thêm trải nghiệm của du khách. Quận 3 sẽ tiếp tục phát triển thành một điềm đến du lịch và việc quản lý di sản văn hóa hiệu quả sẽ rất quan trọng trong việc duy trì sức hấp dẫn của nó trong khi thúc đẩy phát triển mô hình du lịch bền vững.

PHÁT HUY CÁC NGUỒN LỰC XÃ HỘI TRONG CÔNG TÁC BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA TRÊN ĐỊA BÀN QUẬN 5

Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 5

Quận 5 được hình thành và phát triển trên vùng đất khá xa xưa - vùng Chợ Lớn. Xưa và nay, Quận 5 luôn được coi là một trung tâm thương mại quan trọng của Thành phố, đó còn là thành quả xây dựng của bao thế hệ từ những ngày khai hoang mở đất. Quận 5 không chỉ là một trung tâm sản xuất, kinh doanh, thương mại mà còn là một trong những trung tâm văn hóa của Thành phố, với đời sống văn hóa đa dạng và phong phú. Đến với Quận 5 như được sống trong sự giao lưu, hòa quyện các loại hình văn hóa, giao hòa giữa nét văn hóa có bề dày lịch sử với văn hóa hiện đại, Dấu ấn của các cộng đồng dân cư, của thời gian, lịch sử đã góp phần tạo nên nét đặc sắc về đời sống văn hóa Quận 5. Quận 5 có mật độ dân cư cao, diện tích 4,27 km², giáp với các Quận 1, 3, 6, 8, 10 và Quận 11. Toàn quận có 14 phường, dân số hiện nay là 313.978 người (dân số thường trú thực tế cư trú: 143.827 người, dân số tạm trú quy đổi: 170.151 người), trong đó có 54.228 người là đồng bào dân tộc thiểu số (53.748 đồng bào dân tộc Hoa chiếm 31,6%, 183 đồng bào dân tộc Khmer chiếm 0,11%, 176 đồng bào dân tộc Chăm chiếm 0,10%, 102 đồng bào dân tộc Mường chiếm 0,06%, 50 đồng bào dân tộc Tày chiếm 0,03%, 07 đồng bào dân tộc khác chiếm 0,01%). Đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn Quận 5 tích cực tham gia các hoạt động xã hội tại địa phương, thực hiện nghĩa vụ công dân; đóng góp xây dựng cộng đồng, các phong trào nhân đạo, từ thiện, tương trợ giúp đỡ người nghèo, hỗ trợ học sinh nghèo hiếu học; giữ gìn bản sắc văn hóa, phát triển các loại hình văn hóa dân tộc...

Quận 5 có 20 di sản văn hóa, trong đó có 19 di tích được công nhận bao gồm có 11 di tích cấp quốc gia, 8 di tích cấp Thành phố và 01 di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia. Đặc biệt có 3 di tích lịch sử văn hóa: di tích Nhà lưu niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh - Nơi Bác Hồ dừng chân trước khi ra đi tìm đường cứu nước, Khu di tích trại giam Bệnh viện Chợ Quán - Nơi đồng chí Trần Phú bị giam giữ và hy sinh, Chùa Thiên Tôn - cơ sở nội thành, nơi tiếp tế nuôi quân, nơi bảo vệ các cán bộ Khu ủy Sài Gòn - Gia Định trong 2 cuộc kháng chiến. Có 9 hội quán lớn thuộc các nhóm ngôn ngữ được xếp hạng di tích kiến trúc nghệ thuật cấp Quốc gia: Chùa Bà Tuệ Thành, Chùa Ông Nghĩa An, Nhị Phủ Miếu, Chùa bà Quỳnh Phủ, Chùa Bà Ôn Lăng, Chùa Bà Hà Chương, Nhà thờ tổ thợ bạc Lê Châu Hội quán, Đình Minh Hương Gia Thạnh, Hội Quán Nghĩa Nhuận... Các di tích kiến trúc nghệ thuật cấp Thành phố gồm: Đình Tân Kiểng, Từ đường Họ Lý, Từ đường Phước Kiến, Hội quán Tam Sơn, Hội quán Phước An, Trường Trung học cơ sở Hồng Bàng, Trường trung học phổ thông chuyên Lê Hồng Phong.

Bên cạnh đó, Quận 5 còn có 109 thiết chế văn hóa đa dạng: lăng, nhà cổ, khu phố cổ, bia tưởng niệm, tượng đài, chùa, tịnh xá, nhà thờ, hội quán, từ đường, đình, đền, miếu và nhiều điểm sinh hoạt cộng đồng. Ngoài ra, Quận 5 còn có 8 công trình, địa điểm dự kiến xếp hạng theo Quyết định 923/QĐ - UBND ngày 07 tháng 3 năm 2017 của Ủy ban nhân dân Thành phố về thực hiện kiểm kê di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh. Bên cạnh các thiết chế văn hóa trên qua khảo sát thống kê tại 10 di tích được công nhận, Quận 5 hiện có 355 hiện vật và 259 cặp liễn đối, hoành phi, bài vị, văn bia có giá trị cần được bảo tồn. Tất cả các thiết chế văn hóa trên là tài sản có giá trị về mặt lịch sử chính trị, tư tưởng góp phần giáo dục bản sắc văn hóa dân tộc, định hướng nhân cách và lối sống tốt đẹp trong Nhân dân. Đặc biệt, năm 2020, “Tập quán xã hội và tín ngưỡng Tết Nguyên tiêu của người Hoa Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh” được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia.

Thực hiện Luật Di sản văn hóa năm 2001 và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa năm 2009, công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa luôn được Đảng bộ, Chính quyền các cấp quan tâm; trong quá trình triển khai luôn nhận được sự đồng thuận của Ban quản trị các hội quán, ban quản lý các di tích, ban trị sự các đình, chùa, nơi được công nhận là di tích.

Trong nhiều năm qua, Quận 5 có nhiều di tích được tu bổ, tôn tạo đã phục vụ khách tham quan cả trong và ngoài nước. Từ năm 2020 đến nay, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh chấp thuận chủ trương tu sửa cấp thiết, tu bổ di tích như: di tích lịch sử văn hóa cấp Quốc gia như: (1) Khu trại giam Bệnh viện Chợ Quán - Nơi đồng chí Trần Phú - Tổng Bí thư đầu tiên của Đảng cộng sản Việt Nam bị giam giữ và hy sinh, (2) Hội quán Tuệ Thành, (3) Hội quán Nghĩa An, (4) Hội quán Nhị Phủ, (5) Hội quán Hà Chương, (6) Đình Minh Hương Gia Thạnh, (7) Nhà Thờ Cha Tam... với kinh phí trùng tu, tôn tạo gần 265 tỷ đồng. Trong đó, nguồn xã hội hóa gần 70 tỷ đồng, nguồn ngân sách trên 110 tỷ đồng. Đặc biệt, năm 2024, Hội quán Hà Chương tiến hành tu bổ toàn diện với tổng kinh phí gần 16 tỷ đồng; Hội quán Tuệ Thành tu sửa cấp thiết một số hạng mục tại khu vực tiền điện, các bức phù điêu với tổng kinh phí trên 10 tỷ đồng, Nhà thờ Cha Tam sơn phết toàn bộ nhà thờ, chống thấm, chống dột với kinh phí gần 2 tỷ đồng... Bên cạnh đó, Quận 5 cũng đầu tư kinh phí từ ngân sách trên 195 tỷ đồng để trùng tu, tôn tạo Khu trại giam Bệnh viện Chợ Quán - Nơi đồng chí Trần Phú - Tổng Bí thư đầu tiên của Đảng cộng sản Việt Nam bị giam giữ và hy sinh, tháng 4 năm 2024, Quận 5 đã hoàn thành dự án tu bổ, tôn tạo, tái hiện, xây dựng mới di tích lịch sử cấp quốc gia Khu trại giam Bệnh viện Chợ Quán - Nơi đồng chí Trần Phú - Tổng Bí thư đầu tiên của Đảng cộng sản

Việt Nam bị giam giữ và hy sinh giai đoạn 1 với mức đầu tư khoảng trên 33 tỷ đồng, từ nguồn ngân sách Thành phố. Giai đoạn, Quận 5 tiếp tục thực hiện mở rộng, trưng bày di tích lịch sử cấp quốc gia Khu trại giam Bệnh viện Chợ Quán với tổng kinh phí gần 67 tỷ đồng, công trình hoàn thành chào mừng kỷ niệm 50 năm Ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30/4/1975 - 30/4/2025); tôn tạo, sửa chữa Câu lạc bộ Thể thao (14 tỷ đồng), Trường mầm non 11 (20 tỷ đồng) và xây dựng mới Khu B - Trường Trung học Cơ sở Mạc Kiếm Hùng (61 tỷ đồng) nằm trong Khu vực 2 - Di tích kiến trúc nghệ thuật cấp quốc gia Hội quán Tuệ Thành.

Để phát huy tốt vai trò quản lý nhà trên lĩnh vực quản lý di sản văn hóa, Quận 5 còn tăng cường công tác tuyên truyền, vận động ban quản trị các hội quán, ban quản lý các di tích thực hiện tốt Chỉ thị số 27 - CT/TW ngày 12 tháng 01 năm 1998 của Bộ Chính trị về thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội; nay là Nghị định 110/2018/NĐ-CP ngày 29 tháng 8 năm 2018 của Thủ tướng Chính phủ về quản lý và tổ chức lễ hội; Quận 5 đã vận động, hướng dẫn Ban quản trị các hội quán, Ban quản lý các di tích lập các bản nội quy, quy định khi đến thăm viếng di tích dành cho khách tham quan cũng như bà con đồng hương đến thăm viếng; hướng dẫn, vận động người dân chỉ đốt 01 nén nhang khi viếng, hạn chế đốt vàng mã, ngăn chặn tình trạng xin xăm, bói toán, cúng thuê... Đến nay, đã có các di tích Hội quán Nghĩa An, Hội quán Tuệ Thành, Chùa Thiên Tôn, Từ đường họ Lý... vận động bà con thắp 01 nén nhang, hạn chế đốt vàng mã... Tại các di tích, các tang nghi quán trên địa bàn Quận 5 không còn xảy ra tình trạng cúng thuê, khóc mướn, xin xăm, bói toán, hoạt động mê tín dị đoan... Đặc biệt, các di tích Hội quán Tuệ Thành, Nghĩa An, Hải Nam, Nghĩa Nhuận, Phước An, Tam Sơn, Đình Minh Hương Gia Thạnh, Chùa Thiên Tôn, Hà Chương, Lê Châu, Từ đường Họ Lý... trang bị hệ thống camera giám sát tại di tích; kịp thời phát hiện các trường hợp mất cắp, xâm phạm di tích.

Bên cạnh việc bảo tồn các di sản văn hoá vật thể thì hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa phi vật thể cũng được Quận 5 quan tâm. Hàng năm, Lễ hội Đèn hoa, Lễ hội Trung thu, Liên hoan Sân khấu Dân gian, Lễ hội Nguyên tiêu được tổ chức... trở thành những lễ hội mang thương hiệu Quận 5, thu hút hàng chục ngàn lượt người tham dự. Riêng Lễ hội Nguyên tiêu được thực hiện với nhiều nội dung hoạt động phong phú, đa dạng như: diễu hành đường phố, biểu diễn múa lân - sư - rồng, ca kịch, ca múa nhạc hiện đại, các loại hình trò chơi dân gian đồ đèn, vớt cá vàng, viết tặng chữ thư pháp và triển lãm vẽ tranh thủy mặc. Đặc biệt có phần diễu hành đường phố với hơn 1.000 diễn viên không chuyên, mang đậm nét đặc trưng văn hóa đồng bào dân tộc Hoa thu hút hàng chục ngàn lượt người đến tham quan, thưởng lãm. Hoạt động lễ hội Nguyên tiêu diễn ra hàng năm tại

Quận 5 trở thành nét đặc trưng văn hóa với sự giao thoa văn hóa cộng đồng Việt - Hoa, tạo nên sự gắn kết cộng đồng dân tộc.

Từ những năm 1990 cho đến nay qua hơn 30 năm tổ chức, Lễ hội Nguyên tiêu diễn ra tại Quận 5 ngày càng được nâng cao về quy mô và hình thức tổ chức, thành công của Lễ hội Nguyên tiêu đó là huy động được cộng đồng người Hoa ở Quận 5, các nguồn lực xã hội cùng chung sức tạo nên một thương hiệu Lễ hội Nguyên tiêu tại Quận 5 với nét riêng đặc trưng của vùng Chợ Lớn. Ngày 22 tháng 01 năm 2020, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch ban hành Quyết định số 262/QĐ-BVHTTDL về việc công bố Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia ***“Tập quán xã hội và tín ngưỡng Tết Nguyên tiêu của người Hoa Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh”*** và được chọn là một trong 19 sự kiện văn hóa, nghệ thuật, lễ hội tiêu biểu tại Thành phố Hồ Chí Minh. Trong năm 2024, Lễ hội Nguyên tiêu được tổ chức một số hoạt động tại các Quận 6 và Quận 11 tạo sự lan tỏa, mang màu sắc mới lạ, vui mừng, phấn khởi trong Nhân dân, đáp ứng được nhu cầu vui chơi, giải trí, hưởng thụ văn hóa tinh thần của người dân Thành phố. Chương trình Đêm thơ Việt Nam được Ban tổ chức kỷ niệm các ngày Lễ lớn Thành phố phối hợp với Quận 5 tổ chức vào đêm 14 tháng giêng hàng năm tại Công viên Văn Lang, Phường 9, Quận 5 thu hút gần 1.000 lượt người tham dự. Chương trình được đầu tư và dàn dựng công phu, mang đến một đêm thơ đầy mãn nhãn cho công chúng. Đặc biệt, năm 2024, Ủy ban nhân dân Thành phố và Quận 5 thống nhất đề xuất của Ban quản trị Hội quán Nghĩa An về việc phục dựng tổ chức Lễ nghinh Ông Quan thánh đế quân tuần du, với 30 đoàn cùng gần 500 diễn viên, nghệ nhân biểu diễn nghệ thuật diễu hành qua các tuyến đường trên địa bàn. Lễ hội Nguyên tiêu Quận 5 được tổ chức với quy mô lớn, đa dạng các hoạt động văn hóa nghệ thuật mang đậm bản sắc dân tộc, là nét đẹp văn hóa ngày xuân, không chỉ là lễ hội của đồng bào dân tộc Hoa mà còn là của người dân Thành phố Hồ Chí Minh.

Để góp phần bảo vệ và phát huy hiệu quả giá trị di sản văn hóa của Lễ hội Nguyên tiêu truyền thống, vinh danh giá trị tiêu biểu của cộng đồng dân cư, trong năm 2024 Quận 5 đã tổ chức Đêm hội di sản lồng ghép vào chương trình hoạt động Tuần lễ Văn hóa Quận 5 với các nội dung biểu diễn ca kịch, quỳnh kịch, bát tiên đi kà kheo, múa rồng Kim Long Phước Kiến, hòa tấu nhạc Nam âm Phúc Kiến; khu vực viết tặng chữ thư pháp và vẽ tặng tranh thủy mặc; gian sách giới thiệu văn hóa đồng bào dân tộc Hoa, giới thiệu các loại hình nghệ thuật như: nghề làm đầu lân, nghề làm áo bào, nghề làm túi thơm, nghề làm lồng đèn... góp phần bảo tồn và phát triển chuỗi các hoạt động bảo tồn Lễ hội Nguyên tiêu, vì đây là những di sản có giá trị về mặt lịch sử, chính trị - xã hội,

là bản sắc văn hóa dân tộc, là những dấu ấn của thời gian, là tài sản vô giá của Nhân dân được sáng tạo và lưu truyền qua nhiều thế hệ.

Ngoài ra, năm 2024, Quận 5 đã thực hiện 01 thước phim tư liệu giới thiệu về lịch sử, kiến trúc, văn hóa, nghệ thuật của 19 di tích trên địa bàn Quận 5 bằng tranh cát; thực hiện 02 thước phim giới thiệu di tích lịch sử cấp quốc gia Nhà lưu niệm Bác Hồ (Nhà số 5 Châu Văn Liêm, Phường 14, Quận 5) - Nơi đồng chí Nguyễn Tất Thành đã ở trước khi ra đi tìm đường cứu nước và Di tích kiến trúc nghệ thuật cấp Thành phố - Đình Tân Kiểng... Những thước phim này được đầu tư kịch bản công phu, hình ảnh sắc nét... của các chuyên gia về di tích, các nhà nghiên cứu văn hóa cộng đồng người Hoa cũng như sự góp mặt của các đạo diễn quay phim phần nào cũng làm rõ hơn về lịch sử, kiến trúc, văn hóa, nghệ thuật và các nhân vật được thờ cúng cũng như những lễ nghi tại các di tích... là nguồn tư liệu quý giới thiệu rộng rãi đến người dân, qua đó cùng chung tay góp sức giữ gìn, bảo vệ và phát huy giá trị của di sản trong Nhân dân.

Trong năm qua, công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn Quận 5 luôn được các cấp lãnh đạo Thành ủy - Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh, Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố, Trung tâm bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa Thành phố quan tâm, chỉ đạo thực hiện cũng như cộng đồng quan tâm hưởng ứng, đã có nhiều mô hình và cách làm sáng tạo của các đơn vị, cá nhân. Hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa đã từng bước gắn kết với công tác giáo dục về lịch sử, văn hóa đối với đối tượng học sinh, sinh viên thông qua hành trình công dân Quận 5 đến với di sản văn hóa hay hội thi “Thuyết minh viên không chuyên” được tổ chức hàng năm. Các tổ chức trực tiếp quản lý di tích còn thực hiện chống mối mọt, bảo quản, tu sửa quy mô nhỏ cho các di tích; kịp thời làm hồ sơ trùng tu, tôn tạo với các di tích xuống cấp nghiêm trọng.

Từ thực tiễn hoạt động quản lý di sản văn hóa tại Quận 5 cho thấy trong thời gian tới Quận 5 tiếp tục nỗ lực phối hợp cùng các phòng ban chuyên môn thuộc Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố, Trung tâm Bảo tồn và phát huy giá trị di tích Thành phố; chỉ đạo các phòng ban, chuyên môn thuộc Quận 5 thực hiện tốt công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa góp phần tích cực vào xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước.

VỀ CÔNG TÁC THAM MƯU ĐẶT TÊN ĐƯỜNG TRÊN ĐỊA BÀN QUẬN 12

Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 12

I. CÔNG TÁC TRIỂN KHAI THỰC HIỆN:

1. Công tác tham mưu, phối hợp:

Căn cứ Nghị định số 91/2005/NĐ-CP ngày 11 tháng 7 năm 2005 của Chính phủ về việc ban hành Quy chế đặt tên, đổi tên đường, phố và công trình công cộng.

Được sự quan tâm chỉ đạo của lãnh đạo Ủy ban nhân dân Quận trong việc triển khai rà soát và đề xuất đặt tên các tuyến đường đủ điều kiện trên địa bàn Quận 12 và sự phối hợp, hướng dẫn của phòng Di sản Văn hóa thuộc Sở Văn hóa và Thể thao, Sở Giao thông Vận tải, Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 12 đã tham mưu thực hiện công tác đặt tên đường trên địa bàn Quận 12 có hiệu quả trong những năm qua. Định kỳ hàng năm, phối hợp các cơ quan đơn vị rà soát danh sách các tuyến đường đủ điều kiện đặt tên theo quy định, các địa danh, nhân vật lịch sử, Bà mẹ Việt Nam anh hùng trên địa bàn quận để kịp thời cập nhật thông tin, xin ý kiến và đề xuất bổ sung Quỹ tên đường, đề xuất đặt tên các tuyến đường đủ điều kiện đề xuất thành phố theo yêu cầu. Công tác phối hợp được thực hiện thường xuyên, và đảm bảo các quy định, hướng dẫn.

2. Kết quả:

* **Công tác đặt tên đường:** trên địa bàn Quận 12 có 435 tuyến đường giao thông, trong đó Ủy ban nhân dân quận phân cấp quản lý 408 tuyến đường, Trung tâm Quản lý hạ tầng giao thông đường bộ (thuộc Sở giao thông vận tải) phân cấp quản lý 27 tuyến đường; theo đó, hầu hết các tuyến đường được gắn biển báo tên đường theo các Quyết định phê duyệt đồ án quy hoạch 1/2000, 1/500 của Ủy ban nhân dân Thành phố và Ủy ban nhân dân quận hoặc được chủ đầu tư gắn bảng tên đường để quản lý theo Quyết định phê duyệt dự án đầu tư. Trong đó:

- Có 56 tuyến đường được đặt tên theo các Quyết định của thành phố ⁴, 11 tuyến đường đã gắn biển báo tên đường (tên riêng hoặc tên địa danh) theo bản

⁴ Quyết định số 14/2000/QĐ-UB-VX ngày 07/4/2000 của Ủy ban nhân dân Thành phố về việc đổi và đặt tên đường mới, gồm 17 tuyến.

- Quyết định 6464/QĐ-UBND ngày 30/12/2014 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về việc đặt tên đường mới trên địa bàn Quận 12, gồm 23 tuyến.

- Nghị quyết số 86/NQ-HĐND ngày 09/12/2020 của Hội đồng nhân dân thành phố Hồ Chí Minh về việc bổ sung Quỹ tên đường và đặt tên đường trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh, gồm 06 tuyến.

đồ cấp số nhà nhưng chưa có văn bản đặt tên đường của cơ quan có thẩm quyền và Các tuyến đường này đã được gắn bảng tên đường trước năm 2005,

- 02 tuyến đường trùng tên là đường Bùi Văn Ngừ, phường Tân Chánh Hiệp (lý trình từ đường Tô Ký đến đường Nguyễn Ảnh Thủ) được đặt tên theo Quyết định số 14/QĐ-VX ngày 07 tháng 4 năm 2000 của Ủy ban nhân dân Thành phố và đường Bùi Văn Ngừ (Hương lộ 80B), phường Hiệp Thành (lý trình từ đường Nguyễn Ảnh Thủ đến kênh Trần Quang Cơ).

Giai đoạn 2022-2024, phòng Văn hóa và Thông tin đã tham mưu Ủy ban nhân dân quận đề xuất Hội đồng đặt mới, sửa đổi tên đường, công viên, quảng trường và công trình công cộng Thành phố Hồ Chí Minh xem xét đặt tên 24 tuyến đường trên địa bàn Quận 12 và đến nay đã được Hội đồng nhân dân thành phố ban hành Nghị quyết số 121/NQ-HĐND ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Hội đồng nhân dân thành phố Hồ Chí Minh về việc đặt tên đường, công trình công cộng và điều chỉnh lý trình trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh, trong đó Quận 12 có 10 tuyến đường được đặt tên.

*** Công tác bổ sung Quỹ tên đường thành phố:**

Giai đoạn 2022-2024, Phòng Văn hóa và Thông tin đã tham mưu Ủy ban nhân dân Quận 12 có các văn bản đề xuất bổ sung 123 tên (113 tên Bà Mẹ Việt Nam anh hùng, 04 nhân vật lịch sử và 06 địa danh) vào Quỹ tên đường thành phố, đến nay có 09 tên Bà mẹ Việt Nam anh hùng được bổ sung theo Quyết định số 5543/QĐ-UBND ngày 04/12/2024 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về việc bổ sung Ngân hàng tên đường và công trình công cộng thành phố Hồ Chí Minh.

II. KHÓ KHĂN:

- Hiện nay trên tổng số 435 tuyến đường giao thông, có 299 tuyến đường có lộ giới từ 12m trở lên do Ủy ban nhân dân quận quản lý. Căn cứ theo quy định tại khoản 1 Điều 2 Quyết định số 88/2007/QĐ-UBND ngày 04/7/2007 của Ủy ban nhân dân Thành phố⁵ không đủ điều kiện đặt tên. Tuy nhiên, thực tế đây là các

- Nghị quyết số 121/NQ-HĐND ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Hội đồng nhân dân thành phố Hồ Chí Minh về việc đặt tên đường, công trình công cộng và điều chỉnh lý trình trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh, gồm 10 tuyến đường.

⁵ - Theo quy định tại khoản 1 Điều 2 Quyết định số 88/2007/QĐ-UBND ngày 04/7/2007 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về ban hành quy định về lộ giới và quản lý đường hẻm trong các khu dân cư hiện hữu thuộc địa bàn thành phố **có nội dung như sau:** “Đường hẻm là các tuyến đường phục vụ giao thông nội bộ khu vực và có lộ giới nhỏ hơn 12m”.

- Theo quy định tại Nghị định số 91/2005/NĐ-CP ngày 11/7/2005 của Chính phủ về ban hành Quy chế đặt tên, đổi tên đường, phố và công trình công cộng: “Điều 4: Tất cả các đường, phố và công trình công cộng trong thành phố, thị xã, thị trấn được xây dựng theo quy hoạch đô thị, được sử dụng ổn định thì được xem xét để đặt tên”; Điều

tuyến đường có lưu lượng giao thông đông, kết nối giao thông nhiều khu vực (Quận 12, Hóc Môn, Củ Chi) và liên phường, đường vào trụ sở Ủy ban nhân dân các phường, không phải là tuyến đường phục vụ giao thông nội bộ khu vực, rất cần thiết được đặt tên đường phục vụ cho công tác quản lý của địa phương cũng như thuận tiện cho giao thông, đảm bảo quyền lợi của người dân.

- Hiện nay nhu cầu đặt tên đường trên địa bàn Quận 12 rất nhiều. Tuy nhiên trên cơ sở đề xuất 123 tên các nhân vật lịch sử, địa danh Ủy ban nhân dân quận 12 đã đề xuất bổ sung Quỹ tên đường thành phố, chỉ mới được xem xét bổ sung 9 tên Bà mẹ Việt Nam anh hùng.

III. ĐỀ XUẤT - KIẾN NGHỊ:

Căn cứ quy định hiện hành

1. Theo Nghị định số 91/2005/NĐ-CP ngày 11 tháng 7 năm 2005 của Chính phủ:

- Không quy định cụ thể tuyến đường phải đảm bảo chiều dài, chiều rộng bao nhiêu mét mới được đặt tên đường. Tuy nhiên theo quy định Quyết định số 88/2007/QĐ-UBND ngày 04/7/2007 của Ủy ban nhân dân Thành phố thì không đủ điều kiện đặt tên đường. Thực tế trên địa bàn các quận, huyện hiện nay có nhiều tuyến đường đã hình thành rất lâu, chưa có điều kiện để mở rộng nhưng vẫn là những tuyến đường kết nối giao thông quan trọng của địa phương. Do đó, đề nghị các tuyến đường sử dụng ổn định cần được xem xét đặt tên theo quy định của Nghị định số 91/2005/NĐ-CP ngày 11 tháng 7 năm 2005.

- Tại Điều 15 của Nghị định số 91/2005/NĐ-CP ngày 11 tháng 7 năm 2005 chưa có quy định rõ quy mô công trình công cộng nào thuộc thẩm quyền của Ủy ban nhân dân Thành phố và công trình nào thuộc thẩm quyền của Ủy ban nhân dân quận – huyện. Đề xuất Thành phố cần nghiên cứu, xem xét để ban hành Quy chế Quy chế đặt đổi tên đường trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh, trong đó cần phân cấp cho các quận – huyện để chủ động trong công tác đặt tên đường, công trình công cộng, cụ thể:

+ Phân nhóm đường để đặt tên như: Quốc lộ, đường liên tỉnh, liên quận - huyện, liên phường xã.

+ Phân nhóm tên trong Quỹ tên đường thành phố theo ý nghĩa của địa danh, tầm quan trọng của sự kiện lịch sử và công lao đóng góp của các nhân vật lịch sử tương ứng với quy mô tuyến đường để đặt tên.

13: “Không đặt tên cho ngõ (kiệt), ngách (hẻm). Ngõ (kiệt) được gọi theo biển số nhà đầu ngõ (kiệt), tính từ đầu phố kèm theo tên phố; ngách (hẻm) được gọi theo biển số nhà đầu ngách (hẻm), tính từ đầu ngõ (kiệt)”.

2. Xem xét công nhận tên của các tuyến đường đã có từ trước năm 2005, trước khi Nghị định số 91/2005/NĐ-CP của Chính phủ có hiệu lực thi hành.

3. Tiếp tục xem đề xuất của Quận 12 về đặt tên 14 tuyến đường đã đề xuất và bổ sung Quỹ tên đường đối với 114 tên nhân vật lịch sử và địa danh còn lại.

Trên đây là báo cáo tham luận về công tác tham mưu đặt tên đường của phòng Văn hóa và Thông tin Quận 12./.

BẢO TỒN PHÁT HUY GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA TRÊN ĐỊA BÀN QUẬN BÌNH THẠNH

Phòng Văn hóa và Thông tin quận Bình Thạnh

Kính thưa các đồng chí Lãnh đạo, quý vị đại biểu và toàn thể Hội nghị

Di sản văn hoá Việt Nam là tài sản quý giá của cộng đồng các dân tộc Việt Nam và là một bộ phận của di sản văn hoá nhân loại, có vai trò to lớn trong sự nghiệp dựng nước và giữ nước của nhân dân ta.

Nhận thức sâu sắc được vị trí, vai trò, ý nghĩa, tầm quan trọng của văn hóa trong sự phát triển của đất nước ta, dân tộc ta. Ngay từ trong Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng năm 1930, Đảng ta đã đề cập đến vấn đề phải phát triển văn hóa của dân tộc. Năm 1943, khi nước nhà còn chưa giành được độc lập, Đảng ta đã đề ra "Đề cương về Văn hóa Việt Nam", trong đó chỉ rõ "Mặt trận văn hóa là một trong ba mặt trận (chính trị, kinh tế, văn hóa)" và chủ trương phát triển văn hóa theo 3 hướng: Dân tộc - khoa học - đại chúng.

Tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc vào tháng 11/2021, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng cũng nhấn mạnh: "Nhìn lại những thành tựu trên lĩnh vực xây dựng và phát triển văn hóa Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng, đặc biệt là trong 35 năm đổi mới gần đây, chúng ta có quyền tự hào về những đóng góp to lớn của nền văn hóa vào sự nghiệp cứu quốc và kiến quốc. Những thành tựu nổi bật cần khẳng định là nhận thức về văn hóa ngày càng toàn diện và sâu sắc hơn trên các lĩnh vực, các loại hình; các sản phẩm văn hóa ngày càng đa dạng, phong phú, đáp ứng yêu cầu mới, nhiều mặt của xã hội. Nhiều giá trị văn hóa truyền thống và di sản văn hoá của dân tộc được kế thừa, bảo tồn và phát triển".

Kính thưa các đồng chí

Quận Bình Thạnh là một phần của vùng đất Gia Định xưa, có vị trí quan trọng trong sự nghiệp đấu tranh cách mạng và xây dựng phát triển kinh tế, luôn gắn liền với nguồn gốc và sự phát triển của thành phố Sài Gòn nay là Thành phố Hồ Chí Minh. Quận Bình Thạnh là một quận nội thành thuộc Thành phố Hồ Chí Minh. Là điểm đầu mối giữa Quốc lộ 1A và Quốc lộ 13, là cửa ngõ con tuyến Đường sắt Bắc-Nam vào thành phố này.

Trên địa bàn Quận Bình Thạnh hiện có 07 di tích và 01 di sản văn hóa phi vật thể bao gồm:

- Di tích cấp Quốc gia: Lăng Lê Văn Duyệt và Đình Bình Hòa.

- Di tích cấp thành phố: Đình Cầu Sơn, Đình Bình Quới Tây, Nhà cổ dân dụng truyền thống Vương Hồng Sển và 02 cơ sở tôn giáo (chùa Sắc Tứ Tập Phước và chùa Văn Thánh).

- Di sản văn hóa phi vật thể cấp Quốc gia: Lễ hội truyền thống “Khai hạ - Cầu An tại Lăng Đức Tả quân Lê Văn Duyệt” được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia theo Quyết định số 785/QĐ-BVHTTDL ngày 04/4/2022.

Có 08 công trình đề xuất đưa vào danh mục kiểm kê di tích gồm: 01 Nhà thờ, 01 Cổng cổ; 03 mộ cổ; 02 cơ sở tín ngưỡng dân gian; 01 chùa.

Công tác “Bảo tồn phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn quận Bình Thạnh” thời gian qua có những thuận lợi và khó khăn như sau:

Về thuận lợi: Quận ủy, Ủy ban nhân dân quận luôn quan tâm lãnh đạo và chỉ đạo thường xuyên công tác trùng tu, tôn tạo, bảo tồn và phát huy giá trị các giá trị di sản văn hóa trên địa bàn Quận Bình Thạnh. Các Phòng, đơn vị, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể từ quận đến phường luôn có sự phối hợp chặt chẽ trong công tác tuyên truyền, gìn giữ, bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị di sản văn hóa. Các di tích lịch sử - văn hóa được quan tâm quản lý, bảo vệ, trùng tu, sửa chữa và thường xuyên mở cửa phục vụ khách tham quan. UBND và các ban ngành, đoàn thể quận, phường có sự phối hợp khá đồng bộ trong tổ chức quản lý, kiểm tra, giám sát hoạt động của các di tích lịch sử - văn hóa.

Về khó khăn: Tình trạng xuống cấp của các di tích khá nhiều nhưng chưa có kinh phí sửa chữa. Ban quản lý một số di tích còn hạn chế về chuyên môn, nghiệp vụ bảo quản, tu bổ và quản lý di tích.

Nhằm thực hiện có hiệu quả công tác bảo tồn phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn quận Bình Thạnh trong thời gian qua quận Bình Thạnh đã thực hiện các nội dung cụ thể như sau:

- Các Phòng ban, đơn vị, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể từ quận thường xuyên tổ chức nhiều cuộc tuyên truyền Luật Di sản văn hóa năm 2001 và Luật Sửa đổi bổ sung một số điều Luật Di sản văn hóa năm 2009; các chủ trương chính sách của Đảng và nhà nước về di sản văn hóa, đến cán bộ, công chức, viên chức, đoàn viên, thanh niên và Nhân dân từ đó nâng cao nhận thức trách nhiệm trong việc bảo vệ các cửa cổ vật, hiện vật và các giá trị của di tích...

- Thường xuyên tổ chức kiện toàn thành viên Ban Quản lý các di tích hoạt động hiệu quả là những người có tâm huyết, trách nhiệm đối với việc giữ gìn, phát huy các giá trị di tích.

- Tập trung vận động góp kinh phí xã hội hóa xây dựng, tu bổ, sửa chữa di tích với số tiền hàng chục tỷ đồng, từ đó nhiều di tích được xây dựng sửa chữa, tu sửa như: đình Cầu Sơn, đình Bình Quới Tây, chùa Văn Thánh, Lăng Lê Văn Duyệt ngày một khang trang thu hút Nhân dân và khách du lịch đến tham quan, chiêm bái, góp phần trong việc bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa, phát triển kinh tế của quận.

Đối với Di sản văn hóa phi vật thể cấp Quốc gia:Lễ hội Khai Hạ - Cầu An diễn ra từ ngày 25 tháng chạp đến ngày mùng 7 tháng giêng âm lịch hằng năm tại Lăng Đức Tả quân Lê Văn Duyệt luôn được Quận quan tâm đầu tư, duy trì các nghi lễ truyền thống tiểu cung đình triều Nguyễn thu hút nhiều khách du lịch và Nhân dân đến tham dự. Bên cạnh đó, Ban quản lý Lăng Lê Văn Duyệt đã tổ chức 03 lớp thực hành nghi thức, nghi lễ thực hành cho thành viên Ban Quý tế, công chức văn hóa xã hội và thường trực các cơ sở Đoàn trên địa bàn quận.

Mặt khác, các di tích lịch sử văn hóa trên địa bàn quận cũng thu hút sự quan tâm của nhiều người dân, du khách đặc biệt là các bạn đoàn viên, thanh niên và học sinh ngoài việc tham quan còn là nhu cầu tìm hiểu về quá trình hình thành di tích, các nhân vật được thờ tự, các kiến trúc về xây dựng, nghi thức lễ... thông qua Hội thi tìm hiểu về di sản văn hóa, di tích trên địa bàn quận. Hàng năm, các di tích đón gần nhiều đoàn khách là với khoảng 60.000 lượt người tham quan.

Năm 2023, hưởng ứng Chương trình phục hồi du lịch của Thành phố, triển khai “Mỗi quận, huyện một sản phẩm du lịch đặc trưng hoặc một chương trình du lịch kết nối các điểm đến trên địa bàn”, quận xây dựng và giới thiệu sản phẩm du lịch trải nghiệm mang tên “*Bình Thạnh vùng đất thanh bình*”. Với mong muốn giới thiệu các giá trị về văn hóa, lịch sử và con người Bình Thạnh theo dòng chảy thời gian thông qua hành trình trải nghiệm tham quan một số địa điểm, di tích lịch sử, kiến trúc nghệ thuật mang đậm dấu ấn của vùng đất Gia Định xưa và quá trình phát triển Bình Thạnh ngày nay. Năm 2024, Di tích lịch sử - văn hóa Lăng Lê Văn Duyệt được Sở Du lịch công nhận là “Điểm Du lịch”.

Bên cạnh những kết quả đạt được, vẫn còn những tồn tại, hạn chế như: Kinh phí xã hội hóa vận động để tu bổ, sửa chữa của một số di tích như đình Bình Hòa, chùa Sắc Tứ Tập Phước cũng gặp nhiều khó khăn. Việc gắn kết bảo tồn, phát huy di sản văn hóa với phát triển du lịch nói riêng, phát triển kinh tế - xã hội nói chung đã được triển khai nhưng kết quả đạt được chưa cao, chưa tương xứng với tiềm năng, thế mạnh của các di tích hiện có tại quận.

Kính thưa các đồng chí

Văn hóa Việt Nam - cội nguồn sức mạnh dân tộc, sức mạnh nội sinh, là nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục tiêu, vừa là động lực thúc đẩy sự phát triển của đất nước. Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa dân tộc là một nhiệm vụ then chốt trong Chiến lược phát triển văn hóa của Thành phố nói chung và quận Bình Thạnh nói riêng. Để thực hiện tốt công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa, trong thời gian tới Quận Bình Thạnh đề ra một số giải pháp như:

1. Về công tác tuyên truyền

- Tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền Luật Di sản văn hóa năm 2001 và Luật Sửa đổi bổ sung một số điều Luật Di sản văn hóa năm 2009; các chủ trương chính sách của Đảng và nhà nước về di sản văn hóa, nâng cao trình độ hiểu biết của Nhân dân trong việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa.

- Tiếp tục tổ chức các Hội thi tìm hiểu về di sản văn hóa, di tích trên địa bàn quận. Phát hành cẩm nang giới thiệu các di tích lịch sử - văn hóa, kiến trúc - nghệ thuật và các địa danh trên địa bàn quận Bình Thạnh nhân kỷ niệm 50 năm ngày giải phóng miền Nam thống nhất (30/4/1975 – 30/4/2025).

- Tuyên truyền về quá trình hình thành các di tích, các cơ sở tín ngưỡng, các nhân vật được thờ tự, các kiến trúc về xây dựng, nghi thức, nghi lễ thực hành tại các lễ kỳ yên, lễ giỗ truyền thống tại các di tích, đặc biệt là tuyên truyền nghi thức, nghi lễ thực hành của di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia Lễ hội truyền thống Lễ Khai hạ - Cầu An tại Lăng Đức Tả quân Lê Văn Duyệt” đến cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức các phòng, ban, đơn vị quận và đoàn viên, thanh niên, học sinh trên địa bàn quận thông qua các hình thức như đăng tải, chiếu video clip trên Cổng thông tin điện tử quận, fanpage Người Bình Thạnh, trang zalo Phòng Văn hóa và Thông tin và các trang mạng xã hội các phường...

- Gắn với các ngày lễ lớn của đất nước tổ chức các hoạt động trưng bày hình ảnh kiến trúc nghệ thuật tại các di tích vận động đoàn viên, hội viên các hội đoàn, Nhân dân và du khách đến tham quan học tập, tìm hiểu và chiêm bái.

2. Về Công tác quản lý nhà nước

- Tăng cường công tác quản lý nhà nước về di sản văn hóa theo quy định của pháp luật; kiên quyết xử lý nghiêm những hành vi vi phạm xâm hại di tích nhằm bảo tồn và phát huy tốt giá trị di sản văn hóa.

- Thường xuyên quan tâm tạo điều kiện thuận lợi cho Ban Quản lý các di tích mở các loại hình văn hóa, văn nghệ, thể thao... phù hợp với không gian của di tích.

- Tăng cường mở các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ về quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích cho các tổ chức, cá nhân và các thành viên Ban Quản lý các di tích.

- Phối hợp Trung tâm Bảo tồn Di tích thành phố trong công tác lập hồ sơ xếp hạng di tích; hướng dẫn tu bổ, sửa chữa di tích theo quy định.

- Phối hợp Sở Du lịch và các đơn vị có liên quan xem xét công nhận các di tích đủ điều kiện công nhận là điểm du lịch nhằm thu hút Nhân dân và du khách tham quan tìm hiểu về văn hóa, lịch sử, chiêm bái tại di tích.

- Kiến nghị, Sở Văn hóa và Thể thao đề xuất Ủy ban nhân dân Thành phố cấp ngân sách việc tu bổ, sửa chữa cấp thiết đối với Di tích kiến trúc nghệ thuật cấp Quốc gia đình Bình Hòa đưa vào năm 2025.

- Đề xuất đưa vào danh mục sửa chữa giai đoạn 2026 – 2030 đối với Di tích kiến trúc nghệ thuật cấp Thành phố chùa Sắc Tứ Tập Phước từ nguồn ngân sách Thành phố. Tiếp tục thực hiện xã hội hóa, vận động các nguồn lực để trùng tu, tôn tạo các di tích đã xuống cấp.

Kính thưa các đồng chí lãnh đạo, quý vị đại biểu

Và toàn thể Hội nghị

Trên đây là Bài tham luận “**Bảo tồn phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn quận Bình Thạnh**” rất mong được sự quan tâm của các đồng chí lãnh đạo, quý vị đại biểu và toàn thể Hội nghị đóng góp để quận Bình Thạnh thực hiện tốt hơn trong thời gian tới.

Trân trọng cảm ơn, kính chúc hội nghị thành công tốt đẹp./.

BẢO TỒN DI SẢN VĂN HÓA GẮN VỚI BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG VĂN HÓA

Phòng Văn hóa và Thông tin quận Tân Bình

Kính thưa các đồng chí lãnh đạo, quý vị đại biểu cùng toàn thể Hội nghị!

Được sự cho phép của Ban Tổ chức, đại diện Phòng Văn hóa và Thông tin quận Tân Bình, tôi xin trình bày báo cáo tham luận về bảo tồn di sản văn hóa gắn với bảo vệ môi trường văn hóa trên địa bàn quận Tân Bình.

Kính thưa quý đại biểu!

Văn hóa là sản phẩm được hình thành trong quá trình lao động sáng tạo của con người nhằm vươn tới những đỉnh cao giá trị Chân- Thiện- Mỹ. Các sản phẩm sáng tạo văn hóa bao giờ cũng chứa đựng sự kết tinh những giá trị vật chất và tinh thần. Chính các sản phẩm kết tinh giá trị ấy được gọi là di sản văn hóa. “Di sản văn hóa Việt Nam là tài sản quý giá của cộng đồng các dân tộc Việt Nam và là một bộ phận của di sản văn hóa nhân loại, có vai trò to lớn trong sự nghiệp dựng nước và giữ nước của nhân dân ta” (Luật Di sản Văn hóa 2001). Vì thế, di sản văn hóa chính là nguồn tài nguyên quý báu đóng vai trò làm nên thương hiệu, hình ảnh của mỗi quốc gia, dân tộc. Không chỉ được coi là tài sản có giá trị giáo dục truyền thống mà di sản văn hóa còn là một nguồn lực to lớn góp phần phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Di sản văn hóa chính là cội nguồn của bản sắc văn hóa dân tộc, là một bộ phận quan trọng cấu thành môi trường sống của con người trong đó di tích lịch sử văn hóa là phần biểu hiện mang giá trị tiêu biểu nhất của kho tàng di sản văn hóa dân tộc.

Xác định rõ tầm quan trọng của các di tích lịch sử văn hóa trong phát triển văn hóa nói riêng và phát triển kinh tế - xã hội nói chung, thời gian qua, công tác bảo vệ và phát huy các giá trị lịch sử, văn hóa, khoa học của di tích, di sản văn hóa trên địa bàn quận Tân Bình luôn được quan tâm, chú trọng tổ chức thực hiện, góp phần tích cực vào công cuộc xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

Từ hơn 300 năm trước, Tân Bình là địa danh gắn liền với lịch sử hình thành và phát triển của vùng đất Sài Gòn - Gia Định, nơi hội tụ và giao lưu của các bản sắc văn hóa khác nhau, là mảnh đất lưu giữ hệ thống các công trình kiến trúc nghệ thuật, di tích lịch sử văn hóa có giá trị. Ngày 30 tháng 4 năm 1975, miền Nam hoàn toàn giải phóng, thống nhất đất nước, đô thành Sài Gòn - Chợ Lớn - Gia Định được mang tên Thành phố Hồ Chí Minh, quận Tân Bình thời ấy là quận ven nội thành với diện tích 30,32 km². Đến cuối năm 2003, thực hiện Nghị định

130/2003/ ND - CP ngày 5 tháng 11 năm 2003 của Chính phủ, quận Tân Bình cũ được điều chỉnh địa giới, tách ra và lập thành quận Tân Bình và quận Tân Phú.

Tân Bình ngày nay là quận nội thành có diện tích 22,38 km², dân số trên 430.559 ngàn người, gồm 15 đơn vị hành chính cấp phường. Với những bước chuyển mình mạnh mẽ, Tân Bình ngày càng phát triển theo định hướng thương mại, dịch vụ - sản xuất công nghiệp. Nhân dân Tân Bình lại càng tự hào hơn về lịch sử, văn hóa và con người quận Tân Bình khi trên địa bàn quận có các công trình đã được công nhận và xếp hạng di tích như: di tích lịch sử quốc gia Khu lưu niệm mộ cụ Phan Châu Trinh, di tích kiến trúc - nghệ thuật quốc gia Chùa Giác Lâm, di tích kiến trúc - nghệ thuật cấp thành phố Miếu Tân Kỳ và Miếu Ông Bồn, di tích lịch sử cấp thành phố Kho bom Phú Thọ.

Trong những năm qua, công cuộc bảo tồn di sản văn hóa của Đảng bộ, Chính quyền và Nhân dân quận Tân Bình đã đạt được nhiều thành tựu khả quan, góp phần bảo vệ, lưu giữ, trao truyền các giá trị văn hóa của quá khứ, bảo vệ môi trường văn hóa thực hiện có hiệu quả theo tinh thần Hội nghị Trung ương 9, khóa XI, Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 09 tháng 6 năm 2014 về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước được Ban Chấp hành Trung ương Đảng ban hành với mục tiêu cao nhất là nhằm xây dựng nền văn hóa và con người Việt Nam phát triển toàn diện, hướng đến chân - thiện - mỹ, thấm nhuần tinh thần dân tộc, nhân văn, dân chủ và khoa học, bên cạnh đó là các quan điểm chỉ đạo đối với việc bảo tồn, phát huy di sản văn hóa trong phát triển kinh tế - xã hội. Nghị quyết nêu rõ: Xây dựng cơ chế để giải quyết hợp lý, hài hòa giữa bảo tồn, phát huy di sản văn hóa với phát triển kinh tế - xã hội. Bảo tồn, tôn tạo các di tích lịch sử - văn hóa tiêu biểu, phục vụ giáo dục truyền thống và phát triển kinh tế; gắn kết bảo tồn, phát huy di sản văn hóa với phát triển du lịch.

Phòng Văn hóa và Thông tin xây dựng, quảng bá, giới thiệu sản phẩm du lịch chất lượng và làm nổi bật các giá trị văn hóa lịch sử của các tài nguyên sẵn có trên địa bàn quận, kết nối các điểm Di tích lịch sử - văn hóa, mô hình và vận động chủ các cơ sở quán ăn đủ điều kiện phục vụ khách địa phương và các du khách trong và ngoài nước khi đến với Tân Bình góp phần bảo tồn di sản văn hóa gắn với bảo vệ môi trường văn hóa. Cụm không gian văn hóa - du lịch quận Tân Bình, Sản phẩm du lịch “Tân Bình – Biết bao điều thú vị” gồm các điểm đến:

- Chùa Giác Lâm - di tích nghệ thuật cấp quốc gia - ngôi chùa cổ nhất Nam Bộ với tuổi đời hơn 300 năm, được coi là tổ đình của phái Thiền Lâm Tế Tông tại miền Nam cùng kiến trúc đặc sắc và hệ thống cổ vật phong phú từ thế kỷ 17,18 gần như nguyên vẹn. Suốt hai thời kì kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ,

chùa là cơ sở của cách mạng, nơi hội họp và nuôi giấu cán bộ. Ngày nay, chùa là nơi tiến hành lễ giỗ lớn cho các vị tổ của phái Lâm Tế và thường xuyên mở lớp Thọ bát quan trai vào mỗi chủ nhật (địa chỉ số 565 Lạc Long Quân, phường 10, quận Tân Bình).

- Di tích khu lưu niệm mộ Cụ Phan Châu Trinh mang giá trị văn hóa lịch sử của giai đoạn đầu thời kỳ kháng chiến chống Pháp trước khi có Đảng cộng sản Việt Nam lãnh đạo, góp phần tô thắm thêm trang sử vàng truyền thống cách mạng của dân tộc Việt Nam. Là chứng cứ lịch sử giáo dục lòng yêu nước, niềm tự hào về tấm gương cách mạng sáng ngời của bậc tiền nhân cho các thế hệ chúng ta noi theo. Bia mộ của Người là công trình công phu, ghi lại thân thể và sự nghiệp của Người do Huỳnh Thúc Kháng soạn thảo. Ngoài ra, khu lưu niệm còn trưng bày lưu giữ những hiện vật, bút tích trong quá trình hoạt động cách mạng của Nhà yêu nước Phan Châu Trinh (địa chỉ số 9 Phan Thúc Duyệt, phường 4, quận Tân Bình).

- Di tích Kho bom Phú Thọ là địa điểm khắc ghi chiến công oanh liệt, vẻ vang của quân dân Sài Gòn – Chợ Lớn trong kháng chiến chống thực dân Pháp, đồng thời là nơi tố cáo tội ác chiến tranh xâm lược của thực dân Pháp đối với nhân dân Việt Nam, là di tích cách mạng góp phần giáo dục truyền thống yêu nước cho các thế hệ mai sau (đường Nguyễn Thị Nhỏ, phường 9, quận Tân Bình).

- Di tích kiến trúc nghệ thuật cấp thành phố Miếu Tân Kỳ - Miếu Ông Bồn: ngôi miếu có giá trị tiêu biểu về kiến trúc nghệ thuật với vì kèo gỗ gồm: các cột, kèo, xà có chạm khắc, cửa gỗ kiểu thượng song hạ bản, mái miếu đều lợp ngói âm dương, bờ nóc mái trang trí tượng lưỡng long triều nhật, miếu lưu giữ một số di vật, cổ vật có giá trị như các bàn thờ, hoành phi, liễn cùng một số cổ vật và di vật khác. Địa điểm miếu là công trình kiến trúc nghệ thuật, nơi bảo tồn những giá trị tín ngưỡng của cộng đồng Việt - Hoa (số 1A/13 đường Trường Chinh, phường 14, quận Tân Bình).

Những năm qua, việc bảo tồn di sản văn hóa gắn với bảo vệ môi trường văn hóa luôn được Đảng bộ, Chính quyền, Nhân dân quận Tân Bình quan tâm, quản lý, bảo vệ theo quy định, góp phần thực hiện nội dung quan trọng trong các chủ trương của Đảng về “Xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc”. Điều đó đòi hỏi công tác bảo vệ và phát huy giá trị văn hóa lịch sử trong thời gian tới là việc làm cấp bách, cần sự chung tay của chính quyền địa phương, các ban ngành, đoàn thể và cộng đồng. Trên cơ sở đó, trong thời gian tới, chúng tôi xin đề xuất trong công tác bảo vệ và phát huy giá trị văn hóa lịch sử cần chú trọng những nội dung sau:

1. Đẩy mạnh công tác truyền truyền vận động, phổ biến pháp luật, giáo dục khoa học về di sản văn hóa để nâng cao kiến thức và trách nhiệm của Nhân dân, huy động nguồn lực trong cộng đồng tham gia công tác bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử văn hóa, làm cho cộng đồng nhận biết được di sản, xác định được vai trò của di sản trong đời sống đương đại góp phần giữ gìn và phát huy các giá trị di tích, giáo dục cho các thế hệ sau noi gương và tiếp bước truyền thống đoàn kết, kiên cường chống giặc ngoại xâm của Nhân dân Sài Gòn - Gia Định.

2. Phối hợp các cơ quan, đơn vị tiếp tục phát huy không gian văn hóa cổ truyền của Đình, Chùa, Miếu,..., phát huy giá trị các lễ hội truyền thống. Chú trọng quy mô và hình thức tổ chức những lễ hội tiêu biểu. Đồng thời, khai thác, đưa văn hóa truyền thống và giá trị lịch sử từng bước hòa với cuộc sống hiện đại bằng cách tập trung quảng bá rộng rãi hình ảnh của đình trên các phương tiện truyền thông, tạo sự liên kết thành chuỗi hệ thống các khu di tích văn hóa - lịch sử trên địa bàn quận Tân Bình, từ đó giới thiệu các di sản văn hóa đến với toàn thể người dân địa phương, đặc biệt là thế hệ trẻ và du khách khi tham quan cụm không gian văn hóa - du lịch, sản phẩm du lịch quận Tân Bình.

3. Xây dựng kế hoạch về công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa, phối hợp chặt chẽ với Ban trị sự Đình, Chùa, Miếu,... và các cơ quan chức năng trong công tác bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử văn hóa.

4. Tiếp tục khảo sát, kiểm kê hiện trạng các di sản văn hóa vật thể và phi vật thể, từ đó có giải pháp cụ thể hơn trong công tác quản lý, bảo tồn mang tính lâu dài, bền vững.

5. Tham gia và tổ chức các lớp tập lớp huấn về công tác quản lý di sản, tạo điều kiện cho cán bộ phụ trách công tác di tích nâng cao kiến thức quản lý nhà nước về di sản để tham mưu cấp quận, hướng dẫn địa phương trong việc quản lý, tổ chức các hoạt động tại các di tích lịch sử trên nguyên tắc bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, tôn trọng quyền tự do tín ngưỡng và đặc điểm văn hóa, phong tục tập quán của cư dân địa phương nhưng đảm bảo đúng theo quy định pháp luật và của Luật Di sản văn hóa.

Kính thưa Hội nghị!

Trên đây báo cáo tham luận của Phòng Văn hóa và Thông tin quận Tân Bình về bảo tồn di sản văn hóa gắn với bảo vệ môi trường văn hóa.

Kính chúc các đồng chí lãnh đạo, quý vị đại biểu nhiều sức khỏe, chúc hội nghị thành công tốt đẹp.

Trân trọng cảm ơn và kính chào./.

CÔNG TÁC QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ DI SẢN VĂN HÓA TRÊN ĐỊA BÀN QUẬN TÂN PHÚ NĂM 2024

Phòng Văn hóa và Thông tin quận Tân Phú

I. ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH

- Hiện nay trên địa bàn quận Tân Phú có :

*** Di sản vật thể gồm :**

+ 01 di tích lịch sử cấp quốc gia (địa đạo Phú Thọ Hòa);

+ 06 di tích cấp Thành phố (di tích lịch sử Mộ danh nhân ông Nguyễn Quý Anh và bà Lý Thu Liên; đình Phú Thạnh, Hòa Thạnh, Tân Sơn Nhì, Tân Hòa Tây; di tích kiến trúc nghệ thuật mộ ông Lý Tường Quang và bà Nguyễn Thị Lâu);

+ 05 công trình địa điểm được bảo tồn theo quyết định của Ủy ban nhân dân Thành phố (di tích đình Tân Thới; Bia tưởng niệm 82 liệt sĩ hy sinh năm Mậu thân 1968 (Đài tưởng niệm quận); Đền thờ Đức Thánh Trần Hưng Đạo; Miếu Hòa Tây; Khu mộ cổ họ Lý);

+ 01 Bảo tàng tư nhân Sâm Ngọc Linh;

+ 02 bia truyền thống tưởng niệm liệt sĩ (tại phường Tân Thới Hòa và Tân Quý).

*** Di sản phi vật thể gồm:**

+ Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ: có 06 câu lạc bộ và 79 tài tử đang hoạt động.

+ Nghề thủ công truyền thống “làm lồng đèn”: có 01 hộ gia đình, với 3 thành viên tại phường Phú Trung, hoạt động dưới hình thức nhận gia công.

+ Nghệ thuật trình diễn dân gian: Câu lạc bộ “Đàn tính hát then” với 21 thành viên đang sinh hoạt tại phường Tân Sơn Nhì; Câu lạc bộ “Ví dặm, tiếng hát sông quê” với 10 thành viên đang sinh hoạt tại TTVH-TDĐT quận.

- Trong năm qua, công tác quản lý Di sản văn hóa trên địa bàn quận Tân Phú luôn được chú trọng thực hiện. Đồng thời, được sự quan tâm sâu sát của Quận ủy, Ủy ban nhân dân nên công tác bảo quản, tu bổ các di sản văn hóa được thực hiện kịp thời bảo đảm công tác bảo tồn, phát huy giá trị Di sản văn hóa.

II. VỀ KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Công tác triển khai, hướng dẫn, tuyên truyền

Trong năm 2024, nhằm cụ thể hóa các hoạt động quản lý Nhà nước đối với các Di sản Văn hóa vật thể, Phòng Văn hóa và Thông tin quận đã thực hiện và tham mưu Ủy ban nhân dân quận ban hành các văn bản các kế hoạch, công văn nhằm bảo tồn và phát huy các giá trị Di sản văn hóa trên địa bàn⁶.

- Ngoài ra, Ủy ban nhân dân quận đã triển khai kế hoạch và các giải pháp tuyên truyền, nâng cao hiệu quả quản lý Nhà nước trong công tác bảo vệ, tôn tạo và phát huy giá trị di tích và di sản văn hóa; đẩy mạnh việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa gắn với phát triển kinh tế - xã hội và du lịch trên địa bàn quận. Tăng cường tuyên truyền Luật Di sản văn hóa; Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa và các Nghị định, Thông tư hướng dẫn thi hành Luật Di sản văn hóa; Nghị định số 110/2018/NĐ-CP ngày 29/8/2018 của Chính phủ về quản lý và tổ chức lễ hội; các quy định của pháp luật về bảo vệ môi trường; Nghị quyết số 52/NQ-HĐND ngày 08/12/2019 của Hội đồng nhân dân Thành phố; các văn bản của Ủy ban nhân dân Thành phố, Sở Văn hóa và Thể thao và Quận ủy, Ủy ban nhân dân quận về công tác bảo tồn, tu bổ, tôn tạo, trùng tu, sửa chữa, phát huy giá trị di tích trên địa bàn trên trang thông tin điện tử, bản tin phường và các văn bản hướng dẫn thực hiện nhằm nâng cao nhận thức cộng đồng về tham gia bảo vệ, tôn tạo, phát huy các giá trị của di tích. Tổ chức các hoạt động nhân ngày Di sản Việt Nam 23/11.

2. Công tác quản lý Nhà nước về Di sản văn hóa vật thể

- Phối hợp Phòng Tài chính - Kế hoạch quận tổ chức đoàn kiểm tra việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại 12 di tích (01 di tích quốc gia, 06 di tích cấp Thành phố, 05 di tích đưa vào danh mục kiểm kê của địa phương theo Quyết định số 923/QĐ-UBND ngày 07/3/2017 của Ủy ban nhân dân Thành phố). Hướng dẫn, nhắc nhở Ban Quản lý các di tích sử dụng có hiệu quả nguồn kinh phí được Nhà nước hỗ trợ hàng năm và các nguồn đóng góp khác cho việc bảo vệ các di tích.

- Khảo sát thực tế và xin ý kiến Sở Văn hóa và Thể thao về việc chống dột khu vực Hậu sở di tích lịch sử Đình Tân Hòa Tây (Công văn số 348/VHTT ngày 10/4/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin quận) và đã được sự thống nhất của Sở Văn hóa - Thể thao. Đình Tân Hòa Tây đang tiến hành sửa chữa theo các nội

⁶+ Kế hoạch số 98/KH-UBND ngày 27/3/2024 về thực hiện Nghị quyết số 52/NQ-HĐND ngày 08/12/2019 của Hội đồng nhân dân Thành phố trên địa bàn quận Tân Phú năm 2024.

+ Kế hoạch số 159/KH-UBND ngày 08/5/2024 về kiểm kê di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn quận Tân Phú năm 2024.

+ Công văn số 2832/UBND-VX ngày 13/12/2023 về việc quản lý, bảo tồn, phát huy giá trị di tích Địa đạo Phú Thọ Hòa gửi Ủy ban nhân dân Thành phố xin ý kiến chỉ đạo về công tác quản lý, bảo tồn, phát huy giá trị Di tích lịch sử Địa đạo Phú Thọ Hòa.

+ Công văn số 61/VHTT ngày 15/01/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin về việc tăng cường công tác đảm bảo an ninh, an toàn phòng cháy, chữa cháy và quản lý tổ chức lễ hội tại các di tích thuộc danh mục kiểm kê trên địa bàn quận Tân Phú, triển khai đến Ban quản lý các di tích và Ủy ban nhân dân 11 phường để thực hiện.

+ Công văn số 22/VHTT ngày 10/01/2023 của Phòng Văn hóa và Thông tin về việc tăng cường công tác đảm bảo an ninh, an toàn phòng cháy, chữa cháy và quản lý tổ chức lễ hội tại các di tích được xếp hạng và di tích thuộc danh mục kiểm kê trên địa bàn quận Tân Phú.

+ Kế hoạch số 304/KH-UBND ngày 29/11/2022 của Ủy ban nhân dân quận về triển khai thực hiện Nghị quyết số 16-NQ/QU.

+ Công văn số 413/VHTT ngày 23/4/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin đề nghị Trung tâm Văn hóa - TDTT quận và UBND 11 phường thực hiện rà soát, kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể tại địa phương.

dung đã xin ý kiến Sở, Phòng Văn hóa và Thông tin quận sẽ báo cáo nội dung thực hiện sửa chữa sau khi Đình Tân Hòa Tây hoàn tất công trình.

- Thực hiện Công văn số 61/VHTT ngày 15/01/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin về việc tăng cường công tác đảm bảo an ninh, an toàn phòng cháy, chữa cháy và quản lý tổ chức lễ hội tại các di tích thuộc danh mục kiểm kê trên địa bàn quận Tân Phú, triển khai đến Ban quản lý các di tích và Ủy ban nhân dân 11 phường để thực hiện. Qua theo dõi và tổng hợp báo cáo của các đơn vị, nhìn chung các phường có di tích đã triển khai văn bản đến các di tích, phân công cán bộ tuyên truyền, vận động Ban quản lý di tích thực hiện nghiêm túc các quy định. Các di tích tổ chức quét dọn, trang trí khuông viên di tích để đón tết, tăng cường công tác phòng, chống cháy nổ; vận động Nhân dân tham gia các hoạt động tín ngưỡng trong di tích phù hợp với truyền thống, đảm bảo vui tươi, lành mạnh, an toàn, tiết kiệm, hạn chế lãng phí trong việc đốt vàng mã; thực hiện nếp sống văn minh và không xả rác khi tham gia lễ hội; công tác quản lý, bảo quản hiện vật, các hoạt động khác của di tích, cơ sở tín ngưỡng, không để xảy ra tình trạng di tích bị xâm hại, lấn chiếm.

- Tham mưu Thường trực Quận ủy, Thường trực Ủy ban nhân dân quận tổ chức Đoàn đi thăm và chúc tết 10 di tích lịch sử văn hóa nhân dịp tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024; phối hợp Chi hội Di sản văn hóa quận thăm và tặng quà tết cho 10 di tích, tổng kinh phí 20.000.000 đồng. Qua đó, đoàn thăm hỏi, chúc tết Ban quản lý di tích, động viên Ban quản lý tiếp tục quan tâm, phối hợp thực hiện tốt công tác chăm sóc, phát huy giá trị và đảm bảo an toàn di tích, tổ chức đón tiếp khách tham quan trong dịp tết.

- Thực hiện Kế hoạch số 236/KH-UBND ngày 26 tháng 8 năm 2022 của Ủy ban nhân dân quận về xây dựng “Không gian văn hóa Hồ Chí Minh” trên địa bàn quận Tân Phú giai đoạn 2022 - 2025. Phòng Văn hóa và Thông tin quận đã tham mưu Ủy ban nhân dân quận, khảo sát việc xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh. Đến nay tại di tích đình Tân Sơn Nhì, đình Phú Thạnh, đình Tân Thới, Miếu Hòa Tây đã có không gian không gian Văn hóa Hồ Chí Minh.

- Thực hiện phong trào “Xây dựng trường học thân thiện - học sinh tích cực”, Phòng Văn hóa và Thông tin đã phối hợp Phòng Giáo dục và Đào tạo, Đoàn Thanh niên quận, Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội, Phòng Tư Pháp, Trung tâm Văn hóa - Thể dục thể thao quận tham mưu các nội dung có liên quan công tác tuyên truyền và giáo dục truyền thống địa phương, tuyên truyền Luật Di sản, các Di tích lịch sử hiện có trên địa bàn phường, quận cho học sinh các trường và thanh thiếu niên trên địa bàn được biết và hiểu về lịch sử của các khu Di tích.

- Triển khai Công văn số 158/VHTT ngày 20/02/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin đề xuất nội dung đặt hàng nhiệm vụ khoa học và công nghệ năm 2024 với nội dung: “Không gian ảo 3D Di tích lịch sử Địa đạo Phú Thọ Hòa”, mục tiêu: Số hóa mô hình 3D và chuyển thông tin các hiện vật được lưu trữ và trưng bày từ dạng vật lý sang dạng kỹ thuật số nhằm thu hút khách tham quan trải nghiệm tìm hiểu thông tin dễ dàng, sinh động, hấp dẫn hơn trong mô hình không gian 3D kết hợp và đảm bảo khả năng bảo tồn, gìn giữ trong tương lai. Xây dựng phần mềm ứng dụng công nghệ thông minh để hình thành môi trường, không gian di tích thông minh để đáp ứng tốt nhất việc học tập nghiên cứu, tham quan trải nghiệm theo hướng hiện đại, thông minh phục vụ du khách trên thực tế và từ xa.

- Giới thiệu các Di tích lịch sử trên địa bàn quận thông qua sản phẩm du lịch như “Tân Phú đi là nhớ”, xây dựng đoạn phim “Tân Phú đi là nhớ” với hình ảnh về địa đạo Phú Thọ Hòa, một công trình đầy sáng tạo của quân và dân Lộc Hòa, Phú Thọ trong 02 cuộc kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ, được quảng bá trên trang thông tin điện tử du lịch quận, các điểm đến trong tour trên các kênh truyền thông VTV1, VTV9, HTV7, HTV9, trang thông tin điện tử quận, phòng; trang fanpage Tourism in Tan Phu; Trang báo Nhân dân, Quân đội Nhân dân, Thanh niên, Sài gòn giải phóng, Tuổi trẻ, Người lao động và các báo mạng ở dạng bài viết và các clip. Phát hành “Cẩm nang du lịch Tân Phú” trong đó có giới thiệu các di tích lịch sử, di tích kiến trúc nghệ thuật được xếp hạng. Qua đó, tuyên truyền, quảng bá di tích văn hóa lịch sử và các điểm du lịch trên địa bàn quận thu hút được sự quan tâm của đông đảo Nhân dân. Tiếp tục trong năm 2024, Phòng Văn hóa và Thông tin quận tham mưu Ủy ban nhân dân ra mắt sản phẩm du lịch mới với những tour du lịch trong lòng Thành phố cụ thể gồm 4 Tour với các chủ đề **“Tân Phú - Dấu ấn lịch sử”**; **“Tân Phú - Xưa và nay”**; **“Những đường hầm huyền thoại”**; **“Từ Tân Phú đến Quận 11 - một ngày thú vị”** và một số sản phẩm du lịch liên kết với các quận, huyện khác. Các tour du lịch được xây dựng với mong muốn mang tới cho du khách những giá trị tinh thần và văn hóa đặc sắc của quận Tân Phú. Những sản phẩm du lịch mang đậm dấu ấn lịch sử và văn hóa sẽ không chỉ thu hút du khách trong nước mà còn đối với du khách quốc tế.

- Để phát huy hơn nữa giá trị các Di tích lịch sử trên địa bàn quận, Phòng Văn hóa và Thông tin, Trung tâm Văn hóa – Thể dục thể thao quận phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể quận, Phường tổ chức tham quan, thăm viếng, tổ chức các chương trình “Thấp nền tri ân”, “Lễ kết nạp Đảng viên, đoàn viên”, tham dự lễ, hội tại các Đình, các Di tích lịch sử gắn với công tác tuyên truyền lịch sử văn hóa tại địa phương, ôn lại truyền thống hào hùng của dân tộc, ý nghĩa lịch sử của các Di tích cho các thế hệ đoàn viên, hội viên, thanh niên và nhân dân.

- Đối với khu Di tích lịch sử Địa đạo Phú Thọ Hòa đã được trùng tu giai đoạn 3 “Tu bổ, phục dựng cảnh quan Di tích Địa đạo Phú Thọ Hòa”. Sau nhiều lần kiến nghị Ủy ban nhân dân Thành phố, Sở Văn hóa - Thể thao, đến nay Trung tâm Bảo tồn và phát huy giá trị lịch sử - văn hóa Thành phố (chủ đầu tư) chưa bàn giao chính thức công trình giai đoạn 3 cho Trung tâm Văn hóa và Thể dục thể thao quận. Phòng Văn hóa và Thông tin quận sẽ tiếp tục tham mưu Ủy ban nhân dân quận triển khai thực hiện Nghị quyết số 16-NQ/QU ngày 25 tháng 10 năm 2022 của Ban Chấp hành Đảng bộ quận Tân Phú về lãnh đạo thực hiện quản lý, bảo tồn phát huy giá trị lịch sử Địa đạo Phú Thọ Hòa gắn với xây dựng Không gian Văn hóa Hồ Chí Minh và chỉnh trang đầu tư cơ sở vật chất tại di tích Địa đạo Phú Thọ Hòa; đề xuất triển khai việc tu bổ cấp thiết chống thấm tầng hầm địa đạo hiện nay đã xuống cấp sau khi Chủ đầu tư bàn giao công trình.

- Nhằm triển khai các hoạt động tuyên truyền thực hiện Nghị quyết số 16-NQ/QU ngày 25 tháng 10 năm 2022 của Ban Chấp hành Đảng bộ quận Tân Phú về lãnh đạo, thực hiện quản lý, bảo tồn, phát huy giá trị Di tích lịch sử Địa đạo Phú Thọ Hòa. Trong năm 2024 di tích địa đạo Phú Thọ Hòa và Phòng Trưng bày Truyền thống quận đã phục vụ **201** đoàn là các đơn vị trường học, ban ngành, đoàn thể, Đảng ủy-UBND các phường ...với **25.007** lượt người đến tham quan, sinh hoạt chủ điểm, họp chi bộ, ký giao ước thi đua, kết nạp Đội, kết nạp Đoàn tại địa đạo.

2. Công tác quản lý nhà nước đối với Di sản Văn hóa phi vật thể

- Tổ chức các hoạt động bảo tồn các giá trị di sản văn hóa vật thể và phi vật thể trên địa bàn quận với nhiều hình thức phong phú. Hỗ trợ tổ chức lễ hội Kỳ Yên tại các cơ sở di tích, tín ngưỡng (Đình). Hỗ trợ, kết nối, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan trong việc giới thiệu, quảng bá cho du khách đến thăm quan di tích trên địa bàn quận.

- Phối hợp các đơn vị tổ chức các hoạt động kỷ niệm ngày Hội văn hóa các dân tộc Việt Nam ngày 19/4/2024 trong đó có các nội dung: Tổ chức Hội thi trình diễn điệu múa đặc trưng của đồng bào dân tộc thiểu số; Tổ chức triển lãm thời trang các dân tộc Việt Nam; Sân chơi trực tuyến tìm hiểu kiến thức văn hóa các dân tộc; Gian hàng sách điện tử giới thiệu văn hóa các dân tộc; trò chơi dân gian các dân tộc,...

- Cử lực lượng tham gia Lớp tập huấn múa Chăm, Khmer (nâng cao) của Trung tâm Văn hóa Thành phố.

- Hoạt động bảo tồn và phát triển nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ, Đoàn tính hát then: Trung tâm Văn hóa - Thể dục thể thao quận hỗ trợ tốt nhất về

cơ sở vật chất cho các câu lạc bộ hoạt động (địa điểm sinh hoạt, công tác tổ chức biểu diễn, giao lưu, tập huấn...). Hỗ trợ kinh phí hoạt động cho câu lạc bộ cấp quận là 500.000 đồng/quý, tạo điều kiện cho các câu lạc bộ tham gia các chương trình biểu diễn để tự đảm bảo nguồn kinh phí sinh hoạt cho câu lạc bộ. Duy trì sinh hoạt câu lạc bộ Đờn ca tài tử cấp quận, phường và giới thiệu các bài mới do hội viên câu lạc bộ tập dợt, biểu diễn giao lưu với các câu lạc bộ trong và ngoài Thành phố. Định kỳ 2 năm, Trung tâm Văn hóa - Thể dục thể thao quận tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử cấp quận dành cho các câu lạc bộ Đờn ca tài tử và người dân trên địa bàn quận tham gia; tổ chức chương trình giao lưu đờn ca tài tử định kỳ mỗi tháng 02 lần tại các câu lạc bộ. Chủ động mời các nghệ nhân, nghệ sĩ đến giao lưu trong các buổi sinh hoạt CLB để giúp cho hội viên tìm hiểu rõ hơn về chuyên môn, qua các buổi giao lưu đã giúp cho các thành viên CLB nắm vững về chuyên môn, các lớp và bản đờn ca tài tử. Các chương trình biểu diễn nghệ thuật, hội nghị của quận và cơ sở đều xây dựng và thiết kế các tiết mục Đờn ca tài tử biểu diễn phục vụ, cụ thể: Tham gia biểu diễn phục vụ các chương trình chính trị, kỷ niệm các ngày lễ lớn của đất nước, của dân tộc, biểu diễn nghệ thuật truyền thống phục vụ học sinh các trường học trên địa bàn quận.

- Phối hợp các trường học trên địa bàn quận tổ chức biểu diễn và giới thiệu các loại hình nghệ thuật đờn ca tài tử đến với học sinh và giáo viên ở các trường phổ thông trên địa bàn quận.

- * Công tác bảo tồn và phát huy trang phục truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số.

- Phòng Văn hóa và Thông tin quận đã phối hợp các đơn vị có liên quan và Ủy ban nhân dân 11 phường triển khai thực hiện Kế hoạch số 286/KH-UBND ngày 04 tháng 11 năm 2022 của Ủy ban nhân dân quận về thực hiện Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” trên địa bàn quận Tân Phú đến năm 2025 như: Tổ chức tuyên truyền, quảng bá, giới thiệu những giá trị của văn hóa nói chung và trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số nói riêng trên các Trang thông tin điện tử, Bảng điện tử quận, phường, Tờ tin 11 phường, Bản tin khu phố, trên nền tảng mạng xã hội, triển lãm hình ảnh trang phục các dân tộc Việt Nam trong ngày Hội văn hóa các dân tộc Việt Nam 19/4/2024...

- Xây dựng Kế hoạch phối hợp số 294/KHPH ngày 02/4/2024 của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Phòng Văn hóa và Thông tin, Văn phòng Ủy ban nhân dân quận, Trung tâm Văn hóa – Thể dục thể thao quận, Hội Liên hiệp Phụ nữ, Liên đoàn Lao động, Quận đoàn về tổ chức các hoạt động kỷ niệm “Ngày văn hóa các dân tộc Việt Nam 19/4” năm 2024; Ngày hội diễn ra với nhiều hoạt động

sôi nổi như: Triển lãm trang phục truyền thống của 10 đồng bào dân tộc sinh sống và làm việc tại quận; Hội thi trưng bày ẩm thực đặc trưng đồng bào các dân tộc với 11 đội thi đến từ phụ nữ và công đoàn phường tham dự; Biểu diễn nghệ thuật hát, diễn xướng dân gian, đậm đà bản sắc dân tộc; Triển lãm sách với chủ đề “Sách hay – Mắt đọc – Tai nghe”; Triển lãm tranh vẽ “Nét vẽ xanh” và gian hàng sách điện tử giới thiệu văn hóa các dân tộc, khu trưng bày các trang phục dân tộc; Trò chơi dân gian và sân chơi trực tuyến tìm hiểu kiến thức văn hóa các dân tộc; đặc biệt là hội thi “Điệu múa truyền thống các dân tộc Việt Nam”. Hội thi thu hút các đội thi đến từ 11 phường tham dự, thể hiện nét đặc sắc trong âm nhạc, điệu múa kết hợp trang phục truyền thống mang đậm đà bản sắc của dân tộc Chăm, Hoa, Khmer, Dao, Ê đê, Pako, H’Mông,...; Tổ chức chương trình biểu diễn nghệ thuật phối hợp trình diễn trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam như Ngày hội văn hóa các nước Asean với nhiều hoạt động phong phú trong đó có hội thi trình diễn trang phục dân tộc các nước.

- Hàng năm, đơn vị đã tổ chức nhiều mô hình hoạt động thiết thực gắn với nội dung này như hội thi, hội diễn, các chương trình giao lưu văn nghệ, các lớp bồi dưỡng dành cho cơ sở: Lớp bồi dưỡng nghệ thuật Hát then - Đàn tính là loại hình nghệ thuật đặc trưng của đồng bào dân tộc Tày, Nùng, Thái đã có hơn 90 người tham dự. Thông qua đó, giới thiệu trang phục truyền thống của các đồng bào dân tộc thiểu số.

- Phối hợp các trường tổ chức biểu diễn nghệ thuật truyền thống phục vụ học sinh và giáo viên, chương trình với nhiều loại hình nghệ thuật truyền thống của Việt Nam, đặc biệt có loại hình nghệ thuật Hát then - Đàn tính là nét văn hóa đặc trưng của đồng bào dân tộc Tày, Nùng, Thái với những trang phục đặc trưng của từng dân tộc.

III. NHẬN XÉT, ĐÁNH GIÁ

1. Mặt mạnh

- Công tác quản lý nhà nước đối với các Di sản văn hóa luôn nhận được sự quan tâm, chỉ đạo, sâu sát của Quận ủy, Ủy ban nhân dân quận nhằm bảo đảm được công tác bảo tồn và phát huy các giá trị Di sản văn hóa trên địa bàn quận.

- Đa số các di tích trên địa bàn quận được chăm sóc bảo vệ tốt về hiện vật, cảnh quan, vệ sinh môi trường đảm bảo; có duy trì các hoạt động tín ngưỡng dân gian.

- Di tích Địa đạo Phú Thọ Hòa luôn nhận được sự quan tâm của Thành phố và quận trong công tác tu bổ, phục dựng cảnh quan góp phần phát huy giá trị di tích thu hút nhiều khách đến tham quan tìm hiểu.

- Ủy ban nhân dân các phường có sự quan tâm quản lý và tạo điều kiện hoạt động đối với các di tích được xếp hạng và bảo tồn theo quy định; chỉ đạo các ban ngành, đoàn thể phường theo dõi nắm tình hình tổ chức các lễ hội, hoạt động tín ngưỡng dân gian và tổ chức các hoạt động thăm viếng, chăm sóc di tích vào các dịp lễ, tết.

- Các ban, ngành, đoàn thể Quận và 11 Phường thực hiện tốt công tác phối hợp, tổ chức các hoạt động tuyên truyền lịch sử, ôn truyền thống, thắp nến tri ân ... tại các khu Di tích lịch sử trên địa bàn nhằm tuyên truyền lịch sử văn hóa, ôn lại truyền thống hào hùng của dân tộc, phát huy tinh thần yêu nước cho các thế hệ.

2. Hạn chế

- Việc quản lý diện tích, khu vực bảo vệ di tích theo quy định đối với các đơn vị có liên quan chưa có sự phối hợp và thống nhất trong quản lý hiện trạng và có phương án bảo vệ các di tích được xếp hạng và bảo tồn theo quy định (ngoài các di tích đã được xếp hạng có hồ sơ và bản đồ khoanh vùng bảo vệ do thành phố xác định).

- Ban trị sự, Ban quản lý một số di tích hoạt động chưa đều tay, phần lớn tuổi cao nên tham gia hoạt động còn hạn chế. Cần tiếp tục nhận được sự quan tâm của cơ quan chức năng quận và chính quyền địa phương để phối hợp quản lý hoạt động di tích.

- Một số di tích chưa chủ động thông báo xin sửa chữa, cải tạo cho Phòng Văn hóa và Thông tin và Ủy ban nhân dân phường để phối hợp quản lý và hướng dẫn thực hiện các thủ tục cần thiết để cấp có thẩm quyền xem xét.

- Di tích địa đạo Phú Thọ Hòa nhân sự làm công tác thuyết chưa được đào tạo bài bản, chưa có cơ chế vận hành hoạt động của di tích sau khi được tu bổ, phục dựng nên còn gặp nhiều khó khăn trong công tác tổ chức và phục vụ khách tham quan.

3. Kiến nghị, đề xuất

- Cần có công tác đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ đối với cán bộ phụ trách công tác quản lý nhà nước về Di sản văn hóa, cho cán bộ phụ trách thuyết minh.

- Trung tâm Bảo tồn và phát huy giá trị lịch sử - văn hóa Thành phố khẩn trương hoàn chỉnh thủ tục bàn giao chính thức công trình “Tu bổ, phục dựng cảnh quan Di tích lịch sử Địa đạo Phú Thọ Hòa” để Ủy ban nhân dân quận có kế hoạch thực hiện quản lý, bảo tồn, phát huy giá trị Di tích lịch sử địa đạo Phú Thọ Hòa nhằm thực hiện Nghị quyết số 16-NQ/QU ngày 25 tháng 10 năm 2022 của Ban

Chấp hành Đảng bộ quận Tân Phú về lãnh đạo thực hiện quản lý, bảo tồn phát huy giá trị lịch sử Địa đạo Phú Thọ Hòa gắn với xây dựng Không gian Văn hóa Hồ Chí Minh và chỉnh trang đầu tư cơ sở vật chất tại di tích Địa đạo Phú Thọ Hòa.

- Sở Văn hóa và Thể thao sớm xem xét, lập dự án tu bổ, phục hồi tầng hầm Di tích lịch sử cấp quốc gia Địa đạo Phú Thọ Hòa theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 12 Quyết định số 19/2021/QĐ-UBND ngày 18/6/2021 của Ủy ban nhân dân Thành phố, để đảm bảo công tác bảo tồn và phát huy giá trị Di tích lịch sử Địa đạo Phú Thọ Hòa, đồng thời bảo vệ an toàn cho du khách đến tham quan; xem xét việc điều chỉnh khu vực bảo vệ I và bảo vệ II Di tích lịch sử cấp quốc gia Địa đạo Phú Thọ Hòa.

Trên đây là Báo cáo tham luận về công tác quản lý nhà nước về Di sản văn hóa trên địa bàn quận Tân Phú năm 2024./.

CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG LẬP HỒ SƠ XẾP HẠNG DI TÍCH TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN BÌNH CHÁNH

Phòng Văn hóa và Thông tin huyện Bình Chánh

Huyện Bình Chánh nằm ở phía Tây Nam Thành phố, có vị trí quan trọng cả về kinh tế và quân sự trong quá trình xây dựng và phát triển của Thành phố Hồ Chí Minh. Trong cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, Bình Chánh được chính quyền tay sai của thực dân xâm lược coi là một trong những cửa ngõ quan trọng bảo vệ thủ phủ của chúng. Đối với cách mạng, Bình Chánh là nơi đứng chân của các cơ quan lãnh đạo của Đảng và là nơi tập kết của lực lượng vũ trang ta để thọc sâu vào hang ổ cuối cùng của ngụy quyền Sài Gòn.

Bình Chánh trong hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược luôn đứng trước đầu sóng ngọn gió vì là nơi có căn cứ Vườn Thơm và nơi giáp căn cứ địa Củ Chi của thành phố Sài Gòn, từ vị trí này ta tiến công vào cơ quan đầu não của địch. Là vùng ven của thành phố Sài Gòn, Huyện liên tục có nhiều phong trào đấu tranh chống thực dân Pháp từ khi chúng thế đặt chân lên đất Nam bộ, đến khi có sự lãnh đạo của Đảng. Những người con của quê hương Bình Chánh kiên quyết bám đất, bám dân, thể hiện lòng yêu nước sâu sắc, sự tin tưởng tuyệt đối vào Đảng và đã cùng quân dân Nam bộ làm nên Nam kỳ khởi nghĩa (1940), cùng cả nước làm nên Cách mạng tháng Tám mùa thu năm 1945; làm nên một 30 tháng 4 lịch sử, góp phần vào công cuộc ***“non sông thu về một mối, Nam Bắc sum họp một nhà”***.

Trong những năm qua, công tác bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử, văn hóa trên địa bàn huyện đã được quan tâm và triển khai tích cực. Tuy nhiên, một số di tích chưa được lập hồ sơ xếp hạng, dẫn đến nguy cơ mất đi giá trị di sản quan trọng. Việc lập hồ sơ xếp hạng di tích sẽ giúp bảo vệ, phát huy giá trị di sản văn hóa, đồng thời tạo điều kiện để các di tích này được bảo tồn lâu dài và phát huy giá trị trong cộng đồng.

Để phát huy các giá trị truyền thống, tri ân những hy sinh, đóng góp của thế hệ tiền nhân đã ngã xuống vì sự nghiệp cách mạng; Công tác khoanh vùng lập hồ sơ xếp hạng di tích trên địa bàn huyện Bình Chánh được Ban Chấp hành Đảng bộ Huyện qua các thời kỳ quan tâm chỉ đạo thực hiện và xem đây là một là trong những chỉ tiêu quan trọng trong Nghị quyết Đại hội.

Huyện Bình Chánh có 07 khu di tích lịch sử - văn hóa (04 di tích lịch sử, 03 di tích kiến trúc nghệ thuật) được công nhận cấp Thành phố, gồm có: Di tích lịch sử Láng Le- Bàu Cò, xã Tân Nhựt; Di tích lịch sử Dân công Hỏa tuyến Mậu Thân 1968, xã Vĩnh Lộc A; Di tích lịch sử Đình Tân Túc, thị trấn Tân Túc; Di tích lịch

sử Rạch Già, xã Hưng Long; Di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Bình Trường tại xã Bình Chánh và Đình Phú Lạc tại xã Phong Phú; Di tích kiến trúc nghệ thuật Nhà cổ dân dụng số 107A/4 ấp 1, xã An Phú Tây và có 03 công trình địa chỉ thuộc danh mục kiểm kê di tích như: Căn cứ của Tỉnh ủy Chợ Lớn, Thành ủy Sài Gòn - Chợ Lớn tại Vườn Thơm, huyện Bình Chánh, Nhà ông Nguyễn Văn Thọ (nơi 02 lần tổ chức Hội nghị Xứ ủy Nam kỳ trong Cách mạng tháng Tám năm 1945 tại xã Tân Kiên); đồn Bình Đăng, đồn Long Vĩnh, xã Bình Hưng.

Xác định rõ di tích được xếp hạng là thế hệ đi sau đã góp phần bảo vệ di sản các thế hệ đi trước để lại và nếu không làm sớm, làm ngay thì có nguy cơ bị mai một, rơi vào quên lãng. Từ vai trò quan trọng của công tác lập hồ sơ khoa học di tích đối với nhiệm vụ bảo tồn và phát huy giá trị di tích trên địa bàn Huyện, những năm vừa qua huyện Bình Chánh đã có nhiều nỗ lực đối với hoạt động này. Hiện nay, huyện Bình Chánh đang tiến hành thực hiện hồ sơ đề nghị khoanh vùng, xếp hạng đối với 03 địa chỉ thuộc danh mục kiểm kê di tích Căn cứ của Tỉnh ủy Chợ Lớn, Thành ủy Sài Gòn - Chợ Lớn tại Vườn Thơm, huyện Bình Chánh, Nhà ông Nguyễn Văn Thọ (nơi 02 lần tổ chức Hội nghị Xứ ủy Nam kỳ trong Cách mạng tháng Tám năm 1945 tại xã Tân Kiên); đồn Bình Đăng, đồn Long Vĩnh, xã Bình Hưng.

Để đảm bảo công tác lập hồ sơ khoa học di tích theo quy định tại Điều 5 - Thông tư 09/2011/TT-BVHTTDL ngày 14 tháng 7 năm 2011 của Bộ Văn hóa - Thể thao và Du lịch có quy định: *“Đơn đề nghị xếp hạng di tích là văn bản của tổ chức, cá nhân là chủ sở hữu hoặc được giao quản lý di tích gửi Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch để đề nghị cơ quan nhà nước có thẩm quyền xem xét xếp hạng, đề nghị xếp hạng di tích theo thẩm quyền”*.

Huyện Bình Chánh khi thực hiện công tác khoanh vùng, xếp hạng Căn cứ của Tỉnh ủy Chợ Lớn, Thành ủy Sài Gòn - Chợ Lớn tại Vườn Thơm, huyện Bình Chánh, phần diện tích đất của khu vực căn cứ gồm đất của 03 hộ gia đình/cá nhân và 02 tổ chức, đơn vị, để đảm bảo theo quy định tại Điều 5 - Thông tư 09/2011/TT-BVHTTDL ngày 14 tháng 7 năm 2011 của Bộ Văn hóa - Thể thao và Du lịch. Ủy ban nhân dân huyện Bình Chánh đã thành lập Tổ vận động phối hợp cùng hệ thống chính trị tại địa phương thực hiện công tác tuyên truyền, giải thích cho người dân, nhất là đối với các cá nhân, hộ gia đình/tổ chức có đất thuộc diện tích phải khoanh vùng, xếp hạng về ý nghĩa, giá trị lịch sử của công tác khoanh vùng, xếp hạng di tích.

Qua nhiều năm thực hiện công tác vận động lập hồ sơ xếp hạng di tích trên địa bàn huyện Bình Chánh, điển hình là khu Căn cứ của Tỉnh ủy Chợ Lớn, Thành ủy Sài Gòn - Chợ Lớn tại Vườn Thơm, huyện Bình Chánh, đối với công tác vận động các hộ gia đình/cá nhân và tổ chức đồng thuận, đồng thời có

đơn xếp hạng di tích đối với Di tích Căn cứ của Tỉnh ủy Chợ Lớn, Thành ủy Sài Gòn - Chợ Lớn tại Vườn Thơm, huyện Bình Chánh đó là sự chung tay phối hợp của các cơ quan, đơn vị từ Thành phố đến Huyện, cấp ủy địa phương... Tổ chức nhiều cuộc họp gặp gỡ lấy ý kiến, đối với hộ gia đình có nhiều thành viên, Tổ vận động đến nhà gặp gỡ, tuyên truyền, thuyết phục, vận động tạo được sự thống nhất của tất cả các thành viên hộ gia đình đồng ý ký tên vào đơn xếp hạng di tích...

Thực tiễn từ công tác vận động lập hồ sơ khoanh vùng xếp hạng di tích Căn cứ của Tỉnh ủy Chợ Lớn, Thành ủy Sài Gòn - Chợ Lớn tại Vườn Thơm, huyện Bình Chánh cho thấy, trong công tác vận động lập hồ sơ khoanh vùng xếp hạng di tích đó là sự chỉ đạo quyết liệt từ lãnh đạo Huyện, sự phối hợp nhịp nhàng giữa các đơn vị, kiên trì giải thích về tầm quan trọng, ý nghĩa của Căn cứ của Tỉnh ủy Chợ Lớn, Thành ủy Sài Gòn - Chợ Lớn tại Vườn Thơm trong hai thời kỳ kháng chiến; sự cần thiết phải thực hiện công trình Khu di tích, giải thích được sự hài hòa lợi ích trước mắt và lợi ích lâu dài...; quan trọng nhất là giá trị lịch sử trong giáo dục truyền thống, là sự ghi ơn của thế hệ mai sau đối với cha ông đã ngã xuống; hiểu rằng đây là công trình không phải mang tính chất lợi ích kinh tế mà đó là lợi ích vô giá về giá trị tinh thần, lợi ích về sự trường tồn của mảnh đất kiên cường qua hai thời kỳ kháng chiến; làm cho người dân nơi đây tự hào, nhất là những cá nhân, hộ gia đình cày cấy tự hào khi những vuông đất mà họ đang canh tác có một lịch sử oai hùng mà không có một lợi ích kinh tế nào có thể so sánh, những giá trị đó cần được bảo tồn, gìn giữ.

Lập hồ sơ xếp hạng di tích không chỉ là công tác bảo tồn mà còn góp phần nâng cao nhận thức cộng đồng về giá trị của di tích; tạo điều kiện đồng thời thúc đẩy du lịch và phát triển kinh tế địa phương. Khi di tích được xếp hạng sẽ tạo cơ sở để thu hút đầu tư, phát triển du lịch, đóng góp vào phát triển kinh tế - xã hội của huyện, nâng cao đời sống của người dân; để thực hiện được công tác khoanh vùng, lập hồ sơ xếp hạng di tích đó chính là sự phối hợp giữa chính quyền, các cơ quan chuyên môn và hệ thống chính trị từ Huyện đến cơ sở; sự thống nhất của người dân, cộng đồng là yếu tố quyết định để công tác này đạt được kết quả cao./.

CÔNG TÁC ĐẶT TÊN, ĐỔI TÊN ĐƯỜNG VÀ CÔNG TRÌNH CÔNG CỘNG TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN CỬ CHI

Phòng Văn hóa và Thông tin huyện Cử Chi

Huyện Cử Chi là huyện ngoại thành của Thành phố Hồ Chí Minh, là một trong những huyện đi đầu trong xây dựng Nông thôn mới của Thành phố, nhiều tuyến đường giao thông đã được Nhà nước và Nhân dân đầu tư nâng cấp, mở rộng. Trên địa bàn huyện hiện có 1.114 tuyến đường đã được nhựa nóng, hàng năm đều được duy tu, sửa chữa, mở rộng.

Kính thưa các đồng chí.

Căn cứ Nghị định số 91/2005/NĐ-CP ngày 11/7/2005 của Chính phủ; Thông tư số 36/2006/TT-BVHTT ngày 20/3/2006 của Bộ Văn hóa – Thông tin, hướng dẫn thực hiện một số điều của Quy chế đặt tên, đổi tên đường, phố và công trình công cộng ban hành kèm theo Nghị định số 91/2005/NĐ-CP ngày 11/7/2005 của Chính phủ; Quyết định số 31/2013/QĐ-UBND ngày 21/8/2013 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về tiêu chí chọn tên, đưa vào Quỹ tên đường tại thành phố; từ năm 2014 đến nay, Ủy ban nhân dân huyện đã ban hành nhiều văn bản trong công tác quản lý nhà nước về công tác đặt đổi tên đường và công trình công cộng. Đến nay đã có 453 tuyến đường đã được gắn bảng tên đường và cập nhật trên bản đồ cấp số nhà và các giấy tờ liên quan của người dân, tạo điều kiện thuận lợi trong việc quản lý nhà nước.

1. Về công tác chỉ đạo, triển khai thực hiện

Để thực hiện tốt công tác đặt đổi tên đường và công trình công cộng, Ủy ban nhân dân huyện đã ban hành Kế hoạch số 16293/KH-UBND ngày 01 tháng 12 năm 2017 về tổ chức triển khai thực hiện công tác đề xuất đặt, đổi tên các tuyến đường giao thông trên địa bàn huyện, trong đó thành lập Hội đồng và Tổ chuyên viên giúp việc Hội đồng đề xuất đặt, đổi tên đường trên địa bàn huyện. Trên cơ sở rà soát, đề xuất các tuyến đường đủ điều kiện của các xã, thị trấn; Hội đồng đề xuất đặt, đổi tên đường trên địa bàn huyện xem xét, thống nhất đề xuất Hội đồng Đặt mới, sửa đổi tên đường, công viên, quảng trường và công trình công cộng Thành phố Hồ Chí Minh.

Kính thưa các đồng chí lãnh đạo. Kính thưa các đồng chí.

Ngày 07 tháng 04 năm 2000 Ủy ban nhân dân Thành phố ban hành Quyết định số 14/2000/QĐ-UB-VX về việc đổi và đặt tên đường mới, tuy nhiên trong quá trình thực hiện gắn bảng tên đường đơn vị thi công đã gắn sai bảng tên đường so với Quyết định đối với tên đường “Đoàn Triết Minh” thành “Đoàn Minh Triết” (xã Thái Mỹ); “Đỗ Cơ Quang” thành “Đỗ Quang Cơ” (Thị trấn Cử Chi).

Qua phản ánh của cử tri trong các buổi tiếp xúc, Ủy ban nhân dân huyện đã ban hành Công văn số 11033/UBND-VHTT ngày 18 tháng 11 năm 2020 về việc khắc phục những bất cập, khó khăn của người dân sau khi thực hiện việc đổi tên đường theo đúng Quyết định của Ủy ban nhân dân Thành phố, theo đó giao đơn vị thi công khắc phục ngay việc gắn bảng tên đường theo đúng tên nhân vật lịch sử và các cơ quan, đơn vị có liên quan hướng dẫn, giải quyết việc cấp sổ nhà, giấy phép xây dựng, các thủ tục có liên quan đến địa chỉ hộ khẩu theo đúng với tên đường đã được điều chỉnh. Ngoài ra Ủy ban nhân dân huyện còn chỉ đạo Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn có bảng tên đường sai thông tin tiểu sử, Quyết định đặt tên đường tuyên truyền đến nhân dân về việc điều chỉnh tên đường.

Qua báo cáo của các đơn vị và Ủy ban nhân dân xã Thái Mỹ và Thị trấn Củ Chi, đơn vị thi công đã thực hiện việc gắn bảng tên đường đúng với Quyết định đặt tên và các giấy tờ, bảng số nhà của người dân không bị ảnh hưởng do trên bản đồ đã cập nhật tên theo Quyết định.

2. Thuận lợi

Được sự quan tâm chỉ đạo của Ủy ban nhân dân Thành phố và sự hướng dẫn chuyên môn, nghiệp vụ của Sở Văn hóa và Thể thao thành phố trong công tác đặt, đổi tên đường và công trình công cộng.

Công tác gắn bảng tên đường đã tạo điều kiện thuận lợi cho người dân trong việc cập nhật hồ sơ cá nhân, trong giao dịch. Việc đặt tên các tuyến đường mang tên Mẹ Việt Nam Anh hùng, Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân mang ý nghĩa giáo dục truyền thống cho thế hệ trẻ.

3. Khó khăn

Đối với tiêu chí tuyến đường đủ điều kiện theo hướng dẫn của Thành phố (đường có chiều dài tối thiểu 200m, lộ giới tối thiểu 12m (là nền đường hiện hữu của tuyến đường bao gồm lòng đường hiện hữu cộng lề đường hoặc vỉa hè đã được xây dựng hoàn chỉnh và đưa vào sử dụng phải đạt từ 12m trở lên mới đủ điều kiện để xem xét đặt tên đường) là khó thực hiện. Qua rà soát, trên địa bàn huyện các tuyến đường chỉ đáp ứng đủ điều kiện: chiều dài tối thiểu 200, lộ giới quy hoạch 12m.

4. Đề xuất, kiến nghị

Ủy ban nhân dân thành phố sớm ban hành Quy chế đặt tên, đổi tên đường và công trình công cộng trên địa bàn Thành phố.

Trên đây là tham luận của Phòng Văn hóa và Thông tin huyện Củ Chi về công tác đặt tên, đổi tên đường và công trình công cộng trên địa bàn huyện Củ Chi./.

VỀ VIỆC PHỐI HỢP THAM MƯU THỰC HIỆN CÔNG TÁC ĐIỀU CHỈNH KHOANH VÙNG CÁC KHU VỰC BẢO VỆ DI TÍCH TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố Hồ Chí Minh

Các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh là bức tranh mang đậm dấu ấn về bằng chứng vật chất và tinh thần phản ánh những giá trị lịch sử, văn hóa của Thành phố trong quá trình khai phá, xây dựng, đấu tranh của nhiều thế hệ cư dân ở vùng đất này trong tiến trình lịch sử. Bảo tồn và phát huy giá trị di tích luôn được Thành phố, các sở, ban ngành và người dân quan tâm, chú trọng. Hàng năm, Trung tâm Bảo tồn di tích xây dựng kế hoạch lập hồ sơ khoa học để xếp hạng di tích, tu bổ di tích cũng như tham mưu báo cáo Sở Văn hóa và Thể thao các vấn đề liên quan đến di tích, trong đó có công tác phối hợp tham mưu điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích theo đề xuất của thành phố Thủ Đức, các quận/huyện trên địa bàn Thành phố.

Thời gian qua, Trung tâm Bảo tồn di tích đã và đang tiếp tục phối hợp với Phòng Quản lý Di sản văn hóa; Phòng Văn hóa - Thể thao và Du lịch thành phố Thủ Đức, Phòng Văn hóa và Thông tin các quận/huyện trên địa bàn Thành phố tiếp tục tham mưu điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích như: Di tích lịch sử quốc gia Khu trại giam bệnh viện Chợ Quán - nơi đồng chí Trần Phú hy sinh, Quận 5; Di tích lịch sử quốc gia Bót Dây Thép, Quận 9 (nay là thành phố Thủ Đức); Di tích kiến trúc nghệ thuật quốc gia Hội quán Nghĩa Nhuận, Chùa Bà (Tuệ Thành Hội quán), Nghĩa An Hội quán (Chùa Ông), Quận 5; Di tích kiến trúc nghệ thuật quốc gia Chùa Hội Sơn, Chùa Phước Tường; Di tích lịch sử quốc gia Đình Phong Phú, thành phố Thủ Đức.

Qua các di tích được đề xuất điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích, có thể nhận thấy điểm chung đó là các di tích đề xuất điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích tập trung chủ yếu ở các di tích Quốc gia đã được xếp hạng trước khi Luật Di sản Văn hóa năm 2001 ban hành, như: Di tích kiến trúc nghệ thuật quốc gia Hội quán Nghĩa Nhuận, Chùa Bà (Tuệ Thành Hội quán), Nghĩa An Hội quán (Chùa Ông), Quận 5; Chùa Hội Sơn, Chùa Phước Tường, thành phố Thủ Đức theo Quyết định Số 43 – VH/QĐ ngày 7 tháng 1 năm 1993 của Bộ Văn hoá và Thông tin. Di tích lịch sử quốc gia Bót Dây Thép, Đình Phong Phú, thành phố Thủ Đức theo Quyết định số Số 57 – VH/QĐ ngày 181/1993, di tích lịch sử quốc gia Khu trại giam bệnh viện Chợ Quán - nơi đồng chí Trần Phú hy sinh theo Quyết định số 1288 – VH/QĐ ngày 16 tháng 11 năm 1988.

Việc lập hồ sơ xếp hạng di tích khi đó được thực hiện theo Pháp lệnh số 14-LCT/HĐNN7 ngày 4 tháng 4 năm 1984 của Hội đồng Nhà nước về bảo vệ và sử dụng di tích lịch sử, văn hóa, danh lam thắng cảnh, trong đó có quy định về khu vực bảo vệ di tích.

“Điều 15

Mỗi di tích lịch sử, văn hóa là bất động sản và danh lam, thắng cảnh có từ một đến ba khu vực bảo vệ:

- Khu vực I là khu vực phải được bảo vệ nguyên trạng.*
- Khu vực II là khu vực bao quanh khu vực I được phép xây dựng những công trình nhằm mục đích tôn tạo di tích lịch sử, văn hóa và danh lam, thắng cảnh.*
- Khu vực III là khung cảnh thiên nhiên của di tích lịch sử, văn hóa và danh lam, thắng cảnh”.*

Theo hồ sơ lưu trữ tại Trung tâm, đối với các di tích xếp hạng trước khi Luật Di sản Văn hóa ban hành, 01 hồ sơ di tích thông thường gồm: Lý lịch di tích, ảnh khảo tả, biên bản quy định khu vực bảo vệ và họa đồ quy định các khu vực bảo vệ di tích, trong đó, biên bản và họa đồ quy định các khu vực bảo vệ di tích là cơ sở để xác định phạm vi, quy mô, ranh khu vực bảo vệ di tích.

Từ sau khi Luật Di sản Văn hóa năm 2001, Luật Sửa đổi một số điều của Luật Di sản Văn hóa năm 2009 và các văn bản dưới Luật được ban hành như Nghị định số 98/2010/NĐ-CP ngày 21 tháng 9 năm 2010 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Di sản Văn hóa và Luật Sửa đổi một số điều của Luật Di sản Văn hóa; Thông tư số 09/2011/TT-BVHTTĐ ngày 14 tháng 7 năm 2011 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quy định về nội dung hồ sơ khoa học để xếp hạng di tích lịch sử - văn hóa và danh lam thắng cảnh,... thì việc quy định khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích được hướng dẫn cụ thể hơn. Bản đồ khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích được xác lập trên bản đồ địa chính.

Luật Sửa đổi một số điều của Luật Di sản Văn hóa năm 2009 quy định:

“Các khu vực bảo vệ di tích bao gồm:

- a) Khu vực bảo vệ I là vùng có các yếu tố gốc cấu thành di tích*
- b) Khu vực bảo vệ II là vùng bao quanh hoặc tiếp giáp khu vực bảo vệ I*
Khu vực bảo vệ I phải được bảo vệ nguyên trạng về mặt bằng và không gian”.

Khoản 2, Điều 12, Thông tư số 09/2011/TT-BVHTTĐ ngày 14 tháng 7 năm 2011 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quy định về nội dung hồ sơ khoa học để xếp hạng di tích lịch sử - văn hóa và danh lam thắng cảnh, quy định:

“2. Việc lập Bản đồ khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích được quy định như sau:

- a) Trích lục bản đồ địa chính ở địa phương có di tích để thể hiện việc khoanh vùng bảo vệ di tích;*

Đối với những diện tích thuộc khu vực bảo vệ nhưng không nguyên thửa thì phải xác định các tọa độ cần thiết để thể hiện rõ phân diện tích đó;

Đối với những di tích mà khu vực bảo vệ nằm trên khu vực chưa có bản đồ địa chính và những di tích nằm trên địa hình rộng lớn, phức tạp thì phải xác định các tọa độ cần thiết để thể hiện rõ các khu vực bảo vệ;

b) Đường bao quanh toàn bộ khu vực bảo vệ I của di tích phải được thể hiện bằng màu đỏ, đường bao quanh toàn bộ khu vực bảo vệ II của di tích phải được thể hiện bằng màu xanh trên bản đồ khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích;

c) Bản đồ khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích phải có đầy đủ xác nhận của các cơ quan như quy định tại Biên bản khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích”

Như vậy, đối với các di tích được xếp hạng trước khi Luật Di sản Văn hóa năm 2001 ban hành, cơ sở xác định khu vực bảo vệ di tích là Biên bản quy định khu vực bảo vệ di tích và Hòa đồ quy định khu vực bảo vệ di tích. Tuy nhiên, trải qua thời gian dài, Hòa đồ quy định khu vực bảo vệ di tích không thể hiện thửa đất, tọa độ góc ranh, diện tích khu vực bảo vệ II rất rộng ...do đó, rất khó trong việc xác định phạm vi, giới hạn, ranh các khu vực bảo vệ di tích theo hiện trạng di tích hiện nay cũng như địa phương thực hiện công tác quản lý, đồng thời chưa phù hợp với Thông tư số 09/2011/TT-BVHTTĐ là “*Trích lục bản đồ địa chính ở địa phương có di tích để thể hiện việc khoanh vùng bảo vệ di tích*”.

Một điểm chung nữa là việc điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích đều xuất phát từ nhu cầu thực tiễn nhằm tạo điều kiện cho chính quyền địa phương thực hiện tốt công tác quản lý, phát triển đô thị trên địa bàn cũng như bảo tồn và phát huy giá trị di tích, phục vụ cộng đồng, an sinh xã hội như: thực hiện các dự án xây dựng trên địa bàn thành phố Thủ Đức, các quận/huyện (mở rộng đường, mở rộng khuôn viên bệnh viện), đảm bảo việc khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích không làm ảnh hưởng trực tiếp đến việc xin phép sửa chữa hoặc xây dựng mới của các hộ dân và công trình công cộng...do đó, việc đề xuất điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích trên địa bàn Thành phố thường là đề xuất điều chỉnh thu hẹp diện tích khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích so với diện tích khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích trước đó.

Trong công tác phối hợp tham mưu thực hiện công tác điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh, Trung tâm Bảo tồn di tích luôn nhận được sự phối hợp nhiệt tình của địa phương, cơ quan, đơn vị liên quan như phối hợp khảo sát, trao đổi thống nhất phương án điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích. Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện còn có những khó khăn, bất cập, thời gian điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích kéo dài như việc điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích

xuất phát từ nhu cầu thực tiễn trong khi Luật Di sản Văn hóa năm 2001, Luật Sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Di sản Văn hóa năm 2009, các văn bản dưới Luật lại không quy định về việc điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích hoặc là các cơ quan, đơn vị, tập thể, cá nhân quản lý di tích chưa thống nhất được phương án điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích một cách phù hợp nhất.

Hiện nay, Quốc hội khóa XV đã tiến hành biểu quyết thông qua Luật Di sản Văn hóa (sửa đổi) ngày 23 tháng 11 năm 2024 (Có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 7 năm 2025). Theo đó, tại Khoản 9. Điều 27. Luật Di sản Văn hóa (sửa đổi) quy định:

“9. Việc điều chỉnh thu hẹp hoặc mở rộng ranh giới khu vực bảo vệ I và khu vực bảo vệ II của di tích được xếp hạng ở phạm vi quốc gia được quy định như sau:

a) Khu bảo vệ I của di tích chỉ được điều chỉnh khi phương án điều chỉnh bảo đảm bảo tồn nguyên vẹn yếu tố gốc cấu thành di tích, bảo đảm thực hiện theo nguyên tắc quy định tại khoản 2 Điều này;

b) Khu vực bảo vệ II của di tích chỉ được điều chỉnh khi phương án điều chỉnh bảo đảm ngăn chặn được các yếu tố có thể tác động, làm ảnh hưởng tiêu cực đến yếu tố gốc cấu thành di tích, bảo vệ được cảnh quan văn hóa của di tích, bảo đảm thực hiện theo nguyên tắc quy định tại khoản 3 Điều này;

c) Việc điều chỉnh khu vực bảo vệ di tích quy định tại điểm a và điểm b khoản này được thực hiện như quy định tại khoản 5 và khoản 6 Điều này.”

Như vậy, sau khi Luật Di sản Văn hóa (sửa đổi) có hiệu lực thì việc điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích được thực hiện theo quy định của Luật Di sản Văn hóa (sửa đổi).

Trong thời gian tới, Trung tâm Bảo tồn di tích sẽ tiếp tục phối hợp với Phòng Quản lý Di sản văn hóa, Phòng Văn hóa - Thể thao và Du lịch thành phố Thủ Đức, Phòng Văn hoá và Thông tin các quận/huyện trên địa bàn Thành phố, các cơ quan, đơn vị liên quan tham mưu báo cáo Sở Văn hóa và Thể thao về điều chỉnh khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh./.

ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ VÀ CHUYỂN ĐỔI SỐ TRONG HOẠT ĐỘNG CỦA BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH - CHI NHÁNH THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Bảo tàng Hồ Chí Minh - Chi nhánh Thành phố Hồ Chí Minh

Công tác chuyển đổi số có vai trò đặc biệt quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội. Đặc biệt, trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư đang diễn ra mạnh mẽ, chuyển đổi số trở thành xu thế tất yếu trên toàn cầu và là giải pháp quan trọng làm cơ sở xây dựng và triển khai thực hiện các chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của mỗi quốc gia, dân tộc. Trong lĩnh vực văn hoá, chuyển đổi số cũng không nằm ngoài xu thế phát triển chung của xã hội.

Việc ứng dụng công nghệ trong công tác bảo tồn, bảo tàng, phát huy giá trị văn hóa, lịch sử là việc cần thiết phải đầu tư nhằm nâng cao chất lượng phục vụ và hoạt động. Hiện nay, nhiều bảo tàng trên thế giới đã sớm tiếp cận, ứng dụng đồng bộ các thành tựu khoa học kỹ thuật trong tất cả các hoạt động trưng bày và giới thiệu trưng bày.

Ở Việt Nam, trong lĩnh vực Di sản văn hoá, Thủ tướng chính phủ đã ban hành Quyết định số 2026/QĐ-TTg ngày 02/12/2021 về Phê duyệt Chương trình số hóa Di sản văn hóa Việt Nam giai đoạn 2021 – 2030. Chương trình đặt mục tiêu xây dựng hệ thống cơ sở dữ liệu quốc gia về di sản văn hoá trên nền tảng công nghệ số thống nhất, phục vụ công tác lưu trữ, quản lý, nghiên cứu, bảo tồn, khai thác, quảng bá di sản, thúc đẩy phát triển bền vững; bảo đảm tích hợp được vào khung kiến trúc chính phủ điện tử và Hệ tri thức Việt số hoá; đẩy mạnh chuyển đổi số thực hiện liên thông dữ liệu quốc gia về di sản văn hoá, đảm bảo sử dụng hiệu quả dịch vụ cho xã hội, cộng đồng ở mọi lúc, mọi nơi.

Trên cơ sở Quyết định 2026 của Thủ tướng, Bộ VH-TT-DL đã có Văn bản số 3380/BVHTTDL-DSVH ngày 08/9/2022 về việc hướng dẫn thực hiện một số nội dung thuộc Chương trình bảo tồn, phát huy bền vững giá trị di sản văn hoá Việt Nam, giai đoạn 2021-2025 và Chương trình số hóa Di sản văn hóa Việt Nam giai đoạn 2021 – 2030; Văn bản số 3809/BVHTTDL ngày 14/10/2021 đề nghị Sở Văn hoá và Thể thao các địa phương, các bảo tàng trong cả nước đẩy mạnh công tác chuyển đổi số và xây dựng chương trình phối hợp với Ngành giáo dục và đào tạo trong hoạt động bảo tàng;... Đó là cơ sở để hệ thống các bảo tàng chuyển động mạnh mẽ trong việc tích hợp nội dung chuyển đổi số vào hoạt động của đơn vị.

Tại Thành phố Hồ Chí Minh, hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin tại Bảo tàng là một trong những mục tiêu ưu tiên được sự quan tâm chỉ đạo sát sao của Ủy ban nhân dân Thành phố. Bên cạnh đó, hạ tầng xã hội của Thành phố Hồ Chí Minh đang phát triển nhanh, tiến tới xây dựng thành phố thông minh, điều

này bắt buộc các Bảo tàng phải ứng dụng các công nghệ hiện đại, tương tác thông minh, đảm bảo không bị tụt hậu, góp phần thể hiện bộ mặt của thành phố, đảm bảo hiệu quả trong công tác trưng bày, triển lãm, lưu giữ hiện vật lịch sử.

Với nhiệm vụ gìn giữ và phát huy giá trị di sản văn hóa Hồ Chí Minh, thực hiện Văn bản số 4042/KHLT -SVHTT-SGDĐT ngày 19/9/2022 của Sở Văn hoá và Thể thao, Sở Giáo dục và Đào tạo về Kế hoạch liên tịch giữa 02 Sở về phối hợp đẩy mạnh công tác chuyển đổi số và sử dụng di sản văn hoá trong dạy học ở các bảo tàng và trường học trên địa bàn Thành phố, Bảo tàng Hồ chí Minh - chi nhánh Thành phố Hồ Chí Minh thời gian qua đã không ngừng nỗ lực ứng dụng công nghệ, chuyển đổi số để phù hợp với xu thế chung, từng bước mang di sản văn hoá Hồ Chí Minh đến gần hơn với công chúng.

** Kết quả thực hiện chuyển đổi số tại Bảo tàng Hồ Chí Minh - chi nhánh TP. Hồ Chí Minh*

Để đảm bảo không bị tụt hậu, góp phần nâng cao hiệu quả trong công tác trưng bày, triển lãm, lưu giữ và bảo quản tài liệu, hiện vật một cách khoa học và hệ thống. Bảo tàng đã từng bước ứng dụng công nghệ thông tin để quản lý hiện vật, hầu hết các hình ảnh, tư liệu về Chủ tịch Hồ Chí Minh được chụp, scan, đánh số, lưu trữ file trên máy tính. Năm 2018, bên cạnh Sổ kiểm kê hiện vật, bảo tàng đã xây dựng và hoàn thiện Sổ Theo dõi hiện vật, bước đầu áp dụng cho Kho cơ sở, Sổ này được cập nhật hàng năm nhằm phục vụ công tác lưu trữ và tra cứu thông tin hiệu quả. Thời gian tới, Bảo tàng tiếp tục áp dụng thực hiện cho các kho và tiếp tục thực hiện scan số hóa hồ sơ từng hiện vật.

Năm 2022, Cục Di sản Văn hóa nâng cấp phần mềm quản lý hiện vật, giúp quản lý và tra cứu thông tin hiện vật một cách hiệu quả hơn. Theo đó, bảo tàng đang từng bước thực hiện việc nhập liệu, đồng thời cung cấp thông tin hiện vật cho Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh để xây dựng cơ sở dữ liệu chung, hướng đến việc phát triển không gian văn hóa Hồ Chí Minh. Ngoài ra, bảo tàng cũng hoàn thiện việc số hóa thư viện sách về Chủ tịch Hồ Chí Minh, với tổng số 2.855 tựa sách và 6.008 cuốn, phục vụ tối ưu nhu cầu quản lý, tra cứu và đọc sách.

Trong lĩnh vực trưng bày, bảo tàng đã thực hiện số hóa hơn 70 chuyên đề, bao gồm các nội dung liên quan đến cuộc đời, sự nghiệp và tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Hệ thống trưng bày được bổ sung các thiết bị tương tác như màn hình cảm ứng, trình bày các chủ đề nổi bật như: “Thời thơ ấu và thanh niên của Chủ tịch Hồ Chí Minh”; “Chủ tịch Hồ Chí Minh – Cuộc hành trình của thời đại”; “Bác Hồ với miền Nam – Miền Nam với Bác Hồ”... mang lại trải nghiệm sống động và hấp dẫn hơn cho khách tham quan. Bên cạnh đó, nhằm tạo cầu nối hiệu

quả giữa bảo tàng với công chúng, đẩy mạnh việc tiếp cận và lan tỏa giá trị di sản văn hoá Hồ Chí Minh, bảo tàng đã xây dựng mới và ra mắt giao diện trang thông tin điện tử: website bennharong.vn, với các chuyên mục đa dạng, nội dung phong phú. Ngoài cung cấp các thông tin về hoạt động bảo tàng, website còn liên kết ứng dụng tham quan bảo tàng ảo 3D thông qua link bennharong.hochiminh.vn. Với hình thức tương tác 3D sống động, trực quan, Bảo tàng 3D cung cấp những tính năng cho phép người sử dụng chia sẻ qua các kênh mạng xã hội như Facebook, zalo, youtube,... nhằm kết nối những người quan tâm đến bảo tàng.

Năm 2024 đánh dấu bước tiến mới trong công tác chuyển đổi số của Bảo tàng với việc triển khai thực hiện “Dự án số hóa không gian Bảo tàng Hồ Chí Minh - chi nhánh Thành phố Hồ Chí Minh”. Điểm nhấn quan trọng của dự án là việc vận động các cơ quan, đơn vị tham gia thực hiện theo phương thức xã hội hóa, trong đó có sự hỗ trợ từ Trường Đại học Công nghệ TP. Hồ Chí Minh (Khoa Kiến trúc Kỹ thuật, ngành Nghệ thuật số), Công ty Cổ phần Meta Art, và Tạp chí Việt Nam Travel. Quá trình thực hiện được tiến hành dựa trên khảo sát và đánh giá kỹ lưỡng nhằm xây dựng giải pháp phù hợp, tối ưu hóa hiệu quả và giảm chi phí đầu tư ngân sách.

Đây là dự án bảo tàng ảo được tích hợp nhiều công nghệ đồ họa tiên tiến. Hình ảnh bảo tàng được thể hiện trung thực, sống động khi toàn bộ không gian khuôn viên bảo tàng và cả các không gian trưng bày được số hóa bằng phương pháp scan 3D. Khi muốn xem thông tin chi tiết của hiện vật trưng bày, khách tham quan có thể click thẳng vào hiện vật trong không gian ảo để xem hình ảnh phóng lớn với đầy đủ các thông tin chi tiết. Để tăng cảm xúc trải nghiệm thì âm nhạc và lời bình sẽ được lồng ghép phù hợp với bối cảnh của không gian trưng bày. Thực hiện thu âm, thu hình thuyết minh viên nội dung giới thiệu khái quát về bảo tàng cũng như khái quát các chủ đề trưng bày liên quan đến cuộc đời và sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Số hóa không gian bảo tàng giúp khách tham quan có thể trải nghiệm thông qua các thiết bị di động, máy tính, dễ dàng truy cập các thông tin chi tiết của tài liệu, hiện vật... Mở rộng đối tượng khách tham quan và tạo cơ hội cho những người không thể hoặc chưa có điều kiện đến tham quan bảo tàng truyền thống. Qua đó, góp phần đáp ứng yêu cầu của công tác tuyên truyền giáo dục về cuộc đời, sự nghiệp hoạt động cách mạng, tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh cho mọi tầng lớp Nhân dân. Đầu tháng 10/2024, Dự án được khánh thành và thực hiện lễ bàn giao, tiếp nhận nhân dịp kỷ niệm 45 năm thành lập bảo tàng.

Dù mới đưa vào hoạt động nhưng Dự án số hóa không gian Bảo tàng Hồ Chí Minh – chi nhánh TP. Hồ Chí Minh đã mang lại nhiều kết quả tích cực,

số lượt khách tham quan trực tuyến qua website, bảo tàng ảo lên đến hơn 200 ngàn lượt. Theo khảo sát từ khách tham quan đặc biệt là học sinh, sinh viên, người dùng đánh giá cao tính tiện lợi và hấp dẫn của nền tảng số. Những kết quả này khẳng định vai trò quan trọng của chuyển đổi số trong việc nâng cao hiệu quả hoạt động bảo tàng. Sự chung tay của các doanh nghiệp sẽ góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế số, đưa hệ thống các Bảo tàng nói riêng và Thành phố Hồ Chí Minh nói chung trở thành đơn vị tiên phong trong lĩnh vực ứng dụng công nghệ. Qua đó, mở rộng hợp tác với các đối tác quốc tế, thu hút các nhà khoa học và chuyên gia công nghệ người Việt Nam ở nước ngoài.

** Khó khăn và thách thức*

Dự án số hóa không gian trưng bày của Bảo tàng Hồ Chí Minh - Chi nhánh Thành phố Hồ Chí Minh là minh chứng cho sự thành công bước đầu trong việc áp dụng mô hình xã hội hóa vào công tác bảo tàng. Tuy nhiên, quá trình triển khai cũng gặp không ít khó khăn. Một trong những thách thức lớn nhất là hạn chế về cơ sở hạ tầng công nghệ và trang thiết bị thông tin. Hệ thống cơ sở vật chất hiện tại chưa đáp ứng được yêu cầu cao của quá trình số hóa, khiến các đối tác tham gia dự án phải đầu tư bổ sung đáng kể. Bên cạnh đó, nguồn nhân lực chuyên trách về công nghệ thông tin tại bảo tàng còn thiếu hụt, đa phần cán bộ phải kiêm nhiệm, dẫn đến hạn chế trong việc tham mưu và triển khai các giải pháp công nghệ một cách hiệu quả.

Chính sách thu hút nhân tài trong lĩnh vực công nghệ thông tin chưa được đầu tư đúng mức, gây khó khăn trong việc xây dựng đội ngũ chuyên gia công nghệ thông tin đủ năng lực đáp ứng các yêu cầu ngày càng cao.

** Kiến nghị, giải pháp*

Để khắc phục những khó khăn trên, cần có sự đầu tư bài bản và toàn diện từ các cấp quản lý, tập trung vào các giải pháp như:

- Quan tâm đến các dự án/ sản phẩm công nghệ có phạm vi ảnh hưởng đến hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch của các đơn vị trong ngành.

- Đầu tư cơ sở hạ tầng CNTT, trang thiết bị phù hợp đáp ứng công tác ứng dụng công nghệ trong hoạt động quản lý di sản văn hóa và hoạt động truyền thông, quảng bá.

- Đầu tư nguồn nhân lực chuyên trách được đào tạo từ chuyên ngành công nghệ thông tin có trong danh mục vị trí việc làm của ngành Bảo tàng. Quan tâm đầu tư nguồn nhân lực để điều hành hoạt động công nghệ thông tin, quản trị mạng, quản trị công nghệ trong việc tiếp cận và ứng dụng các kỹ thuật mới cho các Bảo tàng.

Trong bối cảnh chuyển đổi số ngày càng sâu rộng, Bảo tàng Hồ Chí Minh - chi nhánh TP. Hồ Chí Minh sẽ tiếp tục hoàn thiện những giai đoạn tiếp theo của dự án số hóa Không gian Bảo tàng, tập trung vào việc mở rộng quy mô và nâng cao hiệu quả số hóa. Xây dựng cơ sở dữ liệu tích hợp, có khả năng truy cập đa ngôn ngữ để phục vụ công chúng. Tiếp cận các ứng dụng công nghệ mới như trí tuệ nhân tạo (AI) để cá nhân hóa trải nghiệm tham quan, blockchain để bảo vệ dữ liệu và quyền sở hữu trí tuệ, cùng thực tế ảo (VR) và thực tế ảo tăng cường (AR)... để tái hiện lịch sử một cách sinh động nhằm nâng cao trải nghiệm của khách tham quan và từng bước đưa Bảo tàng trở thành điểm kết nối cộng đồng trong thời đại số.

ĐÁNH GIÁ CÔNG TÁC PHỐI HỢP VỚI CÁC ĐƠN VỊ TRONG HOẠT ĐỘNG CỦA BẢO TÀNG TÔN ĐỨC THẮNG

Bảo tàng Tôn Đức Thắng

Năm 2024, Bảo tàng Tôn Đức Thắng đang trong thời gian thực hiện thi công trưng bày mới và chưa có các phòng trưng bày để phục vụ khách tham quan. Vì vậy, đơn vị đẩy mạnh việc phối hợp với các cơ quan, đơn vị trong và ngoài thành phố để tổ chức các hoạt động trưng bày, triển lãm lưu động, giáo dục, truyền thông cụ thể như sau:

1. Hoạt động phối hợp với các đơn vị:

Hoạt động trưng bày và triển lãm lưu động: đơn vị đã phối hợp với Di tích Quốc gia đặc biệt Khu lưu niệm Chủ tịch Tôn Đức Thắng, tỉnh An Giang triển lãm chuyên đề “Bác Tôn với Quốc hội Khóa 1” tại An Giang và Tổng Công ty Ba Son tổ chức triển lãm chuyên đề “Ba Son - Dòng thời gian” tại đơn vị và Liên đoàn Lao động Thành phố triển lãm lưu động chuyên đề “Ba Son - Dòng thời gian” tại Cung Văn hóa Lao động; phối hợp tổ chức triển lãm lưu động các chuyên đề “Cuộc đời và sự nghiệp Chủ tịch Tôn Đức Thắng”, “Bác Hồ - Bác Tôn” “Bác Tôn với Quân đội nhân dân Việt Nam” ... tại các trường Tiểu học, Trung học cơ sở trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh như Quận 6, Quận 12, quận Tân Phú; Quận 4.

Hoạt động giáo dục: đơn vị đã phối hợp với các trường học, Trung tâm Văn hóa các quận, huyện và thành phố Thủ Đức, Liên đoàn Lao động quận Tân Bình, Bệnh viện Trung Vương; Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Hóc Môn tổ chức 19 chương trình giáo dục trực tuyến và trực tiếp; phối hợp với Liên đoàn Lao động Thành phố, Trường Đại học Tôn Đức Thắng; Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Hóc Môn và Bảo tàng Lịch sử quốc gia tổ chức các chương trình giáo dục và giờ dạy sử trực tuyến. Bên cạnh đó, đơn vị còn phối hợp cùng trường Đại học Văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức tọa đàm “Giải pháp nâng cao hoạt động truyền thông tương tác đối với Bảo tàng Tôn Đức Thắng”.

Tổ chức, tổng kết và trao giải cuộc thi vẽ tranh “Thiếu nhi Thành phố Hồ Chí Minh với Bác Tôn” lần 18 năm 2024 cho các em thiếu nhi tham gia sinh hoạt tại các Nhà thiếu nhi, Trung tâm Văn hóa Thành phố Thủ Đức và Trung tâm Văn hóa, Thể dục, Thể thao và Truyền thông các Quận, Huyện, các trường học, các lớp vẽ trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh và Nhà Thiếu nhi tỉnh An Giang. Thực hiện triển lãm tranh đạt giải lần thứ XIIIIV năm 2024 bằng hình thức trực tuyến trên trang thông tin điện tử nội bộ của đơn vị.

Hoạt động truyền thông: đơn vị đã gửi công văn đến Liên đoàn Lao động Thành phố vận động gửi đường dẫn triển lãm trực tuyến “Bác Tôn với Mặt trận

Tổ Quốc Việt Nam”, “Bác Tôn với Quân đội nhân dân Việt Nam” đến các đơn vị trực thuộc Liên đoàn Lao động Thành phố và trực tiếp gửi đường dẫn đến Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Phường An Phú, Phường An Khánh Quận 2; Bảo tàng Quân khu 7, Bảo tàng Chiến dịch Hồ Chí Minh vận động xem triển lãm trên trang thông tin điện tử nội bộ của đơn vị. Gửi công văn đến đài truyền hình Thành phố Hồ Chí Minh và các địa phương miền Đông và Tây Nam bộ chiếu phim tuyên truyền về Cuộc đời và sự nghiệp của Chủ tịch Tôn Đức Thắng nhân dịp kỷ niệm Ngày sinh và tưởng niệm Ngày mất của Bác Tôn.

2. Đánh giá hoạt động phối hợp

Trong năm 2024, hoạt động phối hợp giữa Bảo tàng Tôn Đức Thắng và các đơn vị trong và ngoài Thành phố Hồ Chí Minh tốt; tạo được mối quan hệ thân thiết với các cơ quan hữu quan và nhận được sự phối hợp, hỗ trợ nhiệt tình và tạo điều kiện từ các đơn vị; công tác liên hệ phối hợp với các cơ quan, đoàn vị tổ chức trưng bày, triển lãm lưu động, tổ chức chương trình giáo dục, tọa đàm và đăng tin về hoạt động của đơn vị với các cơ quan báo đài tốt.

3. Phương hướng trong hoạt động phối hợp với các đơn vị năm 2025

Tiếp tục những thành quả đã đạt được trong năm 2024, Bảo tàng Tôn Đức Thắng tiếp tục phối hợp với các cơ quan, đơn vị để thực hiện các hoạt động trưng bày, triển lãm lưu động và giáo dục truyền thông dự kiến như sau:

Hoạt động trưng bày, triển lãm lưu động:

Nhân kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam thống nhất đất nước đơn vị phối hợp với Bảo tàng tỉnh An Giang và Bảo tàng tỉnh Đồng Tháp trưng bày chuyên đề tổ chức triển lãm chuyên đề “Bác Tôn - Ngày trở về” và “Cuộc đời và sự nghiệp Chủ tịch Tôn Đức Thắng” Bảo tàng tỉnh An Giang và Di tích Khu lưu niệm Chủ tịch Tôn Đức Thắng, tại xã Mỹ An Hưng B, huyện Lấp Vò, tỉnh Đồng Tháp; Nhân kỷ niệm 100 năm Ngày Truyền thống Ba Son phối hợp với Tổng công ty Ba Son triển lãm chuyên đề “Ba Son - Dòng thời gian” tại Tổng Công ty Ba Son; Phối hợp Trung tâm Văn hóa Quận 8 chỉnh lý trưng bày tại di tích Đình Bình Đông Quận 8; Phối hợp với Liên đoàn Lao động Thành phố sưu tầm và triển lãm online “Giải thưởng Tôn Đức Thắng” nhân kỷ niệm 137 năm Ngày sinh Bác Tôn (20/8/1888- 20/8/2025) và 80 năm Ngày Quốc khánh nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (02/9/1945- 02/9/2025); Phối hợp với các đơn vị, trường học trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh thực triển lãm lưu động các chuyên đề về cuộc đời và sự nghiệp cách mạng của Chủ tịch Tôn Đức Thắng.

Hoạt động giáo dục, truyền thông:

Phối hợp tổ chức cuộc thi vẽ tranh “Thiếu nhi Thành phố Hồ Chí Minh với Bác Tôn” lần thứ XIX năm 2025.

Phối hợp với Liên đoàn Lao động Thành phố, các đơn vị, trường học tổ chức trình giáo dục trực tiếp và trực tuyến phù hợp với nhiều đối tượng công chúng khác nhau tại các trường, khu công nghiệp trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

Phối hợp với Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh trong việc đưa Bảo tàng đến với trường học thông qua vận động tham quan, triển lãm lưu động các chuyên đề về cuộc đời và sự nghiệp Chủ tịch Tôn Đức Thắng và các chương trình giáo dục trực tuyến và trực tiếp tại các trường học.

Phối hợp với Trường Đại học Văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức tọa đàm khoa học “ Nhận diện thương hiệu Bảo tàng Tôn Đức Thắng”.

Phối hợp các cơ quan thông tin đại chúng đưa tin, viết bài, chiếu phim tuyên truyền về cuộc đời và sự nghiệp Chủ tịch Tôn Đức Thắng nhân tưởng niệm 45 năm Ngày mất Chủ tịch Tôn Đức Thắng (30/3/1980- 30/3/2025); tổng kết, trao giải cuộc thi vẽ tranh; họp mặt kỷ niệm 137 năm Ngày sinh Bác Tôn (20/8/1888- 20/8/2025).

KIẾN TẠO KHÔNG GIAN TRUNG BÀY TẠI BẢO TÀNG THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh

Trung bày là bộ mặt của bảo tàng, là một trong những cầu nối giữa bảo tàng với công chúng. Hoạt động trung bày bảo tàng đóng vai trò then chốt trong việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa, đáp ứng nhu cầu tham quan, học tập và nghiên cứu của công chúng. Thông qua các trung bày, bảo tàng không chỉ giới thiệu những hiện vật, hình ảnh, tư liệu quý giá mà còn tái hiện lại những câu chuyện lịch sử, những nét văn hóa đặc trưng của từng vùng miền, từng thời kỳ lịch sử.

Năm 2024, Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh đã đạt được những thành tựu đáng kể trong công tác trung bày. Bảo tàng thực hiện và phối hợp thực hiện 12 nội dung trung bày, triển lãm (gồm 01 nội dung trung bày cố định và 11 nội dung trung bày, triển lãm chuyên đề (đạt 240% kế hoạch). Bên cạnh việc tập trung hoàn thành các chỉ tiêu kế hoạch đã đề ra, Bảo tàng cũng tập trung nâng cao chất lượng của công tác trung bày, thể hiện qua các nội dung:

1. Hiện đại hoá trung bày

1.1. Kết hợp các phương pháp trung bày:

Về phương pháp trung bày, tùy vào mỗi chủ đề mà Bảo tàng có những hình thức trung bày khác nhau như trung bày theo biên niên sự kiện, trung bày sưu tập hiện vật, mô phỏng quang cảnh lịch sử hay sự kiện, trung bày đời sống thực.

Trong trung bày "Du xuân - Cổ ngoạn", Bảo tàng đã trưng bày gần 150 cổ vật với các bộ sưu tập khác nhau như sưu tập ấn tín, sưu tập tượng thờ dân gian Nam bộ, sưu tập gốm Thời Lý - Trần, sưu tập đồ sứ ký kiểu và pháp lam thời Nguyễn. Mỗi bộ sưu tập có một giá trị riêng mang đến cho du khách những trải nghiệm thú vị trong chuyến du hành đầu xuân.

Đối với trung bày "Học sinh miền Nam trên đất Bắc", hình ảnh, hiện vật được trưng bày theo biên niên sự kiện lịch sử, giúp khách tham quan giúp khách tham quan tìm hiểu sâu hơn về bối cảnh lịch sử, văn hóa liên quan đến chủ đề trưng bày.

Đối với trung bày "Văn hóa Sài Gòn - Thành phố Hồ Chí Minh", Bảo tàng lựa chọn phương pháp trưng bày đời sống thực thông qua việc phục dựng ngôi nhà Nam bộ, trong đó tái hiện lại tục ăn trầu, thờ cúng tổ tiên, thần tài, thổ địa... Việc tái hiện không gian đời sống thực, góp phần tạo ra một bối cảnh, một không gian sống động giúp khách tham quan hình dung rõ hơn về đời sống của

hiện vật. Phương pháp này hàm chứa nhiều tri thức đồng thời tạo ra sự hấp dẫn, lôi cuốn người xem vào câu chuyện mà bảo tàng muốn truyền tải

Dù sử dụng bất cứ phương pháp trưng bày nào, thì hiện vật luôn chiếm vị trí quan trọng nhất, là "xương sống" của các trưng bày. Do vậy, để giúp khách tham quan có cái nhìn trực quan và chân thực về các chủ đề được giới thiệu, các hiện vật trưng bày luôn được Bảo tàng lựa chọn kỹ càng, có giá trị về nhiều mặt, đa dạng về chất liệu, niên đại ... Đặc biệt, Bảo tàng hết sức quan tâm đến việc trưng bày các hiện vật gốc bởi chỉ có hiện vật gốc mới mang lại cảm xúc chân thực nhất cho khách tham quan. Không gian trưng bày được thiết kế để dẫn dắt khách tham quan theo một câu chuyện, một mạch cảm xúc nhất định và những câu chuyện gắn liền với chúng.

Để những phương pháp trưng bày trên đạt hiệu quả cao hơn, Bảo tàng cũng đã chú ý cải tiến hệ thống chiếu sáng trong trưng bày. Ánh sáng không chỉ là một trong những yếu tố quan trọng giúp du khách có thể quan sát, tìm hiểu nội dung trưng bày. Mà ngày nay, với sự phát triển của khoa học, kỹ thuật, ánh sáng còn góp phần làm nổi bật hiện vật và các nội dung diễn giải của bảo tàng, tác động trực tiếp vào thị giác của công chúng, từ đó giúp trưng bày bảo tàng đạt được hiệu quả cao hơn. Đầu tiên là việc tạo điểm nhấn, ánh sáng đóng vai trò quan trọng trong việc tạo điểm nhấn cho các hiện vật quan trọng hoặc khu vực đặc biệt trong trưng bày. Thứ hai, ánh sáng có thể được điều chỉnh về cường độ, màu sắc để làm nổi bật vẻ đẹp, giá trị của hiện vật. Thứ ba là tạo không khí, ánh sáng không chỉ đơn thuần là để chiếu sáng mà còn tạo ra không khí, cảm xúc cho người xem.

Ánh sáng vàng ấm có thể tạo cảm giác ấm cúng, gần gũi, trong khi ánh sáng trắng mạnh có thể được sử dụng để làm nổi bật các chi tiết kiến trúc.

Về nguồn sáng, hiện tại Bảo tàng đang sử dụng cả nguồn sáng tự nhiên và nguồn sáng nhân tạo, tuy nhiên, ở các thiết kế mới nhất, ánh sáng tự nhiên đang dần được thay thế bởi các thiết bị ánh sáng nhân tạo, giúp cho việc điều chỉnh ánh sáng trưng bày trở nên dễ dàng hơn.

Về thiết bị, các bóng đèn huỳnh quang được thay thế bằng các loại bóng đèn led. Ưu điểm của đèn led là hiệu suất phát sáng cao, ít tiêu thụ năng lượng hơn so với các loại bóng đèn thông thường, tuổi thọ kéo dài giúp chúng ta tiết kiệm thời gian, công sức để bảo trì và thay thế các thiết bị điện. Hơn nữa, đèn led ít tỏa nhiệt, không phát ra tia cực tím gây hại cho hiện vật. Bên cạnh đó, Đèn led

Không gian kết hợp ánh sáng trong chuyên đề “Hoàng thành Thăng Long – Di sản cho mai sau”

linh hoạt về lựa chọn màu sắc, kiểu dáng và kích cỡ, chúng có nhiều màu sắc khác nhau, lại có thể điều chỉnh được mức độ sáng, cho phép tùy chỉnh môi trường chiếu sáng. Kích thước nhỏ gọn của đèn led phù hợp với nhiều không gian thiết kế trưng bày khác nhau.

Về hình thức chiếu sáng, hình thức chủ yếu được Bảo tàng sử dụng là hình thức chiếu sáng chung, với các bóng đèn được lắp đặt ở trần nhà hoặc các tủ trưng bày và phía sau đại vách. Ưu điểm của nó là đảm bảo trưng bày được chiếu sáng toàn diện. Hình thức thứ hai là chiếu sáng cục bộ: Ánh sáng được chiếu tập trung vào một hiện vật, hình ảnh nhất định. Hình thức chiếu sáng này làm nổi bật hiện vật, tạo ra không gian tương phản giữa ánh sáng và bóng tối, tăng tính nghệ thuật cho không gian trưng bày.

Việc kết hợp nhiều hình thức trưng bày, đặc biệt là sắp đặt không gian và ánh sáng, là một yếu tố quan trọng để tạo nên một bảo tàng hấp dẫn, hiện đại. Nó giúp bảo tàng không chỉ là nơi lưu giữ hiện vật mà còn là nơi kể chuyện, khơi gợi cảm xúc và kết nối con người với quá khứ.

Diễn hình là phần trưng bày phục dựng gian nhà cổ trong trưng bày "Văn hóa Sài Gòn - Thành phố Hồ Chí Minh", sự kết hợp hài hòa giữa việc sắp đặt không gian và ánh sáng tạo ra một hiệu ứng mạnh mẽ, giúp khách tham quan có trải nghiệm sống động và sâu sắc hơn. Ánh sáng tập trung vào bộ bàn ghế cổ trong phòng khách thu hút sự chú ý của khách tham quan và tạo điểm nhấn cho không gian này. Việc sử dụng ánh sáng hắt từ dưới lên làm nổi bật các chi tiết kiến trúc của không gian, tạo hiệu ứng thị giác ấn tượng. Qua đó, khách tham quan không chỉ được nhìn thấy những hiện vật mà còn được "sống" trong không gian xưa, cảm nhận được nhịp sống, văn hóa của người Sài Gòn qua sự sắp đặt giữa hiện vật và hiệu ứng ánh sáng.

Trưng bày tại phòng trưng bày cố định
“Văn hóa Sài Gòn – Thành phố Hồ Chí Minh”

Về hiện đại hóa hệ thống trưng bày: Song song với việc cải tiến phương pháp, việc hiện đại hóa hệ thống trưng bày cũng là một trong nhiệm vụ trọng tâm mà Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh đang nỗ lực thực hiện. Mặc dù công tác này vẫn còn nhiều hạn chế, nhưng việc dần tiếp cận và ứng dụng công nghệ mới đã tạo ra những tín hiệu tích cực, góp phần nâng cao chất lượng hoạt động trưng bày của Bảo tàng.

Bảo tàng đã thực hiện số hóa một số hiện vật tiêu biểu bằng công nghệ 3D, quét không gian trưng bày bằng công nghệ 360 để đưa vào màn hình chạm, đăng trên website cho phép khách tham quan trải nghiệm không gian ảo của Bảo tàng.

Bảo tàng cũng tiếp tục ứng dụng mã QR để cung cấp thông tin chi tiết trưng bày và từng hiện vật, giúp khách tham quan có thể tìm hiểu chi tiết hơn về nội dung trưng bày của Bảo tàng thông qua các thiết bị di động.

Tìm hiểu lịch sử văn hóa qua các ứng dụng công tại trưng bày chuyên đề “Văn Miếu Quốc Tử Giám –

Việc trình chiếu đa phương tiện tại các màn hình, máy chiếu được trang bị trên hệ thống trưng bày cũng phát huy hiệu quả, góp phần tạo nên sự sinh động và hấp dẫn hơn của trưng bày bảo tàng. Tại trưng bày chuyên đề “Văn Miếu Quốc tử giám – Tinh hoa đạo học” Bảo tàng có sử dụng công nghệ trình chiếu mapping là điểm nhấn thu hút khách tham quan đến với trưng bày. Tuy nhiên, đây là công nghệ hiện đại, đòi hỏi mức chi phí khá cao nên chỉ thực hiện được trong một thời gian ngắn.

Nhìn chung, việc ứng dụng công nghệ trong trưng bày của bảo tàng còn ở mức độ ban đầu, chủ yếu tập trung vào số hóa hiện vật và không gian trưng bày. Tuy nhiên, đây là những bước đi cần thiết, tạo tiền đề cho việc ứng dụng rộng rãi hơn các công nghệ hiện đại trong tương lai, nhằm nâng cao trải nghiệm của khách tham quan và phát huy giá trị của di sản văn hóa.

1.2. Đa dạng hóa nội dung và hình thức trưng bày:

Trong năm 2024, để phục vụ nhu cầu tham quan, học tập của khách tham quan, song song với việc chỉnh lý các nội dung trưng bày cố định, Bảo tàng thực hiện và phối hợp thực hiện nhiều nội dung trưng bày chuyên đề với nhiều nội dung đa dạng, phong phú bao quát nhiều lĩnh vực, nhiều chủ đề khác nhau, từ văn hóa, lịch sử, kinh tế, đến thể thao, tín ngưỡng, nghệ thuật... khai thác nhiều chủ đề độc đáo, gắn liền với lịch sử và văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh cũng như nhiều địa phương khác, tạo sự giao lưu, kết nối và phục vụ đông đảo khách tham quan.

Về lịch sử, có các chuyên đề "Học sinh miền Nam trên đất Bắc" chuyên đề này đã tái hiện lại một giai đoạn lịch sử hào hùng của dân tộc, đồng thời khơi gợi những ký ức xúc động về tình cảm gắn bó giữa hai miền Nam - Bắc. Chuyên đề "Phú Xuân - Gia Định, những dấu ấn lịch sử" đã khắc họa rõ nét mối quan hệ gắn kết giữa hai vùng đất giàu truyền thống lịch sử và văn hóa của đất nước.

Về văn hóa, việc chỉnh lý nội dung trưng bày cố định "Văn hóa Sài Gòn - Thành phố Hồ Chí Minh" giúp công chúng hiểu rõ hơn về sự hình thành và phát triển của Sài Gòn - Thành phố Hồ Chí Minh. Chuyên đề "Du xuân - Cổ ngoạn" mang đến cho công chúng cái nhìn cận cảnh về những cổ vật quý giá, góp phần gìn giữ và phát huy di sản văn hóa dân tộc; Chuyên đề "Cổ vật và hành trình gìn giữ hồn di sản" nhấn mạnh tầm quan trọng của việc bảo tồn và phát huy giá trị các cổ vật gắn với lịch sử phát triển của dân tộc. Chuyên đề "Gia Lai - Sắc màu văn hóa" giới thiệu những nét đặc sắc trong văn hóa của đồng bào các dân tộc tỉnh Gia Lai...

Về giáo dục, chuyên đề "Thăng Long - Hà Nội, nghìn năm văn hiến" và "Văn miếu Quốc Tử Giám - Tinh hoa đạo học" giới thiệu về những giá trị lịch sử, văn hóa và tinh thần hiếu học của dân tộc.

Về thể thao, chuyên đề "Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh - Phát triển và hội nhập" thể hiện sự quan tâm của bảo tàng đến các hoạt động thể dục thể thao, nâng cao sức khỏe cộng đồng.

Về kinh tế, hoàn thiện đề cương maket và tiến hành chỉnh sửa hiện đại hóa trưng bày phòng "Kinh tế Sài Gòn - Thành phố Hồ Chí Minh" góp phần phản ánh sự phát triển kinh tế của Thành phố qua các thời kỳ.

Tổ chức các chương trình giáo dục, trải nghiệm: Thực hiện các hoạt động giáo dục và trải nghiệm là xu hướng chung của các bảo tàng hiện đại, giúp biến việc tham quan từ thụ động sang chủ động, thu hút và giữ chân khách tham quan, đặc biệt là giới trẻ.

Trong năm qua, Bảo tàng Thành phố đã thực hiện nhiều hoạt động kết hợp giáo dục và trải nghiệm trong công tác trưng bày tập trung vào hai khía cạnh hoạt động tương tác trải nghiệm và chương trình giáo dục.

Tại cách trưng bày chuyên đề, Bảo tàng thiết kế các khu vực trải nghiệm, cho phép khách tham quan trực tiếp tương tác với các hiện vật (bản sao), hoặc các văn hóa phi vật thể gắn với nội dung trưng bày, chẳng hạn như khu vực khu vực ẩm thực ba miền trong trưng bày về các làng nghề thủ công truyền thống, khu vực trưng bày trang phục truyền thống, nghề làm hoa giấy trong trưng bày "Phú Xuân – Gia Định, những dấu ấn lịch sử", khu vực viết thư pháp trong trưng bày "Văn Miếu Quốc Tử Giám – Tinh hoa đạo học"....

Những hoạt động giáo dục trải nghiệm này góp phần tăng tính hấp dẫn và sinh động cho trưng bày, khuyến khích sự tham gia chủ động của khách tham quan; Giúp khách tham quan hiểu sâu hơn và ghi nhớ lâu hơn về nội dung mà bảo tàng muốn truyền tải. Các hình thức này đặc biệt là hoạt động phù hợp với nhiều đối tượng khách tham quan, đặc biệt là trẻ em và thanh thiếu niên.

Khu trải nghiệm ẩm thực và trò chơi dân gian tại trưng bày chuyên đề “Làng nghề”

Du khách trải nghiệm nghề truyền thống tại trưng bày “Phú Xuân – Gia Định, những dấu ấn lịch sử”

Du khách trải nghiệm nghề dệt thổ cẩm của dân tộc Ê Đê của tỉnh Gia Lai tại trưng bày “Gia Lai - Sắc màu văn hóa”

Bên cạnh đó, bảo tàng còn ứng dụng công nghệ thông tin trong việc tổ chức các hoạt động trải nghiệm như trò chơi ghép hình về các sự kiện, nhân vật lịch sử, trò chơi mô phỏng quá trình khai quật khảo cổ, trò chơi tương tác trên màn hình cảm ứng để tìm hiểu về một sự kiện lịch sử.

Cùng với việc tổ chức các hoạt động trải nghiệm, các chương trình giáo dục như tổ chức sinh hoạt chuyên đề, workshop, tổ chức các buổi hướng dẫn thực hành, chế tác, thí nghiệm liên quan đến nội dung trưng bày như làm gốm, vẽ tranh dân gian, viết thư pháp, thực hành đờn ca tài tử... Các buổi tọa đàm, hội thảo với sự tham gia của các chuyên gia, các nhà nghiên cứu, nhân chứng lịch sử cung cấp nhiều thông tin chuyên sâu, kiến thức bổ sung, tạo cơ hội giao lưu, trao đổi giữa khách tham quan và các nghệ nhân, nghệ sĩ, các chuyên gia, nhà nghiên cứu, nhân chứng lịch sử.

Workshop tại triển lãm với chủ đề “Làng nghề truyền thống” giữa du khách với các nghệ nhân

Tọa đàm khoa học chuẩn bị cho trưng bày triển lãm “Đoàn văn công Nam bộ - Một thời hoa lửa”

Các chương trình này nhằm nâng cao giá trị giáo dục của bảo tàng, cung cấp thông tin chính xác, tin cậy, tạo ra không gian trao đổi, thảo luận, học hỏi góp phần bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa, lịch sử.

Việc kết hợp hài hòa giữa các hoạt động tương tác và chương trình giáo dục sẽ tạo ra một trải nghiệm tham quan bảo tàng phong phú, đa dạng và ý nghĩa. Nó không chỉ giúp khách tham quan tiếp thu kiến thức một cách hiệu quả mà còn khơi gợi cảm xúc, tạo ấn tượng sâu sắc và khuyến khích họ quay trở lại. Bảo tàng, nhờ đó, trở thành một không gian sống động, hấp dẫn và đóng góp tích cực vào sự phát triển văn hóa, giáo dục của cộng đồng.

2. Công tác phối hợp trong việc tổ chức các hoạt động trưng bày

Một trong những thế mạnh của Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh trong năm 2024 là việc liên kết, phối hợp với nhiều bảo tàng, đơn vị, tổ chức, cá nhân để thực hiện việc chỉnh lý các trưng bày cố định và tổ chức các trưng bày chuyên đề: Phối hợp với Hội cổ vật Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện trưng bày chuyên đề “Du xuân – Cổ ngoạn”, phối hợp với Trung tâm Bảo tồn di sản Thăng Long - Hà Nội thực hiện trưng bày chuyên đề “Hoàng thành Thăng Long - Di sản cho mai sau”, Văn Miếu Quốc Tử giám với chuyên đề “Văn Miếu Quốc Tử giám - Tinh hoa đạo học”; Bảo tàng Gia Lai với chuyên đề “Gia Lai - Sắc màu văn hóa”;

Bảo tàng Lịch sử Thừa thiên Huế với chuyên đề “Phú Xuân - Gia Định, những dấu ấn lịch sử”; Bảo tàng Tỉnh Cà Mau với chuyên đề “70 năm tập kết ra Bắc”....

Bảo tàng cũng hợp tác với các trường học trên địa bàn thành phố, tổ chức các tour tham quan bảo tàng cho học sinh, sinh viên, kết hợp với các hoạt động trải nghiệm, giáo dục, tiếp nhận các sinh viên chuyên ngành bảo tàng, di sản, lịch sử, văn hóa tới thực tập tại Bảo tàng.

Việc tổ chức các hoạt động giao lưu phối hợp, góp phần nâng cao vị thế và mở rộng hoạt động cũng như hình ảnh của Bảo tàng đến đông đảo công chúng không chỉ trong Thành phố Hồ Chí Minh mà còn ở các tỉnh thành khác trong cả nước và bạn bè quốc tế. Trong quá trình tổ chức, cán bộ chuyên môn của Bảo tàng cũng tiếp thu được không ít những kinh nghiệm quý báu trong việc tổ chức và thực hiện các hoạt động trưng bày, giáo dục trải nghiệm, tiếp cận được với những cách làm mới của để đổi mới và áp dụng vào hoạt động của Bảo tàng. Bảo tàng cũng đã tận dụng được nguồn lực về hiện vật, cơ sở vật chất, công nghệ kỹ thuật, chất xám để góp phần nâng cao chất lượng hoạt động của mình.

Tạm kết

Bên cạnh những hiệu quả đã đạt được, công tác trưng bày tại Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh vẫn còn những hạn chế cần khắc phục:

- + Về hình thức, các trưng bày của Bảo tàng nhìn chung vẫn còn khá truyền thống, chưa thực sự có nhiều đột phá và mới mẻ. Về nội dung cần có thêm nhiều nội dung trưng bày lời cuốn, hấp dẫn hơn đối với khách tham quan.

- + Việc hiện đại hóa hệ thống trưng bày của bảo tàng còn gặp nhiều khó khăn, đặc biệt là kinh phí thực hiện. Hiện nay, bảo tàng mới chỉ bước đầu tiếp cận và thử nghiệm các công nghệ mới trong hoạt động trưng bày, để thực sự trở thành một bảo tàng hiện đại còn cần phải một bước tiến dài và sự đầu tư lớn về cơ sở vật chất, trang thiết bị.

- + Các hoạt động tuyên truyền giáo dục và các chương trình giành cho công chúng như sinh hoạt chuyên đề chủ yếu tập trung vào đối tượng là học sinh, sinh viên, còn nhiều đối tượng khác mà bảo tàng cần quan tâm tới.

- + Hoạt động truyền thông, maketrng giữ một vai trò không nhỏ trong việc thu hút công chúng đến với bảo tàng. Tuy nhiên, hoạt động này của Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh chưa thực sự chuyên nghiệp, hiệu quả thu lại chưa cao, thiếu sự đầu tư về quy mô, nội dung quảng bá chưa thực sự hấp dẫn, các thước phim tư liệu, bảng chú thích vẫn chưa gây được sự chú ý của du khách

- + Thực hiện tốt công tác đánh giá trưng bày, để rút ra những ưu nhược điểm của Bảo tàng để tiếp tục phát huy hay tìm cách khắc phục.

+ Tiếp tục mở rộng giao lưu, hợp tác trong và ngoài nước. Trong giai đoạn hiện nay, việc mở rộng giao lưu và hợp tác là vấn đề hết sức quan trọng, thông qua quá trình hợp tác, cán bộ của bảo tàng sẽ học tập được rất nhiều kinh nghiệm quý báu, qua đó nâng cao năng lực công tác. Đồng thời, bảo tàng cũng tranh thủ được các nguồn lực con người, kinh phí và các phương tiện kỹ thuật hiện đại

Để nâng cao hơn nữa hiệu quả hoạt động trưng bày, Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh cần tiếp tục đổi mới, sáng tạo trong việc lựa chọn chủ đề, hiện vật và hình thức trưng bày. Ưu tiên các chủ đề gắn liền với lịch sử, văn hóa đặc trưng của Thành phố Hồ Chí Minh, đồng thời kết hợp với các sự kiện, vấn đề thời sự để thu hút sự quan tâm của công chúng.

+ Tăng cường mối liên kết giữa bảo tàng với công chúng, tổ chức các hoạt động nghiên cứu, tìm hiểu nhu cầu của công chúng, đặc biệt là người dân địa phương để có những nội dung trưng bày đặc sắc, đáp ứng cao nhất nhu cầu của đông đảo khách tham quan.

+ Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, kỹ thuật số vào trưng bày bảo tàng, như công nghệ thực tế ảo (VR), thực tế tăng cường (AR), trình chiếu 3D, hologram... Xây dựng các tour tham quan ảo, ứng dụng di động hỗ trợ tham quan, giúp khách tham quan tiếp cận di sản văn hóa một cách sinh động và hấp dẫn.

+ Tăng cường quảng bá trên các phương tiện truyền thông, mạng xã hội, phối hợp với các trường học, tổ chức tour tham quan cho học sinh, sinh viên. Tổ chức các sự kiện văn hóa, nghệ thuật, tổ chức các buổi biểu diễn nghệ thuật, giao lưu văn hóa, tọa đàm chuyên đề... kết hợp với các trưng bày, tạo không khí sôi nổi và thu hút sự quan tâm của công chúng.

+ Đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ có trình độ chuyên môn cao, am hiểu về lịch sử, văn hóa, đồng thời có khả năng ứng dụng công nghệ hiện đại vào công tác trưng bày.

Việc triển khai đồng bộ các giải pháp trên sẽ góp phần nâng cao hiệu quả công tác quảng bá, thu hút ngày càng đông đảo khách tham quan đến với Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh, đồng thời nâng cao nhận thức của cộng đồng về tầm quan trọng của việc bảo tồn và phát huy di sản văn hóa. Chúng tôi tin tưởng rằng với sự nỗ lực của tập thể cán bộ, viên chức, cùng với sự quan tâm, hỗ trợ của các cấp lãnh đạo, Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh sẽ ngày càng phát triển, trở thành điểm đến hấp dẫn cho du khách trong và ngoài nước, góp phần quan trọng vào sự nghiệp bảo tồn và phát huy di sản văn hóa của Thành phố và đất nước.

BẢO TÀNG THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH TRONG HỢP TÁC QUỐC TẾ VỀ BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY CÁC GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA

*Phòng Giáo dục - Truyền thông và quan hệ công chúng
Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh*

A. Mở đầu:

Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh, tiền thân là Bảo tàng Cách mạng Thành phố Hồ Chí Minh, chính thức được thành lập vào ngày 12 tháng 8 năm 1978 theo Quyết định số 172/QĐ-UB của Ủy ban nhân dân Thành phố. Qua quá trình phát triển, Bảo tàng đã liên tục được nâng cấp và khẳng định vị thế. Năm 1997, Bảo tàng được xếp hạng I và chính thức đổi tên thành Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh vào năm 1999 theo Quyết định số 7606/QĐ-UB-VX.

Với chức năng nghiên cứu, bảo quản và trưng bày, Bảo tàng đã không ngừng sưu tầm, bổ sung và hiện đang sở hữu 113 bộ sưu tập hiện vật gốc, trong đó có 20 bộ sưu tập quý hiếm được các hội đồng chuyên môn đánh giá cao về giá trị về lịch sử tự nhiên, văn hóa, xã hội của Thành phố. Những hiện vật này không chỉ là những minh chứng sinh động cho quá trình hình thành và phát triển của Sài Gòn - Gia Định mà còn là nguồn tài liệu quý giá phục vụ cho công tác nghiên cứu, giáo dục và quảng bá hình ảnh Thành phố.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, giao lưu văn hóa quốc tế ngày càng trở nên sôi động; Bảo tàng với vai trò là những cầu nối văn hóa, đã đóng góp tích cực vào việc quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam ra thế giới. Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh đã và đang tích cực tham gia vào mạng lưới bảo tàng quốc tế, tổ chức các cuộc triển lãm trao đổi, hội thảo khoa học, đón tiếp các đoàn khách tham quan đến từ nhiều quốc gia. Qua đó, Bảo tàng không chỉ góp phần quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam mà còn thúc đẩy hợp tác quốc tế trong lĩnh vực bảo tồn Di sản văn hóa.

Bài tham luận này sẽ tập trung phân tích vai trò của Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh trong việc kết nối văn hóa và hợp tác quốc tế. Nêu bật lên những hoạt động cụ thể mà Bảo tàng đã triển khai và những thách thức mà Bảo tàng đang đối mặt. Đồng thời, bài viết cũng sẽ đưa ra một số gợi ý nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động của Bảo tàng trong thời gian tới.

B. Nội dung

1. Một số khái niệm

1.1. Hợp tác quốc tế

Trong thư gửi Tổng thư ký Liên Hợp quốc (tháng 12/1946), Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nêu rõ: “Đối với các nước dân chủ, nước Việt Nam sẵn sàng thực thi chính sách mở cửa và hợp tác trong mọi lĩnh vực. Nước Việt Nam dành sự tiếp nhận thuận lợi cho đầu tư của các nhà tư bản, nhà kỹ thuật nước ngoài trong tất cả các ngành kỹ thuật của mình. Nước Việt Nam sẵn sàng mở rộng các cảng, sân bay và đường sá giao thông cho việc buôn bán và quá cảnh quốc tế. Việt Nam chấp nhận tham gia mọi tổ chức kinh tế quốc tế dưới sự lãnh đạo của Liên Hợp quốc” [3; tr.90].

Trong thời gian quan, Việt Nam đã tích cực mở rộng giao lưu hợp tác quốc tế và đạt được một số thành tựu như: Việt Nam trở thành thành viên của Liên Hợp quốc năm 1977; trở thành thành viên của Hội đồng tương trợ kinh tế các nước xã hội chủ nghĩa (SEV) năm 1978; trở thành thành viên của Hiệp hội các Quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) năm 1995; tham gia thành lập Hợp tác Á - Âu (ASEM) năm 1996; trở thành thành viên của Diễn đàn Hợp tác Kinh tế châu Á - Thái Bình Dương (APEC) năm 1998 và đặc biệt vào ngày 11/01/2007, Việt Nam chính thức trở thành thành viên thứ 150 của Tổ chức Thương mại thế giới WTO. Những thành tựu trên là những minh chứng hết sức cụ thể cho sự nhất quán, kiên định trong đường lối chính sách của Đảng và Nhà nước ta trong quá trình xây dựng mối quan hệ hợp tác với các nước trên thế giới.

Theo GS.TS. Hoàng Khắc Nam: “Hợp tác quốc tế là sự phối hợp hòa bình giữa các chủ thể quan hệ quốc tế nhằm thực hiện các mục đích chung” [4, tr. 118]. Tác giả định nghĩa chủ thể quan hệ quốc tế là những thực thể có ảnh hưởng đáng kể đến diễn biến của quan hệ quốc tế. Theo đó, các chủ thể này bao gồm quốc gia (chủ thể chính), phi quốc gia (như tổ chức phi chính phủ, công ty đa quốc gia) và dưới quốc gia (như chính quyền địa phương). Đặc trưng của hợp tác quốc tế là sự tương tác phi bạo lực, sự chia sẻ nguồn lực và lợi ích chung và là một xu thế tất yếu trong quan hệ quốc tế hiện đại.

1.2. Di sản văn hóa

Trong Công ước Bảo vệ Di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới năm 1972 của UNESCO, khái niệm “di sản văn hóa” được định nghĩa là những hiện vật vật chất được coi là có giá trị kiến trúc và nghệ thuật theo tiêu chí của các “chuyên gia”.

Theo quan niệm của UNESCO, di sản văn hóa bao gồm: di sản văn hóa vật thể và văn hóa phi vật thể. *Di sản văn hóa vật thể* (tangible culture) là những sản phẩm văn hóa hữu hình, tồn tại dưới dạng vật thể có hình khối, có chiều cao, chiều rộng, trọng lượng, đường nét, màu sắc và kiểu dáng..., tồn tại trong không gian và thời gian xác định. Di sản văn hóa vật thể được tạo tác từ bàn tay khéo léo của

con người, để lại dấu ấn lịch sử xã hội rõ rệt. Văn hóa vật thể được khách thể hóa và tồn tại như một thực thể ngoài bản thân con người. Di sản văn hóa vật thể luôn chịu sự thách thức bào mòn của quy luật thời gian trong những tác động, chi phối của con người. Di sản văn hóa vật thể luôn đứng trước nguy cơ biến dạng hoặc thay đổi rất nhiều so với nguyên gốc. Hiện nay, vấn đề bảo tồn di sản văn hóa vật thể đang gặp rất nhiều khó khăn, đòi hỏi phải có công nghệ kỹ thuật cao mới có thể bảo tồn hoặc phục nguyên như cũ.

Di sản văn hóa phi vật thể (intangible culture) là dạng thức tồn tại của văn hóa tiềm ẩn trong trí nhớ, ký ức cộng đồng, tập tính, hành vi ứng xử của con người và thông qua các hoạt động của con người trong sản xuất, giao tiếp xã hội mà thể hiện ra. Từ đó, người ta có thể nhận biết được sự tồn tại của văn hoá. Đặc trưng rõ nhất của văn hóa phi vật thể là, nó luôn chìm khuất trong tâm thức của một cộng đồng xã hội và chỉ bộc lộ ra qua hành vi và hoạt động của con người. Văn hóa phi vật thể được lưu giữ trong thế giới tinh thần và được bộc lộ sinh động thông qua các hình thức diễn xướng trong tư cách một hiện tượng văn hóa.

Theo Luật Di sản Việt Nam (2024), Di sản văn hóa bao gồm di sản văn hóa phi vật thể và di sản văn hóa vật thể, là sản phẩm tinh thần, vật chất có giá trị lịch sử, văn hóa, khoa học, được lưu truyền từ thế hệ này qua thế hệ khác ở nước Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

Luật này cũng quy định, *di sản văn hóa phi vật thể* là sản phẩm tinh thần có giá trị lịch sử, văn hóa, khoa học, được lưu giữ bằng trí nhớ, chữ viết, được lưu truyền bằng truyền miệng, truyền nghề, trình diễn và các hình thức lưu giữ, lưu truyền khác, bao gồm tiếng nói, chữ viết, tác phẩm văn học, nghệ thuật, khoa học, ngữ văn truyền miệng, diễn xướng dân gian, lối sống, nếp sống, lễ hội, bí quyết về nghề thủ công truyền thống, tri thức về y, dược học cổ truyền, về văn hóa ẩm thực, về trang phục truyền thống dân tộc và những tri thức dân gian khác. *Di sản văn hóa vật thể* là sản phẩm vật chất có giá trị lịch sử, văn hóa, khoa học, bao gồm di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh, di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia.

1.3. Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa

Mặc dù có nhiều quan điểm khác nhau về bảo tồn di sản văn hóa, nhưng nhìn chung có thể chia thành hai quan điểm chính: bảo tồn nguyên vẹn (nhấn mạnh việc giữ gìn di sản ở trạng thái ban đầu) và bảo tồn trên cơ sở sự kế thừa (tập trung vào việc thích nghi di sản với cuộc sống hiện đại).

Quan điểm bảo tồn nguyên vẹn, theo Gregory J. Ashworth, thì được phát triển đầu tiên từ những năm 50 của thế kỷ XIX. Quan điểm bảo tồn nguyên vẹn này

được khá nhiều học giả ủng hộ, đặc biệt các nhà bảo tồn, bảo tàng trong lĩnh vực di sản văn hóa. Những người ủng hộ quan điểm bảo tồn nguyên vẹn tin rằng di sản văn hóa là những "bảo vật" của quá khứ. Họ cho rằng, chúng ta nên bảo vệ di sản một cách nguyên vẹn, không can thiệp, để giữ gìn nguyên vẹn giá trị lịch sử và văn hóa vốn có. Quan điểm bảo tồn nguyên vẹn nhấn mạnh việc giữ gìn nguyên trạng di sản, hạn chế tối đa sự can thiệp của yếu tố bên ngoài. Các nhà bảo tồn theo quan điểm này cho rằng, mỗi di sản là một bằng chứng lịch sử độc nhất, việc thay đổi bất kỳ chi tiết nào cũng có thể làm mất đi giá trị gốc của nó. Tuy nhiên, quan điểm này cũng vấp phải những hạn chế khi làm cho di sản trở nên tách rời khỏi đời sống hiện đại, khó tiếp cận và không đáp ứng được nhu cầu của xã hội đương thời.

Ngược lại, quan điểm bảo tồn trên cơ sở kế thừa coi di sản là một phần sống động của xã hội, cần được phát huy giá trị trong bối cảnh hiện tại. Với quan điểm bảo tồn trên cơ sở kế thừa được các học giả nước ngoài hiện nay quan tâm nhiều hơn và là một xu thế khá phổ biến khi bàn đến di sản. Có thể kể đến như Alfrey, Putnam, Ashworth và P.J. Larkham xem di sản như một ngành công nghiệp và cần phải có cách thức quản lý di sản tương tự với cách thức quản lý của một ngành công nghiệp văn hóa với những logic quản lý đặc biệt, phù hợp với tính đặc thù của các di sản. Hoặc các nhà nghiên cứu Anh, Mỹ như Boniface, Fowler, Prentice... cho rằng không thể không đề cập đến phát triển du lịch trong vấn đề bảo tồn và phát huy di sản. Các nhà bảo tồn theo quan điểm này cho rằng, di sản cần được thích ứng với sự thay đổi của xã hội để có thể tồn tại và phát triển bền vững. Tuy nhiên, quan điểm này tiềm ẩn nguy cơ làm biến dạng di sản, làm mất đi những giá trị truyền thống.

Để bảo tồn di sản văn hóa một cách hiệu quả, đòi hỏi một cách tiếp cận đa chiều, kết hợp hài hòa giữa các yếu tố khoa học, xã hội và văn hóa. Việc lựa chọn phương pháp bảo tồn tối ưu phụ thuộc vào nhiều biến số, bao gồm đặc trưng của từng loại hình di sản (vật thể hay phi vật thể), giá trị văn hóa độc đáo, tình trạng hiện tại của di sản (xuất phát từ các yếu tố tự nhiên và nhân tạo), cũng như bối cảnh xã hội - kinh tế - chính trị nơi di sản tồn tại. Một quy trình bảo tồn khoa học cần phải dựa trên các nghiên cứu chuyên sâu, sử dụng công nghệ hiện đại để đánh giá, phân tích và đưa ra giải pháp bảo tồn phù hợp. Đồng thời, sự tham gia tích cực của cộng đồng địa phương và các tổ chức xã hội là yếu tố không thể thiếu, góp phần nâng cao nhận thức về giá trị di sản và đảm bảo tính bền vững trong quá trình bảo tồn. Bên cạnh đó, sự hỗ trợ về chính sách, pháp luật và nguồn lực tài chính từ phía nhà nước là điều kiện tiên quyết để thực hiện thành công các hoạt động bảo tồn.

Việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa tại Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh đặt ra những yêu cầu cao về phương pháp tiếp cận. Theo đó, việc cân bằng giữa hai quan điểm bảo tồn nguyên vẹn và bảo tồn trên cơ sở kế thừa là vô cùng quan trọng. Bảo tàng cần giữ gìn nguyên vẹn các hiện vật, công trình kiến trúc mang giá trị lịch sử, đồng thời cũng cần tìm cách đưa chúng vào đời sống hiện đại, tạo ra những trải nghiệm mới cho công chúng. Việc tổ chức các hoạt động giáo dục, trải nghiệm tương tác, ứng dụng công nghệ thông tin trong trưng bày sẽ giúp di sản trở nên sống động và gần gũi hơn với mọi người. Đồng thời, Bảo tàng cũng cần chủ động hợp tác với các nhà khoa học, các chuyên gia trong và ngoài nước để nghiên cứu, bảo tồn và phát huy giá trị của các hiện vật một cách hiệu quả nhất. Bằng cách kết hợp hài hòa giữa truyền thống và hiện đại, Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh không chỉ đóng vai trò là nơi lưu giữ ký ức mà còn là một không gian sáng tạo, góp phần vào sự phát triển văn hóa của Thành phố.

2. Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh và hợp tác quốc tế

2.1. Vai trò của Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh trong đời sống văn hóa, xã hội của Thành phố và cả nước.

Là một Thành phố năng động và luôn đổi mới, Thành phố Hồ Chí Minh vẫn giữ được những dấu ấn lịch sử sâu sắc. Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh chính là nơi lưu giữ và trưng bày những hiện vật, tư liệu quý giá phản ánh quá trình hình thành và phát triển của Thành phố từ những ngày đầu khai phá cho đến ngày nay. Qua các hiện vật, du khách có thể tìm hiểu về quá trình đấu tranh giành độc lập của quân – dân Sài Gòn – Gia Định – Chợ Lớn, về cuộc sống sinh hoạt của người dân Thành phố trong các giai đoạn lịch sử khác nhau, về những thành tựu mà thành phố đã đạt được.

Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay không chỉ là một điểm đến văn hóa mà còn là một địa chỉ đồ thu hút khách tham quan khi đến với Thành phố, là nơi lưu giữ những hiện vật quý giá về lịch sử, văn hóa của Thành phố và đóng vai trò quan trọng trong việc giáo dục, nâng cao nhận thức và kết nối cộng đồng. Với những bộ sưu tập hiện vật phong phú và đa dạng, Bảo tàng đã và đang thực hiện sứ mệnh bảo tồn, gìn giữ và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc, đồng thời góp phần vào sự phát triển của Thành phố và cả nước.

- Giáo dục và truyền thông văn hóa

Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh, với chức năng giáo dục và truyền thông văn hóa, đã đóng góp tích cực vào việc nâng cao nhận thức và kiến thức về lịch sử, văn hóa dân tộc, đặc biệt đối với thế hệ trẻ. Qua các hoạt động trưng bày,

giới thiệu hiện vật, tổ chức các chương trình giáo dục tương tác, Bảo tàng đã tạo ra một môi trường học tập sinh động, nơi kiến thức được truyền tải một cách trực quan và hấp dẫn.

Học sinh, sinh viên khi đến với Bảo tàng không chỉ được chiêm ngưỡng những hiện vật quý báu, mà còn được tham gia vào các hoạt động tương tác, trải nghiệm, như:

Các hoạt động giáo dục tại Bảo tàng được thiết kế đa dạng và phong phú, bao gồm:

- Trưng bày chuyên đề: Các trưng bày chuyên đề được xây dựng dựa trên các chủ đề lịch sử, văn hóa cụ thể, giúp công chúng có cái nhìn sâu sắc về từng giai đoạn phát triển của Thành phố và đất nước.
- Chương trình giáo dục tương tác: Các hoạt động như trò chơi, mô hình, phim tài liệu, workshop... tạo điều kiện cho người tham quan chủ động khám phá, trải nghiệm và ghi nhớ thông tin.
- Các hoạt động ngoại khóa: Bảo tàng phối hợp với các trường học tổ chức các hoạt động ngoại khóa như tham quan, tìm hiểu, trải nghiệm, nhằm giúp học sinh gắn kết lý thuyết với thực tiễn, nâng cao hiệu quả học tập.

Ngoài việc giáo dục công chúng, bảo tàng còn có vai trò quan trọng trong việc đào tạo nguồn nhân lực cho lĩnh vực bảo tàng học. Qua các khóa đào tạo, hội thảo sẽ cung cấp cho các sinh viên, học viên, di sản viên những kiến thức, kỹ năng chuyên môn cần thiết để thực hiện tốt công tác bảo quản, nghiên cứu và giới thiệu di sản văn hóa.

Đặc biệt, Bảo tàng còn là nơi tổ chức các hoạt động giao lưu văn hóa, kết nối cộng đồng. Qua các hoạt động này, người dân có cơ hội hiểu rõ hơn về lịch sử, văn hóa của dân tộc, từ đó tăng cường tình yêu quê hương, đất nước. Ngoài ra, Bảo tàng còn là nơi để các nhóm cộng đồng, các tổ chức xã hội gặp gỡ, trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm, đóng góp tích cực vào việc xây dựng một xã hội học tập và phát triển.

- Nghiên cứu khoa học

Với một lượng lớn hiện vật, tư liệu độc đáo và phong phú, Bảo tàng cung cấp một nguồn tài liệu quý giá cho các nhà nghiên cứu trong và ngoài nước.

Các hoạt động nghiên cứu khoa học tại Bảo tàng bao gồm:

- Nghiên cứu, phân loại và bảo quản hiện vật: Các viên chức kiểm kê - bảo quản tại Bảo tàng thường xuyên nghiên cứu hiện vật, xác định niên đại, nguồn gốc, công dụng và giá trị lịch sử của chúng. Đồng thời, họ áp dụng

các phương pháp khoa học hiện đại để bảo quản, phục chế hiện vật, đảm bảo chúng được lưu giữ lâu dài.

- Xây dựng cơ sở dữ liệu: Bảo tàng xây dựng các cơ sở dữ liệu hiện đại, lưu trữ thông tin về các hiện vật, tư liệu, tạo điều kiện thuận lợi cho việc tra cứu, nghiên cứu và khai thác thông tin.
- Tổ chức các hội thảo, tọa đàm khoa học: Bảo tàng thường xuyên tổ chức các hội thảo, hội nghị khoa học để các nhà nghiên cứu cùng nhau chia sẻ kết quả nghiên cứu, trao đổi kinh nghiệm và cập nhật những kiến thức mới nhất trong lĩnh vực bảo tàng học.
- Hợp tác với các cơ sở nghiên cứu: Bảo tàng hợp tác chặt chẽ với các trường đại học trong và ngoài nước để thực hiện các dự án nghiên cứu khoa học liên ngành, góp phần nâng cao chất lượng nghiên cứu và đào tạo nhân lực.

Bên cạnh đó, Hội đồng khoa học của Bảo tàng được tổ chức họp thường xuyên hàng tháng, hàng quý để xét duyệt mua hiện vật, xét duyệt hiện vật nhập kho, các đề cương trưng bày, hoạt động giáo dục... của Bảo tàng. Đây là hoạt động khoa học ý nghĩa, thiết thực để nâng cao chất lượng các hoạt động chuyên môn tại Bảo tàng; đồng thời là môi trường học thuật để các viên chức Bảo tàng trao đổi kinh nghiệm, kiến thức chuyên môn.

Kết quả của các hoạt động nghiên cứu tại Bảo tàng đã góp phần làm sáng tỏ nhiều vấn đề lịch sử, văn hóa, xã hội của Thành phố và cả nước, cung cấp những bằng chứng khoa học đáng tin cậy cho các công trình nghiên cứu. Đồng thời, các kết quả nghiên cứu này cũng được ứng dụng vào công tác trưng bày, giới thiệu hiện vật, giúp công chúng hiểu rõ hơn về quá khứ và hiện tại của dân tộc.

Ngoài ra, Bảo tàng còn là nơi lưu giữ ký ức của cộng đồng, là cầu nối giữa quá khứ và hiện tại. Qua việc nghiên cứu và bảo tồn di sản văn hóa, Bảo tàng góp phần khơi dậy lòng tự hào dân tộc, củng cố tinh thần đoàn kết và xây dựng một xã hội văn minh.

- Giao lưu văn hóa

Qua các hoạt động hợp tác, trao đổi với các Bảo tàng trên thế giới, bảo tàng đã đóng vai trò quan trọng trong việc quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam, đồng thời học hỏi những kinh nghiệm quý báu trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản.

Các hoạt động giao lưu văn hóa được tổ chức tại Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh:

- Triển lãm: Bảo tàng phối hợp với các bảo tàng quốc tế tổ chức các triển lãm, trưng bày những hiện vật tiêu biểu, tạo cơ hội cho công chúng Việt Nam và quốc tế hiểu biết sâu sắc hơn về văn hóa, lịch sử của của các bên tham gia.

- Chương trình trao đổi học thuật: Bảo tàng tổ chức các chương trình trao đổi học thuật, mời các chuyên gia, nhà nghiên cứu quốc tế đến chia sẻ kinh nghiệm, kiến thức về bảo tàng học, đồng thời cử các cán bộ, nhân viên đi tham quan, học tập tại các bảo tàng nước ngoài.

- Hợp tác nghiên cứu: Bảo tàng tham gia vào các dự án nghiên cứu quốc tế, cùng các đối tác quốc tế nghiên cứu về các vấn đề liên quan đến bảo tồn di sản, phát triển bảo tàng.

- Tổ chức các sự kiện văn hóa: Bảo tàng tổ chức các sự kiện văn hóa như hội thảo, tọa đàm, lễ hội, nhằm giới thiệu về văn hóa Việt Nam đến bạn bè quốc tế và tạo không khí giao lưu, học hỏi.

Bảo tàng là một trong những điểm đến hấp dẫn của du khách khi đến với Thành phố Hồ Chí Minh. Với kiến trúc độc đáo, không gian trưng bày hiện đại và những hiện vật quý giá, Bảo tàng đã thu hút đông đảo du khách trong và ngoài nước. Qua đó, góp phần quảng bá hình ảnh của Thành phố đến với bạn bè quốc tế, thúc đẩy phát triển du lịch. Có thể nói, Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh đã và đang đóng vai trò quan trọng trong việc đưa văn hóa Việt Nam ra thế giới và hội nhập với các nền văn hóa khác. Việc tăng cường các hoạt động giao lưu văn hóa quốc tế sẽ góp phần nâng cao vị thế của Bảo tàng và đóng góp vào sự phát triển chung của ngành bảo tàng Việt Nam.

2.2. Các hoạt động hợp tác quốc tế trong bảo tồn và phát huy các giá trị di sản

Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh không chỉ là nơi lưu giữ những giá trị lịch sử, văn hóa của Thành phố mà còn là một cầu nối quan trọng trong việc giới thiệu hình ảnh Việt Nam đến bạn bè quốc tế.

2.2.1. Đón tiếp các đoàn khách quốc tế:

Bảo tàng là điểm đến hấp dẫn của nhiều đoàn khách quốc tế, tạo cơ hội giao lưu, học hỏi và hiểu biết lẫn nhau. Trong những năm qua, Bảo tàng đã đón tiếp hàng ngàn lượt khách từ khắp nơi trên thế giới, từ các chính trị gia, nhà ngoại giao đến các nhà nghiên cứu, sinh viên. Mỗi chuyến thăm đều là một cơ hội để giới thiệu về đất nước, con người Việt Nam, đặc biệt là về lịch sử hào hùng và văn hóa của Thành phố Hồ Chí Minh, một số đoàn khách tiêu biểu như:

- Tiếp đón Đoàn Thị trưởng Thành phố Makelle và Giám đốc Trung tâm Tưởng niệm liệt sĩ Tigray (Ethiopia) đã đến thăm và làm việc tại Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh. Ông Daniel Assefa – Thị trưởng Thành phố Makelle – Trưởng đoàn đã

cùng đoàn tham quan và tìm hiểu về lịch sử hình thành, phát triển của vùng đất Sài Gòn cũng như lịch sử đấu tranh cách mạng của nhân dân Thành phố Sài Gòn – Gia Định trong công cuộc giành độc lập cho đất nước.

- Đoàn phóng viên Iran đã đến tham quan Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh. Đoàn đã tham quan, tìm hiểu về kiến trúc, lịch sử của tòa nhà và các phòng trưng bày tại Bảo tàng Thành phố để hiểu thêm về lịch sử hình thành và phát triển, về văn hóa, tín ngưỡng và giáo dục của Sài Gòn – Thành phố Hồ Chí Minh. Sau buổi tham quan, thay mặt cho đoàn, ông Navid Jamshidi đã đánh giá cao nội dung trưng bày của Bảo tàng: “đây là nơi tuyệt vời cho việc học tập và tìm hiểu thêm nhiều mặt về vùng đất Thành phố Hồ Chí Minh, một vùng đất vốn giàu văn hóa.”

- Đoàn đại biểu cấp cao tỉnh Xiêng Khoảng, Nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào đã đến tham quan Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh. Đoàn đại biểu do đồng chí Outhane Masisonxay – Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy làm Trưởng đoàn cùng cán bộ các Sở, Ngành đã tham quan và tìm hiểu về lịch sử, văn hóa, con người vùng đất Sài Gòn – Thành phố Hồ Chí Minh cũng như tầm quan trọng của Bảo tàng trong quá trình lưu giữ những hình ảnh tài liệu về cội nguồn và sự phát triển của Thành phố từ xưa đến nay. Các đồng chí cũng bày tỏ vui mừng đối với sự phát triển của Thành phố Hồ Chí Minh trong thời kỳ hội nhập, xứng đáng là đầu tàu của cả nước về kinh tế, khoa học kỹ thuật.

- Đoàn đại biểu Đảng Cộng sản Trung Quốc đã có buổi tham quan tại Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh. Đoàn đại biểu Đảng Cộng sản Trung Quốc do ông Mạnh Học Nông – Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Bí thư Ủy ban công tác các cơ quan Trung ương nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa làm Trưởng đoàn đã tham quan, tìm hiểu nội dung các phòng trưng bày và lịch sử, kiến trúc của tòa nhà Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh để hiểu thêm về sự hình thành và phát triển văn hóa, kinh tế, chính trị, xã hội của Thành phố Hồ Chí Minh, các phong trào đấu tranh chống ngoại xâm của nhân dân Sài Gòn – Gia Định trong quá trình bảo vệ nền độc lập của dân tộc.

- Đoàn Vụ khai thác Nhà Xanh, Hàn Quốc tham quan và trao đổi kinh nghiệm trong hoạt động phục vụ khách tham quan tại các điểm từng là trụ sở làm việc.

- Đoàn của Thứ trưởng phụ trách Du lịch, Bộ Công nghiệp, Thương mại và Du lịch Colombia đến tham quan Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh, tìm hiểu về kiến trúc, lịch sử của tòa nhà và các phòng trưng bày tại Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh để hiểu thêm về lịch sử hình thành và phát triển, về văn hóa, tín ngưỡng và giáo dục của Sài Gòn – Gia Định – Thành phố Hồ Chí Minh.

- Đoàn công tác Ban Lịch sử Đảng, Tỉnh ủy tỉnh Giang Tô, Trung Quốc do đồng chí Yu Yang – Trưởng ban làm trưởng đoàn. Đoàn đã lắng nghe lịch sử hình thành và phát triển vùng đất Sài Gòn – Thành phố Hồ Chí Minh và quá trình đấu tranh kiên cường, bất khuất của quân và dân Nam Bộ trong hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ.

- Ngoài ra còn có đoàn Liên hoan phim quốc tế Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ Nhất, Liên đoàn Teqball Thế giới...

Những chuyến thăm của các đoàn đại biểu quốc tế không chỉ là những sự kiện giao lưu văn hóa đơn thuần mà còn góp phần khẳng định vị thế của Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh như một địa chỉ tin cậy để tìm hiểu về lịch sử và văn hóa Việt Nam. Qua đó, Bảo tàng đã góp phần quảng bá hình ảnh đất nước đến bạn bè quốc tế, thúc đẩy hợp tác và giao lưu văn hóa.

2.2.2. Trưng bày và giới thiệu di sản văn hóa, tổ chức các sự kiện

Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh, với những hoạt động triển lãm đa dạng và phong phú, đã đóng góp tích cực vào việc quảng bá hình ảnh đất nước và con người Việt Nam. Trong những năm gần đây, Bảo tàng tích cực mở rộng giao lưu hợp tác với các tổ chức, bảo tàng trên Thế giới để thực hiện các buổi triển lãm chuyên đề, nổi bật như:

- Triển lãm ảnh “54...” của hai nhiếp ảnh gia Lê Vượng và Sebastien Laval. Triển lãm nhân kỉ niệm 40 năm quan hệ Việt – Pháp, hướng về việc bảo tồn các giá trị truyền thống cho thế hệ sau trước sự phát triển của thời đại, đặt trọng tâm vào cuộc sống thường nhật của 54 dân tộc Việt Nam từ những năm 1980 đến nay để thấy được sự thay đổi và phát triển của Việt Nam.

- Triển lãm ảnh đạt giải trong chức Cuộc thi ảnh Di sản Việt Nam – Vietnam Heritage Photo Awards do Tạp chí Vietnam Heritage phối hợp với Hội Di sản Văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh. Các bức ảnh thể hiện những câu chuyện và các góc nhìn đa dạng về đề tài Di sản Việt Nam, những giá trị cần gìn giữ, bảo tồn. Đồng thời triển lãm ảnh của cuộc thi đã lần lượt được tổ chức tại các Thành phố trong cả nước.

- Phối hợp với Hội hữu nghị Việt Nam – Ấn Độ Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức trưng bày triển lãm “Quan hệ hữu nghị Việt Nam – Ấn Độ, 50 năm một chặng đường”. Sự kiện cũng là một phần của chuỗi hoạt động chào mừng 50 năm ngày thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam – Ấn Độ.

- Phối hợp tổ chức triển lãm “*Campuchia – Vương quốc Văn hóa*”, nhằm giới thiệu sự đa dạng của văn hóa Campuchia qua những bức ảnh về di sản văn hóa vật thể và phi vật thể, vẻ đẹp thiên nhiên và con người Campuchia nhân kỷ niệm 55 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam – Campuchia và chào mừng năm Hữu nghị Việt Nam – Campuchia, Campuchia – Việt Nam 2022.

- Tổ chức Lễ khánh thành “Hộp kể chuyện” tại Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh trong khuôn khổ chương trình nằm trong khuôn khổ Dự án FSPI “Chia sẻ và gìn giữ di sản Việt Nam”, do Đại sứ quán Pháp phối hợp với Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện.

- Triển lãm tranh phong cảnh “*Belarus qua con mắt họa sĩ*” nằm trong Chương trình hợp tác văn hóa giữa Việt Nam và Belarus do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Việt Nam phối hợp với Bộ Văn hóa Belarus tổ chức.

- Phối hợp với Lãnh sự quán Ý tổ chức triển lãm “Dệt may Italia – Phong cách và đột phá” (FABRICA).

Qua các triển lãm về văn hóa dân tộc, hợp tác quốc tế và lịch sử, Bảo tàng không chỉ giúp du khách hiểu rõ hơn về đất nước, con người Việt Nam mà còn góp phần thúc đẩy giao lưu văn hóa, tăng cường quan hệ hữu nghị giữa Việt Nam và các nước trên thế giới.

2.2.3. Trao đổi học thuật, hợp tác nghiên cứu:

Việc hợp tác với các bảo tàng quốc tế giúp mở rộng mạng lưới giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm từ các bảo tàng trên thế giới. Trong những năm qua, Bảo tàng Thành phố tích cực hợp tác, tham gia trao đổi kinh nghiệm với một số bảo tàng, tiêu biểu như:

- Đón tiếp và làm việc với đoàn Hiệp hội Bảo tàng Hàn Quốc (KMA) đến tham quan và làm việc. Sự kiện này là dịp để các bảo tàng tại Hàn Quốc và Việt Nam có cơ hội trao đổi, giao lưu, học hỏi kinh nghiệm chuyên môn cũng như đẩy mạnh tình hữu nghị, hợp tác quốc tế giữa các bảo tàng. Thông qua buổi tham quan, Giám đốc các bảo tàng, các nhà chuyên môn thuộc Hiệp hội Bảo tàng Hàn Quốc đã hiểu thêm về lịch sử, văn hóa, con người vùng đất Sài Gòn – Thành phố Hồ Chí Minh cũng như đã có những trao đổi chuyên sâu về chuyên môn nghiệp vụ trong công tác trưng bày của các bảo tàng.

- Đón tiếp và làm việc với Giám đốc và cán bộ Bảo tàng Quốc gia Trung Quốc đến thăm. Đoàn đã tham quan khu trưng bày của Bảo tàng và Giám đốc Bảo tàng Quốc gia Trung Quốc thể hiện sự quan tâm với nội dung trưng bày và bày tỏ lòng mong muốn có dịp cùng hợp tác với Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh trong tương lai.

Bên cạnh đó, Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh tham gia Hội đồng bảo tàng quốc tế ICOM (International Council of Museums) và tích cực hưởng ứng, tham gia các hoạt động do ICOM tổ chức và có nhiều hoạt động ý nghĩa hưởng ứng Ngày Quốc tế Bảo tàng hằng năm. Bên cạnh đó, Bảo tàng còn phối hợp với các trường Đại học, Trung tâm đào tạo quốc tế thực hiện các buổi tập huấn, trao đổi kinh nghiệm giữa các chuyên gia, tiêu biểu như:

- Phối hợp với trường Đại học Văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh và Trung tâm Đào tạo quốc tế về di sản văn hóa phi vật thể khu vực Châu Á – Thái Bình Dương (CRIHAP) đã phối hợp tổ chức khóa tập huấn “Kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể dựa vào cộng đồng”.

- Phối hợp với Viện Pháp tại Việt Nam tham gia các chương trình tập huấn về kiểm kê, bảo quản hiện vật; tập huấn về tiếp đón và truyền thông bảo tàng, xây dựng nội dung “Hộp kể chuyện”, trưng bày “Chúng tôi, những dòng sông” trong dự án “Chia sẻ và gìn giữ di sản Việt Nam” FSPI.

- Phối hợp với chuyên gia Đại học Sydney (Úc) thực hiện khảo sát làng nghề và phối hợp tổ chức trưng bày về dự án “Dừa miền Nam, Việt Nam”.

2.3. Những khó khăn, thử thách trong hợp tác quốc tế về bảo tồn và phát huy các giá trị di sản

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, hợp tác quốc tế trong lĩnh vực bảo tồn di sản văn hóa trở nên cấp thiết hơn bao giờ hết. Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh đã tích cực tham gia vào các hoạt động hợp tác này. Tuy nhiên, quá trình hợp tác hiện nay vẫn phải đối mặt với nhiều khó khăn và thách thức.

2.3.1. Khác biệt về nguồn lực:

Khác biệt về tài chính là một rào cản đáng kể trong các dự án hợp tác bảo tồn di sản. Mỗi quốc gia có những điều kiện kinh tế - xã hội khác nhau, dẫn đến sự chênh lệch lớn về khả năng tài trợ cho các hoạt động bảo tồn. Các nước phát triển thường có nguồn lực dồi dào hơn, cho phép họ đầu tư vào công nghệ hiện đại, các dự án quy mô lớn. Ngược lại, các nước đang phát triển thường gặp khó khăn trong việc huy động vốn, dẫn đến việc các dự án bảo tồn tại các quốc gia này thường bị hạn chế về quy mô và chất lượng. Sự chênh lệch này đặt ra bài toán khó về phân chia chi phí. Làm thế nào để đảm bảo rằng các quốc gia tham gia đều đóng góp một phần tương xứng với khả năng của mình, đồng thời vẫn đảm bảo tính công bằng và hiệu quả của dự án?

Khác biệt về nhân lực cũng là một vấn đề đáng quan tâm. Mỗi quốc gia đều có những chuyên gia với những thế mạnh và kinh nghiệm khác nhau. Việc phối hợp và tận dụng hiệu quả nguồn nhân lực là một bài toán phức tạp. Các chuyên gia đến từ các nền văn hóa khác nhau có thể có những quan điểm khác biệt về phương pháp bảo tồn, dẫn đến những tranh luận và bất đồng. Bên cạnh đó, việc đào tạo lại nhân lực để đáp ứng yêu cầu của các dự án hợp tác cũng đòi hỏi nhiều thời gian và nguồn lực.

Để giải quyết những thách thức này, các quốc gia cần có những giải pháp toàn diện. Thứ nhất, cần xây dựng các cơ chế tài chính bền vững, đảm bảo nguồn vốn ổn định cho các hoạt động bảo tồn di sản. Điều này có thể bao gồm việc thành lập các quỹ bảo tồn di sản, kêu gọi đầu tư từ khu vực tư nhân, hoặc hợp tác với

các tổ chức quốc tế để huy động vốn. Thứ hai, cần tăng cường hợp tác giữa các cơ quan quản lý di sản, các nhà khoa học và các chuyên gia trong lĩnh vực bảo tồn. Việc chia sẻ kinh nghiệm, kiến thức và công nghệ sẽ giúp các quốc gia cùng nhau tìm ra những giải pháp hiệu quả. Thứ ba, cần chú trọng đến việc đào tạo nguồn nhân lực. Việc xây dựng các chương trình đào tạo quốc tế sẽ giúp nâng cao năng lực của các chuyên gia, đồng thời tạo điều kiện cho sự giao lưu và hợp tác giữa các quốc gia.

2.3.2. Khó khăn về pháp lý:

Khác biệt về hệ thống pháp luật giữa các quốc gia là một rào cản lớn trong việc xây dựng và thực hiện các thỏa thuận hợp tác. Mỗi quốc gia đều có những quy định pháp luật riêng về sở hữu, bảo vệ và khai thác di sản văn hóa. Sự khác biệt này dẫn đến những khó khăn trong việc soạn thảo và ký kết các hợp đồng hợp tác. Các điều khoản pháp lý, quyền và nghĩa vụ của mỗi bên tham gia hợp tác thường không thống nhất, gây ra những tranh chấp và bất đồng.

Một vấn đề pháp lý khác thường gặp là quy định về xuất nhập khẩu hiện vật. Việc di chuyển các hiện vật văn hóa qua biên giới để phục vụ cho nghiên cứu, trưng bày hoặc bảo tồn thường phải tuân thủ những quy định nghiêm ngặt về thủ tục hành chính. Các quy định này có thể khác nhau rất lớn giữa các quốc gia, từ việc cấp phép, kiểm định đến các yêu cầu về bảo hiểm. Những rào cản về thủ tục hành chính này làm phức tạp hóa quá trình hợp tác, kéo dài thời gian và tăng chi phí.

Ngoài ra, sự khác biệt về cơ chế giải quyết tranh chấp cũng là một vấn đề đáng quan tâm. Khi xảy ra tranh chấp trong quá trình hợp tác, việc tìm ra một cơ chế giải quyết hiệu quả và được cả hai bên chấp nhận là rất khó khăn. Mỗi quốc gia có những quy định pháp luật khác nhau về trọng tài, tòa án và các hình thức giải quyết tranh chấp khác.

Để khắc phục những khó khăn trên, các quốc gia cần tăng cường hợp tác để xây dựng một khuôn khổ pháp lý chung về bảo tồn di sản văn hóa. Việc ký kết các hiệp định song phương hoặc đa phương về bảo tồn di sản sẽ giúp tạo ra một cơ sở pháp lý vững chắc cho các hoạt động hợp tác. Đồng thời, các quốc gia cần đơn giản hóa các thủ tục hành chính liên quan đến xuất nhập khẩu hiện vật, tạo điều kiện thuận lợi cho các hoạt động nghiên cứu và trưng bày.

Bên cạnh đó, việc xây dựng các cơ chế giải quyết tranh chấp hiệu quả cũng là rất quan trọng. Các bên tham gia hợp tác có thể thống nhất lựa chọn một tổ chức trung lập để giải quyết các tranh chấp phát sinh, hoặc tham khảo các quy định của một tổ chức quốc tế có liên quan.

2.3.3. Thách thức về công nghệ:

Ứng dụng công nghệ trong bảo tồn di sản đòi hỏi một khoản đầu tư lớn về trang thiết bị hiện đại và nguồn nhân lực có trình độ cao. Các công nghệ như quét 3D, thực tế ảo, trí tuệ nhân tạo được kỳ vọng sẽ mang lại những đột phá trong việc nghiên cứu, phục chế và trưng bày di sản. Tuy nhiên, việc trang bị các công nghệ này đòi hỏi chi phí đầu tư ban đầu lớn, đồng thời cần có đội ngũ chuyên gia có khả năng vận hành và phát triển các hệ thống này. Ngoài ra, việc bảo đảm tính tương thích giữa các hệ thống công nghệ khác nhau cũng là một vấn đề cần được quan tâm.

Một thách thức khác liên quan đến công nghệ là vấn đề bảo mật thông tin. Khi các dữ liệu về di sản được số hóa và chia sẻ trên các nền tảng trực tuyến, rủi ro về việc bị xâm nhập và đánh cắp thông tin là rất cao. Việc bảo vệ thông tin cá nhân, bản quyền và các dữ liệu nhạy cảm khác đòi hỏi các biện pháp bảo mật nghiêm ngặt.

Bên cạnh những thách thức về công nghệ, nhận thức của cộng đồng cũng là một yếu tố quan trọng ảnh hưởng đến hiệu quả của công tác bảo tồn di sản. Việc nâng cao nhận thức của cộng đồng về tầm quan trọng của di sản và vai trò của mỗi cá nhân trong việc bảo vệ di sản là một quá trình lâu dài và đòi hỏi nhiều nỗ lực. Nhiều người dân chưa nhận thức đầy đủ về giá trị của di sản, dẫn đến tình trạng xâm hại, phá hoại di sản.

Sự tham gia của cộng đồng vào các hoạt động bảo tồn di sản còn hạn chế. Mặc dù có nhiều chương trình khuyến khích cộng đồng tham gia bảo tồn di sản, nhưng hiệu quả của các chương trình này vẫn chưa cao. Một trong những nguyên nhân là do thiếu các cơ chế khuyến khích và hỗ trợ cộng đồng.

Để giải quyết những thách thức trên, cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan quản lý nhà nước, các tổ chức xã hội, các nhà khoa học và cộng đồng. Cần có những chính sách hỗ trợ về tài chính, đào tạo nguồn nhân lực và nâng cao nhận thức cộng đồng. Đồng thời, cần xây dựng các cơ chế khuyến khích cộng đồng tham gia vào các hoạt động bảo tồn di sản.

Một số giải pháp cụ thể:

- Xây dựng các cơ sở hạ tầng công nghệ: Đầu tư xây dựng các trung tâm dữ liệu để phục vụ cho công tác nghiên cứu và bảo tồn di sản.
- Đào tạo nguồn nhân lực: Tổ chức các khóa đào tạo về công nghệ bảo tồn di sản, nâng cao năng lực cho cán bộ quản lý và chuyên gia.
- Xây dựng các chương trình truyền thông: Tổ chức các hoạt động tuyên truyền, giáo dục để nâng cao nhận thức của cộng đồng về giá trị của di sản.
- Khuyến khích sự tham gia của cộng đồng: Tổ chức các hoạt động tình nguyện, các câu lạc bộ bảo vệ di sản để thu hút sự tham gia của cộng đồng.

- Xây dựng các cơ chế phối hợp: Phối hợp giữa các cơ quan nhà nước, các tổ chức xã hội và các nhà khoa học để cùng nhau giải quyết các vấn đề liên quan đến bảo tồn di sản.

Việc bảo tồn và phát huy di sản là một quá trình lâu dài và phức tạp, đòi hỏi sự nỗ lực của cả xã hội. Bằng việc ứng dụng công nghệ, nâng cao nhận thức cộng đồng và xây dựng các cơ chế hợp tác hiệu quả, chúng ta có thể bảo vệ và phát huy những giá trị văn hóa quý báu của dân tộc.

Qua phân tích những khó khăn và thách thức đã nêu trên, có thể thấy rằng, việc hợp tác quốc tế trong lĩnh vực bảo tồn di sản đòi hỏi sự nỗ lực không ngừng nghỉ của cả các cơ quan quản lý, các nhà khoa học, các chuyên gia và cộng đồng. Trong tương lai, Bảo tàng Thành phố Hồ Chí Minh cần tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động hợp tác, đồng thời chủ động tìm kiếm những giải pháp sáng tạo để vượt qua những khó khăn, đưa công tác bảo tồn di sản lên một tầm cao mới.

KẾT LUẬN

Bảo tồn di sản văn hóa không chỉ là trách nhiệm của một cá nhân hay một tổ chức, mà là trách nhiệm chung của toàn xã hội. Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng, hợp tác quốc tế chính là cầu nối quan trọng để chia sẻ kinh nghiệm, nguồn lực và kiến thức, từ đó thúc đẩy công tác bảo tồn một cách hiệu quả.

Thành phố Hồ Chí Minh, với tư cách là một trung tâm văn hóa lớn của Việt Nam, đã và đang tích cực triển khai các hoạt động hợp tác quốc tế trong lĩnh vực bảo tồn di sản. Tuy nhiên, để đạt được những mục tiêu đề ra, chúng ta cần có những giải pháp toàn diện và bền vững hơn.

Việc xây dựng một hệ thống pháp luật hoàn thiện, thống nhất và minh bạch về bảo tồn di sản là nền tảng quan trọng. Bên cạnh đó, việc tăng cường đầu tư cho nghiên cứu khoa học, công nghệ và đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao là yếu tố quyết định đến thành công của công tác bảo tồn. Đồng thời, việc nâng cao nhận thức của cộng đồng về giá trị của di sản văn hóa, khuyến khích sự tham gia tích cực của người dân cũng đóng vai trò không kém phần quan trọng. Bằng sự nỗ lực không ngừng của các cấp chính quyền, các nhà khoa học, các tổ chức xã hội và toàn thể cộng đồng, di sản văn hóa của Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng và của Việt Nam nói chung sẽ được bảo tồn, phát huy và trở thành nguồn lực quý báu cho sự phát triển bền vững của đất nước.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Luật Di sản văn hóa 2024.
2. Tô Thanh Loan – Luận văn Thạc sỹ “*Hợp tác quốc tế của Việt Nam trong việc xúc tiến hoạt động du lịch*”, Đại học Khoa học, Xã hội và Nhân Văn, Đại học Quốc gia Hà Nội.
3. Hồ Chí Minh (toàn tập), tập 1, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội .
4. Hoàng Khắc Nam (2006), *Bài giảng nhập môn Quan hệ Quốc tế*, trường Đại học Khoa học, Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội.
5. (Wiktor - Mach, D: “*Cultural heritage and development: UNESCO’s new paradigm in a changing geopolitical context*”, (Tạm dịch: Di sản văn hóa và sự phát triển: Mô hình mới của UNESCO trong bối cảnh địa - chính trị đang thay đổi), *Third World Quarterly*, vol. 40, issue 9, 2019. DOI: 10.1080/01436597.2019.1604131)
6. <https://hcmc-museum.edu.vn/>

VAI TRÒ CỦA BẢO TÀNG TRONG SỰ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CỦA DU LỊCH TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Bảo tàng Chứng tích Chiến tranh

Thành phố Hồ Chí Minh, trung tâm kinh tế, văn hóa và du lịch lớn của Việt Nam, không chỉ nổi bật với sự năng động hiện đại mà còn giàu giá trị lịch sử và văn hóa. Du lịch với hai chức năng kép là văn hóa và kinh tế với mục tiêu vừa thỏa mãn nhu cầu tham quan, học hỏi của du khách vừa đảm nhận vai trò là ngành kinh tế mũi nhọn, đóng góp vào GDP của cả nước.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và sự cạnh tranh ngày càng tăng của ngành du lịch, phát triển bền vững trở thành mục tiêu quan trọng, đặc biệt đối với các thành phố lớn như Thành phố Hồ Chí Minh. Ngành du lịch không chỉ đơn thuần hướng đến mục tiêu tăng trưởng kinh tế mà còn chú trọng đến việc bảo tồn và phát huy di sản văn hóa. Trong đó, các bảo tàng, với vai trò lưu giữ và truyền tải giá trị lịch sử, trở thành điểm tựa quan trọng trong việc thúc đẩy du lịch văn hóa và phát triển bền vững. Bảo tàng không chỉ là nơi trưng bày các hiện vật mà còn là cầu nối giữa quá khứ và hiện tại, giúp du khách trong và ngoài nước hiểu sâu hơn về lịch sử, văn hóa và con người địa phương.

2. Tiềm năng phát triển du lịch bền vững gắn với bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa ở thành phố Hồ Chí Minh

Nghị quyết số 08-NQ/TW (ngày 16-1-2017) của Bộ Chính trị về phát triển du lịch thành ngành kinh tế mũi nhọn nhấn mạnh tầm quan trọng của bảo tồn di sản, bảo vệ thiên nhiên và phát triển các sản phẩm du lịch biển, đảo, văn hóa, tâm linh, sinh thái và cộng đồng với khả năng cạnh tranh cao. Điều 4, Luật Du lịch cũng quy định nguyên tắc phát triển du lịch bền vững, kết hợp với bảo tồn di sản, tài nguyên thiên nhiên và lợi thế địa phương.

Thành phố Hồ Chí Minh hiện có 193 di tích lịch sử - văn hóa được xếp hạng, trong đó có 2 di tích quốc gia đặc biệt (di tích lịch sử Dinh Độc Lập và di tích lịch sử Địa đạo Củ Chi), 58 di tích cấp quốc gia, hơn 130 di tích cấp thành phố. Các di tích lịch sử văn hóa khá đa dạng; từ các công trình kiến trúc tôn giáo (như nhà thờ Đức Bà và chùa Phước Hải), các kiến trúc trước thập niên 1970 (như Chợ Bến Thành, trụ sở Ủy ban nhân dân Thành phố) đến các công trình kiến trúc hiện đại (như khu đô thị Phú Mỹ Hưng, hầm Thủ Thiêm, toà nhà Bitexco, Landmark 81), có thể xem đây là những tài nguyên văn hóa đặc sắc, được đánh giá cao và có sức hấp dẫn, tạo trải nghiệm cho du khách. Bên cạnh hệ thống di tích lịch sử văn hóa, hệ thống bảo tàng của Thành phố rất đa dạng, đặc trưng và có ý nghĩa lịch sử, nhân văn nổi trội. Với 11 bảo tàng công lập và 7 bảo tàng

tư nhân, Thành phố Hồ Chí Minh hiện là địa phương có số lượng bảo tàng lớn nhất cả nước.

Trong những năm qua, lượng khách đến Thành phố ngày một tăng và tỉ lệ du khách quốc tế ở lựa chọn tham quan di sản văn hóa chiếm ưu thế. Trong đó, du lịch tham quan, đặc biệt là tham quan các di tích văn hoá - lịch sử cách mạng, các bảo tàng, các công trình kiến trúc là nhóm sản phẩm du lịch quan trọng nhất, thu hút đến 49% lượng khách du lịch đến Thành phố Hồ Chí Minh. Theo Sở Du lịch thành phố, năm 2023, Thành phố đón hơn 5 triệu khách du lịch quốc tế, trong đó đa phần là khách đến từ châu Á như Trung Quốc, Hàn Quốc với tỷ lệ tăng trưởng trung bình hàng năm từ 2013-2019 tương đối cao, đạt lần lượt 29% và 25%. Năm 2024, khách quốc tế đến thành phố Hồ Chí Minh ước đạt 6 triệu lượt, tăng 20% so cùng kỳ năm 2023, đạt 100% so với kế hoạch năm 2024. Khách du lịch nội địa ước đạt 38 triệu lượt, tăng 8,6% so cùng kỳ năm 2023, đạt 100% so với kế hoạch năm 2024. Tổng thu du lịch năm 2024 ước đạt 190.000 tỷ đồng, tăng 18,8% so với cùng kỳ năm 2023, đạt 100% so với kế hoạch năm 2024.

3. Vai trò của bảo tàng trong phát triển du lịch bền vững tại Thành phố Hồ Chí Minh

➤ Vai trò của Bảo tàng trong phát triển kinh tế

Việc gắn kết du lịch với bảo tàng, di tích hiện nay là việc làm cần thiết để thu hút khách du lịch góp phần quảng bá hình ảnh, văn hoá dân tộc và phát huy các giá trị của bảo tàng, di tích, cũng như thúc đẩy sự phát triển kinh tế.

Là một trong hai địa phương có nhiều bảo tàng nhất cả nước, các thiết chế văn hóa đặc biệt này đang lưu giữ và phát huy giá trị của hơn 540.793 hiện vật, tài liệu, trong đó có 201.509 hiện vật gốc, đặc biệt có 15 bảo vật quốc gia được Thủ tướng công nhận⁷ góp phần phản ánh hình ảnh đất nước và con người Việt Nam trong trường kỳ lịch sử dân tộc.

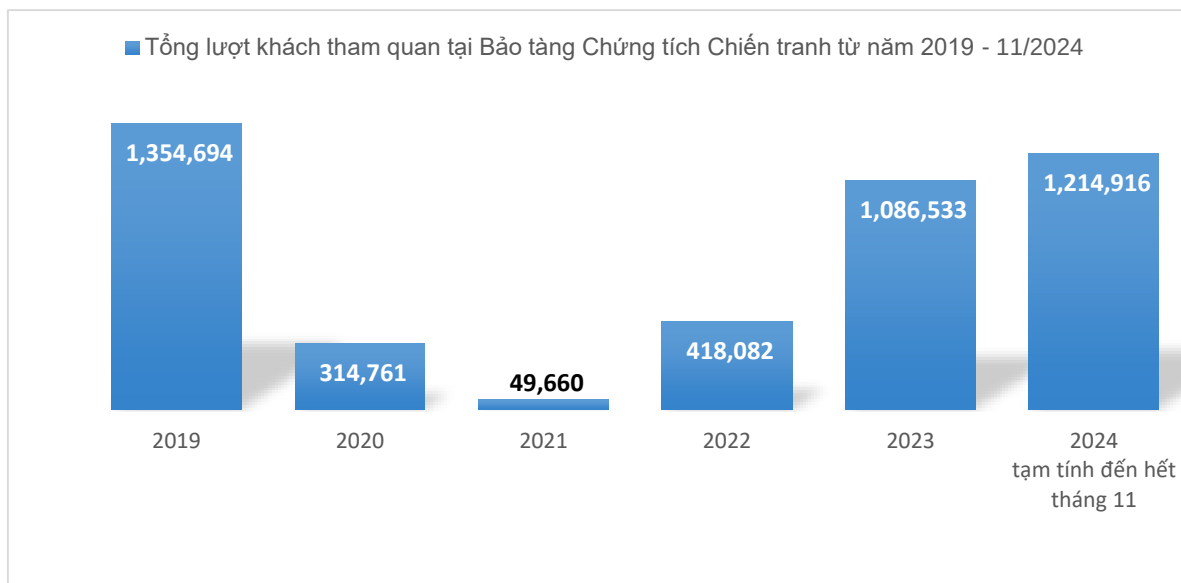
Các bảo tàng đã trở thành những điểm đến hấp dẫn đối với du khách trong và ngoài nước, trực tiếp góp phần phát triển du lịch. Một số Bảo tàng được lựa chọn là điểm đến thường xuyên trong các tuyến du lịch của nhiều đối tượng du khách.

Trên bình diện quốc tế, một số bảo tàng ở Việt Nam đã được trang web có uy tín về du lịch Trip Advisor bình chọn. Trong năm 2024, Bảo tàng Chứng tích Chiến tranh vinh dự được Tripadvisor (nền tảng du lịch) bình chọn Bảo tàng đứng

⁷ Cao Phong, Giang Nguyễn (2019). *Kiến nghị nâng cấp hệ thống bảo tàng tại TP HCM*. Nguồn: <https://baophapluat.vn/kien-ngghi-nang-cap-he-thong-bao-tang-tai-tp-hcm-post321549.html#:~:text=Sau%20h%C6%A1n%2040%20n%C4%83m%20x%C3%A2y,b%E1%BA%A3o%20t%C3%A0ng%20ngo%C3%A0i%20c%C3%B4ng%20t%C3%A0ng%20l%E1%BA%ADp>. Truy cập ngày 30/12/2024

thứ 10 trong danh sách các điểm tham quan hấp dẫn tại châu Á và đứng thứ 1 trong Top 10 Bảo tàng đáng tham quan tại châu Á.

Với số lượng khách tham quan tại Bảo tàng tính đến tháng 11/2024 là hơn 1,2 triệu lượt khách, tăng hơn 28% so với cùng kỳ năm 2023 đã làm tăng nguồn thu từ việc thu phí tham quan của Bảo tàng. Ví dụ này cho thấy rằng, dù hoạt động như một thiết chế phi lợi nhuận, bảo tàng vẫn tạo ra những giá trị kinh tế đáng kể, thông qua các hoạt động phục vụ xã hội và cộng đồng.

Ngoài ra, du lịch di sản nói chung và hoạt động tham quan bảo tàng kết hợp với các hình thức lưu trú, vận chuyển, giải trí, ẩm thực cũng mang lại lợi ích đáng kể cho ngành kinh tế. Các dịch vụ lưu trú như khách sạn, homestay, hoặc nhà nghỉ gần Bảo tàng là điều kiện thuận lợi cho du khách lưu lại lâu hơn. Hệ thống vận chuyển linh hoạt, như xe buýt tham quan, hoặc dịch vụ xe cá nhân, không chỉ đáp ứng nhu cầu di chuyển mà còn thúc đẩy ngành giao thông vận tải. Bên cạnh đó, các hoạt động giải trí như các tour tham quan nội thành cũng góp phần tăng doanh thu cho ngành giải trí và tạo công ăn việc làm cho người lao động địa phương. Đặc biệt, ẩm thực địa phương đóng vai trò quan trọng trong việc quảng bá văn hóa vùng miền, thu hút du khách chi tiêu cho các món ăn đặc sản và trải nghiệm ẩm thực độc đáo. Như vậy, Bảo tàng không chỉ giữ vai trò trực tiếp trong phát triển kinh tế du lịch mà còn là nguồn lực gián tiếp để phát triển ngành kinh tế này.

➤ **Vai trò bền vững của Bảo tàng trong bảo tồn và tái tạo bản sắc văn hóa, giữ gìn giá trị văn hóa và tạo sự gắn kết xã hội**

Để đáp ứng nhu cầu của công chúng, trong những năm gần đây, các bảo tàng quốc gia nói chung và các Bảo tàng tại Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng đã từng bước đổi mới trưng bày theo định hướng tăng cường các hiện vật gốc cũng như áp dụng các phương tiện khoa học kỹ thuật (như màn hình cảm ứng, kỹ thuật

3D...) để làm phong phú và hấp dẫn nội dung trưng bày; Đồng thời tăng cường các hoạt động, các chương trình trải nghiệm, giáo dục di sản văn hóa theo cách tiếp cận mới để tăng thêm sự hấp dẫn đối với công chúng, trong đó, đối tượng học sinh sinh viên được xem là một trong những đối tượng chính của các hoạt động này.

Thông qua các hoạt động trải nghiệm, các chương trình giáo dục, bảo tàng đóng vai trò là cầu nối, gắn kết các tầng lớp xã hội thông qua việc tạo ra không gian chia sẻ và tương tác. Tại đây, mọi người, bất kể tuổi tác, nghề nghiệp hay quốc tịch, đều có cơ hội tìm thấy điểm chung trong việc khám phá và trân trọng di sản văn hóa. Điều này không chỉ tăng cường sự đoàn kết trong cộng đồng mà còn thúc đẩy sự hiểu biết và hòa hợp giữa các nền văn hóa khác nhau.

➤ **Vai trò của Bảo tàng trong duy trì tính ổn định và thúc đẩy ngoại giao nhân dân**

Một trong những nguyên tắc phát triển du lịch bền vững theo Luật Du lịch năm 2017 là *“Bảo đảm chủ quyền quốc gia, quốc phòng, an ninh, trật tự, an toàn xã hội, mở rộng quan hệ đối ngoại và hội nhập quốc tế, quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam”*. Trong bối cảnh quốc tế, Bảo tàng là cầu nối văn hóa giữa các quốc gia, đóng vai trò như một kênh ngoại giao mềm. Bằng việc giới thiệu các hiện vật và câu chuyện lịch sử, bảo tàng giúp truyền tải những thông điệp về hòa bình, hữu nghị, và sự đoàn kết. Các hoạt động giao lưu, hợp tác văn hóa tại bảo tàng giúp tạo môi trường thân thiện để các đối tác quốc tế hiểu rõ hơn về giá trị văn hóa và bản sắc dân tộc, từ đó thúc đẩy mối quan hệ hợp tác bền vững. Ngoài ra, việc tổ chức các triển lãm chuyên đề, giao lưu văn hóa quốc tế tại bảo tàng không chỉ giúp tăng cường sự hiểu biết lẫn nhau mà còn góp phần xây dựng sự đồng thuận xã hội, tạo nền tảng ổn định cho sự phát triển lâu dài, là một công cụ hiệu quả để xây dựng hình ảnh quốc gia, khẳng định vị thế Việt Nam trên trường quốc tế thông qua việc lan tỏa giá trị văn hóa và lịch sử.

Lời kết

Khách du lịch hay công chúng chính là mối quan tâm hàng đầu của các bảo tàng, hoạt động của bảo tàng đều hướng tới mục tiêu phục vụ công chúng một cách tốt nhất. Chính vì vậy, gắn kết hoạt động của bảo tàng với du lịch là một trong những giải pháp tốt để phát huy tối đa giá trị di sản văn hóa đã, đang lưu giữ. Thực tế cho thấy, khách du lịch đến Việt Nam thường qua các công ty lữ hành và bảo tàng có thể thu hút, là điểm dừng chân của du khách hay không, ngoài việc bảo tàng phải tự nỗ lực, cố gắng đổi mới, phát triển các hoạt động, dịch vụ của mình thì chính công ty du lịch cũng góp phần quan trọng để đưa du khách đến với bảo tàng. Vì vậy, nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả các hoạt động phục vụ du

khách, đồng thời thực sự phát huy hết tiềm năng và trở thành điểm đến yêu thích và quen thuộc của du khách thì sự phối hợp giữa các bảo tàng, di tích với ngành du lịch cần phải được đẩy mạnh hơn nữa.

Trong thời gian tới, để phát huy hiệu quả gắn kết hoạt động của các bảo tàng với phát triển du lịch, bên cạnh việc xây dựng cơ chế phối hợp giữa các cơ quan quản lý và doanh nghiệp du lịch và các bảo tàng còn cần sự gắn kết các hoạt động bảo tàng với các doanh nghiệp du lịch vì sự phát triển chung của sự nghiệp bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa và phát triển du lịch.

Bảo tàng cần được đầu tư nâng cấp cơ sở vật chất, trang thiết bị hiện đại để đảm bảo không gian trưng bày phù hợp, đáp ứng được nhu cầu của lượng khách tham quan ngày càng đông. Bảo tàng cần phối hợp với các di tích hoặc các điểm du lịch lân cận nhằm tạo một mạng lưới tham quan cho du khách. Việc hình thành chuỗi các điểm đến là các bảo tàng trong thành phố Hồ Chí Minh sẽ góp phần quảng bá di sản văn hóa, tăng cơ hội tiếp cận di sản văn hóa đối với khách tham quan, đồng thời cũng tăng khả năng mang lại lợi ích về kinh tế cho thành phố.

Ngoài ra, Bảo tàng cần tăng cường quảng bá và xây dựng thương hiệu cho riêng mình, nêu bật các giá trị đặc trưng và sự khác biệt. Các chiến dịch truyền thông, marketing và sự kiện quốc tế có thể giúp bảo tàng thu hút sự chú ý của các nhà đầu tư và các đối tác tiềm năng. Đồng thời, khuyến khích hợp tác giữa chính phủ, các tổ chức xã hội và các nhà đầu tư tư nhân để cải thiện cơ sở vật chất, phát triển các chương trình giáo dục và sự kiện, cũng như đầu tư vào các công nghệ mới cho bảo tàng. Các mô hình đầu tư kết hợp này sẽ giúp bảo tàng có nguồn lực bền vững để phát triển.

Cuối cùng, cần phát triển các chương trình đào tạo nhân lực cho ngành bảo tàng và du lịch, bao gồm các khóa học về bảo tồn di sản, quản lý bảo tàng, tổ chức sự kiện và giao tiếp quốc tế. Đào tạo chuyên sâu cho nhân viên bảo tàng về các kỹ năng giao tiếp với khách du lịch quốc tế, cũng như quản lý các hiện vật và tài liệu quý giá. Khuyến khích nhân viên bảo tàng sáng tạo trong việc tổ chức các hoạt động, triển lãm và sự kiện, đặc biệt là những sáng kiến sử dụng công nghệ hiện đại để nâng cao trải nghiệm du khách, qua đó giúp bảo tàng trở thành điểm đến hấp dẫn, thu hút nhiều đối tượng khách tham quan khác nhau. Với lợi thế về vị trí, kết cấu kiến trúc mang giá trị lịch sử và hơi thở thời đại, hiện vật trưng bày phong phú, đa dạng, các bảo tàng có nhiều lợi thế trong phát huy giá trị văn hóa dân tộc, góp phần phát triển du lịch bền vững tại Thành phố Hồ Chí Minh./.

ÁNH SÁNG TRONG TRUNG BÀY TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT - KINH NGHIỆM CỦA BẢO MỸ THUẬT THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh

1. Đặt vấn đề

Các bảo tàng nghệ thuật ngày nay không chỉ dừng lại ở việc ứng dụng công nghệ chiếu sáng hiện đại, mà còn theo đuổi một hành trình khám phá đầy tinh tế: làm sao để ánh sáng trở thành ngôn ngữ kết nối giữa hiện vật và người thưởng lãm. Trong dòng chảy không ngừng của xã hội, hành trình này đòi hỏi hơn cả sự đổi mới công nghệ đó là khả năng thích ứng linh hoạt, sự sáng tạo mang tầm triết lý và một tinh thần chuyên nghiệp không ngừng tiến hóa. Bởi lẽ, ánh sáng trong bảo tàng không chỉ chiếu rọi những tác phẩm nghệ thuật, mà còn làm sống dậy ký ức văn hóa, thổi hồn cho không gian trưng bày và tạo nên cuộc đối thoại sâu lắng giữa quá khứ và hiện tại.

Để hiểu rõ mối quan hệ giữa “ánh sáng” và “nghệ thuật đặt để ánh sáng”, chúng ta cần nhìn nhận sâu sắc hơn về sự kết hợp giữa khoa học và cảm xúc trong mỗi quyết định chiếu sáng. Đây không chỉ là một công việc kỹ thuật, mà là một nghệ thuật đích thực, đòi hỏi sự sáng tạo và tinh tế. Chúng ta cũng cần trân trọng và tôn vinh những đóng góp của các chuyên gia, những người đã biến cái tưởng như vô tri thành nghệ thuật, làm rung động trái tim người xem và khiến không gian bảo tàng không chỉ đẹp để mà còn sang trọng, huyền bí và đầy cảm hứng, như thể mỗi bước chân đi qua là một cuộc hành trình vào một thế giới khác biệt, nơi nghệ thuật và ánh sáng hòa quyện để tạo nên một bản giao hưởng thẩm mỹ hoàn hảo.

2. Vai trò và ảnh hưởng của ánh sáng trong trưng bày trong bảo tàng mỹ thuật

- Tác động vật lý và hóa học của ánh sáng

Ánh sáng có thể gây ra ba dạng suy giảm chính trên hiện vật:

- **Phai màu:** Đối với các chất liệu hữu cơ như vải, giấy, tranh sơn dầu, ánh sáng có thể làm phai màu sắc, mất đi tính thẩm mỹ vốn có.
- **Lão hóa vật liệu:** Ánh sáng kích thích phản ứng quang hóa, làm giảm độ bền của vật liệu, đặc biệt là chất liệu tự nhiên.
- **Tăng nhiệt độ:** Ánh sáng mạnh, đặc biệt từ đèn sợi đốt, có thể làm tăng nhiệt độ, gây giãn nở và nứt vỡ hiện vật.

- Tăng cường trải nghiệm thị giác

Bên cạnh việc bảo tồn, ánh sáng còn đóng vai trò quan trọng trong việc tạo ra không gian trưng bày hấp dẫn. Đối với loại hình bảo tàng mỹ thuật, ánh sáng không chỉ là công cụ bảo tồn mà còn là phương tiện nghệ thuật.

3. Thực trạng hệ thống chiếu sáng trong trưng bày tác phẩm mỹ thuật tại Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

Thực trạng sử dụng hệ thống chiếu sáng tại Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh trong trưng bày tác phẩm mỹ thuật hiện nay có những bước tiến đáng chú ý, nhưng vẫn còn tồn tại một số vấn đề cần cải thiện. Dưới đây là cái nhìn tổng quan về tình hình chiếu sáng tại bảo tàng.

3.1. Sử dụng đèn LED trong các khu vực trưng bày

Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh đã triển khai sử dụng đèn LED trong một số không gian trưng bày chính, đặc biệt là các phòng trưng bày hiện đại. Đèn LED không chỉ giúp tiết kiệm năng lượng mà còn có khả năng điều chỉnh cường độ ánh sáng và không phát ra nhiệt độ cao, bảo vệ các tác phẩm nghệ thuật khỏi sự hư hại do ánh sáng mạnh hoặc nhiệt. Tuy nhiên, việc sử dụng đèn LED vẫn chưa được áp dụng đồng bộ ở tất cả các khu vực của bảo tàng.

3.2. Ánh sáng không đồng đều và chưa tối ưu

Mặc dù hệ thống chiếu sáng được cải tiến, nhưng vẫn còn một số vấn đề về việc phân bố ánh sáng không đều. Một số khu vực có ánh sáng quá mạnh, làm mờ các chi tiết của tác phẩm, trong khi những khu vực khác lại thiếu ánh sáng, làm giảm khả năng hiển thị của các tác phẩm. Điều này ảnh hưởng đến chất lượng trải nghiệm của khách tham quan và không giúp làm nổi bật được đặc điểm của mỗi tác phẩm.

3.3. Thiếu hệ thống chiếu sáng thông minh

Một trong những vấn đề đáng chú ý là Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh chưa triển khai hệ thống chiếu sáng thông minh (smart lighting) có khả năng tự động điều chỉnh cường độ ánh sáng theo điều kiện môi trường hoặc theo số lượng khách tham quan. Việc không có hệ thống này khiến cho bảo tàng chưa tận dụng tối đa được khả năng bảo vệ các hiện vật cũng như tiết kiệm năng lượng.

4. Các bước tiến trong việc thực hiện trưng bày tác phẩm mỹ thuật tại Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay

4.1. Trưng bày thường xuyên

Gần đây, Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh đã bắt đầu cải thiện hệ thống chiếu sáng trong các triển lãm và đã thử nghiệm ứng dụng các đèn chiếu sáng mềm (soft lighting) để chiếu sáng các tác phẩm mỹ thuật, làm tăng độ sắc nét mà không làm ảnh hưởng đến màu sắc của tranh. Đây là một bước đi đáng ghi nhận, tuy nhiên việc ứng dụng này cần được nhân rộng và đồng bộ hơn trong toàn bộ bảo tàng. Ví dụ về việc cải tiến hệ thống chiếu sáng tại Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh là việc áp dụng hệ thống chiếu sáng mềm trong phòng tranh họa sĩ Lê Bá Đảng. Đây là một trong những phòng trưng bày có sự đầu tư kỹ lưỡng về ánh sáng để làm nổi bật các tác phẩm của họa sĩ Lê Bá Đảng.

Hệ thống chiếu sáng phòng họa sĩ Lê Bá Đảng sử dụng ánh sáng mềm, giúp giảm độ chói và tỏa sáng đều trên các bức tranh mà không gây hại đến màu sắc tự nhiên của các tác phẩm. Ánh sáng được điều chỉnh sao cho phù hợp với từng tác phẩm, đặc biệt là các bức tranh bằng chất liệu tổng hợp có bề mặt phức tạp, giúp làm tăng độ sắc nét và chiều sâu của các chi tiết mà không làm thay đổi tông màu hoặc làm phai nhạt những sắc thái tinh tế của màu sắc.

4.2. Trưng bày chuyên đề

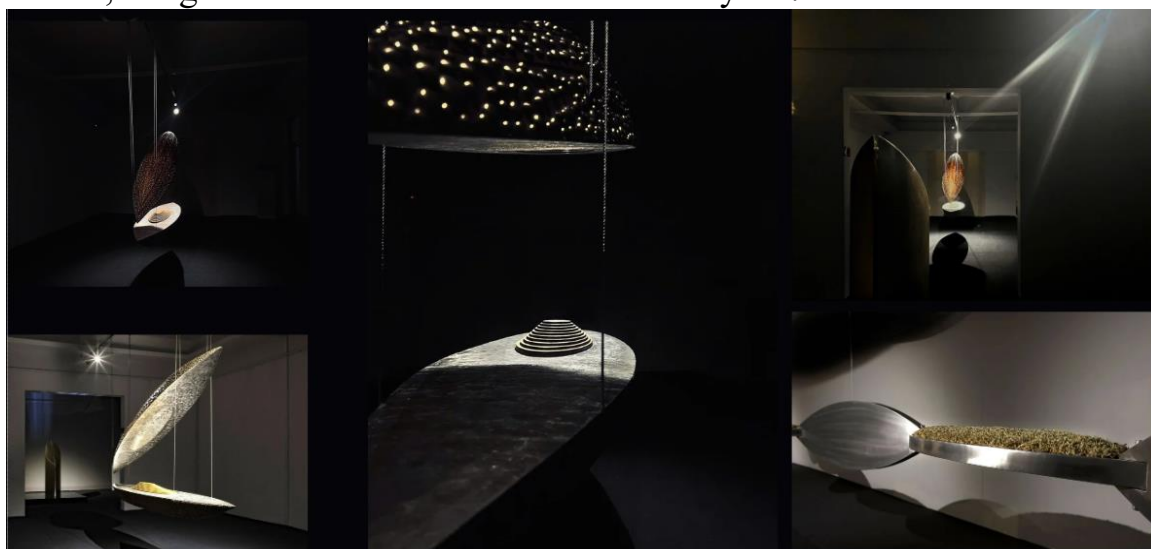
Tại bảo tàng, hoạt động tổ chức các trưng bày chuyên đề luôn được chú trọng và phát triển không ngừng, với nội dung trưng bày đa dạng và phong phú. Vì vậy, hệ thống chiếu sáng cần được đầu tư kỹ lưỡng để đáp ứng đặc trưng của từng chất liệu trưng bày, góp phần tôn vinh giá trị nghệ thuật của mỗi tác phẩm. Việc này không chỉ đảm bảo khả năng bảo tồn hiện vật, mà còn tạo ra một không gian thưởng thức nghệ thuật đầy cảm xúc và sâu lắng cho khách tham quan.

Đặc biệt, trong các triển lãm nghệ thuật đương đại như “The Light and Instinct of Art” của họa sĩ Nguyễn Duy Nhật năm 2024, ánh sáng đóng vai trò chủ đạo trong việc truyền tải thông điệp và ý tưởng sáng tạo của nghệ sĩ. Với các tác phẩm điêu khắc, ánh sáng phải được điều chỉnh tinh tế để làm nổi bật những

mảng màu, lớp sơn và độ chuyển sắc của từng chi tiết. Chẳng hạn, trong một tác phẩm khối trụ nhiều góc cạnh, ánh sáng mềm có thể được sử dụng để tạo bầu không khí nhẹ nhàng, khuếch tán đều, giúp người xem cảm nhận được sự hòa quyện của màu sắc mà không bị chói lóa hay phân tâm.

Một ví dụ nữa là trong triển lãm “Khải Huyền” năm 2023 của điêu khắc gia Bùi Hải Sơn là cách bảo tàng và nghệ sĩ kết hợp trưng bày tác phẩm nghệ thuật cùng với ánh sáng mờ ảo để làm nổi bật các tác phẩm. Hệ thống chiếu sáng được thiết kế với cường độ ánh sáng thấp, tạo hiệu ứng bóng đổ tinh tế, làm nổi bật các chi tiết ẩn tác phẩm và gợi lên cảm giác bí ẩn, linh thiêng. Một số tác phẩm còn được chiếu sáng cục bộ từ các góc khuất, khiến người xem khám phá thêm các tầng ý nghĩa khác nhau của tác phẩm khi di chuyển qua từng góc nhìn. Cách kết hợp này không chỉ tôn vinh chất liệu và màu sắc mà còn làm tăng tính trải nghiệm cảm xúc, đúng với tinh thần của chủ đề “Khải Huyền”.

Kết luận

Việc tăng cường hệ thống chiếu sáng tại Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh không chỉ là một yêu cầu về kỹ thuật mà còn là một nhiệm vụ mang tính chiến lược, gắn liền với mục tiêu bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa. Hệ thống chiếu sáng không đơn thuần chỉ làm rõ các hiện vật trưng bày, mà còn là một phần quan trọng trong việc tôn vinh vẻ đẹp của từng tác phẩm, tạo nên trải nghiệm thẩm mỹ trọn vẹn và sâu sắc cho công chúng. Ánh sáng phù hợp sẽ giúp làm nổi bật màu sắc, chất liệu, và những chi tiết tinh tế trong các tác phẩm, đồng thời bảo vệ hiện vật khỏi các tác động tiêu cực từ môi trường.

Tuy nhiên, những thách thức như cơ sở hạ tầng cũ, chi phí đầu tư lớn, và yêu cầu kỹ thuật bảo tồn nghiêm ngặt đòi hỏi bảo tàng phải có một kế hoạch tổng thể và lâu dài. Việc đầu tư vào công nghệ chiếu sáng hiện đại như đèn LED bảo tàng chuyên dụng và cảm biến ánh sáng sẽ là giải pháp tối ưu, không chỉ đảm bảo hiệu quả chiếu sáng mà còn giúp tiết kiệm năng lượng và giảm thiểu rủi ro cho các hiện vật. Đồng thời, sự kết hợp giữa các loại chiếu sáng như chiếu điểm (spotlight) và ánh sáng mềm (soft lighting) sẽ tạo ra hiệu ứng thị giác độc đáo, phù hợp với từng loại hình nghệ thuật khác nhau.

Bên cạnh đầu tư công nghệ, bảo tàng cần xây dựng đội ngũ kỹ thuật viên có chuyên môn cao thông qua các chương trình đào tạo và hợp tác với các chuyên gia trong và ngoài nước. Điều này không chỉ đảm bảo việc vận hành hệ thống chiếu sáng mới một cách hiệu quả, mà còn mở ra cơ hội tiếp cận các xu hướng chiếu sáng bảo tàng tiên tiến trên thế giới. Ngoài ra, việc huy động nguồn lực từ cộng đồng và các tổ chức bảo tồn văn hóa cũng sẽ đóng vai trò quan trọng trong việc tạo nguồn kinh phí bền vững cho dự án này.

Tóm lại, nâng cấp hệ thống chiếu sáng không chỉ là nâng cao chất lượng trưng bày mà còn thể hiện cam kết của bảo tàng trong việc bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật, góp phần đưa Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh trở thành một điểm đến văn hóa tiêu biểu, kết nối công chúng với nghệ thuật một cách sâu sắc và ý nghĩa hơn. Một không gian được chiếu sáng tinh tế không chỉ làm sống động các tác phẩm nghệ thuật mà còn thắp sáng niềm đam mê và tình yêu nghệ thuật trong lòng mỗi người thưởng lãm.

Tài liệu tham khảo

Hannah Furness, “Tate Modern to become social space as it unveils £260m revamp”, Daily Telegraph, article, 22 September 2015.

Max Hollein (curator) on the role of light in museums, “Light for Art and Culture”, Zumtobel.

Tom Rachman, “Nice Museum. Where’s the Art?”, The Newyorker, article, 13 May 2016.

GIẢI PHÁP TRƯNG BÀY, THU HÚT KHÁCH THAM QUAN TRONG CÁC HOẠT ĐỘNG CỦA BẢO TÀNG NGHỆ THUẬT QUANG SAN

Bảo tàng nghệ thuật Quang San

Kính thưa quý đại biểu,

Bảo tàng Nghệ thuật Quang San chính thức đi vào hoạt động từ ngày 13/6/2023 bởi người sáng lập là ông Nguyễn Thiệu Quang, và hiện tại người đang giữ chức Giám Đốc Bảo tàng là ông Nguyễn Thiệu Kiên.

Cốt lõi của bảo tàng là một bộ sưu tập tư nhân về hội họa Việt Nam, một dự án rất cá nhân được thúc đẩy bởi tình yêu dành cho các tác phẩm nghệ thuật đã góp phần làm phong phú thêm cuộc sống của chúng ta.

Dưới tầm nhìn của người sáng lập, Bảo tàng Nghệ thuật Quang San cố gắng trở thành một không gian văn hóa vững chắc, tạo điều kiện thuận lợi cho các cuộc đối thoại và tư duy sâu sắc về nghệ thuật và văn hóa. Việc thành lập các trung tâm văn hóa chính thống ở Việt Nam luôn rất cần thiết vì nó đi đôi với việc bảo tồn các tư liệu quý giá về lịch sử phát triển của một đất nước, giáo dục thẩm mỹ, nâng cao giá trị tác phẩm cũng như phát huy tinh thần và lan tỏa tình yêu nghệ thuật của con người Việt Nam.

Sau hơn 20 năm thu thập với hơn 1,500 tác phẩm nghệ thuật, người sáng lập nhận thấy nếu tác phẩm chỉ gói gọn trong không gian nhỏ hẹp để thụ hưởng mang tính cá nhân và gia đình thì khó có nhiều người yêu thích được chiêm ngưỡng. Vì vậy, mục đích tiếp tới của bộ sưu tập nằm ở việc phục vụ nhu cầu thưởng lãm nghệ thuật của công chúng. Nhận thức này đã đánh dấu cho sự khởi đầu của Bảo tàng Nghệ thuật Quang San.

1. Chiến lược trưng bày theo dòng lịch sử mỹ thuật Việt Nam

Hiện tại Bảo tàng Nghệ thuật Quang San đang trưng bày theo dòng lịch sử mỹ thuật Việt Nam với 3 không gian theo 3 thời kỳ chính: Thời kỳ Đông Dương, Thời kỳ Kháng chiến, Thời kỳ Đổi mới. Mỗi không gian sẽ trưng bày các tác phẩm mỹ thuật xen kẽ điều khắc của các họa sĩ tiêu biểu của thời kỳ đó.

- **Tầng trệt (1925 - 1945):** Không gian tầng trệt sẽ tập trung vào các tác phẩm của những danh họa và nhà điêu khắc có cống hiến lớn trong quá trình phát triển của mỹ thuật Việt Nam. Từ lứa họa sĩ và giảng viên người Pháp đã du hành tới Đông Dương đầu thế kỷ XX đến các thế hệ học sinh thuộc những khóa đầu tiên của Trường Cao Đẳng Mỹ thuật Đông Dương (1925-1945), phòng này sẽ trưng bày những tác phẩm mỹ thuật đặc biệt của những tên tuổi lớn đã góp phần khởi xướng cho nền mỹ thuật Việt Nam hiện đại.

● **Tầng 1 (1925 - 1975):** Tầng 1 được chia ra thành 2 khu vực: 1A (1925 - 1945) và 1B (1945-1975). Cả 2 khu vực này là những không gian linh hoạt dành cho các triển lãm chuyên đề của Bảo tàng.

○ **Không gian 1A** tập trung trưng bày các tác phẩm của lứa họa sĩ các khoá sau xuất thân từ Trường Cao Đẳng Mỹ thuật Đông Dương và đồng thời, có thêm một số tên tuổi quan trọng khác chung thời kỳ này.

○ **Không gian 1B** tập trung vào thời kỳ lịch sử 30 năm kháng chiến chống Pháp (1945-1954) và kháng chiến chống Mỹ (1954-1975). Các tác phẩm tại đây sẽ khai thác chủ đề về chiến tranh và cách mạng của lớp họa sĩ gắn bó với chiến trường, quân ngũ như lứa họa sĩ thuộc khoá kháng chiến, hay còn gọi là khoá “Tô Ngọc Vân”.

● **Tầng 2 (1975 đến nay):** không gian trưng bày lớn nhất của Bảo tàng và không gian này được chia theo từng vùng miền lãnh thổ Bắc-Trung-Nam. Đi theo cùng một mốc thời gian, các tác phẩm trưng bày tại đây sẽ thuộc thời kỳ hậu chiến tranh, hoà bình thống nhất đất nước (1975) và bắt đầu chính sách Đổi Mới (1986) của nền mỹ thuật hiện đại Việt Nam. Đồng thời, khu vực tầng 2 cũng sẽ là một không gian tự do cho các triển lãm chuyên đề và sự kiện mỹ thuật.

Việc phân chia theo dòng lịch sử giúp khách tham quan dễ dàng nắm bắt sự phát triển của mỹ thuật Việt Nam qua từng giai đoạn, tạo sự liên kết chặt chẽ giữa tác phẩm nghệ thuật và bối cảnh lịch sử.

2. Ra mắt không gian QS Art Space

Ngoài 3 không gian trưng bày các tác phẩm thuộc BST cố định của Bảo tàng, vào tháng 2/2024, Bảo tàng Nghệ thuật Quang San ra mắt thêm một không gian tầng hầm mang tên QS Art Space. Với tổng diện tích hơn 200m², QS Art Space là một không gian đặc biệt chuyên đề tổ chức sự kiện, triển lãm, các hoạt động văn hoá nghệ thuật cũng như là địa điểm phù hợp để giao lưu giữa giới yêu nghệ thuật và những người có mong muốn được tìm hiểu và ủng hộ cho hội hoạ nước nhà.

3. Đổi mới hoạt động tại khu sân vườn, phòng Lưu Niệm và Góc Đọc Sách

Ngoài các khu vực phòng tranh dành cho hoạt động triển lãm, Bảo tàng Nghệ thuật Quang San còn có một khu sân vườn rộng 1000m², bao quanh bởi cây xanh và sông Sài Gòn. Khu sân vườn sẽ dành cho khách thư giãn, ngắm cảnh, hoặc dành cho các hoạt động ngoài trời của Bảo tàng. Tại khu sân vườn này, Bảo tàng cũng có xây dựng phòng Lưu Niệm và Góc Đọc Sách - trưng bày các sản phẩm lưu niệm kết hợp góc đọc sách, nghiên cứu cho khách tham quan với tủ sách chọn

lọc của Bảo tàng; không gian cũng là nơi tổ chức các workshop với quy mô nhỏ, tạo thêm nhiều hoạt động thú vị cho du khách.

4. Đẩy mạnh giáo dục và nghệ thuật trong nước và quốc tế

Bảo tàng hợp tác với các trường học, các công ty du lịch để tổ chức những buổi học ngoại khóa hoặc tour thuyết minh viên sẽ giúp thế hệ trẻ và du khách hiểu rõ hơn về giá trị nghệ thuật và lịch sử văn hóa dân tộc Việt Nam.

5. Tăng cường ứng dụng công nghệ

- **Đặt vé trực tuyến:** Tích hợp hệ thống đặt vé và tour trực tuyến trên các nền tảng như Klook, TicketGo mang lại sự tiện lợi cho khách tham quan trong và ngoài nước.

- **Mạng xã hội:** Duy trì và phát triển các kênh truyền thông xã hội Facebook, Instagram để quảng bá sự kiện, triển lãm và các hoạt động mới.

6. Tổ chức triển lãm chuyên đề và hợp tác nghệ thuật

Những triển lãm chuyên đề định kỳ, đặc biệt là các triển lãm theo chủ đề hoặc nghệ thuật đương đại, sẽ thu hút sự quan tâm lớn từ công chúng. Ngoài ra, bảo tàng cũng hợp tác với các nghệ sĩ, tổ chức nghệ thuật để tổ chức các sự kiện chung, tăng sức hút và độ nhận diện.

Kết luận

Bảo tàng Nghệ thuật Quang San không chỉ là nơi lưu giữ giá trị nghệ thuật mà còn là không gian văn hóa để kết nối cộng đồng. Với các giải pháp trên, bảo tàng sẽ tiếp tục thu hút đông đảo khách tham quan, khẳng định vai trò của mình trong việc gìn giữ và phát huy tinh hoa mỹ thuật Việt Nam.

Xin cảm ơn quý vị đã lắng nghe!

PHẦN II.

**BÁO CÁO KẾT QUẢ THỰC HIỆN KẾ HOẠCH CHƯƠNG TRÌNH
BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY BỀN VỮNG GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA
VIỆT NAM NĂM 2024, PHƯƠNG HƯỚNG NHIỆM VỤ NĂM 2025
CỦA THÀNH PHỐ THỦ ĐỨC, CÁC QUẬN, HUYỆN, CÁC ĐƠN VỊ
KHÔI DI SẢN VĂN HÓA**

Số: 710/BC-UBND

Quận 1, ngày 18 tháng 12 năm 2024

BÁO CÁO**Kết quả thực hiện kế hoạch Chương trình bảo tồn
và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024
và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 trên địa bàn Quận 1**

Kính gửi: Sở Văn hóa và Thể thao thành phố Hồ Chí Minh.

Thực hiện văn bản số 6545/SVHTT-QLDSVH ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh về báo cáo kết quả thực hiện kế hoạch Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025, Ủy ban nhân dân Quận 1 báo cáo kết quả triển khai thực hiện như sau:

I. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC**1. Triển khai ban hành các văn bản thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024**

Căn cứ Kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Ủy ban nhân dân thành phố về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa đến năm 2030 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

Ủy ban nhân dân Quận 1 ban hành Kế hoạch số 177/KH-UBND về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa và Chương trình số hóa di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 1 đến năm 2030; Kế hoạch số 456/KH-UBND về quản lý di sản văn hóa trên địa bàn Quận 1 năm 2024; Kế hoạch liên tịch số 374/KHLT-UBND-UBMTQVN Q1 ngày 09 tháng 10 năm 2024 tổ chức các hoạt động kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ XIX (23/11); Kế hoạch liên tịch số 289/KHLT-UBND-QĐ Q1 ngày 22 tháng 7 năm 2024 tổ chức Hội thi ảnh với chủ đề “Nét đẹp di sản văn hóa Quận 1” năm 2024; Kế hoạch số 407/KH-UBND ngày 19/11/2024 tổ chức các hoạt động tuyên truyền, giới thiệu 04 công trình di tích được xếp hạng cấp thành phố gồm: Trụ sở Ủy ban Nhân dân Quận 1, Trụ sở Cục Hải quan Thành phố Hồ Chí Minh, Chợ Bến Thành và Đền thờ Đức Thánh Trần Hưng Đạo.

Trên cơ sở các kế hoạch trọng tâm, Quận 1 cũng đã cụ thể hóa công tác quản lý nhà nước trong lĩnh vực di sản thông qua việc ban hành các văn bản chỉ đạo như: triển khai tăng cường công tác quản lý, tổ chức lễ hội, sự kiện trên địa bàn quận; tăng cường an ninh trật tự, phòng chống cháy nổ, trộm cắp và đảm bảo an toàn lễ hội trong dịp tết Nguyên đán năm 2024 tại các di tích và các công trình,

địa điểm thuộc danh mục kiểm kê di tích trên địa bàn Quận 1; tăng cường an ninh, an toàn, phòng chống cháy nổ, trộm cắp tại di tích; tăng cường công tác đảm bảo an toàn trong mùa mưa bão tại các di tích và công trình, địa điểm trong danh mục kiểm kê di tích trên địa bàn Quận 1 trong mùa mưa bão; đề nghị các đơn vị có liên quan thực hiện rà soát, đề xuất tu bổ di tích, công trình, địa điểm trong danh mục kiểm kê di tích trên địa bàn quận; quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị di tích đã xếp hạng trên địa bàn Quận 1; chỉ đạo Ủy ban nhân dân 10 phường phối hợp các cơ sở di tích thực hiện kiểm kê di vật, cổ vật tại di tích theo quy định và thường xuyên kiểm kê các loại hình di sản văn hóa phi vật thể khác có tính đại diện, thể hiện bản sắc của cộng đồng, địa phương để đề xuất công nhận di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch của địa phương

Quận 1 đã tổ chức triển khai cho các phòng ban, đơn vị có liên quan và Ủy ban nhân dân 10 phường tiến hành khảo sát, đánh giá thực trạng các di sản văn hóa hiện có, xác định ưu tiên bảo tồn gắn với các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội. Lãnh đạo quận chỉ đạo phân công cụ thể nhiệm vụ cho các phòng, ban, đơn vị, đặc biệt là Phòng Văn hóa và Thông tin làm nòng cốt tổ chức thực hiện và giám sát. Đồng thời, tăng cường phối hợp với các cơ quan chuyên môn như Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố, Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố cũng như huy động sự tham gia của các tổ chức chính trị - xã hội, doanh nghiệp và cộng đồng địa phương. Công tác tuyên truyền được đẩy mạnh qua các phương tiện truyền thông, mạng xã hội và sự kiện cộng đồng, nhằm nâng cao nhận thức của người dân, kết hợp với giáo dục thông qua các buổi ngoại khóa và chuyên đề trong trường học. Thường xuyên phối hợp hướng dẫn, giám sát định kỳ và đột xuất tại các địa điểm di tích, kịp thời xử lý vấn đề xuống cấp, lấn chiếm hay vi phạm. Ngoài ra, quận khuyến khích đổi mới sáng tạo trong bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa như ứng dụng công nghệ số, xây dựng cơ sở dữ liệu trực tuyến, quảng bá di sản trên nền tảng hiện đại, góp phần phát huy giá trị di sản văn hóa một cách bền vững và hiệu quả.

3. Các kết quả cụ thể

3.1. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa

Quận 1 có 30 di tích lịch sử - văn hóa đã được xếp hạng công nhận (01 di tích quốc gia đặc biệt, 12 di tích được công nhận cấp quốc gia, 17 di tích được công nhận là di tích cấp thành phố) và 19 công trình, địa điểm thuộc danh mục kiểm kê di tích (16 loại hình kiến trúc nghệ thuật và 03 loại hình lịch sử) theo Quyết định 923/QĐ-UBND ngày 07/3/2017 của Ủy ban nhân dân Thành phố.

Về công tác lập hồ sơ xếp hạng di tích: trong năm quận đã phối hợp Trung tâm bảo tồn di tích Thành phố khảo sát lập hồ sơ khoa học xếp hạng di tích đối với công trình Đền Subramaniam Swamy; Nam Thành Thánh Thất; có ý kiến đề xuất phương án khoanh vùng khu vực bảo vệ di tích lịch sử Trường THPT Len Lơ Man; bổ sung thông tin, tài liệu có liên quan đến hồ sơ khoa học di tích để xếp hạng di tích lịch sử - văn hóa đối với công trình Chợ Bến Thành, chùa Phụng Sơn Tự.

Ngày 20 tháng 11 năm 2024, Quận 1 vinh dự được đón nhận Bằng xếp hạng di tích kiến trúc nghệ thuật cấp Thành phố đối với 04 công trình mang ý nghĩa đặc biệt gồm: Trụ sở Cục Hải quan Thành phố Hồ Chí Minh, Trụ sở Ủy ban Nhân dân Quận 1, Chợ Bến Thành và Đền thờ Đức Thánh Trần Hưng Đạo. Quận đã triển khai kế hoạch tổ chức đa dạng các hoạt động tuyên truyền, giới thiệu về lịch sử hình thành, kiến trúc nghệ thuật độc đáo của các công trình di tích mới được xếp hạng gắn với thúc đẩy phát triển hoạt động du lịch văn hóa, góp phần quảng bá hình ảnh Quận 1 là địa phương có nhiều di sản văn hóa tiêu biểu của Thành phố Hồ Chí Minh.

Về công tác tu bổ, tôn tạo di tích: Quận 1 đã triển khai các văn bản thực hiện việc rà soát, đề xuất tu bổ, tôn tạo, tu sửa cấp thiết các cơ sở di tích, công trình, địa điểm trong danh mục kiểm kê di tích trên địa bàn quận. Đồng thời, phối hợp với các đơn vị có liên quan tổ chức khảo sát, kiểm tra, giám sát công tác tu bổ, tôn tạo và tu sửa cấp thiết công trình di tích như: Khách sạn Continental; Địa điểm lưu niệm Chủ tịch Tôn Đức Thắng; Bảo tàng Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh; Bảo tàng Lịch sử Thành phố Hồ Chí Minh; Đền thờ Hùng Vương; Nhà hát Thành phố Hồ Chí Minh; Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh, Bệnh viện Nhi đồng 2; công trình trong danh mục kiểm kê di tích: Nhà thờ Đức Bà (Vương Cung Thánh Đường) và Trường THPT Trưng Vương.

Quận 1 tổ chức đa dạng các hoạt động quảng bá, giới thiệu giá trị của di tích gắn với phát triển du lịch văn hóa tại địa phương với tinh thần cùng nhau góp sức giữ gìn và phát huy để di sản văn hóa luôn đồng hành và trở thành một phần không thể thiếu trong đời sống tinh thần của xã hội. Qua đó, nhằm giới thiệu vẻ đẹp kiến trúc nghệ thuật độc đáo của các cơ sở di tích và công trình, địa điểm trong danh mục kiểm kê di tích, các công trình tiêu biểu trên địa bàn quận đến với đông đảo Nhân dân, Quận 1 đã tổ chức Hội thi ảnh với chủ đề “Nét đẹp di sản văn hóa Quận 1” năm 2024 dành cho thành viên của các Câu lạc bộ nhiếp ảnh, đoàn viên, hội viên các đoàn thể, học sinh, giáo viên các trường học, cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và Nhân dân yêu thích nhiếp ảnh diễn ra từ ngày 22/7/2024 đến ngày 10/10/2024. Hội thi đã thu hút hơn 200 người tham gia với 224 ảnh dự thi (trong đó có 97 ảnh bộ, 117 ảnh đơn). Ban tổ chức đã chọn và trao 34 giải thưởng với tổng kinh phí là 35.000.000 đồng.

Tổ chức Chương trình tọa đàm trực quan kết hợp trải nghiệm thực tế với nội dung “Giải pháp để di sản văn hóa đồng hành trong đời sống xã hội, hướng đến sự phát triển bền vững và nhân văn” dành cho 42 đại biểu là lãnh đạo, công chức ngành văn hóa quận và 10 phường. Các đại biểu đã cùng tham gia trải nghiệm thực tế văn hóa ẩm thực xưa tại Khách sạn Continental (công trình di tích kiến trúc nghệ thuật cấp thành phố với 144 năm tuổi); tham quan Bảo tàng Đỗ Hùng (bảo tàng trưng bày hiện vật trang phục, trang sức, phụ kiện truyền thống của các đồng bào dân tộc thiểu số Việt Nam và hiện vật của Triều đình nhà Nguyễn). Qua đó, mỗi cán bộ, công chức đang trực tiếp thực hiện nhiệm vụ phát huy và bảo tồn di sản văn hóa Quận 1 luôn nêu cao tinh thần tự giác, trách nhiệm trong công tác tham mưu các hoạt động giữ gìn, tôn tạo, bảo vệ hệ thống di sản, di tích đang hiện hữu, kết nối di tích với cộng đồng dân cư để lan tỏa nét đẹp, lòng tự hào, đồng thời lồng ghép các hoạt động văn hóa

cơ sở, làm cho di tích luôn gần gũi và đồng hành, phát triển bền vững trong đời sống xã hội, thể hiện tính nhân văn trong đời sống tinh thần của Nhân dân.

3.2. Công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể

3.2.1. Tiếp tục triển khai thực hiện Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay”.

Trong năm đã thực hiện tổ chức rà soát, kiểm kê về di sản văn hóa phi vật thể về trang phục truyền thống của dân tộc thiểu số đang sinh sống trên địa bàn Quận 1. Đồng thời tiếp tục triển khai xây dựng “Không gian văn hóa Hồ Chí Minh kết hợp Không gian bảo tồn và phát huy trang phục truyền thống của dân tộc thiểu số người Hoa” tại chùa Phụng Sơn Tự (số 338 – 340 Nguyễn Công Trứ, phường Nguyễn Thái Bình, Quận 1), không gian là nơi trưng bày các hình ảnh, hiện vật, trang phục gắn với phong tục tập quán giàu bản sắc, mang đậm dấu ấn riêng đại diện của đồng bào dân tộc thiểu số người Hoa đang cư trú trên địa bàn quận.

Ngoài ra, đã tổ chức các hoạt động giới thiệu về văn hóa, ẩm thực truyền thống đặc trưng của các dân tộc thiểu số có liên quan đến trang phục truyền thống nhằm phục vụ đời sống tinh thần cho đồng bào dân tộc thiểu số, gắn với kỷ niệm Ngày Quốc tế Hạnh phúc (20/3); Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam (9/4); Ngày Hội Gia đình Việt Nam (28/6); Ngày Di sản Văn hóa Việt Nam (23/11) với nhiều hoạt động như: Hội thi ẩm thực các dân tộc; biểu diễn văn nghệ, trò chơi dân gian của đồng bào dân tộc như nhảy sạp, ném gòn, viết thư pháp; tổ chức không gian trưng bày, giới thiệu trang phục, vật dụng của đồng bào các dân tộc: Hoa, Chăm, Khmer, Tày, Thái; Hội thi Video clip giới thiệu nét đẹp văn hóa, con người trên địa bàn Quận 1; Hội thi trình diễn trang phục của các dân tộc Việt Nam; Hội thi “Góc phố ngày Tết”; Hội thi ảnh "Khoảnh khắc yêu thương"; Hội thi viết về Gia đình và Phòng, chống bạo lực gia đình.

3.2.2. Tiếp tục triển khai thực hiện Kế hoạch Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn Quận 1.

Trên địa bàn Quận 1 ghi nhận có 10 Câu lạc bộ hoạt động Nghệ thuật đờn ca tài tử đang hoạt động tại Trung tâm Văn hóa Quận 1 và các phường: Tân Định, Đa Kao, Bến Thành, Nguyễn Thái Bình, Phạm Ngũ Lão, Nguyễn Cư Trinh, Cầu Ông Lãnh, Cô Giang, Cầu Kho, với hơn 100 người tham gia sinh hoạt thường xuyên biểu diễn giao lưu tại cơ sở di tích, công trình, địa điểm trong danh mục kiểm kê di tích như: Đền đức thánh Trần Hưng Đạo, Đình Nam Chơn, Đình Nhơn Hòa và trước chợ Bến Thành. Đồng thời; tổ chức 02 đêm Liên hoan Đờn ca tài tử Quận 1 – Lần thứ VIII năm 2024, với 29 tiết mục ca ngợi vẻ đẹp quê hương, đất nước, với sự tham gia trình diễn của Câu lạc bộ Đờn ca tài tử Quận 1, phường Tân Định, Bến Nghé, Bến Thành, Nguyễn Thái Bình, Phạm Ngũ Lão, Nguyễn Cư Trinh, Cô Giang; tổ chức Chương trình biểu diễn loại hình di sản văn hóa phi vật thể tiêu biểu mang đậm dấu ấn văn hóa, lịch sử các vùng miền (*Múa Nhã nhạc Cung đình Huế, Đờn ca tài tử Nam Bộ, Múa Xòe Thái*) nhân kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ XIX trên địa bàn Quận 1. Qua đó góp phần lan tỏa những thông điệp đẹp, tôn trọng và yêu quý, bảo tồn sâu sắc những di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn quận.

Hưởng ứng kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ XIX trên địa bàn Quận 1, Trung tâm Văn hóa – Thể thao Quận 1 phối hợp với dự án Hồ Xự Xang tổ chức chương trình “Ngọc sáng âm vang” với nhiều hoạt động thú vị và ý nghĩa. Chương trình kết hợp triển lãm, trưng bày và giới thiệu hơn 30 bộ trang phục truyền thống về nghệ thuật sân khấu cải lương; tổ chức các trò chơi tìm hiểu về nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ (giới thiệu về 20 bài bản tổ, các bài lý, bài bản về nghệ thuật đờn ca tài tử Nam bộ, chi tiết về trang phục, sự kiện liên quan đến các nhân vật,...); workshop hướng dẫn hát 20 bài bản tổ của nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ và biểu diễn các bài bản Đờn ca tài tử Nam bộ do các nghệ nhân, nghệ sỹ cùng ban đờn thực hiện, kết hợp các cảnh diễn từ nhiều vở cải lương khác nhau. Sự kiện được tổ chức với sứ mệnh tôn vinh cải lương, mang hơi thở hiện đại đến với bộ môn nghệ thuật này, để cải lương tiếp tục lan tỏa, chạm đến trái tim của thế hệ trẻ. Đồng thời, tạo môi trường giao lưu, học tập giữa những người yêu thích loại hình nghệ thuật Đờn ca tài tử có cơ hội nâng cao nhận thức, tiếp cận những thông tin chính thống, phù hợp của quá trình phát triển không ngừng từ quá khứ đến sự chuyển mình sáng tạo trong bối cảnh hiện đại của nghệ thuật cải lương cũng như Đờn ca tài tử Nam bộ, khuyến khích các thế hệ người Việt Nam tiếp tục giữ gìn và phát triển loại hình nghệ thuật độc đáo này.

3.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa

Quận tiếp tục hưởng ứng đẩy mạnh công tác chuyển đổi số đối với di sản văn hóa trong dạy và học giữa các bảo tàng và trường học trên địa bàn Quận 1, tăng cường ứng dụng các thành tựu khoa học của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 trong tổ chức các chương trình ngoại khóa, tham quan cho hơn 3.000 học sinh, giáo viên, qua đó giáo dục truyền thống yêu nước, tìm hiểu lịch sử dân tộc, thấm nhuần tư tưởng của Bác “Dân ta phải biết sử ta”.

Ngoài ra, Quận 1 đã triển khai các hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác tuyên truyền về di sản văn hóa trên không gian mạng như: xây dựng video clip để đăng tải, chia sẻ thông tin tuyên truyền về di sản văn hóa, nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ, bảo tồn và phát huy trang phục truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số trên các trang Cột cờ Thủ ngữ, Trái tim Thành phố và các trang tin điện tử, mạng xã hội của đoàn thể và 10 phường, thu hút hàng triệu lượt xem, tương tác và chia sẻ, góp phần lan tỏa một cách hiệu quả đối với việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa dân tộc đến mọi tầng lớp Nhân dân.

3.4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa

Năm 2024, đã cử 40 cán bộ, công chức và người quản lý trực tiếp các di tích, công trình trong danh mục kiểm kê di tích trên địa bàn Quận 1 tham dự Hội nghị tập huấn, bồi dưỡng công tác bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh. Thông qua Hội nghị đã góp phần nâng cao nhận thức cho người làm công tác quản lý về di sản văn hóa nắm bắt và vận dụng các giải pháp thực tiễn công tác quản lý di tích lịch sử văn hóa tại địa phương.

II. ĐÁNH GIÁ THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC

1. Thuận lợi

Trong năm, công tác quản lý và bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn Quận 1 luôn được sự quan tâm từ lãnh đạo của Quận ủy, Ủy ban nhân dân Quận 1 cũng như cùng với sự phối hợp của Sở ngành Thành phố trong việc hướng dẫn nghiệp vụ chuyên môn. Do đó, công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn Quận 1 đã được tiến hành thường xuyên, liên tục.

Trong công tác đầu tư, tu bổ di tích, Quận 1 đã phát huy tốt nguồn vận động xã hội hóa để kịp thời tu bổ, sửa chữa các di tích khi nguồn kinh phí Nhà nước còn hạn hẹp như Nhà thờ Chính Tòa Đức Bà Sài Gòn (Nhà thờ Đức Bà), Khách sạn Continental. Nhìn chung, công tác tu bổ, tôn tạo di tích trong thời gian qua trên địa bàn Quận 1 đã từng bước đi vào nề nếp, bảo đảm đúng nguyên tắc, quy trình của Luật Di sản văn hóa.

Công tác phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa của các di tích và công trình, địa điểm trong danh mục kiểm kê di tích luôn được chú trọng tuyên truyền, lồng ghép trong các hoạt động phong trào của hệ thống chính trị, góp phần tạo nên những chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức của Nhân dân, đồng thời thúc đẩy phát triển kinh tế, du lịch của Quận 1.

2. Khó khăn, tồn tại và nguyên nhân

Việc tu bổ, phục hồi di tích ngoài việc thực hiện các quy định của Luật Di sản văn hóa, các Nghị định, Thông tư hướng dẫn có liên quan đến Luật Di sản văn hóa còn phải thực hiện các quy định khác của Luật Xây dựng, Luật Phòng cháy và Chữa cháy, Luật Bảo vệ môi trường, Luật Đầu thầu, Luật Đầu tư công,... đã ảnh hưởng đến tiến độ và quy trình đầu tư tu bổ, phục hồi di tích, đặc biệt là công trình sử dụng nguồn vốn xã hội hóa.

Do sự tác động của quá trình đô thị hóa, thời gian đã làm cho một số công trình di tích ngày càng xuống cấp, vì vậy cần phải được tu bổ, sửa chữa thường xuyên. Tuy nhiên, công tác tu bổ, tôn tạo di tích có tính đặc thù, phức tạp, liên quan đến nhiều lĩnh vực, nhưng rất ít các đơn vị tư vấn, thi công có am hiểu chuyên sâu về lịch sử, văn hóa, kiến thức bảo tồn để lập các dự án tu bổ, tôn tạo di tích theo quy định.

Công tác vận động các cá nhân, tổ chức sử dụng quản lý các công trình, địa điểm thuộc danh mục kiểm kê di tích rất khó khăn. Nguyên nhân do tâm lý của cá nhân, tổ chức quản lý còn ngại thực hiện các thủ tục giấy tờ liên quan và việc minh chứng bằng hồ sơ tài liệu lưu trữ của các công trình bị mai một theo thời gian.

III. NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM NĂM 2025

1. Triển khai thực hiện các văn bản chỉ đạo của Trung ương, Thành phố, xây dựng và thực hiện các kế hoạch nhằm bảo vệ và phát huy tốt các giá trị di sản văn hóa. Các cơ quan, đơn vị và Ủy ban nhân dân 10 phường trên địa bàn Quận 1 tăng cường tuyên truyền, triển khai sâu rộng Nghị quyết Hội nghị Ban chấp hành Trung

ương lần thứ 9 (khóa XI) về “Xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước” trong đó quan tâm đúng mức yêu cầu và nhiệm vụ bảo tồn, tôn tạo các di tích tiêu biểu, phục vụ giáo dục truyền thống và phát triển kinh tế; gắn kết bảo tồn, phát huy di sản văn hóa làm nền tảng và động lực để phát triển du lịch.

2. Phối hợp với các cơ quan, đơn vị có liên quan hoàn thiện hồ sơ xếp hạng các di tích lịch sử, văn hóa, kiến trúc nghệ thuật có giá trị tiêu biểu: chợ Tân Định, Trường Trung học phổ thông Ten Lơ Man, Đền bà Mariamman, Trụ sở Kho bạc nhà nước.

3. Xây dựng lộ trình tu bổ, tôn tạo các công trình di tích, công trình trong danh mục kiểm kê di tích, đặc biệt ưu tiên các di tích lịch sử cách mạng, di tích xếp hạng quốc gia và các di tích cấp Thành phố đang bị xuống cấp như: Chùa Phước Hải (Chùa Ngọc Hoàng), chợ Bến Thành, đền Bà Mariamman.

4. Tiếp tục triển khai thực hiện Đề án bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay trên địa bàn quận, đẩy mạnh tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho Nhân dân về bảo tồn và phát huy trang phục truyền thống của các dân tộc thiểu số gắn với sinh hoạt cộng đồng, lưu giữ những giá trị văn hóa của các dân tộc.

5. Tiếp tục bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ. Tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử cấp quận; tổ chức các chương trình giao lưu Nghệ thuật Đờn ca tài tử tại 10 phường gắn với hoạt động lễ hội của các đình, đền; duy trì tổ chức chương trình sân khấu học đường với các nội dung liên quan đến giữ gìn và truyền dạy các loại hình văn hóa phi vật thể trong trường học.

6. Triển khai thực hiện các giải pháp chuyển đổi số trong công tác quản lý di sản văn hóa, nhằm nâng cao hiệu quả công tác lưu trữ và khai thác thông tin di sản chính xác, kịp thời phục vụ phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn quận.

7. Phối hợp với các cơ quan, đơn vị có liên quan tổ chức các lớp tập huấn, phổ biến các văn bản quy phạm pháp luật về bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa, nhằm nâng cao năng lực, trình độ chuyên môn, kỹ năng, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ thực hiện nhiệm vụ quản lý di sản văn hóa tại địa phương.

IV. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Trên địa bàn quận hiện có một số cơ sở tôn giáo đã được xếp hạng di tích, chính quyền địa phương có văn bản hướng dẫn thành lập Ban quản lý di tích, Nhà chùa nêu lý do chưa thể triển khai, bởi vì Giáo Hội Phật giáo Việt Nam chưa có văn bản hướng dẫn cụ thể. Do đó, Ủy ban nhân dân Quận 1 đề nghị Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố tham mưu cho Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh đề xuất Trung ương nghiên cứu bổ sung việc thành lập Ban quản lý (BQL) di tích tại cơ sở tôn giáo đã được xếp hạng di tích vào văn bản luật cụ thể.

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện kế hoạch Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 trên địa bàn Quận 1.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Quận ủy Q1;
- UBND Q1: CT, PCT/VX;
- VP. UBND: CVP;
- Lưu: VT, Thu (1b).

KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Mai Thị Hồng Hoa

ỦY BAN NHÂN DÂN QUẬN 4

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 655/BC-UBND

Quận 4, ngày 23 tháng 12 năm 2024

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Kế hoạch chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng, nhiệm vụ năm 2025 trên địa bàn Quận 4

Căn cứ Công văn số 6545/SVHTT-QLDSVH ngày 11/12/2024 của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố về việc báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025,

Ủy ban nhân dân Quận 4 báo cáo Kết quả thực hiện kế hoạch chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 trên địa bàn Quận 4 như sau:

I. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Triển khai ban hành các văn bản thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024

Nhằm đảm bảo triển khai thực hiện có hiệu quả Quyết định số 1230/QĐ-TTg ngày 15/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021 - 2025 và Quyết định số 2026/QĐ-TTg ngày 02/12/2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Chương trình số hóa Di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021 - 2030, góp phần bảo tồn và phát huy giá trị các di sản, các công trình có giá trị tiêu biểu quốc gia, có ý nghĩa chính trị, văn hóa, lịch sử, truyền thống trên địa bàn, Ủy ban nhân dân Quận 4 đã ban hành các văn bản lãnh đạo, chỉ đạo việc triển khai cụ thể như sau:

- Kế hoạch số 200/KH-UBND ngày 05/5/2023 về triển khai thực hiện Chương trình Bảo tồn, phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 4 đến năm 2030;

- Quyết định số 228/QĐ-UBND ngày 29/02/2024 về việc ban hành kế hoạch kiểm tra tổng thể việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn Quận 4;

- Công văn số 1779/UBND-VX ngày 24/7/2024 về việc có ý kiến đối với dự thảo Báo cáo đánh giá tác động và dự thảo Tờ trình của Ủy ban nhân dân Thành phố về Nghị quyết bãi bỏ Nghị quyết số 17/2013/HĐND của Hội đồng nhân dân Thành phố;

- Tờ trình số 276/TTr-UBND ngày 21/11/2024 về thẩm định báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư dự án tu bổ di tích đình Vĩnh Hội, Quận 4;

- Báo cáo số 580/BC-UBND ngày 21/11/2024 về việc báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư dự án tu bổ di tích đình Vĩnh Hội, Quận 4.

- Chỉ đạo Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 4 căn cứ chức năng và nhiệm vụ được phân công triển khai các văn bản:

+ Công văn số 202/VHTT ngày 04/5/2024 về việc tăng cường bảo vệ, bảo quản, phát huy giá trị của bảo vật quốc gia và lập hồ sơ hiện vật đề nghị công nhận bảo vật quốc gia đợt 13 năm 2024 trên địa bàn Quận 4;

+ Công văn số 219/VHTT ngày 14/5/2024 về việc kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể;

+ Công văn số 220/VHTT ngày 14/5/2024 về việc kiểm kê trang phục truyền thống của các dân tộc thiểu số đang sinh sống trên địa bàn phường quản lý;

+ Công văn số 321/VHTT ngày 22/7/2024 về phối hợp việc triển khai Kế hoạch số 3412/KH-SVHTT ngày 17/7/2024 của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố trên địa bàn Quận 4;

+ Công văn số 428/VHTT ngày 26/9/2024 về việc tăng cường phòng, chống thiên tai, cháy nổ, trộm cắp tại bảo tàng và di tích trên địa bàn Quận 4.

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch của địa phương và các kết quả cụ thể

2.1. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa

Trong thời gian qua, Ủy ban nhân dân Quận 4 luôn quan tâm chỉ đạo thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước, bảo tồn và phát huy giá trị di sản lịch sử - văn hóa, di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn quận theo đúng quy định của Luật Di sản văn năm 2001, sửa đổi, bổ sung năm 2009, các Nghị định, Thông tư hướng dẫn thi hành Luật Di sản văn hóa và Nghị quyết số 52/NQ-HĐND ngày 08/12/2019 của Hội đồng nhân dân Thành phố, kết quả như sau:

- Hướng dẫn thành lập và thường xuyên kiện toàn, củng cố Ban Quản lý Đình Vĩnh Hội và Đình Khánh Hội, ngoài các thành viên Ban Quản lý là những người có uy tín được người dân bầu ra thì còn có sự tham gia của các cơ quan, đơn vị,

ban ngành, đoàn thể là thành viên nhằm đảm bảo thực hiện tốt công tác quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị của các di tích.

- Quán triệt các cơ quan, đơn vị và Ủy ban nhân dân 13 phường triển khai thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật về công tác bảo tồn di sản văn hóa trên địa bàn quản lý như: thực hiện nghiêm Luật Di sản văn hóa, các văn bản hướng dẫn thi hành Luật Di sản văn hóa và các quy định về đầu tư, xây dựng khi triển khai các dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích (bao gồm tất cả các dự án sử dụng nguồn vốn ngân sách hay ngoài ngân sách); hướng dẫn quy trình, quy định, thủ tục triển khai các dự án, báo cáo kinh tế - kỹ thuật, thiết kế bản vẽ thi công tu bổ di tích theo văn bản góp ý, hướng dẫn và thẩm định của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố để bảo vệ, giữ gìn được yếu tố gốc tạo nên di tích; các mục tiêu, giải pháp nhằm bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa theo Quyết định số 1230/QĐ-TTg ngày 15/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình bảo tồn và phát huy giá trị Di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021 - 2025. Đồng thời đảm bảo không để xảy ra tình trạng mất an ninh trật tự, xâm hại, lấn chiếm, tu bổ, tôn tạo trái quy định đối với Di tích Đình Vĩnh Hội, Đình Khánh Hội và Đình Nam Tiến (là công trình được quận đề xuất Thành phố bổ sung vào Danh mục kiểm kê Di tích trên địa bàn Thành phố giai đoạn 2021 - 2025) trên địa bàn Quận 4.

- Thường xuyên tổ chức tuyên truyền, hướng dẫn việc thực hiện nếp sống văn minh cho khách tham quan, người tham gia các hoạt động tại Di tích như: không mua bán, đốt pháo, đốt và thả đèn trời; không thực hiện các hoạt động mê tín, dị đoan, các hình thức cờ bạc và các hành vi vi phạm pháp luật khác nhằm đảm bảo sự trang trọng, tôn nghiêm và phát huy văn hóa truyền thống, phong tục tập quán tốt đẹp của dân tộc tại Di tích Đình Vĩnh Hội và Khánh Hội.

- Chỉ đạo Ủy ban nhân dân Phường 2 (Đình Vĩnh Hội), Ủy ban nhân dân Phường 6 (Đình Nam Tiến) và Ủy ban nhân dân Phường 13 (Đình Khánh Hội) thường xuyên kiểm tra để có biện pháp bảo vệ, bảo quản hiện vật, tài liệu, không để xảy ra việc mất, hư hỏng hiện vật, tài liệu tại các Di tích và công trình đề xuất danh mục kiểm kê Di tích; phối hợp với Ban Quản lý Đình Vĩnh Hội, Đình Khánh Hội, Đình Nam Tiến kịp thời báo cáo Ủy ban nhân dân quận (thông qua Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 4) nguy cơ mất an toàn và đề xuất biện pháp gia cố, tăng cường khả năng chịu lực của hệ tường, mái công trình và cây xanh trong khuôn viên Đình Vĩnh Hội, Đình Khánh Hội và Đình Nam Tiến trong mùa mưa bão hàng năm.

- Thực hiện kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể hàng năm, trên địa bàn Quận 4 có 02 nghệ nhân loại hình Nghệ thuật trình diễn dân gian Thành phố Hồ Chí

Mình (đòn ca tài tử) được công nhận là nghệ nhân ưu tú; kiểm kê hiện vật tại di tích Đình Vĩnh Hội, Đình Khánh Hội và Đình Nam Tiến (công trình đề xuất vào danh sách kiểm kê di tích giai đoạn 2021 - 2025 của Thành phố), kết quả là các hiện vật thuộc 02 Di tích và Đình Nam Tiến không xảy ra thất thoát.

- Về bảo tồn cảnh quan kiến trúc đô thị, triển khai nhiều hoạt động như: thường xuyên truyền thông vận động Nhân dân chấp hành các quy định của Luật Xây dựng, Luật Quy hoạch đô thị, Luật Di sản và các Luật khác có liên quan...; tiếp tục tăng cường công tác kiểm tra xử lý vi phạm pháp luật trong lĩnh vực vệ sinh môi trường, trật tự lòng lề đường và thực hiện Chỉ thị số 23-CT/TU trên địa bàn Quận 4 góp phần trong việc bảo tồn cảnh quan kiến trúc đô thị trên địa bàn Quận 4; ban hành văn bản chỉ đạo đảm bảo chất lượng vệ sinh môi trường và mỹ quan trên địa bàn Quận 4 nhân dịp Tết nguyên đán hàng năm.

- Hàng năm, phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố thực hiện tốt Quyết định số 30/2011/QĐ-UBND ngày 19/5/2011 của Ủy ban nhân dân Thành phố về chế độ hỗ trợ hoạt động cho các di tích; thực hiện khảo sát hiện trạng tại khu vực đình Nam Tiến, địa chỉ số 170 đường Bến Vân Đồn, Phường 6, Quận 4 để đề xuất Thành phố phê duyệt dự án phục dựng nhằm công nhận Di tích theo đề xuất của Ủy ban nhân dân Quận 4; phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố đẩy nhanh tiến độ tham mưu Ủy ban nhân dân Thành phố phê duyệt kinh phí tu bổ, tôn tạo Di tích Đình Vĩnh Hội.

- Phối hợp với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội Quận 4 tổ chức các hoạt động tuyên truyền bằng nhiều hình thức thiết thực, hiệu quả để cộng đồng, các tổ chức và cá nhân tích cực tham gia thực hiện hoặc hỗ trợ việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa. Thường xuyên vận động Nhân dân tăng cường phát huy vai trò giám sát của cộng đồng để kịp thời phát huy, điều chỉnh những sai sót có thể xảy ra trong quá trình triển khai các dự án tu bổ di tích, tránh để xảy ra sai phạm sau đó mới xử lý nhằm bảo vệ tối đa các yếu tố gốc cấu thành Di tích trên địa bàn quận.

- Thường xuyên chỉ đạo các cơ quan, đơn vị thuộc quận và Ủy ban nhân dân 13 phường triển khai phối hợp đồng bộ, thống nhất với Bảo tàng Hồ Chí Minh chi nhánh Thành phố Hồ Chí Minh, Ban Quản lý Di tích Đình Vĩnh Hội và Đình Khánh Hội trong công tác đảm bảo an ninh trật tự, cảnh quan môi trường, an toàn phòng cháy, chữa cháy trong các dịp cao điểm Lễ hội, Tết Nguyên đán. Bên cạnh đó chỉ đạo Ủy ban nhân dân Phường 2, Phường 6, Phường 13 hàng năm đều có kế hoạch tăng cường công tác tuần tra, tại các Di tích Đình Vĩnh Hội, Đình Khánh Hội và Đình Nam Tiến (công trình đề xuất danh mục kiểm kê di tích trên địa bàn Thành phố) vào ban đêm, đặc biệt là trong các ngày Lễ, Tết hàng năm nhằm đảm

bảo cho công tác bảo vệ, giữ gìn an ninh trật tự, an ninh chính trị, phòng cháy, chữa cháy và vệ sinh môi trường. Đồng thời, hướng dẫn Ban Quản lý Di tích Đình Vĩnh Hội và Khánh Hội xây dựng kế hoạch phòng cháy chữa cháy, trang bị, bảo quản các phương tiện, thiết bị phòng cháy chữa cháy và tổ chức tập huấn về an toàn phòng cháy, chữa cháy.

- Chỉ đạo Phòng Văn hóa và Thông tin, Phòng Quản lý đô thị, Công ty TNHH MTV Dịch vụ Công ích, Ban Quản lý Dự án đầu tư xây dựng, Ủy ban nhân dân Phường 2, Ủy ban nhân dân Phường 13, Ban Quản lý Đình Vĩnh Hội, Ban Quản lý Đình Khánh Hội thực hiện khảo sát nguy cơ sập đổ, mất an toàn và đề xuất biện pháp gia cố, tăng cường khả năng chịu lực của hệ tường, mái công trình và cây xanh trong khuôn viên Di tích để tránh nguy cơ sập đổ tại Đình Vĩnh Hội, Đình Khánh Hội. Qua khảo sát, Ủy ban nhân dân Quận 4 đã yêu cầu Công ty Kho vận miền Nam thực hiện khắc phục xong phần rễ, thân và tán cây của 02 cây đa cổ thụ (mọc tự nhiên trên phần đất của Công ty Kho vận miền Nam thuộc khu vực cảng Sài Gòn) gây nguy cơ gây đổ mất an toàn đối với Di tích Đình Khánh Hội trong mùa mưa bão.

- Nhằm giới thiệu, quảng bá hình ảnh các điểm đến của Quận 4 nói riêng và Thành phố Hồ Chí Minh nói chung đến Nhân dân trong nước và quốc tế, phối hợp Sở Du lịch Thành phố và các công ty dịch vụ lữ hành thực hiện khảo sát các điểm du lịch, văn hóa tâm linh, vui chơi giải trí, ẩm thực, mua sắm trên địa bàn quận, trong đó có Bảo tàng Hồ Chí Minh - Chi nhánh Thành phố Hồ Chí Minh, Đình Vĩnh Hội, Đình Khánh Hội để xây dựng chương trình du lịch trong ngày chất lượng, phong phú và đa dạng phục vụ khách du lịch, đồng thời duy trì, giữ gìn và phát huy các giá trị, bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam.

2.2. Công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể

- Nghệ thuật đờn ca tài tử (đã được Unesco công nhận là di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại) tiếp tục được bảo tồn và phát huy rộng khắp trên địa bàn quận. Theo đó, đã cử lực lượng tham gia các đợt Liên hoan Đờn ca tài tử Nam bộ Thành phố Hồ Chí Minh, ngoài ra thường xuyên tổ chức các hoạt động biểu diễn, giao lưu, góp phần giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa của dân tộc. Câu lạc bộ đờn ca tài tử tổ chức biểu diễn giao lưu giữa các thành viên câu lạc bộ đang sinh hoạt tại quận với các Câu lạc bộ quận bạn. Tham gia các đợt Hội diễn do Trung tâm Văn hóa Thành phố tổ chức, các đợt kỷ niệm ngày giỗ tổ ngành Sân khấu (8/8 âm lịch), các hoạt động phát triển du lịch, thương mại và chương trình biểu diễn nghệ thuật khác được tổ chức trên địa bàn Quận 4 nhằm phục vụ Nhân dân và du khách, qua đó phát hiện, tìm kiếm tài năng trẻ tuổi và tổ chức bồi dưỡng, đào tạo

chuyên sâu để có đội ngũ kế thừa Đờn ca tài tử trẻ tuổi, có kiến thức chuẩn mực, vững vàng, có tâm huyết và có năng lực chuyên môn giỏi.

- Chỉ đạo Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận 4 tổ chức củng cố, nâng cao chất lượng của Câu lạc bộ Đờn ca tài tử; duy trì lịch hoạt động theo định kỳ 02 lần/tuần; hỗ trợ điều kiện vật chất từ ngân sách, đồng thời đẩy mạnh xã hội hóa, vận động các doanh nghiệp hỗ trợ để các tổ chức hoạt động Đờn ca tài tử thuận lợi trong truyền dạy, biểu diễn hàng năm, Câu lạc bộ Đờn ca tài tử Nam Bộ Quận 4 có thể thường xuyên tổ chức các lớp dạy đờn ca tài tử hướng đến các đối tượng là học sinh, sinh viên tại các trường Trung học phổ thông, Trung học cơ sở, Đại học trên địa bàn Quận 4; tạo điều kiện thuận lợi, mời gọi Câu lạc bộ Đờn ca tài tử Quận 4 tham gia biểu diễn chương trình văn nghệ tại các hội chợ phát triển du lịch, thương mại sản phẩm và chương trình biểu diễn nghệ thuật khác được tổ chức trên địa bàn Quận 4 nhằm phục vụ Nhân dân và du khách; tổ chức các chuyên đề giới thiệu về nhạc dân tộc, thưởng thức âm nhạc và sử dụng nhạc cụ dân tộc; tạo điều kiện phát triển hoạt động các Câu lạc bộ nhạc dân tộc trong trường học trong đó có Câu lạc bộ Đờn ca tài tử Nam bộ đối với học sinh từng cấp học trong các trường học trên địa bàn Quận 4.

- Hàng năm nhân Ngày Văn hóa dân tộc Việt Nam 19/4, quận đã tổ chức các hoạt động hưởng ứng với nhiều hoạt động như: trình diễn tiết mục ca - múa nhạc, trưng bày, triển lãm hình ảnh và biểu diễn các trang phục dân tộc như: dân tộc Thái, Hoa, Khmer, H'Mông, Mường,.... Thông qua chương trình góp phần tuyên truyền đến đồng bào dân tộc thiểu số về lòng tự hào, luôn trân trọng, tôn vinh, giữ gìn bản sắc trang phục truyền thống, tăng cường sự đoàn kết, gắn bó, tương thân tương ái, hỗ trợ nhau qua đó củng cố, tăng cường sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc nhằm tôn vinh bản sắc văn hóa dân tộc vì một nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc góp phần đẩy mạnh phát triển kinh tế, xã hội, giữ vững an ninh quốc phòng. Đây cũng là dịp để người dân trên địa bàn, đặc biệt là giới trẻ trong đồng bào dân tộc thiểu số có dịp giao lưu, tìm hiểu, trải nghiệm những nét đặc sắc về trang phục truyền thống trong không gian văn hóa đặc sắc của các dân tộc thiểu số trên địa bàn. Ngoài ra, Ủy ban nhân dân quận luôn quan tâm bố trí kinh phí cho công tác kiểm kê, sưu tầm, trưng bày, các hoạt động văn học, nghệ thuật nhằm giới thiệu văn hóa truyền thống của các dân tộc thiểu số trên địa bàn. Đồng thời chỉ đạo các cơ quan, đơn vị và Ủy ban nhân dân 13 phường trong việc hỗ trợ hướng dẫn và vận động các nhân, tổ chức tham gia thực hiện việc bảo tồn bảo tồn và phát huy giá trị văn học, nghệ thuật truyền thống các dân tộc thiểu số; thường xuyên phối hợp với các Sở, ban, ngành của Thành phố triển khai thực hiện các hoạt động của Đề án trên địa bàn quận và đóng góp ý kiến với Thành phố trong nghiên cứu bổ sung, ban hành chế độ, chính sách trong thực hiện

bảo tồn và phát huy thuộc lĩnh vực văn học, nghệ thuật truyền thống của các dân tộc thiểu số trên địa bàn Quận 4.

2.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa: phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố và các Sở, ngành có liên quan triển khai các hướng dẫn về ứng dụng công nghệ thông tin trong bảo tồn, phát huy giá trị các di tích trên địa bàn Quận 4 như: xây dựng chuyên mục tuyên truyền, quảng bá rộng rãi về việc bảo tồn, phát huy giá trị các di sản văn hóa trên Cổng thông tin điện tử của cơ quan, đơn vị, thông qua các hình thức tuyên truyền cổ động trực quan, các ấn phẩm văn hóa; ứng dụng công nghệ thông tin và các công cụ tiện ích của mạng xã hội để quảng bá di sản gắn với du lịch, tiếp cận với du khách nhanh và hiệu quả thiết thực hơn.

2.4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa

- Thường xuyên cử cán bộ, công chức tham dự các hội nghị, hội thảo, tập huấn, học tập, nghiên cứu, trao đổi kinh nghiệm về di sản văn hóa do Thành phố tổ chức như: công tác sưu tầm, tư liệu hóa di sản, phỏng vấn, điều tra, quay phim, chụp ảnh, lập bản đồ, báo cáo khoa học, trình diễn, trưng bày kết quả sưu tầm, đánh giá kết quả sưu tầm...

- Phổ biến một số văn bản quản lý nhà nước về di sản văn hóa: Luật Di sản văn hóa, các Nghị định của Chính phủ, Thông tư của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, các văn bản hướng dẫn, triển khai của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố. Triển khai các nội dung quản lý Nhà nước về di sản văn hóa như: xếp hạng di tích lịch sử - văn hóa, kiện toàn Ban Quản lý di tích, quản lý đất thuộc di tích, sử dụng và quản lý các nguồn thu tại di tích, tiếp nhận hiện vật (đồ thờ, tượng thờ) vào di tích, hoạt động bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích; các hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di tích (kiểm kê, lập danh mục các di tích lịch sử - văn hóa đã xếp hạng bị xuống cấp cần bảo quản, tu bổ trên địa bàn, quản lý, đăng ký di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia; Quản lý di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia thuộc di tích và trong các di chỉ khảo cổ).

2.5. Hợp tác quốc tế (nếu có): trên địa bàn Quận 4 hiện nay chưa có hoạt động hợp tác quốc tế về di sản văn hóa.

II. ĐÁNH GIÁ THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC

1. Đánh giá chung

1.1. Thuận lợi

- Trong thời gian qua, được sự quan tâm lãnh đạo của Quận ủy, công tác bảo tồn di sản văn hóa đã trở thành một trong những nội dung quan trọng trong chương

trình hoạt động của các cấp ủy Đảng, chính quyền và các tổ chức chính trị - xã hội và đã đạt được một số kết quả nhất định. Những thành quả của công tác bảo tồn di sản văn hóa đã góp phần tích cực vào sự phát triển kinh tế - xã hội của Quận 4, đóng góp vào công cuộc xây dựng đời sống văn hóa trên các lĩnh vực, nâng cao ý thức của các tầng lớp nhân dân, từ đó tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức và hành động trong mỗi cấp ủy, chính quyền, cán bộ, đảng viên và Nhân dân trong việc góp phần bảo tồn di sản văn hóa trên địa bàn Quận 4.

- Việc phối hợp và triển khai thực hiện đồng bộ từ quận đến phường trong quản lý, bảo tồn, khai thác và phát huy giá trị các di sản văn hóa tại Quận 4 luôn đảm bảo thực hiện nghiêm và nhất quán đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước tạo sự chặt chẽ, phát huy tối đa hiệu quả công tác phối kết hợp trong thực hiện nhiệm vụ tại các Di tích qua đó đảm bảo hài hòa các quy hoạch kiến trúc đô thị đã được phê duyệt nhưng tuyệt đối không làm tổn hại, xâm phạm gây nguy hại đến Di tích đã được công nhận trên địa bàn trong thời gian qua.

- Công tác tuyên truyền, truyền thông đã phát huy hiệu quả, hạn chế kịp thời hoạt động trái pháp luật ảnh hưởng nếp sống văn minh tại các Di tích như: kinh doanh dịch vụ hàng hóa trong khuôn viên; biến tướng trong hoạt động cúng, dâng sao giải hạn, lợi dụng nhu cầu chính đáng của người dân để trục lợi; xem bói, gieo quẻ; đốt đồ mã, vàng mã gây mất an toàn trong phòng chống cháy, nổ; ùn tắc giao thông; vi phạm quy định về vệ sinh an toàn thực phẩm, vệ sinh môi trường...

1.2. Khó khăn, tồn tại, hạn chế và nguyên nhân: Thành phố vẫn chưa ban hành Quy chế bảo vệ và phát huy giá trị Di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn Thành phố nên việc phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị liên quan trong bảo tồn, quản lý, khai thác và phát huy giá trị các di sản văn hóa và cảnh quan kiến trúc đô thị trên địa bàn Quận 4 vẫn còn lúng túng, thiếu căn cứ pháp lý cụ thể để triển khai thực hiện.

III. NHIỆM VỤ TRIỂN KHAI NĂM 2025

- Thực hiện đầu tư dự án tu bổ di tích kiến trúc nghệ thuật cấp Thành phố Đình Vĩnh Hội (Phường 2, Quận 4).

- Ban hành các văn bản triển khai thực hiện các chương trình, kế hoạch bảo vệ và phát huy giá trị các di sản văn hóa theo hướng dẫn của Thành phố; tăng cường tuyên truyền, phổ biến quy định pháp luật về bảo tồn, phát huy giá trị di tích, khuyến khích công tác xã hội hoá trong việc bảo tồn và phát triển di sản văn hoá gắn với du lịch trên địa bàn Quận 4.

- Chỉ đạo các cơ quan, đơn vị có liên quan tăng cường kiểm tra, rà soát, qua đó đề xuất kịp thời việc bảo tồn, phát huy giá trị di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Vĩnh Hội và Đình Khánh Hội theo đúng quy định; tham mưu xây dựng các giải pháp để tăng cường quản lý, bảo quản, phát huy hiệu quả giá trị của các di tích và công trình, địa điểm thuộc danh mục kiểm kê di tích, nghiên cứu việc kiện toàn Ban Quản lý di tích, không để phát sinh trường hợp lấn chiếm, xâm hại di tích trên địa bàn quản lý.

- Tăng cường tuyên truyền, phổ biến Luật Di sản văn hóa và các văn bản quy phạm pháp luật về di sản văn hóa đến người dân, nhằm phát huy vai trò giám sát của cộng đồng, kịp thời phát hiện, báo cáo cơ quan chức năng về các hành vi vi phạm lấn chiếm, xâm hại di tích; đẩy mạnh quảng bá những giá trị của di sản văn hóa trên địa bàn Quận 4 thông qua các Hội thi, hội diễn văn nghệ, các giải thể thao có nội dung, chương trình mang đậm giá trị văn hóa nhằm bảo tồn, phát huy, phát hiện các giá trị văn hóa dân gian.

- Tăng cường công tác đảm bảo an ninh trật tự tại di tích; xây dựng các biện pháp phòng, ngừa và xử lý đối với các hành vi xâm hại, trộm cắp di vật, cổ vật, đồ thờ tự tại di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Vĩnh Hội, Đình Khánh Hội; triển khai thực hiện quy định pháp luật về bảo vệ môi trường và kịp thời tham mưu ngăn chặn, xử lý kịp thời các hành vi vi phạm có liên quan.

Trên đây là Báo cáo kết quả thực hiện kế hoạch chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 trên địa bàn Quận 4 trên địa bàn Quận 4. *T. Th*

Nơi nhận:

- Sở VH&TT TP;
- Phòng QLDSVH, Sở VH&TT TP;
- UBND Q4 (Đ/c Mai);
- PVHTT Q4;
- VPUB: CPVP;
- Lưu: Vt. *um*

**KT.CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Đồ Thị Trúc Mai

ỦY BAN NHÂN DÂN QUẬN 5 CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 442/BC-UBND

Quận 5, ngày 19 tháng 12 năm 2024

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 5 trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025

Thực hiện Kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Thành phố về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh;

Thực hiện Công văn số 6545/SVHTT - QLDSVH ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố về báo cáo kết quả thực hiện chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025, Ủy ban nhân dân Quận 5 báo cáo kết quả như sau:

I. KHÁI QUÁT VỀ DI SẢN VĂN HÓA TẠI QUẬN 5

Quận 5 có 20 di sản văn hóa, trong đó có 19 di tích được công nhận, bao gồm có 11 di tích cấp quốc gia, 08 di tích cấp Thành phố và 01 di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia. Đặc biệt có 3 di tích lịch sử văn hóa: di tích Nhà lưu niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh - Nơi Bác Hồ dừng chân trước khi ra đi tìm đường cứu nước, Khu di tích trại giam Bệnh viện Chợ Quán - Nơi đồng chí Trần Phú bị giam giữ và hy sinh, Chùa Thiên Tôn - cơ sở nội thành, nơi tiếp tế nuôi quân, nơi bảo vệ các cán bộ Khu ủy Sài Gòn - Gia Định trong 2 cuộc kháng chiến. Có 9 hội quán lớn thuộc các nhóm ngôn ngữ Hoa được xếp hạng di tích kiến trúc nghệ thuật cấp Quốc gia: Chùa Bà Tuệ Thành, Chùa Ông Nghĩa An, Nhị Phủ Miếu, Chùa bà Quỳnh Phủ, Chùa Bà Ôn Lăng, Chùa Bà Hà Chương, Nhà thờ tổ thợ bạc Lê Châu Hội quán, Đình Minh Hương Gia Thạnh, Hội Quán Nghĩa Nhuận... Các di tích kiến trúc nghệ thuật cấp Thành phố gồm: Đình Tân Kiểng, Từ đường Họ Lý, Từ đường Phước Kiến, Hội quán Tam Sơn, Hội quán Phước An, Trường Trung học cơ sở Hồng Bàng, Trường Trung học Phổ thông Chuyên Lê Hồng Phong.

Bên cạnh đó, Quận 5 còn có 109 thiết chế văn hóa đa dạng: lăng, nhà cổ, khu phố cổ, bia tưởng niệm, tượng đài, chùa, tịnh xá, nhà thờ, hội quán, từ đường, đình, đền, miếu và nhiều điểm sinh hoạt cộng đồng. Ngoài ra, Quận 5 còn có 8 công trình, địa điểm dự kiến xếp hạng theo Quyết định 923/QĐ-UBND ngày 07 tháng 3 năm 2017 của Ủy ban nhân dân Thành phố về thực hiện kiểm kê di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh. Bên cạnh các thiết chế văn

hóa trên, qua khảo sát thống kê tại 10 di tích được công nhận, Quận 5 hiện có 355 hiện vật và 259 cặp liễn đối, hoành phi, bài vị, văn bia có giá trị cần được bảo tồn. Tất cả các thiết chế văn hóa trên là tài sản có giá trị về mặt lịch sử chính trị, tư tưởng, góp phần giáo dục bản sắc văn hóa dân tộc, định hướng nhân cách và lối sống tốt đẹp trong Nhân dân. Năm 2020, “Tập quán xã hội và tín ngưỡng Tết Nguyên tiêu của người Hoa Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh” được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia.

II. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Triển khai ban hành các văn bản thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024.

Căn cứ Kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Thành phố về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh; Kế hoạch số 133/KH-SVHTT ngày 10 tháng 01 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024, Quận 5 đã ban hành các văn bản: Chương trình số 10-CTr/QU ngày 09 tháng 10 năm 2020 của Ban Thường vụ Quận ủy Quận 5 về thực hiện nâng cao chất lượng các hoạt động văn hóa trên địa bàn Quận 5 giai đoạn 2020 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030; Kế hoạch số 83/KH-UBND ngày 12 tháng 4 năm 2021 của Ủy ban nhân dân Quận 5 về Bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa của những di tích mang đậm nét văn hóa Việt - Hoa giai đoạn 2021 - 2025 trên địa bàn Quận 5; Kế hoạch số 103/KH-UBND ngày 03 tháng 4 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Quận 5 về triển khai thực hiện Chiến lược công tác dân tộc giai đoạn 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2045 trên địa bàn Quận 5; Kế hoạch số 148/KH-UBND ngày 11 tháng 5 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Quận 5 về Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 5 đến năm 2030.

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch:

Căn cứ Kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Thành phố về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh, Ủy ban nhân dân Quận 5 đã chỉ đạo các phòng ban chuyên môn thuộc quận, 14 phường triển khai thực hiện, cụ thể hóa các nội dung tại Chương trình số 10-CTr/QU ngày 09 tháng 10 năm 2020 của Ban Thường vụ Quận ủy Quận 5 về thực hiện nâng cao chất lượng các hoạt động văn hóa trên địa bàn Quận 5 giai đoạn 2020 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030; Kế hoạch số 83/KH-UBND ngày 12 tháng 4 năm 2021 của Ủy ban nhân dân Quận 5 về Bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa của những di tích mang đậm nét văn hóa Việt - Hoa giai đoạn 2021 - 2025 trên địa bàn Quận 5; Kế hoạch số 103/KH-UBND ngày 03 tháng 4 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Quận 5 về triển khai thực hiện Chiến lược công tác dân tộc giai đoạn 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2045

trên địa bàn Quận 5; Kế hoạch số 148/KH-UBND ngày 11 tháng 5 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Quận 5 về Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 5 đến năm 2030.

3. Các kết quả cụ thể:

3.1 Công tác bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử văn hóa:

3.1.1 Về Lập hồ sơ công nhận di tích và kiểm kê di vật, cổ vật:

Phối hợp Trung tâm Bảo tồn di tích thành phố lập hồ sơ xếp hạng di tích đối với Trường Đại học Sài Gòn (số 273 An Dương Vương, Phường 3) công trình, địa điểm nằm trong danh mục kiểm kê di tích theo Quyết định số 923/QĐ-UBND ngày 07 tháng 3 năm 2017 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh.

3.1.2 Công tác bảo tồn, bảo vệ di tích:

- Hoàn chỉnh và gửi hồ sơ điều chỉnh khu vực bảo vệ di tích được xếp hạng trước khi Luật Di sản văn hóa năm 2001 có hiệu lực đối với các di tích kiến trúc nghệ thuật cấp quốc gia: Hội quán Tuệ Thành, Hội quán Nghĩa An, Hội quán Nhị Phủ, Hội quán Nghĩa Nhuận, Hội quán Lệ Châu, Đình Minh Hương Gia Thạnh. Trong đó, di tích kiến trúc nghệ thuật cấp quốc gia Hội quán Tuệ Thành và Hội quán Nghĩa Nhuận đã được Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố gửi Công văn xin ý kiến Cục Di sản văn hóa, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch. Ngày 12 tháng 12 năm 2024, Ủy ban nhân dân Quận 5 đã có Công văn số 2675/UBND - VH TT về đề xuất điều chỉnh khoanh vùng bảo vệ các di tích kiến trúc nghệ thuật cấp quốc gia: Đình Minh Hương Gia Thạnh, Hội quán Nhị Phủ, Hội quán Lệ Châu, Hội quán Nghĩa An.

- Hoàn thành giai đoạn 1 công trình tu bổ, tôn tạo di tích lịch sử cấp quốc gia Khu trại giam Bệnh viện Chợ Quán - Nơi đồng chí Trần Phú - Tổng Bí thư đầu tiên của Đảng cộng sản Việt Nam bị giam giữ và hy sinh nhân kỷ niệm 120 năm Ngày sinh đồng chí Trần Phú - Tổng Bí thư đầu tiên của Đảng cộng sản Việt Nam và đang tiến hành giai đoạn 2 đề án tu bổ, tôn tạo di tích.

- Hỗ trợ, hướng dẫn thủ tục tu sửa, tu bổ các công trình: Di tích kiến trúc nghệ thuật cấp quốc gia Hội quán Hà Chương, Hội quán Tuệ Thành, Chùa Thiên Tôn; các công trình địa điểm: Trường Đại học Sài Gòn (số 273 An Dương Vương, Phường 3) và Nhà thờ Cha Tam (Phường 14).

3.2 Công tác bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể:

3.2.1 Bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Lễ hội Nguyên tiêu của người Hoa ở Quận 5

- Hoàn chỉnh đề án Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia “Tập quán xã hội và tín ngưỡng Tết Nguyên tiêu của người Hoa ở Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh”.

- Tổ chức thành công Lễ hội Nguyên tiêu Xuân Giáp Thìn - Năm 2024. Lễ hội được tổ chức từ ngày 13 tháng giêng năm Giáp Thìn và kéo dài đến ngày 21

tháng giêng năm Giáp Thìn với các hoạt động: Đêm thơ Việt Nam; chương trình diễu hành đường phố thu hút gần 1.200 diễn viên chuyên và không chuyên, các đoàn Lân - Sư - Rồng, bát tiên đi cà kheo, Đại la cổ Sư Trúc Hiên, Đại La cổ Nhạc Triều Quần... Chương trình khai mạc Lễ hội Nguyên tiêu tại Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận 5; hoạt động biểu diễn ca kịch tuồng cổ tại các hội quán trên địa bàn Quận 5, các chương trình biểu diễn nghệ thuật tại Quận 6, Quận 11, nơi có đông đồng bào người Hoa sinh sống, Lễ hội Nghinh Ông Quan thánh để quân tuần du, đấu thỉnh đèn lộc ...

- Lễ hội Nghinh Ông Quan thánh để quân tuần du được tổ chức vào ngày 13 tháng giêng âm lịch với ước nguyện cầu cho “Quốc thái Dân an” “Mưa thuận Gió hòa” cuộc sống ấm no hạnh phúc, cho mọi gia đình và xã hội được thanh bình, phồn vinh. Lễ nghinh Ông Quan Thánh Đế Quân tuần du diễu hành qua các tuyến đường trên địa bàn Quận 5 với sự tham gia gần 500 diễn viên.

- Tổ chức Giải Lân - Sư - Rồng Quận 5 mở rộng lần VI, Cúp Chợ Lớn - HTV năm 2024 với chủ đề "Truyền thống dân tộc Việt Nam - Con Rồng cháu Tiên", có 11 đội thi đấu ở nội dung Múa rồng - 39 đội tranh tài ở hạng mục Lân lên mai hoa thung đã mang đến những bài thi mãn nhãn và đầy ý nghĩa, hơn hết là tinh thần thi đấu chuyên nghiệp lẫn sự hết mình, nhiệt huyết cho múa Lân - Sư - Rồng. Giải đấu được truyền hình trực tiếp trên sóng các kênh của Đài Truyền hình Thành phố Hồ Chí Minh cùng các nền tảng số khác. Những thành công mà giải đã đề ra trong việc phát triển văn hóa - du lịch, cũng như bảo tồn và đưa loại hình nghệ thuật múa Lân - Sư - Rồng vốn vô cùng đặc sắc và độc đáo lên một tầm cao mới.

- Tổ chức Đêm hội Di sản năm 2024 với sự tham gia Hội Văn học nghệ thuật các dân tộc thiểu số Thành phố Hồ Chí Minh, Chi hội Mỹ thuật, Ban quản trị các Hội quán: Tuệ Thành, Nghĩa An, Hải Nam, Nhị Phủ, Ôn Lăng, Hà Chương, Tam Sơn, các đoàn biểu diễn nghệ thuật (Ca kịch Quảng Đông - Triều Châu; Quỳnh kịch; đoàn Lân sư Rồng Nhơn Nghĩa Đường; Đoàn nhạc Triều Quần...). Các tiết mục biểu diễn Ca kịch của đoàn ca kịch Thống nhất Quảng Đông, biểu diễn Quỳnh kịch, hòa Tấu cổ nhạc Nam âm Phúc Kiến kết hợp cùng biểu diễn Bát tiên đi cà kheo, biểu diễn múa Lân - Sư - Rồng, ca múa nhạc trẻ tiếng Hoa... đã tạo nên một Đêm hội Di sản văn hóa hấp dẫn, thu hút trên 500 người xem, góp phần tôn vinh các giá trị di sản phi vật thể gắn với công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa tại Quận 5... Tại Đêm hội Di sản, Quận 5 ra mắt thước phim bằng tranh cát giới thiệu 20 di sản văn hóa Quận 5 từ nguồn kinh phí xã hội hóa. Thực hiện 01 không gian văn hóa “Di sản văn hóa Quận 5” để giới thiệu các loại hình nghệ thuật truyền thống như: Nghề làm đầu lân, vẽ tranh thủy mặc, viết tặng chữ thư pháp và nghề làm túi thơm... Trao tặng gần 500 quyển sách: Tự hào di sản văn hóa Quận 5 phiên bản tiếng Việt - Anh - Hoa; sách Bút ký “Quận 5 trong tôi”; sách Lễ hội Nguyên tiêu phiên bản tiếng Việt - Hoa; Sách “Bia tường niệm Nhà đèn Chợ Quán”... sách do Quận 5 in ấn, phát hành.

3.2.2 Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay

- Quận 5 cử 01 đội tham gia hội thi “Duyên dáng áo dài Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ 10” tổ chức tại phố đi bộ Nguyễn Huệ, đạt giải Khuyến khích. Tổ phụ nữ dân tộc Hoa tham gia chương trình họp mặt phụ nữ dân tộc đầu xuân Giáp Thìn năm 2024. Tổ chức trao giải thưởng và trưng bày 14 báo tường hưởng ứng 10 năm lễ hội áo dài Thành phố Hồ Chí Minh, tổ chức trưng bày các món bánh dân tộc. Tổ chức diễn đàn chủ đề “Áo dài Việt - Tâm hồn Việt - Phong cách Việt” gắn với việc tuyên truyền rèn luyện các phẩm chất đạo đức phụ nữ Việt Nam “Tự tin - Tự trọng - Trung hậu - Đảm đang”.

- Khuyến khích công chức, viên chức, người lao động là người dân tộc thiểu số tại các cơ quan, đơn vị nhà nước mặc trang phục truyền thống trong các dịp lễ, tết, hội... Đặc biệt, chào mừng Ngày Quốc tế Phụ nữ 08/3, trong tháng 3 hàng năm, 100% nữ cán bộ, công chức tại các cơ quan, đơn vị nhà nước trên địa bàn quận mặc áo dài truyền thống làm việc.

- Tại Đại hội đại biểu các dân tộc thiểu số Quận 5 lần thứ III năm 2024, có 130 đại biểu là dân tộc thiểu số mặc trang phục truyền thống của dân tộc đến dự Đại hội; tham gia các tiết mục biểu diễn nghệ thuật của đồng bào dân tộc thiểu số. Nhân các dịp lễ, tết của dân tộc, đồng bào dân tộc Hoa, Chăm, Khmer, Tày... đều mặc trang phục truyền thống. Riêng đồng bào dân tộc Chăm, Khmer mặc trang phục truyền thống hàng ngày, trong sinh hoạt, kinh doanh, mua sắm...

- Tại 14 phường thuộc quận tổ chức Ngày hội văn hóa năm 2024 đã tổ chức các hoạt động: trình diễn áo dài, trình diễn trang phục các quốc gia ASEAN, trình diễn trang phục đồng bào dân tộc thiểu số, Hội thi thời trang “Sắc màu văn hóa các dân tộc Việt Nam” thu hút đông đảo người dân là đồng bào dân tộc thiểu số tham gia.

3.2.3 Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ

- Hiện nay Quận 5 có 02 câu lạc bộ và 01 đội nhóm đờn ca tài tử, 20 nghệ nhân, tài tử ca tổ chức sinh hoạt thường xuyên.

- Để thực hiện công tác tuyên truyền, quảng bá, giới thiệu và đưa Nghệ thuật Đờn ca tài tử trên địa bàn; Quận 5 đã triển khai đến các trường tiểu học, trung học cơ sở trên địa bàn tổ chức đưa nhạc cụ dân tộc vào tiết học âm nhạc; tổ chức các chương trình giao lưu, biểu diễn nghệ thuật đờn ca tài tử, nghệ thuật hát Bội và nghệ thuật cải lương. Trong năm 2024, các trường tiểu học: Bàu Sen, Nguyễn Đức Cảnh, Minh Đạo; trường Trung học cơ sở Ba Đình và Lý Phong đã tổ chức 05 chương trình giao lưu, biểu diễn nghệ thuật đờn ca tài tử, nghệ thuật hát Bội và nghệ thuật cải lương.

3.3 Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa

- Thực hiện 01 thước phim bằng tranh cát giới thiệu 20 di sản văn hóa Quận 5 và thực hiện 02 thước phim giới thiệu về Di tích lịch sử cấp quốc gia Nhà lưu

niệm Bác Hồ, nhà số 5 Châu Văn Liêm, Phường 14, Quận 5 - Nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh ở trước khi ra đi tìm đường cứu nước và di tích kiến trúc nghệ thuật cấp thành phố Đình Tân Kiểng.

- Xây dựng chuyên mục “Tự hào di sản văn hóa Quận 5” trên trang mạng xã hội Người Chợ Lớn, vào thứ tư hàng tuần giới thiệu phim về các di sản văn hóa trên địa bàn quận.

3.4 Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa.

- Cử 17 cán bộ phụ trách công tác quản lý di sản văn hóa và thành viên ban quản lý di tích trên địa bàn quận tham dự Hội nghị tập huấn, bồi dưỡng công tác Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024.

3.5 Hợp tác quốc tế: Không có.

II. ĐÁNH GIÁ THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ CÁC GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC

1. Đánh giá chung

- Thuận lợi:

Việc triển khai thực hiện Kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Thành phố về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh; Kế hoạch số 133/KH-SVHTT ngày 10 tháng 01 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024 tại Quận 5 được Quận ủy - Ủy ban nhân dân quận chỉ đạo xuyên suốt, kịp thời; sự phối hợp chặt chẽ của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các ban ngành, đoàn thể cùng sự nỗ lực của 14 phường.

Quận 5 đã tích cực đổi mới nội dung và phương thức tổ chức các hoạt động lễ hội, đã phát huy vai trò nòng cốt của những người uy tín, tiêu biểu trong Nhân dân, đồng bào dân tộc thiểu số, từ đó khơi dậy và phát huy tiềm năng của đồng bào các giới, các dân tộc, góp phần phát triển kinh tế - xã hội, giữ vững an ninh trật tự, tăng cường sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Đồng thời, góp phần bảo tồn văn hóa, phát huy bản sắc văn hóa dân tộc, lễ hội mang tính truyền thống, các loại hình văn hóa văn nghệ tiêu biểu.

- Khó khăn, tồn tại, hạn chế và nguyên nhân: Không có.

2. Giải pháp khắc phục: Không có.

III. NHIỆM VỤ TRIỂN KHAI NĂM 2025

- Tiếp tục triển khai thực hiện các nội dung tại: Kế hoạch số 103/KH-UBND ngày 03 tháng 4 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Quận 5 về triển khai thực hiện Chiến lược công tác dân tộc giai đoạn 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2045 trên

địa bàn Quận 5 và Kế hoạch số 148/KH-UBND ngày 11 tháng 5 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Quận 5 về Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 5 đến năm 2030.

- Triển khai thực hiện các nội dung của Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” và Đề án bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể “Tập quán xã hội và tín ngưỡng Tết Nguyên tiêu của Người Hoa ở Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh”.

- Xây dựng Chương trình phát triển hoạt động văn hóa, thể thao trên địa bàn Quận 5 giai đoạn 2025 - 2030, tầm nhìn đến năm 2035 trình Đại hội Đại biểu Đảng bộ Quận 5 lần thứ XIII (nhiệm kỳ 2025 - 2030), trong đó chú trọng bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa trên địa bàn.

IV. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT: Không có.

Trên đây là báo cáo của Ủy ban nhân dân Quận 5 về kết quả thực hiện Kế hoạch chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 5 trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025.

Nơi nhận:

- Sở VH TT/TP;
- TT. UBND/Q5;
- VP. UBND/Q5;
- Lưu: VT, PVHTT, (Liên. 2b).

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Võ Xuân Kỳ

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Kế hoạch Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 6 năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025

Căn cứ Kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Thành phố về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh; Kế hoạch số 133/KH-SVHTT do Sở Văn hóa và Thể thao thành phố Hồ Chí Minh ban hành ngày 10 tháng 01 năm 2024 về triển khai Kế hoạch thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024;

Thực hiện văn bản số 6545/SVHTT-QLDSVH của Sở Văn hóa và Thể thao thành phố Hồ Chí Minh ban hành ngày 11 tháng 12 năm 2024 về việc báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025;

Ủy ban nhân dân quận báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 6 năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 như sau:

I. Kết quả đạt được

1. Triển khai ban hành các văn bản thực hiện Kế hoạch Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024

Thực hiện Kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Thành phố về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh; Kế hoạch số 133/KH-SVHTT do Sở Văn hóa và Thể thao thành phố Hồ Chí Minh ban hành ngày 10 tháng 01 năm 2024 về triển khai Kế hoạch thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024,

Ủy ban nhân dân quận ban hành Kế hoạch số 260/KH-UBND ngày 22 tháng 5 năm 2023 thực hiện Chương trình bảo tồn, phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn quận đến năm 2030 và Kế hoạch số 75/KH-UBND ngày 15 tháng 2 năm 2024 thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 6 năm 2024 nhằm triển khai thực hiện có hiệu quả Quyết định số 1230/QĐ-TTg ngày 15/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Chương trình Bảo tồn và phát huy

bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 từ đó góp phần bảo tồn và phát huy giá trị các di sản có ý nghĩa chính trị, văn hóa, lịch sử trên địa bàn quận.

Triển khai công tác lựa chọn các di sản, có giá trị tiêu biểu trên địa bàn quận (thuộc phạm vi thực hiện của Chương trình quy định tại Điểm b Khoản 1 mục II Quyết định số 1230/QĐ-TTg) để ưu tiên đề xuất đầu tư tu bổ, tôn tạo, triển khai các chương trình, kế hoạch bảo tồn, phát huy bền vững giá trị các di sản.

Thực hiện các nhiệm vụ chủ yếu có trọng tâm, trọng điểm, gắn công tác bảo tồn và phát huy bền vững các giá trị di sản trên địa bàn với hoạt động khai thác phát triển du lịch bền vững của Quận và Thành phố.

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch của địa phương

Ủy ban nhân dân quận 6 đã triển khai kế hoạch và tổ chức nhiều hoạt động cụ thể như:

- Triển khai các hoạt động tuyên truyền nội dung Quyết định số 1230/QĐ-TTg, ngày 15/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021 - 2025; Chương trình Bảo tồn, phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa và số hóa di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn đến năm 2030.

- Thực hiện khảo sát thực tế hiện trạng 06 di tích đã được xếp hạng trên địa bàn Quận 6 gồm:

- + Di tích lịch sử Hàm bí mật in tài liệu của Ban Tuyên huấn Hoa vận trong thời kỳ chống Mỹ cứu nước, tại số 341/10 Gia Phú, Phường 1, Quận 6.

- + Di tích lịch sử Cơ sở bí mật của Thành ủy Sài Gòn – Gia Định, tại số 91 Phạm Văn Chí, Phường 1, Quận 6.

- + Di tích lịch sử Mộ và Đền thờ ông Phạm Văn Chí, tại số 703 Phạm Văn Chí, Phường 7, Quận 6.

- + Di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Bình Tiên, tại số 122 Minh Phụng, Phường 6, Quận 6.

- + Di tích kiến trúc nghệ thuật Chùa Giác Hải tại địa chỉ số 1017/3 Hồng Bàng, Phường 12, Quận 6.

- + Di tích kiến trúc nghệ thuật Chợ Bình Tây tại địa chỉ số 57A Tháp Mười, Phường 2, Quận 6.

Đề xuất tu bổ và phục hồi di tích lịch sử văn hóa đã được xếp hạng tùy vào mức độ, quy mô trùng tu, sửa chữa, thực hiện lập dự án tu bổ di tích hoặc báo cáo kinh tế kỹ thuật tu bổ di tích theo quy định tại Chương III, Nghị định 166/2018/NĐ-CP ngày 25/12/2018 của Chính phủ.

- Phát triển ứng dụng công nghệ thông tin và các công cụ tiện ích của mạng xã hội để quảng bá di sản gắn với du lịch, tiếp cận với du khách nhanh và hiệu quả thiết thực.

- Tăng cường phối hợp cùng các đơn vị lữ hành xây dựng sản phẩm du lịch đưa khách trong nước và người nước ngoài tới tham quan các di tích lịch sử văn hóa, các làng nghề truyền thống gắn với các di sản văn hóa có giá trị tiêu biểu khác trên địa bàn quận.

- Triển khai thực hiện Đề án “Bảo tồn phát huy trang phục truyền thống của dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” trên địa bàn quận đến năm 2025.

- Tổ chức các lớp truyền dạy thực hành di sản văn hóa phi vật thể trong cộng đồng.

3. Các kết quả cụ thể

3.1. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa

Quận 6 đã phối hợp với các Sở, ban, ngành Thành phố có liên quan thực hiện tốt công tác quản lý, bảo tồn và phát huy di tích lịch sử - văn hóa, di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn quản lý theo đúng quy định của Luật Di sản văn hóa và các Nghị định, Thông tư hướng dẫn thi hành Luật. Chủ động tăng cường công tác tuyên truyền, vận động nhân dân bảo vệ, gìn giữ, phát huy giá trị di sản văn hóa. Không để xảy ra tình trạng mất an ninh trật tự, xâm hại, lấn chiếm di tích; tu bổ, tôn tạo di tích trái quy định, phòng cháy chữa cháy tại 06 di tích lịch sử - văn hóa và 04 công trình, địa điểm thuộc danh mục kiểm kê trên địa bàn Quận 6. Theo đó, đơn vị đã thực hiện văn bản về việc gia cố mái ngói di tích Đình Bình Tiên tại Phường 6 đã xuống cấp nghiêm trọng và đồng thời báo cáo công tác tu sửa mái ngói di tích Đình Bình Tiên về Thường trực Ủy ban nhân dân Quận. Thực hiện nội dung hướng dẫn tại công văn số 3223/SVHTT-QLDSVH ngày 05/7/2024 của Sở Văn hoá và Thể Thao thành phố về sửa chữa mái ngói tại Di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Bình Tiên, Quận 6 đã đề nghị Hội đình Bình Tiên khẩn trương liên hệ với tổ chức hoặc cá nhân có kinh nghiệm và đủ điều kiện hành nghề thi công tu bổ di tích khắc phục ngay mái ngói hạng mục Võ ca bị đổ sập để tránh lan rộng với kinh phí thực hiện từ nguồn xã hội hóa.

Phối hợp với các Sở, ban, ngành Thành phố có liên quan thực hiện tốt công tác quản lý, bảo tồn và phát huy di tích lịch sử - văn hóa, di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn quản lý theo đúng quy định của Luật Di sản văn hóa và các Nghị định, Thông tư hướng dẫn thi hành Luật.

Phối hợp với Sở Văn hóa và Thể thao, Trung tâm Bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh trong việc rà soát, đề xuất Danh mục kiểm kê di tích trên địa bàn Thành phố giai đoạn 2021-2025. Thực hiện thống kê, báo cáo hiện trạng 06 di tích, 04 cơ sở công trình, địa điểm thuộc danh mục kiểm kê lịch sử văn hóa trên địa bàn Quận 6.

Triển khai thực hiện các hoạt động kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam 23/11 gắn với thực hiện chủ đề hàng năm nhằm nâng cao nhận thức của nhân dân và đặc biệt là thế hệ trẻ về việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa dân tộc, giáo dục lòng yêu quê hương, đất nước, lòng tự hào về bản sắc văn hóa Việt Nam.

Qua đó, hình thành ý thức tự giác nâng cao trách nhiệm của đội ngũ công chức, viên chức ngành văn hóa đối với sự nghiệp bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa dân tộc khi đến các di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh, bảo tàng trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh cũng như trên địa bàn Quận 6.

Phối hợp Trung tâm Bảo tồn di tích hỗ trợ kinh phí hoạt động di tích hàng năm theo Quyết định 30/2011/QĐ-UBND ngày 19/5/2011; thường xuyên nắm tình hình hoạt động của Ban Quản lý di tích nhắc nhở các di tích hoạt động bảo đảm an ninh trật tự xã hội, phòng cháy chữa cháy nhất là trong các dịp lễ diễn ra tại các di tích.

Phối hợp cùng Quận Đoàn 6 tổ chức các chương trình tìm hiểu di tích cho thanh thiếu niên trên địa bàn quận thông qua các hội thi xây dựng video clip hành trình tìm hiểu về địa chỉ đỏ; các chương trình tham quan chăm sóc di tích, về nguồn tìm hiểu về các di tích trên địa bàn Quận.

Hiện nay với tiềm năng vốn có từ lâu đã là một Trung tâm Thương mại - Dịch vụ quan trọng của thành phố nói riêng và của cả vùng nói chung Di tích kiến trúc nghệ thuật Chợ Bình Tây hiện là nơi có quy mô và sức hút cao đối với người tiêu dùng cũng như du khách tạo điều kiện thuận lợi cho việc kinh doanh mua bán nhất là nhu cầu ăn uống và giải trí. Do đó Ủy ban nhân dân Quận 6 chủ trương xây dựng, phát triển hoạt động kinh tế và văn hóa tại khu vực trước sân di tích Chợ Bình Tây nhằm quảng bá và xúc tiến du lịch Quận, hoạt động trên góp phần vào công tác phát triển kinh tế khu vực cụm thương mại dịch vụ Bình Tây. Trong năm 2024 Quận 6 phối hợp với các doanh nghiệp lữ hành tiếp tục hoàn thiện sản phẩm du lịch đặc trưng nhằm phát huy hiệu quả giá trị các di tích, phát huy mọi nguồn lực xã hội để bảo tồn phát huy giá trị di sản Quận 6 góp phần quảng bá gìn giữ giá trị văn hóa dân tộc. Chủ động phối hợp với các Công ty Du lịch - Lữ hành, các trường học.. để đưa du khách, học sinh đến tham quan, tìm hiểu về di sản văn hóa trên địa bàn quản lý, triển khai thực hiện một số dự án phát triển du lịch gắn với các di tích kết hợp với dự án bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa và thưởng thức ẩm thực người Hoa.

3.2. Công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể

Quận 6 hiện có 01 Câu lạc bộ Đờn ca tài tử thuộc Trung tâm Văn hóa –Thể thao quận quản lý với 18 hội viên tham gia sinh hoạt thường xuyên và 04 nhóm Đờn ca tài tử khác do các Phường quản lý, với 12 người các Câu lạc bộ Đờn ca tài tử duy trì sinh hoạt định kỳ, hoặc đột xuất, tham gia luyện tập và biểu diễn khi có Lễ hội và sự kiện phạm vi phục vụ đến từng Khu phố, Phường, Quận và được mở rộng đến trí thức, học sinh, sinh viên, công nhân. Quận 6 quan tâm tạo điều kiện thuận lợi cho đội ngũ nghệ nhân và văn nghệ sỹ có cơ hội giao lưu, học hỏi và trao đổi kinh nghiệm. Những hoạt động phối hợp này sẽ giúp đội ngũ nghệ nhân nâng cao kỹ năng biểu diễn, từ đó phát triển chất lượng Đờn ca tài tử tại quận, phục vụ nhu cầu hưởng thụ văn hóa và tinh thần của nhân dân trong và ngoài Quận 6. Qua đó, không chỉ góp phần bảo tồn di sản quý giá mà còn làm

phong phú thêm đời sống văn hóa tinh thần của cộng đồng, góp phần tạo nên bản sắc văn hóa đặc trưng cho địa phương.

Trong năm Ủy ban nhân dân Quận 6 ban hành Kế hoạch số 334/KH-UBND ngày 16 tháng 7 năm 2024 của triển khai thực hiện mô hình phát triển một số điểm trình diễn di sản văn hóa phi vật thể Đờn ca tài tử trên địa bàn Quận 6. Mô hình góp phần hình thành 02 điểm trình diễn di sản văn hóa Đờn ca tài tử trên địa bàn Quận 6 gồm: Quán cà phê Nhà cổ Dáng xưa là đơn vị đạt chuẩn phục vụ khách du lịch và điểm du lịch Chợ Bình Tây mô hình đã thành công đưa Đờn ca tài tử một loại hình nghệ thuật dân gian độc đáo, được biểu diễn trong không gian gần gũi như quán cà phê sân vườn, nơi khách hàng có thể thưởng thức âm nhạc trong một môi trường thoải mái và hòa mình vào thiên nhiên mang lại trải nghiệm văn hóa đặc sắc, lan tỏa Đờn ca tài tử trong đời sống của người dân Quận 6 cũng như Thành phố. Việc hình thành điểm biểu diễn Đờn ca tài tử tại điểm du lịch chợ Bình Tây ngoài việc phục vụ và phát triển du lịch, không chỉ có ý nghĩa phục vụ kinh doanh thuần túy mà mang ý nghĩa giữ gìn đúng bản sắc, quảng bá và tôn vinh nét đẹp văn hóa truyền thống của dân tộc, nhất là trong cách nhìn và sự cảm nhận của du khách nước ngoài. Trong các năm tiếp theo Quận 6 sẽ thường xuyên đưa Đờn ca tài tử vào chương trình phục vụ và phát triển du lịch tại điểm tham quan du lịch, góp phần thu hút du khách và phát triển kinh tế, hoạt động này không chỉ nhằm mục đích kinh doanh mà còn nhằm bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa nghệ thuật của Đờn ca tài tử.

Tổ chức thành công Liên hoan Lân Sư Rồng Quận 6 năm 2024 thu hút sự tham gia của 12 đội đến từ các quận, huyện trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh. Các đội đã biểu diễn những màn múa Lân, Sư, Rồng ấn tượng, điêu luyện, đẹp mắt, rực rỡ màu sắc, được đông đảo bà con Nhân dân đến xem, cổ vũ nhiệt tình. Qua đó, góp phần làm phong phú đời sống văn hóa, tinh thần cho Nhân dân, bảo tồn và phát huy những nét đẹp văn hóa dân gian độc đáo của dân tộc, tạo điều kiện để phát triển văn hóa – du lịch, xây dựng Quận 6 trở thành điểm đến “Năng động và thân thiện” đối với du khách trong và ngoài nước.

3.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa

Quận 6 có 100% di tích trang bị bảng QR chứa thông tin giới thiệu bằng tiếng Việt và tiếng Anh, việc sử dụng công nghệ thông tin, tích hợp trong mã QR Code đã giúp người dân và du khách tiếp cận đầy đủ hơn và sinh động hơn khi đến tham quan, tìm hiểu các di tích lịch sử, văn hóa ở địa phương. Khách du lịch có thể tiếp cận với thông tin, các nội dung giới thiệu về ý nghĩa biểu tượng của các di tích, các điểm đến du lịch. Thông tin đầy đủ, phong phú sẽ nâng cao trải nghiệm của du khách trong suốt chuyến đi.

Tạo điều kiện thuận lợi nhất cho người dân tiếp cận với thông tin, các nội dung giới thiệu về ý nghĩa biểu tượng của các di tích, các điểm đến du lịch, góp phần xây dựng sự chuyên nghiệp, ứng dụng công nghệ vào phát triển điểm đến; đồng thời tiết kiệm được các ấn phẩm, tài liệu chứa thông tin về các di tích hay quảng bá du lịch tại các điểm đến.

3.4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa

Tổ chức các buổi luyện hát âm nhạc dân tộc tại các trường Tiểu học trên địa bàn như: Trường Tiểu học Phù Đồng; Trường Tiểu học Võ Văn Tần; Trường Tiểu học Phú Định, hoạt động truyền dạy âm nhạc dân tộc trong các trường tiểu học có ý nghĩa quan trọng trong công tác bảo tồn di sản phi vật thể, không chỉ giúp nâng cao nhận thức của học sinh về văn hóa và bản sắc dân tộc mà còn khuyến khích việc gìn giữ và phát huy các giá trị truyền thống.

Cử nhân sự tham gia các lớp tập huấn, bồi dưỡng công tác Bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024 nhằm phát huy trách nhiệm của mỗi cá nhân, tổ chức trong việc tham gia hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa.

II. Đánh giá thuận lợi, khó khăn và giải pháp khắc phục

1. Thuận lợi – Khó khăn

Thuận lợi: Công tác quản lý và phát huy giá trị di tích trên địa bàn Quận 6 luôn được sự quan tâm Quận ủy, sự phối hợp của Sở Ngành thành phố trong việc thực hiện bảo tồn, phát huy giá trị di tích trên địa bàn. Thông qua các hoạt động phát huy giá trị di tích lịch sử văn hóa đã tạo nhiều dấu ấn cho người dân, học sinh sinh viên tham quan học tập tại các di tích. Nâng cao nhận thức của cộng đồng dân cư trong việc tham gia vào việc bảo tồn phát huy giá trị di tích. nhiều địa điểm du lịch văn hóa đã được khai thác một cách bền vững, kết hợp giữa bảo tồn di sản và phát triển kinh tế địa phương.

Khó khăn: Nhận thức của một bộ phận người dân còn hạn chế, chưa nhận thức đầy đủ về tầm quan trọng của việc bảo tồn di tích, dẫn đến việc không tích cực tham gia vào các hoạt động bảo tồn phát huy giá trị di sản văn hóa.

2. Giải pháp khắc phục

Để khắc những khó khăn trên, cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa chính quyền, cộng đồng và các tổ chức xã hội. Đẩy mạnh việc tuyên truyền giáo dục về vai trò và giá trị của di sản văn hóa, cùng với các biện pháp bảo tồn hiệu quả, để bảo vệ và phát huy giá trị của các di tích. Các hoạt động truyền dạy âm nhạc dân tộc trong trường học cần được tăng cường hơn để góp phần tạo nên một thế hệ có ý thức bảo tồn văn hóa di sản.

III. Nhiệm vụ triển khai năm 2025

Xây dựng, triển khai các chương trình, đề án, kế hoạch bảo vệ và phát huy giá trị các di sản văn hóa phi vật thể có giá trị tiêu biểu.

Thực hiện lập đề án bảo quản, tu bổ, phục hồi các di sản đã được xếp hạng trên địa bàn quận.

Tuyên truyền, giới thiệu về ý nghĩa, giá trị nghệ thuật và tầm quan trọng trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ bằng nhiều hình thức đa dạng, phong phú.

Bảo tồn không gian sinh hoạt Đờn ca tài tử; đồng thời tiếp tục nghiên cứu đưa các hình thức trình diễn kết hợp vào phát triển du lịch của Quận 6.

IV. Kiến nghị - Đề xuất

Đề nghị các cấp chính quyền tiếp tục quan tâm, đầu tư hỗ trợ cho các hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa.

Cần có một chiến lược dài hạn cho việc phát huy giá trị di sản gắn với phát triển kinh tế du lịch bền vững.

Khuyến khích sự tham gia của cộng đồng trong việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản thông qua các chương trình giao lưu, hợp tác.

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện kế hoạch chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 của Ủy ban nhân dân Quận 6.

Nơi nhận:

- Sở VH và TT TPHCM;
- TT UBND Q6;
- VP: PCVP/VHXXH;
- Lưu: VT, VHTT/U.

KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Lê Thanh Bình

ỦY BAN NHÂN DÂN QUẬN 7

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 38 /BC-UBND

Quận 7, ngày 02 tháng 01 năm 2025

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hoá Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 trên địa bàn Quận 7

Căn cứ Văn bản số 6545/SVHTT-QLDSVH ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao về báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hoá Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025;

Ủy ban nhân dân Quận 7 báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hoá Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 trên địa bàn Quận 7 như sau:

I. TÌNH HÌNH CHUNG:

Quận 7 gồm có 10 phường: Tân Thuận Đông, Tân Thuận Tây, Tân Hưng, Tân Kiềng, Tân Quy, Tân Phong, Tân Phú, Bình Thuận, Phú Mỹ và Phú Thuận. Tổng diện tích Quận 7 là 35,69 km², tổng dân số trung bình địa bàn quận là 356.373 người.

II. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC:

1. Triển khai ban hành các văn bản thực hiện kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hoá Việt Nam trong năm 2024.

Ủy ban nhân dân quận ban hành Kế hoạch số 894/KH-UBND ngày 07/2/2024 kế hoạch triển khai Kế hoạch thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hoá Việt Nam trên địa bàn Quận 7 đến năm 2024; Kế hoạch số: 7174/KH-UBND ngày 11 tháng 11 năm 2024. Tổ chức hoạt động kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ XIX (23/11/2005 - 23/11/2024) trên địa bàn Quận 7.

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch của Quận.

2.1. Công tác triển khai thực hiện kế hoạch:

- Năm 2024 Ủy ban nhân dân quận tổ chức triển khai tuyên truyền Quyết định số 1230/QĐ-TTg ngày 15 tháng 7 năm 2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam giai đoạn 2021 - 2025 và Quyết định số 2026/QĐ-TTg ngày 02 tháng 12 năm 2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt chương trình bảo tồn và phát huy

bền vững giá trị di sản văn hóa, các công trình tiêu biểu có ý nghĩa chính trị văn hóa, con người Việt Nam vì sự phát triển bền vững đất nước. Gắn với bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa gắn với phát triển du lịch; phục hồi và phát triển một số loại hình nghệ thuật truyền thống có nguy cơ bị mai một.

- Phối hợp MTTQ, các ban ngành, đoàn thể quận, 10 phường và các đơn vị có liên quan thực hiện Kế hoạch số 894/KH-UBND ngày 07/2/2024 về triển khai Kế hoạch thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hoá Việt Nam trên địa bàn Quận 7 đến năm 2024 và Kế hoạch số 7174/KH-UBND ngày 11 tháng 11 năm 2024 về Tổ chức hoạt động kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ XIX (23/11/2005 - 23/11/2024) trên địa bàn Quận 7.

2.2. Công tác tuyên truyền:

Năm 2024, UBND Quận 7 giao Phòng Văn hoá và Thông tin quận phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể cấp quận, Trung tâm Văn hoá – Thể thao quận và Ủy ban nhân dân 10 phường triển khai công tác tuyên truyền việc bảo tồn và phát huy các giá trị truyền thống tốt đẹp, di sản văn hoá vật thể, phi vật thể trên địa bàn quận. Trong đó có di sản văn hoá phi vật thể của các dân tộc thiểu số (tiếng nói, chữ viết, trang phục, ẩm thực, lễ hội, tết cổ truyền của các dân tộc thiểu số) trên Bản tin Quận 7, Zalo, Panô, băng rôn, trong các cuộc họp, hội nghị, các dịp liên hoan văn nghệ, nghệ thuật Đờn ca tài tử, biểu diễn thời trang và tại các sự kiện văn hoá trên địa bàn Quận 7 đến các tầng lớp nhân dân, đặc biệt là thế hệ trẻ trong việc quan tâm, bảo vệ giá trị di sản văn hóa nói chung, văn học dân gian nói riêng. Đây mạnh công tác tuyên truyền về bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hoá vật thể (các di tích) và phi vật thể (nghệ thuật Đờn ca tài tử) trên các phương tiện thông tin đại chúng, mạng xã hội...

Tuyên truyền cho nhân dân, học sinh, các tầng lớp trẻ về lịch sử của 03 Di tích cấp thành phố trên địa bàn, việc thực hiện nếp sống văn minh tại các cơ sở tín ngưỡng thông qua các hội nghị của các ban ngành, đoàn thể cấp quận, 10 phường, các buổi sinh hoạt dã ngoại của các trường học trên địa bàn và hệ thống loa phát thanh 10 phường; trang Fanpage Nam Sài Gòn, trang thông tin điện tử Quận 7, trang mạng xã hội Zalo.

Quận, phường có nhiều mô hình mới, có sáng kiến trong công tác tuyên truyền, như:

+ Tổ chức thi tìm hiểu về di tích tại di tích kiến trúc nghệ thuật cấp thành phố Đình Tân Quy Đông, Kết quả: Phòng Văn hoá và Thông tin quận đã hướng dẫn Ủy ban nhân dân phường Tân Phong phối hợp với Đoàn Thanh niên phường và Ban Tế tự đình Tân Quy Đông xây dựng Kế hoạch số 1316/KH-UBND ngày 25 tháng 6 năm 2024 về việc phối hợp thực hiện các nội dung Mô hình điểm thưởng lĩnh vực di sản văn hoá năm 2024. Tổ chức cho đoàn viên, thanh niên và học sinh thi tìm hiểu về di tích kiến trúc nghệ thuật cấp thành phố Đình Tân Quy Đông phường Tân Phong giúp cho Thanh thiếu niên, đoàn viên, hội viên và người dân trên địa bàn nắm được các chủ trương, quy định pháp luật về quản lý, bảo vệ di tích

lịch sử theo Luật Di sản Văn hóa và các văn bản hướng dẫn liên quan đến quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích kiến trúc nghệ thuật (Đình Tân Qui Đông), góp phần tuyên truyền, quảng bá, giữ gìn và phát huy giá trị di tích trong giới trẻ.

+ Tổ chức tuyên truyền, giới thiệu các di tích lịch sử, kiến trúc nghệ thuật cấp thành phố và các địa chỉ đồ hình thức song ngữ và lắp đặt QR code trên địa bàn Quận 7, Kết quả: Phòng Văn hoá và Thông tin quận đã hướng dẫn Ủy ban nhân dân phường Bình Thuận phối hợp với Đoàn Thanh niên phường xây dựng Kế hoạch số 136/KH-UBND ngày 28 tháng 6 năm 2024 kế hoạch phối hợp thực hiện các nội dung, mô hình điểm thường lĩnh bảo vệ và phát huy di sản văn hoá năm 2024 và đã tổ chức tuyên truyền, giới thiệu các di tích lịch sử, kiến trúc nghệ thuật cấp thành phố và các địa chỉ đồ hình thức song ngữ và lắp đặt QR code trên địa bàn Quận 7.

3. Các kết quả cụ thể:

3.1. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa:

Địa bàn Quận 7 hiện nay có 03 Di tích: Di tích lịch sử Thành Phố “Gò Ô Môi”, Di tích lịch sử Thành Phố “Chùa Long Hoa” và Di tích kiến trúc nghệ thuật Thành Phố “Đình Tân Quy Đông”. Trong năm 2024 UBND quận ban hành kế hoạch số 713/KH-UBND ngày 31/01/2024 về việc tăng cường công tác quản lý di sản văn hóa và tổ chức lễ hội trên địa bàn Quận 7 năm 2024; Kế hoạch số 894/KH-UBND ngày 07/02/2024 về triển khai kế hoạch thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hoá Việt Nam trên địa bàn Quận 7 năm 2024. Ban hành văn bản hướng dẫn UBND các phường và các Tổ Bảo vệ di tích tăng cường công tác quản lý, bảo vệ di tích, phòng chống cháy nổ, trộm cắp và không để xảy ra trộm cắp tại các di tích trên địa bàn quận.

3.2. Công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể:

Thực hiện Kế hoạch số 3693/KH-UBND ngày 11 tháng 10 năm 2022 của Ủy ban nhân dân thành phố về thực hiện Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2025 và thực hiện Kế hoạch số 2001/KH-SVHTT ngày 27 tháng 4 năm 2023 của Sở Văn hóa và Thể thao về triển khai thực hiện Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2025.

Phòng Văn hoá và Thông tin quận đã tham mưu Văn bản số 1661/ UBND – VHTT ngày 25 tháng 3 năm 2024 của Ủy ban nhân dân Quận 7 về triển khai kiểm kê di sản văn hoá phi vật thể trên địa bàn quận theo Văn bản số 1060/SVHTT-QLDS ngày 13 tháng 3 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao về triển khai kiểm kê di sản văn hoá phi vật thể (Đờn ca tài tử Nam Bộ) trên địa bàn Thành phố. Hiện Quận 7 có 07 phường và 01 đơn vị Trung tâm Văn hoá – Thể thao duy trì hoạt động của 08 Câu lạc bộ Đờn ca tài tử, cụ thể:

1. Câu lạc bộ Đờn ca tài tử của phường Bình Thuận;
2. Câu lạc bộ Đờn ca tài tử phường Tân Thuận Đông;

3. Câu lạc bộ Đờn ca tài tử phường Tân Kiểng;
 4. Câu lạc bộ Đờn ca tài tử phường Tân Thuận Tây;
 5. Câu lạc bộ Đờn ca tài tử của phường Tân Hưng;
 6. Câu lạc bộ Đờn ca Tài Tử của phường Tân Phú;
 7. CLB Đờn ca tài tử của phường Tân Quy,
 8. Câu lạc bộ Đờn ca tài tử của Trung tâm Văn hóa- Thể thao quận 7.
- Tổng số thành viên: 65 trong đó, số lượng người đờn là 38, số lượng người ca là 37, số lượng Nghệ nhân 06, số Nghệ nhân có khả năng truyền dạy 04.
 - Thực hiện kiểm kê trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số đang sinh sống tại địa phương. Đa số các dân tộc thiểu số trên địa bàn Quận vẫn lưu giữ và sử dụng trang phục truyền thống vào các dịp lễ, tết của các dân tộc.
 - Phối hợp khảo sát và lập hồ sơ đề xuất kiểm kê xếp hạng di tích:
 - Hiện nay, UBND Quận 7 đã có Văn bản số 875/UBND-VHTT ngày 06 tháng 02 năm 2024 gửi Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố và Trung tâm Bảo tồn và phát huy giá trị di sản Thành phố về việc có ý kiến đối với dự thảo danh sách đề xuất Đình Tân Thuận, Quận 7 vào danh mục kiểm kê di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn Thành phố giai đoạn 2021-2025.

3.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa:

Ủy ban nhân dân quận, phường thực hiện công tác tuyên truyền và quản bá các di sản văn hóa của Thành phố, Quận, phường qua trang mạng xã hội, nhóm Group Zalo, OA, fanpage.

3.4. Công tác tham gia tập huấn, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa:

Ủy ban nhân dân quận, phường cử cán bộ lãnh đạo, công chức, viên chức chuyên môn, Ban quản lý, Tổ Bảo vệ di tích, Chủ nhiệm, phó chủ nhiệm câu lạc bộ Đờn ca tài tử tham gia tập huấn do Sở Văn hoá và thể thao, Ủy ban nhân dân Quận tổ chức triển khai, phổ biến các văn bản quy phạm pháp luật về di sản văn hóa sâu rộng đến cán bộ, công chức viên chức, người lao động và các tầng lớp Nhân dân trên địa bàn phường. Tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, tuyên truyền cổ động trực quan, tuyên truyền lưu động, tổ chức các chương trình cổ động tương tác, xã hội hóa nhằm nâng cao nhận thức của các tầng lớp Nhân dân, qua đó nâng cao nhận thức pháp luật về bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa.

II. ĐÁNH GIÁ THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC:

1. Đánh giá chung:

1.1. Thuận lợi:

- Được sự hướng dẫn tận tình của Phòng quản lý di sản – Sở Văn hoá và Thể thao Thành phố, phòng Văn hóa và Thông tin quận chủ động triển khai, hướng dẫn cho UBND 10 phường về triển khai thực hiện các nội dung chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 và năm 2024.

- Đội ngũ cán bộ, công chức viên chức làm công tác văn hoá có trình độ, năng lực, chịu khó học hỏi, tiếp thu, có nhiều nỗ lực, cố gắng trong công tác quản lý và bảo tồn di sản.

- Mặt trận, các đoàn thể chính trị - xã hội, các cơ quan đơn vị, trường học, cán bộ làm công tác giáo dục, công tác văn hóa tích cực trong việc tham gia tổ chức hoạt động quản bá các di sản văn hóa của Thành phố, Quận.

1.2. Khó khăn, tồn tại, hạn chế và nguyên nhân:

- Nguồn kinh phí đầu tư cơ sở vật chất, kinh phí hoạt động cho chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa nói chung còn hạn chế, nhất là đối với di sản văn hoá phi vật thể (câu lạc bộ đờn ca tài tử) nên việc duy trì hoạt động và phát huy loại hình di sản này gặp nhiều khó khăn.

III. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP TRIỂN KHAI NĂM 2025:

- Tiếp tục tuyên truyền, phổ biến rộng rãi Quyết định số 1230/QĐ-TTg ngày 15 tháng 7 năm 2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam giai đoạn 2021 - 2025 và Quyết định số 2026/QĐ-TTg ngày 02 tháng 12 năm 2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa, các công trình tiêu biểu có ý nghĩa chính trị văn hóa, con người Việt Nam vì sự phát triển bền vững đất nước. Gắn với bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa gắn với phát triển du lịch; phục hồi và phát triển một số loại hình nghệ thuật truyền thống có nguy cơ bị mai một.

- Tiếp tục thực hiện Kế hoạch số 3693/KH-UBND ngày 11 tháng 10 năm 2022 của Ủy ban nhân dân thành phố về thực hiện Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2025;

- Tiếp tục triển khai thực hiện các chương trình bảo tồn và phát huy giá trị các di sản văn hóa phi vật thể “đàn ca tài tử Nam bộ”. Chỉ đạo kịp thời các đơn vị trên địa bàn khi có tổ chức các chương trình hội thi, liên hoan văn nghệ phải đưa nội dung “đờn ca tài tử Nam bộ” vào các cuộc thi cũng như các tiết mục trong chương trình văn nghệ phục vụ Nhân dân. Nhân rộng và phát triển CLB “Đờn ca tài tử Nam bộ”.

- Triển khai công tác tuyên truyền để nâng cao nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật về bảo vệ và phát huy di sản văn hóa của Thành phố, Quận.

- Tham gia các lớp tập huấn do Thành phố tổ chức về thực hiện chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2030.

- Kiến nghị Thành phố bố trí nguồn kinh phí kinh phí hỗ trợ hoạt động cho (câu lạc bộ đờn ca tài tử) tạo điều kiện để câu lạc bộ đờn ca tài tử duy trì hoạt động và chế độ đãi ngộ cho các Nghệ nhân dân gian.

IV. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT:

- Kiến nghị Thành phố bố trí nguồn kinh phí đầu tư cơ sở vật chất, kinh phí hoạt động cho (câu lạc bộ đờn ca tài tử) tạo điều kiện để câu lạc bộ đờn ca tài tử duy trì hoạt động và chế độ đãi ngộ cho các Nghệ nhân dân gian.

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 7 năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 của Ủy ban nhân dân Quận 7.

Nơi nhận:

- Sở Văn hoá và Thể thao Thành phố (Phòng QLDSVH);
- TT. UBND Quận;
- VP UBND Quận;
- Các phòng, ban, đơn vị thuộc quận;
- UBMTTQVN quận, các đoàn thể quận;
- UBND 10 phường;
- Lưu: VT, VH TT.

Nguyễn Thị Bé Ngoan

Số: 71 /BC-UBND

Quận 10, ngày 09 tháng 01 năm 2025

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản Văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025

Căn cứ Kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 về thực hiện Chương trình bảo tồn, phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh; Thực hiện công văn số 6545/SVHTT-QLDSVH ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể Thao về báo cáo kết quả thực hiện Chương trình bảo tồn, phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025.

Ủy ban nhân dân Quận 10 báo cáo kết quả thực hiện Chương trình bảo tồn, phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 10 năm 2024 cụ thể như sau:

I. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Triển khai ban hành các văn bản thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024.

Trên cơ sở văn bản chỉ đạo thực hiện kế hoạch Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản Văn hóa Việt Nam, Ủy ban nhân dân Quận 10 đã cụ thể hóa thành các chương trình, kế hoạch, văn bản cụ thể để triển khai cho cơ sở thực hiện.

Công văn số 317/UBND ngày 26 tháng 01 năm 2024 về việc tăng cường công tác bảo vệ, phát huy giá trị di sản văn hóa đảm bảo đón tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024;

Kế hoạch số 81/KH-UBND ngày 04 tháng 3 năm 2024 về Kiểm tra tổng thể việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn Quận 10;

Báo cáo số 855/BC-UBND ngày 23 tháng 3 năm 2024 về kiểm tra tổng thể việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn Quận 10;

Kế hoạch số 90/KH-UBND ngày 07 tháng 3 năm 2024 về kiểm tra, giám sát hoạt động của các di tích;

Công văn số 1754/UBND-TCKH ngày 29 tháng 5 năm 2024 của Ủy ban nhân dân quận về báo cáo kết quả kiểm tra tổng thể việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn quận 10.

Kế hoạch số 317/KH-UBND ngày 06 tháng 8 năm 2024 về triển khai thực hiện công tác quản lý di tích, di sản văn hóa trên địa bàn Quận 10 năm 2024;

Kế hoạch số 318/KH-UBND ngày 06 tháng 8 năm 2024 về thực hiện Chương trình bảo tồn, phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 10 đến năm 2024;

Công văn số 3168/UBND-VHTT ngày 10 tháng 9 năm 2024 về triển khai thực hiện công tác phòng, chống thiên tai; đảm bảo an ninh, an toàn tại công trình di tích trên địa bàn Quận 10;

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch của địa phương.

- Thực hiện tinh thần Nghị quyết Trung ương 05 khóa VIII và kết luận Hội nghị 10 Ban chấp hành TW Đảng khóa IX về “Phát huy và bảo vệ di sản văn hóa dân tộc nhằm đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của toàn xã hội”, Nghị quyết số 33- NQ/TW về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước quan tâm “Xây dựng cơ chế để giải quyết hợp lý, hài hòa giữa bảo tồn, phát huy di sản văn hóa với phát triển kinh tế - xã hội. Bảo tồn, tôn tạo các di tích lịch sử - văn hóa tiêu biểu, phục vụ giáo dục truyền thống và phát triển kinh tế; gắn kết bảo tồn, phát huy di sản văn hóa với phát triển du lịch. Phục hồi và bảo tồn một số loại hình nghệ thuật truyền thống có nguy cơ mai một”, quận đã tăng cường triển khai Chương trình bảo tồn, phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến các cơ quan, đơn vị trên địa bàn quận nhằm nâng cao ý thức trách nhiệm và vận động toàn dân tham gia bảo vệ, phát huy các giá trị di sản văn hóa vật thể và phi vật thể; đồng thời ngăn chặn kịp thời nguy cơ xuống cấp và xâm hại di sản, di tích trên địa bàn quận.

Hiện nay, trên địa bàn quận có 03 (ba) di tích cấp quốc gia: Di tích lịch sử - Văn hóa “Đình Chí Hòa” (Phường 13); di tích lịch sử “Hầm bí mật in ấn tài liệu của Hội ủng hộ vệ quốc đoàn thời kháng chiến chống Pháp” (còn gọi là hầm B - Phường 9); di tích lịch sử “Hầm chứa vũ khí thời kháng chiến chống Mỹ” (Phường 11) và 02 (hai) di tích lịch sử cấp Thành phố: chùa Ấn Quang và chùa Từ Nghiêm; 01 công trình, địa điểm trong Danh mục kiểm kê di tích giai đoạn 2016 – 2020 (Trại tạm giam Chí Hòa, Phường 13) và 01 công trình, địa điểm dự kiến đề xuất kiểm kê di tích giai đoạn 2021 – 2025 (Nhà khách Chính phủ, Phường 1).

3. Các kết quả cụ thể

3.1. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa

- Tham mưu Ủy ban nhân dân quận ban hành Kế hoạch số 90/KH-UBND ngày 07/3/2024 về kiểm tra, giám sát hoạt động của 05 di tích lịch sử - văn hóa tại Quận (Hầm chứa vũ khí thời kỳ chống Mỹ, Hầm in ấn ủng hộ Vệ quốc đoàn, Tổ đình Ấn Quang, Từ Nghiêm. Qua kiểm tra¹ nhận thấy việc lưu trữ, bảo quản cổ vật, hiện vật,

¹ Kế hoạch số 90/KH-UBND ngày 07 tháng 3 năm 2024 về kiểm tra, giám sát hoạt động của các di tích; Công văn số 3168/UBND-VHTT ngày 10 tháng 9 năm 2024 về triển khai thực hiện công tác phòng, chống thiên tai; đảm bảo an ninh, an toàn tại công trình di tích trên địa bàn Quận 10; Báo cáo số 605/BC-VHTT ngày 15 tháng 8 năm 2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin về kết quả khảo sát, kiểm tra hoạt động di tích quý 2, năm 2024; Báo cáo số 736/BC-VHTT ngày 09 tháng 10 năm 2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin về kết quả khảo sát, kiểm tra hoạt động di tích quý 3, năm 2024;

tài liệu, tư liệu, hình ảnh, hồ sơ được thực hiện tốt, đúng quy trình, quy định; không xảy ra tình trạng di tích bị xâm hại, lấn chiếm, cư ngụ bất hợp pháp trong di tích từ những năm trước; chưa phát hiện linh vật ngoại lai tại di tích; chưa xảy ra tình trạng mâu thuẫn nội bộ trong tổ chức trực tiếp quản lý di tích và việc tổ chức hoạt động tôn giáo, tín ngưỡng tại di tích được thực hiện đúng quy định pháp luật.

- Tổ chức hoạt động tôn giáo, tín ngưỡng đúng quy định pháp luật; công tác đảm bảo an ninh trật tự, phòng cháy chữa cháy tại các di tích được quan tâm thực hiện đúng quy định, nhất là trong dịp tổ chức các hoạt động lễ hội, phục vụ khách tham quan, cúng viếng.

- Công tác tham mưu cho Ủy ban nhân dân quận đầu tư kinh phí sửa chữa, nâng cấp di tích bằng nguồn ngân sách quận, nguồn kinh phí xã hội hóa và đề nghị Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh tiến hành thực hiện đề án di tu sửa chữa tổng thể từ nguồn ngân sách của thành phố, cụ thể:

+ **Di tích lịch sử “Hầm bí mật chứa vũ khí trong thời kỳ chống Mỹ”, số 183/4 Ba Tháng Hai, Phường 11, Quận 10:** sau khi hoàn thành việc tu sửa cấp thiết theo quyết định số 9657/QĐ-UBND ngày 22/10/2019 của Ủy ban nhân dân Quận 10 với kinh phí tu sửa cấp thiết: 826.661.876 đồng (Tám trăm hai mươi sáu triệu sáu trăm sáu mươi một ngàn tám trăm bảy mươi sáu đồng), đến nay di tích đã hoạt động ổn định, hiệu quả.

+ **Di tích lịch sử “Cơ sở in ấn của Hội ủng hộ Vệ Quốc Đoàn” (Hầm B), số 122/351 Ngô Gia Tự, Phường 9, Quận 10:** Di tích đã hoàn thành tu bổ cấp thiết và nghiệm thu công trình di tích từ nguồn ngân sách quận với tổng số tiền 759.272.000 đồng, có trang bị thêm hệ thống loa âm thanh, ti vi trình chiếu, xây dựng Clip về di tích, xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh khu vực sân, trang bị thêm ghế ngồi phục vụ khách tham quan.

+ **Di tích lịch sử - văn hóa “Đình Chí Hòa”, số 475/77 Cách Mạng Tháng Tám, Phường 13, Quận 10:** Đình Chí Hòa được thực hiện trùng tu theo Quyết định số 4587/QĐ-UBND ngày 16/12/2019 của Ủy ban nhân dân Thành phố về phê duyệt dự án đầu tư Tu bổ, tôn tạo di tích, kiến trúc - nghệ thuật đình Chí Hòa và Quyết định số 504/QĐ-UBND ngày 9/2/2021 của Ủy ban nhân dân Thành phố về phê duyệt điều chỉnh dự án đầu tư “Tu bổ, tôn tạo di tích, kiến trúc – nghệ thuật quốc gia đình Chí Hòa” với tổng kinh phí được phê duyệt 33.996.139.875 đồng. Hiện nay, Phòng Văn hóa và Thông tin tiếp tục phối hợp các ngành chức năng và Ban quản lý Đình Chí Hòa giám sát dự án đầu tư Tu bổ, tôn tạo di tích, kiến trúc – nghệ thuật quốc gia đình Chí Hòa, số 475/77 Cách Mạng Tháng Tám, Phường 13, Quận 10.

+ **Di tích lịch sử “Chùa Ấn Quang”, “Chùa Từ Nghiêm”:** là 2 cơ sở tôn giáo được bảo quản tốt, thực hiện tốt nếp sống văn minh, an ninh trật tự, không mê tín dị đoan, bói toán, xin xăm, đốt vàng mã và hạn chế thấp nhất việc thắp hương của người đến cúng viếng với phương châm “Một nén hương thập phương chứng giám”.

- Thực hiện Quyết định số 550/QĐ-UBND ngày 22 tháng 02 năm 2024 của Ủy ban nhân dân Thành phố về ban hành Kế hoạch kiểm tra tổng thể việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hoá trên địa bàn Thành phố, Ủy ban nhân dân Quận 10 đã thành lập đoàn kiểm tra việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại

các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn Quận 10²: Di tích Hàm bí mật chứa vũ khí thời kháng chiến chống Mỹ và Cơ sở in ấn của Hội Ủng hộ Vệ quốc đoàn (02 di tích giao cho Trung tâm Văn hóa Hòa Bình quản lý); Di tích Đình Chí Hòa (Ban Quản lý đình quản lý); Di tích Chùa Ấn Quang và Chùa Từ Nghiêm (02 di tích do người đại diện cơ sở tôn giáo quản lý); Trại tạm giam Chí Hòa (thuộc danh mục kiểm kê di tích của Thành phố do Công an Thành phố quản lý). Qua công tác kiểm tra chỉ có 01 di tích (Đình Chí Hòa) có thực hiện báo cáo số thu chi đầy đủ với tổng số tiền 526.216.400 đồng trong năm 2023 và 02 di tích (Di tích Hàm bí mật chứa vũ khí thời kháng chiến chống Mỹ, Cơ sở in ấn của Hội Ủng hộ Vệ quốc đoàn) và Trại tạm giam Chí Hòa không có đặt thùng tiền công đức; Chùa Từ Nghiêm và Chùa Ấn Quang) không phát sinh thu chi.

- Tiếp tục phối hợp vận động, lập hồ sơ khoa học xếp hạng di tích đối với Trại giam Chí Hòa, số 324 đường Hòa Hưng, Phường 13 Quận 10; nhà số 499/20 đường Cách Mạng Tháng Tám, Phường 13 Quận 10 và đề xuất kiểm kê di tích giai đoạn 2021 – 2025 đối với Nhà khách Chính phủ.

3.2. Công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể

- Quận đã phối hợp với Trung tâm Văn hóa Hòa Bình, 14 phường, Ban quản lý di tích thực hiện rà soát, kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể tại các đình, miếu có tổ chức lễ hội Kỳ Yên hàng năm (Miếu Ngũ Hành, Phường 2; Miếu Thần Thần Hoàng Bồn Cảnh, Phường 11; Đình Thần Vĩnh Viễn, Phường 8; Miếu Bà Nam Phương, Phường 10) duy trì tổ chức lễ hội Kỳ Yên hàng năm tại các đình, miếu trên có quy mô nhỏ, nội bộ theo họ tộc. Đối với di tích lịch sử - văn hóa Đình Chí Hòa hiện nay đang thực hiện trùng tu theo Quyết định số 4587/QĐ-UBND ngày 16/12/2019 của Ủy ban nhân dân Thành phố. Vì vậy, Lễ Hội Kỳ Yên năm 2024 tại Đình Chí Hòa chỉ tổ chức phần Lễ đơn giản, không tổ chức phần Hội, chủ yếu để nhân dân đến dâng hương, chiêm bái trong thời gian 02 ngày 25, 26/3/2024. Ban quản lý Đình thực hiện tốt công tác thông tin, tuyên truyền thời gian Đình mở cửa để nhân dân đến dâng hương. Ủy ban nhân dân gắn thông báo, tuyên truyền nhắc nhở các hộ dân xung quanh Đình không lấn chiếm lòng hẻm, đảm bảo lưu thông, di chuyển của nhân dân đến dâng hương cúng đình. Ngoài ra, Câu lạc bộ Tình người Quan họ tại Phường 12 (loại hình di sản văn hóa phi vật thể Dân ca Quan họ Bắc Ninh theo Quyết định số 38/QĐ-HDSVHVN ngày 19/11/2014) duy trì sinh hoạt thường xuyên với 28 hội viên.

- Trong năm, đơn vị đã chủ động tham mưu các văn bản, kế hoạch thực hiện kịp thời, đúng tiến độ đề ra³. Thực hiện Chương trình hành động quốc gia bảo vệ

² Kế hoạch số 81/KH-UBND ngày 04 tháng 3 năm 2024 về Kiểm tra tổng thể việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn Quận 10; Báo cáo số 855/BC-UBND ngày 23 tháng 3 năm 2024 về kiểm tra tổng thể việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn Quận 10; Công văn số 1754/UBND-TCKH ngày 29 tháng 5 năm 2024 của Ủy ban nhân dân quận về báo cáo kết quả kiểm tra tổng thể việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn quận 10.

³ Công văn 145/VHTT ngày 06 tháng 3 năm 2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin về tổ chức Lễ Kỳ Yên năm 2024 tại đình Chí Hòa; Công văn số 247/VHTT ngày 10 tháng 4 năm 2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin về kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể; Công văn số 3034/ UBND-VX ngày 29 tháng 8 năm 2024 về góp ý dự thảo Tờ trình và dự thảo Nghị quyết thực hiện chính sách hỗ trợ đối với văn nghệ sĩ, nghệ nhân và câu lạc bộ trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể tại Thành phố Hồ Chí Minh; Công văn số

Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ, nhằm đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức của toàn xã hội, đặc biệt là thế hệ trẻ đối với việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa nói chung, Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ nói riêng; tạo điều kiện thuận lợi cho việc thực hành, lưu truyền, sáng tạo và truyền dạy Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ trong cộng đồng nhằm nâng cao đời sống văn hóa, tinh thần của cộng đồng và Nhân dân Quận 10. Hiện nay trên địa bàn Quận 10 có 01 Câu lạc bộ Đờn ca tài tử thuộc Trung tâm Văn hóa Hòa Bình quận quản lý với 18 hội viên tham gia sinh hoạt thường xuyên và 05 nhóm, câu lạc bộ Đờn ca tài tử khác do các Phường quản lý, với 41 người, các Câu lạc bộ Đờn ca tài tử duy trì sinh hoạt định kỳ, hoặc đột xuất, tham gia luyện tập và biểu diễn khi có Lễ hội và sự kiện phạm vi phục vụ đến từng Tổ dân phố, Khu phố, Phường, Quận và được mở rộng đến trí thức, học sinh, sinh viên, công nhân.

3.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa

- Quận tổ chức thực hiện chuyên mục video “Vi vu Quận 10”, nhằm giới thiệu các di tích lịch sử, bia tưởng niệm, tượng đài, bảo tàng và những điểm đến văn hóa, giải trí, ẩm thực ... tôn vinh nét đẹp truyền thống, quảng bá hình ảnh Quận 10 đến đông đảo người dân, du khách trong và ngoài quận. Đến nay quận đã giới thiệu 26 điểm đến (mỗi video, clip có thời lượng từ 2 -3 phút), đảm bảo tính chính xác, trung thực, không vi phạm sở hữu trí tuệ, thuần phong mỹ tục, tôn trọng tự do tính ngưỡng, văn hóa vùng miền trên kênh youtube “Quận 10 ngày nay” và trang fanpage Hòa Bình

- Phối hợp với Quận đoàn xây dựng cơ sở dữ liệu “Bản đồ số các di tích lịch sử và bia tưởng niệm trên địa bàn Quận 10” với 02 phiên bản Tiếng Việt và Tiếng Anh (tập tin hình ảnh minh họa; tập tin âm thanh) gồm 06 địa điểm: Di tích lịch sử Cơ sở in ấn Hội ủng hộ Vệ quốc đoàn thời kỳ chống thực dân Pháp - Hàm B; Di tích lịch sử Hàm bí mật chứa vũ khí thời kỳ kháng chiến chống Mỹ; Bia truyền thống Vườn Lài; Bia tưởng niệm Cố Tổng Bí thư Trần Phú; Bia tưởng niệm Anh hùng Lực lượng vũ trang Nhân dân - Liệt sĩ Trần Văn Kiều và Anh hùng Lực lượng vũ trang Nhân dân - Liệt sĩ Lê Thị Riêng Nhà bia ghi danh liệt sĩ Quận 10.

- Thực hiện lắp đặt bảng giới thiệu thông tin về di tích lịch sử, khu vực bia tưởng niệm, trên nền tảng số hóa dữ liệu (quét mã QR code) giới thiệu thông tin chi tiết địa điểm di tích lịch sử bằng Tiếng Việt và Tiếng Anh, hình ảnh, clip, tư liệu ...

- Ngoài ra, Phòng Văn hóa và Thông tin đẩy mạnh công tác phát huy giá trị lịch sử được thông qua các sản phẩm du lịch đặt trưng “Quận 10 - Nơi lịch sử ghi dấu”, sản phẩm du lịch liên Quận 1,3,10 “Biệt động Sài Gòn – Những căn hầm huyền thoại” để góp phần bảo tồn, phát huy các giá trị các di tích, di sản văn hóa, giáo dục truyền thống cách mạng, yêu nước của nhân dân ta.

- Tổ chức tuyên truyền sách “Di tích lịch sử và những điểm đến tại Quận 10” (bản in giấy và bản điện tử) ý nghĩa các tên đường trên địa bàn Quận 10 đến du

khách hiểu rõ thêm những giá trị lịch sử, chính trị xã hội, bản sắc văn hóa, những dấu ấn của thời gian tại các con đường của Quận 10 góp phần phát huy giá trị di tích lịch sử - di sản văn hóa trên địa bàn.

3.4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa

- Thường xuyên tham gia tập huấn nâng cao năng lực quản lý bảo tồn và phát huy giá trị di sản, di tích cho cán bộ có liên quan, các tổ chức, cá nhân quản lý trực tiếp trông coi di tích do thành phố tổ chức hàng năm; cũng như phối hợp đẩy mạnh công tác thanh tra, kiểm tra hoạt động tu bổ, phục hồi di tích, kiên quyết xử lý các vụ việc vi phạm làm ảnh hưởng tới giá trị di tích.

- Tổ chức tuyên truyền rộng rãi về giá trị của di tích, công tác bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích và công khai dự án tu bổ di tích trước khi triển khai để nhân dân biết, tham gia giám sát, đóng góp ý kiến, góp phần nâng cao nhận thức và tạo sự đồng thuận về thực hiện các dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích.

II. ĐÁNH GIÁ THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC

- Nhìn chung, công tác quản lý hoạt động di sản trên địa bàn quận được quan tâm triển khai thực hiện đồng bộ, đạt hiệu quả cao, đảm bảo chất lượng theo yêu cầu quy định về công tác bảo tồn và phát huy giá trị di tích.

- Sự quan tâm và chỉ đạo sâu sát của các cấp lãnh đạo, cùng với các chính sách hỗ trợ từ Thành phố và sự chủ động của địa phương đã góp phần thực hiện hiệu quả công tác tu bổ, bảo tồn hiệu quả các di tích trên địa bàn Quận.

- Ban quản lý di tích được tập huấn nâng cao năng lực quản lý, bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích cho cán bộ có liên quan, các tổ chức, cá nhân quản lý trực tiếp trông coi di tích góp phần đẩy mạnh công tác rà soát, kiểm tra hoạt động tu bổ, phục hồi di tích, kiên quyết xử lý các vụ việc vi phạm làm ảnh hưởng tới giá trị di tích.

- Nhận thức của cộng đồng về công tác bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản ngày càng được nâng cao thông qua các chương trình tuyên truyền, triển khai hiệu quả các văn bản từ trung ương đến thành phố⁴.

- Công tác phát huy giá trị lịch sử được quan tâm thực hiện thông qua các giải pháp như xây dựng các sản phẩm du lịch đặc trưng, phát hành tài liệu “di tích lịch sử và những điểm đến của Quận 10”... đã góp phần bảo tồn, phát huy bền vững giá trị các di tích, di sản văn hóa, giáo dục truyền thống cách mạng, yêu nước của nhân dân ta.

III. NHIỆM VỤ TRIỂN KHAI NĂM 2025

- Tiếp tục triển khai thực hiện hiệu quả các nội dung tại Kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Thành phố nhằm cụ thể hóa mục tiêu bảo tồn và phát huy giá trị các di sản, các công trình có giá trị tiêu biểu,

⁴ Quyết định số 1230/QĐ-TTg, ngày 15/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021 - 2025; Kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Thành phố về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh. Ý nghĩa, tầm quan trọng của Quyết định số 36/2005/QĐ-TTg ngày 24/02/2005 của Thủ tướng Chính phủ về Ngày Di sản Việt Nam

có ý nghĩa chính trị, văn hóa, lịch sử, truyền thống đặc sắc, góp phần xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam vì sự phát triển bền vững đất nước.

- Tiếp tục triển khai thực hiện Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” trên địa bàn Quận 10 đến năm 2025.

- Tiếp tục triển khai thực hiện Kế hoạch Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn Quận 10 đến năm 2025. Trong đó thực hiện tổ chức các hoạt động Đờn ca tài tử Nam Bộ; phát triển một số điểm trình diễn di sản văn hóa phi vật thể nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ để phục vụ công chúng và du khách.

- Tổ chức hoạt động kỷ niệm Ngày Di sản Văn hóa Việt Nam (23/11) gắn với các hoạt động Đờn ca tài tử Nam bộ được Tổ chức Giáo dục, khoa học và Văn hóa của Liên hợp quốc (UNESCO) ghi danh là di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại.

- Xây dựng chương trình giới thiệu, biểu diễn nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ phục vụ học đường năm 2025.

- Ứng dụng công nghệ thông tin trong truyền thông, quảng bá phát triển du lịch đến di tích như: cập nhật, vận hành ứng dụng hệ thống thông tin địa lý GIS trong công tác quản lý nhà nước về di tích, thực hiện video, infographic quảng bá di tích, mã QR tại các di tích lịch sử, điểm đến du lịch...

- Cử nhân sự tham gia Hội nghị, tập huấn bồi dưỡng công tác quản lý di sản văn hóa, công tác đặt tên, đổi tên đường trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

- Khảo sát, học tập kinh nghiệm trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa tại các tỉnh, thành trong nước.

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản Văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 của Ủy ban nhân dân Quận 10./.

Nơi nhận:

- Sở VH&TT TPHCM;
- P. QLDSVH (Sở VH&TT TPHCM);
- T/T Quận ủy Q10;
- UBND Q10 (CT, PCT/VX);
- VP. UBND Quận (CVP, các PVP);
- Phòng VH&TT Q10;
- Lưu: VT.

KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Bùi Thế Hải

ỦY BAN NHÂN DÂN QUẬN 12

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số: ~~10704~~/BC-UBND-VHTT

Quận 12, ngày ~~30~~ tháng ~~12~~ năm 2024

BÁO CÁO

Về kết quả thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy
bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024
và phương hướng nhiệm vụ năm 2025

Căn cứ Công văn số 6545/SVHTT-QLDSVH ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố về việc báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025.

Ủy ban nhân dân quận báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Quận 12 năm 2024, như sau:

I. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC:

1. Triển khai ban hành các văn bản thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024:

- Kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Thành phố về thực hiện Chương trình Bảo tồn và Phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh;

- Kế hoạch số 133/KH-SVHTT ngày 10 tháng 01 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao về triển khai Kế hoạch thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024.

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024:

- Kế hoạch số 677/KH-UBND-VHTT ngày 31 tháng 01 năm 2024 của Ủy ban nhân dân quận về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Quận 12 năm 2024.

- Kế hoạch số 1027/KH-UBND-VHTT ngày 22 tháng 02 năm 2024 của Ủy ban nhân dân quận về công tác Bảo tồn và phát huy các giá trị di tích lịch sử - văn hóa; công tác đặt, đổi tên đường, phố và công trình công cộng năm 2024.

- Công văn số 498/UBND-VHTT ngày 24/01/2024 V/v tăng cường công tác bảo vệ, phát huy giá trị di sản văn hóa đảm bảo đón Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024.

- Công văn số 6598/UBND-VHTT ngày 04/9/2024 văn V/v triển khai thực hiện công tác phòng, chống thiên tai, an ninh, an toàn tại công trình di tích trên địa bàn quận.

3. Các kết quả cụ thể:

3.1. Về công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa:

- Trong năm 2024, trên địa bàn Quận 12 không xảy ra các trường hợp xâm hại, hủy hoại di tích; xây dựng công trình trong các khu vực bảo vệ di tích trái quy định pháp luật; mất hiện vật tại di tích.

- Thường xuyên phối hợp các sở, ngành thành phố trong công tác quản lý, tôn tạo, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử trên địa bàn quận.

+ Đề xuất Sở Văn hóa và Thể thao, Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố xem xét cho chủ trương Quận 12 nâng cấp, tu bổ cảnh quan tại di tích Đền Nguyễn Ảnh Thủ, phường Tân Thới Nhất bằng nguồn kinh phí xã hội hóa khoảng 34.253.000 đồng.

+ Hoàn thành tu bổ phục hồi di tích lịch sử cấp thành phố đình Tân Hối, phường Tân Hưng Thuận với kinh phí 14.643.000.000 đồng.

+ Thực hiện tu sửa Nhà tưởng niệm Nguyễn An Ninh với tổng kinh phí 199.300.000 đồng; trong đó kinh phí từ nguồn ngân sách quận cấp là 169.300.000 đồng, kinh phí từ nguồn xã hội hóa là 30.000.000 đồng (gia đình cụ Nguyễn An Ninh đóng góp).

+ Trao đổi với Sở Văn hóa và Thể thao trong việc sử dụng tạm di tích lịch sử Đình Hanh Phú để làm điểm sinh hoạt cho Văn phòng khu phố 2, phường An Phú Đông.

+ Đề xuất Sở Văn hóa và Thể thao về tu sửa cấp thiết di tích Đình Hanh Phú (*Sở Văn hóa và Thể thao đề nghị kinh phí sửa chữa từ nguồn xã hội hóa của Đình Hanh Phú*).

- Phối hợp Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố triển khai thực hiện Kế hoạch Lập hồ sơ khoa học để xếp hạng di tích Khu tưởng niệm Vườn Cau Đỏ tại phường Thạnh Xuân, Quận 12.

- Phối hợp Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố thực hiện khảo sát, lập hồ sơ vị trí, hiện trạng phần đất của Khu tưởng niệm Vườn Cau Đỏ. Hoàn thành công trình sửa chữa Khu tưởng niệm Vườn Cau Đỏ, phường Thạnh Xuân.

- Phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao, Trung tâm Bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa Thành phố tổ chức Tọa đàm khoa học di tích lịch sử Khu tưởng niệm Vườn Cau Đỏ với sự tham gia của 60 đại biểu.

Tổ chức, phối hợp với các cơ quan, đoàn thể tổ chức các hoạt động phát huy giá trị di tích:

- Phối hợp Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố triển khai thực hiện Kế hoạch Lập hồ sơ khoa học để xếp hạng di tích Khu tưởng niệm Vườn Cau Đỏ tại phường Thạnh Xuân, Quận 12.

- Phối hợp Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố thực hiện khảo sát, lập hồ sơ vị trí, hiện trạng phần đất của Khu tưởng niệm Vườn Cau Đỏ.

- Khảo sát, sửa chữa Khu tưởng niệm Vườn Cau Đỏ, phường Thạnh Xuân.

- Phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao, Trung tâm Bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa Thành phố tổ chức Tọa đàm khoa học di tích lịch sử Khu tưởng niệm Vườn Cau Đỏ với sự tham gia của 60 đại biểu.

- Đưa các di tích lịch sử vào danh sách các điểm đến du lịch trên địa bàn Quận 12, tạo điều kiện cho người dân trên địa bàn Quận 12 nói riêng và Thành phố nói chung tìm hiểu về các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn quận. Các hoạt động cụ thể bao gồm:

- + Tổ chức 76 suất biểu diễn văn nghệ tại các điểm sinh hoạt văn hóa, các di tích và điểm du lịch trên địa bàn quận phục vụ Nhân dân thu hút 23.350 lượt người xem.

- + Các trường tiểu học, trung học cơ sở trên địa bàn quận tổ chức lồng ghép dạy lịch sử địa phương vào các hoạt động giáo dục ngoài giờ, chính khóa,... các trường đã thực hiện tổ chức 60 tour tham quan di tích lịch sử tại Quận 12 cho 13.905 học sinh.

- + Phục vụ khách tham quan và giới thiệu quảng bá du lịch tại Nhà truyền thống Chiến khu An Phú Đông, Nhà tưởng niệm Nguyễn An Ninh, Khu tưởng niệm Vườn Cau đỏ với 167 đoàn, 20.820 lượt người. Trung tâm Văn hóa - Thể thao quận thực hiện hỗ trợ tư vấn, giới thiệu địa điểm tham quan miễn phí cho các đoàn khách du lịch trong và ngoài quận khi có nhu cầu tham quan du lịch trong ngày trên địa bàn Quận 12.

3.2. Công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể:

- Tổ chức Chương trình biểu diễn Nghệ thuật Đờn ca tài tử “Bản sắc phương Nam” gồm 08 tiết mục đờn ca tài tử với sự tham gia biểu diễn của các nghệ sĩ, nghệ nhân đến từ Khoa Âm nhạc dân tộc Nhạc viện Thành phố; Nhà hát ca múa dân tộc Bông Sen và Câu lạc bộ văn nghệ sĩ Quận 12, thu hút khoảng 600 du khách tham dự.

- Tổ chức chương trình biểu diễn nghệ thuật, đờn ca tài tử hưởng ứng Lễ hội Sông nước Thành phố Hồ Chí Minh lần 2 năm 2024 nhằm quảng bá loại hình nghệ thuật truyền thống của dân tộc đến người dân và khách du lịch, thu hút khoảng 900 lượt du khách.

- Tổ chức chương trình Giới thiệu nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ và hoạt động trao tặng thẻ Bảo hiểm y tế cho 08 em học sinh có hoàn cảnh khó

khăn nhân kỷ niệm 79 năm Ngày Nam Bộ kháng chiến với sự tham gia của hơn 500 em học sinh.

- Quận có 02 câu lạc bộ đờn ca tài tử gồm: Tri âm dạ khúc với hơn 20 thành viên, câu lạc bộ Văn nghệ sĩ với hơn 10 người thành viên câu lạc bộ đều có tâm huyết nhiệt tình, thường xuyên biểu diễn tại các Nhà văn hóa. Trong thời gian qua được duy trì và phát triển tốt, đáp ứng được nhu cầu hưởng thụ và sáng tạo nghệ thuật của quần chúng nhân dân, góp phần bảo tồn và phát huy một loại hình văn hóa dân gian đặc biệt mang tính đặc thù của vùng Tây Nam bộ.

Thực hiện kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn Quận 12.

3.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa:

Triển khai thực hiện mô hình, công trình tiêu biểu về xây dựng Không gian văn hóa Hồ Chí Minh phù hợp với thực tiễn của địa phương:

- Triển khai thực hiện xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh trên lĩnh vực Văn hóa và Thể thao đến năm 2025. Thực hiện Báo cáo số 598/BC-VHTT ngày 19/9/2024 về kết quả xây dựng mô hình không gian văn hóa Hồ Chí Minh. Mô hình không gian văn hóa Hồ Chí Minh được xây dựng mới trên địa bàn quận gồm: Không gian văn hóa Hồ Chí Minh trực tuyến tại Trụ sở Ủy ban nhân dân quận và Không gian văn hóa Hồ Chí Minh gắn với thư viện cộng đồng.

- Thực hiện tuyên truyền, giới thiệu chuyên mục “Không gian văn hóa Hồ Chí Minh trên lĩnh vực văn học, nghệ thuật”, đến nay có 39 bài viết, hơn 29.000 lượt tiếp cận, 54 lượt chia sẻ trên trang thông tin điện tử, trang facebook và tài khoản zalo của Ủy ban nhân dân quận.

- Phát triển và nhân rộng mô hình tủ sách gia đình, tủ sách dòng họ, tủ sách trường học, mô hình “Gia đình đọc sách - Gắn kết yêu thương” đến các cơ quan, đơn vị và Ủy ban nhân dân 11 phường.

3.4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa:

Rà soát, đăng ký tham gia đào tạo, bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ, công chức làm công tác quản lý di sản văn hóa để quản lý, bảo tồn và phát huy hiệu quả giá trị di sản văn hóa. Năm 2024, quận cử 09 người tham dự Hội nghị tập huấn, bồi dưỡng công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa.

II. NHẬN XÉT - ĐÁNH GIÁ:

Sự phối hợp, hướng dẫn của sở, ngành thành phố giúp Ủy ban nhân dân quận tổ chức, triển khai hướng dẫn công tác quản lý nhà nước về việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa; kịp thời ngăn chặn tình hình xâm hại các di tích trên địa bàn.

Việc tu bổ, tôn tạo, bảo vệ các di sản văn hóa giúp tạo ra nhiều điểm nghiên cứu, tham quan, du lịch, góp phần nâng cao đời sống Nhân dân. Nâng cao một bước nhận thức của cộng đồng về bảo vệ di sản văn hoá. Tạo niềm tin

trong Nhân dân, thúc đẩy xã hội hoá công tác bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hoá. Công tác quản lý di tích lịch sử văn hóa, nhằm giáo dục truyền thống giữ nước và dựng nước của dân tộc, giáo dục tinh thần yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội và lòng tự hào về truyền thống cách mạng của Chiến khu An Phú Đông, Vườn Cau Đỏ.

Tuy nhiên cán bộ chuyên trách về công tác quản lý di sản văn hóa còn thiếu và yếu, nên công tác quản lý Nhà nước còn hạn chế.

III. NHIỆM VỤ TRIỂN KHAI NĂM 2025:

- Tập trung tuyên truyền nâng cao nhận thức của cán bộ, công chức, viên chức, đoàn viên, hội viên và Nhân dân về giá trị di sản văn hóa vật thể, phi vật thể nhằm góp phần bảo tồn, phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa của dân tộc.

- Tiếp tục phối hợp các cơ quan, đơn vị tổ chức các chương trình biểu diễn giới thiệu các loại hình nghệ thuật gắn với di sản văn hóa, tạo điều kiện giao lưu, phối hợp để quảng bá.

- Tổ chức hoạt động về nguồn, buổi sinh hoạt chính trị cho đoàn viên, thanh niên tại các di tích lịch sử - văn hóa nhằm tuyên truyền giáo dục lịch sử vùng đất, con người và giá trị các di tích trên địa bàn Quận 12.

- Thực hiện trình tự, thủ tục kiểm kê, tu bổ, tôn tạo các di tích trên địa bàn quận quản lý theo quy định của pháp luật.

- Tiếp tục xây dựng các chương trình tham quan tại các di tích, điểm đến du lịch tiêu biểu của quận; đồng thời, xây dựng giải pháp hiệu quả trong việc đưa các di tích vào chuỗi sản phẩm du lịch tại quận. Tiếp tục thực hiện các giải pháp hiệu quả trong việc giới thiệu các di sản văn hóa trong chương trình “Mỗi quận/huyện có ít nhất một sản phẩm du lịch đặc trưng”.

- Đào tạo, bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ, công chức làm công tác quản lý di sản văn hóa để quản lý, bảo tồn và phát huy hiệu quả giá trị di sản văn hóa.

IV. KIẾN NGHỊ:

Sở Văn hóa và Thể thao sớm có Quyết định ban hành Quy chế tổ chức và hoạt động của các Ban Quản lý, Ban Quý tế, Ban Trị sự ... đối với các di tích lịch sử - văn hóa và cơ sở tín ngưỡng nhằm phát huy những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc, ngăn chặn hiện tượng mê tín dị đoan trong sinh hoạt tín ngưỡng góp phần đảm bảo an ninh trật tự trên địa bàn trong thời gian tới là phù hợp điều kiện thực tế. Cần có kế hoạch thường xuyên mở các lớp tập huấn, bồi dưỡng về Luật Di sản văn hóa, Luật Du lịch để cán bộ, công chức làm công tác văn hóa – xã hội ở các phường có điều kiện học tập, nâng cao nghiệp vụ chuyên môn và phục vụ tốt cho công tác tuyên truyền về các di tích lịch sử tại cơ sở.

Trên đây là báo cáo thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 12 trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025.

Nơi nhận:

- Sở VH-TT/TP;
- Phòng QLDSVH;
- TT. Quận ủy;
- UBND/Q: CT, PCT/VX;
- VP. Quận ủy;
- VP.UBND/Q;
- UBND 11 phường;
- Lưu: VT, VHTT(1b).H.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Võ Thị Chính

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện kế hoạch chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025

Thực hiện Công văn số 6545/SVHTT - QLDSVH ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao về báo cáo kết quả thực hiện kế hoạch và chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025.

Ủy ban nhân dân quận Bình Tân báo cáo như sau:

I. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Triển khai ban hành các văn bản thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024

Trong năm 2024, để thực hiện kế hoạch và chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam, Ủy ban nhân dân quận đã ban hành Công văn số 436/UBND ngày 29 tháng 01 năm 2024 của Ủy ban nhân dân quận Bình Tân về việc tăng cường công tác bảo vệ, phát huy giá trị di sản văn hóa, đảm bảo Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024; Công văn số 1595/UBND ngày 19/4/2024 của Ủy ban nhân dân quận Về tăng cường công tác bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể, Công văn số 3784/UBND ngày 19 tháng 08 năm 2024 về triển khai thực hiện công tác phòng, chống thiên tai, an ninh, an toàn tại công trình di tích trên địa bàn quận.

Để thực hiện có hiệu quả Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” trên địa bàn quận, Quận cũng đã ban hành Kế hoạch số 252/KHPPH –UBND –UBMTTQ –HLHPN-HLHTN tổ chức Hội thi biểu diễn trang phục các dân tộc Việt Nam Chủ đề: “Bản sắc Văn hóa Việt” nhằm chào mừng “Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam”, chào mừng thành công Đại hội đại biểu Mặt trận Tổ quốc Việt Nam quận Bình Tân Lần thứ V, nhiệm kỳ 2024 – 2029; chào mừng Đại hội đại biểu các dân tộc thiểu số quận Bình Tân Lần thứ III, giai đoạn 2024 - 2029 và chào mừng Đại hội đại biểu Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam quận Bình Tân Lần thứ V, nhiệm kỳ 2024 – 2029, cũng là ngày hội để tổ chức trình diễn trang phục các dân tộc trên địa bàn quận.

Qua hội thi Ban tổ chức đã trao tổng giải thưởng hơn 11.000.000 triệu đồng cho các đội tham gia đồng thời thông qua công tác hội thi đã cổ vũ cho Đoàn viên thanh niên, Hội viên và nhân dân các dân tộc thiểu số trên địa bàn phát huy được giá trị bản sắc dân tộc, giữ gìn bản sắc dân tộc.

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch của địa phương.

Quận đã triển khai thực hiện công tác khảo sát, thực hiện danh mục kiểm kê di sản tại Đình An Lạc, phục vụ cho việc lập hồ sơ xếp hạng di tích, công tác thực hiện các thủ tục phối hợp cùng Hội Nông dân Thành phố khảo sát sửa chữa Bia 26 Vị Nông dân bị giặc Pháp sát hại, vị trí bia tọa lạc tại Phường Bình Hưng Hòa, đến nay đã hoàn thành việc ghi vốn sửa chữa và tiến hành thi công công trình.

Tiếp tục triển khai, tổ chức thực hiện Kế hoạch số 574/KH-UBND ngày 14 tháng 12 năm 2022 của Ủy ban nhân dân quận về thực hiện Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” trên địa bàn quận Bình Tân đến năm 2025, phối hợp với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội quận tổ chức thành công Hội thi “Bản sắc văn hóa Việt” với 25 đội thi tham dự, mỗi đội thi biểu diễn và thuyết minh giới thiệu về 03 bộ trang phục truyền thống của đồng bào dân tộc.

3. Các kết quả cụ thể

3.1. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa:

Tiếp tục triển khai thực hiện Kế hoạch số 309/KH-UBND ngày 18 tháng 5 năm 2023 về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn quận Bình Tân đến năm 2030. Ủy ban nhân dân Quận xây dựng và triển khai Kế hoạch số 110/KH-UBND ngày 05 tháng 02 năm 2024 về bảo tồn và phát huy giá trị của các di tích lịch sử - văn hóa năm 2024 trên địa bàn quận Bình Tân.

Chỉ đạo phòng Văn hóa và thông tin quận phối hợp phòng Tài chính – Kế hoạch, phòng Tài nguyên và Môi trường, phòng Quản lý đô thị quận, Ủy ban nhân dân phường Bình Hưng Hòa khảo sát tính pháp lý, đề xuất nâng cấp, sửa chữa Bia 26 vị Nông dân phường Bình Hưng Hòa.

Thực hiện công tác bảo tồn di tích theo quy định đối với 03 di tích văn hóa gồm: di tích Chùa Long Thạnh - Phường Tân Tạo, di tích Đình Tân Khai - Phường Bình Trị Đông và di tích Kiến trúc Nghệ thuật Đình Bình Trị Đông - Phường Bình Trị Đông A được xếp hạng di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh thành phố tại Quyết định số 185/2005/QĐ-UBND ngày 12 tháng 10 năm 2005, Quyết định số 2230/QĐ-UBND ngày 02 tháng 5 năm 2012 và Quyết định số 4258/QĐ-UBND ngày 19 tháng 11 năm 2020 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh.

Ủy ban nhân dân Quận tiếp tục chỉ đạo đơn vị có liên quan thực hiện vận động các hộ dân di dời, tháo gỡ công trình vi phạm hành lan bảo vệ Đình An Lạc tại địa chỉ 289 Hồ Học Lãm, phường Bình Trị Đông B, quận Bình Tân.

Trong thời gian qua, Quận đã phát huy vai trò tự quản của 08 Hội Hương đình trong việc bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị văn hóa trong các hoạt động lễ hội tại Đình vào dịp lễ, tết hàng năm. Đồng thời, Phòng Văn hóa và Thông tin Quận đã hướng dẫn kiện toàn Ban Quản lý 03 di tích cấp Thành phố, hướng dẫn Ủy ban nhân dân 08 Phường ban hành Quyết định công nhận các chức danh của Hội hương đình theo quy định của Luật Tín ngưỡng tôn giáo.

Đối với việc phát huy và bảo quản các giá trị di tích lịch sử văn hóa trên địa bàn quận, đã tuyên truyền vận động 03 di tích tự lắp đặt và trang bị hệ thống camera giám sát an ninh tại các di tích. Khi triển khai vận động thực hiện mô hình đã nhận được sự đồng thuận hưởng ứng tích cực của đông đảo người dân, các Phật tử và mạnh thường quân sớm triển khai và lắp đặt 60 camera nhằm đảm bảo an toàn về an ninh trật tự tại di tích. Thông qua màn hình theo dõi tại di tích, khi phát hiện các hành vi vi phạm pháp luật, an ninh trật tự và bảo vệ môi trường (hoặc xảy ra các vụ việc) sẽ trích xuất hình ảnh theo dõi và cung cấp cho chính quyền và Công an Phường xử lý kịp thời các hành vi vi phạm.

3.2. Công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể:

Thực hiện công tác rà soát kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn quận theo 07 loại hình di sản văn hóa phi vật thể được qui định tại Khoản 1, Điều 4, Thông tư số 04/2010/TT-BVHTTDL. Qua rà soát, trên địa bàn quận Bình Tân (có 01 loại hình Lễ hội truyền thống là **Lễ Kỳ Yên**) được thực hiện từ trước giải phóng đến nay tại các Đình trên địa bàn quận.

Đối với loại hình nghệ thuật đàn ca tài tử đã được UNESCO công nhận là di sản văn hóa phi vật thể, hiện nay đang hoạt động và duy trì trên địa bàn quận có biến động về số lượng Câu lạc bộ và thành viên của từng câu lạc bộ với 11 Câu lạc bộ với khoảng 230 người.

3.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa:

Tiếp tục triển khai áp dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong hoạt động di sản văn hóa trên địa bàn Quận.

3.4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa:

Trong năm 2024, Ủy ban nhân dân quận đã cử 09 cán bộ và đại diện Hội hương đình tham dự tập huấn, bồi dưỡng công tác Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024 do Sở Văn hóa và Thể Thao Thành phố tổ chức tại bảo tàng Tôn Đức Thắng, qua khóa tập huấn đã giúp cho cán bộ làm công tác bảo tồn có thêm kiến thức để thực hiện công tác bảo tồn và phát huy giá trị di tích trên địa bàn quận.

II. ĐÁNH GIÁ THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC

Đánh giá chung :

1.1. Thuận lợi:

Công tác Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn quận luôn được sự quan tâm của Quận ủy, Đảng ủy 10 phường trong việc triển khai thực hiện các văn bản có liên quan đến thực hiện nhiệm vụ bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa.

Đội ngũ cán bộ làm công tác di sản nhiệt tình, các hội Hương luôn đảm bảo thực hiện tốt các nhiệm vụ trong việc phát huy giá trị các di tích.

1.2. Khó khăn và đề xuất các giải pháp:

Trong năm 2024, Quận đã có chỉ đạo tập trung thực hiện các nội dung đầu tư có liên quan đến công tác bảo tồn các di tích trên địa bàn, tuy nhiên, hiện nay việc kêu gọi thực hiện xã hội hóa các di tích vẫn còn gặp nhiều khó khăn, mặc dù nguồn vốn ngân sách cấp Thành phố cấp cho 01 di tích số tiền là **49.680.00 đồng** cho các di tích, chủ yếu là phục vụ sửa chữa nhỏ và thấp hương và hoa quả, quận đề nghị Thành phố có hướng tăng thêm nguồn trợ cấp, đồng thời trong năm 2025 và các năm tiếp theo quận sẽ cố gắng vận động các mạnh thường quân hỗ trợ thêm cho các di tích trong hoạt động bảo tồn, sửa chữa cảnh quan phục vụ tốt hơn công tác bảo tồn cho các di tích và phục vụ cho khách tham quan, văn cảnh.

II. NHIỆM VỤ TRIỂN KHAI NĂM 2025 :

Tiếp tục thực hiện các nội dung trọng tâm trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa năm 2025, triển khai đồng bộ công tác bảo tồn, khoanh vùng và xếp hạng di tích tại Đình An Lạc (phường Bình Trị Đông B)

Ngoài ra còn theo dõi và phối hợp thực hiện công trình sửa chữa Bia 26 Vị Nông dân tại phường Bình Hưng Hòa.

Khai thác giá trị di sản văn hóa gắn bộ Bộ tài nguyên du lịch của Quận tại các di tích gắn với quảng bá cho sản phẩm du lịch đặc trưng quận Bình Tân “*Sắc Màu Bình Tân*” tham quan các điểm đến du lịch trên địa bàn quận như: *Di tích lịch sử Đình Tân Khai; Di tích Kiến trúc Nghệ thuật Đình Bình Trị Đông; Di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh Thành phố Chùa Long Thạnh*; phục vụ cho công tác phát triển du lịch trên địa bàn quận năm 2025 và theo Chương trình phát triển du lịch của địa phương.

Nơi nhận:

- Sở Văn hóa và Thể thao;
- Phòng VH TT quận;
- UBMTQVN và các DT quận
- Lưu: VT – TH (C).

Lê Thị Ngọc Dung

ỦY BAN NHÂN DÂN
QUẬN GÒ VẤP

Số: 7087/BC-UBND

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Gò Vấp, ngày 20 tháng 12 năm 2024

BÁO CÁO

**Kết quả thực hiện Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững
giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng
nhiệm vụ năm 2025 trên địa bàn quận**

Kính gửi: Sở Văn hóa Thể thao Thành phố

Thực hiện Công văn số 6545/SVHTT-QLDSVH ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố về việc báo cáo kết quả thực hiện Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025;

Ủy ban nhân dân quận báo cáo kết quả thực hiện Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 trên địa bàn quận như sau:

I. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Công tác chỉ đạo, điều hành

Trong năm 2024 Ủy ban nhân dân quận đã ban hành và triển khai thực hiện các văn bản:

- Kế hoạch số 1965/KH-UBND-VHTT ngày 11 tháng 5 năm 2023 về thực hiện Chương trình bảo tồn, phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn quận Gò Vấp đến năm 2030.

- Kế hoạch số 2474/KH-UBND ngày 12 tháng 6 năm 2023 về triển khai thực hiện Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” trên địa bàn quận Gò Vấp đến năm 2025.

- Kế hoạch số 247/KH-UBND-VHTT ngày 16 tháng 01 năm 2024 về thực hiện Chương trình bảo tồn, phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn quận Gò Vấp năm 2024.

- Công văn số 1395/UBND ngày 21 tháng 03 năm 2024 về kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể.

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch của địa phương

Triển khai các hoạt động tuyên truyền nội dung theo Quyết định số 1230/QĐ-TTg, ngày 15/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021 - 2025; Chương trình Bảo tồn, phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa và số hóa di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn đến năm 2030; Đề án “Bảo tồn phát

huy trang phục truyền thống của dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” trên địa bàn quận đến năm 2025.

Đề xuất tu bổ và phục hồi di tích lịch sử văn hóa đã được xếp hạng tùy vào mức độ, quy mô trùng tu, sửa chữa, thực hiện lập dự án tu bổ di tích, báo cáo kinh tế kỹ thuật tu bổ di tích theo quy định tại Chương III, Nghị định 166/2018/NĐ-CP ngày 25/12/2018 của Chính phủ¹.

Phát triển ứng dụng công nghệ thông tin và các công cụ tiện ích của mạng xã hội để quảng bá di sản gắn với du lịch, tiếp cận với du khách nhanh và hiệu quả thiết thực.

Phối hợp cùng các quận, huyện ra mắt sản phẩm tour du lịch liên quận “Gò Vấp, Quận 12, huyện Hóc Môn, huyện Củ Chi”. Cùng đơn vị lữ hành trên địa bàn quận xây dựng sản phẩm du lịch đưa khách trong nước và nước ngoài tham quan các di tích lịch sử văn hóa, các làng nghề truyền thống gắn với các di sản văn hóa có giá trị tiêu biểu khác trên địa bàn quận.

Tổ chức các lớp truyền dạy thực hành di sản văn hóa phi vật thể cho các đối tượng có nhu cầu. Phối hợp cùng Sở Văn hóa và Thể thao, Trung tâm bảo tồn Di tích Thành phố kiểm kê hiện vật của các di tích trên địa bàn quận².

3. Các kết quả cụ thể

3.1. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa

Hiện nay, trên địa bàn quận Gò có 11 cơ sở tín ngưỡng, tôn giáo đã được Bộ Văn hóa - Thông tin (nay là Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) và Ủy ban nhân dân thành phố Hồ Chí Minh công nhận di tích lịch sử - văn hóa và kiến trúc nghệ thuật. Cụ thể: 03 di tích cấp Quốc gia, trong đó có 1 di tích lịch sử: Tịnh xá Ngọc Phương (Phường 1) và 02 di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Thông Tây Hội (Phường 11), chùa Sắc Tứ Trường Thọ (Phường 7); cấp thành phố có 08 di tích kiến trúc nghệ thuật Đình An Nhơn (Phường 6), Miếu Thất Phủ Thiên Hậu (Phường 4); chùa An Lạc (Phường 4), Hội Quán Quần Tân (Phường 7), Miếu Nổi (Phường 5), Miếu Sa Tân (Phường 5), đình An Hội (Phường 8), di tích lịch sử Đình Hành Thông (Phường 7). Hàng năm phối hợp Trung tâm Bảo tồn di tích hỗ trợ kinh phí hoạt động di tích hàng năm theo Quyết định 30/2011/QĐ-UBND ngày 19/5/2011.

Việc quản lý, bảo vệ các di tích được quan tâm thực hiện nhất thực hiện là trong công tác quản lý bảo vệ các di tích không bị xâm hại biến dạng so với nguyên bản, đòi hỏi cần phải có người nhiệt tâm để quản lý, do đó định kỳ hằng năm quận, phường cũng xem xét và quyết định công nhận, thay thế, bổ sung các Ban trị sự, Ban Quản lý của các di tích để tăng cường quản lý và chăm lo tu bổ những vấn đề cấp thiết. Đồng thời thực hiện Chương trình bảo tồn, phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn quận, phát huy giá trị di tích, di sản và tăng cường công tác bảo vệ, bảo quản, phát huy giá trị của bảo vật quốc gia.

¹ Di tích: Chùa Sắc Tứ Trường Thọ - Phường 7, Hội Quán Quần Tân - Phường 7, Chùa An Lạc - Phường 4, Đình An Nhơn - Phường 6, Đình Thông Tây Hội - Phường 11.

² Năm 2024 đã kiểm kê hiện vật Di tích Tịnh xá Ngọc Phương - Phường 1.

Chỉ đạo Ủy ban nhân dân 16 Phường, Ban Quản lý di tích thực hiện tốt công tác phòng ngừa, ngăn chặn, không để phát sinh các trường hợp: xâm hại, hủy hoại di tích; bên cạnh đó thường xuyên nhắc nhở việc phòng chống cháy nổ, bảo quản cổ vật, bài trừ hủ tục mê tín dị đoan, đảm bảo an ninh trật tự.

Việc tôn tạo, giữ gìn và phát huy giá trị di sản văn hóa luôn được các Sở ngành Thành phố và Quận ủy, Ủy ban nhân dân, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam quận quan tâm kịp thời nhằm phát huy các giá trị của di tích, phục vụ cho các lợi ích xã hội, các truyền thống tốt đẹp của cộng đồng các dân tộc, góp phần làm giàu kho tàng di sản văn hóa trên địa bàn quận thông qua việc tổ chức và triển khai thực hiện các văn bản của Trung ương, Thành phố như: Luật Di sản văn hóa 28/2001/QH10 và luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa số 32/2009/QH12 ngày 18 tháng 6 năm 2009; Nghị định 103/2009/NĐ-CP ngày 06 tháng 11 năm 2009 của Chính phủ về ban hành quy chế hoạt động văn hóa và kinh doanh dịch vụ văn hóa công cộng; Nghị định 98/2010/NĐ-CP ngày 21 tháng 9 năm 2010 của Chính phủ quy định chi tiết việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể; việc bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh; Chỉ thị số 47-CT/TW ngày 25/6/2015 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng cháy, chữa cháy; Thông tư 09/2011/TT-BVHTTDL ngày 14 tháng 7 năm 2011 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Quy định nội dung hồ sơ khoa học để xếp hạng di tích lịch sử - văn hóa và danh lam thắng cảnh; Thông tư liên tịch số 19/2013/TTLT-BVHTTDL-BTNMT về hướng dẫn bảo vệ môi trường trong hoạt động du lịch, tổ chức lễ hội, bảo vệ và phát huy giá trị di tích; Quyết định số 4666/QĐ-BVHTTDL ngày 31 tháng 12 năm 2015 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc ban hành bộ tiêu chí hướng dẫn bảo vệ môi trường tại các di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh quốc gia; Công văn của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh về việc tăng cường công tác phòng chống thiên tai, cháy, nổ, trộm cắp tại bảo tàng và di tích trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh. Qua đó, đã chỉ đạo các ngành và Ủy ban nhân dân các phường phối hợp với Ban Quản lý di tích xây dựng và triển khai các phương án phòng chống mọi tình huống như: thiên tai, cháy, nổ, trộm cắp,... nhằm đảm bảo tuyệt đối an toàn các tài liệu, hiện vật đang được lưu giữ, trưng bày tại nhà truyền thống và các di tích.

3.2. Công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể

Hiện nay trên địa bàn quận Gò Vấp có các giá trị di sản văn hóa phi vật thể như sau:

- Về làng nghề: 02 (Làng nghề đúc lư đồng An Hội, Làng hoa trồng hoa Gò Vấp);

- *Nghệ thuật trình diễn* “Tài tử - Cải lương”: 02 nhân vật

- + Ông Phan Nhứt Dũng. Địa chỉ 260/37 Nguyễn Văn Nghi, Phường 7, quận Gò Vấp. Ông nắm giữ các kỹ năng về nhạc lễ và Tài Tử - Cải lương và đã truyền dạy trên 200 học sinh. Ông còn tham gia các chương trình của Hội Sân khấu Thành phố, thu thanh cho đài tiếng nói nhân dân Thành phố (chương trình

Âm nhạc dân tộc - Ca nhạc Tài Tử) và Đài Phát thanh Truyền hình Bình Dương chương trình “Dạy ca tài tử trên sóng”.)

+ Bà Nguyễn Thị Loan. Địa chỉ 260/37 Nguyễn Văn Nghi, Phường 7, quận Gò Vấp. Hiện nay đang giảng dạy tại các trường văn hóa - nghệ thuật. Bà nắm giữ các kỹ năng về hát múa và đã truyền dạy trên 1000 học sinh. Ông còn tham gia các chương trình của Hội Sân khấu Thành phố, thu thanh cho đài tiếng nói nhân dân Thành phố (chương trình Âm nhạc dân tộc - Ca nhạc Tài Tử) và Đài Phát thanh Truyền hình Bình Dương chương trình “Dạy ca tài tử trên sóng”.)

- Nghệ thuật trình diễn dân gian: 01 nhân vật

+ Ông Mai Thanh Sơn. Địa chỉ 188/16 Trần Bá Giao, Phường 5, quận Gò Vấp. Ông hiện là Phó hiệu trưởng trường Cao Đẳng Văn hóa Nghệ thuật Thành phố. Ông tham gia chủ yếu các hoạt động tập luyện, đào tạo và giới thiệu âm nhạc dân tộc Việt Nam của đoàn nhạc gõ Phù Đồng. Ông cùng với vợ là cô Nguyễn Thy Nga - giảng viên piano của Nhạc viện Thành phố và nghệ sĩ Cello Võ Đình Kuân đã thành lập Công ty TNHH Giải trí Tiếng Dương Cầm mở các lớp đào tạo âm nhạc dân tộc và nhạc cụ Tây phương cũng như tổ chức các chương trình biểu diễn miễn phí cho học viên, cùng các nghệ sĩ yêu âm nhạc. Từ tháng 1/2024, Ông đã phối hợp với các nghệ sĩ, nghệ nhân nghệ thuật truyền thống biểu diễn chương trình “Tinh văn diễn ca” với mục tiêu giới thiệu đến đông đảo khán thính giả những tác phẩm văn chương nổi tiếng của dân tộc, các loại hình nghệ thuật truyền thống có giá trị nghệ thuật cao đang có nguy cơ mai một.

- Nghệ thuật trình diễn “Đờn ca tài tử Nam Bộ”: 02 câu lạc bộ

+ Câu lạc bộ Đờn ca tài tử Gò Vấp: Địa chỉ số 485 Phạm Văn Chiêu, Phường 13, quận Gò Vấp.

+ Câu lạc bộ Đờn ca tài tử Hoa Phượng Đỏ: Địa chỉ 259 Dương Quảng Hàm, Phường 6, quận Gò Vấp.

- Dân ca Quan họ Bắc Ninh: 01 câu lạc bộ

Các Câu lạc bộ được duy trì từ cấp phường đến cấp quận không chỉ đối với hội viên trong Câu lạc bộ mà còn mở rộng ra nhiều đối tượng khác yêu thích loại hình nghệ thuật này như sinh viên, công chức, viên chức, cán bộ hưu trí,... với hình thức truyền dạy miễn phí đã thu hút khá đông người yêu thích Đờn ca tài tử tham gia sinh hoạt Câu lạc bộ. Hàng năm, Trung tâm Văn hóa - Thể thao quận tổ chức hội thi, hội diễn, giao lưu, tạo sân chơi lành mạnh cho các Câu lạc bộ, biểu diễn phục vụ Nhân dân, góp phần giữ gìn bản sắc không bị phai nhạt trong quá trình giao lưu văn hóa với nhau của loại hình nghệ thuật này.

Ngoài ra, các lễ hội đã góp phần làm phong phú, sâu sắc giao tiếp xã hội thông qua các lễ hội như: lễ Kỳ Yên (Kỳ yên có nghĩa là lễ cầu an, tế thần Thành Hoàng lớn nhất trong năm của một vùng quê tại ngôi đình thần. Lễ hội này mang những nét văn hóa riêng của người dân các tỉnh Nam bộ); lễ Phật đản, lễ Vu lan... của Phật giáo; lễ Noel của Công giáo và Tin lành, đã góp phần tạo sự

liên kết cộng đồng và bổ sung, bảo lưu, phát triển những giá trị tốt đẹp của văn hóa truyền thống làng xã Việt Nam.

3.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa

Nhằm mang lại lợi ích của người dân, doanh nghiệp, lấy người dân, doanh nghiệp làm trung tâm, lấy sự hài lòng của người dân, doanh nghiệp là thước đo đánh giá chất lượng phục vụ của cơ quan hành chính nhà nước và thực hiện chủ đề năm 2024 “Quyết tâm thực hiện hiệu quả Chuyển đổi số và Nghị quyết số 98/2023/QH15 của Quốc hội”, Ủy ban nhân dân quận triển khai ứng dụng Mini app “GÒ VẤP SMART”. Trên ứng dụng sẽ cập nhật đầy đủ thông tin về các điểm du lịch, văn hóa, các di tích, điểm chụp hình, dịch vụ lưu trú,...nhằm giới thiệu, quảng bá hình ảnh, tuyến, điểm du lịch; tạo lập cơ sở dữ liệu ngành, quản lý cơ sở lưu trú, quản lý tài nguyên du lịch, giới thiệu sản phẩm du lịch, làng nghề truyền thống, cơ sở dịch vụ ăn uống, điểm mua sắm vui chơi giải trí trên địa bàn quận.

Ngoài ra, quận đã phối hợp cùng Sở Du lịch Thành phố đề xuất những điểm đến, điểm tham quan du lịch, vào Cẩm nang du lịch Thành phố. Đồng thời tiến hành thu thập tư liệu và đã xây dựng chuyên mục du lịch trên Trang thông tin điện tử của quận nhằm quảng bá thông tin các điểm du lịch, văn hóa, điểm check - in,... tiến tới tạo lập cơ sở dữ liệu ngành, làng nghề truyền thống, cơ sở dịch vụ tạo thuận lợi cho du khách khi đến tìm hiểu và tham quan Gò Vấp.

Phối hợp cùng Sở Du lịch Thành phố đề xuất danh sách các di tích, điểm đến, điểm tham quan, điểm du lịch,... lập dữ liệu quét 3D/360 thuộc Kế hoạch Ứng dụng Công nghệ 3D trong thông tin, quảng bá du lịch Thành phố, đưa các điểm vào Cẩm nang Du lịch thành phố.

Thực hiện trang bị bảng quét mã QR chứa thông tin giới thiệu về các di tích trong việc sử dụng công nghệ thông tin, tích hợp trong mã QR Code đã giúp người dân và du khách tiếp cận đầy đủ hơn và sinh động hơn khi đến tham quan, tìm hiểu các di tích lịch sử, văn hóa ở địa phương. Khách du lịch có thể tiếp cận thông tin, nội dung giới thiệu về ý nghĩa biểu tượng của các di tích, các điểm đến du lịch.

3.4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa

Chỉ đạo Trung tâm Văn hóa quận phối hợp cùng các ngành liên quan tổ chức các lớp, hoạt động truyền dạy âm nhạc dân tộc có ý nghĩa quan trọng trong công tác bảo tồn di sản phi vật thể nhằm giúp nhân dân nâng cao nhận thức về văn hóa và bản sắc dân tộc mà còn khuyến khích việc gìn giữ và phát huy các giá trị truyền thống.

Cử nhân sự tham gia các lớp tập huấn, bồi dưỡng công tác Bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024 nhằm phát huy trách nhiệm của mỗi cá nhân, tổ chức trong việc tham gia hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa.

II. ĐÁNH GIÁ THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC

1. Thuận lợi

Công tác quản lý và phát huy giá trị di tích trên địa bàn quận luôn được sự quan tâm Quận Ủy, Ủy ban nhân dân, sự phối hợp của Sở ngành thành phố trong việc thực hiện bảo tồn, phát huy giá trị di tích trên địa bàn. Thông qua các hoạt động phát huy giá trị di tích lịch sử văn hóa đã tạo nhiều dấu ấn cho người dân, học sinh, sinh viên tham quan học tập tại các di tích, nâng cao nhận thức của cộng đồng dân cư trong việc tham gia vào việc bảo tồn phát huy giá trị di tích. Nhiều địa điểm du lịch văn hóa đã được khai thác một cách bền vững, kết hợp giữa bảo tồn di sản và phát triển kinh tế địa phương.

2. Khó khăn

Nhận thức của một số người dân còn hạn chế, chưa nhận thức đầy đủ về tầm quan trọng của việc bảo tồn di tích, dẫn đến việc không tích cực tham gia vào các hoạt động bảo tồn phát huy giá trị di sản văn hóa.

3. Giải pháp khắc phục

Để khắc những khó khăn trên, cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa chính quyền, cộng đồng và các tổ chức xã hội. Đẩy mạnh việc tuyên truyền giáo dục về vai trò và giá trị của di sản văn hóa cùng với các giải pháp bảo tồn hiệu quả, để bảo vệ và phát huy giá trị của các di tích. Các hoạt động truyền dạy âm nhạc dân tộc cần được phổ biến rộng rãi, tăng cường để góp phần tạo nên một thể hệ có ý thức bảo tồn văn hóa di sản.

III. NHIỆM VỤ TRIỂN KHAI NĂM 2025

Triển khai các nội dung quản lý Nhà nước về di sản văn hóa, như: Xếp hạng di tích lịch sử - văn hóa, kiện toàn Ban quản lý di tích; hoạt động bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích; các hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di tích (*Kiểm kê, lập danh mục các di tích lịch sử - văn hóa đã xếp hạng bị xuống cấp cần bảo quản, tu bổ trên địa bàn*) gắn với việc phát triển Du lịch quận Gò Vấp.

Phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố, Trung tâm Bảo tồn và phát huy giá trị di tích văn hóa lịch sử Thành phố Hồ Chí Minh giám sát, hướng dẫn Chùa Sắc Tứ Trường Thọ - Phường 7 và Chùa An lạc - Phường 4 thực hiện việc tu bổ di tích theo đúng quy định và hoàn thành theo đúng thời gian tiến độ đã được phê duyệt. Hoàn thành việc lập dự án tu bổ, tôn tạo di quốc gia Đình Thông Tây Hội và di tích Thành phố Đình An Nhơn từ nguồn ngân sách Thành phố trình Ủy ban nhân dân Thành phố phê duyệt.

Lập Dự án chỉnh trang, nâng cấp hệ thống trang thiết bị và hệ thống trưng bày nhà truyền thống quận.

Xây dựng chương trình, kế hoạch bảo vệ và phát huy giá trị các di sản văn hóa phi vật thể.

Xây dựng và triển khai thực hiện Đề án “Chiến lược phát triển ngành văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2020 - 2035” hàng năm trên địa bàn quận Gò Vấp.

IV. KIẾN NGHỊ - ĐỀ XUẤT

Đề nghị Sở Văn hóa và Thể thao phối hợp Sở Giáo dục và Đào tạo triển khai các hoạt động giáo dục, truyền thông về giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong các trường học và giới trẻ.

Phối hợp Đài truyền hình Thành phố, cơ quan báo đài có chiến lược truyền thông hiệu quả, khơi dậy tinh thần dân tộc, ý thức bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa trong cộng đồng.

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 của Ủy ban nhân dân quận./.

Nơi nhận:

- Sở Văn hóa và Thể thao TP;
- Chủ tịch UBND quận;
- VP UBND quận;
- Lưu: VT, (VHTT/Xuyên).

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Đào Thị My Thu

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Kế hoạch chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025

Kính gửi: Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố

Thực hiện Công văn số 6545/SVHTT-QLDSVH ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố về việc báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025. Ủy ban nhân dân quận báo cáo kết quả thực hiện Kế hoạch chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn quận trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 như sau:

I. ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH

Phú Nhuận là quận nội thành, cách trung tâm Thành phố 4,7 km về hướng Tây Bắc; diện tích 4,863 km², dân số khoảng 169.731 người. Đông giáp quận Bình Thạnh, Tây giáp quận Tân Bình, Nam giáp Quận 1 và 3; Bắc giáp quận Gò Vấp, có tuyến đường Nguyễn Văn Trỗi là tuyến đường quốc tế từ sân bay Tân Sơn Nhất vào trung tâm Thành phố; tuyến kênh Nhiêu Lộc Thị Nghè chảy qua và tuyến đường sắt Bắc - Nam rất thuận lợi cho việc phát triển các lĩnh vực thương mại, dịch vụ, du lịch, tài chính, ngân hàng.

Quận Phú Nhuận hiện có 09 công trình, địa điểm được Quyết định xếp hạng di tích, gồm 4 di tích quốc gia (Đình Phú Nhuận, Lăng Long Vân hầu Trương Tấn Bửu, Lăng Đức Bình Giang Quận công Võ Di Nguy, Trụ sở Phái đoàn liên lạc Bộ Tổng Tư lệnh Quân đội nhân dân Việt Nam cạnh Ủy ban quốc tế giám sát và kiểm soát đình chiến tại Sài Gòn) và 05 di tích cấp thành phố (chùa Từ Vân, chùa Phú Long, chùa Quán Thế Âm, chùa Pháp Hoa, Lăng Hoài quốc công Võ Tánh). Ngoài ra, Quận có 03 công trình, địa điểm khác đã được đưa vào danh mục kiểm kê di tích lịch sử - văn hóa danh lam thắng cảnh trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2021 -2025 (Phước Kiến Nghĩa Từ, mộ ông Phan Tấn Huỳnh, mộ bà Lý Chánh Từ và bà Lý Thị Ly).

II. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Việc triển khai thực hiện các văn bản chỉ đạo

Trên cơ sở các văn bản chỉ đạo của Thành phố, Sở ngành có liên quan, Ủy ban nhân dân quận đã ban hành Kế hoạch số 627/KH-UBND ngày 09/5/2023 về việc triển khai Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn quận giai đoạn 2023-2030; Kế hoạch số 233/KH-UBND

ngày 06/02/2024 về việc triển khai thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn quận năm 2024; Công văn số 2088/UBND ngày 18/10/2024 về việc thực hiện Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19/01/2023 của Bộ Tài chính việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn quận.

Bên cạnh đó, Quận đã ban hành các văn bản về tăng cường công tác an ninh, an toàn tại các di tích lịch sử - văn hóa và quản lý, tổ chức lễ hội theo đúng quy định tại Nghị định số 110/2018/NĐ-CP ngày 29/8/2018 của Chính phủ quy định về quản lý và tổ chức lễ hội. Thường xuyên hướng dẫn, hỗ trợ hoạt động các Ban quản lý di tích đi vào nề nếp, tuân thủ Luật Di sản, phục vụ tốt việc phát huy giá trị di tích. Định kỳ, các Ban quản lý Đình Phú Nhuận, Lăng Võ Di Nguy, Lăng Trương Tấn Bửu đều tổ chức họp để đề ra phương hướng hoạt động, kiểm soát việc thu chi tài chính, góp ý kiến về công tác tổ chức lễ hội và tổ chức Hội nghị Hiệp thương Ban quản lý theo đúng nhiệm kỳ.

Thường xuyên rà soát, báo cáo các ngành chức năng Thành phố xem xét xác định danh mục các công trình kiến trúc đơn lẻ có giá trị tiêu biểu theo Luật Di sản văn hóa, trong đó có 03 công trình, địa điểm khác đã được kiểm kê vào danh mục di tích lịch sử - văn hóa danh lam thắng cảnh trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2021-2025.

2. Các kết quả cụ thể

2.1 Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa

Thường xuyên tăng cường công tác kiểm tra, giám sát đối với các di tích lịch sử - văn hóa, các công trình, địa điểm thuộc Danh mục kiểm kê di tích trên địa bàn, việc đảm bảo công tác an ninh, an toàn tại các di tích luôn được chú trọng, đặc biệt tại Đình Phú Nhuận, Lăng Võ Tánh hiện có lắp đặt camera giám sát an ninh. Đồng thời, Ban quản lý các di tích thường xuyên thực hiện tốt các nội quy, quy định bảo đảm an toàn phòng cháy, chữa cháy tại những nơi thường xuyên thấp nhang, đèn, thực hiện các biện pháp để đảm bảo vệ vệ sinh môi trường và cảnh quan của di tích không để tình trạng lấn chiếm, sử dụng sai mục đích xảy ra.

Việc lưu trữ, bảo quản cổ vật, hiện vật, tài liệu hình ảnh, hồ sơ được các ban quản lý di tích phối hợp triển khai thực hiện tốt, theo thống kê có 53 cổ vật và 33 hiện vật, 03 sắc phong Đình Phú Nhuận, Lăng Trương Tấn Bửu, Lăng Võ Di Nguy đều được bảo quản giữ nguyên hiện trạng.

Hàng năm, Quận đều rà soát các di tích, kịp thời phát hiện tình trạng xuống cấp cơ sở vật chất tại các di tích, cơ sở thờ tự để kịp thời sửa chữa, trùng tu. Trong năm 2024, Quận đã thực hiện di dời bảng chỉ dẫn di tích Lăng Trương Tấn Bửu với kinh phí 26.507.000 đồng và sửa chữa chống dột, chống mối trần la phong hậu viên chùa Từ Vân với kinh phí 40.000.000 đồng (ngân sách Quận); lắp đặt 07 camera tại lăng Võ Tánh với kinh phí 18.000.000 đồng (nguồn xã hội hóa).

Triển khai thực hiện Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19/01/2023 của Bộ Tài chính hướng dẫn quản lý, thu chi tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội tại địa phương, Ủy ban nhân dân quận chỉ đạo Phòng Văn hóa và Thông tin triển khai đến Ủy ban nhân dân 13 phường; Ban quản lý, Ban trị sự các di tích; Công trình thuộc Danh mục kiểm kê biết và thực hiện theo đúng quy định. Qua đó, Ban Quản lý di tích có phương án quản lý hòm công đức; bố trí lực lượng thu gom kịp thời các tiền lễ, tiền giọt dầu đặt không đúng nơi quy định; sử dụng tiền công đức công khai, minh bạch và đúng mục đích.

Đảm bảo việc thực hiện Quyết định số 30/2011/QĐ-UBND ngày 19/5/2011 của Ủy ban nhân dân thành phố về chi hỗ trợ cho các di tích một phần chi phí nhang, đèn, tiếp khách, bồi dưỡng người trực tiếp trông coi di tích, Quận đã thực hiện đúng theo quy định và quán triệt nội dung chi cho từng Ban quản lý, trụ trì các chùa nhằm đảm bảo nguồn kinh phí hỗ trợ của Thành phố được sử dụng đúng mục đích, rõ ràng và minh bạch.

Nhằm giữ gìn, tôn tạo và phát huy các giá trị di tích trên địa bàn, tạo môi trường và điều kiện để người dân quận Phú Nhuận có sự hiểu biết sâu sắc, tự hào về lịch sử, văn hóa của dân tộc, Quận tổ chức các hội thi, tuyên truyền, tiếp đón và giới thiệu các di tích cho hàng ngàn lượt học sinh và thanh thiếu niên tham dự nhằm tăng cường, quảng bá các di tích cụ thể:

- Tổ chức Ngày hội các dân tộc Việt Nam năm 2024 gồm các chuỗi hoạt động: Hội thi triển lãm không gian văn hóa các dân tộc gồm 4 cụm: Kinh, Hoa, Chăm, Khmer; hội thi “Tìm hiểu bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam” thu hút hơn 300 lượt hội viên, thanh thiếu nhi, người dân và đồng bào các dân tộc trên địa bàn quận tham gia. Đồng thời, trao 22 phần quà tặng các hộ đồng bào dân tộc Khmer có hoàn cảnh khó khăn trên địa bàn quận nhân dịp Tết cổ truyền Chol Chnam Thmay.

- Hội thi truyền thống Hè chủ đề “Về nguồn” với sự tham gia của hơn 300 em thiếu nhi gồm tham quan, tìm hiểu lịch sử tại 03 di tích Đình Phú Nhuận, Lăng Võ Di Nguy, Trụ sở Phái đoàn liên lạc Bộ Tổng tư lệnh Quân đội Nhân dân Việt Nam cạnh Ủy ban Quốc tế kiểm soát và giám sát đình chiến tại Sài Gòn (1955-1958) và viết bài cảm nhận văn hóa truyền thống. Kết quả: giải nhất phường 8, giải nhì phường 11, giải ba phường 5,7 và các giải khuyến khích phường 2, 4, 10, 13, 15.

- Hành trình du lịch học sử năm 2024 chủ đề "***Di sản Văn hóa Phú Nhuận nơi ta tìm về***" cho các em đội viên, thiếu nhi tại trụ sở phái đoàn liên lạc của Bộ Tổng tư lệnh Quân đội Nhân dân Việt Nam cạnh Ủy ban quốc tế giám sát và kiểm soát đình chiến tại SG (1955 - 1958) và Lăng Võ với hơn 143 em thiếu nhi tham gia.

- Tiếp tục đẩy mạnh giáo dục truyền thống lịch sử quận, thành phố thời kỳ hội nhập và phát triển gắn với kỷ niệm các ngày lễ lớn. Hướng dẫn cho hơn 1020 lượt em thiếu nhi tham gia chương trình "***Phú Nhuận - Nơi ta tìm về***" đến với

bảo tàng, địa chỉ đỏ, di tích lịch sử - văn hóa, công trình nổi bật gắn với sự phát triển của quận Phú Nhuận và Thành phố Hồ Chí Minh; gắn với kỷ niệm 113 năm Ngày Bác Hồ ra đi tìm đường cứu nước (05/6/1911 - 05/6/2024) nhằm giáo dục truyền thống dân tộc, truyền thống của quận và Thành phố cho thiếu nhi.

Phối hợp Trung tâm bảo tồn di tích Thành phố, Ban quản lý Mộ Phan Tấn Huỳnh thực hiện hồ sơ xếp hạng di tích của Mộ Phan Tấn Huỳnh, phường 11. Hiện nay, đang trong quá trình hoàn thiện bản vẽ khoanh vùng di tích.

2.2 Công tác bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể

Đối với hoạt động lễ hội, thờ cúng theo tín ngưỡng dân gian: tăng cường nắm chắc tình hình, hỗ trợ các Ban quản lý tổ chức theo đúng Quy chế lễ hội, gồm lễ Kỳ Yên ở Đình Phú Nhuận, Phú Đông Tự, Lễ Kỳ Yên, giỗ kỵ ở Lăng Võ Di Nguy, Lăng Trương Tấn Bửu,... các lễ hội được tổ chức trang trọng, đúng nghi thức, đáp ứng nhu cầu tâm linh của một bộ phận nhân dân. Các lễ hội đã thu hút 6.000 lượt khách du lịch và người dân đến tham quan, cầu an, thưởng thức các chương trình nghệ thuật như hát bội, đờn ca tài tử,.. Chỉ đạo các ban ngành, đơn vị phối hợp chặt chẽ, hỗ trợ các Ban quản lý trong suốt thời gian tổ chức lễ, không để mất an ninh trật tự cũng như xảy ra tình trạng lợi dụng lễ hội để hoạt động mê tín dị đoan. Hướng dẫn khách tham quan di tích thực hiện tốt nếp sống văn minh, đô thị, thấp hương, đốt vàng mã đúng nơi quy định.

Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, quảng bá góp phần nâng cao tinh thần, trách nhiệm, nhận thức của Nhân dân về công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể trong đó có Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ; từng bước nâng cao chất lượng và phát triển mạnh mẽ hơn nữa phong trào đờn ca tài tử ở địa phương. Hàng năm, hoạt động Đờn ca tài tử được đưa vào chỉ tiêu thi đua trong hoạt động văn hóa tại cơ sở 13 phường; Hướng dẫn, truyền dạy được quan tâm thường xuyên, đã tổ chức lớp tìm hiểu và ca tài tử, cải lương đối tượng là thành viên Câu Lạc bộ đờn ca tài tử, đội nhóm, khu phố 13 phường. Bên cạnh đó, Nhà thiếu nhi quận Phú Nhuận thành lập Câu lạc bộ “Đờn ca tài tử nhí” từ năm 2015, Trung tâm Văn hóa - Thể thao quận thành lập Câu lạc bộ “Đờn ca tài tử cải lương” năm 2022 nhằm tạo ra sân chơi giao lưu, trình diễn tài năng cho những người có đam mê ca hát tài tử, góp phần làm cho di sản văn hóa phi vật thể Đờn ca tài tử ngày được phong phú hơn, bảo tồn và giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc, độc đáo của vùng đất, con người Nam Bộ.

Phối hợp tổ chức sân chơi “Ngày hội tuổi thơ” năm 2024 với chủ đề “*Thiếu nhi Thành phố làm theo lời Bác*” có hơn 400 em thiếu nhi tham gia, với nhiều hoạt động hấp dẫn và bổ ích cho các em thiếu nhi. Lòng ghép trong Ngày hội tổ chức các chương trình văn nghệ, Đờn ca tài tử và vở kịch “Đảo muôn màu và Cuộc thử thách sinh tồn” do sân khấu nghệ thuật Quốc Thảo phục vụ.

Phối hợp với Thanh tra Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố, Ủy ban nhân dân phường 2, 10 và Ban quản lý các di tích thực hiện kiểm tra công tác quản lý, tổ chức lễ hội, sự kiện trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh đối với Lễ Kỳ Yên tại Đình Phú Nhuận và Lăng Võ Di Nguy (Kế hoạch số 307/KH-SVHTT ngày

22/01/2024 ngày Sở Văn hóa và Thể thao). Qua công tác kiểm tra, chưa phát hiện hành vi vi phạm về công tác quản lý và tổ chức trong quá trình tổ chức lễ hội trên địa bàn quận.

2.3 Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa

Tổ chức thực hiện hiệu quả Chương trình chuyển đổi số và Đề án “Xây dựng đô thị thông minh” thực hiện việc rà soát, thu thập, bổ sung để hoàn thiện hồ sơ tư liệu về các di tích văn hóa - lịch sử, hiện vật, di sản tư liệu đã được xếp hạng, ghi danh và công nhận theo quy định của quốc gia, Thành phố để xây dựng danh sách ưu tiên các hạng mục di tích trong quận cần được số hóa. Thực hiện 09 video giới thiệu về các di tích trên địa bàn quận (năm 2022); Phối hợp với đơn vị thực hiện Chương trình số hóa di tích 3D đối với 03 di tích Đình Phú Nhuận, Trụ sở Phái đoàn liên lạc Bộ Tổng tư lệnh Quân đội nhân dân Việt Nam cạnh Ủy ban quốc tế giám sát và kiểm soát đình chiến tại Sài Gòn, Lăng Võ Tánh) trong chương trình du lịch “Phú Nhuận - Nơi ta tìm về” (năm 2023) và đồng thời hoàn thiện website <https://santani.vn/phunhuan/> (năm 2024).

Đẩy mạnh việc tổ chức tham quan thực tế và tham quan trực tuyến thực tế ảo 3D chương trình “Phú Nhuận - Nơi ta tìm về” và 03 di tích đã thực hiện số hóa (Trụ sở phái đoàn liên lạc của Bộ Tổng Tư lệnh Quân đội Nhân dân Việt Nam cạnh Ủy ban Quốc tế giám sát và kiểm soát đình chiến tại Sài Gòn; Đình Phú Nhuận và Lăng Võ Tánh) thu hút hơn 1.135 lượt học sinh tham quan trực tuyến và 1.020 lượt tham quan thực tế với nhiều hình thức đổi mới như sử dụng xe đạp công nghệ trong lộ trình tham quan, quét mã QR xem video giới thiệu di tích và tham quan thực tế ảo 3D và tìm hiểu; tổ chức giao lưu văn hóa gia đình Việt Nam, quảng bá du lịch Phú Nhuận với sinh viên Lào - Campuchia ; tập trung công tác quảng báo, giới thiệu đến học sinh, thiếu nhi trên địa bàn quận tham quan các di tích bằng hình thức số hóa 3D trong khuôn khổ ngày hội “Gia đình và Tuổi thơ” gắn với Ngày sách và Văn hóa đọc năm 2024 thu hút hơn 600 em thiếu nhi và trong khuôn khổ diễn đàn “Kinh tế số quận Phú Nhuận năm 2024” tại Hội trường Ủy ban nhân dân quận thu hút hơn 300 lượt tương tác.

2.4 Bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa

Trong năm, đã cử 15 người tham gia Hội nghị tập huấn công tác quản lý Di sản văn hóa năm 2024 do Sở Văn hóa và Thể thao tổ chức và 03 người tham gia chương trình tập huấn về công tác truyền thông dành cho lực lượng lao động ngành Du lịch Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024 do Sở Du lịch tổ chức.

III. NHẬN XÉT, ĐÁNH GIÁ

1. Thuận lợi

Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa luôn được sự quan tâm, chỉ đạo, lãnh đạo của Quận ủy, Ủy ban nhân dân quận và được sự hỗ trợ, phối hợp của các ban ngành, tổ chức chính trị - xã hội có liên quan, đặc biệt là trách nhiệm và tâm huyết của các Ban quản lý di tích, đảm bảo phát huy giá trị các di tích, bảo tồn di sản thực hiện tốt các quy định về nếp sống văn minh

trong hoạt động lễ hội, thờ cúng theo tín ngưỡng dân gian không để xảy ra các hoạt động mê tín dị đoan nhưng đáp ứng nhu cầu tâm linh của người dân.

Công tác giáo dục truyền thống lịch sử - văn hóa, truyền thống cách mạng cho nhân dân, nhất là thế hệ trẻ được duy trì như việc tổ chức ngày hội văn hóa các dân tộc, hội thi tìm hiểu các di tích lịch sử - văn hóa, tổ chức kỷ niệm ngày Di sản Văn hóa Việt Nam,... Từ đó nâng cao ý thức trách nhiệm của mỗi người dân trong việc bảo vệ, phát huy giá trị lịch sử - văn hóa, góp phần giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc... của các thế hệ đi trước để lại.

2. Khó khăn

Thủ tục để tiến hành tu bổ di tích cấp quốc gia gặp nhiều khó khăn trong việc lập hồ sơ, thời gian kéo dài trong khâu chuẩn bị đầu tư và bố trí nguồn vốn.

IV. NHIỆM VỤ TRIỂN KHAI NĂM 2025

Chỉ đạo các ban ngành, đơn vị thuộc quận phối hợp chặt chẽ, hỗ trợ các Ban quản lý tổ chức theo đúng Quy chế lễ hội, gồm lễ Kỳ Yên ở Đình Phú Nhuận, Phú Đông Tự, Lễ Kỳ Yên, giỗ kỵ ở Lăng Võ Di Nguy, Lăng Trương Tấn Bửu; Tổ chức hiệp thương Ban quản lý Lăng Võ Di Nguy, Lăng Trương Tấn Bửu, Đình Phú Nhuận.

Ban hành Quy chế, quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử văn hóa trên địa bàn quận Phú Nhuận theo hướng dẫn Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố.

Theo dõi, rà soát tình trạng xuống cấp các di tích trên địa bàn quận. Tiếp tục đề xuất sửa chữa đối với chùa Phú Long và 02 khu lăng mộ (Lăng Võ Di Nguy và Lăng Trương Tấn Bửu).

Tiếp tục phối hợp, theo dõi giám sát dự án tu bổ, phục dựng, tái hiện cảnh trí di tích Trụ sở phái đoàn liên lạc Bộ tổng tư lệnh Quân đội nhân dân Việt Nam cạnh Ủy ban Quốc tế giám sát và kiểm soát đình chiến tại Sài Gòn (1955-1958).

Tiếp tục phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao lập hồ sơ xin xếp hạng di tích cấp thành phố đối với Mộ Phan Tấn Huỳnh (phường 11).

Cử nhân sự tham gia các lớp tập huấn do Thành phố tổ chức nhằm nâng cao năng lực, trình độ chuyên môn, kỹ năng, nghiệp vụ cho nguồn nhân lực phụ trách công tác di tích của Quận và 13 phường.

Thực hiện ấn phẩm Kể chuyện Những nẻo đường Phú Nhuận (Công trình chào mừng 50 năm Ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước 30/4/1975 - 30/4/2025).

V. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Kiến nghị Sở Văn hóa và Thể thao có ý kiến chỉ đạo Trung tâm Bảo tồn Di tích Thành phố phối hợp với địa phương đẩy nhanh tiến độ thực hiện các bước quy trình đề xuất xét công nhận xếp hạng di tích đối với công trình Mộ Phan Tấn Huỳnh (tại Hẻm 120 Huỳnh Văn Bánh, phường 11, quận Phú Nhuận); tạo điều kiện triển khai thực hiện phương án tu sửa đối với chùa Phú Long, khu mộ Lăng Võ Di Nguy, Lăng Trương Tấn Bửu (*kinh phí từ nguồn ngân sách của Thành phố*

theo công số văn 1342/UBND ngày 04/11/2022 của Ủy ban nhân dân quận) để đảm bảo an toàn tại các di tích.

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện Kế hoạch chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn quận Phú Nhuận trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- UBND quận (CT, PCT/VX);
- P.VHTT;
- VP/UBND quận (CVP, PVP);
- Lưu: VT, P.VHTT.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Thị Kiều Nhi

Số: 20 /BC-UBND

Bình Chánh, ngày 07 tháng 01 năm 2025

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025

Căn cứ Công văn 6545/SVHTT-QLDSVH ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao về việc báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025,

Ủy ban nhân dân huyện Bình Chánh báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 trên địa bàn huyện Bình Chánh, như sau:

I. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Triển khai ban hành các văn bản thực hiện kế hoạch, chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị Di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024

Ủy ban nhân dân Huyện đã ban hành Kế hoạch số 101/KH-UBND ngày 18 tháng 3 năm 2024 về triển khai thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn huyện Bình Chánh năm 2024; đồng thời ban hành văn bản về thực hiện công tác phòng, chống thiên tai, an ninh, an toàn tại công trình di tích trên địa bàn. Phòng Văn hóa và Thông tin hướng dẫn các đơn vị nội dung thực hiện chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024.¹

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch của địa phương

Hàng năm, Ủy ban nhân dân Huyện đều ban hành chương trình, kế hoạch thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, trong đó nội dung về công tác quản lý, bảo tồn và phát huy các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn Huyện, được xác định là một trong những nhiệm vụ, chỉ tiêu phải hoàn thành đảm bảo chỉ tiêu năm, cũng như đảm bảo theo Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Huyện.

Kế hoạch triển khai thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn huyện Bình Chánh năm 2024 nêu rõ cụ thể từng nội dung cần thực hiện; đồng thời yêu cầu các đơn vị tập trung thực hiện tốt

¹ Công văn số 532/VHTT ngày 10 tháng 10 năm 2024 về lập hồ sơ khoa học để xếp hạng di tích lịch sử, văn hóa trên địa bàn Huyện; Công văn số 765/VHTT ngày 26 tháng 12 năm 2024 về lập hồ sơ khoa học xếp hạng di tích đối với đồn Bình Đăng và đồn Long Vĩnh, xã Bình Hưng, huyện Bình Chánh.

nhệm vụ trọng tâm trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử văn hóa trên địa bàn, trong đó nêu rõ: xây dựng kế hoạch bảo quản, tu bổ, phục hồi, phát huy giá trị những di tích đã được xếp hạng; củng cố và tăng cường hoạt động của ban quản lý các di tích; quan tâm đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ chuyên môn; đẩy mạnh trao đổi thông tin, kinh nghiệm, ứng dụng công nghệ trong bảo quản, tu bổ, phát huy di tích; đẩy mạnh tuyên truyền về ý nghĩa, tầm quan trọng của các di tích, vận động Nhân dân tích cực tham gia quản lý, bảo tồn, phát huy giá trị di tích thông qua các hoạt động lễ hội, sinh hoạt tín ngưỡng tại các di tích... Thường xuyên tổ chức cho đoàn viên, hội viên, học sinh đến tham quan, tìm hiểu, học tập và chăm sóc di tích với nhiều hình thức phong phú, thiết thực nhằm góp phần giáo dục, bảo tồn và phát huy những giá trị văn hóa, lịch sử của di tích; đảm bảo an ninh trật tự, phòng chống cháy nổ, bảo vệ môi trường, cảnh quan di tích, chống xâm hại, lấn chiếm, phá hoại di tích.

Về kinh phí, Huyện quan tâm cân đối ngân sách địa phương; tranh thủ các nguồn vốn từ ngân sách và các nguồn vốn khác để tu bổ, tôn tạo và phát huy di tích đã được xếp hạng, di tích có nguy cơ xuống cấp; thực hiện tu bổ, tôn tạo Di tích Lịch sử Đình Tân Túc (thị trấn Tân Túc), Di tích Kiến trúc nghệ thuật đình Phú Lạc (xã Phong Phú), Di tích Kiến trúc nghệ thuật đình Bình Trường (xã Bình Chánh). Bên cạnh đó, đã thực hiện công tác huy động các nguồn lực xã hội hóa khai thác, phát huy di tích; trong năm 2024, vận động thực hiện xã hội hóa duy tu sửa chữa; trang trí, trồng mới hoa tại các di tích, trên địa bàn Huyện với số tiền 345,000,000².

Thực hiện, chế độ hỗ trợ hoạt động cho các di tích và trợ cấp thường xuyên cho cán bộ quản lý các di tích được hưởng trợ cấp theo Quyết định số 30/2011/QĐ-UBND ngày 19 tháng 5 năm 2011 của Ủy ban nhân dân Thành phố năm 2023 với số tiền là 198.720.000đ.

3. Các kết quả cụ thể

3.1. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa

Phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao thực hiện hồ sơ đề nghị khoanh vùng đối với Di tích Căn cứ của Tỉnh ủy Chợ Lớn, Thành ủy Sài Gòn - Chợ Lớn tại Vườn Thơm; hướng dẫn lập hồ sơ khoa học xếp hạng di tích đối với các công trình địa chỉ thuộc danh mục kiểm kê di tích như: Nhà ông Nguyễn Văn Thọ (nơi 02 lần tổ chức Hội nghị Xứ ủy Nam kỳ trong Cách mạng tháng Tám năm 1945 tại xã Tân Kiên); đồn

² Đình Bình Trường, xã Bình Chánh Ban Hội hương Đình cùng Nhân dân xung quanh và Mạnh Thường Quân đóng góp xây thêm 01 miếu thờ, 03 bồn hoa, thay mới 02 với tổng kinh phí là 40.000.000đ.

Xã Bình Hưng thực hiện xã hội hóa được 150.000.000 đồng cho công tác duy tu, chăm sóc, cụ thể: tráng xi măng làm hàng rào, vệ sinh thường xuyên xung quanh đồn Long Vĩnh (thuộc danh mục kiểm kê di tích) với kinh phí 55.000.000 đồng; trồng thêm hoa, thuê người chăm sóc Nhà bia ghi danh liệt sĩ xã với kinh phí 95.000.000 đồng.

Xã Phạm Văn Hai vận động tổng kinh phí 100 triệu thực hiện duy tu Bia tưởng niệm Liệt sĩ Trung đoàn Pháo binh 28 và sửa chữa Nhà bia ghi danh liệt sĩ xã.

Xã Qui Đức vận động kinh phí 50.000.000đ thực hiện công trình bồn hoa tại Nhà bia ghi danh liệt sĩ của xã.

Bình Đăng, đồn Long Vĩnh, xã Bình Hưng; lập hồ sơ khoa học đề nghị xếp hạng di tích cấp quốc gia đối với Khu di tích lịch sử Dân công hỏa tuyến Vĩnh Lộc - Mậu Thân 1968, xã Vĩnh Lộc A; phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao kiểm tra, giám sát các di tích thuộc dự án sửa chữa, trùng tu Di tích đình Tân Túc, đình Bình Trường và đình Phú Lạc nhằm đảm bảo hoạt động bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích theo đúng quy định của pháp luật.

Trong năm, công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa nhất là quản lý hoạt động bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích tại trên địa bàn Huyện được thực hiện nghiêm theo quy định pháp luật về di sản văn hóa. Công tác quản lý, đảm bảo an toàn, phòng chống cháy nổ được thực hiện tốt, không để xảy ra tình trạng mất cắp, xâm hại, xâm chiếm, hủy hoại hoặc xây dựng công trình trái phép trong phạm vi khu vực bảo vệ của di tích.

Nhằm phát huy giá trị của các di tích, Ủy ban nhân dân Huyện chỉ đạo các cơ quan đơn vị tổ chức phối hợp Trung tâm Chính trị Huyện tổ chức các lớp về nguồn tại các khu di tích trên địa bàn Huyện. Kết quả tổ chức được 06 lớp với 608 học viên tham gia về nguồn tìm hiểu về giá trị di tích, lịch sử viết bài thu hoạch tại các khu di tích trên địa bàn Huyện.

3.2. Công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể

Để gìn giữ phát huy bảo tồn di sản văn hóa phi vật thể, nhất là đối với việc bảo tồn, phát huy loại hình nghệ thuật đờn ca tài tử trên địa bàn Huyện, Phòng Văn hóa và Thông tin phối hợp Trung tâm Văn hóa - Thể thao và Truyền thông Huyện thực hiện rà soát các câu lạc bộ (CLB), số lượng thành viên đang sinh hoạt tại các CLB Đờn ca tài tử trên địa bàn Huyện, đến nay trên toàn địa bàn Huyện có 34 CLB Đờn ca tài tử bao gồm: 01 CLB Đờn ca tài tử Huyện và 33 CLB cấp xã; có 40 tài tử đờn và 199 tài tử ca; về hoạt động truyền nghề, có 22 nghệ nhân, tài tử đờn và 02 nghệ nhân, tài tử ca tham gia hoạt động truyền nghề; hỗ trợ về chuyên môn giúp các CLB Đờn ca tài tử ở cơ sở nâng cao nội dung sinh hoạt và chất lượng nghệ thuật tiết mục, ngoài ra còn tổ chức các chương trình giao lưu để các CLB cùng nhau nâng cao kỹ năng ca diễn của mình.

Các CLB sinh hoạt định kỳ hàng tuần, tháng, quý; hàng quý CLB cấp Huyện sẽ tổ chức giao lưu với tất cả các CLB trên địa bàn Huyện thu hút đông đảo các thành viên yêu thích loại hình đờn ca tài tử đến tham gia sinh hoạt;

Đối với nghệ thuật múa bóng rối được quan tâm mời biểu diễn trong các hội nghị, hội diễn...; trên địa bàn Huyện, hiện có 01 nghệ nhân múa bóng rối được phong tặng danh hiệu Nghệ nhân ưu tú.

3.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa

Chỉ đạo Trung tâm Quản lý các Di tích lịch sử, Dịch vụ văn hóa Huyện triển khai cập nhật cơ sở dữ liệu cho các phần mềm hệ thống thông tin quản lý về di sản văn hóa tại các khu di tích lịch sử, văn hóa trên địa bàn Huyện. Huyện đoàn triển khai số hóa lý lịch di tích tại các khu di tích lịch sử, văn hóa trên địa bàn Huyện; thực hiện công trình số hóa dữ liệu lịch sử huyện Bình Chánh giai đoạn 2.

3.4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa

Đối với công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa, hàng năm Ủy ban nhân dân Huyện đều cử thành viên tham gia Hội nghị tập huấn công tác quản lý di sản văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh do Sở Văn hóa và Thể thao tổ chức.

II. ĐÁNH GIÁ THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, TỒN TẠI HẠN CHẾ VÀ GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC

1. Đánh giá chung

1.1. Thuận lợi

Việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa vật thể được quan tâm đúng mức. Các di tích được xếp hạng đã được cấp ủy, chính quyền các cấp ở địa phương quan tâm bảo vệ, tôn tạo và phát huy, phục vụ tốt nhu cầu khách tham quan và nghiên cứu lịch sử, văn hoá; địa điểm di tích đã trở thành địa điểm du lịch thu hút ngày càng đông khách tham quan tạo điều kiện cho cán bộ Hội, Đoàn, học sinh có dịp giao lưu, trao đổi kinh nghiệm về công tác tuyên truyền, phát huy giá trị di sản của địa phương. Các hoạt động bảo tồn và phát huy di sản văn hóa phi vật thể được quan tâm nhất là hoạt động và sinh hoạt của CLB đờn ca tài tử, có định hướng cụ thể cũng như các giải pháp thiết thực nhằm giúp các CLB duy trì hoạt động, phát triển vững chắc.

Cùng với việc đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động người dân góp phần bảo vệ di tích, không xâm phạm, lấn chiếm khu vực đã được khoanh vùng bảo vệ cũng được tiến hành, góp phần nâng cao nhận thức của người dân sinh sống xung quanh di tích. Công tác xã hội hóa hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa được chú trọng; công tác xã hội hóa trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa được cộng đồng cư dân và tổ chức, cá nhân chung tay thực hiện, nhất là đối với công tác tu bổ, tôn tạo và bảo quản di tích. Ngoài ngân sách của Nhà nước và của địa phương, kinh phí để bảo tồn phát huy giá trị di sản còn được vận động từ các nguồn lực từ xã hội.

1.2. Khó khăn, tồn tại, hạn chế và nguyên nhân

Công tác phục vụ giáo dục truyền thống, phát huy di sản văn hóa gắn với phát triển du lịch còn hạn chế; cơ sở hạ tầng dịch vụ, đón tiếp khách du lịch tại các di tích lịch sử - văn hóa chưa tương xứng; chưa có sản phẩm phục vụ khách tham quan tại các khu di tích...

Công tác bảo tồn và phát huy di sản văn hóa phi vật thể còn khó, đặc biệt là với nghệ thuật múa bóng rối; Bộ môn nghệ thuật này đòi hỏi phải có những người thực sự quyết tâm, yêu nghề, thì mới có thể gìn giữ và phát huy được; vì môn nghệ thuật này rất khó để có truyền nhân.

Bên cạnh đó, Đờn ca tài tử cũng có những trở ngại trong quá trình bảo tồn và phát triển, mặc dù được quan tâm, tích cực hỗ trợ, nhưng chưa thực hiện được việc

đưa bộ môn Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ tiếp cận nhiều hơn với đông đảo quần chúng, chưa thường xuyên mở lớp truyền dạy về loại hình Đờn ca tài tử cho các đối tượng yêu thích nhất là lứa tuổi thanh thiếu niên, nhi đồng; nguồn kinh phí tổ chức; cơ sở vật chất hỗ trợ sinh hoạt của CLB tại cơ sở còn hạn chế.

2. Giải pháp khắc phục

Để bảo tồn, tôn tạo các di tích lịch sử - văn hóa tiêu biểu, phục vụ giáo dục truyền thống và phát triển kinh tế; gắn kết bảo tồn, phát huy di sản văn hóa với phát triển du lịch... cần nghiên cứu, làm nổi bật các giá trị di sản, văn hóa, lịch sử để tuyên truyền, quảng bá, thu hút khách du lịch tới tham quan, phát triển du lịch trên địa bàn Huyện.

Đẩy mạnh hợp tác đầu tư của doanh nghiệp để hoàn thiện cơ sở hạ tầng dịch vụ, đón tiếp khách du lịch tại các di tích lịch sử - văn hóa; ứng dụng công nghệ thông tin trong việc đón tiếp, thuyết minh đảm bảo tạo điều kiện thuận lợi và sự thoải mái cho khách du lịch; đa dạng hóa và nâng cao chất lượng sản phẩm, dịch vụ, hoạt động trải nghiệm, vui chơi, giải trí... Đồng thời, hỗ trợ đầu tư, phát triển các loại hình du lịch cộng đồng tại các di tích, vừa thu hút khách du lịch, phát triển kinh tế, xã hội, vừa bảo tồn văn hóa truyền thống, nâng cao đời sống vật chất, văn hóa, tinh thần cho nhân. Áp dụng khoa học công nghệ vào công tác bảo tồn, tiếp tục sử dụng công nghệ số nhằm số hóa lý lịch di tích tại các khu di tích lịch sử, văn hóa trên địa bàn Huyện

Đối với công tác bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa phi vật thể, mỗi đơn vị, địa phương cần quan tâm và ưu tiên dành kinh phí cho việc bảo tồn, gìn giữ, phát huy loại hình nghệ thuật múa bóng rối, đờn ca tài tử.

Tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức cộng đồng về tầm quan trọng của di tích thông qua các chương trình giáo dục, hoạt động truyền thông.....

Khen thưởng các cá nhân, tổ chức có những đóng góp tích cực vào hoạt động quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa và di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn Huyện.

III. NHIỆM VỤ TRIỂN KHAI NĂM 2025

- Tiếp tục triển khai Kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

- Tiếp tục thực hiện hồ sơ đề nghị khoanh vùng, xếp hạng đối với Di tích Căn cứ Tỉnh ủy Chợ Lớn, Thành ủy Sài Gòn - Chợ Lớn tại Vườn Thơm.

- Thực hiện lập hồ sơ khoa học xếp hạng di tích đối với các công trình địa chỉ thuộc danh mục kiểm kê di tích như: Nhà ông Nguyễn Văn Thọ (nơi 02 lần tổ chức Hội nghị Xứ ủy Nam kỳ trong Cách mạng tháng Tám năm 1945 tại xã Tân Kiên); đồn Bình Đăng, đồn Long Vĩnh, xã Bình Hưng.

- Tiếp tục triển khai thực hiện Kế hoạch Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ trên địa bàn Huyện.

IV. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT: Không

Nơi nhận:

- Sở VH TT;
- TTUB;
- P.VH TT;
- CVP, PCVP (MH);
- Lưu: VT, TH (HN).

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Lê Như Hải Long

ỦY BAN NHÂN DÂN
HUYỆN CẦN GIỜ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 24 /BC-UBND

Cần Giờ, ngày 03 tháng 01 năm 2025

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn huyện Cần Giờ năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025

Căn cứ Kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Ủy ban nhân dân thành phố về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh;

Căn cứ Kế hoạch số 133/KH-SVHTT ngày 10 tháng 01 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao thành phố về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024;

Thực hiện Công văn số 6545/SVHTT-QLDSVH ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao thành phố về việc báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025;

Ủy ban nhân dân huyện Cần Giờ báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn huyện Cần Giờ năm 2024, như sau:

I. KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Về triển khai ban hành các văn bản thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024

- Nhằm triển khai hiệu quả Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn huyện Cần Giờ, Ủy ban nhân dân huyện Cần Giờ ban hành Kế hoạch số 467/KH-UBND ngày 18 tháng 01 năm 2024 về Quản lý nhà nước về bảo tồn, phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa và công tác đặt, đổi tên đường trên địa bàn huyện năm 2024; theo đó, chỉ đạo các đơn vị chức năng triển khai thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp để thực hiện tốt công tác bảo tồn các giá trị di sản văn hóa trên địa bàn huyện.

- Hội đồng nhân dân huyện ban hành Kế hoạch số 108/KH-HĐND ngày 29 tháng 02 năm 2024 về giám sát công tác quản lý, bảo tồn và hoạt động các di tích trên địa bàn huyện; theo đó, đã tổ chức giám sát đối với 06 đơn vị¹.

¹ (1) Ủy ban nhân dân huyện Cần Giờ, (2) Phòng Văn hóa và Thông tin, (3) Ủy ban nhân dân xã Long Hòa, (4) Ủy ban nhân dân xã Lý Nhơn, (5) Ủy ban nhân dân xã Bình Khánh, (6) Ủy ban nhân dân thị trấn Cần Thạnh.

- Nhằm thực hiện tốt công tác quản lý lễ hội trên địa bàn huyện, Ủy ban nhân dân huyện ban hành các kế hoạch, văn bản triển khai thực hiện Nghị định số 110/2018/NĐ-CP ngày 29 tháng 8 năm 2018 của Chính phủ về quản lý và tổ chức lễ hội; Chỉ thị số 274/CT-BVHTTDL ngày 23 tháng 9 năm 2022 về tăng cường quản lý nhà nước đối với một số hoạt động văn hóa, nghệ thuật, lễ hội, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa, phục hồi và phát triển du lịch; Chỉ thị số 41-CT/TW ngày 05 tháng 02 năm 2015 của Ban Bí thư (khóa XI); Nghị quyết 33-NQ/TW, Chỉ thị số 27-CT/TW²...

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động thực hiện Nghị định số 110/2018/NĐ-CP ngày 29 tháng 8 năm 2018 của Chính phủ về quản lý và tổ chức lễ hội; Chỉ thị số 41-CT/TW ngày 05 tháng 02 năm 2015 của Ban Bí thư (khóa XI); Nghị quyết 33-NQ/TW, Chỉ thị số 27-CT/TW nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản lý văn hóa và lễ hội trên địa bàn huyện. Thông qua công tác tuyên truyền, vận động, hiện nay các lễ hội trên địa bàn huyện được quản lý và tổ chức theo đúng quy định, đảm bảo an ninh trật tự, an toàn, tiết kiệm, không có vấn đề mê tín diễn ra. Các hộ gia đình thực hiện tốt Chỉ thị 27-CT/TW, nhận thức việc kết hôn là việc quan trọng của đời người và thực hiện tổ chức lễ cưới theo hướng văn minh, lành mạnh, tiết kiệm theo điều kiện kinh tế của từng gia đình, thể hiện nét đẹp văn hóa trong cộng đồng dân cư, phù hợp với phong tục tập quán địa phương, truyền thống văn hóa dân tộc và quá trình công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước.

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch

2.1. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa

- Nhằm kịp thời tu bổ, tôn tạo, mở rộng từng bước các khu di tích và phát huy các giá trị di sản văn hóa trên địa bàn huyện, Ủy ban nhân dân huyện ban hành các kế hoạch: (1) Kế hoạch số 5179/KH-UBND ngày 03 tháng 8 năm 2023 về triển khai xây dựng Đề án bảo tồn và nâng cấp Di chỉ khảo cổ học Giồng Cá Vồ, xã Long Hòa, huyện Cần Giờ; (2) Kế hoạch số 5178/KH-UBND ngày 03 tháng 8 năm 2023 về triển khai xây dựng Đề án Bảo tồn và nâng cấp Di tích Kiến trúc nghệ thuật Lăng Ông Thủy tướng Cần Thạnh, huyện Cần Giờ. Hiện nay, dự thảo đề án đã thông qua Ban Thường vụ Huyện ủy thống nhất và Ủy ban nhân dân huyện đã có Tờ trình trình Ủy ban nhân dân Thành phố phê duyệt 03 đề án.

- Thực hiện Dự án Nâng cấp sửa chữa khu di tích lịch sử Đình Dương Văn Hạnh, xã Lý Nhơn³. Sở Văn hóa và Thể thao đã có Công văn số 3517/SVHTT-QLDSVH ngày 23 tháng 7 năm 2024 về Thông báo kết quả thẩm định Báo cáo kinh tế - kỹ thuật công trình Nâng cấp sửa chữa khu di tích lịch sử Đình Dương Văn Hạnh, xã Lý Nhơn. Ngày 14 tháng 11 năm 2024, Ủy ban nhân

² (1) Kế hoạch 1858/KH-UBND ngày 18 tháng 3 năm 2024 về tăng cường công tác quản lý, tuyên truyền thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội trên địa bàn huyện; (2) Kế hoạch số 1279/KH-UBND ngày 26 tháng 2 năm 2024 về quản lý các hoạt động văn hóa, dịch vụ văn hóa và phòng, chống tệ nạn xã hội trên địa bàn huyện năm 2024.

³ Nghị quyết số 12/NQ-HĐND ngày 07 tháng 02 năm 2024 của Hội đồng nhân dân huyện về Quyết định chủ trương đầu tư dự án Nâng cấp sửa chữa khu di tích lịch sử Đình Dương Văn Hạnh, xã Lý Nhơn.

dân huyện Cần Giờ ban hành quyết định số 1299/QĐ-UBND về phê duyệt báo cáo kinh tế kỹ thuật đầu tư xây dựng công trình: Nâng cấp, sửa chữa Khu Di tích lịch sử Đình Dương Văn Hạnh, xã Lý Nhơn. Dự kiến khởi công thi công vào tháng 12 năm 2024.

- Ủy ban nhân dân huyện đã có công văn đề nghị Ủy ban nhân Thành phố đăng ký kế hoạch vốn trung hạn giai đoạn 2026 – 2030 và đã được Hội đồng nhân dân Thành phố thông qua. Ngày 18 tháng 10 năm 2024, Ủy ban nhân huyện có Công văn đề nghị Sở Kế hoạch và Đầu tư giao Ủy ban nhân huyện Cần Giờ thực hiện nhiệm vụ báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư dự án giai đoạn 2026 - 2030⁴, trong đó có dự án tu bổ di tích lịch sử Đình Bình Khánh và Mộ tiền hiền Trần Quang Đạo.

- Ủy ban nhân dân huyện chỉ đạo Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn tăng cường công tác tuyên truyền vận động nâng cao ý thức, trách nhiệm của các cấp, các ngành, nhân dân và du khách nghiêm túc thực hiện các quy định của Nhà nước trong việc bảo vệ, gìn giữ các di tích; đẩy mạnh các hoạt động xúc tiến, quảng bá tiềm năng du lịch của địa phương; kêu gọi các tổ chức, cá nhân và đặc biệt là sự đóng góp của nhân dân cho công tác chăm sóc và bảo vệ các di tích lịch sử văn hóa trên địa bàn; thường xuyên kiểm tra việc bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích.

- Ban hành Công văn số 6241/UBND ngày 29 tháng 8 năm 2024 về việc triển khai thực hiện công tác phòng, chống thiên tai, an ninh, an toàn tại công trình di tích trên địa bàn huyện Cần Giờ.

- Ủy ban nhân dân huyện chỉ đạo các đơn vị chức năng tăng cường kiểm tra đối với các cơ sở kinh doanh dịch vụ du lịch trên địa bàn huyện Cần Giờ. Qua đó, trong năm đã tổ chức kiểm tra 01 đợt/8 cơ sở di tích, qua kiểm tra không phát hiện các hành vi xâm hại di tích.

- Ủy ban nhân dân huyện chỉ đạo Phòng Văn hóa và Thông tin phối hợp với các đơn vị liên quan, Ủy ban nhân dân các xã thị trấn thực hiện rà soát, đề xuất lắp đặt camera an ninh tại các cơ sở di tích để đảm bảo an ninh và giữ gìn tài sản cho các di tích. Qua đó, đã bổ sung vị trí lắp đặt camera tại các cơ sở di tích (bổ sung thêm 2 vị trí lắp đặt camera, cụ thể: vị trí trước cổng Di tích kiến trúc nghệ thuật cấp thành phố Đình Cần Thạnh đường Lê Thương, thị Trấn Cần Thạnh và vị trí tại ngã ba đường vào Di tích lịch sử quốc gia Căn Cứ Rừng Sác đường Rừng Sác, xã Long Hòa) vào dự án Hệ thống camera giám sát toàn huyện.

2.2. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các giá trị di sản văn hóa phi vật thể

- Ban hành Kế hoạch số 5176/KH-UBND ngày 03 tháng 8 năm 2023 về triển khai xây dựng Đề án Bảo tồn và phát huy giá trị Di sản văn hóa phi vật thể Lễ hội Nghinh Ông Cần Giờ. Hiện nay, dự thảo đề án đã thông qua Ban Thường

⁴ Công văn số 7750/UBND ngày 18 tháng 10 năm 2024 của Ủy ban nhân dân huyện Cần Giờ về đề xuất giao nhiệm vụ chuẩn bị đầu tư các dự án dự kiến triển khai thực hiện đầu tư giai đoạn 2026 - 2030 trên địa bàn huyện Cần Giờ.

vụ Huyện ủy thống nhất và Ủy ban nhân dân huyện đang hoàn thiện hồ sơ trình Ủy ban nhân dân Thành phố phê duyệt; dự kiến tháng 12 năm 2024 hoàn thành.

- Phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao tổ chức lớp truyền dạy chuyên sâu về bảo tồn thực hành nghi lễ trong Lễ hội Nghinh Ông huyện Cần Giờ cho 50 đại biểu là thành viên Hội Văn Lạch, Ban quý tế các đình, lăng, miếu trên địa bàn huyện, ngư dân và đoàn viên thanh niên. Lớp truyền dạy đã góp phần trao truyền, hướng dẫn về ý nghĩa của từng ngày lễ tại đình, lăng, miếu và trình tự các bước nghi lễ; việc thực hành nghi lễ như thế nào là đúng theo qui chuẩn; cũng như vai trò, trách nhiệm của cộng đồng trong việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản.

2.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa

- Nhằm giới thiệu các di tích trên địa bàn huyện góp phần phát triển du lịch văn hóa, lịch sử, tâm linh trên địa bàn huyện, năm 2022, Ủy ban nhân dân huyện đã chỉ đạo công tác biên soạn và phát hành “Cẩm nang du lịch Cần Giờ” với 5.000 bản in và 01 bản điện tử; theo đó, ấn phẩm đã giới thiệu về lịch sử hình thành và thông tin chi tiết của 06 di tích và 01 làng nghề truyền thống trên địa bàn huyện (Di tích lịch sử Chiến khu Rừng Sác, Lăng Ông Thủy tướng, Di chỉ khảo cổ học Giồng Cá Vồ, Di tích kiến trúc nghệ thuật đình Cần Thạnh, Đình Dương Văn Hạnh, Đình Bình Khánh và Mộ tiền hiền Trần Hưng Đạo, Làng nghề muối truyền thống huyện Cần Giờ).

- Phối hợp Sở Du lịch Thành phố cập nhật các di tích trên địa bàn huyện vào phần mềm Bản đồ du lịch tương tác thông minh 3D/360 Thành phố Hồ Chí Minh - Map 3D/360, hiện đã cập nhật 8 điểm đến trong đó có 02 di tích và 01 làng nghề (Khu Di tích lịch sử Chiến khu Rừng Sác, Lăng Ông Thủy tướng, Làng nghề muối truyền thống xã Lý Nhơn).

2.4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa

- Nhằm cập nhật, bổ sung, nâng cao kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ quản lý và bảo vệ di tích; văn bản quy phạm pháp Luật cho đội ngũ cán bộ làm công tác quản lý di tích và các cơ sở di tích lịch sử văn hóa, các cơ sở tín ngưỡng dân gian trên địa bàn huyện; đồng thời trang bị các kiến thức và kỹ năng thuyết minh giới thiệu cho thuyết minh viên tại các điểm di tích, Ủy ban nhân dân huyện ban hành Kế hoạch số 5780/KH-UBND ngày 12 tháng 8 năm về tổ chức triển khai các văn bản liên quan lĩnh vực Di sản văn hóa và hướng dẫn nghiệp vụ thuyết minh viên cho các cơ sở di tích lịch sử văn hóa trên địa bàn huyện năm 2024, theo đó, đã tổ chức 02 lớp trong tháng 11 năm 2024 cho 155 đại biểu.

- Nhằm tạo điều kiện cho cho cán bộ, công chức phụ trách lĩnh vực di tích; thành viên Ban Tế tự, Ban Trị sự các cơ sở di tích lịch sử - văn hóa được xếp hạng và các cơ sở di tích đang được huyện đề nghị đưa vào danh mục kiểm kê di tích của thành phố, trên địa bàn huyện Cần Giờ trao đổi, học tập kinh nghiệm trong quản lý và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa, Ủy ban nhân

dân huyện ban hành Kế hoạch số 5271/KH-UBND ngày 23 tháng 7 năm về trao đổi, học tập kinh nghiệm công tác quản lý và phát huy giá trị di tích lịch sử-văn hóa tại huyện Cát Tiên, tỉnh Lâm Đồng với sự tham gia của 28 đại biểu.

- Tổ chức Chương trình trao đổi, học tập kinh nghiệm các mô hình hay trong Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” và hoạt động quản lý, bảo tồn và phát huy các giá trị di sản, di tích lịch sử - văn hóa tại huyện Củ Chi cho 23 đại biểu là thành viên Ban Chỉ đạo Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” huyện và xã, thị trấn; Ban Tế tự, Ban Trị sự các cơ sở di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn huyện⁵.

- Cử nhân sự tham gia lớp tập huấn, bồi dưỡng Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024.

II. NHẬN XÉT ĐÁNH GIÁ

1. Thuận lợi

Phòng Văn hóa và Thông tin huyện tập trung tham mưu Ủy ban nhân dân huyện chỉ đạo triển khai phát triển văn hóa, bảo vệ, bảo tồn và phát huy bản sắc, giá trị lịch sử và văn hóa dân tộc gắn liền với các hoạt động lễ hội truyền thống (hàng năm tham mưu tổ chức các hoạt động Lễ hội Nghinh Ông Cần Giờ thu hút khoảng trên 80.000 lượt khách tham quan), góp phần tạo nên một nét văn hóa đặc trưng của huyện biển; nâng cao chất lượng công tác quản lý di tích và lễ hội, thực hiện trùng tu, tôn tạo, bảo vệ các di tích lịch sử, văn hóa tại địa phương, đầu tư xây dựng cơ sở vật chất... để di tích lịch sử - văn hóa và lễ hội thật sự trở thành một hoạt động văn hóa có ý nghĩa, từng bước lan tỏa sức hấp dẫn của di tích - lễ hội và thỏa mãn nhu cầu hưởng thụ văn hóa của nhân dân và du khách khi đến huyện, thông qua đó đã góp phần bảo tồn những giá trị văn hóa truyền thống kết hợp với việc xây dựng những giá trị văn hóa mới. Đồng thời, tăng cường công tác tuyên truyền vận động nhân dân trên địa bàn, qua đó nêu bật được ý nghĩa, vai trò, tầm quan trọng của việc bảo vệ, bảo tồn và phát huy giá trị di tích, di sản gắn liền lễ hội trong giáo dục truyền thống, trong phát triển văn hóa của địa phương. Phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chuyên môn tổ chức chính trị của huyện tăng cường hướng dẫn, kiểm tra đôn đốc đối với cơ sở trong việc thực hiện các quy định về bảo vệ, bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa và tổ chức lễ hội.

2. Hạn chế

- Công tác tuyên truyền, quảng bá các hoạt động di tích trên địa bàn còn hạn chế, chưa phát huy hiệu quả trong việc tuyên truyền giá trị của di tích và thu hút khách tham quan đến với di tích.

- Các dự án trùng tu, tôn tạo triển khai còn chậm so với dự kiến.

⁵ Kế hoạch số 6945/KH-UBND ngày 19 tháng 9 năm 2024 của Ủy ban nhân dân huyện về trao đổi, học tập kinh nghiệm các mô hình hay trong Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” và hoạt động quản lý, bảo tồn và phát huy các giá trị di sản, di tích lịch sử - văn hóa tại huyện Củ Chi - Thành phố Hồ Chí Minh.

IV. PHƯƠNG HƯỚNG HOẠT ĐỘNG NĂM 2025

- Xây dựng và triển khai thực hiện các đề án: Đề án Bảo tồn và nâng cấp di tích kiến trúc nghệ thuật Lăng Ông Thủy tướng Cần Thạnh, huyện Cần Giờ; Đề án bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Lễ hội Nghinh Ông huyện Cần Giờ, Thành phố Hồ Chí Minh; Đề án Bảo tồn Di tích Khảo cổ Giồng Cá Vồ, xã Long Hòa, huyện Cần Giờ, Thành phố Hồ Chí Minh.

- Tăng cường tuyên truyền đảm bảo an ninh, an toàn tại các cơ sở di tích; kiểm tra, giám sát, xử lý nghiêm các hành vi xâm hại di tích, đảm bảo việc sinh hoạt tín ngưỡng, tôn giáo tại di tích đúng theo quy định.

- Tiếp tục phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố triển khai thực hiện thu thập tư liệu nghi lễ của lễ hội Nghinh Ông góp phần việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Lễ hội Nghinh ông Cần Giờ và công tác truyền dạy trong thời gian tới.

- Phối hợp Trung tâm Bảo tồn di tích thành phố thực hiện Dự án đầu tư tu bổ, tôn tạo di tích khảo cổ học Giồng Cá Vồ (giai đoạn II). Sưu tầm tư liệu lịch sử để làm lý lịch cho các cơ sở di tích lịch sử - văn hóa được đưa vào danh mục kiểm kê di tích của Thành phố.

- Kết nối các điểm di tích lịch sử, văn hóa, Lễ hội vào các chương trình, sản phẩm du lịch đến với các công ty lữ hành để giới thiệu, tổ chức cho du khách đến tham quan. Tăng cường giới thiệu các Lễ hội, điểm đến văn hóa - lịch sử, tín ngưỡng trên các phương tiện truyền thông đại chúng, ấn phẩm quảng bá du lịch để du khách dễ dàng tra cứu và tìm hiểu thông tin.

- Tiếp tục rà soát và hệ thống nguồn dữ liệu về tên đường của huyện; đề xuất đặt đổi tên các tuyến đường đủ điều kiện trình Hội đồng đặt đổi tên đường thành phố quyết định.

- Tổ chức lớp truyền dạy thực hành các nghi lễ của Lễ hội Nghinh Ông Cần Giờ cho đội ngũ kế thừa, lớp bồi dưỡng, đào tạo công tác quản lý bảo tồn và phát huy giá trị di tích, tổ chức lớp triển khai, phổ biến các văn bản pháp luật liên quan lĩnh vực di sản văn hóa.

Trên đây là báo cáo kết quả kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn huyện Cần Giờ năm 2024./.

Nơi nhận:

- Sở Văn hóa và Thể thao;
- Thường trực Ủy ban nhân dân huyện;
- VP: CVP, PVP/TH;
- Lưu: VT, VH-TT-NTh. L.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Ngọc Xuân

ỦY BAN NHÂN DÂN
HUYỆN HỌC MÔN

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 7114 /BC-UBND-VHTT

Học Môn, ngày 25 tháng 12 năm 2024

BÁO CÁO

**Kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị
di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn huyện Học Môn năm 2024 và
phương hướng, nhiệm vụ năm 2025**

Căn cứ Kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Thành phố về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh;

Thực hiện Công văn số 6545/SVHTT-QLDSVH ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố về việc báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025;

Ủy ban nhân dân huyện báo cáo như sau:

I. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

Huyện Học Môn có 09 công trình, địa điểm đã được quyết định xếp hạng di tích; 02 nhà bia tường niệm liệt sĩ. Các di tích lịch sử cách mạng, di tích văn hóa, kiến trúc nghệ thuật và các thiết chế văn hóa cơ sở là điểm đến tham quan của du khách trong và ngoài nước, là nơi giáo dục truyền thống, sinh hoạt của các cộng đồng dân cư trên địa bàn huyện.

1. Công tác triển khai thực hiện

Căn cứ các quy định của Luật Di sản văn hóa, Văn bản hợp nhất Luật Di sản văn hóa, Nghị định quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật di sản văn hóa, Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa. Ủy ban nhân dân huyện đã lãnh đạo, chỉ đạo cơ quan tham mưu ban hành nhiều văn bản, quy chế chỉ đạo hoạt động tại các di tích như:

Huyện đã lãnh đạo ban hành 12 văn bản chỉ đạo (đính kèm phụ lục) và hướng dẫn triển khai chương trình, trong đó nổi bật là Kế hoạch số 2581/KH-UBND ngày 04 tháng 7 năm 2023 về thực hiện Chương trình bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn huyện đến năm 2030.

Định kỳ phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố khảo sát đề xuất tu bổ, tôn tạo, tu sửa cấp thiết nhằm bảo tồn và phát huy giá trị các di tích phục vụ khách tham quan. Cấp phát kinh phí hỗ trợ nhang, đèn... cho các di tích được công nhận định kỳ 6 tháng/lần (Theo Quyết định số 30/QĐ-UBND ngày 19 tháng 5 năm 2011 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh).

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo

Tổ chức 02 cuộc họp chuyên đề công tác quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị di sản trên địa bàn huyện và chuyên đề về số hóa tài liệu giới thiệu di tích và mở tài khoản giao dịch ngân hàng; thành phần tham dự gồm Ủy ban nhân dân xã - thị trấn và Ban Quản lý, Ban Quý tế,... Huy động sự tham gia tích cực của các đơn vị và nhân dân về chương trình bảo tồn và phát huy giá trị di sản trên địa bàn huyện gắn phục vụ điểm đến du lịch, góp phần phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Ủy ban nhân dân huyện chỉ đạo các đơn vị thực hiện công tác tu bổ, tôn tạo di tích thường xuyên, liên tục bằng nguồn kinh phí đầu tư của Nhà nước, nguồn xã hội hóa và sự đóng góp công đức của Nhân dân. Nhìn chung, công tác tu bổ, tôn tạo di tích trong thời gian qua đã từng bước đi vào nề nếp, bảo đảm nguyên tắc, quy trình, chất lượng thi công tu bổ cơ bản đạt yêu cầu về mặt khoa học và đang phát huy ngày càng tốt giá trị của di tích.

3. Kết quả cụ thể

3.1 Công tác bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa

Qua rà soát, thống kê, huyện Hóc Môn có 50 công trình, cơ sở thờ tự, tín ngưỡng (Đình, Đền, Miếu,...); có 09 công trình được công nhận di tích lịch sử văn hóa, kiến trúc nghệ thuật, gồm:

- 02 di tích lịch sử cấp Quốc gia gồm: Khu tường niệm liệt sĩ Ngã Ba Giồng và Dinh Quận Hóc Môn - Lưu niệm sự kiện Nam Kỳ Khởi Nghĩa 23/11/1940.

- 03 di tích lịch sử văn hóa cấp Thành phố gồm: Đền thờ ông Phan Công Hón, "Nơi họp Hội nghị Xứ ủy Nam Kỳ tháng 9/1940", Chùa Thiên Quang.

- 04 di tích kiến trúc nghệ thuật cấp Thành phố gồm: Đình Tân Thới Nhứt, Đình Tân Thới Nhì, Đình Tân Thới Tứ và Chùa Từ Quang.

Ủy ban nhân dân huyện lãnh đạo Ủy ban nhân dân xã - thị trấn và Ban Quý tế các đình thường xuyên nắm tình hình và nhu cầu đề xuất đưa vào danh mục kiểm kê di tích để kịp thời hướng dẫn thủ tục, trình tự và rà soát, bổ sung hồ sơ có liên quan thực hiện nộp hồ sơ về Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố.

Định kỳ 06 tháng và năm thực hiện chi trả trợ cấp cho các di tích theo Quyết định số 30/QĐ-UBND ngày 19 tháng 5 năm 2011 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh để phục vụ nhang, đèn, điện và người dọn dẹp, trông coi di tích, năm 2024 chi trả trợ cấp cho 06 di tích với số tiền: 298.080.000 đồng.

Hàng năm, Huyện chỉ đạo các đơn vị liên quan phối hợp với Ủy ban nhân dân xã - thị trấn khảo sát, rà soát thực trạng các di tích đã bị xuống cấp, hư hỏng để đưa vào kế hoạch tu bổ, tôn tạo di tích từ Chương trình chống xuống cấp thường xuyên, cấp thiết (ngân sách Thành phố). Trên cơ sở đó, huyện đã có sự chủ động phối hợp với Sở Văn hóa và Thể thao trong việc thực hiện công tác tu

bỏ, tôn tạo phục hồi các di tích Lịch sử văn hóa trong năm qua đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận¹.

Đến nay, 07 di tích được tu bổ, tôn tạo, sửa chữa định kỳ; theo thống kê toàn huyện đã huy động được khoảng 9,415 tỷ đồng từ nguồn xã hội hóa, ngân sách đầu tư². Nguồn này được sử dụng có hiệu quả cho việc phục hồi, tôn tạo di tích. Nhiều di tích được phục hồi từ 100% nguồn vốn xã hội hóa, đóng góp công đức của con cháu, các cá nhân, tập thể trên địa bàn huyện.

Ủy ban nhân dân huyện đã đề xuất tu bổ, tôn tạo di tích cấp quốc gia Ngã Ba Giồng với kinh phí khoảng 213 tỷ đồng (từ nguồn ngân sách).

Huyện đã lãnh đạo phối hợp thực hiện xây dựng phương án trùng tu, tôn tạo, nâng cấp, sửa chữa các di tích lịch sử - văn hóa tiêu biểu trong công tác bảo tồn, tôn tạo các di tích lịch sử, di tích văn hóa là nhiệm vụ hết sức cấp bách, cần thiết, nhằm bảo tồn, phát huy giá trị vốn có của di tích; gìn giữ, bảo lưu các giá trị văn hóa - lịch sử đặc sắc, phong phú, góp phần làm đậm đà bản sắc văn hóa Việt Nam. Thông qua đó nâng cao lòng tự tôn, tự hào dân tộc, giáo dục truyền thống uống nước nhớ nguồn cho thế hệ trẻ hôm nay và mai sau.

Khẳng định ý nghĩa, tầm quan trọng của việc trùng tu, bảo tồn, phát huy giá trị các di tích lịch sử, di tích văn hóa trên địa bàn, huyện đã xác định cần thực hiện tốt công tác tuyên truyền, quảng bá bằng các hình thức trực quan qua hệ thống phát thanh, biên tập nội dung thành tờ bướm giới thiệu về lịch sử và quá trình hình thành di tích, các ấn phẩm về văn hóa...; lồng ghép nội dung tuyên truyền, tổ chức các cuộc thi tìm hiểu về di tích, bản sắc văn hóa đặc sắc của đồng bào dân tộc bản địa vào Chương trình đào tạo của các trường học, các lớp tập huấn, Chương trình ngoại khóa, dã ngoại.

Thực hiện công tác hướng dẫn lập hồ sơ khoa học đề xuất xếp hạng di tích đối với các địa điểm, công trình như Đình Bình Nhan, xã Nhị Bình với loại hình di tích lịch sử; đưa vào danh mục kiểm kê di tích Đình Mỹ Hòa, xã Trung Chánh với loại hình di tích kiến trúc nghệ thuật; Đình Thần Tân Thới Trung, xã Tân Xuân với loại hình di tích lịch sử; Đình Tân Thới Tam, xã Thới Tam Thôn với loại hình di tích kiến trúc nghệ thuật; Đình Thới Tam Đông, xã Thới Tam Thôn với loại hình di tích lịch sử.

Hoạt động của các di tích trong khai thác phục vụ các sinh hoạt văn hóa, Lễ hội truyền thống tại địa phương, một số điểm kết hợp phục vụ khách du lịch tâm linh từ các địa phương khác đến Hóc Môn. Ngoài ra các điểm di tích sau khi được đầu tư tôn tạo, đưa vào sử dụng đã phát huy tốt giá trị, góp phần định hình và nâng cao chất lượng các sản phẩm du lịch mang tính đặc trưng của huyện như: du lịch văn hóa tâm linh, du lịch sinh thái,... Từng bước hình thành nhiều tuyến, địa bàn, khu du lịch liên kết với các quận, huyện bạn. Một số khu, điểm

¹ Thực hiện tu bổ, sửa chữa Đình Tân Thới Tứ, Đình Tân Thới Nhứt, Đền thờ ông Phan Công Hớn và Đình Tân Thới Nhì; trong năm đề xuất tu bổ, tôn tạo di tích quốc gia Ngã Ba Giồng từ nguồn ngân sách.

² Tu sửa cấp thiết di tích Ngã Ba Giồng số tiền 1,7 tỷ đồng; Di tích Đình quận Hóc Môn số tiền 2,4 tỷ đồng; Di tích Đình Tân Thới Nhứt, số tiền 3.055.000.000đ; Di tích Đình Tân Thới Tứ số tiền 235.000.000đ; Di tích Đình Tân Thới Nhì số tiền 55.050.000đ; Di tích Nơi họp Hội nghị Xứ ủy Nam Kỳ tháng 9 năm 1940 số tiền 1.950.000.000đ; Di tích Đền thờ ông Phan Công Hớn số tiền 331.000.000đ.

du lịch của huyện cũng đã tạo được ấn tượng đối với du khách trên bản đồ du lịch 3D/360 Thành phố Hồ Chí Minh.

Huyện có nhiều tiềm năng về các di tích lịch sử, văn hóa, kiến trúc nghệ thuật; trong nhiều năm qua, huyện đã tích cực triển khai quản lý, bảo tồn, phát huy giá trị di tích với nhiều hình thức. vận động mỗi di tích đều thành lập Ban quản lý di tích nhằm bảo tồn, quản lý, giữ gìn và phát huy giá trị di tích. Ngoài ra, huyện cũng tích cực giáo dục về di sản trong trường học, tổ chức các hoạt động thăm quan các di tích trên địa bàn thu hút hơn 257.229 lượt khách (tăng gấp 02 lần so với năm 2023) học sinh đến viếng, tham quan. Hàng năm, huyện thực hiện rà soát các di tích, kịp thời phát hiện tình trạng xuống cấp, sửa chữa, trùng tu.

Bên cạnh các giá trị lịch sử, văn hóa của di tích, một số Lễ hội cách mạng độc đáo, tạo ra những sản phẩm tinh thần mới mang dấu ấn sâu đậm và sức lan tỏa rộng rãi trong đời sống Nhân dân, tiêu biểu có Lễ giỗ tri ân các anh hùng liệt sĩ hàng năm vào ngày 28 tháng 8 Ngày hy sinh các đồng chí nguyên lãnh đạo Đảng: Đồng chí Hà Huy Tập, Đồng chí Nguyễn Văn Cừ, Đồng chí Võ Văn Tần, Đồng chí Phan Đăng Lưu, Đồng chí Nguyễn Thị Minh Khai và đồng bào, chiến sĩ hy sinh ngày 28 tháng 8 năm 1941...; Hội diễn Lân - Sư - Rồng hàng năm, các Lễ hội Kỳ Yên, Lễ cúng đình truyền thống hàng năm... đã thu hút nhiều du khách đến huyện tham quan.

3.2 Công tác bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể

Thực hiện tốt công tác quản lý, duy trì hoạt động loại hình di sản văn hóa phi vật thể (02 Câu lạc bộ đờn ca tài tử Nam Bộ) và các lễ hội Kỳ yên của các Đình, Đền, Miếu,... cũng được quan tâm bảo tồn, phục dựng và phát huy giá trị nhằm giao lưu, gìn giữ những giá trị tốt đẹp. Ngoài ra, các lễ hội truyền thống, kỳ yên, trò chơi dân gian, phong tục, tập quán đang được quan tâm nghiên cứu, sưu tầm, khôi phục, gìn giữ góp phần quảng bá, phối hợp phát triển di lịch trên địa bàn huyện.

Thực hiện nâng cao chất lượng và hiệu quả việc phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể, cụ thể: Câu lạc bộ Đờn ca tài tử Trung tâm Văn hoá - Thể thao và Truyền thông huyện Hóc Môn thành lập từ năm 1995; Câu lạc bộ Đờn ca tài tử Cụm Văn hoá Thể thao Tân Thới Nhì thành lập từ năm 2022 và duy trì hoạt động đờn ca tài tử cho đến nay.

Hoạt động của Câu lạc bộ đờn ca tài tử đang trong quá trình duy trì, thực hành di sản văn hóa phi vật thể thời gian sinh hoạt trước đây được tổ chức vào sáng thứ Sáu hằng tuần, từ đầu năm 2023 đến nay do điều kiện các thành viên Câu lạc bộ tham gia làm kinh tế, Ban Chủ Nhiệm thống nhất thay đổi ngày sinh hoạt Câu lạc bộ vào tối thứ Sáu hằng tuần từ lúc 18 giờ 00 phút đến 21 giờ 00 phút; sinh hoạt của Câu lạc bộ đờn ca tài tử các thành viên trao đổi, luyện tập các bài bản đờn và ca tài tử để luôn giữ gìn các bài bản tổ để lại, sau đó hát các bài vọng cổ, tân cổ, trích đoạn cải lương xem như là luyện giọng ca; định kỳ cử hội viên tham gia biểu diễn phục vụ các chương trình hội nghị, giao lưu, Hội thi Hoa Sen vàng Thành phố hằng năm theo sự phân công của Ban Giám

độc Trung tâm Văn hoá - Thể thao và Truyền thông huyện và truyền dạy các lớp đờn ca tài tử cho các em học sinh tại các trường Tiểu học và Trung học cơ sở trên địa bàn huyện.

Hoạt động phong trào đờn ca tài tử của huyện được nhiều thuận lợi như: Viên chức phụ trách sâu sát phong trào, chủ nhiệm Câu lạc bộ am hiểu chuyên môn 20 bài bản tài tử, được lãnh đạo quan tâm tạo điều kiện hỗ trợ kinh phí hoạt động, các nghệ nhân tham gia nhiệt tình, sinh hoạt ổn định. Ban chủ nhiệm hướng dẫn chuyên môn cho các thành viên đến tham gia sinh hoạt, các nhạc công, nghệ sĩ và nhân dân được tham gia sinh hoạt và được tham gia giao lưu, biểu diễn. Địa điểm sinh hoạt Câu lạc bộ tại Trung tâm Văn hoá - Thể thao và Truyền thông rộng rãi, thoáng mát, có trang thiết bị âm thanh cho các buổi sinh hoạt, luyện tập tạo điều kiện thuận lợi cho người dân, cộng đồng phát huy vai trò vừa là chủ thể sáng tạo, tham gia bảo vệ di sản, vừa là chủ thể thụ hưởng những giá trị của di sản văn hóa. Tăng cường công tác quản lý Nhà nước về bảo tồn di sản văn hóa phi vật thể; phối hợp tổ chức tốt các lễ hội quy mô lớn (Lễ giỗ 28.8, Nam Kỳ khởi nghĩa 23/11,...). Phối hợp Ban Quý tế phục dựng các lễ hội truyền thống, hoạt động sinh hoạt văn hóa có giá trị nhất là hoạt động Đờn ca tài tử Nam Bộ; phát huy vai trò của nhà trường trong việc trao truyền, phổ biến, lưu giữ các giá trị tốt đẹp.

3.3 Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa

Huyện đã xác định cần thực hiện tốt công tác tuyên truyền, quảng bá bằng các hình thức trực quan qua hệ thống phát thanh, biên tập nội dung thành tờ bướm và tạo mã QR code giới thiệu về lịch sử và quá trình hình thành di tích, các ấn phẩm về văn hóa...; lồng ghép nội dung tuyên truyền, tổ chức các cuộc thi tìm hiểu về di tích, bản sắc văn hóa đặc sắc của đồng bào dân tộc bản địa vào Chương trình đào tạo của các trường học, các lớp tập huấn.

Xây dựng Trang thông tin điện tử cho Ủy ban nhân dân xã - thị trấn nơi có di tích thực hiện công tác giới thiệu quảng bá và các hoạt động lễ hội tại các di tích định kỳ hàng năm.

3.4 Công tác đào tạo, bồi dưỡng

Phối hợp Sở Văn hóa - Thể thao Thành phố tổ chức đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý, công chức phụ trách trong lĩnh vực văn hóa (trong đó có công tác quản lý, bảo tồn di tích). Trong năm tham gia 02 khóa tập huấn chuyên đề bảo tồn di sản với sự tham gia của 60 cán bộ, nhân viên chuyên môn.

Phối hợp tổ chức lớp truyền dạy tri thức dân gian như tạo hình từ trái cây, chưng chế mâm quả truyền thống.

II. ĐÁNH GIÁ THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC

1. Đánh giá chung

Trong năm 2024, Huyện đã lãnh đạo công tác quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị di tích trên địa bàn huyện có hiệu quả, chất lượng cả về công tác quản lý Nhà nước và hoạt động sự nghiệp, đã góp phần vào việc quản lý, bảo

tồn các di tích trên địa bàn, khơi dậy truyền thống yêu nước cách mạng trong Nhân dân, phục vụ nhu cầu tham quan du lịch của du khách trong và ngoài địa bàn; tạo được những chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức của các tầng lớp xã hội, góp phần bảo tồn và phát huy di sản văn hoá trên địa bàn, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế du lịch cũng như sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

1.1 Thuận lợi

Được sự quan tâm của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố, Ủy ban nhân dân huyện đã thực hiện tốt công tác tu bổ, tôn tạo di tích trên địa bàn. Bên cạnh nguồn kinh phí từ ngân sách Nhà nước, phần còn lại huy động từ nguồn xã hội hóa và sự đóng góp công đức của Nhân dân trong thực hiện tu bổ, tôn tạo di tích. Nhìn chung, công tác tu bổ, tôn tạo di tích trong thời gian qua đã từng bước đi vào nền nếp, bảo đảm nguyên tắc, quy trình, chất lượng thi công tu bổ cơ bản đạt yêu cầu về mặt khoa học và đang phát huy ngày càng tốt giá trị của di tích.

1.2 Khó khăn, tồn tại

Công tác quản lý, bảo tồn tại các di tích ở một số nơi chưa đảm bảo theo quy định của Luật Di sản văn hóa. Một số di tích chưa làm tốt công tác quản lý và bảo tồn.

Nguồn kinh phí tu bổ, sửa chữa đối với 06 di tích thuộc sở hữu tư nhân, sở hữu cộng đồng từ nguồn xã hội hóa còn hạn chế.

Việc lập dự án tu bổ, tôn tạo, phục hồi di tích theo quy trình gặp rất nhiều khó khăn, thời gian kéo dài.

Công tác lập hồ sơ, quy trình thẩm định xét công nhận di tích Đình Bình Nhan có nhiều khó khăn, trình tự thủ tục kéo dài do phải sưu tra lịch sử, tổ chức hội thảo khoa học, lấy ý kiến thẩm định của các chuyên gia về khảo cổ, lịch sử.

2. Giải pháp khắc phục

2.1 Tăng cường phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao thực hiện công tác quản lý và bảo tồn di tích trên địa bàn.

Tăng cường kiểm tra, giám sát định kỳ và đột xuất tại các di tích để kịp thời phát hiện, xử lý các sai phạm hoặc đề xuất phương án bảo vệ; tăng cường phối hợp giữa chính quyền địa phương, chủ sở hữu và các tổ chức xã hội trong công tác quản lý và bảo tồn di tích.

2.2 Đẩy mạnh xã hội hóa trong công tác tu bổ, tôn tạo di tích

Huy động cộng đồng trong các chương trình, sự kiện văn hóa gắn với di tích để huy động sự tham gia và đóng góp từ cộng đồng.

Xây dựng mô hình “Người dân bảo vệ di sản” hoặc “Cộng đồng quản lý di tích” tại các địa phương.

Phát huy giá trị kinh tế từ di tích gắn phát triển du lịch văn hóa gắn liền với di tích để tạo nguồn thu bền vững cho công tác bảo tồn.

III. NHIỆM VỤ TRIỂN KHAI NĂM 2025

1. Thường xuyên rà soát, đề xuất bảo tồn, tu bổ, tôn tạo các di tích trên địa bàn, ưu tiên những di tích xuống cấp nghiêm trọng; phối hợp với các chuyên gia, tổ chức chuyên môn để thực hiện tu bổ di tích đảm bảo đúng quy trình và giữ gìn tính nguyên gốc.

2. Tiếp tục số hóa di tích trong chương trình số hóa toàn bộ hồ sơ, tư liệu về di tích, bao gồm bản vẽ, ảnh tư liệu, tài liệu lịch sử; xây dựng bản đồ số các di tích để phục vụ công tác quản lý và quảng bá du lịch.

3. Phát huy giá trị di tích gắn với du lịch trong việc tổ chức các sự kiện văn hóa, lễ hội tại di tích để thu hút du khách và tạo nguồn thu phục vụ bảo tồn; phát triển các sản phẩm du lịch văn hóa, giáo dục gắn với giá trị của từng di tích, tạo sự hấp dẫn cho du khách.

4. Tăng cường công tác tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức cộng đồng về giá trị di tích thông qua các chiến dịch truyền thông, hội thảo, triển lãm; xây dựng các chương trình giáo dục về di sản cho học sinh, sinh viên.

5. Xây dựng đội ngũ nhân lực chuyên môn, đào tạo chuyên sâu về bảo tồn di sản cho cán bộ quản lý tại địa phương; phát triển đội ngũ cộng tác viên là người dân địa phương để hỗ trợ giám sát, bảo vệ và quảng bá di tích.

IV. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Ủy ban nhân dân huyện kiến nghị Ủy ban nhân dân Thành phố xem xét, tăng cường bố trí kinh phí đầu tư, tu bổ tôn tạo di tích trên địa bàn.

Trên đây là Báo cáo kết quả thực hiện Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn huyện Hóc Môn năm 2024 và phương hướng, nhiệm vụ năm 2025./.

Nơi nhận:

- Sở VH TT;
- UBND huyện: CT, PCT/VX;
- VP. HĐND-UBND huyện: CVP, PCVP/VX;
- Lưu: VT, P. VH TT (Hưng).

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Huỳnh Thị Xuân Mai

PHỤ LỤC

Văn bản triển khai thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn huyện Hóc Môn

(Đính kèm Báo cáo số 11/H /BC-UBND-VHTT ngày 25 tháng 12 năm 2024 của Ủy ban nhân dân huyện Hóc Môn)

STT	Số ký hiệu	Nội dung	Ghi chú
1.	Kế hoạch số 2581/KH-UBND ngày 04/7/2023	Kế hoạch của Ủy ban nhân dân huyện về thực hiện Chương trình bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn huyện đến năm 2030	
2.	Kế hoạch số 4944/KH-UBND ngày 14/11/2023	Kế hoạch của Ủy ban nhân dân huyện về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 trên địa bàn huyện Hóc Môn	
3.	Công văn số 114/UBND ngày 09/01/2024	Công văn của Ủy ban nhân dân huyện về việc thực hiện rà soát, đề xuất trùng tu, tôn tạo các di tích lịch sử, công trình kiến trúc trên địa bàn huyện Hóc Môn.	
4.	Công văn số 1424/UBND-VHTT ngày 29/3/2024	Công văn của Ủy ban nhân dân huyện về khảo sát, đánh giá hiện trạng việc tôn tạo Khu tưởng niệm liệt sĩ Ngã Ba Giồng và Đền thờ ông Phan Công Hón	
5.	Công văn số 804/UBND-VHTT ngày 15/7/2024	Công văn của Ủy ban nhân dân huyện về kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể năm 2024	
6.	Công văn số 1121/UBND-VHTT ngày 06/9/2024	Công văn của Ủy ban nhân dân huyện về việc triển khai Công văn số 873-CV/BCSD ngày 07/8/2024 của Ban cán sự đảng Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị di tích đã xếp hạng trên địa bàn huyện Hóc Môn	
7.	Công văn số 5499/UBND-VHTT ngày 16/10/2024	Công văn của Ủy ban nhân dân huyện về việc triển khai thực hiện Nghị định số 39/2024/NĐ-CP ngày 16 tháng 4 năm 2024 của Chính phủ	
8.	Công văn số 6563/UBND-VHTT ngày 29/12/2024	Công văn của Ủy ban nhân dân huyện về việc triển khai Công điện số 77/CĐ-TTg ngày 08 tháng 8 năm 2024 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường quản lý nhà nước đối với tiền công đức, tiền tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn huyện	
9.	Thông báo số 58/TB-VHTT ngày	Thông báo của Phòng Văn hóa và Thông tin về kiểm tra công tác quản lý các di tích lịch	

	16/01/2024	sử văn hóa, kiến trúc nghệ thuật và hướng dẫn việc chuẩn bị phục vụ khách tham quan trong dịp Tết Nguyên đán Giáp Thìn năm 2024	
10.	Công văn số 741/VHTT ngày 22/7/2024	Công văn của Phòng Văn hóa và Thông tin huyện về việc rà soát báo cáo các tổ chức, cá nhân đã bố trí, tài trợ nguồn kinh phí, hiện vật, hiện kim,... để bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa	
11.	Kế hoạch số 1110/KH-VHTT ngày 30/10/2024	Kế hoạch của Phòng Văn hóa và Thông tin huyện về triển khai hưởng ứng các hoạt động kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ XIX (23/11/2005 - 23/11/2024) trên địa bàn huyện Hóc Môn	
12.	Công văn số 1112/VHTT ngày 30/10/2024	Công văn của Phòng Văn hóa và Thông tin về việc thông tin số hóa và cung cấp số tài khoản ngân hàng các di tích trên địa bàn huyện	

ỦY BAN NHÂN DÂN HUYỆN HÓC MÔN

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện kế hoạch chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025.

Căn cứ Kế hoạch số 133/KH-SVHTT ngày 10 tháng 01 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao về triển khai Kế hoạch thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024.

Thực hiện Kế hoạch số 321/KH-UBND ngày 28 tháng 4 năm 2023 của Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức về Thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa và Chương trình số hóa di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn thành phố Thủ Đức đến năm 2030.

Thực hiện Kế hoạch số 67/KH-UBND ngày 01 tháng 02 năm 2024 của Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức về triển khai kế hoạch thực hiện Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn thành phố Thủ Đức năm 2024.

Thực hiện Công văn số 6545/ SVHTT- QLDSVH ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao Về việc báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025.

Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức báo cáo về triển khai kế hoạch thực hiện Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn thành phố Thủ Đức năm 2024.

I. ĐẶC ĐIỂM – TÌNH HÌNH:

Thành phố Thủ Đức có 23 di tích được công nhận, xếp hạng; Trong đó, Có 07 di tích xếp hạng cấp Quốc gia, 16 di tích xếp hạng cấp Tỉnh - Thành phố, trong đó: 18 cơ sở tôn giáo, tín ngưỡng (09 đình, 07 chùa, 01 nhà thờ, 01 dòng mền thánh giá), 02 mộ cổ, 03 di tích lịch sử - cách mạng. Có 07 công trình, địa điểm thuộc danh mục kiểm kê di tích Khu mộ cổ Gò Quéo – phường Bình Trưng Đông, Khu mộ cổ Bến Dốc – phường Thạnh Mỹ Lợi, Ngôi mộ cổ Cung nhân Nguyễn Thị - phường Bình Trưng Tây, Mộ Ông họ Nguyễn Bà họ Lê – phường Long Phước, Đình Long Hòa – phường Long Thạnh Mỹ, Nhà thờ Thủ Đức – phường Linh Chiểu; Đã khảo sát, đề xuất cơ quan chức năng của Thành phố Hồ Chí Minh tiếp tục thẩm định, bổ sung 05 công trình, địa điểm vào danh

mục kiểm kê di tích: Đền thờ Tạ Dương Minh, Đình Long Bình, Chợ Thủ Đức, Nhà máy nước Thủ Đức, cầu đường sắt Bình Lợi.

II. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC:

1. Triển khai ban hành các văn bản thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024:

Công tác quản lý di sản văn hóa, chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam, công tác đặt, đổi tên đường tiếp tục được các cấp quan tâm, ban hành văn bản liên quan về công tác bảo tồn, bảo tàng và quản lý di sản văn hóa. Tăng cường hoạt động quản lý nhà nước trong việc bảo vệ, phát huy các giá trị di tích. Đẩy mạnh việc bảo tồn và phát huy giá trị di tích thông qua việc triển khai, phối hợp cùng các đơn vị như: Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố Hồ Chí Minh; Trung tâm Văn hóa thành phố Thủ Đức, Trung tâm Thể dục Thể thao thành phố Thủ Đức, Thành Đoàn thành phố Thủ Đức, Phòng Giáo dục - Đào tạo thành phố Thủ Đức, Ban quản lý dự án đầu tư xây dựng công trình khu vực thành phố Thủ Đức, Ban quản lý các di tích trên địa bàn... đẩy mạnh công tác chăm sóc, bảo vệ di tích, công tác giáo dục truyền thống cho học sinh, đoàn viên. Hỗ trợ rà soát, đánh giá đề xuất đặt tên đường, tên công trình công cộng khác; đề xuất phương án việc trùng tu, tu bổ, sửa chữa công trình di tích, lập hồ sơ xếp hạng các di tích theo trình tự.

Năm 2024, đã triển khai, ban hành các Kế hoạch, Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam, Quyết định kiện toàn Ban quản lý các di tích, các Công văn, Báo cáo... (đính kèm Phụ lục)

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch của địa phương:

Công tác quản lý nhà nước về di sản văn hóa luôn nhận được sự quan tâm chỉ đạo của các cấp lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch của địa phương, thực hiện đảm bảo và định kỳ kiểm kê hiện vật thuộc di tích theo quy định. Hiện nay, thành phố Thủ Đức có 23 di tích được công nhận, xếp hạng¹ và hệ thống thành tập san đăng trên trang thông tin điện tử, bản đồ GIS, Bản tin thành phố Thủ Đức và trưng bày tư liệu 23 di tích được xếp hạng tại Nhà truyền thống thành phố Thủ Đức². Có 07 công trình, địa điểm thuộc danh mục kiểm kê di tích³. Đã khảo sát, đề xuất cơ quan chức năng của Thành phố Hồ Chí Minh tiếp tục thẩm định, bổ sung 05 công trình, địa điểm vào danh mục kiểm kê di

¹ Có 07 di tích xếp hạng cấp Quốc gia, 16 di tích xếp hạng cấp Tỉnh - Thành phố, trong đó: 18 cơ sở tôn giáo, tín ngưỡng (09 đình, 07 chùa, 01 nhà thờ, 01 dòng miếu thánh giá), 02 mộ cổ, 03 di tích lịch sử - cách mạng.

² Phòng trưng bày bao gồm 23 ấn phẩm bằng chất liệu ép gỗ lưa với đầy đủ thông tin, hình ảnh mới nhất của 7 di tích được xếp hạng cấp Quốc gia, 16 di tích được xếp hạng cấp thành phố và 01 Tập san “Di tích được xếp hạng trên địa bàn thành phố Thủ Đức” bao gồm 50 trang, được in sắc nét, giới thiệu khái quát về vị trí địa lý, đặc điểm hình thành của từng di tích. Tổng kinh phí thực hiện toàn bộ công trình là 94,7 triệu đồng từ nguồn xã hội hóa của Chi bộ Phòng VH TT.

³ Khu mộ cổ Gò Quéo – phường Bình Trưng Đông, Khu mộ cổ Bến Dốc – phường Thạnh Mỹ Lợi, Ngôi mộ cổ Cung nhân Nguyễn Thị - phường Bình Trưng Tây, Mộ Ông họ Nguyễn Bà họ Lê – phường Long Phước, Mộ cổ Ông Chánh tông Nguyễn Mỹ Bửu – phường Bình Thọ, Đình Long Hòa – phường Long Thạnh Mỹ, Nhà thờ Thủ Đức – phường Linh Chiểu

tích⁴. Hoàn tất các thủ tục xếp hạng di tích cấp Thành phố đối với Đình An Khánh, Đình Long Hoà, Đình Long Bình, Khu mộ cổ Gò Quéo⁵.

3. Các kết quả cụ thể:

3.1. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa:

3.1.1. Về công tác quản lý di sản và bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa: thành phố Thủ Đức đã thực hiện phục dựng Đình An Khánh, tu sửa cấp thiết các di tích trên địa bàn (Đình Linh Đông, Đình thần Xuân Hiệp, Đình Phong Phú, mộ Nghị viên địa hạt Đặng Tân Xuân, chùa Phước Tường); khánh thành phòng trưng bày tư liệu 23 di tích được xếp hạng trên địa bàn thành phố Thủ Đức, ấn phẩm bằng chất liệu ép gỗ lưa với đầu đủ thông tin, hình ảnh mới nhất của 7 di tích được xếp hạng cấp Quốc gia, 16 di tích được xếp hạng cấp thành phố và 01 Tập san “Di tích được xếp hạng trên địa bàn thành phố Thủ Đức” bao gồm 50 trang, được in sắc nét, giới thiệu khái quát về vị trí địa lý, đặc điểm hình thành của từng di tích. Phối hợp Trung tâm Bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử văn hóa Thành phố thực hiện các thủ tục, hồ sơ pháp lý đề xuất xếp hạng di tích đối với 04 công trình địa điểm gắn với quá trình phát triển của thành phố Thủ Đức (Đình Long Hoà, Đình Long Bình, Đình thần An Khánh, Khu mộ cổ Gò Quéo); tiếp tục lập Danh mục kiểm kê di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn Thành phố giai đoạn 2021 - 2025 đối với 04 công trình (Khu mộ cổ Bến Dốc, Ngôi mộ cổ Cung nhân Nguyễn Thị, Mộ ông họ Nguyễn và bà họ Lê, Nhà thờ Thủ Đức) và đề xuất bổ sung Danh mục kiểm kê di tích lịch sử - văn hóa giai đoạn 2021 - 2025 đối với 04 công trình (Đền thờ Tiền hiền Tạ Dương Minh, Chợ Thủ Đức, Nhà máy nước Thủ Đức, Cầu đường sắt Bình Lợi). Thành lập Tổ công tác sưu tầm hình ảnh, hiện vật lịch sử; thực hiện biên tập và phát hành tập sách “Theo dòng lịch sử”;

Công tác chăm sóc, tu bổ di tích được đặc biệt quan tâm thực hiện thường xuyên, thành phố đã tập trung khảo sát, đánh giá hiện trạng và có kế hoạch lập dự án đầu tư trùng tu, tu bổ 14 công trình, gồm 10 di tích, 02 công trình thuộc danh mục kiểm kê di tích và 02 công trình văn hóa - lịch sử. Trong đó, đề xuất ghi vốn đầu tư cấp Thành phố Hồ Chí Minh đối với 09 công trình theo Kế hoạch số 898/KH-SVHTT ngày 31/3/2021 của Sở Văn hóa và Thể thao TPHCM về tu bổ, phục hồi di tích giai đoạn 2021 - 2025: Đình An Phú, Đình Trường Thọ, Đình Xuân Hiệp, Đình Linh Tây, Đình Bình Thọ, Đình Linh Đông, khu mộ cổ Gò Quéo, khu mộ cổ Bến Dốc, bồi thường giải phóng mặt bằng Căn cứ Vùng Bưng 6 xã - Phú Hữu; tuy nhiên chưa được Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ

⁴ Đền thờ Tạ Dương Minh, Đình Long Bình, Chợ Thủ Đức, Nhà máy nước Thủ Đức, cầu đường sắt Bình Lợi.

⁵ Công văn số 149/TTBTDT-LHS ngày 03 tháng 6 năm 2024 về phối hợp trình ký Biên bản và bản đồ khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích Đình Long Hoà, số 654 đường Nguyễn Xiển, phường Long Thạnh Mỹ, thành phố Thủ Đức của Trung tâm bảo tồn di tích Thành phố - Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh;

Công văn số 150/TTBTDT-LHS ngày 03 tháng 6 năm 2024 về phối hợp trình ký Biên bản và bản đồ khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích Đình Long Bình, số 1097 đường Nguyễn Xiển, phường Long Bình, thành phố Thủ Đức của Trung tâm bảo tồn di tích Thành phố - Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh;

Công văn số 290/TTBTDT-LHS ngày 09 tháng 9 năm 2024 về phối hợp trình ký Biên bản và bản đồ khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích Đình An Khánh, phường Thủ Thiêm, thành phố Thủ Đức của Trung tâm bảo tồn di tích Thành phố - Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh

Chí Minh thông qua kế hoạch bố trí vốn trung hạn 2021 - 2025 do tập trung giải quyết một phần cho các dự án chuyển tiếp, chưa có nguồn để bố trí vốn các dự án đầu tư mới⁶; ghi vốn cấp thành phố Thủ Đức đối với 04 công trình⁷, đã được Hội đồng nhân dân thành phố Thủ Đức ghi nhận tại Nghị quyết 27/NQ-HĐND ngày 21/12/2021 về kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2021 - 2025. Song trước thực trạng xuống cấp nghiêm trọng của các di tích trên địa bàn, thành phố Thủ Đức đã vận động tài trợ của các nhà mạnh thường quân tiến hành thực hiện các thủ tục, hồ sơ tu sửa cấp thiết các di tích Đình Xuân Hiệp, Đình thần Linh Đông, Đình Phong Phú, Chùa Phước Tường, Khu mộ cổ Gò Quéo, Đình Thần An Khánh với tổng nguồn kinh phí là 125,571 tỷ đồng...

Hội đồng nhân dân thành phố Thủ Đức ban hành nhiều Nghị quyết và trong đó có Nghị quyết số 89/NQ-HĐND ngày 21 tháng 12 năm 2023 về quyết định chủ trương đầu tư, điều chỉnh quyết định chủ trương đầu tư các dự án sử dụng nguồn vốn ngân sách Thành phố Hồ Chí Minh bổ sung có mục tiêu, nguồn vốn ngân sách Thành phố Hồ Chí Minh bổ sung cân đối và nguồn vốn ngân sách thành phố Thủ Đức; theo đó có 6 công trình di tích và địa chỉ được bố trí vốn ngân sách thành phố Thủ Đức tu sửa, trung tu trong giai đoạn 2021-2025; hiện tại di tích Đình An Phú; di tích Đình Linh Tây; di tích Đình Bình Thọ và 03 công trình lịch sử văn hóa đã được Ban quản lý dự án đầu tư xây dựng khu vực thành phố Thủ Đức lập dự án tu sửa.

Thường xuyên phối hợp cùng các đơn vị có liên quan tiến hành kiểm tra, rà soát thống kê hiện trạng các di tích, tổng hợp kết quả báo cáo theo quy định. Tăng cường tuyên truyền, kiểm tra, xử lý việc chấp hành các quy định của pháp luật về quản lý và bảo vệ di tích, không để phát sinh các trường hợp: xâm hại, hủy hoại di tích; tu bổ, tôn tạo di tích, xây dựng công trình trong các khu vực bảo vệ di tích trái quy định, bảo đảm an toàn hiện vật tại các di tích. Thực hiện tổng hợp tiến độ các dự án di tích đang đề nghị Thành phố Hồ Chí Minh xét ghi vốn đầu tư công, tiến độ được các Sở thẩm định và trình HĐND-UBND Thành phố Hồ Chí Minh và báo cáo về vướng mắc khó khăn các công trình xây dựng, sửa chữa, tu bổ, phục hồi di tích trên địa bàn thành phố Thủ Đức.

Trong năm 2024, trên địa bàn thành phố Thủ Đức không để xảy ra các hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo trái quy định pháp luật; không để xảy ra các hiện tượng nội bộ Ban Quản lý, Ban Quý tế, Ban trị sự...phát sinh mâu thuẫn. Không có việc tự ý đưa hiện vật mới, linh vật ngoại lai không phù hợp với di tích vào trong di tích. Không có tình trạng di tích bị xâm hại, lấn chiếm, cư ngụ bất hợp pháp trong di tích, không xảy ra tình trạng mất trộm hiện vật tại di tích.

Tổ chức đoàn thăm, làm việc và thực hiện công tác trợ cấp thường xuyên cho cán bộ, viên chức bảo tàng, thư viện đối với các di tích trên địa bàn định kỳ theo Quyết định 30/2011/QĐ-UBND của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh

⁶ Công văn số 932/TCKH ngày 02/6/2022 của phòng Tài chính – Kế hoạch báo cáo UBND thành phố Thủ Đức về việc tu bổ, phục hồi di tích lịch sử.

⁷ Kế hoạch số 117/KH-UBND ngày 21/3/2022 của Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức về thực hiện công tác tu bổ, phục hồi di tích: Đình An Khánh, Đền thờ Tiền hiền Tạ Dương Minh, Chùa Bửu Sơn, Bót Dây Thép.

Minh về chế độ hỗ trợ hoạt động cho di tích và trợ cấp thường xuyên cho cán bộ, viên chức bảo tàng, thư viện của Ủy ban nhân dân thành phố Hồ Chí Minh.

Triển khai phòng Tài chính thành phố Thủ Đức phối hợp các đơn vị liên quan triển khai công tác Kiểm tra tiền công đức các di tích, công trình kiểm kê di tích trên địa bàn theo chỉ đạo của Thành phố và phối hợp UB.MTTQ VN thành phố Thủ Đức báo cáo danh sách các tổ chức, cá nhân đã bố trí, tài trợ nguồn kinh phí, hiện vật, hiện kim... để bảo tồn di sản văn hóa, đặc biệt là trong lĩnh vực tu bổ, phục hồi di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn thành phố Thủ Đức quản lý. Phối hợp các đơn vị có liên quan tìm kiếm và tổ chức đoàn công tác tìm kiếm thông tin, tài liệu, hình ảnh có liên quan về đình thần An Khánh, thành phố Thủ Đức tại Huế.

Triển khai phòng Văn hóa – Thể thao và Du lịch tham gia viết bài tham luận “Công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa với công cuộc phát triển thành phố Thủ Đức” chuẩn bị trong công tác tổ chức Đại hội Đảng bộ thành phố Thủ Đức.

3.1.2. Hoạt động tuyên truyền chào mừng kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ XIX (23/11/2005 - 23/11/2024):

- Triển khai thực hiện công tác tuyên truyền bằng băng rôn, bảng điện tử trước trụ sở cơ quan, đơn vị và tại các tuyến đường trên địa bàn 34 Phường và thành phố Thủ Đức; nội dung băng rôn: “CHÀO MỪNG KỶ NIỆM LẦN THỨ XIX NGÀY DI SẢN VĂN HÓA VIỆT NAM (23/11/2005 – 23/11/2024)”. Thời gian thực hiện: từ ngày 11/11/2024 đến ngày 25/11/2024; Kết quả ghi nhận có hơn 170 cơ quan đơn vị, trường học, Ủy ban nhân dân phường và các di tích trên địa bàn thực hiện.

- Phối hợp các di tích tăng cường phổ biến, giới thiệu về Ngày Di sản văn hóa Việt Nam bằng nhiều hình thức phù hợp, trọng tâm giáo dục cho thế hệ trẻ về ý thức giữ gìn, bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa dân tộc. Cập nhật thông tin các hoạt động tuyên truyền, giáo dục của đơn vị lên trang thông tin nội bộ, fanpage, zalo official... do đơn vị quản lý.

- Triển khai Ủy ban nhân dân 34 phường thực hiện băng rôn tại trụ sở; đồng thời, triển khai đến Ban Quản lý các di tích thực hiện và phối hợp Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam phường vận động các cơ sở tín ngưỡng trên địa bàn thực hiện băng rôn tuyên truyền đồng thời cập nhật thông tin các hoạt động tuyên truyền, giáo dục của đơn vị lên trang thông tin nội bộ, fanpage, zalo official... do đơn vị quản lý.

3.1.3. Thực hiện triển lãm chuyên đề giới thiệu về Di sản văn hóa Việt Nam:

- Triển khai Trung tâm Văn hóa thành phố Thủ Đức phối hợp với các đơn vị thực hiện triển lãm chuyên đề giới thiệu về Di sản văn hóa Việt Nam, di sản, di tích và văn hóa phi vật thể trên địa bàn thành phố Thủ Đức, Thành phố Hồ Chí Minh; thời gian thực hiện từ ngày 11/11/2024 đến ngày 25/11/2024; tại Đường Sách thành phố Thủ Đức (Đường Hồ Thị Tư, phường Hiệp Phú, thành phố Thủ Đức). Triển lãm gồm 02 phần: Phần 01, trưng bày 24 khung hình là

những hình ảnh giới thiệu các Di tích Lịch sử - Văn hóa trên địa bàn thành phố Thủ Đức; phần 02 quét mã QR code ứng dụng mô hình chuyển đổi số cập nhật các thông tin và hình ảnh liên quan đến các Di tích Lịch sử - Văn hóa trên địa bàn thành phố Thủ Đức và các nội dung hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn thành phố và các phường.

- Triển khai Trung tâm Thể dục Thể thao thành phố Thủ Đức phối hợp với Ban quản lý Đường Sách thành phố thực hiện triển lãm chuyên đề giới thiệu, tôn vinh và quảng bá Di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia “Nghệ thuật trình diễn dân gian, Tri thức dân gian Vovinam - Việt Võ Đạo thành phố Hồ Chí Minh” đến Nhân dân trên địa bàn thành phố Thủ Đức. Giới thiệu về môn võ Vovinam là niềm tự hào của võ thuật Việt Nam khi được thế giới công nhận và là một hành trình dài sau hơn 85 năm phát triển cùng lịch sử dân tộc Việt Nam. Năm 2023, Vovinam vinh dự trở thành Di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia, tạo tiền đề để tiến tới trở thành Di sản văn hóa phi vật thể của thế giới. Triển lãm 20 tác phẩm và các hình ảnh về Bác Hồ với thể dục thể thao, 35 tập ảnh các hoạt động của môn võ trên địa bàn thành phố Thủ Đức và các Câu lạc bộ, đội nhóm tại cơ sở; các sản phẩm về hoạt động của môn võ Vovinam - Việt Võ Đạo.

3.1.4. Tham gia hoạt động Kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ XIX (23/11/2005 - 23/11/2024) Thành phố Hồ Chí Minh:

Tham dự Lễ công bố quyết định xếp hạng di tích cấp thành phố nhân Kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ XIX (23/11/2005 - 23/11/2024) Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 22/11/2024 tại Bảo tàng Tôn Đức Thắng (số 5 đường Tôn Đức Thắng, quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh).

3.1.5. Tổ chức Lễ khánh thành Nhà truyền thống và Không gian văn hóa Hồ Chí Minh tại di tích lịch sử chùa Châu Hưng, phường Tam Phú thành phố Thủ Đức:

- Triển khai kế hoạch 662/KH-UBND ngày 06/11/2024, Phòng Văn hóa – Thể thao và Du lịch thành phố Thủ Đức phối hợp Ban Quản lý di tích chùa Châu Hưng tổ chức Lễ khánh thành Phòng Truyền thống và ra mắt Không gian văn hóa Hồ Chí Minh tại Di tích lịch sử Chùa Châu Hưng (Phòng Văn hóa - Thể thao và Du lịch đã phối hợp cùng Ban Quản lý di tích lịch sử chùa Châu Hưng xây dựng kế hoạch, thiết kế và vận động nguồn kinh phí để triển khai thực hiện công trình. Thiết kế không gian trưng bày Phòng Truyền thống rộng 20m² với các hình ảnh, hiện vật, tượng Phật cổ và đặc biệt là tái hiện lại căn gác bí mật của chùa đã từng che giấu cán bộ, chiến sĩ ta trong 2 cuộc kháng chiến; phía bên ngoài là Không gian văn hóa Hồ Chí Minh với các nội dung, tư liệu về cuộc đời, sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Tổng kinh phí thực hiện là 109 triệu).

- Sau lễ khánh thành Phòng Truyền thống và ra mắt Không gian văn hóa Hồ Chí Minh, Ban tổ chức đã thực hiện buổi giao lưu giữa các cô chú là nhân chứng lịch sử trong 2 cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ trên chiến trường Thủ Đức năm xưa với các hội đoàn thể, các bạn đoàn viên thanh niên và hơn 50 em học sinh trường THCS Thái Văn Lung nhằm nâng cao tinh thần hiếu học và giáo dục truyền thống cách mạng trong thế hệ trẻ. Trong

thời gian tới, tiếp tục thực hiện công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản Phòng Truyền thống và Không gian văn hóa Hồ Chí Minh tại di tích.

3.1.6. Công tác phối hợp tại Bảo tàng Áo Dài và Bảo tàng nghệ thuật Quang San: Chỉ đạo Phòng Văn hóa – Thể thao và Du lịch thành phố Thủ Đức đã triển khai đến Ủy ban nhân dân phường Long Phước và Ủy ban nhân dân phường Thảo Điền phối hợp Bảo tàng Áo Dài và Bảo tàng nghệ thuật Quang San hướng dẫn tổ chức các hoạt động kỷ niệm ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ XIX và mở cửa phục vụ đón tiếp khách tham quan và chính sách miễn, giảm phí trong ngày 23/11/2024.

3.1.7. Công tác đặt, đổi tên đường, công trình công cộng trên địa bàn quản lý:

Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức ban hành các văn bản thực hiện tổng hợp báo cáo kết quả thực hiện Nghị quyết số 17/NQ-HĐND ngày 10 tháng 7 năm 2023 của Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về đường Võ Nguyên Giáp, công tác tổ chức lễ công bố đặt tên đường Võ Nguyên Giáp. Lấy ý kiến của các đơn vị về phương án đặt tên đồng chí Đỗ Mười cho Quốc lộ 1 và đặt tên đồng chí Hoàng Cầm cho Quốc lộ 1K và phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh thông qua Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về đề xuất đặt tên đồng chí Đỗ Mười cho Quốc lộ 1 (Đoạn từ nút giao thông Thủ Đức đến nút giao thông An Sương trên địa bàn thành phố Thủ Đức, Quận 12) và đặt tên đồng chí Hoàng Cầm cho Quốc lộ 1K trên địa bàn thành phố Thủ Đức. Thực hiện Báo cáo về việc đặt tên cầu Trần Quý Kiên trên địa bàn phường Bình Trưng Tây, thành phố Thủ Đức⁸; ngày 11/12/2024, Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh đã ban hành Nghị quyết số 121/NQ-HĐND về việc đặt tên đường và công trình công cộng và điều chỉnh lý trình trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.

Thực hiện tờ trình Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh về việc đề xuất đặt tên cầu Năm Lý trên đường Đỗ Xuân Hợp và tình hình liên quan tên gọi cầu “Năm Lý” trên đường Đỗ Xuân Hợp, thành phố Thủ Đức.

Ban hành Công văn về việc đề nghị tăng cường công tác đề xuất, bổ sung tên vào Ngân hàng tên đường Thành phố HCM (lần 2) công tác đặt tên đường trên địa bàn TP HCM và đề xuất Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố bổ sung tên vào Ngân hàng tên đường Thành phố Hồ Chí Minh; về việc cung cấp thông tin liên quan đến danh nhân Lê Quý Đôn;

Phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao, Sở Giao thông Vận tải, phòng Giao thông Công chính, phòng Quy hoạch xây dựng, Ủy ban nhân dân phường An Lợi Đông và Ban Quản lý khu đô thị mới Thủ Thiêm về đề xuất, thống nhất đặt mới

⁸ Tham mưu UBND thành phố Thủ Đức 02 phương án:

+ Phương án 1: đặt tên cầu Trần Quý Kiên (thay cho tên cầu qua đảo Kim Cương) trên địa bàn phường Bình Trưng Tây theo Công văn số 958/SVHTT-QLDSVH ngày 08 tháng 3 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh về việc nghiên cứu, đề xuất đặt tên cầu trên địa bàn thành phố Thủ Đức.

+ Phương án 2: đặt tên cầu Giồng Ông Tố 3 (thay cho tên cầu qua đảo Kim Cương) trên địa bàn phường Bình Trưng Tây theo ý kiến góp ý của Thường trực Thành ủy Thủ Đức.

đặt tên đường tại phường An Lợi Đông và phường An Phú; thực hiện điều chỉnh lý trình và sơ đồ tổng quan các tuyến đường đề xuất đặt tên đường; Tóm tắt tiểu sử nhân vật lịch sử đề nghị đặt tên đường tại phường An Lợi Đông.

Tham gia họp lấy ý kiến về vị trí xây dựng tượng đài Nam bộ kháng chiến và tượng đài thống nhất nhằm hoàn chỉnh các nội dung về văn hóa - lịch sử.

3.2. Công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể:

Ủy ban nhân dân thành phố đã chỉ đạo tăng cường công tác quản lý và tổ chức các lễ hội truyền thống góp phần tuyên truyền, bảo tồn và phát huy di sản văn hóa phi vật thể: Đờn ca tài tử, Lễ hội Kỳ Yên, các lễ hội tôn giáo tại các di tích (Phật Đản, Vu lan...); “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay”; bảo tồn và phát huy “Nghệ thuật trình diễn dân gian, Tri thức dân gian Vovinam - Việt Võ Đạo Thành phố Hồ Chí Minh - Di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia”; tổ chức các hoạt động kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam...

3.2.1. Công tác rà soát kiểm kê và lập danh mục di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn thành phố Thủ Đức:

- Triển khai rà soát, báo cáo đối với các di sản văn hóa phi vật thể hiện có trên địa bàn theo khoản 1, Điều 4, Mục 1, Chương 2 của Thông tư số 04/2010-TT-BVHTTDL ngày 30 tháng 6 năm 2010 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch: Qua rà soát, hiện nay trên địa bàn thành phố Thủ Đức không có các loại hình văn hóa, nghệ thuật là di sản văn hóa phi vật thể cần được kiểm kê và bảo tồn theo khoản 1, Điều 4, Mục 1, Chương 2 của Thông tư số 04/2010-TT-BVHTTDL ngày 30 tháng 6 năm 2010 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Đề xuất đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia đối với di sản văn hóa phi vật thể: Qua rà soát, trên địa bàn thành phố Thủ Đức không có các loại hình văn hóa, nghệ thuật đáp ứng được các tiêu chí: “có tính đại diện, thể hiện bản sắc của cộng đồng, địa phương; phản ánh sự đa dạng văn hóa và sự sáng tạo của con người, được kế tục qua nhiều thế hệ và có khả năng phục hồi và tồn tại lâu dài”. Do đó, thành phố Thủ Đức không đề xuất loại hình văn hóa, nghệ thuật vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia.

- Cập nhật số liệu thống kê về hoạt động Đờn ca tài tử tại thành phố Thủ Đức có 13 Câu lạc bộ Đờn ca tài tử do phường thành lập và Trung tâm văn hóa thành phố Thủ Đức thành lập. các câu lạc bộ duy trì các hoạt động sinh hoạt định kỳ và các chương trình giao lưu, quảng bá, phục vụ trên địa bàn.

- Kiểm kê trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số đang sinh sống tại thành phố Thủ Đức có các dân tộc Hoa, Khmer, Chăm, Tày, Nùng, Thái, Mạ... Đa số Người dân tộc là dân cư tạm trú từ nơi khác đến: Thực trạng lưu giữ, sử dụng trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số: một số dân tộc không còn trang phục truyền thống, một số dân tộc vẫn còn sử dụng trang phục truyền thống nhưng chủ yếu vào các dịp lễ, tết ngày hội theo phong tục tập quán của từng dân tộc (Hoa, Chăm).

3.2.2. Công tác tuyên truyền, quảng bá và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể, trang phục truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số:

- Thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ 9 Ban chấp hành Trung ương Khóa XI về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước, các cấp chính quyền thành phố Thủ Đức luôn quan tâm, tạo điều kiện đầu tư phát triển về văn hóa, phát huy bản sắc văn hóa của đồng bào các dân tộc nhằm bảo tồn các giá trị truyền thống; các nghi thức sinh hoạt lễ hội, tôn giáo được đảm bảo thực hiện đúng quy định pháp luật như: sinh hoạt tôn giáo của cộng đồng dân tộc Chăm tại Thánh đường Hồi giáo Jamiul Muwahidin (phường Phước Long A); các lễ hội mang tính truyền thống trong dịp Tết Nguyên đán, lễ hội Nguyên Tiêu của đồng bào Hoa tại cơ sở tín ngưỡng Thất phủ Quan đế Miếu (phường Linh Chiểu)... góp phần bảo tồn và làm phong phú thêm giá trị văn hóa, tinh thần của cộng đồng các dân tộc trên địa bàn thành phố Thủ Đức.

- Việc đầu tư xây dựng cơ sở vật chất nâng cao mức hưởng thụ văn hóa cũng lồng ghép vào phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” và được đồng bào các dân tộc thiểu số tích cực tham gia gắn với bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc, các phong tục tập quán trong việc cưới, việc tang, lễ hội được phát triển phù hợp với tình hình mới, từng bước đẩy lùi mê tín dị đoan, hủ tục lạc hậu. Các hoạt động văn hóa thể thao, hội thi, hội diễn như: Hội thi trình diễn trang phục dân tộc thiểu số; Giải Lân sư rồng thành phố Thủ Đức mở rộng; Hội thi “Văn hóa - văn nghệ, nhạc cụ các dân tộc thiểu số”;... góp phần phát huy văn hóa truyền thống và tạo sự gắn kết đồng bào dân tộc thiểu số với cộng đồng dân cư. Cùng với các hoạt động cấp thành phố, ở các phường cũng duy trì nhiều hoạt động văn hóa như: ngày hội văn hóa ẩm thực dân tộc Mường tại Khu phố 5, phường Linh Trung và Hội đồng hương Mường Ngọc Lặc, tỉnh Thanh Hóa; các hoạt động Tết Chôl Chnăm Thmây của đồng bào dân tộc Khmer, Tháng Chay Ramadan của đồng bào dân tộc Chăm.

- Đặc biệt, việc xây dựng và ra mắt không gian văn hóa Hồ Chí Minh tại các nơi sinh hoạt cộng đồng, các cơ sở tôn giáo, tín ngưỡng..., đã tuyên truyền lan tỏa, sâu rộng và đẩy mạnh xây dựng Không gian văn hóa Hồ Chí Minh trong đồng bào các dân tộc thiểu số, đã vận động các cơ sở tín ngưỡng dân gian, như: Ban Quản trị Thất phủ Quan đế miếu và Ban quản trị Thánh đường Hồi giáo Jamiul Muwahidin xây dựng và ra mắt “Không gian văn hóa Hồ Chí Minh”, thể hiện lời dạy của Bác “Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết. Thành công, thành công, đại thành công”, tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân và đồng bào các dân tộc nhận thức ngày càng sâu sắc những nội dung, giá trị to lớn về tư tưởng, đạo đức của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

3.2.3. Tổ chức “Hội thi tìm hiểu về trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam” thành phố Thủ Đức năm 2024:

- Ủy ban nhân dân Thành phố Thủ Đức triển khai Kế hoạch số 3693/KH-UBND ngày 11 tháng 10 năm 2022 về thực hiện Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” trên

địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2025; Kế hoạch số 28/KH-UBND ngày 15/01/2024 của Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức về tổ chức Đại hội đại biểu các dân tộc thiểu số thành phố Thủ Đức lần thứ I năm 2024; Thực hiện Kế hoạch số 99/KH-UBND ngày 22/02/2024 của Ủy ban nhân dân thành phố về thực hiện công tác dân tộc năm 2024.

- Chào mừng kỷ niệm Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam 19/4, kỷ niệm 78 năm Ngày thành lập cơ quan quản lý nhà nước về lĩnh vực công tác dân tộc (03/5/1946 - 03/5/2024), kỷ niệm 79 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam; Chào mừng thành công Đại hội đại biểu các dân tộc thiểu số thành phố Thủ Đức lần thứ I và Đại hội đại biểu các dân tộc thiểu số Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ IV năm 2024,

- Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức đã xây dựng và triển khai Kế hoạch số 419/KH-UBND ngày 18/6/2024 về tổ chức “Hội thi tìm hiểu về trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam” thành phố Thủ Đức năm 2024. Kết quả: có tổng số 109 đơn vị là Ủy ban nhân dân các phường và các cơ sở giáo dục ở cả 3 cấp học trên địa bàn tích cực tham gia hội thi. (Cấp mầm non: 39 đơn vị; Cấp tiểu học: 43 đơn vị; Cấp trung học cơ sở: 27 đơn vị); đã có 20 đơn vị vào vòng Chung kết xếp loại.

3.2.4. Nội dung khuyến khích công chức, viên chức, người lao động là người dân tộc thiểu số tại các cơ quan, đơn vị nhà nước mặc trang phục truyền thống trong các dịp lễ, tết, hội... công tác “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” trên địa bàn:

- Triển khai, thực hiện Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” trên địa bàn thành phố Thủ Đức và 34 phường đã góp phần tôn vinh, nâng cao lòng tự hào, ý thức bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống phổ biến trong đời sống của đồng bào dân tộc thiểu số, đồng thời lan tỏa những giá trị tốt đẹp tới cộng đồng, xã hội.

- Điển hình như trang phục truyền thống của dân tộc Hoa tại một số phường (phường Linh Chiểu) đến thời điểm hiện tại vẫn được bảo tồn khá tốt, còn duy trì và thường xuyên mặc trang phục truyền thống so với các dân tộc khác, góp chung vào bảng màu văn hóa trang phục đa dạng của cộng đồng các dân tộc thiểu số trên địa bàn, trang phục người Hoa hiện có thường phục và lễ phục: Thường phục có “áo Sầm” dành cho nữ và áo “Xá xầu” dành cho Nam; Lễ phục truyền thống có “Sườn xám” dành cho nữ và “Trường bào - Mã quái” dành cho nam. Đặc biệt thu hút hơn cả là bộ lễ phục cưới gồm “áo Phụng y” dành cho cô dâu và “bộ Lùng xám” dành cho chú rể.

- Trang phục truyền thống của người Kh'Mer còn được sử dụng và bảo tồn khá nguyên vẹn, trang phục được sử dụng khá thường xuyên trong sinh hoạt hằng ngày, các sự kiện quan trọng như lễ, tết, các dịp sinh hoạt văn hóa, lễ hội truyền thống của địa phương. Tuy nhiên, theo sự biến thiên của thời gian và nhịp sống, trang phục của đồng bào Kh'Mer cũng dần có sự thay đổi, cách tân để phù hợp. Tuy nhiên, sắc màu rực rỡ, họa tiết, hoa văn lấp lánh, tinh tế trên trang

phục luôn là những điểm nổi bật được giữ gìn như cách đồng bào gìn giữ những giá trị văn hóa truyền thống thông qua “sự mặc” của mình.

- Trang phục truyền thống của dân tộc Chăm tại một số phường đến thời điểm hiện tại vẫn được bảo tồn khá tốt so với các dân tộc khác. Tuy nhiên, do sự phát triển của xã hội, thói quen sử dụng trang phục truyền thống của người dân dần thay đổi, trang phục truyền thống dường như không được sử dụng trong sinh hoạt thường ngày vì đặc điểm của trang phục khá bất tiện trong sinh hoạt và lao động sản xuất, cho nên người dân chỉ sử dụng vào các dịp lễ, tết, ngày hội của dân tộc và trong tiệc cưới.

- Chỉ đạo các cơ sở giáo dục tuyên truyền về bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trên các kênh thông tin với nội dung đa dạng và sinh động (bài viết, hình ảnh, video clip,...). Triển khai đến giáo viên thực hiện tích hợp nội dung bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong các môn học, bài học có nội dung phù hợp; phối hợp với các đoàn thể trong nhà trường tổ chức lồng ghép trong các hoạt động giáo dục nhằm giáo dục học sinh ý thức bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam.

- Ủy ban nhân dân 34 phường (đặc biệt là các phường có đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống) đã tiến hành tổ chức một số nội dung sau: Vận động các tầng lớp Nhân dân mặc trang phục truyền thống trong các ngày Lễ, Tết, Lễ hội, cưới hỏi. Tổ chức các cuộc liên hoan trình diễn trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số từ khu phố và các trường học trên địa bàn phường đồng thời tham gia các cuộc Liên hoan trình diễn trang phục các dân tộc thiểu số do Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức tổ chức; định kỳ tổ chức trình diễn trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số gắn với các lễ hội văn hóa hoặc các sự kiện của địa phương. Thực hiện ra mắt không gian Văn hóa dân tộc Mường với đa dạng các sản phẩm được trưng bày như: quần áo, trang sức...

- Nhằm tạo mối quan hệ chặt chẽ, gắn gũi giữa các dân tộc thiểu số sinh hoạt gắn với nét văn hóa dân tộc; thường xuyên hỗ trợ, giúp đỡ và tạo điều kiện cho đồng bào dân tộc tổ chức các lễ hội, sinh hoạt truyền thống, giữ gìn bản sắc văn hoá của từng dân tộc góp phần trong việc phát huy bản sắc văn hoá dân tộc Việt Nam. Ủy ban nhân dân phối hợp cùng Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng các ban ngành, đoàn thể phường duy trì và phát huy Mô hình Câu lạc bộ văn nghệ dân tộc: Tiếp tục phát huy hoạt động của Câu lạc bộ văn nghệ dân tộc tại phường Linh Trung (thành viên là đồng bào dân tộc Mường, dân tộc Khmer) và phường Phước Long A (thành viên là đồng bào dân tộc Chăm); trong năm 2024, một số phường đã củng cố và thành lập các Câu lạc bộ văn nghệ thu hút người dân tộc thiểu số trên địa bàn tham gia như Câu lạc bộ “Hồn Việt” phường Tăng Nhơn Phú B (với 12 thành viên người dân tộc thiểu số); Câu lạc bộ “Văn nghệ dân tộc” phường Thạnh Mỹ Lợi (với 12 thành viên người dân tộc thiểu số); Câu lạc bộ “Văn nghệ dân tộc Mường” phường Linh Trung (với 12 thành viên người dân tộc Mường); Câu lạc bộ “Văn nghệ dân tộc” phường Phước Long A (với 16 thành viên gồm 10 thành viên dân tộc Chăm, 4 thành viên dân tộc

Khmer và 2 thành viên dân tộc Kinh). Các câu lạc bộ được thành lập, thường xuyên tổ các hoạt động biểu diễn phục vụ trong phong trào văn hóa văn nghệ của địa phương, giao lưu với các đơn vị bạn cũng như tham dự các hội thi do cấp trên tổ chức. Trong quá trình hoạt động, các thành viên luôn tích cực sưu tầm các làn điệu dân ca, điệu múa truyền thống của dân tộc.

3.2.5. Tổ chức sinh hoạt chuyên đề “Đờn ca tài tử - Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại” nhân dịp kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ XIX (23/11):

- Triển khai Trung tâm Văn hóa TP Thủ Đức tổ chức sinh hoạt chuyên đề “Đờn ca Tài tử - Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại” nhân kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ 19 (23/11/2005 – 23/11/2024) vào ngày 23 tháng 11 năm 2024 tại Đường Sách thành phố Thủ Đức (Đường Hồ Thị Tư, phường Hiệp Phú, thành phố Thủ Đức); tại buổi sinh hoạt chuyên đề, Thạc sĩ, Nghệ sĩ Ưu tú Huỳnh Khải giới thiệu chuyên đề về các nội dung: Bảo tồn, phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca Tài tử; giới thiệu các làn điệu và bộ Tứ tuyệt (Đờn Kim, Đờn Cò, Đờn Tranh và Đờn Bầu) trong nghệ thuật Đờn ca tài tử; nâng cao kỹ năng Đờn và Ca trong nghệ thuật Đờn ca tài tử...với thành phần tham dự: Câu lạc bộ Đờn ca tài tử Trung tâm Văn hóa thành phố Thủ Đức và các Câu lạc bộ Đờn ca tài tử trên địa bàn thành phố Thủ Đức thu hút trên 200 lượt người dự.

- Tổ chức chương trình nghệ thuật chào mừng Kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ XIX (23/11/2005 - 23/11/2024): Trung tâm Văn hóa thành phố Thủ Đức tổ chức chương trình nghệ thuật chào mừng Kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ XIX (23/11/2005 - 23/11/2024) vào ngày 22/11/2024 (Thứ 6) tại Đền Bến Nọc (Phường Tăng Nhơn Phú A) với các tiết mục ca diễn của các diễn viên chuyên nghiệp, các diễn viên đến từ các Câu lạc bộ, đội, nhóm thuộc Trung tâm Văn hóa, các Câu lạc bộ đờn ca tài tử các phường và thu hút hơn 200 lượt người dự xem.

3.2.6. Tổ chức sinh hoạt chuyên đề “Nghệ thuật trình diễn dân gian, Tri thức dân gian Vovinam - Việt Võ Đạo thành phố Hồ Chí Minh Di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia”:

- Phối hợp với Trung tâm Thể dục Thể thao thành phố Thủ Đức, Ban Quản lý Đường sách TP Thủ Đức tổ chức sinh hoạt chuyên đề “Nghệ thuật trình diễn dân gian, Tri thức dân gian Vovinam - Việt Võ Đạo Thành phố Hồ Chí Minh - Di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia” nhằm chào mừng kỷ niệm Ngày Di sản Văn hóa Việt Nam lần thứ XIX (23/11/2005 – 23/11/2024) vào ngày 01/12/2024 tại Đường Sách thành phố Thủ Đức (Đường Hồ Thị Tư, phường Hiệp Phú, thành phố Thủ Đức).

- Tại buổi sinh hoạt, các đại biểu đã cùng nhau xem video clip về quá trình hình thành và phát triển của môn phái Vovinam - Việt Võ đạo; đại biểu cùng người dân đã được xem các vận động viên Đội tuyển Vovinam thành phố Thủ Đức trình diễn các kỹ thuật đặc sắc của môn phái. Bên cạnh đó, các đại biểu cùng người dân đã có buổi giao lưu, trò chuyện với các võ sư xoay quanh các

vấn đề: sự hình thành và phát triển của môn phái trong 85 năm qua; những đóng góp to lớn của môn phái đối với nền võ thuật Việt Nam và thế giới; về sự phát triển của môn phái Vovinam trên thế giới; việc quản lý và phát triển môn phái trên địa bàn Thành phố; bảo tồn và phát huy giá trị môn phái... chương trình thu hút hơn 500 võ sinh trên địa bàn thành phố Thủ Đức và hơn 200 lượt người tham dự.

- Ngoài ra, Ban tổ chức đã tiến hành khen thưởng cho các cá nhân đạt thành tích xuất sắc trong năm 2024. Theo đó Liên đoàn Vovinam Thành phố Hồ Chí Minh đã trao Giấy khen cho 07 huấn luyện viên và vận động viên; Trung tâm Thể dục Thể thao thành phố Thủ Đức đã trao Giấy khen cho 24 Huấn luyện viên và vận động viên.

3.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa:

- Mô hình chuyển đổi số hoạt động thông tin, giới thiệu các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn thành phố Thủ Đức qua hình thức xây dựng video clip và website: cập nhật chuyên mục để lưu trữ các tệp nguồn video clip, tệp nội dung thuyết minh tất cả các di tích, địa chỉ do phòng Văn hóa – Thể thao và Du lịch phối hợp Trung tâm Văn hóa quản lý lên trang thông tin điện tử (website) của đơn vị để trích xuất mã hóa đường link (QR code) phục vụ du khách tham quan và tìm hiểu thông tin. Các thông tin giới thiệu thông qua mô hình sẽ lan tỏa đến với mọi tầng lớp nhân dân, đặc biệt là trên không gian mạng. Đây được xem là một giải pháp sáng tạo, đổi mới cả về nội dung và hình thức trong công tác tuyên truyền, giáo dục về truyền thống, lịch sử cách mạng của thành phố Thủ Đức giai đoạn hiện nay nhằm thực hiện Đề án của Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức về xây dựng đô thị thông minh và triển khai hiệu quả chủ đề năm 2024 của Thành phố Hồ Chí Minh về chuyển đổi số.

- Công tác bảo tồn và phát huy truyền thống văn hóa dân tộc các giá trị di sản văn hóa được chú trọng: thành lập Tổ công tác sưu tầm hình ảnh, hiện vật lịch sử; khánh thành phòng trưng bày tư liệu 23 di tích được xếp hạng trên địa bàn thành phố Thủ Đức gồm 23 ấn phẩm bằng chất liệu ép gỗ lưa với đầu đủ thông tin, hình ảnh mới nhất của 7 di tích được xếp hạng cấp Quốc gia, 16 di tích được xếp hạng cấp thành phố và 01 Tập san “Di tích được xếp hạng trên địa bàn thành phố Thủ Đức” bao gồm 50 trang, được in sắc nét, giới thiệu khái quát về vị trí địa lý, đặc điểm hình thành của từng di tích. Trong năm 2024, sau khi hoàn thiện và công bố tập san 23 di tích trên địa bàn, phòng đã phối hợp Trung tâm Văn hóa thực hiện chương trình Triển lãm ảnh và **mô hình Chuyển đổi số giới thiệu các Di tích Lịch sử - Văn hóa trên địa bàn thành phố Thủ Đức tại Đường Sách thành phố Thủ Đức** được trình bày dưới dạng các pa nô thể hiện các mã QR, trong đó tích hợp là các hình ảnh, tư liệu, video clip giới thiệu đến quan khách và Nhân dân về di tích. Thực hiện biên tập và phát hành tập sách “Theo dòng lịch sử”.

3.4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa:

- Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức triển khai tổ chức phổ biến, hướng dẫn thực hiện các Nghị định, văn bản có liên quan đến hoạt động của ngành cho cán bộ chuyên trách văn hóa; cử nhân sự tham dự các buổi Hội nghị, tập huấn; tham gia thành viên các Ban chỉ đạo, Ban công tác, Tổ giúp việc theo phân công. Tổ chức cử cán bộ công chức phòng Văn hóa – Thể thao và Du lịch và cán bộ chuyên trách phường tham gia các buổi tập huấn nhằm nâng cao, bồi dưỡng nghiệp vụ chuyên môn do Sở Văn hóa và Thể thao triển khai.

- Tăng cường chỉ đạo các ban ngành đoàn thể thực hiện các hội thi, tổ chức tập huấn cho cán bộ phụ trách văn hóa thông tin phường, Ban Quản lý các di tích về loại hình di sản văn hóa phi vật thể Đờn ca tài tử góp phần giúp Nhân dân hiểu rõ ý nghĩa tầm quan trọng của việc bảo tồn và phát huy loại hình nghệ thuật Đờn ca tài tử để cùng chung tay bảo vệ và phát huy loại hình này trên địa bàn Thành phố Thủ Đức - năm 2024.

3.5. Hợp tác quốc tế (nếu có)

III. ĐÁNH GIÁ THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC:

1. Đánh giá chung:

1.1. Thuận lợi:

Công tác bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam luôn được Lãnh đạo quan tâm, tạo điều kiện thuận lợi. Nhiều hoạt động Lễ, hội, sự kiện nổi bật của thành phố được tổ chức như Lễ Khánh thành công trình phục dựng Đình thần An Khánh, kỷ niệm 200 năm khởi dựng Đình Linh Đông; Lễ khánh thành Đường sách Thủ Đức; Lễ khánh thành Công viên bờ sông Sài Gòn (đoạn từ cầu Ba Son đến nóc hầm sông Sài Gòn, phường Thủ Thiêm); Lễ khánh thành Cải tạo Công viên đường Võ Nguyên Giáp...

1.2. Khó khăn, tồn tại, hạn chế và nguyên nhân:

Một số cơ sở di tích văn hóa – lịch sử và công trình thuộc danh mục kiểm kê có biểu hiện xuống cấp, hiện chưa được bố trí vốn ngân sách cũng như khó khăn trong công tác vận động xã hóa để đầu tư thực hiện tôn tạo, tu bổ để bảo tồn và phát huy giá trị các di sản trên địa bàn.

2. Giải pháp khắc phục:

- Phối hợp với Ban quản lý các di tích tổ chức khảo sát hiện trạng các di tích và công trình thuộc danh mục kiểm kê để đề xuất Thành phố có kế hoạch tu bổ, tôn tạo.

- Huy động nguồn lực đầu tư văn hóa, tăng cường công tác xã hội hóa trong việc đầu tư tôn tạo, trùng tu các di tích lịch sử, văn hóa và phát huy những giá trị di sản văn hóa trên địa bàn.

- Tăng cường hoạt động quản lý nhà nước, phát huy vai trò đội ngũ cán bộ chuyên trách Văn hoá – Thể thao và Du lịch 34 phường, Ban quản lý di tích phối hợp chặt chẽ trong việc quản lý, bảo vệ, phát huy các giá trị di tích trên địa bàn.

IV. NHIỆM VỤ TRIỂN KHAI NĂM 2025:

- Huy động nguồn lực đầu tư văn hóa, tăng cường công tác xã hội hóa trong việc đầu tư tôn tạo, trùng tu các di tích lịch sử, văn hóa và phát huy những giá trị di sản văn hóa trên địa bàn quận. Đầu tư nâng cấp các thiết chế văn hóa - thể dục thể thao ở cơ sở đảm bảo phục vụ tốt nhu cầu hưởng thụ văn hóa của Nhân dân trên địa bàn. Nâng cao chất lượng, đổi mới và đa dạng hóa các loại hình hoạt động văn hóa, chú trọng phát triển các loại hình văn hóa lễ hội - sự kiện, giải trí mới phù hợp với không gian văn hóa đô thị, kết hợp khai thác kinh tế du lịch và phát huy bản sắc văn hóa truyền thống.

- Tiếp tục thực hiện hoàn thành 01 - 02 hồ sơ các công trình, địa điểm thuộc danh mục kiểm kê di tích lịch sử - văn hóa đề nghị xếp hạng di tích (dự kiến là Nhà thờ Tiền hiền Tạ Dương Minh, Cầu đường sắt Bình Lợi...); phấn đấu đến năm 2030 đảm bảo 100% di tích trên địa bàn được tu bổ, tôn tạo.

- Đẩy mạnh ứng dụng khoa học công nghệ, chuyển đổi số trong xây dựng phát triển và quản lý văn hóa; xây dựng các hình ảnh, sản phẩm, thương hiệu thành phố Thủ Đức nhằm tuyên truyền, quảng bá các chương trình, mục tiêu phát triển kinh tế-văn hóa, các giá trị văn hóa, truyền thống lịch sử của thành phố Thủ Đức.

- Đầu tư kinh phí, cơ sở vật chất cho hoạt động phát triển văn hóa, chú trọng giữ gìn, phát huy giá trị văn hóa dân tộc, di tích văn hóa - lịch sử cách mạng. Trước mắt, tăng cường đầu tư, nâng cấp cơ sở vật chất các trung tâm văn hóa, thể thao, di tích, nhà truyền thống và đẩy mạnh hoạt động thư viện, thông tin lưu động, hoạt động văn hóa – thể thao ở không gian đô thị, công trình công cộng, ... phục vụ nhu cầu học tập, sáng tạo, hưởng thụ và giao lưu, sinh hoạt cộng đồng của người dân.

- Phát triển các sản phẩm du lịch gắn với văn hóa lịch sử, vui chơi, giải trí, thể thao, ẩm thực, mua sắm, y tế và chăm sóc sức khỏe, sản phẩm du lịch đường thủy, du lịch xanh; du lịch MICE (kết hợp hội nghị, hội thảo, triển lãm, tổ chức sự kiện, du lịch khen thưởng của các công ty cho nhân viên, đối tác); xây dựng bộ nhận diện thương hiệu ngành du lịch thành phố Thủ Đức; đẩy mạnh chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý và phát triển du lịch hướng đến du lịch thông minh.

- Đẩy mạnh việc bảo tồn và phát huy giá trị di tích thông qua việc phối hợp đẩy mạnh công tác chăm sóc, bảo vệ di tích, công tác giáo dục truyền thống cho học sinh, đoàn viên theo kế hoạch liên ngành.

V. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT:

- Đề xuất Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh chỉ đạo các ngành có liên quan sớm đẩy nhanh tiến độ bố trí vốn và giải ngân kinh phí để thực hiện

Kế hoạch số 898/KH-SVHTT ngày 31 tháng 3 năm 2021 của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh về tu bổ, phục hồi di tích trên địa bàn thành phố Thủ Đức.

- Đề xuất Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh chỉ đạo các ngành có liên quan có văn bản hướng dẫn nghiệp vụ đối với các nhiệm vụ Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh, Chủ tịch Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh ủy quyền cho Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức, Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức liên quan lĩnh vực văn hóa: Hướng dẫn thực hiện công tác đặt tên công trình công cộng khác ngoài công trình công cộng có quy mô lớn, có ý nghĩa quan trọng trên địa bàn thành phố Thủ Đức. Phân công nhân sự chuyên môn hỗ trợ, tư vấn đặt tên công trình công cộng trên địa bàn thành phố Thủ Đức.

- Kiến nghị Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh bổ sung đưa vào danh mục đầu tư công trung hạn Dự án tu bổ, phục hồi di tích Đền thờ Tạ Dương Minh – phường Trường Thọ.

- Kiến nghị Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh phổ biến thực hiện đề xuất cơ quan chức năng của Thành phố Hồ Chí Minh tiếp tục thẩm định về tu bổ, phục hồi di tích giai đoạn 2026 – 2030 đối với các di tích, công trình chưa bố trí vốn trong giai đoạn trước đây.

Trên đây là Báo cáo về triển khai kế hoạch thực hiện Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn thành phố Thủ Đức năm 2024 và một số nhiệm vụ năm 2025.

Nơi nhận:

- Sở Văn hóa và Thể thao Tp.HCM;
- Phòng QLDSVH - Sở VH&TT;
- VP. TU – HĐND – UBND Tp.TĐ;
- Lưu: VT-TĐ.

**TUQ CHỦ TỊCH
TRƯỞNG PHÒNG VĂN HÓA – THỂ THAO
VÀ DU LỊCH**

Nguyễn Trúc Minh

**PHỤ LỤC CÔNG TÁC QUẢN LÝ DI SẢN
VÀ BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA PHI VẬT THỂ**

I. VĂN BẢN THAM MUỪ

Stt	Số văn bản/ ngày ban hành	Trích yếu nội dung
1	Công văn số 7770/UBND-VHTTDL ngày 13/12/2023	về việc tu sửa cấp thiết Khu mộ cổ Gò Quéo
2	Kế hoạch số 62/KH-UBND ngày 30/01/2024	về hoạt động Di sản văn hóa trên địa bàn thành phố Thủ Đức năm 2024
3	Kế hoạch số 67/KH-UBND ngày 01/02/2024	về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn thành phố Thủ Đức Năm 2024
4	Công văn số 953/UBND-VHTTDL ngày 01/02/2024	về việc tu sửa cấp thiết hạng mục Nhà bếp của chùa Phước Tường
5	Công văn số 1718/UBND-VHTTDL ngày 08/3/2024	về cử nhân sự tham gia Tổ công tác thực hiện dự án xây dựng Tượng đài Thống nhất và Nam Bộ kháng chiến
6	Công văn số 4045/UBND-VHTTDL ngày 15/5/2024	về việc hỗ trợ tìm kiếm thông tin, tài liệu, hình ảnh có liên quan về Đình thần An Khánh, thành phố Thủ Đức
7	Công văn số 4364/UBND-VHTTDL ngày 23/5/2024	về việc đề nghị báo cáo việc tu sửa cấp thiết hạng mục Nhà bếp của chùa Phước Tường
8	Công văn số 4848/UBND-VHTTDL ngày 04/6/2024	về đề nghị các đơn vị có phương án xử lý đối với các tang vật được tạm giữ tại Khu di tích lịch sử Bót Dây Thép (lần 3)
9	Công văn số 5258/UBND-VHTTDL ngày 14/6/2024	về việc tu sửa cấp thiết Di tích đình Linh Tây
10	Công văn số 5260/UBND-VHTTDL ngày 14/6/2024	về công tác tu sửa cấp thiết nhà Bếp chùa Phước Tường
11	Kế hoạch số 423/KH-UBND ngày 20/6/2024	về nội dung tìm kiếm thông tin, tài liệu, hình ảnh có liên quan về đình thần An Khánh, thành phố Thủ Đức tại Huế.
12	Quyết định số 8847/QĐ-UBND ngày 05/7/2024	về kiện toàn Ban Quản lý di tích Khu mộ cổ Gò Quéo, phường Bình Trưng Đông và phường Cát Lái, thành phố Thủ Đức

13	Công văn số 6990/UBND-VHTTDL ngày 30/7/2024	về góp ý việc tổ chức cuộc thi lựa chọn ý tưởng, phương án thiết kế kiến trúc mẫu Tượng Đài Thống Nhất và Tượng đài Nam Bộ Kháng chiến
14	Công văn số 7088/UBND-VHTTDL ngày 01/8/2024	gửi Trung tâm lưu trữ Quốc gia 2,3,4 về hỗ trợ tìm kiếm thông tin, tài liệu, hình ảnh có liên quan về đình thần An Khánh, thành phố Thủ Đức
15	Tờ trình số 361/TTr-UBND ngày 21/8/2024	về việc có ý kiến về tổ chức các hoạt động tại đình An Khánh
16	Công văn số 7969/UBND-VHTTDL ngày 26/8/2024	về việc góp ý dự thảo triển khai thực hiện Nghị định số 39/2024/NĐ-CP của Chính phủ quy định biện pháp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hoá phi vật thể trong các Danh sách của UNESCO và Danh mục di sản văn hoá phi vật thể quốc gia
17	Công văn số 8139/UBND-VHTTDL ngày 29/8/2024	về lấy ý kiến góp ý dự thảo Tờ trình và dự thảo Nghị quyết thực hiện chính sách hỗ trợ đối với văn nghệ sĩ, nghệ nhân và câu lạc bộ trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể tại Thành phố Hồ Chí Minh
18	Công văn số 8456/UBND-VHTTDL ngày 09/9/2024	về quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị di tích đã xếp hạng
19	Công văn số 8581/UBND-VHTTDL ngày 11/9/2024	về việc điều chỉnh khoanh vùng khu vực bảo vệ di tích Căn cứ vùng bung 6 xã (phường Phú Hữu)

II. VĂN BẢN BAN HÀNH

Stt	Trích yếu nội dung
1	Công văn về cơ cấu tổ chức của các tổ chức hành chính, đơn vị sự nghiệp công lập trực thuộc Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức
2	Công văn về tiếp tục lập hồ sơ xếp hạng di tích di tích Khu mộ cổ Gò Quéo, phường Bình Trưng Đông và phường Cát Lái, thành phố Thủ Đức
3	Công văn về phối hợp rà soát, trình ký Biên bản và Bản đồ khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích Đình Long Hòa
4	Công văn về có ý kiến đối với dự án Khu nhà ở kết hợp thương mại – dịch vụ văn phòng cao tầng tại phường An Khánh, thành phố Thủ Đức của Công ty TNHH Đầu tư và phát triển bất động sản SunCity
5	Công văn về xin ý kiến góp ý dự thảo Tờ trình và bản đồ điều chỉnh khoanh vùng khu vực bảo vệ 04 di tích trên địa bàn thành phố Thủ Đức
6	Công văn về đề xuất hỗ trợ công trình “Tôn tạo, sửa chữa Hầm bí mật Khu Di tích Văn hóa Lịch sử Đình Phong Phú”
7	Công văn về phối hợp rà soát, trình ký Biên bản và Bản đồ khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích Đình Long Bình, số 1097 đường Nguyễn Xiển, phường Long Bình, thành phố Thủ Đức
8	Công văn về giải quyết các ý kiến tại Hội nghị nhân dân 34 phường tháng 12 năm 2023

9	Công văn về hỗ trợ tìm kiếm thông tin, tài liệu, hình ảnh có liên quan về đình thần An Khánh, thành phố Thủ Đức
10	Công văn về tăng cường công tác bảo vệ, phát huy giá trị di sản văn hóa đảm bảo đón Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024
11	Công văn về tăng cường công tác quản lý, tổ chức các hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch và lễ hội mừng Xuân Giáp Thìn năm 2024
12	Công văn về việc tu sửa cấp thiết hạng mục Nhà bếp của chùa Phước Tường
13	Công văn về có ý kiến về đối với dự án Khu nhà ở kết hợp thương mại – dịch vụ văn phòng cao tầng tại phường An Khánh, thành phố Thủ Đức của Công ty TNHH Đầu tư và phát triển bất động sản SunCity
14	Công văn về có ý kiến về đơn cứu xét của Bà Phan Ngọc Lan nội dung liên quan Miếu Bà Ngũ hành Công Xi Khu phố 4, phường Linh Tây
15	Công văn về nhắc nhở đảm bảo an toàn các hoạt động du lịch trong dịp Tết Nguyên đán Giáp Thìn năm 2024
16	Công văn về đề nghị chấp thuận chủ trương đầu tư đối với Dự án Khu nhà ở kết hợp Thương mại - Dịch vụ, Văn phòng cao tầng tại phường An Khánh, Thành phố Thủ Đức của Công ty TNHH Đầu tư và Phát triển Bất động sản Suncity
17	Công văn về đề nghị 34 phường tăng cường công tác đề xuất, bổ sung tên vào Ngân hàng tên đường Thành phố Hồ Chí Minh
18	Công văn về việc kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể năm 2024 thành phố Thủ Đức
19	Công văn về đề nghị thành lập Ban Giám sát cộng đồng của dự án tu bổ, phục hồi Khu mộ cổ Gò Quéo, thành phố Thủ Đức
20	Công văn về cung cấp danh mục các công trình xếp hạng di tích, xem xét bảo tồn trên địa bàn thành phố Thủ Đức gửi phòng Quy hoạch - Xây dựng; về thực hiện phục dựng lại ngôi Miếu Bà Cầu Ông Tán, phường Long Bình
21	Công văn về giới thiệu nhân sự tham gia vào Ban chỉ đạo và Tổ giúp việc công trình phục dựng đình An Khánh và Khu mộ cổ Gò Quéo
22	Công văn về tu sửa cấp thiết Di tích lịch sử - văn hóa cấp Quốc gia Bót Dây Thép gửi Sở Văn hóa và Thể thao TP.HCM
23	Công văn về việc báo cáo việc tìm kiếm thông tin, tài liệu, hình ảnh có liên quan về Đình thần An Khánh, thành phố Thủ Đức
24	Công văn về rà soát, cung cấp thông tin quy hoạch và hỗ trợ thể hiện ranh quy hoạch Đình Long Hòa trên bản đồ Khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích Đình Long Hòa, địa chỉ số 654 đường Nguyễn Xiển, phường Long Thạnh Mỹ, thành phố Thủ Đức
25	Công văn về rà soát, cung cấp thông tin quy hoạch và hỗ trợ thể hiện ranh quy hoạch Đình Long Hòa
26	Công văn về lập Bia tóm tắt tiểu sử ông Châu Văn Tiếp tại đình Trường Thọ
27	Công văn về việc tu sửa cấp thiết di tích đình Linh Tây
28	Công văn đề nghị Ủy ban nhân dân các phường thực hiện báo cáo công tác kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể năm 2024
29	Công văn về việc thực hiện tu sửa cấp thiết và tu bổ công trình di tích lịch sử quốc gia Bót Dây Thép
30	Công văn đề nghị cử nhân sự tham gia đoàn công tác thực hiện thu thập thông tin, tài liệu, liên quan Đình Thần An Khánh
31	Công văn về việc đề cử nhân sự tham gia Hội nghị tập huấn về công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024.
32	Công văn về cử đoàn công tác tìm kiếm thông tin, tài liệu, hình ảnh có liên quan về đình thần An Khánh, thành phố Thủ Đức tại Huế
33	Công văn về phối hợp xét tặng danh hiệu “Nghệ nhân Nhân dân” – “Nghệ nhân ưu tú” trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể lần thứ Tư

34	Công văn về việc có ý kiến về hướng dẫn chuyên môn thay bia đá ghi danh anh hùng, liệt sĩ phường Long Phước
35	Công văn về việc có ý kiến về hướng truyền, mặt cắt vị trí lắp đặt thiết bị bổ sung cấp nguồn cho Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại TP HCM
36	Công văn về lập hồ sơ di tích Khu mộ cổ Gò Quéo, đính kèm 02 đơn đề nghị xếp hạng di tích của 02 hộ dân
37	Công văn về nội dung phát sinh trong phương án tu bổ, tôn tạo các ngôi mộ cổ tại Khu mộ cổ Gò Quéo
38	Công văn về việc triển khai công tác phòng, chống thiên tai, an ninh, an toàn tại công trình di tích trên địa bàn Thành phố
39	Công văn về việc có ý kiến về tổ chức các hoạt động tại đình An Khánh.
40	Công văn về việc lấy ý kiến góp ý dự thảo Tờ trình và dự thảo Nghị quyết thực hiện chính sách hỗ trợ đối với văn nghệ sĩ, nghệ nhân và câu lạc bộ trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể tại Thành phố Hồ Chí Minh
41	Công văn về việc lập hồ sơ xếp hạng di tích Khu mộ cổ Gò Quéo, phường Bình Trưng Đông và phường Cát Lái, thành phố Thủ Đức
42	Công văn về việc góp ý hồ sơ thiết kế cải tạo chỉnh trang khu mộ cổ Gò Quéo
43	Tờ trình lập hồ sơ xếp hạng di tích Khu mộ cổ Gò Quéo, phường Bình Trưng Đông và phường Cát Lái, thành phố Thủ Đức
44	Công văn về việc tăng cường công tác phòng chống thiên tai, cháy, nổ, trộm cắp tại bảo tàng và di tích năm 2024
45	Công văn về việc triển khai công tác phòng, chống thiên tai, an ninh, an toàn tại công trình di tích trên địa bàn Thành phố

III. BÁO CÁO

Stt	Nội dung báo cáo
1	Đánh giá tình hình thực hiện các mục tiêu phát triển bền vững năm 2023 theo yêu cầu văn bản số 475/KTKHĐT ngày 19/12/2023
2	Báo cáo về công tác việc thực hiện tu sửa cấp thiết và tu bổ công trình Di tích lịch sử quốc gia Bót Dây Thép
3	Báo cáo kết quả tổ chức thực hiện thu thập thông tin, tài liệu, hình ảnh liên quan Đình Thàn An Khánh, thành phố Thủ Đức tại tỉnh Thừa Thiên – Huế
4	Báo cáo về việc lập hồ sơ xếp hạng di tích Khu mộ cổ Gò Quéo, phường Bình Trưng Đông và phường Cát Lái, thành phố Thủ Đức
5	Báo cáo tiến độ thực hiện các dự án trùng tu, tôn tạo các di tích lịch sử, công trình kiến trúc, cơ sở tín ngưỡng dân gian theo tinh thần Công văn số 741-CV/TU ngày 12/10/2022 của Ban Thường vụ Thành ủy Thủ Đức

IV. CÔNG VĂN GÓP Ý

Stt	Nội dung dự thảo
1	Kế hoạch hoạt động di sản văn hóa năm 2024 của Thành phố Hồ Chí Minh
2	Báo cáo về thiết chế văn hoá trên địa bàn
3	Quyết định ban hành Danh mục dữ liệu mở của Thành phố Hồ Chí Minh
4	Kế hoạch triển khai thực hiện Nghị định số 39/2024/NĐ-CP của Chính phủ quy định biện pháp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hoá phi vật thể trong các danh sách của UNESCO và Danh mục di sản văn hoá phi vật thể quốc gia
5	Kế hoạch rà soát, cập nhật, bổ sung các tư liệu, hình ảnh, hiện vật tại các Nhà Truyền thống, di tích lịch sử, Đền - Bia tưởng niệm trên địa bàn thành phố Thủ Đức

6	Kế hoạch thực hiện phục dựng lại ngôi Miếu Bà cầu Ông Tán
7	Dự án cải tạo sửa chữa đền tưởng niệm Bến Nọc, nhà truyền thống Vùng Bưng 06 xã, Nhà ghi bia và tượng đài chiến thắng Cánh Nam Thủ Đức; công tác tu bổ di tích đình Linh Tây và đình Bình Thọ; Bia ghi danh liệt sĩ Thủ Đức, tại Nhà truyền thống Thủ Đức; công tác tu bổ Tượng đài Chiến thắng Bắc Thủ Đức
8	Kế hoạch rà soát, cập nhật, bổ sung các tư liệu, hình ảnh, hiện vật tại các Nhà Truyền thống, di tích lịch sử, Đền - Bia tưởng niệm trên địa bàn thành phố Thủ Đức của Trung tâm Văn hóa thành phố Thủ Đức
9	Triển khai thực hiện Nghị định số 39/2024/NĐ-CP của Chính phủ quy định biện pháp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hoá phi vật thể trong các danh sách của UNESCO và Danh mục di sản văn hoá phi vật thể quốc gia.

**PHỤ LỤC CÔNG TÁC ĐẶT, ĐỔI TÊN ĐƯỜNG,
CÔNG TRÌNH CÔNG CỘNG THUỘC THẨM QUYỀN**

Stt	Số văn bản/ ngày ban hành	Trích yếu nội dung
1	Tờ trình số 107/TTr-UBND ngày 27/3/2024	về đề xuất đặt tên cầu (thay cho tên cầu qua đảo Kim Cương) trên địa bàn phường Bình Trưng Tây, thành phố Thủ Đức
2	Công văn số 2422/UBND-VHTTDL ngày 28/3/2024	về việc đặt tên cầu Năm Lý trên địa bàn thành phố Thủ Đức
3	Tờ trình số 90/TTr-UBND ngày 18/03/2024	về đề xuất đặt tên cầu Trần Quý Kiên trên địa bàn phường Bình Trưng Tây, thành phố Thủ Đức
4	Công văn số 2680/UBND-VHTTDL ngày 04/4/2024	về lấy ý kiến đề xuất đặt tên cầu (thay cho tên cầu qua đảo Kim Cương) trên địa bàn phường Bình Trưng Tây, An Khánh thành phố Thủ Đức
5	Tờ trình số 126/TTr-UBND ngày 05/4/2024	về công tác đặt đổi tên đường Tuyến Quốc lộ 1A đoạn từ ngã 3 trạm 2 phường Linh Trung đến cầu Bình Phước phường Hiệp Bình Phước đề nghị đổi tên thành đường Đỗ Mười; tuyến Quốc 1K phường Linh Xuân được đề nghị đổi thành tên đường Hoàng Cầm
6	Tờ trình số 136/TTr-UBND ngày 10/4/2024	về công tác đặt đổi tên đường Tuyến Quốc lộ 1A đoạn từ ngã 3 trạm 2 phường Linh Trung đến cầu Bình Phước phường Hiệp Bình Phước đề nghị đổi tên thành đường Đỗ Mười; tuyến Quốc 1K phường Linh Xuân được đề nghị đổi thành tên đường Hoàng Cầm
7	Báo cáo số 202/BC-UBND ngày 24/4/2024	về lấy ý kiến về đề xuất đặt tên cầu (thay cho tên cầu qua đảo Kim Cương) trên địa bàn phường Bình Trưng Tây, An Khánh thành phố Thủ Đức
8	Công văn 3364/UBND-VHTTDL ngày 24/4/2024	về lấy ý kiến về phương án đặt tên đồng chí Đỗ Mười cho Quốc lộ 1 và đặt tên đồng chí Hoàng Cầm cho Quốc lộ 1K trên địa bàn thành phố Thủ Đức

9	Tờ trình số 173/TTr-UBND ngày 26/4/2024	về đề xuất đặt tên cầu (thay cho tên cầu qua đảo Kim Cương) trên địa bàn phường Bình Trưng Tây, thành phố Thủ Đức
10	Công văn 3447/UBND-VHTTDL ngày 26/4/2024	về lấy ý kiến về phương án đặt tên đồng chí Đỗ Mười cho Quốc lộ 1 và đặt tên đồng chí Hoàng Cầm cho Quốc lộ 1K trên địa bàn thành phố Thủ Đức
11	Báo cáo số 257/BC-UBND ngày 15/5/2024	về Tổng hợp kết quả lấy ý kiến đặt tên đường Đỗ Mười cho Quốc lộ 1 và tên Hoàng Cầm cho Quốc lộ 1K
12	Công văn số 4043/UBND-VHTTDL ngày 15/5/2024	về việc thực hiện Nghị quyết số 17/NQ-HĐND ngày 10 tháng 7 năm 2023 của Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về đổi tên Xa lộ Hà Nội đoạn từ cầu Sài Gòn đến ngã tư Thủ Đức trên địa bàn thành phố Thủ Đức thành đường Võ Nguyên Giáp; nội dung trả lời Báo Phụ nữ về ý kiến Người dân đặt tên đường Đỗ Mười cho Quốc lộ 1 và tên Hoàng Cầm cho Quốc lộ 1K
13	Tờ trình số 197/TTr-UBND ngày 17/5/2024	về đề xuất đặt tên đồng chí Đỗ Mười cho Quốc lộ 1 (Đoạn từ nút giao thông Thủ Đức đến nút giao thông An Suông trên địa bàn thành phố Thủ Đức, Quận 12) và đặt tên đồng chí Hoàng Cầm cho Quốc lộ 1K trên địa bàn thành phố Thủ Đức
14	Công văn số 4777/UBND-VHTTDL ngày 03/6/2024	về việc góp ý dự thảo Quy chế đặt tên, đổi tên đường và công trình công cộng trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh
15	Công văn số 5259/UBND-VHTTDL ngày 14/6/2024	về việc báo cáo công tác rà soát, thống kê các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân hộ gia đình trên địa bàn thành phố Thủ Đức bị ảnh hưởng bởi việc đổi tên đường Võ Nguyên Giáp
16	Công văn số 5377/UBND-VHTTDL ngày 20/6/2024	đề nghị UBND phường An Lợi Đông, Ban quản lý Thủ Thiêm báo cáo đề xuất đặt mới tên đường trên địa bàn phường An Lợi Đông, thành phố Thủ Đức.
17	Công văn số 6956/UBND-VHTTDL ngày 29/7/2024	về góp ý đối với dự thảo Báo cáo đánh giá tác động và dự thảo Tờ trình của UBND Thành phố về Nghị quyết bãi bỏ Nghị quyết 17/2013/NQ-HĐND của Hội đồng nhân dân Thành phố.
18	Công văn số 7481/UBND-VHTTDL ngày 13/8/2024	về việc rà soát, thống kê các tuyến đường trên địa bàn thành phố Thủ Đức; Công văn số 7487/UBND-VHTTDL ngày 13/8/2024 về đề xuất đặt mới tên đường trên địa bàn thành phố Thủ Đức.
19	Công văn số 7932/UBND-VHTTDL ngày 23/8/2024	về việc báo cáo các nội dung theo Công văn 7914/VP-VX và rà soát các tuyến đường trên địa bàn thành phố Thủ Đức.
20	Công văn số 9176/UBND-VHTTDL ngày 26/9/2024	về đề xuất đặt mới tên đường trên địa bàn phường An Lợi Đông thành phố Thủ Đức.
21	Số: 11136/UBND-VHTTDL ngày 15 tháng 11 năm 2024	Về việc đề xuất đặt tên cầu Năm Lý trên đường Đỗ Xuân Hợp, thành phố Thủ Đức.

Số: 750 /BC-VHTT

Quận 3, ngày 20 tháng 12 năm 2024

BÁO CÁO
VỀ KẾT QUẢ THỰC HIỆN KẾ HOẠCH CHƯƠNG TRÌNH BẢO TỒN
VÀ PHÁT HUY BỀN VỮNG GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA VIỆT NAM
TRONG NĂM 2024 VÀ PHƯƠNG HƯỚNG NHIỆM VỤ
NĂM 2025

I. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Triển khai ban hành các văn bản thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024

Trong năm 2024, Quận 3 đã tiếp tục triển khai, ban hành các văn bản thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 như sau:

– Kế hoạch số 366/KH-UBND, ngày 14/11/2023 của Ủy ban nhân dân Quận 3 về xây dựng Kế hoạch và báo cáo thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Quận 3.

– Công văn số 26/VHTT, ngày 12/01/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3 về Tăng cường công tác bảo vệ, phát huy giá trị di sản văn hóa đảm bảo đón Tết Nguyên đán 2024.

– Kế hoạch số 13/KH-UBND, ngày 15/01/2024 của Ủy ban nhân dân Quận 3 về công tác quản lý Di sản Văn hóa, đặt đổi tên đường, tu bổ, bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử trên địa bàn Quận năm 2024.

– Công văn số 42/VHTT, ngày 18/01/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3 về tăng cường các hoạt động phát huy giá trị di tích trên địa bàn Quận 3.

– Kế hoạch số 117/KH-VHTT, ngày 07/03/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3 về triển khai thực hiện Đề án khai thác giá trị các di tích lịch sử văn hóa trên địa bàn Q3 năm 2024.

– Kế hoạch số 118/KH-VHTT, ngày 07/03/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3 về Triển khai thực hiện tăng cường công tác an ninh, phòng

cháy chữa cháy tại các Bảo tàng, di tích và công trình thuộc Danh mục kiểm kê trên địa bàn Quận 3 năm 2024.

2. Các kết quả cụ thể

2.1. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa

– Thường xuyên phối hợp với Ủy ban nhân dân 12 phường tiến hành rà soát, kiểm tra tình trạng các di tích trên địa bàn quận. Trong năm, không có trường hợp di tích bị xâm hại, hủy hoại di tích; tu bổ, phục hồi di tích; tu sửa cấp thiết di tích; xây dựng công trình trong các khu vực bảo vệ di tích trái quy định pháp luật; mất hiện vật tại di tích.

– Phối hợp với Phòng Quản lý Di sản Văn hóa, Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố, Trung tâm Bảo tồn và phát huy giá trị di tích Thành phố tổ chức khảo sát di tích Cơ sở giấu vũ khí của Biệt động thành đánh dinh Độc lập năm 1968 và di tích kiến trúc nghệ thuật Viện Pasteur TPHCM. Tiếp tục phối hợp với Thành phố, các phòng ban thuộc Ủy ban nhân dân Quận 3 làm việc tại di tích Sở Chỉ huy tiền phương Phân khu 6 trong chiến dịch tổng tấn công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968 - Số 7 Lý Chính Thắng và tiếp tục hoàn chỉnh các hồ sơ giấy tờ hoàn đổi nhà cho gia đình ông Ngô Toại – Ông Ngô Văn Lập.

– Phối hợp với Phòng Quản lý di sản Thành phố - Trung tâm Bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử Thành phố khảo sát, đề xuất cơ quan chức năng chuyên môn có biện pháp tu bổ, sửa chữa hư hỏng di tích kiến trúc nghệ thuật tại đình Xuân Hòa và Trường Trung học phổ thông Nguyễn Thị Minh Khai.

– Tham mưu Ủy ban nhân dân Quận 3 ban hành kế hoạch số 178/KH-UBND ngày 24 tháng 5 năm 2024 về tổ chức các hoạt động hè năm 2024 trong đó chỉ đạo tổ chức Hành trình “Em yêu Thành phố của em”, các “Hành trình đến với bảo tàng, địa chỉ đỏ, di tích lịch sử”, các công trình mới, trọng điểm; Hành trình trải nghiệm các sản phẩm du lịch của Quận 3 và các địa phương.

– Xây dựng và triển khai thực hiện kế hoạch liên tịch số 482/KHLT-VHTT-TTVHTT ngày 05 tháng 8 năm 2024 về phối hợp tổ chức Hội thi hướng dẫn viên, thuyết minh viên du lịch cho các di tích trên địa bàn Quận 3.

– Kế hoạch liên tịch số 213/KHLT-BTG-VHTT-GDĐT-TTVHTT ngày 15 tháng 4 năm 2024 về tổ chức Hội thi thuyết trình với chủ đề “Quyển sách tôi yêu” lần 2 nhân kỷ niệm Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam năm 2024. Trong đó tuyên truyền các điểm di tích lịch sử - văn hóa, kiến trúc nghệ thuật trên địa bàn Quận 3 thông qua giới thiệu bộ sách Hành trình di sản Quận 3.

– Phối hợp Phòng Tài chính – Kế hoạch quận tổ chức kiểm tra hồ sơ quản lý tiền công đức tại 14 di tích và 06 công trình, địa điểm thuộc danh mục kiểm kê di tích trên địa bàn quận.

– Công văn số 26/VHTT, ngày 12/01/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3 về Tăng cường công tác bảo vệ, phát huy giá trị di sản văn hóa đảm bảo đón Tết Nguyên đán 2024.

– Xây dựng và triển khai thực hiện Kế hoạch số 118/KH-VHTT, ngày 07/03/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3 về Triển khai thực hiện tăng cường công tác an ninh, phòng cháy chữa cháy tại các Bảo tàng, di tích và công trình thuộc Danh mục kiểm kê trên địa bàn Quận 3 năm 2024.

– Tổ chức phun thuốc phòng trừ mối mọt cho các di tích trên địa bàn 02 đợt vào tháng 4 và tháng 10 (Cơ sở Ban Tuyên huấn Xứ ủy Nam Bộ, Di tích đình Xuân Hòa, Di tích Cơ sở giấu vũ khí của Biệt động thành đánh dinh Độc Lập năm 1968, Di tích đình Phú Thạnh).

– Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3 có Công văn số 587/VHTT ngày 03/10/2024 gửi Sở Văn hóa đề xuất tu bổ cấp thiết các công trình di tích trên địa bàn Quận 3 (Cơ sở Ban Tuyên huấn Xứ ủy Nam Bộ, Di tích đình Xuân Hòa, Di tích Cơ sở giấu vũ khí của Biệt động thành đánh dinh Độc Lập năm 1968, Di tích đình Phú Thạnh).

– Trong năm 2024, Quận 3 không có trường hợp tự ý đưa hiện vật mới, linh vật ngoại lai không phù hợp vào di tích hoặc tổ chức hoạt động tôn giáo, tín ngưỡng trái quy định pháp luật. Có 01 di tích mộ ông Binh bộ kiểm duyệt ty, thừa vụ lang họ Trần được công nhận là di tích kiến trúc nghệ thuật cấp thành phố.

2.2. Công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể

– Công văn số 169/VHTT, ngày 03/04/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3 về gửi 12 phường kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể. Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3 đã có Công văn số 465/VHTT, ngày 24/07/2024 gửi về Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố về kết quả kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn Quận 3. Qua rà soát của Ủy ban nhân dân 12 phường, Quận 3 thống kê kết quả kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn Quận 3 như sau:

+ Về hoạt động đờn ca tài tử tại địa phương: Tổng số Câu lạc bộ Đờn ca tài tử trên địa bàn Quận 3 đang còn hoạt động là 02 Câu lạc bộ (danh sách đính kèm), gồm: Câu lạc bộ Đờn ca tài tử với 5 thành viên, sinh hoạt hàng tháng tại 31 Phạm Ngọc Thạch. Chủ nhiệm Câu lạc bộ Ông Nguyễn Ngọc Tâm, số điện thoại

0903716822. Câu lạc bộ Đờn ca tài tử “ Duyên Kỳ Ngộ” với 14 thành viên chính, sinh hoạt hàng tuần tại Nhà văn hóa Phường 13 (chiều thứ bảy hàng tuần).

+ Về kiểm kê trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số đang sinh sống tại địa phương: Quận 3 có tổng số dân là 186.356 người (nữ 101.014) và 53.839 hộ dân; có 1.996 hộ là đồng bào dân tộc thiểu số, với 6.261 nhân khẩu (chiếm 3,36%); tại địa bàn quận 3 có 11/54 dân tộc(). Trong đó, có 03 dân tộc chiếm số đông và hình thành cộng đồng là dân tộc Hoa, Chăm, Khmer. Dân tộc Hoa có 5.454 người, chiếm 2,92 % dân số toàn quận (tập trung chủ yếu ở Phường 1,2,3,4,5), dân tộc Khmer có 450 người chiếm 0,24% (tập trung chủ yếu ở phường Võ Thị Sáu), dân tộc Chăm có 228 người chiếm 0,12% (tập trung chủ yếu ở phường 13); các dân tộc thiểu số còn lại có 129 người, chiếm 0,07% dân số toàn quận. Tỷ lệ % còn sử dụng trang phục truyền thống khoảng 5% trong tổng số đồng bào dân tộc thiểu số. Được sử dụng chủ yếu trong các dịp lễ, tết, ngày hội.

– Công văn số 521/VHTT, ngày 26/08/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3 về góp ý dự thảo Nghị quyết thực hiện chính sách hỗ trợ đối với văn nghệ sĩ, nghệ nhân và câu lạc bộ trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể tại Thành phố Hồ Chí Minh.

– Công văn số 522/VHTT, ngày 26/08/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3 về góp ý dự thảo triển khai thực hiện Nghị định số 39/2024/NĐ-CP của Chính phủ quy định biện pháp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hoá phi vật thể trong các Danh sách của UNESCO và Danh mục di sản văn hoá phi vật thể quốc gia.

2.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa

Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3 đã xây dựng và triển khai thực hiện Kế hoạch số 273/KH-VHTT, ngày 13/05/2024 về mô hình chuyển đổi số thông tin các di tích và sách Hành trình di sản văn hóa. Ra mắt Mô hình Sách điện tử giới thiệu thông tin lịch sử tên gọi các tuyến đường trên địa bàn Quận 3 bằng hình thức song ngữ Việt -Anh; Sách điện tử “Hành trình di sản văn hóa Quận 3” bằng hình thức song ngữ Việt - Anh nhằm chuyển tải đến người dân và du khách những thông tin ngắn gọn, súc tích về lịch sử hình thành và phát triển của Quận 3 thông qua các ứng dụng trên thiết bị di động. Mô hình này được đánh giá cao trong Ngày hội Khoa học và Công nghệ lần thứ IV – năm 2024 với Chủ đề “Khoa học và Công nghệ cùng chuyển đổi số - sức mạnh thay đổi cuộc sống” do Ủy ban nhân dân Quận 3 phối hợp Đoàn TNCS HCM Quận 3 và được tặng giấy khen của Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 3.

2.4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa.

Phối hợp Sở Văn hóa vận động đại diện ban quản lý các di tích tham gia tập huấn Hội nghị tập huấn, bồi dưỡng công tác Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024 tại Bảo tàng Tôn Đức Thắng, số 05 Tôn Đức Thắng, phường Bến Nghé, Quận 1.

Kế hoạch số 230/KH-VHTT, ngày 00/01/1900 của Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 3 về chức tập huấn phổ biến các văn bản quy phạm pháp luật về bảo vệ và phát huy giá trị Di sản Văn hóa năm 2024 trên địa bàn Quận 3.

II. ĐÁNH GIÁ THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC

1. Đánh giá chung

1.1. Thuận lợi

– Công tác bảo tồn phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn quận luôn được sự hỗ trợ, hướng dẫn nghiệp vụ của Sở Văn hóa và Thể thao, Trung tâm Bảo tồn di tích và các sở ngành thành phố trong việc bảo tồn di sản và cảnh quan kiến trúc đô thị trên địa bàn. Phòng Văn hóa và Thông tin, các phòng ban, ngành chức năng của quận và Ủy ban nhân dân các phường nơi có di tích trên địa bàn thể hiện ý thức và trách nhiệm, cụ thể hóa trong chỉ đạo điều hành công tác quản lý, bảo quản, tu bổ, tôn tạo di tích lịch sử - văn hóa theo quy định của Luật Di sản văn hóa.

– Công tác tuyên truyền vận động các tổ chức, cá nhân và nhân dân thực hiện Luật Di sản văn hóa được các triển khai với nhiều hình thức phong phú, đa dạng, góp phần nâng cao nhận thức và sự đồng thuận của chủ sở hữu, người quản lý trực tiếp di tích và quần chúng nhân dân, đã cùng tham gia với địa phương trong công tác quản lý, hạn chế không để các công trình kiến trúc, di tích lịch sử - văn hóa bị xâm hại hoặc hư hỏng.

– Trong thời gian qua, các di tích lịch sử - văn hóa, kiến trúc nghệ thuật trên địa bàn Quận đã được phát huy được tiềm năng lợi thế để làm điểm tham quan, đến đến du lịch của Quận 3.

1.2. Khó khăn, tồn tại:

– Một số di tích kiến trúc nghệ thuật đã xuống cấp do thời gian và môi trường khí hậu nhưng chưa được kịp thời tôn tạo, tu bổ do vấn đề ngân sách nên ảnh hưởng chất lượng di tích.

– Công tác tuyên truyền các văn bản quy định pháp luật trong lĩnh vực bảo tồn di sản chưa được thực hiện thường xuyên, sâu rộng trong cộng đồng dân cư.

– Nguồn kinh phí nhà nước đầu tư cho việc tôn tạo, tu bổ công trình kiến trúc, di tích lịch sử - văn hóa còn hạn chế so với nhu cầu thực tế. Việc xã hội hóa trong gìn giữ, bảo tồn và phát huy di tích lịch sử - văn hóa chưa được sự quan tâm, ủng hộ đóng góp của cộng đồng.

III. NHIỆM VỤ TRIỂN KHAI NĂM 2025

Trong năm 2025, Quận 3 tiếp tục triển khai và thực hiện các nội dung sau:

– Đẩy mạnh công tác tuyên truyền các văn bản quy định pháp luật trong lĩnh vực bảo tồn di sản, quảng bá hình ảnh các di tích lịch sử sâu rộng hơn trong cộng đồng dân cư.

– Thực hiện công tác chuyển đổi số trong việc phát huy, giới thiệu giá trị tinh thần của các di tích lịch sử - văn hóa, kiến trúc nghệ thuật trên địa bàn Quận 3 đến với công chúng.

– củng cố, kiện toàn Ban Quản lý - Tổ giúp việc các di tích lịch sử quốc gia, Ban quản trị các di tích, phối hợp xây dựng Kế hoạch tổ chức hoạt động tham quan về nguồn giới thiệu điểm đến là các di tích trên địa bàn Quận 3.

– Phối hợp Phòng Tài chính – Kế hoạch quận tham mưu bổ sung ngân sách đối với công tác tu bổ, sửa chữa cấp thiết các di tích trên địa bàn Quận 3 theo Ngân sách Quận 3 được chi và Ngân sách Thành phố hỗ trợ hàng năm.

Trên đây là báo cáo về kết quả thực hiện kế hoạch chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa việt nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 của Quận 3, kính trình Sở Văn hóa và Thể thao thành phố tổng hợp theo quy định./.

Nơi nhận:

- Sở VH&TT TPHCM;
- TT.QU-TT.UBND Q3;
- VP.QU-VP.UBND Q3;
- Lưu: VT, (QH).

Q. TRƯỞNG PHÒNG

Vũ Thị Tuyết Nhung

ỦY BAN NHÂN DÂN QUẬN 8
PHÒNG VĂN HÓA VÀ THÔNG TIN

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 198/BC-PVHTT

Quận 8, ngày 18 tháng 12 năm 2024

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025

Căn cứ Công văn số 6545/SVHTT-QLDSVH ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao thành phố về báo cáo kết quả thực hiện Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025;

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Phó Chủ tịch Thường trực Ủy ban nhân dân Quận 8 Nguyễn Thanh Sang tại Phiếu chuyển số 13096/PC-VP ngày 13 tháng 12 năm 2024 của Văn phòng Ủy ban nhân dân Quận 8 về việc báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025; giao Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 8 thực hiện,

Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 8 báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 như sau:

I. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Triển khai ban hành các văn bản thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024

- Triển khai thực hiện hiệu quả các nội dung tại Quyết định số 1230/QĐ-TTg ngày 15 tháng 7 năm 2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021 - 2025 và Quyết định 2026/QĐ-TTg ngày 02 tháng 12 năm 2021 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Chương trình số hóa Di sản văn hóa Việt Nam giai đoạn 2021 - 2030; Kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh; Kế hoạch số 133/KH-SVHTT ngày 10 tháng 01 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao thành phố về triển khai thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024;

- Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 8 tham mưu Ủy ban nhân dân Quận 8: Kế hoạch số 43/KH-UBND ngày 02 tháng 02 năm 2024 của Ủy ban nhân dân Quận 8 về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 và năm 2024 trên địa bàn Quận 8, và triển khai đến các ngành đoàn thể quận, Ủy ban nhân dân 16 phường. Ngoài ra Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 8 ban hành thực hiện 02 văn bản về Bảo tồn và phát huy

bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam: Kế hoạch số 27/KH-VHTT ngày 28 tháng 6 năm 2024 về Ứng dụng công nghệ số trong công tác quản lý tuyên truyền, bảo tồn và phát huy giá trị Di tích lịch sử, văn hóa Quận 8; Kế hoạch số 40/KH-PVHTT ngày 05 tháng 11 năm 2024 về tổ chức các hoạt động kỷ niệm Ngày Di sản Văn hóa Việt Nam lần thứ XIX (23/11/2005 - 23/11/2024); Phối hợp các đơn liên quan tổ chức kiểm tra, giám sát, kiểm kê di tích trên địa bàn.

- Bên cạnh đó 16 phường đã ban hành các văn bản về Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 và năm 2024; Đề án “Chiến lược phát triển ngành văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2020 - 2035”; triển khai, rà soát kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể,...

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch của địa phương

- Thực hiện chỉ đạo của Ủy ban nhân dân Quận 8:

+ Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 8 phối hợp Hội nhiếp ảnh thành phố, Trung tâm Văn hóa - Thể thao tổ chức **Hội thi Ảnh nghệ thuật “Nét đẹp Quận 8 - Trên bến dưới thuyền”** Lần thứ 11 - Tết Giáp Thìn năm 2024, kết quả: có 38 tác giả tham gia với 331 tác phẩm dự thi. Qua công tác chấm giải đã có 9 giải gồm: 01 giải nhất, 01 giải nhì, 02 giải ba, 5 giải khuyến khích và đã được Ban Tổ chức trao giải. Phối hợp các đơn vị liên quan tổ chức Hội thi Nhà hoa chủ đề “Sắc xuân” có 17 nhà hoa (05 hộ liền kề) tham gia tại 02 tuyến đường Bến Bình Đông và Nguyễn Văn Cừ tham gia trang trí, kết quả đã trao 13 giải thưởng gồm 01 giải nhất, 01 giải nhì, 01 giải ba, 10 giải khuyến khích. Tổng kinh phí giải thưởng 22 triệu đồng.

+ Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận 8 ban hành Kế hoạch số 21/KH-TTVHTT ngày 23 tháng 5 năm 2024 về hoạt động Câu lạc bộ đờn ca tài tử “Ngũ Cung” Quận 8 - năm 2024; tổ chức các lớp truyền dạy thực hành di sản văn hóa phi vật thể cho các đối tượng có nhu cầu; tổ chức Liên hoan văn nghệ các dân tộc lần 3 - năm 2024, Chủ đề: “Giai điệu, sắc màu dân tộc” kỷ niệm Ngày Văn hóa các dân tộc Việt nam 19/4; **Hội thi “Duyên dáng áo dài Quận 8”** và “Đồng diễn áo dài năm 2024” kỷ niệm Ngày Quốc tế Phụ nữ 8/3, Ngày Quốc tế Hạnh phúc 20/3; Phối hợp các đơn vị liên quan tổ chức Hội thi Viết thư pháp chữ Việt chủ đề “Nét bút mừng Xuân” với sự tham gia của 100 cá nhân đam mê bộ môn nghệ thuật Thư pháp chữ quốc ngữ đến từ các Trung tâm Văn hóa, Trung tâm Văn hóa - Thể thao, Trung tâm Văn hóa - Thể thao và Truyền thông của Thành phố Thủ Đức và 21 quận/huyện; các cá nhân, giáo viên, học sinh, sinh viên, hội viên Hội Liên hiệp phụ nữ Quận 8... Kết quả đã trao 17 giải thưởng gồm 01 giải nhất, 01 giải nhì, 01 giải ba, 10 giải khuyến khích, Giải thí sinh nhỏ tuổi nhất, Giải thí sinh lớn tuổi nhất, Giải thí sinh có tác phẩm sáng tạo nhất, Giải nội dung Thư pháp hay nhất. Tổng kinh phí giải thưởng 24 triệu đồng;

3. Các kết quả cụ thể

3.1. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa

- Ủy ban nhân dân Quận 8 và các ngành đoàn thể quận, 16 phường tổ chức các buổi Lễ dâng hương, dâng hoa, viếng tưởng niệm anh hùng, liệt sỹ kỷ niệm

các ngày lễ lớn như: kỷ niệm 94 năm Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam (3/2/1930 - 3/2/2024); tưởng niệm ngày mất của Chủ tịch Tôn Đức Thắng tại khu Di tích Đình Bình đông; Kỷ niệm 49 năm ngày giải phóng miền Nam thống nhất đất nước (30/4/1975 - 30/4/2024), kỷ niệm 70 năm Ngày Chiến thắng Điện Biên Phủ (07/5/1954 - 07/5/2024); kỷ niệm 134 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890 - 19/5/2024), kỷ niệm 113 năm Ngày Bác Hồ ra đi tìm đường cứu nước (05/6/1911 - 05/6/2024); kỷ niệm 48 năm Ngày thành lập Quận 8 (20/5/1976 - 20/5/2024); Đại hội Đại biểu các dân tộc thiểu số Quận 8 lần thứ III năm 2024 tại Đài Liệt sĩ; Lễ dâng hương, dâng hoa Chủ tịch Tôn Đức Thắng tại Nhà Tưởng niệm Chủ tịch Tôn Đức Thắng - Di tích Lịch sử - Văn hóa Đình Bình Đông nhân dịp Lễ tưởng niệm 44 năm ngày mất Chủ tịch Tôn Đức Thắng (30/3/1980 - 30/3/2024) và kỷ niệm 136 năm ngày sinh Chủ tịch Tôn Đức Thắng (20/8/1888 - 20/8/2024); kỷ niệm 77 năm ngày Thương binh - Liệt sĩ (27/7/1947 - 27/7/2024); kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Công đoàn Việt Nam (28/7/1929 - 28/7/2024); kỷ niệm 79 năm Cách mạng Tháng Tám (19/8/1945 - 19/8/2024), Quốc khánh Nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam (02/9/1945 - 02/9/2024),... tại Bia Tưởng niệm Phường 3, Đài Liệt sĩ Phường 7 và Nhà Tưởng niệm Chủ tịch Tôn Đức Thắng tại Đình Bình Đông Phường 7, có 2.400 lượt người tham dự dâng hương, dâng hoa.

- Kỷ niệm Ngày Di sản Văn hóa Việt Nam lần thứ XIX (23/11/2005 - 23/11/2024) Phòng văn hóa và Thông tin quận 8 tổ chức đoàn thăm 07 Ban quản lý các di tích trên địa bàn và các đơn vị tuyên truyền các khẩu hiệu trên màn hình led và thực hiện băng rôn, paner trên các trục đường chính trên địa bàn Quận 8, 16 phường.

- Nhằm tuyên truyền giáo dục về di tích lịch sử, văn hóa đến thế hệ trẻ và cán bộ công chức ngành giáo dục, các cơ sở giáo dục trên địa bàn Quận 8 thường xuyên tổ chức tham quan tìm hiểu di tích lịch sử, văn hóa trên địa bàn Quận 8 tại di tích lịch sử, văn hóa Đình Bình Đông, di tích lịch sử chùa Pháp Quang, di tích lịch sử chùa Thiên Phước, di tích 141 cuộc với 43.235 người trong đó cán bộ, công chức Phòng Giáo dục và Đào tạo quận, giáo viên, nhân viên, người lao động tại các cơ sở giáo dục là 4.720 người, học sinh là 38.515 em.

- Tham dự hoạt động kỷ niệm 16 năm Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam (19/4) của Cụm thi đua II - Khối Văn phòng Ủy ban nhân dân quận năm 2024 (Quận 4, 6, 8, 11, Bình Thạnh, Phú Nhuận); cử đội tham gia Hội thi trình diễn nghệ thuật dân gian các dân tộc thiểu số, chủ đề “Bản sắc cội nguồn”. Kết quả chung cuộc, giải Nhất thuộc về Quận 4; giải Nhì thuộc về Quận 11 và quận Phú Nhuận; giải Ba thuộc về quận Bình Thạnh, Quận 6 và Quận 8.

- Bên cạnh đó các đơn vị phường tổ chức các hoạt động tại di tích trên địa bàn quận như: Ban quản lý, Ban trị sự đình, chùa tại các di tích (Phường 5, 7, 9, 11, 12, 13) tổ chức Lễ cúng Kỳ Yên, Tết, tổ chức đoàn thăm, tặng quà hộ nghèo; Phường 7 thường xuyên giới thiệu, biểu diễn Nghệ thuật Đờn ca Tài tử Nam Bộ phục vụ học đường trên địa bàn và phối hợp thực hiện tốt công tác kiểm kê hiện vật tại đình Bình Đông, Phường 11 vận động trường tiểu học Lý Thái Tổ, Đoàn

thanh niên phường tổ chức đoàn tham quan, giới thiệu về tiểu sử Sắc tứ chùa Huệ Lâm có 152 em học sinh, 23 đoàn viên thanh niên tham dự, ngoài ra còn vận động các Phật tử tuyên truyền người thân trong gia đình, bạn bè trong nước và nước ngoài đến tham quan, ủng hộ kinh phí hỗ trợ giúp đỡ người nghèo, người có hoàn cảnh khó khăn; đình Phong Phú Phường 12 thực hiện tốt công tác chăm lo ma chay, hộ nghèo và thường xuyên giới thiệu học sinh đến tham quan di tích, Phường 13 vận động trường tiểu học Trần Nguyên Hãn, Đoàn thanh niên phường tổ chức đoàn tham quan, giới thiệu về lịch sử về Đình Vĩnh Hội có 52 em học sinh, 25 đoàn viên thanh niên tham dự, ngoài ra còn vận động các Phật tử tuyên truyền người thân trong gia đình, bạn bè trong nước và nước ngoài đến tham quan; Phường 16 biên tập 01 bài phát thanh tuyên truyền di tích khảo cổ học Lò Gốm cổ Hưng Lợi, chuyển tải nội dung đến Nhân dân phường 16 và thực hiện thi công lắp 02 bảng cảnh báo nghiêm cấm xâm hại khu di tích lò gốm cổ Hưng Lợi, đồng thời lắp hàng rào lưới B40 cao 2m bao quanh khu di tích nối liền phần tường bao hiện hữu khu di tích thành hàng rào khép kín (tiếp giáp khu nghĩa địa và nhà dân), gắn 02 camera giám sát khuôn viên khu di tích khi có dấu hiệu xâm hại để ngăn chặn, xử lý kịp thời, hành vi xâm hại di tích được khắc phục.

- Về công tác kiểm tra, giám sát và kiểm kê di tích:

+ Về công tác kiểm tra: Năm 2024 Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 8¹ phối hợp với Phòng Y tế Quận 8, Ủy ban nhân dân phường và Công an phường kiểm tra di tích lịch sử Chùa Pháp Quang Phường 5, di tích di tích lịch sử - văn hóa Đình Bình Đông; di tích kiến trúc nghệ thuật đình Phong Phú Phường 12 về việc tổ chức các hoạt động lễ hội, an ninh trật tự, phòng, cháy chữa cháy, an toàn vệ sinh thực phẩm, việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại các di tích lịch sử văn hóa.... qua đó, các di tích thực hiện nghiêm quy định tổ chức lễ hội và đoàn kiểm tra nhắc nhở các di tích thường xuyên kiểm tra hạn sử dụng bình phòng, cháy chữa cháy, hoàn chỉnh sổ ghi chép thu chi tiền công đức và tiền tài trợ tại di tích và phối hợp với Phòng Tài chính - Kế hoạch Quận 8, Phòng Nội Vụ Quận 8, Ban quản lý di tích phường kiểm tra 08 di tích² trên địa bàn về kiểm tra việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hóa trên địa Quận 8, qua đó các di tích có thực hiện sổ thu chi đầy đủ.

+ Về công tác giám sát: phối hợp phường thực hiện giám sát, hướng dẫn, đề xuất tu bổ, tôn tạo di tích Di tích kiến trúc nghệ thuật Chùa Sắc Tứ Huệ Lâm (Phường 11), qua đó, Ủy ban nhân dân thành phố đã có quyết định số 4075/QĐ-UBND ngày 24 tháng 9 năm 2024 về chủ trương đầu tư dự án tu bổ, tôn tạo di tích kiến trúc nghệ thuật Chùa Sắc Tứ Huệ Lâm và giám sát di tích lịch sử, văn

¹ Thông báo số 01/TB-VHTT ngày 19/01/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 8 về việc kiểm tra liên ngành đối với các cơ sở hoạt động kinh doanh văn hóa, vui chơi giải trí, thể thao, thông tin trên địa bàn Quận 8 trước trong và sau Tết Nguyên đán Giáp Thìn năm 2024 ước

² Di tích lịch sử Chùa Pháp Quang Phường 5, di tích lịch sử Chùa Thiên Phước Phường 6, di tích lịch sử - văn hóa Đình Bình Đông Phường 7, di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Hưng Phú Phường 9, di tích kiến trúc nghệ thuật Chùa Sắc Tứ Huệ Lâm Phường 11, di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Phong Phú Phường 12, di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Vĩnh Hội Phường 13, di tích khảo cổ học Lò Gốm Cổ Hưng Lợi Phường 16.

hóa Đình Bình Đông (Phường 7) đã xuống cấp, dự kiến đề xuất tu bổ, tôn tạo vào năm 2025.

+ Về tổ chức kiểm kê đánh giá hiện vật Đình Bình Đông: Trung tâm bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa thành phố Hồ Chí Minh phối hợp với Phòng Văn hóa và Thông tin, Ủy ban nhân dân phường 7 tổ chức kiểm kê hiện vật tại đình và ngày 26 tháng 12 năm 2024 sẽ tổ chức đánh giá hiện vật Đình Bình Đông.

3.2. Công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể

- Tổ chức các suất diễn lân - sư - rồng phục vụ các đêm diễn tại Chợ hoa xuân “Trên bến dưới thuyền” Quận 8 Xuân Giáp Thìn 2024 tại kênh Tàu Hủ, đường Bến Bình Đông, Phường 13, Quận 8 từ ngày 25 đến ngày 29 âm lịch. Biểu diễn lân - sư - rồng phục vụ Tuần Lễ trái cây “Trên bến dưới thuyền” gắn với ‘Lễ hội sông nước’ TP.HCM năm 2024 tại tuyến đường Nguyễn Văn Cừ, Phường 13, Quận 8 và Tuyên truyền Chợ Hoa Xuân “Trên bến dưới thuyền” Tết Giáp Thìn năm 2024, Liên hoan Ảnh nghệ thuật “Trên bến dưới thuyền” Quận 8 Lần thứ 10 - Tết Quý Mão năm 2024; hội thi cắm hoa nghệ thuật, trưng mâm ngũ quả, hội thi nhà hoa với chủ đề “Sắc xuân”; hội thi “Chích chòe đất hót múa” đăng tải trên các phương tiện thông tin đại chúng như hệ thống loa phát thanh 16 phường, tổ chức 50 suất xe loa phát thanh trên địa bàn Quận 8, đăng trên trang Kênh đôi, bản tin Quận 8, Trang thông tin điện tử Quận 8, trang fanpage Nhịp cầu văn hóa của Phòng Văn hóa và Báo Tuổi trẻ, Báo Sài Gòn Giải phóng. Qua các hoạt động thông tin, tuyên truyền, quảng bá đã thu hút trên 4.500.000 lượt du khách đến tham quan, mua sắm tại Chợ Hoa Tết - Chợ Hoa Xuân “Trên bến dưới thuyền”. Phối hợp với Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố tổ chức Chợ Hoa Xuân Quận 8 - Tết Giáp Thìn năm 2024 gắn với kinh doanh hoa cây kiểng mang đậm dấu ấn “Trên bến dưới thuyền” với nhiều hình thức lễ hội phong phú, đa dạng thu hút du khách du lịch đến tham quan, thưởng lãm và mua sắm như: Gian nhà chung tại tuyến đường Nguyễn Văn Cừ (Phường 13) để trưng bày, triển lãm, quảng bá sản phẩm đặc trưng: tỉnh Vĩnh Long - “Điểm hẹn phương nam” giới thiệu đến người tiêu dùng các sản phẩm nông nghiệp chủ lực nổi tiếng, tạo nên vị thế thương hiệu riêng cho tỉnh như Bưởi năm roi Bình Minh, Khoai lang Bình Tân, Xoài cát nùm Vũng Liêm, Cam sành Tam Bình, Chôm chôm Bình Hòa Phước, thêm vào đó là các sản phẩm có tiềm năng đạt 5 sao đề nghị cấp Trung ương đánh giá, công nhận sản phẩm OCOP; thành phố Mỹ Tho - “Hương sắc miền tây” trưng bày sản phẩm đặc trưng: Dưa lưới nhỏ giọt trong nhà màng, Bưởi da xanh³ sản xuất theo mô hình VietGAP, các sản phẩm được làm từ cơm rượu tiêu biểu như sữa chua cơm rượu, nước cơm rượu đóng chai Song Tuyền,...; tỉnh Bến Tre - “Sắc xuân xứ dừa” giới thiệu, quảng bá đến người tiêu dùng các sản phẩm⁴ được chế biến từ dừa như cà phê mộng dừa, tạo sự mới lạ thu hút thực khách đến tham quan. Bên cạnh đó, Bến Tre cũng mang đến sự đa dạng với bưởi da xanh, trà măng cầu, mật ong, trầm hương,...; Thành

³ Bán được hơn 1,8 tấn, tổng doanh thu 120 triệu đồng.

⁴ Doanh thu đạt gần 100 triệu đồng.

phố Hồ Chí Minh - “Tinh hoa hội tụ” mang đến cho người tiêu dùng các sản phẩm như nông sản, thực phẩm chế biến... đạt chứng nhận OCOP, VIETGAP, GLOBALGAP, HACCP thể hiện dưới hình thức các giỏ quà tặng có bao bì đẹp, bắt mắt, hộp túi tiền người tiêu dùng. Mỗi sản phẩm là sự cố gắng, nỗ lực của các doanh nghiệp Thành phố trong việc mang đến những mặt hàng chất lượng nhất, tâm huyết nhất nhằm hướng tới xây dựng một ngành lương thực thực phẩm xanh - sạch - hữu cơ và thân thiện với môi trường; tỉnh Đồng Tháp - “Tinh đất tinh hoa” trưng bày Xoài Cát Chu Cao Lãnh, Xoài cát Cao Lãnh; Quýt hồng Lai Vung, đây là mặt hàng bán chạy nhất⁵; thành phố Đà Lạt - “Kết tinh từ đất lành” trưng bày và giới thiệu mô hình rau xà lách thủy tinh được trồng bằng phương pháp thủy canh đạt tiêu chuẩn VIETGAP, rau được trồng trong giá thể sạch, được nuôi dưỡng bằng dung dịch thủy canh, hoàn toàn không sử dụng thuốc trừ sâu, an toàn cho sức khỏe. Ngoài ra, Đà Lạt còn mang đến nhiều sản phẩm⁶ mới lạ không kém phần chất lượng như bí mì sợi, bí thiên nga, cà chua đen, cà chua socola, dưa pepino, hồng treo gió, trà atiso, trái cây sấy,... Bên cạnh đó, hoạt động triển lãm tại Chợ Hoa Xuân “Trên bến dưới thuyền” năm 2024 có thêm nhiều nét độc đáo, mới lạ, đặc sắc với 04 cụm tiểu cảnh: Con đường nghệ thuật Gốm đỏ của tỉnh Vĩnh Long với hơn 2.500 sản phẩm gốm đỏ huy động từ 16 đơn vị sản xuất kinh doanh gốm đỏ, tái hiện mô hình lò gạch, mô hình Ngôi nhà gốm đỏ được mô phỏng từ ngôi nhà của ông Nguyễn Văn Buôi đã được xác lập Kỷ lục Việt Nam “Ngôi nhà 3 gian 2 chái truyền thống hoàn toàn bằng gốm đỏ Vĩnh Long lớn nhất Việt Nam”; Không gian hoa của Thành phố Đà Lạt (tuyến đường Nguyễn Văn Cừ), với 2.760 chậu hoa Thu Hải đường Hasfarm, hoa Trạng nguyên, hoa Dạ Yến Thảo, Tuyết Cầu, Phong lữ, Viola, Panse, Địa Lan, Đào Mười Lối,...; đường Hoa Nghĩa tình được Sở Du lịch thiết kế, trang trí trước khu vực nhà cổ trên Bến Bình Đông Phường 13, Quận 8 mang đến sự trải nghiệm cho du khách và phố Ông Đồ với 10 gian do Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận 8 thực hiện tại khu vực Phường 13 tái hiện không khí Tết Việt xưa một cách sinh động với phong tục “xin và cho chữ”, phục vụ du khách đến tham quan, chụp ảnh.

- Kỷ niệm Ngày Di sản Văn hóa Việt Nam lần thứ XIX (23/11/2005 - 23/11/2024) Phòng Văn hóa và Thông tin và Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận 8 phối hợp tổ chức các hoạt động giao lưu, biểu diễn, tìm hiểu về nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ (Di sản Văn hóa phi vật thể), biểu diễn ban nhạc dân tộc và triển lãm thư pháp chữ Quốc ngữ mang chủ đề “Nét bút đồng tâm”, chương trình biểu diễn đờn ca tài tử, biểu diễn nhạc cụ dân tộc, giao lưu tặng chữ thư pháp, tặng tò he, sản phẩm từ lá dừa, ... với sự tham gia của hơn 350 nhà thư pháp trên toàn quốc triển lãm thư pháp chữ Quốc ngữ với chủ đề: “Nét bút đồng tâm” là sự kiện đặc biệt mang ý nghĩa sâu sắc khi không chỉ gợi lên hình ảnh những nét chữ tinh tế, mềm mại được tạo ra từ bàn tay tài hoa của các nghệ nhân, mà còn thể hiện tinh thần gắn kết, chia sẻ và truyền dạy giữa các thế hệ nghệ nhân thư pháp trên khắp đất nước. Sự kiện này vinh dự được tổ chức Kỷ

⁵ Hơn 6 tấn hàng được tiêu thụ, doanh thu đạt gần 400 triệu đồng.

⁶ Doanh thu đạt gần 100 triệu đồng.

lục Việt Nam (VietKings) đã trao bằng xác lập kỷ lục cho Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận 8, xác nhận Triển lãm Thư pháp chữ Quốc ngữ với chủ đề "Nét bút đồng tâm" là sự kiện có số lượng Ông Đồ ba miền Bắc - Trung - Nam tham gia nhiều nhất, nhân kỷ niệm Ngày Di sản Văn hóa Việt Nam lần thứ XIX - năm 2024 (với 350 ông đồ tham dự). Hoạt động vô cùng độc đáo là phần biểu diễn viết thư pháp "Nét bút đồng tâm" họa sơn hà cầm tú với sự tham gia của 5 ông đồ đại diện cho ba miền Bắc, Trung, Nam trên biểu bối (1m x 8m). Mỗi ông đồ, với phong cách và tinh hoa thư pháp riêng của từng vùng cùng đề bút ngụ ý về sự đồng lòng, đoàn kết để đưa nghệ thuật thư pháp ngày càng phát triển; biểu diễn nhạc phẩm "Nét chữ tri âm", một ca khúc sáng tác mới do nhạc sĩ Kiều Tấn Minh (hội viên hội nhạc sĩ Việt Nam) sinh sống trên địa bàn quận phổ thơ của Chủ nhiệm CLB dân gian Thư pháp sáng tác dành cho chương trình triển lãm lần này, tạo nên một tiết mục hòa quyện giữa nghệ thuật thị giác và âm thanh đầy cảm xúc. Một nghi thức truyền thống và trang trọng dành cho các nghệ nhân thư pháp tham gia chương trình chính là nghi thức Khai ấn (đóng dấu khai danh). Các Ông Đồ khai danh, ký tên, đóng dấu lên bức biểu bối (90cm x 3,5m), chất liệu bằng biểu bối lụa màu vàng nhạt, từng ông đồ tham dự sẽ lần lượt khai ấn vào bức biểu bối, thể hiện sự đồng lòng, đoàn kết giữa 3 miền Bắc - Trung - Nam. Đợt hoạt động này quận đã triển lãm 01 tuần và có 1000 lượt nhân dân trên địa bàn tham quan.

- Câu lạc bộ **Đờn ca tài tử "Ngũ Cung"** của Trung Tâm Văn hóa - Thể thao Quận 8 được thành lập theo quyết định số 02/QĐ-TTVH, ngày 18/6/1999 với tên gọi là Câu lạc bộ Đờn ca Tài Tử. Đến năm 2021, CLB đã thống nhất đặt tên là: Câu lạc bộ đờn ca tài tử "Ngũ Cung" thuộc Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận 8. Với vai trò nòng cốt, câu lạc bộ luôn cố gắng tìm tòi, sáng tạo ra những cái mới, cái hay, đồng thời luôn củng cố và khắc phục những mặt hạn chế qua những lần biểu diễn và tập dợt, học hỏi từ các đơn vị bạn để từ đó rút ra được những kinh nghiệm sâu sắc trong các chương trình biểu diễn phục vụ nhiệm vụ chính trị và quần chúng nhân dân. Trong nhiều năm qua câu lạc bộ Đờn ca tài tử "Ngũ Cung" đã đạt được nhiều thành tích như: giải Đồng chương trình giải Hoa sen vàng năm 2019, huy chương Bạc thể loại "Đảo ngũ cung" năm 2019, giải nhất đờn ca tài tử thiếu nhi tại Bảo tàng Phụ nữ Nam bộ. Tham gia chương trình Liên hoan Đờn ca tài tử Nam bộ giải "Hoa Sen vàng" lần thứ V do Trung tâm Văn hóa Thành phố tổ chức đạt 07 Huy chương vàng. Tham gia liên hoan đờn ca Tài tử Nam bộ mở rộng tỉnh Long An lần thứ 27 Nhân huy ký Nghệ nhân Nhạc sư Nguyễn Quang Đại Năm 2023 mang về nhiều giải thưởng. Đặc biệt trong năm 2023, Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận 8 đã biên tập, tham gia chương trình Liên hoan Đờn ca tài tử Nam bộ giải "Hoa Sen vàng" lần thứ VI do Trung tâm Văn hóa Thành phố tổ chức, xuất sắc đạt 05 Huy chương vàng. Năm 2024, tiếp tục duy trì sinh hoạt CLB đều đặn, đơn vị luôn có sự quan tâm đến Ban chủ nhiệm cũng như từng thành viên trong CLB và dĩ nhiên họ là những người "giữ lửa", là người anh, người chị luôn tâm huyết với nghề, luôn sát cánh đồng hành cùng đơn vị cho đến ngày hôm nay. Đồng thời, đơn vị phối hợp cùng Ban chủ nhiệm tổ chức giao lưu với các câu lạc bộ bạn.

- Hoạt động **Câu lạc bộ Đờn ca tài tử**: Để tạo sân chơi cho người dân trên địa bàn Quận 8 nói riêng và Thành phố Hồ Chí Minh nói chung, định kỳ hàng tháng đơn vị tổ chức sân chơi Đờn ca tài tử tại Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận 8 giao lưu với Câu lạc bộ Đờn ca tài tử và câu lạc bộ văn nghệ của 16 phường nhằm phục vụ quần chúng nhân dân yêu thích loại hình đờn ca tài tử, đến giao lưu thưởng thức, thu hút hơn 1000 lượt người theo dõi các tiết mục đờn ca tài tử, các trích đoạn với đa dạng các thể điệu như: thể điệu Tứ Đại Oán, thể điệu Đảo Ngũ Cung, thể điệu Xuân Tình,... Việc nhân rộng bản sắc Đờn ca Tài tử là việc làm rất cần thiết và nhất là thế hệ trẻ, ôn lại truyền thống và văn hóa bởi nó là những lời ca, tiếng đờn mà các bậc tiền bối đi trước đã từng sống và hoạt động nghệ thuật trên mảnh đất Quận 8 thân yêu này, góp phần vào công tác bảo tồn nghệ thuật đờn ca tài tử được UNESCO công nhận.

- Hoạt động **Câu lạc bộ Nghệ thuật dân gian Thư pháp Quận 8**: Thư pháp Việt Nam là một di sản văn hóa độc đáo, mang đậm dấu ấn lịch sử và bản sắc dân tộc. Trong những năm qua, việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản thư pháp đã được Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận 8 đặc biệt quan tâm và thành lập Câu lạc bộ Nghệ thuật dân gian Thư pháp Quận 8 năm 2022. Trung tâm đã tổ chức thành công nhiều cuộc triển lãm thư pháp, điển hình là triển lãm thư pháp “Nét bút đồng tâm” nhân Kỷ niệm Ngày Di sản Văn hóa Việt Nam 2024, thu hút hơn 500 nhà thư pháp trên các tỉnh, thành cả nước tới tham dự. Đơn vị phối hợp CLB nghệ thuật dân gian Thư pháp tham gia Phố Ông đồ trong chuỗi các hoạt động Chợ hoa xuân “Trên bến dưới thuyền” năm 2024, tham gia gian hàng viết chữ thư pháp trong Tuần lễ trái cây “Trên bến dưới thuyền” năm 2024, các hoạt động tặng chữ thư pháp theo Kế hoạch của Quận ban hành.

3.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa

- Các di tích trên địa bàn quận hầu như cán bộ, công chức chủ yếu biết đến về tên các di tích còn về nguồn gốc lịch sử, văn hóa hầu như chưa biết cụ thể, chính vì vậy, Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 8 thực hiện Mô hình “Ứng dụng công nghệ số trong công tác quản lý tuyên truyền, bảo tồn và phát huy giá trị Di tích lịch sử, văn hóa Quận 8” nhằm thuận tiện cho việc tra cứu, tìm hiểu thông tin về các di tích lịch sử, văn hóa trên địa bàn Quận 8 ở mọi lúc, mọi nơi; đổi mới công tác tuyên truyền, bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử, văn hóa gắn với giáo dục truyền thống; giới thiệu phát triển du lịch và phát triển kinh tế - xã hội, góp phần quảng bá hình ảnh, giá trị các di tích lịch sử, văn hóa trên địa bàn Quận 8 đến người dân thành phố và Quận 8. Qua đó để thực hiện Kế hoạch số 166/KH-UBND ngày 29 tháng 3 năm 2024 của Ủy ban nhân dân Quận 8 về triển khai Chương trình Chuyển đổi số và Đề án “Xây dựng đô thị thông minh” trên địa bàn Quận 8 năm 2024, Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 8 đã ban hành ban hành Kế hoạch số 27/KH-VHTT ngày 28 tháng 6 năm 2024 về ứng dụng công nghệ số trong công tác quản lý tuyên truyền, bảo tồn và phát huy Di tích lịch sử, văn hóa Quận 8 và thực hiện ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa; hiện nay mô hình đã hoàn thành và triển khai đến các cơ quan, đơn vị, Nhân dân trên địa bàn quận theo Công văn số 623/PVHTT ngày 06 tháng 9 năm 2024, cụ thể triển khai sách điện tử “Di tích lịch sử, văn hóa, di tích kiến trúc

nghệ thuật trên địa bàn Quận 8” tại đường link: <https://heyzine.com/flip-book/a06df4c488.html> (sách điện tử về dữ liệu 8 di tích trên địa bàn) và hướng dẫn tra cứu hệ thống dữ liệu về di tích lịch sử, văn hóa trên địa bàn Quận 8 thông qua mã QR, cụ thể như sau:

STT	Nội dung	Mã QR
1	Sách điện tử về các Di tích trên địa bàn Quận 8	
2	Di tích Lịch sử - Văn hóa cấp quốc gia Đình Bình Đông, Phường 7	
3	Di tích Kiến trúc - Nghệ thuật chùa Sắc Tứ Huệ Lâm, Phường 11	
4	Di tích Lịch sử - Văn hóa chùa Pháp Quang, Phường 5	
5	Di tích Lịch sử chùa Thiên Phước, Phường 6	
6	Di tích Kiến trúc - Nghệ thuật Đình Vĩnh Hội, Phường 13	
7	Di tích Kiến trúc - Nghệ thuật Đình Hưng Phú, Phường 9	
8	Di tích Kiến trúc - Nghệ thuật Đình Phong Phú Phường 12	

Bên cạnh đó, Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 8 hướng dẫn Ủy ban nhân dân phường 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13 lắp đặt bảng quét mã QR về thông tin tổng quan các di tích lịch sử, văn hóa đặt trước cổng di tích để khách đến tham quan quét mã tìm hiểu về di tích.

- Phòng Giáo dục và đào tạo Quận 8 hướng dẫn, tuyên truyền về di sản văn hóa đến 53/53 trường công lập (18 trường mầm non, 21 trường tiểu học, 12 trường trung học cơ sở, Trường Hy Vọng, Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên); Trong các buổi họp hội đồng nhà trường, họp chuyên

môn, group zalo của đơn vị, lớp, bảng tin, bảng điện tử...; trong các Hội nghị giao ban Hiệu trưởng; Đăng tải trên trang thông tin điện tử của ngành Giáo dục và Đào tạo.

- Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận 8 thường xuyên đăng tải thông tin, nội dung các hoạt động sinh hoạt đờn ca tài tử, sinh hoạt thư pháp trên Fanpage đơn vị, ứng dụng Zalo OA và Bản đồ số quản lý Câu lạc bộ/Đội/Nhóm/Lớp năng khiếu phường, quận trên địa bàn Quận 8 nhằm triển khai thông tin sinh hoạt đến người dân trên địa bàn Quận 8 nói riêng và Thành phố nói chung.

3.4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa

- Năm 2024, Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 8 cử 12 cán bộ, công chức quận, phường phụ trách chuyên môn nghiệp vụ về di sản trên địa bàn quận, thành viên Ban Quản lý di tích phường 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 16 và Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận 8 quản lý các câu lạc bộ Đờn ca tài tử, Câu lạc bộ Ngũ Cung tham gia Hội nghị tập huấn, bồi dưỡng công tác Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024. Ngoài ra, quận cử 16 cán bộ, công chức phường tham gia tập huấn nghi thức, nghi lễ Văn hóa dân gian Việt Nam năm 2024 do thành phố tổ chức.

- Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận 8 tổ chức các buổi sinh hoạt giao lưu Đờn ca tài tử định kỳ 2 tháng/lần tại công trường Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận 8 nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho việc giao lưu, thực hành, sáng tạo và truyền dạy nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ trong các câu lạc bộ và cộng đồng nhằm nâng cao đời sống văn hóa, tinh thần của nhân dân địa phương.

II. ĐÁNH GIÁ THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC

1. Đánh giá chung

1.1. Thuận lợi:

Công tác quản lý, bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn quận luôn được sự quan tâm Quận Ủy, Ủy ban nhân dân, sự phối hợp của các Sở ngành thành phố, quận thông qua việc thường xuyên tổ chức hoạt động, kiểm tra, giám sát, đề xuất tu bổ các di tích xuống cấp và sự phối hợp đồng bộ giữa các cơ quan, đơn vị quận, phường trong tổ chức các hoạt động lễ, hội tại di tích và tổ chức sinh hoạt các câu lạc bộ đờn ca tài tử, câu lạc bộ Ngũ Cung, câu lạc bộ thư pháp,... và tuyên truyền về di sản đến Nhân dân trên địa bàn góp phần bảo tồn các giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể.

1.2. Khó khăn, tồn tại, hạn chế và nguyên nhân:

Việc đề xuất tu bổ, tôn tạo đối với các di tích xuống cấp thời gian còn chậm, nhưng đến nay chưa được tu bổ sửa chữa, cụ thể:

- Ủy ban nhân dân Quận 8 đã báo cáo đề xuất bố trí lập nhiệm vụ chuẩn bị đầu tư dự án: Tu bổ tôn tạo di tích lịch sử - văn hóa chùa Thiên Phước, Quận 8 tại Báo

cáo số 883/BC-UBND ngày 10 tháng 12 năm 2021 gửi Sở Văn hóa và thể Thao Thành phố Hồ Chí Minh, Sở Kế hoạch và Đầu tư Thành phố Hồ Chí Minh.

- Dự án Tu bổ, tôn tạo đối với Di tích Kiến trúc - Nghệ thuật đình Vĩnh Hội tại Phường 13 được Trung Tâm Bảo tồn di tích - Sở Văn hoá và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh lập Báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư dự án Tu bổ, tôn tạo (Công văn số 188/TTBTDT-HCTH ngày 26 tháng 6 năm 2024 của Trung Tâm Bảo tồn di tích - Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh về lập Báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư dự án Tu bổ, tôn tạo di tích kiến trúc - nghệ thuật cấp thành phố đình Vĩnh Hội).

2. Giải pháp khắc phục: Quận 8 tiếp tục đề xuất tu bổ, tôn tạo đối với các di tích xuống cấp

III. NHIỆM VỤ TRIỂN KHAI NĂM 2025

- Thực hiện dự án tu bổ, tôn tạo di tích: Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 8 tiếp tục phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao, Trung tâm Bảo tồn và phát huy giá trị di tích văn hóa lịch sử Thành phố Hồ Chí Minh tham mưu Ủy ban nhân dân quận tiếp tục giám sát, hướng dẫn di tích lịch sử Chùa Thiên Phước (Phường 6), di tích Di tích kiến trúc nghệ thuật Chùa Sắc Tứ Huệ Lâm (Phường 11), Di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Vĩnh Hội (Phường 13) thực hiện việc tu bổ di tích theo đúng quy định và hoàn thành theo đúng thời gian tiến độ đã được phê duyệt. Ngoài ra, đề xuất các hạng mục đầu tư tu bổ, tôn tạo di tích lịch sử, văn hóa Đình Bình Đông (Phường 7) đã xuống cấp.

- Tiếp tục duy trì, phát triển câu lạc bộ Đờn ca tài tử “Ngũ Cung” và câu lạc bộ nghệ thuật dân gian Thư pháp của Trung tâm Văn hóa - Thể thao. Trong đó duy trì phong trào, giữ vững và phát triển thêm số lượng thành viên, hội viên trong câu lạc bộ; tăng cường huấn luyện và đào tạo; nghiên cứu mở thêm các lớp đào tạo và bồi dưỡng năng khiếu đờn ca tài tử, viết thư pháp trong Nhân dân; xây dựng quy chế hoạt động hiệu quả; đẩy mạnh hình thức sinh hoạt mới, phù hợp hơn trong hoạt động, từng bước nâng cao chất lượng hoạt động nhằm đáp ứng tốt hơn các yêu cầu đề ra.

- Thành lập mới 01 câu lạc bộ Nghệ thuật Cải lương để phục vụ Nhân dân.

- Phối hợp với các đơn vị liên quan tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử mở rộng năm 2025.

- Tiếp tục triển khai thực hiện Quyết định 2026/QĐ-TTg ngày 02 tháng 12 năm 2021 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Chương trình số hóa Di sản văn hóa Việt Nam giai đoạn 2021 - 2030 và Đề án “Chiến lược phát triển ngành văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2020 - 2035” hàng năm trên địa bàn quận.

- Chỉ đạo Ủy ban nhân dân 16 Phường, Ban Quản lý di tích thực hiện tốt việc phòng ngừa, ngăn chặn, không để phát sinh các trường hợp: xâm hại di tích, bên cạnh đó cũng thường xuyên nhắc nhở việc phòng chống cháy nổ, bảo quản cổ vật, bài trừ hủ tục mê tín dị đoan, đảm bảo an ninh trật tự.

- Tiếp tục tăng cường kiểm tra, kiểm kê các di tích trên địa bàn quận.

IV. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT:

Đề xuất Sở Văn hóa và Thể Thao thành phố:

- Tiếp tục đẩy nhanh tiến độ thực hiện tu bổ, tôn tạo di tích đã xuống cấp (di tích lịch sử Chùa Thiên Phước Phường 6, di tích kiến trúc nghệ thuật Chùa Sắc Tứ Huệ Lâm Phường 11, di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Vĩnh Hội Phường 13) và phục hồi di tích khảo cổ học Lò Gốm Cổ Hưng Lợi Phường 16 để Nhân dân trên địa bàn địa điểm tham quan các di tích và thu hút khách du lịch.

- Đề xuất tu bổ, tôn tạo và nâng tầm quy mô tổ chức các hoạt động lễ hội cấp thành phố tại Đình bình Đông, vì Đình Bình Đông Phường 7 đã xuống cấp như: Mặt sân dâng hương trước tượng đài Chủ tịch Tôn Đức Thắng có khoảng do trời mưa và triều cường gây ngập, sụt lún sân gây khó khăn trong tổ chức hoạt động dâng hương, sinh hoạt; Phòng đọc sách có trần thạch cao hư hỏng một số nơi, đèn bị hư hỏng, không đảm bảo cho người dân đến tham gia sinh hoạt, đọc sách; Đồng hồ điện lắp đặt bên hẻm 2385 Phạm Thế hiền Phường 6, Quận 8 có hệ thống đường dây điện kết nối âm trong dầm cầu qua đỉnh dẫn vào khuôn viên đình (đường dây điện nối vào đình khoảng 200 mét), tại 02 vị trí khe co giãn cầu có hiện tượng sụt lún làm căng hệ thống dây điện âm trong cầu gây chập điện (đã chập điện 02 lần) nguy cơ bị đứt dây điện không đảm bảo an toàn.

Trên đây là báo cáo của Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 8 về kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025.

Nơi nhận:

- Sở VH&TT TPHCM;
- Phòng QLDSVH, Sở VH&TT TP;
- UBND 16 phường;
- Lưu VT. Thảo

Lý Thị Phương Nhanh

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện kế hoạch bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và Phương hướng nhiệm vụ năm 2025 trên địa bàn quận Tân Bình

Căn cứ Kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 của Ủy ban nhân dân Thành phố về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị văn hóa Việt Nam trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh; Kế hoạch số 133/KH-SVHTT ngày 10 tháng 01 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị văn hóa Việt Nam trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024.

Phòng Văn hóa và Thông tin quận Tân Bình báo cáo kết quả tổ chức thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị văn hóa Việt Nam trên địa bàn quận Tân Bình năm 2024 như sau:

I. KẾT QUẢ TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Việc triển khai, ban hành các văn bản thực hiện các quy định của pháp luật về di tích lịch sử - văn hóa

Trên cơ sở quy định của Luật Di sản văn hóa, Nghị định quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật di sản văn hóa, Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa, Phòng Văn hóa và Thông tin tham mưu Ủy ban nhân dân quận ban hành nhiều văn bản, công tác chỉ đạo, điều hành tổ chức thực hiện các hoạt động ở các di tích như sau:

- Văn bản số 200/UBND-VX ngày 24 tháng 01 năm 2024 về việc tăng cường công tác bảo vệ, phát huy giá trị di sản văn hóa trong dịp Tết Nguyên đán Giáp Thìn và trong năm 2024;

- Kế hoạch số 275/KH-UBND ngày 26 tháng 7 năm 2024 của Ủy ban nhân dân quận Tân Bình về thực hiện Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị văn hóa Việt Nam giai đoạn 2024 - 2025 trên địa bàn quận Tân Bình;

- Công văn số 2138/UBND-VX, ngày 05 tháng 9 năm 2024 về góp ý dự thảo triển khai thực hiện Nghị định số 39/2024/NĐ-CP của Chính phủ quy định biện pháp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể trong các Danh sách của UNESCO và Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

2. Công tác chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch các quy định về di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn

- Tham mưu Ủy ban nhân dân quận Công văn số 2138/UBND-VX, ngày 05 tháng 9 năm 2024 về góp ý dự thảo triển khai thực hiện Nghị định số 39/2024/NĐ-CP của Chính phủ quy định biện pháp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể trong các Danh sách của UNESCO và Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia gửi Sở Văn hóa và Thể thao; dự thảo Kế hoạch thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị Di sản văn hóa Việt Nam giai đoạn 2024 - 2025 trên địa bàn quận Tân Bình; dự thảo Kế hoạch thực hiện Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị Di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca Tài tử Nam bộ trên địa bàn quận Tân Bình đến năm 2025.

- Tham mưu Ủy ban nhân dân quận ban hành Công văn số 2124/UBND-VX ngày 04 tháng 9 năm 2024 về việc có ý kiến về dự thảo báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư dự án Tu bổ, tôn tạo di tích lịch sử Kho bom Phú Thọ, Phường 9 quận Tân Bình gửi Trung tâm Bảo tồn di tích thành phố. Công văn số 1632/UBND-VX ngày 08 tháng 7 năm 2024 về việc đề xuất tu sửa cấp thiết di tích lịch sử Kho bom Phú Thọ, Phường 9 gửi Sở Văn hóa và Thể thao.

3. Kết quả cụ thể

3.1. Công tác quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa.

- Thực hiện Kế hoạch số 2980/KH-SVHTT ngày 24 tháng 6 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao về tổ chức Hội nghị tập huấn, bồi dưỡng công tác Bảo tồn và phát huy giá trị Di sản văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024, Phòng Văn hóa và Thông tin tham mưu Ủy ban nhân dân quận lập danh sách tham gia tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ di sản văn hóa năm 2024 gửi Sở Văn hóa và Thể thao theo quy định. Từ ngày 01/8 đến 02/8/2024, tham dự Hội nghị tập huấn, bồi dưỡng công tác Bảo tồn và phát huy giá trị Di sản văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024 do Sở Văn hóa và Thể thao tổ chức đảm bảo số lượng, thành phần theo quy định.

- Thực hiện Công văn số 187/TTBTDT-HCTH ngày 26 tháng 6 năm 2024 của Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố tại về việc lập Báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư dự án tu bổ, tôn tạo di tích lịch sử Kho bom Phú Thọ. Phòng Văn hóa và Thông tin đã phối hợp với các đơn vị có liên quan, căn cứ chức năng, nhiệm vụ thực hiện rà soát, nghiên cứu có ý kiến về nội dung dự thảo Báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư dự án tu bổ, tôn tạo di tích lịch sử Kho bom Phú Thọ của Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố và các nội dung khác có liên quan đến chủ đầu tư dự án, nguồn vốn thực hiện dự án, sự phù hợp quy hoạch, kế hoạch đầu tư và quy mô dự án. Ban hành Công văn 533/VHTT ngày 20 tháng 8 năm 2024 về kết quả phối hợp tham mưu Thường trực Ủy ban nhân dân quận có ý kiến về dự thảo Báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư dự án tu bổ, tôn tạo di tích lịch sử Kho bom Phú Thọ, Phường 9, quận Tân Bình. Tham mưu Ủy ban nhân dân quận ban hành Công văn số 2124/UBND-VX ngày 04 tháng 9 năm 2024 về việc có ý kiến về dự thảo báo cáo đề xuất chủ trương

đầu tư dự án Tu bổ, tôn tạo di tích lịch sử Kho bom Phú Thọ, Phường 9 quận Tân Bình gửi Trung tâm Bảo tồn di tích thành phố. Theo đó, Ủy ban nhân dân quận Tân Bình cơ bản thống nhất nội dung dự thảo Báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư dự án Tu bổ, tôn tạo di tích lịch sử Kho bom Phú Thọ của Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố đồng thời đề xuất Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố. Đề xuất Sở Văn hóa và Thể thao làm chủ đầu tư dự án Tu bổ, tôn tạo di tích lịch sử Kho bom Phú Thọ và kiến nghị Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố chủ động tham mưu Sở Văn hóa và Thể thao phối hợp Sở Kế hoạch - Đầu tư tham mưu Ủy ban nhân dân Thành phố bố trí vốn cho chủ đầu tư để thực hiện dự án theo đúng quy định.

- Ngày 02/7/2024, phối hợp Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố và các đơn vị liên quan họp về việc điều chỉnh khu vực khoanh vùng bảo vệ di tích Khu lưu niệm mộ cụ Phan Châu Trinh, Phường 4, quận Tân Bình. Qua phối hợp khảo sát và đối chiếu hiện trạng ranh, bản đồ khoanh vùng khu vực bảo vệ di tích Phan Châu Trinh, các đơn vị thống nhất việc điều chỉnh khu vực khoanh vùng bảo vệ di tích là chưa phù hợp, đề nghị tiếp tục giữ nguyên hiện trạng đúng bản đồ bản đồ khoanh vùng khu vực bảo vệ di tích.

- Phối hợp Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố thực hiện chi trả kinh phí trợ cấp di tích trong năm 2024 theo Quyết định số 30/2011/QĐ-UBND cho 03 di tích trên địa bàn quận gồm: Di tích Khu lưu niệm mộ Cụ Phan Châu Trinh, di tích Miếu Tân Kỳ - Miếu Ông Bồn và di tích Chùa Giác Lâm, đồng thời gửi hồ sơ chi trả về Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố đảm bảo theo quy định.

- Ban hành Công văn số 502/VHTT ngày 07 tháng 8 năm 2024 về việc báo cáo kết quả phối hợp thực hiện chỉ đạo của Thường trực Ủy ban nhân dân quận liên quan đến vị trí đặt Bia tưởng niệm các Liệt sĩ cụm Biệt động 679. Tham mưu Ủy ban nhân dân quận ban hành Công văn số 1905/UBND-VX ngày 09 tháng 8 năm 2024 về việc có ý kiến vị trí xây dựng Bia tưởng niệm các Liệt sĩ Cụm Biệt động 679 hy sinh tại Bộ Tổng tham mưu Sài Gòn (nay là Bộ Tư lệnh Quân khu 7) gửi Sở Văn hóa và Thể thao. Theo đó, Ủy ban nhân dân quận Tân Bình thống nhất chủ trương xây dựng Bia tưởng niệm các Liệt sĩ Cụm Biệt động 679 hy sinh tại Bộ Tổng tham mưu Sài Gòn (nay là Bộ Tư lệnh Quân khu 7) đồng thời tiếp tục đề xuất Ủy ban nhân dân Thành phố xem xét việc xây dựng Bia tưởng niệm các Liệt sĩ Cụm biệt động 679 hy sinh tại Bộ Tổng tham mưu Sài Gòn tại khuôn viên Bảo tàng Lực lượng Vũ trang Miền Đông Nam Bộ phù hợp hơn vị trí tại Công viên Hoàng Văn Thụ.

- Công văn số 486/VHTT ngày 01 tháng 8 năm 2024 Về việc phối hợp triển khai xét tặng danh hiệu “Nghệ nhân Nhân dân”, “Nghệ nhân ưu tú” trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể lần thứ Tư trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh gửi Trung tâm Văn hóa - Thể thao quận và Ủy ban nhân dân 15 phường đề nghị phối hợp rà soát, triển khai và thực hiện theo quy định.

- Thực hiện Báo cáo số 487/BC-VHTT ngày 01 tháng 8 năm 2024 về kết quả các tổ chức, cá nhân bố trí và tài trợ nguồn kinh phí, hiện vật, hiện kim... để bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn quận Tân Bình giai đoạn 2021 - 2024; Báo cáo số 541/BC-VHTT ngày 27 tháng 8 năm 2024 về Kết quả kiểm kê và cập nhật kết quả kiểm kê các loại hình di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn quận Tân Bình năm 2024; phối hợp lập phiếu kiểm kê bảo tồn và phát huy giá trị trang phục truyền thống đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn quận Tân Bình gửi Sở Văn hóa và Thể thao theo quy định.

- Công văn số 456/VHTT ngày 29 tháng 8 năm 2024 về việc triển khai thực hiện công tác phòng, chống thiên tai, an ninh, an toàn tại công trình di tích, công trình thuộc danh mục kiểm kê di tích trên địa bàn quận gửi Ủy ban nhân dân các phường có di tích tọa lạc và các cá nhân, tổ chức được giao quản lý, trông coi trực tiếp di tích và công trình thuộc danh mục kiểm kê di tích. Theo đó, đề nghị các đơn vị, các tổ chức, cá nhân được giao trực tiếp quản lý trông coi di tích tăng cường công tác kiểm tra, rà soát nhằm đảm bảo an toàn công trình di tích trong mùa mưa bão.

- Tham mưu Ủy ban nhân dân quận Công văn số 2138/UBND-VX, ngày 05 tháng 9 năm 2024 về góp ý dự thảo triển khai thực hiện Nghị định số 39/2024/NĐ-CP của Chính phủ quy định biện pháp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể trong các Danh sách của UNESCO và Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia gửi Sở Văn hóa và Thể thao; dự thảo Kế hoạch thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị Di sản văn hóa Việt Nam giai đoạn 2024 - 2025 trên địa bàn quận Tân Bình; dự thảo Kế hoạch thực hiện Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị Di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca Tài tử Nam bộ trên địa bàn quận Tân Bình đến năm 2025. Phối hợp Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố tham dự họp khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích Đình Tân Phước (địa chỉ số 254/4 đường Âu Cơ, Phường 9, quận Tân Bình). Thực hiện báo cáo số 575/BC-VHTT ngày 10 tháng 9 năm 2024 về việc liên quan đến phương án khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích Đình Tân Phước: Khu vực bảo vệ I gồm khối công trình Chánh điện, Ban thờ liệt sỹ, Hậu sở; Khu vực bảo vệ II gồm các công trình Võ ca, Miếu ngũ hành và Nhà kho.

3.2 Công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể

*** Tổ chức triển khai các hoạt động bảo tồn di sản văn hóa phi vật thể**

- Tham mưu Ủy ban nhân dân quận ban hành Công văn số 2138/UBND-VX, ngày 05 tháng 9 năm 2024 về góp ý dự thảo triển khai thực hiện Nghị định số 39/2024/NĐ-CP của Chính phủ quy định biện pháp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể trong các Danh sách của UNESCO và Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia gửi Sở Văn hóa và Thể thao; dự thảo Kế hoạch thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị Di sản văn hóa Việt Nam giai đoạn 2024 - 2025 trên địa bàn quận Tân Bình; dự thảo Kế hoạch thực hiện Bảo

tồn và phát huy bền vững giá trị Di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca Tài tử Nam bộ trên địa bàn quận Tân Bình đến năm 2025.

- Tiếp tục đẩy mạnh thực hiện quảng bá cụm không gian văn hóa du lịch (Công viên Hoàng Văn Thụ - Bảo tàng Lực lượng Vũ trang Miền Đông Nam Bộ - Di tích lịch sử cấp quốc gia Khu lưu niệm Cụ Phan Chu Trinh): phối hợp với Văn phòng Ủy ban nhân dân quận tổ chức họp mặt truyền thống lần thứ 32 Tiểu đoàn 6 Bình Tân Anh hùng – Khu Sài Gòn Gia Định vào ngày 05 tháng 01 năm 2024 tại Bảo tàng Lực lượng Vũ trang Miền Đông Nam Bộ; phối hợp với Ủy ban nhân dân Phường 2 tổ chức cho sinh viên Lào, Campuchia tham quan cụm không gian văn hóa du lịch, Di tích lịch sử cấp Thành phố Kho bom Phú Thọ vào ngày 28 tháng 01 năm 2024; lồng ghép tổ chức Hội thi Trang trí tiểu cảnh mừng Xuân Giáp Thìn năm 2024 với chủ đề “Rộn ràng hương sắc mùa xuân” trong hoạt động Văn hóa - Nghệ thuật mừng Đảng - mừng Xuân Giáp Thìn năm 2024 trên địa bàn quận tổ chức tại công viên Hoàng Văn Thụ từ ngày 26 tháng 01 năm 2024 đến ngày 28 tháng 01 năm 2024, qua đó trao 10 giải thưởng gồm 01 giải Nhất, 02 giải Nhì, 03 giải Ba và 04 giải Khuyến khích với số tiền là 20.000.000 đồng (Hai mươi triệu đồng) và hỗ trợ mỗi đội tham dự Hội thi 1.000.000 đồng; sau ngày 28 tháng 01 năm 2024 bàn giao các tiểu cảnh cho Ban Giám đốc công viên Hoàng Văn Thụ quản lý để phục vụ cho người dân tham quan và chụp ảnh trong dịp Tết Nguyên đán Giáp Thìn năm 2024. Ngoài ra còn nhiều hoạt động như tặng tranh thư pháp, tặng bong bóng nghệ thuật và tò he miễn phí thu hút lượng lớn người dân và du khách đến tham gia chương trình.

3.3. Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa.

- Thực hiện Kế hoạch số 2980/KH-SVHTT ngày 24 tháng 6 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao về tổ chức Hội nghị tập huấn, bồi dưỡng công tác Bảo tồn và phát huy giá trị Di sản văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024, Phòng Văn hóa và Thông tin tham mưu Ủy ban nhân dân quận lập danh sách tham gia tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ di sản văn hóa năm 2024 gửi Sở Văn hóa và Thể thao theo quy định. Từ ngày 01/8 đến 02/8/2024, tham dự Hội nghị tập huấn, bồi dưỡng công tác Bảo tồn và phát huy giá trị Di sản văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024 do Sở Văn hóa và Thể thao tổ chức đảm bảo số lượng, thành phần theo quy định.

+ Công tác phối hợp giải quyết có hiệu quả tình trạng di tích bị xâm hại, lấn chiếm, cư ngụ bất hợp pháp trong di tích từ những năm trước; di dời linh vật ngoại lai khỏi di tích; tổ chức hoạt động tôn giáo, tín ngưỡng đúng quy định pháp luật

- Thực hiện Báo cáo số 487/BC-VHTT ngày 01 tháng 8 năm 2024 về kết quả các tổ chức, cá nhân bố trí và tài trợ nguồn kinh phí, hiện vật, hiện kim... để bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn quận Tân Bình giai đoạn 2021 - 2024; Báo cáo số 541/BC-VHTT ngày 27 tháng 8 năm 2024 về Kết quả kiểm kê và cập nhật kết quả kiểm kê các loại hình di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn quận Tân Bình năm 2024; phối hợp lập phiếu kiểm kê bảo tồn và phát huy giá trị trang phục

truyền thống đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn quận Tân Bình gửi Sở Văn hóa và Thể thao theo quy định

+ Tổ chức, phối hợp với các cơ quan, đoàn thể tổ chức các hoạt động phát huy giá trị di tích (Tuyên truyền giá trị di tích, tổ chức tham quan di tích, thi tìm hiểu về di tích, tổ chức Hội nghị, trình diễn nghệ thuật truyền thống về văn hóa, thể thao, võ thuật...):

- Phối hợp Trung tâm Văn hóa - Thể thao quận tổ chức Chương trình biểu diễn nghệ thuật kỷ niệm 10 năm UNESCO công nhận Nghệ thuật đờn ca tài tử Nam Bộ là di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại tại Chung cư Vườn Lan với sự tham dự của hơn 30 nghệ sĩ, nghệ nhân đến từ Câu lạc bộ Đờn ca tài tử - Cải lương của Trung tâm Văn hóa - Thể thao quận và các Câu lạc bộ văn nghệ trên địa bàn quận Tân Bình: Câu lạc bộ Năng Mới, Câu lạc bộ Hoa Trường Sơn, Câu lạc bộ Hương Sen Việt, Câu lạc bộ Bắc Sông Cầu... đã trình bày các tiết mục vọng cổ, bài bản cải lương, chặp cải lương, trích đoạn cải lương, đàn ca, hát múa..., với nội dung ca ngợi Đảng, Thành phố Hồ Chí Minh; tình yêu quê hương, đất nước, lòng tự hào về bản sắc văn hóa Việt Nam; đạo đức truyền thống dân tộc; tinh thần cách mạng, truyền thống đấu tranh, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc của các thế hệ cha ông; xây dựng gia đình văn hóa - hạnh phúc; nếp sống văn minh, hiện đại, nghĩa tình, tương thân, tương ái... đã thu hút đông đảo Nhân dân quận Tân Bình đến tham dự và nhiệt tình đón nhận, thưởng thức lời ca, tiếng đàn, hòa mình vào không gian di sản văn hóa dân tộc của Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ.

- Phối hợp với Ban Dân vận Quận ủy điều chỉnh dự thảo Kế hoạch tổ chức các đoàn tham quan các di tích, địa điểm lịch sử truyền thống, thiết chế Không gian văn hóa Hồ Chí Minh, các điểm sinh hoạt cộng đồng và công trình công cộng tiêu biểu do Nhà nước và Nhân dân cùng làm trên địa bàn quận Tân Bình giai đoạn 2020 – 2025; đồng thời thực hiện khảo sát thực trạng các điểm đến.

II. ĐÁNH GIÁ THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN.

Những năm qua, công tác quản lý, bảo tồn di tích trên địa bàn thực hiện có hiệu quả, chất lượng cả về công tác quản lý nhà nước và hoạt động, đã góp phần vào việc quản lý, bảo tồn các di tích danh thắng trên địa bàn, khơi dậy truyền thống yêu nước cách mạng trong nhân dân, phục vụ nhu cầu tham quan du lịch. Tạo được những chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức của các tầng lớp xã hội, góp phần bảo tồn và phát huy di sản văn hoá trên địa bàn, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế du lịch cũng như sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của quận.

Được sự quan tâm của Đảng, Nhà nước từ các Ban ngành Sở Văn hóa – Thể thao, công tác tu bổ, tôn tạo di tích đã được quan tâm thường xuyên, liên tục. Bên cạnh nguồn kinh phí đầu tư của Nhà nước, phần còn lại huy động từ nguồn xã hội hóa và sự đóng góp công đức của nhân dân. Nhìn chung, công tác tu bổ, tôn tạo di tích trong thời gian qua đã từng bước đi vào nề nếp, bảo đảm nguyên tắc, quy trình, chất lượng thi công tu bổ cơ bản đạt yêu cầu về mặt khoa học và đang phát huy ngày càng tốt giá trị của di tích.

III. PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ NĂM 2025.

1. Công tác quản lý nhà nước

1.1. Tiếp tục tăng cường thực hiện tuyên truyền Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay và Di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca Tài tử Nam bộ trên địa bàn quận Tân Bình năm 2025.

1.2. Tham mưu UBND quận Tổ chức các hoạt động truyền thông kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam (23/11/2005 - 23/11/2026). Phối hợp các đơn vị liên quan tổ chức triển lãm lưu động tuyên truyền về Di sản văn hóa Việt Nam tại các di tích, cơ sở giáo dục trên địa bàn quận.

1.3. Thực hiện đầu tư, tôn tạo tu bổ các di tích trên địa bàn quận Tân Bình.

1.4. Xây dựng và triển khai nhiệm vụ, giải pháp thực hiện Chương trình số hóa Di sản văn hóa giai đoạn 2021 – 2030, thực hiện Đề án chuyển đổi số tại các điểm Di tích – lịch sử trên địa bàn quận.

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 của Phòng Văn hóa và Thông tin quận Tân Bình./.

Nơi nhận:

- Sở VH&TT Thành phố;
- Phòng QLDSVH, Sở VH&TT;
- TT.UBND: CT,PCT/VX;
- VPUB/TH (VX);
- Lưu: VT,

Nguyễn Tùng Khương

UBND HUYỆN CỬ CHI
PHÒNG VĂN HÓA VÀ THÔNG TIN

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 1105/BC-VHTT

Củ Chi, ngày 17 tháng 12 năm 2024

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 trên địa bàn huyện Củ Chi

Kính gửi: Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố.

Thực hiện Công văn số 6545/SVHTT-QLDSVH ngày 11 tháng 12 năm 2024 về việc báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025. Phòng Văn hóa và Thông tin huyện báo cáo với nội dung như sau:

I. CÔNG TÁC TRIỂN KHAI

Triển khai kế hoạch số 5199/KH-UBND ngày 20 tháng 10 năm 2023 đến UBND các xã, thị trấn và các di tích trên địa bàn huyện, tham mưu UBND huyện Kế hoạch số 6923/KH-UBND ngày 23 tháng 6 năm 2023 về triển khai Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam giai đoạn 2023 – 2030 trên địa bàn huyện Củ Chi.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Tổng quan về các di tích trên địa bàn huyện

Trên địa bàn huyện Củ Chi có 06 di tích gồm:

- Di tích quốc gia đặc biệt:

1. Khu di tích lịch sử địa đạo Củ Chi theo Quyết định số 2367/QĐ-TTg ngày 23/12/2015 của Thủ tướng Chính phủ.

- Di tích cấp Thành phố:

1. Di tích kiến trúc nghệ thuật Chùa Linh Sơn theo Quyết định số 4347/QĐ-UBND ngày 13/10/2008 của UBND Thành phố;

2. Di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Xóm Huế theo Quyết định số 5511/QĐ-UBND ngày 30/11/2006 của UBND Thành phố;

3. Di tích lịch sử Đình Cây Sộp theo Quyết định số 5513/QĐ-UBND ngày 30/11/2006 của UBND Thành phố;

4. Di tích lịch sử Đình Tân Thông theo Quyết định số 5517/QĐ-UBND ngày 20/10/2016 của UBND Thành phố;

5. Di tích lịch sử Căn cứ quận Gò Môn (1961-1969) theo Quyết định số 4306/QĐ-UBND ngày 28 tháng 9 năm 2023 của UBND Thành phố.

2. Công tác tuyên truyền, phổ biến nâng cao nhận thức pháp luật về bảo vệ và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam

- Nhằm tiếp tục xác định các nhiệm vụ, giải pháp, trách nhiệm của các ngành, các cấp, huy động mọi nguồn lực của các tổ chức, cá nhân vào công tác quản lý, phục hồi và nâng cao giá trị di tích, chống xuống cấp, bảo vệ bền vững hệ thống di tích trên địa bàn huyện, để giáo dục truyền thống lịch sử, văn hóa cho thế hệ mai sau và gắn kết với phát triển du lịch, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của huyện Củ Chi. Trong năm 2023, UBND huyện chỉ đạo Phòng Văn hoá và Thông tin tham mưu xây dựng dự Kế hoạch số 6923/KH-UBND ngày 23 tháng 6 năm 2023 về triển khai Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam giai đoạn 2023 – 2030 trên địa bàn huyện Củ Chi

- Tăng cường tuyên truyền sâu rộng về Luật Di sản văn hóa, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa và các văn bản quy phạm pháp luật của Chính phủ, của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Thành phố về công tác quản lý, bảo vệ và bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích.

- Xây dựng các chuyên trang, chuyên mục, các bài viết tuyên truyền, giới thiệu những giá trị di sản văn hoá Việt Nam, các giá trị di tích trên địa bàn huyện để tuyên truyền trên hệ thống loa không dây của các xã, thị trấn nhằm nâng cao nhận thức của Nhân dân về bảo vệ và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa.

3. Công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa trên địa bàn huyện

- Trong nhiều năm qua, việc triển khai các văn bản của Trung ương và Thành phố về quản lý, bảo tồn, phát huy giá trị di tích đã được UBND huyện thực hiện kịp thời. Ủy ban nhân dân huyện ban hành các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn về tăng cường công tác an ninh, an toàn tại các di tích lịch sử - văn hóa; quản lý, tổ chức lễ hội theo đúng quy định và thực hiện công tác quản lý Nhà nước về di tích theo Luật Di sản văn hóa năm 2001.

- Ủy ban nhân dân huyện chỉ đạo ngành Văn hóa – Thông tin phối hợp với ngành Giáo dục và Đào tạo huyện và Huyện Đoàn tổ chức Hội thi tìm hiểu các di tích lịch sử cấp huyện và tham dự cấp thành phố. Bên cạnh đó, tổ chức lồng ghép các nội dung giáo dục ngoại khóa cho các em học sinh qua đó giáo dục truyền thống cách mạng và giới thiệu các di tích lịch sử, văn hóa cho các em học sinh, đã có hơn hàng ngàn lượt học sinh, thanh niên đến tham quan, tìm hiểu lịch sử tại các di tích. Huyện cũng thường xuyên quảng bá, giới thiệu đến Nhân dân, du khách trong và ngoài huyện về các di tích trên địa bàn huyện thông qua việc tổ chức hoạt động kỷ niệm các ngày lễ, sự kiện chính trị, ngày hội,...

- Phối hợp các đơn vị liên quan tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ và truyền dạy đờn ca tài tử; kiểm kê di tích trên địa bàn huyện.

- Phối hợp với các sở, ban, ngành tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát hoạt động bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích, tuyệt đối không để xảy ra tình trạng tự ý thực hiện bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích; bổ sung tượng thờ, các hiện vật, đồ thờ vào di tích; các thành phần kiến trúc và tượng thờ, hiện vật,

đồ thờ di tích hiện có; công tác an ninh trật tự, vệ sinh môi trường, phòng chống cháy nổ tại các di tích; tổ chức các tour tham quan du lịch gắn với giới thiệu, quảng bá về di tích, lịch sử - văn hóa, truyền thống đấu tranh cách mạng trên địa bàn huyện Củ Chi phục vụ du khách trong nước và quốc tế.

- Huyện phối hợp với Sở Văn hóa Thể thao, các Trường văn hóa tập huấn các chuyên đề về di sản, di tích, bảo vệ, trùng tu, kiến thức về quản lý về lịch sử văn hóa cho đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa của xã, thị trấn các Ban quản lý di tích huyện, Ban quản lý di tích của từng địa phương.

- Xây dựng phim tư liệu về thực hành nghi lễ tại các di tích, phối hợp các đơn vị liên quan tổ chức các cuộc thi tìm hiểu về di tích địa phương, phối hợp các trường tổ chức các hoạt động ngoại khóa tại các di tích trên địa bàn huyện.

- Chỉ đạo UBND cấp xã thực hiện các biện pháp tích cực, hiệu quả trong việc bảo vệ di tích; rà soát, sắp xếp lại hoạt động kinh doanh dịch vụ tại các di tích; đảm bảo an ninh trật tự, vệ sinh môi trường; chấm dứt tình trạng dựng quán bán hàng trái phép và bán hàng rong tại các di tích; thực hiện tốt nếp sống văn minh, đảm bảo công tác phòng, chống cháy nổ tại di tích; phòng ngừa, ngăn chặn và kịp thời xử lý những hành vi làm ảnh hưởng tới di tích và cảnh quan môi trường của di tích; ngăn chặn và xử lý theo quy định những hoạt động mê tín dị đoan, lợi dụng di tích để trục lợi.

4. Khai thác và đưa vào sử dụng các di tích gắn với du lịch

- Thường xuyên phối hợp các đơn vị lữ hành, Sở Du lịch Thành phố khai thác du lịch tại các di tích lịch sử văn hóa.

- Phối hợp khai thác nhóm sản phẩm du lịch lịch sử, văn hóa: Đặc biệt trên địa bàn huyện có khu di tích lịch sử địa đạo Củ Chi, các di tích lịch sử cấp Thành phố như: Chùa Linh Sơn, Khu tưởng niệm Sông Lu, Bia tưởng niệm các Anh hùng Liệt sĩ Nữ du kích Củ Chi,...có thể kết hợp tham quan từ nhiều hình thức, từ đường thủy đến đường bộ, là khu vực kết nối phát triển du lịch của các tỉnh lân cận như: Bình Dương, Tây Ninh, Long An.

- Phối hợp khai thác tuyến du lịch đường: Hiện nay có các tuyến du lịch đường thủy khai thác từ Thành phố đến khu di tích lịch sử địa đạo Củ Chi; tuyến bến Bạch Đằng - Bình Dương - Địa đạo Củ Chi (Bến Đình - Bến Dược); tuyến Bình Dương – Củ Chi.

5. Công tác kiểm tra và ứng dụng công nghệ thông tin trong di tích

- Phối hợp với các sở, ban, ngành tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát hoạt động bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích, tuyệt đối không để xảy ra tình trạng tự ý thực hiện bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích.

- Trong năm 2024, huyện có 01 di tích (Đình Xóm Huế) được trùng tu, từ nguồn kinh phí của Thành phố. Phối hợp các đơn vị liên quan xây dựng bản đồ địa chỉ đỏ và các di tích trên địa bàn huyện nhằm tuyên truyền quảng bá các di tích.

6. Tăng cường trao đổi, học tập kinh nghiệm nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động bảo vệ, phát huy giá trị di sản văn hoá trên địa bàn huyện

Thường xuyên tham gia các lớp bồi dưỡng tập huấn về di tích khi Thành phố tổ chức; các di tích thường xuyên giao lưu, trao đổi kinh nghiệm với các huyện và thành phố lân cận.

III. ĐÁNH GIÁ

1. Ưu điểm

- Được sự quan tâm chỉ đạo của Ủy ban nhân dân Thành phố và sự hướng dẫn chuyên môn, nghiệp vụ của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố trong công tác khoanh vùng, kiểm kê, lập hồ sơ đề nghị xếp hạng di tích.

- Huyện có nhiều tiềm năng về các di tích lịch sử, văn hóa; các cấp ủy đảng, chính quyền luôn quan tâm sâu sát, lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai thực hiện công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích trên địa bàn, góp phần khai thác, thúc đẩy du lịch phát triển. Công tác tổ chức lễ hội, hướng dẫn, phục vụ du khách và Nhân dân tại các khu di tích được các cấp chính quyền và Ban quản lý các di tích thực hiện có hiệu quả.

2. Hạn chế

- Công tác bảo tồn và phát huy các giá trị di tích lịch sử văn hóa gắn với hoạt động phát triển kinh tế của huyện chưa tương xứng.

- Việc khai thác và phát huy các di tích trong phát triển du lịch chưa phát huy hết hiệu quả; các di tích hầu hết được hình thành rất lâu trải qua thời gian dài và ảnh hưởng của thiên tai, môi trường nên một số di tích bị xuống cấp.

- Kinh phí dành cho công tác bảo tồn văn hóa chủ yếu phụ thuộc ngân sách nên còn hạn hẹp; việc huy động nguồn kinh phí xã hội hoá trong việc trùng tu, tôn tạo di tích còn hạn chế chưa đáp ứng với nhu cầu hiện tại.

IV. PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ NĂM 2025

- Tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền, triển khai thực hiện nghiêm túc, đầy đủ, hiệu quả các quy định Đảng và Nhà nước về di sản văn hóa, trọng tâm là: Luật Di sản văn hóa năm 2001, các quy định pháp luật có liên quan và các văn bản lãnh đạo, chỉ đạo của Thành phố về bảo quản, tu bổ, phục hồi và phát huy giá trị di tích.

- Tập trung các nguồn lực để đầu tư tu bổ, tôn tạo di tích; tranh thủ tối đa nguồn kinh phí và sự hỗ trợ của Thành phố trong đầu tư trùng tu, tôn tạo các di tích, nhất là những di tích có giá trị đặc biệt. Tăng cường công tác xã hội hóa, huy động sự đóng góp của các doanh nghiệp, các tổ chức kinh tế - xã hội, các tổ chức, cá nhân để phục vụ công tác tu bổ, tôn tạo di tích trên địa bàn huyện.

- Phối hợp cùng các sở, ngành, đơn vị liên quan tổ chức các hoạt động xúc tiến du lịch gắn với giới thiệu, quảng bá về di tích, lịch sử - văn hóa, truyền

thống đấu tranh cách mạng của huyện Củ Chi. Tạo điều kiện, khuyến khích các thành phần kinh tế đầu tư vào lĩnh vực phát huy di tích để phát triển du lịch.

- Tăng cường công tác truyền thông, giáo dục cho người dân địa phương về việc bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử văn hóa; biên soạn các tài liệu giới thiệu giá trị của di tích đến các cơ quan, đơn vị, Nhân dân.

- Kiện toàn và phát huy vai trò của Ban quản lý di tích tại những xã có di tích đã được xếp hạng. Cử cán bộ chuyên môn đi tập huấn nâng cao nghiệp vụ về công tác quản lý và phát huy di tích.

V. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

1. Đối với Thành phố

Sở Văn hóa và Thể thao, Sở Du lịch Thành phố thường xuyên tổ chức các hoạt động xúc tiến du lịch gắn với việc quảng bá, giới thiệu các di tích, lịch sử, văn hóa truyền thống trên địa bàn huyện Củ Chi, nhằm thực hiện tốt công tác bảo tồn di tích kết hợp phát triển du lịch theo hướng bền vững, khai thác hiệu quả tiềm năng, giá trị của di tích.

2. Đối với UBND huyện và các di tích trên địa bàn huyện

- Tăng cường công tác phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và các cơ quan chức năng trong công tác quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị các di tích trong phạm vi quản lý. Báo cáo, đề xuất và đề nghị cơ quan có thẩm quyền trong việc bảo vệ, phát huy giá trị các di tích.

- Cần đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng như đường giao thông, điện, nước, nhà vệ sinh đạt chuẩn để bảo đảm các điều kiện thiết yếu phục vụ khách tham quan trong nước và quốc tế, tổ chức tốt các dịch vụ đồng bộ đi kèm với phát triển du lịch tại các di tích như dịch vụ về lưu trú, về ẩm thực, vui chơi giải trí, quà lưu niệm, chụp ảnh lưu niệm (cho thuê trang phục truyền thống địa phương, thực hành ngành nghề truyền thống như tráng bánh tráng, làm bánh bột mì,..) để tạo thành điểm du lịch chuyên nghiệp, thu hút du khách quay trở lại tham quan.

Trên đây là Báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 trên địa bàn huyện Củ Chi của Phòng Văn hóa và Thông tin./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu: VT, VHTT.

TRƯỞNG PHÒNG

Huỳnh Vĩnh Lộc

Số: 20 /BC-VHTT

Quận 11, ngày 07 tháng 01 năm 2025

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 11 năm 2024 và phương hướng năm 2025

Thực hiện Công văn số 6545/SVHTT-QLDSVH ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố về việc báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025.

Thực hiện chỉ đạo của Lãnh đạo Ủy ban nhân dân Quận, Phòng Văn hóa và Thông tin Quận 11 báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa Việt Nam năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 như sau:

I. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC:

1. Công tác triển khai văn bản:

Thực hiện tuyên truyền, triển khai Kế hoạch 3693/KH-UBND ngày 11/10/2022 của Ủy ban nhân dân Thành phố về thực hiện Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” đến các phòng ban, đơn vị thuộc quận và Ủy ban nhân dân 16 phường. Tiếp tục triển khai Kế hoạch số 210/KH-UBND ngày 27/7/2023 của Ủy ban nhân dân Quận 11 về thực hiện Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” trên địa bàn Quận 11 đến năm 2025.

Trong năm, Ủy ban nhân dân Quận đã ban hành Kế hoạch số 1022/KH-VHTT ngày 06/11/2023 về tổ chức hoạt động kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam (23/11); Kế hoạch số 104/KH-UBND ngày 03/4/2024 về tổ chức các hoạt động kỷ niệm 16 năm Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam (19/4/2008 - 19/4/2024) và chào mừng 77 năm Ngày truyền thống công tác dân tộc (03/5/1946 - 03/5/2024) gắn với chào mừng Đại hội các dân tộc thiểu số cấp Quận lần thứ III và cấp Thành phố lần thứ IV năm 2024.

2. Kết quả thực hiện:

2.1. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa:

Hiện nay, trên địa bàn Quận 11 có 02 di tích kiến trúc - nghệ thuật gồm Chùa Giác Viên (trùng tu giai đoạn 2 đang trong quá trình hoàn thiện) và Chùa Phụng Sơn, tập thể 02 Ban Quản lý di tích có sự đồng thuận trong phối hợp hoạt

động, thể hiện tình đoàn kết tốt, không xảy ra mâu thuẫn nội bộ. Trong năm 2024, Quận 11 không để xảy ra vụ việc vi phạm trên địa bàn quản lý.

Phòng Văn hoá và Thông tin quận thường xuyên tổ chức Đoàn đến thăm các di tích kiến trúc - nghệ thuật chùa Phụng Sơn nhân dịp Tết Nguyên đán Giáp Thìn năm 2024, Lễ Phật Đản, Vu Lan và các ngày Lễ trong năm. Trong năm 2024, có hơn 3.000 lượt người đến tham quan các di tích trên địa bàn Quận 11. Đối với chùa Giác Viên hiện đang trùng tu giai đoạn 2 dự kiến hoàn thành và đưa vào sử dụng trong quý 4 năm 2024.

Nhằm kiểm tra công tác quản lý hiện vật cổ vật và phòng cháy, chữa cháy tại chùa Phụng Sơn, Phòng Văn hóa và Thông tin ban hành Kế hoạch số 884/KH-VHTT ngày 09/9/2024, thành lập đoàn kiểm tra cổ vật, hiện vật gồm các thành viên thuộc Phòng Văn hóa và Thông tin, Phòng Nội vụ, Công an quận, Trung tâm Văn hóa - Thể thao. Kết quả, các cổ vật, hiện vật tại chùa Phụng Sơn được đảm bảo đầy đủ; đồng thời Phòng đã hướng dẫn chùa Phụng Sơn thực hiện tốt các quy định pháp luật có liên quan trong lĩnh vực di tích.

Phòng Văn hóa và Thông tin xây dựng Kế hoạch số 615/KH-VHTT ngày 20/6/2024 về tổ chức các hoạt động phát huy giá trị di tích năm 2024, đồng thời đề nghị các đơn vị liên quan tuyên truyền, giới thiệu, quảng bá di sản văn hóa trong nước và nước ngoài; Huy động sự quan tâm, ủng hộ của các tổ chức, cá nhân và xã hội đối với lĩnh vực bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa để tranh thủ nguồn lực thực hiện các mục tiêu nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội.

Thực hiện Công văn số 1011/SVHTT-TTBTDT ngày 23/3/2022 của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố về việc có ý kiến đối với dự thảo Danh sách đề xuất điều chỉnh, bổ sung kiểm kê di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn Thành phố giai đoạn 2021 – 2025, Qua khảo sát, đề xuất, Quận 11 tiếp tục đề xuất đưa Đồn Cây Mai và Khán đài trường đua Phú Thọ vào danh sách kiểm kê di tích.

Đẩy mạnh hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị các di sản, các công trình có giá trị tiêu biểu quốc gia, có ý nghĩa chính trị, văn hóa, lịch sử, truyền thống đặc sắc, góp phần xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam vì sự phát triển bền vững đất nước thông qua việc ban hành Kế hoạch số 615/KH-VHTT ngày 20/6/2024 về tổ chức các hoạt động phát huy giá trị di tích năm 2024, đồng thời đề nghị các đơn vị liên quan tuyên truyền, giới thiệu, quảng bá di sản văn hóa trong nước và nước ngoài; huy động sự quan tâm, ủng hộ của các tổ chức, cá nhân và xã hội đối với lĩnh vực bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa để tranh thủ nguồn lực thực hiện các mục tiêu nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội. Qua triển khai, có 17 đoàn tổ chức tham quan “Về nguồn” tại các địa điểm như: khu du lịch Rừng Sác, nhà tưởng niệm, nhà truyền thống các di vật lịch sử (thị trấn Đất Đỏ, xã Phước Long Thọ, huyện Đất Đỏ, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu); khu di tích lịch sử Minh Đạm – Long Hải; Khu di tích lịch sử Rạch Gầm –

Xoài Mút, Bến Tre; Đèn tường niệm Ngã Ba Giồng; di tích hầm vũ khí bí của Biệt động Sài Gòn, nhà tưởng niệm mẹ Việt Nam Anh hùng Nguyễn Thị Rành; Trung ương cục Miền Nam (huyện Tân Lập, tỉnh Tây Ninh);...

Nhằm chào mừng Ngày Di sản văn hóa Việt Nam 23/11, tiếp tục đưa đến cộng đồng những thông tin kiến thức về di sản văn hóa, góp phần nâng cao ý thức cộng đồng, đặc biệt là thế hệ trẻ về bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa trong và ngoài Quận. Phòng Văn hóa và Thông tin đã ban hành Kế hoạch số 1112/KH-VHTT ngày 05/11/2024 về tổ chức cuộc thi ảnh “Vẻ đẹp của di sản văn hóa Quận 11 năm 2024”. Các tác phẩm dự thi thể hiện giá trị lịch sử, văn hóa, giáo dục của các loại hình di sản văn hóa vật thể và phi vật thể; thể hiện vẻ đẹp của phong cảnh thiên nhiên, cảnh quan môi trường, các công trình kiến trúc di tích (đặc biệt là các công trình di tích mang phong cách kiến trúc châu Âu – châu Á); không gian trưng bày di sản văn hóa (các loại hình di sản đã được công nhận, xếp hạng); thể hiện các hoạt động phục vụ nhiệm vụ chính trị, đời sống tinh thần của Nhân dân, hoạt động bảo vệ và phát huy di sản văn hóa của cộng đồng dân cư; hình ảnh khách du lịch đến tham quan và trải nghiệm tại các Di tích. Kết quả: Phòng nhận về hơn 200 tác phẩm bao gồm ảnh đơn và ảnh bộ, Phòng đã trao 01 giải nhất (ảnh đơn), 02 giải nhì (01 ảnh đơn và 01 ảnh bộ), 03 giải ba (02 ảnh đơn và 01 ảnh bộ), 08 giải khuyến khích (05 ảnh đơn và 03 ảnh bộ).

Phòng Văn hóa và Thông tin đã phối hợp Quận đoàn tổ chức tham quan tour du lịch “Quận 11 – Có một Chợ Lớn rất khác” tại các địa điểm: Đoàn Lân Sư Rồng Thăng Nghĩa Đường, chùa Khánh Vân Nam Viện, Sủi cảo 193 Hà Tôn Quyền thu hút hơn 1000 lượt người tham gia.

2.2. Công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể

Tổ chức Liên hoan Lân Sư rồng Quận 11 lần thứ 12 mừng xuân Giáp Thìn năm 2024 vào ngày 31/01/2024 và 01/02/2024 (nhằm 21,22 tháng Chạp Âm lịch) tại Nhà thi đấu Lân Binh Thăng có hơn **3.000** người về xem chương trình. Chương trình biểu diễn Nghệ thuật đã có sự góp mặt của 4 đoàn Lân Sư Rồng trình diễn các tiết mục đặc sắc.

Nhằm phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể, giữ gìn nét văn hoá truyền thống của dân tộc, Quận tiếp tục giới thiệu sản phẩm Tranh Thủy Mặc của ông Trương Hán Minh tới đông đảo cộng đồng dân cư; CLB Đờn ca tài tử Quận 11 được duy trì sinh hoạt định kỳ tại sảnh Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận với thời lượng 1 tháng 2 lần vào chiều thứ Sáu (từ 14g00 - 17g00) thu hút hàng trăm lượt khán giả tham dự. Phối hợp với Trung tâm Văn hóa - Thể thao Quận tiếp tục giới thiệu Không gian trưng bày Nhạc cụ dân tộc, qua đó trưng bày và trình diễn nhạc cụ truyền thống của đồng bào các dân tộc Việt Nam theo vùng, miền cả nước (thông qua hình ảnh, tư liệu, nhạc cụ, màn hình trình chiếu) như cây đàn tính sử dụng trong âm nhạc và nghi lễ tôn giáo của người Tày;

trống tang sành của người Sán Chay; khèn bè của các tộc người Thái, Lào, Lự... thu hút **15** đợt tham quan với hơn **1250** lượt người tham gia.

Ban hành Kế hoạch số 115/KH-UBND ngày 10/4/2023 về tổ chức hội thi “Sắc màu văn hóa các dân tộc Việt Nam” lần 2 năm 2024 thu hút **04** đội thi với hơn **200** diễn viên đến từ 16 phường, các tổ chức chính trị - xã hội và trường mầm non, tiểu học, trung học cơ sở trên địa bàn quận¹, qua đó đã giới thiệu trang phục truyền thống của các dân tộc và kết hợp giới thiệu đặc trưng văn hóa về các điệu ca múa dân tộc, giới thiệu ẩm thực đặc trưng, các loại hình di sản văn hóa phi vật thể và phong tục tiêu biểu của dân tộc thiểu số. Kết quả: Hội thi đã trao 01 giải nhất, 01 giải nhì, 02 giải ba và 1 giải cổ động viên cho 04 đội thi.

Thực hiện kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể, đờn ca tài tử và trang phục truyền thống các dân tộc. Qua rà soát, Quận 11 có **02** câu lạc bộ đờn ca tài tử đang hoạt động định kỳ 01 lần/tuần; có **06** thành phần dân tộc thiểu số chủ yếu trên địa bàn, các dân tộc hầu như không còn sử dụng trang phục truyền thống trong đời sống hàng ngày mà chỉ sử dụng trong các ngày lễ Tết, lễ cưới,... Năm 2024, Quận 11 tiếp tục đề xuất nghệ thuật múa Lân Sư Rồng vào danh mục kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể năm 2024.

Thực hiện Kế hoạch số 3412/KH-SVHTT ngày 17 tháng 7 năm 2024 về xét tặng danh hiệu “Nghệ nhân nhân dân”, “Nghệ nhân ưu tú” trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể lần thứ Tư trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh, Quận đã triển khai đến các tổ chức chính trị - xã hội, Trung tâm Văn hóa – Thể thao, Ủy ban nhân dân 16 phường và các cơ quan, đơn vị trên địa bàn Quận về đối tượng, nguyên tắc, tiêu chuẩn, phạm vi, thời gian tiếp nhận hồ sơ, thành phần hồ sơ đề nghị xét tặng danh hiệu “Nghệ nhân nhân dân”, “Nghệ nhân ưu tú” trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể nhằm xét chọn, tôn vinh những cá nhân có công hiến to lớn trong sự nghiệp bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể thuộc một trong các loại hình: Tiếng nói, chữ viết; ngữ văn dân gian; nghệ thuật trình diễn dân gian; tập quán xã hội và tín ngưỡng; lễ hội truyền thống; tri thức dân gian; nghề thủ công truyền thống để trình Thủ tướng Chính phủ trình Chủ tịch nước tặng danh hiệu “Nghệ nhân nhân dân”, “Nghệ nhân ưu tú” trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể lần thứ Tư. Kết quả: Quận hướng dẫn 01 trường hợp đề nghị xét tặng danh hiệu “Nghệ nhân ưu tú” trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể: Nghệ thuật trình diễn múa Lân Sư Rồng, chủ thể nắm giữ: Ông Huỳnh Chí Dân, Phường 16, Quận 11.

Nhằm bảo tồn và phát huy di sản Đờn ca tài tử - Cải lương, tạo sân chơi lành mạnh bổ ích, hoạt động văn hóa thiết thực, tạo mối quan hệ đoàn kết để đoàn viên Công đoàn tìm hiểu và thưởng thức tinh hoa của bài ca vọng cổ; ca ngợi truyền thống yêu nước của nhân dân ta trong xây dựng quê hương, đất nước. Phòng Văn hóa và Thông tin phối hợp Liên đoàn lao động tổ chức Hội thi

¹ Kết quả, Ban tổ chức đã trao 1 giải nhất, 1 giải nhì, 2 giải ba, và 1 giải cổ động viên cho 04 đội thi.

“Vọng cổ tri âm” (mở rộng) Quận 11, Chủ đề: “Phương Nam nhớ Bác qua khúc hát ngũ cung” (Kế hoạch số 53/KHPH-LĐLĐ-VHTT ngày 16/7/2024). Hội thi được triển khai đến toàn thể cán bộ, công chức, người lao động trên địa bàn Quận 11 nói riêng và Thành phố nói chung. Các bài ca cổ dự thi có nội dung ca ngợi tình yêu quê hương, đất nước, ca ngợi Đảng quang vinh; Chủ tịch Hồ Chí Minh; Chủ tịch Tôn Đức Thắng; Truyền thống đấu tranh dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, xây dựng và phát triển đất nước; Ca ngợi giai cấp Công nhân và Tổ chức Công đoàn; Ca ngợi ngành nghề, ca ngợi lao động sản xuất và lan tỏa niềm tin yêu trong công việc và trong cuộc sống. Hội thi có 02 vòng: vòng loại và vòng chung kết. Vòng loại sẽ tổ chức vào ngày 15/10/2024, vòng chung kết tổ chức vào ngày 29/10/2024. Mỗi thí sinh trải qua 2 vòng thi đơn ca như sau: Vòng “Khoe giọng” (Vòng tuyển chọn): Mỗi thí sinh ca 2 câu vọng cổ tự chọn (câu 1 - câu 2 hoặc câu 4 - câu 6, hay câu 5 - câu 6 trong trích đoạn cải lương hoặc bài vọng cổ - tân cổ giao duyên); Vòng “Tỏa sáng tài năng” (Vòng Chung kết): Mỗi thí sinh ca trọn bài vọng cổ hoặc tân cổ giao duyên tự chọn (ít nhất có 04 câu, thí sinh có thể hát lại bài vọng cổ đã thi ở vòng trước).

2.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa:

Chuyển đổi số đang là một xu hướng tất yếu trong quá trình phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội. Riêng ở lĩnh vực văn hóa, di sản, việc số hóa và từng bước chuyển đổi số được xem là một bước tiến quan trọng để vừa làm tốt công tác bảo tồn văn hóa, di sản vừa đem lại những thay đổi tích cực trong việc khai thác, quảng bá văn hóa, di sản. Đây chính là cầu nối đưa các di tích, di sản phi vật thể đến gần hơn với cộng đồng, đóng góp tích cực vào quá trình bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa, đưa di sản văn hóa trở thành sản phẩm của du lịch, phát triển kinh tế - xã hội và góp phần quảng bá hình ảnh Việt Nam ra thế giới. Trên cơ sở đó, Quận đã triển khai thực hiện mô hình “Giải pháp thực hiện chuyển đổi số trong lĩnh vực phát triển Du lịch và phát huy giá trị Di sản văn hóa trên địa bàn” gồm các bước sau:

Bước 1: Đăng ký Mô hình “Giải pháp thực hiện chuyển đổi số trong lĩnh vực phát triển Du lịch và phát huy giá trị Di sản văn hóa trên địa bàn”.

Bước 2: Thu thập các thông tin của 02 di tích kiến trúc nghệ thuật Chùa Phụng Sơn, Chùa Giác Viên và chùa Khánh Vân Nam Viện.

Bước 3: Biên soạn nội dung thuyết minh giới thiệu điểm đến và dịch thuật các thứ tiếng.

Bước 3: Thực hiện thiết kế ứng dụng giải mã QR code vào số hóa thông tin điểm đến du lịch tại 02 di tích kiến trúc nghệ thuật Chùa Phụng Sơn, Chùa Giác Viên và chùa Khánh Vân Nam Viện.

Bước 4: Hoàn thành ứng dụng giải mã QR code vào số hóa thông tin điểm đến và triển khai, giới thiệu cho các doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực du lịch, báo chí để truyền thông, quảng bá đến khách du lịch trong và ngoài nước.

Bên cạnh đó, Quận đã phối hợp với Mobifone lên ý tưởng xây dựng mô hình 3D/360, thực hiện quay phim, chụp ảnh toàn cảnh và chi tiết điểm tham quan trong di tích chùa Phụng Sơn sau đó dàn dựng thành một sản phẩm hoàn chỉnh, đồng thời lồng ghép âm thanh, chú thích, video clip về di tích. Với việc đổi mới hình thức nêu trên đã góp phần nâng cao hiệu quả trong công tác thông tin, tuyên truyền, quảng bá di tích lịch sử trên địa bàn Quận 11. *Link: <https://smartravel-vr.mobifone.vn/vr-tour/chua-phung-son>*.

2.4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa:

Trung tâm Văn hóa – Thể thao Quận tiếp tục duy trì **02** câu lạc bộ đàn ca tài tử đang hoạt động định kỳ 01 lần/tuần. Quận thường xuyên tổ chức các lớp tập huấn cho cán bộ công chức quận, phường về công tác quản lý di sản văn hóa, chuyên môn, nghiệp vụ tổ chức dàn dựng, biểu diễn các chương trình di sản văn hóa.

Thực hiện Kế hoạch số 133/KH-SVHTT ngày 24 tháng 6 năm 2024 về Hội nghị tập huấn, bồi dưỡng công tác Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024. Quận 11 đã cử 07 công chức là chuyên viên Phòng và chuyên trách Văn hóa – Thông tin phường tham dự tập huấn.

II. ĐÁNH GIÁ CHUNG:

1. Mặt được:

Với nhu cầu thụ hưởng các giá trị văn hóa, nâng cao đời sống tinh thần ngày càng cao trong Nhân dân, công tác quản lý di sản văn hóa cũng ngày càng được quan tâm, chú trọng thực hiện. Với nỗ lực trong công tác quản lý, năm 2023 trên địa bàn Quận 11 không xảy ra các trường hợp xâm phạm về cổ vật, hiện vật trong di tích; các hoạt động phát huy giá trị di sản văn hóa vật thể, phi vật thể được diễn ra sôi nổi dưới nhiều hình thức phong phú, đa dạng, tiếp cận được đông đảo người dân.

Công tác tuyên truyền, thực hiện lưu giữ, bảo tồn, quảng bá và phát huy giá trị di sản văn hóa của dân tộc thiếu số gắn với phát triển du lịch được đặc biệt quan tâm, chú trọng lồng ghép vào chương trình công tác của Quận, các hoạt động văn hóa, văn nghệ, lễ hội, sự kiện,...

2. Khó khăn, hạn chế:

Số lượng di sản hiện hữu trên địa bàn Quận 11 khá ít, hiện nay trên địa bàn Quận 11 có 02 di tích (chùa Giác Viên và chùa Phụng Sơn), 03 loại hình di sản văn hóa phi vật thể (Đờn ca tài tử, nghệ thuật múa Lân Sư Rồng và nghệ

thuật vẽ Tranh Thủy mặc). Trong thời gian tới, quận sẽ tiếp tục ra sức phát huy, tôn tạo và gìn giữ những giá trị di tích, di sản văn hóa phi vật thể trên, cũng như tuyên truyền quảng bá rộng rãi trong nhân dân để cùng biết, gìn giữ và tôn tạo.

III. PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM NĂM 2025:

Tiếp tục duy trì tổ chức điểm đến du lịch tại di tích kiến trúc - nghệ thuật chùa Giác Viên và chùa Phụng Sơn, đề xuất các giải pháp quản lý, hỗ trợ và nâng cao chất lượng điểm đến du lịch tại 02 di tích. Kết hợp hài hòa việc bảo tồn và phát huy giá trị di tích với các hoạt động phát triển kinh tế, du lịch bền vững. Đồng thời, tham mưu các biện pháp phòng ngừa, ngăn chặn các hành vi xâm hại di tích; kịp thời phát hiện, đề xuất xử lý các hành vi xâm hại di tích theo pháp luật. Lập kế hoạch kiểm tra hoạt động quản lý các di vật, cổ vật và công tác phòng cháy chữa cháy tại 02 di tích. Theo dõi và phối hợp việc triển khai dự án tu bổ 02 di tích.

Tổ chức văn hóa, nghệ thuật dưới nhiều hình thức đa dạng, phong phú, giữ gìn và phát huy các loại hình di sản văn hóa. Theo đó, chú trọng kế thừa và phát huy 03 loại hình văn hóa phi vật thể hiện hữu trên địa bàn Quận 11, gồm có: múa Lân Sư Rồng, vẽ tranh Thủy mặc, Đờn ca tài tử Nam Bộ, tạo điều kiện cho các thí sinh thuộc các lứa tuổi có năng khiếu về nghệ thuật được giao lưu và thể hiện tài năng, từng bước xây dựng lực lượng kế thừa phát triển rộng rãi đến với Nhân dân trên địa bàn quận và thành phố.

Triển khai công tác tuyên truyền để nâng cao nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật về bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa.

Tiếp tục theo dõi quá trình trùng tu di tích kiến trúc - nghệ thuật chùa Giác Viên (giai đoạn 2) theo phương thức xã hội hóa.

Tổ chức các lớp tập huấn nâng cao năng lực, trình độ chuyên môn, kỹ năng, nghiệp vụ cho nguồn nhân lực di sản văn hóa.

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Quận 11 năm 2024 và phương hướng năm 2025./.

Nơi nhận:

- Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố (để b/c);
- UBND quận (CT, PCT/vx);
- VP UBND (CPVP, NCTH/vx);
- Lưu: VT, P.VHTT.

KT. TRƯỞNG PHÒNG
PHÓ TRƯỞNG PHÒNG

Nguyễn Việt Hòa

Số: 1/BC-VHTT

Bình Thạnh, ngày 02 tháng 01 năm 2025

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Kế hoạch chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 trên địa bàn quận Bình Thạnh

Căn cứ Kế hoạch số 5199/KHUBND ngày 20/10/2023 của Ủy ban nhân dân Thành phố về thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh; Kế hoạch số 133/KH-SVHTT ngày 10/01/2024 của Sở Văn hóa và Thể thao về triển khai kế hoạch thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024; Kế hoạch 68/KH-UBND-VHTT ngày 07/3/2024 của Ủy ban nhân dân quận Bình Thạnh về triển khai Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn quận năm 2024.

Phòng Văn hóa và Thông tin quận Bình Thạnh báo cáo kết quả thực hiện, như sau:

I. ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH

Quận Bình Thạnh có 07 di tích và 01 di sản văn hóa phi vật thể gồm:

- Di tích cấp Quốc gia: Lăng Lê Văn Duyệt, Đình Bình Hòa.
- Di tích cấp thành phố: Đình Cầu Sơn, Đình Bình Quới Tây, Nhà cổ dân dụng truyền thống Vương Hồng Sển và 02 cơ sở tôn giáo (chùa Sắc Tứ Tập Phước và chùa Văn Thánh).
- Di sản văn hóa phi vật thể cấp Quốc gia Lễ hội truyền thống “Khai hạ - Cầu An tại Lăng Đức Tả quân Lê Văn Duyệt”.

Các công trình trong danh mục kiểm kê di tích, hiện nay đang tiến hành lập hồ sơ di tích gồm:

- Cổng cổ có chữ Gia Định, góc đường Lê Văn Duyệt – Phan Đăng Lưu.
- Nhà thờ Gia Định, 280 Bùi Hữu Nghĩa, Phường 2.
- Mộ cổ hai Cô hầu đường Trịnh Hoài Đức và 129 Lê Văn Duyệt.

- Mộ cổ ông Trần Doãn Nguyên và bà Chu Từ Tĩnh, số 348/26 đường Phan Văn Trị, Phường 11.

- Mộ tri huyện Trương Văn Lánh và vợ Nguyễn Thị Hoa, 01 Nguyễn Trung Trực, Phường 5.

- Đình Phú An, 192/34/11 Võ Duy Ninh, Phường 22.

- Chùa Giác Quang, 334 Phan Văn Trị, Phường 11.

- Võ Tiên Sư, 186 Phan Văn Trị, Phường 12.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Triển khai ban hành các văn bản thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024

Tổ chức triển khai các văn bản thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 như sau:

- Quyết định số 1230/QĐ-TTg ngày 15/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021 – 2025.

- Quyết định số 2026/QĐ-TTg ngày 02/12/2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Chương trình số hóa Di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021 – 2030.

- Công văn số 643-CV/BCSD ngày 18/7/2024 của Ban cán sự Đảng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị di tích đã xếp hạng.

- Kế hoạch số 133/KH-SVHTT ngày 10/01/2024 của Sở Văn hóa và Thể thao về triển khai kế hoạch thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2024.

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch của địa phương

Tham mưu Ủy ban nhân dân quận đã ban hành

- Kế hoạch số 68/KH-UBND-VHTT ngày 07/3/2024 về Kế hoạch triển khai Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn quận năm 2024.

- Kế hoạch số 08/KH-UBND-VHTT ngày 09/01/2024 về tổ chức Lễ hội truyền thống “Lễ hội Khai Hạ - Cầu An tại Lăng Đức Tả quân Lê Văn Duyệt”.

- Kế hoạch 230/KH-UBND-VHTT ngày 08/8/2024 về tổ chức Lễ Giỗ lần thứ 192 Khâm sai Chương Tả quân Lê Văn Duyệt (1832 - 2024).

- Tiếp tục triển khai thực hiện Chỉ thị số 16/CT-BVHTTDL ngày 03/02/2010 của Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch về tăng cường công tác chỉ đạo, quản lý hoạt động văn hóa, tín ngưỡng tại di tích.

Phòng Văn hóa và Thông tin (cơ quan tham mưu Ủy ban nhân dân quận về công tác di sản văn hóa) chủ động ban hành các kế hoạch như:

- Kế hoạch số 11/KH-VHTT ngày 02/7/2024 về tổ chức Hội thi trực tuyến tìm hiểu về di sản văn hóa, di tích lịch sử - văn hóa, di tích kiến trúc - nghệ thuật trên địa bàn quận Bình Thạnh.

- Kế hoạch số 15/KH-VHTT ngày 08/11/2024 về tổ chức các hoạt động kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam lần thứ XIX (23/11/2005 – 23/11/2024).

- Kế hoạch số 15/KH-VHTT ngày 05/9/2023 về thực hiện cẩm nang giới thiệu các di tích lịch sử - văn hóa, kiến trúc - nghệ thuật và các địa danh trên địa bàn quận Bình Thạnh (công trình thi đua kỷ niệm 50 năm ngày giải phóng miền Nam thống nhất đất nước (30/4/1975 – 30/4/2025)).

3. Các kết quả cụ thể

3.1. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa

Tổ chức Lễ hội truyền thống “Lễ hội Khai Hạ - Cầu An tại Lăng Đức Tả Quân Lê Văn Duyệt” vào ngày 16/02/2024 (tức ngày mùng 7 tháng Giêng) và Lễ hội xuân Giáp Thìn 2024 thu hút gần 10.000 lượt Nhân dân và du khách đến tham quan chiêm bái.

Tổ chức xem kịch về cuộc đời Tả quân người mang 9 án tử nhân kỷ niệm 260 năm ngày sinh của Tả Quân Lê văn Duyệt thu hút gần 700 lượt cán bộ, công chức, đoàn viên, hội viên và Nhân dân trên địa bàn quận tham gia.

Tổ chức Lễ Giỗ lần thứ 192 Đức Thượng Công Tả quân Lê Văn Duyệt (1832 - 2024) trong 03 ngày 01, 02, 03/9/2024 (tức ngày 29, 30/7 và 01, 02/8 âm lịch thu hút gần 3.000 lượt Nhân dân và du khách đến tham quan chiêm bái.

Hướng dẫn các Ban Quản lý các di tích đình Bình Hòa, đình Cầu Sơn, đình Bình Quới Tây tổ chức Lễ Kỳ yên tại đúng theo nghi thức truyền thống.

Tổ chức Hội thi trực tuyến tìm hiểu về di sản văn hóa, di tích lịch sử - văn hóa, di tích kiến trúc - nghệ thuật trên địa bàn quận Bình Thạnh thu hút 1.619 lượt đoàn viên, thanh niên và học sinh trên địa bàn quận tham gia.

Phối hợp Trung tâm Bảo tồn di tích thực hiện kiểm kê di tích lịch sử Văn Thánh và tổ chức kiểm kê, thu thập tài liệu lập hồ sơ đề nghị xếp hạng di tích đối với Võ Tiên Sư (Phường 12).

Tổ chức rà soát địa chỉ, cung cấp thông tin quy hoạch và ranh quy hoạch đối với bản đồ khoanh vùng các khu vực bảo vệ mộ cổ đường Trịnh Hoài Đức, và mộ cổ đường Lê Văn Duyệt, Phường 1 và Đình thần Phú An, Phường 22, quận Bình Thạnh cho Trung tâm Bảo tồn di tích để lập hồ sơ di tích.

Trong năm 2024 các di tích trên địa bàn quận đã vận động thực hiện xã hội hóa với tổng số tiền 13.238.951.000 đồng, cụ thể:

- Chùa Văn Thánh xây dựng khu nhà túc, nhà bếp, văng sanh đường... với số tiền 12.786.531.000.

- Lăng Lê Văn Duyệt vận động xã hội hóa với tổng số tiền 452.420.500 đồng sơn thực hiện hàng rào với số tiền 285.511.500 và sửa chữa Nhà vệ sinh với số tiền 166.909.000 đồng.

- Đình Cầu Sơn sửa chữa nâng nền lát gạch khuôn viên sân đình với số tiền 150.000.000 đồng.

3.2. Công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể

- Tổ chức biên soạn và phát hành 5.000 tờ gấp tuyên truyền Luật Di sản văn hóa và Nghị định số 39/2024/NĐ-CP ngày 16 tháng 4 năm 2024 của Chính phủ về quy định biện pháp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể trong các Danh sách của UNESCO và Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

- Tổ chức tuyên truyền thực hành các nghi thức của di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia Lễ hội truyền thống “Lễ hội Khai Hạ - Cầu An tại Lăng Đức Tả quân Lê Văn Duyệt” cho 50 thành viên Ban Quản lý các di tích, các đình trên địa bàn quận; công chức Văn hóa – xã hội phường; thường trực các cơ sở Đoàn và tổng phụ trách các trường học cấp 2.

- Phối hợp Phòng Giáo dục và Đào tạo quận tổ chức chương trình “Âm nhạc dân tộc với sân khấu học đường” nhằm giúp cho học sinh tìm hiểu các giá trị văn hóa truyền thống về các loại nhạc cụ dân tộc, dân ca vùng miền, giao lưu âm nhạc ... tại 09 trường học trên địa bàn quận.

- Phối hợp với Nhà hát nghệ thuật hát bội Thành phố tổ chức biểu diễn chương trình nghệ thuật hát bội tại trường Tiểu học Bình Quới Tây, Lê Văn Tám và 24 chương trình biểu diễn nghệ thuật hát bội thu hút gần 12.000 lượt Nhân dân và du khách.

- Ngoài ra, định kỳ vào ngày thứ Hai, thứ Năm hàng tuần chương trình giao lưu đờn ca tài tử tại Nhà truyền thống quận.

3.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa

Đã tổ chức việc ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa đã được triển khai đến các di tích tuy nhiên đến nay mới chỉ có Di tích lịch sử - văn hóa Lăng Lê Văn Duyệt đã áp dụng công nghệ thông tin tích hợp vào mã QR code trong việc giới thiệu về di tích tạo điều kiện thuận lợi cho du khách khi đến tham quan.

3.4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa

Trong năm 2024, quận đã cử 15 thành viên là Ban quản lý các di tích, câu lạc bộ đờn ca tài tử trên địa bàn quận tham gia lớp tập huấn về quản lý di sản văn hóa do Thành phố tổ chức.

II. ĐÁNH GIÁ THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC

1. Đánh giá chung

1.1. Thuận lợi

Công tác Quản lý Di sản văn hóa trên địa bàn quận luôn được sự quan tâm chỉ đạo của Ban Giám đốc Sở Văn hóa và Thể thao, của Thường trực Quận ủy, Ủy ban nhân dân quận sự phối hợp tuyên truyền vận động của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể quận, sự chung tay đồng lòng của các tầng lớp nhân dân trong việc tuyên truyền, quảng bá, các di tích được sửa chữa, tu sửa ngày một khang trang thu hút Nhân dân và khách du lịch góp phần trong công cuộc bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa, phát triển kinh tế của quận.

1.2. Khó khăn, tồn tại, hạn chế và nguyên nhân

Hiện nay di tích Nhà cổ dân dụng truyền thống Vương Hồng Sển (số 9/1 đường Nguyễn Thiện Thuật, Phường 14, quận Bình Thạnh) quận đang tiến hành tiếp xúc, vận động các hộ dân đang cư ngụ thực hiện Quyết định số 6200/QĐ-

UBND ngày 23/8/2023 buộc thực hiện biện pháp khắc phục hậu quả và Quyết định số 5279/QĐ-CCXP ngày 12/9/2024 về cưỡng chế buộc thực hiện biện pháp khắc phục hậu quả.

2. Giải pháp khắc phục

Tập trung phối hợp các đơn vị thực hiện Quyết định số 6200/QĐ-UBND ngày 23/8/2023 buộc thực hiện biện pháp khắc phục hậu quả và Quyết định số 5279/QĐ-CCXP ngày 12/9/2024 về cưỡng chế buộc thực hiện biện pháp khắc phục hậu quả tại di tích Nhà cổ dân dựng truyền thống Vương Hồng Sển để thực hiện công tác sửa chữa, bảo tồn và phát huy giá trị di tích.

III. NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM CÔNG TÁC NĂM 2025

Tiếp tục triển khai thực hiện Chỉ thị số 16/CT-BVHTTDL ngày 03/02/2010 của Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch về tăng cường công tác chỉ đạo, quản lý hoạt động văn hóa, tín ngưỡng tại di tích; công tác quản lý nhà nước về di sản văn hóa trên địa bàn quận.

Tiếp tục thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn quận đến năm 2030; xây dựng kế hoạch thực hiện Đề án bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia Lễ hội truyền thống “Lễ hội Khai Hạ - Cầu An tại Lăng Đức Tả quân Lê Văn Duyệt”; phát hành cẩm nang giới thiệu các di tích lịch sử - văn hóa, kiến trúc - nghệ thuật và các địa danh trên địa bàn quận Bình Thạnh.

Phối hợp các đơn vị tham mưu thực hiện công tác tu bổ, tôn tạo các di tích lịch sử, văn hóa trên địa bàn bằng nguồn vốn vận động xã hội hóa; cung cấp, thông tin đối với các địa điểm công trình đã được đưa vào trong danh mục kiểm kê để lập hồ sơ di tích; tổ chức thực hiện “*Lễ hội Khai hạ - Cầu an tại Lăng Đức Tả Quân Lê Văn Duyệt*” và Lễ giỗ lần thứ 193 Đức Thượng công Tả quân Lê Văn Duyệt, các Lễ Kỳ yên tại các di tích...

Tăng cường đẩy mạnh công tác tuyên truyền vận động các di tích quan tâm đến công tác bảo vệ, phát huy giá trị di tích đã được xếp hạng theo Công văn số 4502/SVHTT-QLDSVH ngày 09/9/2024 của Sở Văn hóa và Thể thao; công tác phòng, chống cháy nổ, thiên tai, cắt tỉa cây xanh... đảm bảo an toàn cho Nhân dân đến tham quan chiêm bái.

Tập trung phối hợp các đơn vị thực hiện Quyết định số 6200/QĐ-UBND ngày 23/8/2023 buộc thực hiện biện pháp khắc phục hậu quả và Quyết định số

5279/QĐ-CCXP ngày 12/9/2024 về cưỡng chế buộc thực hiện biện pháp khắc phục hậu quả tại di tích Nhà cổ dân dụng truyền thống Vương Hồng Sển

IV. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

- Kiến nghị, Sở Văn hóa và Thể thao đề xuất Ủy ban nhân dân Thành phố cấp ngân sách việc tu bổ, sửa chữa cấp thiết đối với Di tích kiến trúc nghệ thuật cấp Quốc gia đình Bình Hòa đưa vào năm 2025.

- Đề xuất đưa vào danh mục sửa chữa giai đoạn 2026 – 2030 đối với Di tích kiến trúc nghệ thuật cấp Thành phố chùa Sắc Tứ Tập Phước từ nguồn ngân sách Thành phố./.

Nơi nhận:

- SVHTT/TP;
- PCTUBND/Q (VX);
- Lưu: VT.

**KT. TRƯỞNG PHÒNG
PHÓ TRƯỞNG PHÒNG**

Phạm Văn Hoa

Số: 1554/BC-VHTT

Tân Phú, ngày 19 tháng 12 năm 2024

BÁO CÁO

KẾT QUẢ THỰC HIỆN KẾ HOẠCH CHƯƠNG TRÌNH BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY BỀN VỮNG GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA VIỆT NAM TRONG NĂM 2024 VÀ PHƯƠNG HƯỚNG NHIỆM VỤ NĂM 2025

I. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Triển khai ban hành các văn bản thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024

Triển khai các văn bản:

- Quyết định số 1230/QĐ-TTg ngày 15/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021 – 2025.

- Quyết định số 2026/QĐ-TTg ngày 02/12/2021 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Chương trình số hóa Di sản văn hóa Việt Nam giai đoạn 2021 – 2030.

- Nghị quyết số 52/NQ-HĐND ngày 08/12/2019 của Hội đồng nhân dân Thành phố về kết quả giám sát việc bảo tồn di sản và cảnh quan kiến trúc đô thị trên địa bàn Thành phố.

- Kế hoạch số 98/KH-UBND ngày 27/3/2024 của Ủy ban nhân dân quận Tân Phú về thực hiện Nghị quyết số 52/NQ-HĐND ngày 08/12/2019 của Hội đồng nhân dân Thành phố trên địa bàn quận Tân Phú năm 2024.

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch của địa phương

- Kế hoạch số 98/KH-UBND ngày 27/3/2024 về thực hiện Nghị quyết số 52/NQ-HĐND ngày 08/12/2019 của Hội đồng nhân dân Thành phố trên địa bàn quận Tân Phú năm 2024.

- Kế hoạch số 159/KH-UBND ngày 08/5/2024 về kiểm kê di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn quận Tân Phú năm 2024.

- Công văn số 2832/UBND-VX ngày 13/12/2023 về việc quản lý, bảo tồn, phát huy giá trị di tích Địa đạo Phú Thọ Hòa gửi Ủy ban nhân dân Thành phố xin ý kiến chỉ đạo:

+ Trung tâm Bảo tồn và phát huy giá trị lịch sử - văn hóa Thành phố (Chủ đầu tư) bàn giao chính thức công trình “Tu bổ, phục dựng cảnh quan di tích địa đạo Phú Thọ Hòa, đến nay công trình chưa được bàn giao.

+ Cơ quan chức năng cấp Thành phố theo thẩm quyền (Quy định tại Điểm a khoản 1 Điều 12 Quyết định số 19/2021/QĐ-UBND ngày 18 tháng 6 năm 2021 của Ủy ban nhân dân Thành phố) thực hiện Lập dự án tu bổ phục hồi tầng hầm Di tích lịch sử Địa đạo Phú Thọ Hòa. Hiện nay các hạng mục tại đường hầm địa đạo bị rạn nứt, thấm nước và tạm ngưng hoạt động.

- Công văn số 61/VHTT ngày 15/01/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin về việc tăng cường công tác đảm bảo an ninh, an toàn phòng cháy, chữa cháy và quản lý tổ chức lễ hội tại các di tích thuộc danh mục kiểm kê trên địa bàn quận Tân Phú, triển khai đến Ban quản lý các di tích và Ủy ban nhân dân 11 phường để thực hiện. Qua theo dõi và tổng hợp báo cáo của các đơn vị, nhìn chung các phường có di tích đã triển khai văn bản đến các di tích, phân công cán bộ tuyên truyền, vận động Ban quản lý di tích thực hiện nghiêm túc các quy định. Các di tích tổ chức quét dọn, trang trí khuông viên di tích để đón tết, tăng cường công tác phòng, chống cháy nổ; vận động Nhân dân tham gia các hoạt động tín ngưỡng trong di tích phù hợp với truyền thống, đảm bảo vui tươi, lành mạnh, an toàn, tiết kiệm, hạn chế lãng phí trong việc đốt vàng mã; thực hiện nếp sống văn minh và không xả rác khi tham gia lễ hội,...

- Tổ chức Đoàn đi thăm và chúc tết 10 di tích lịch sử văn hóa nhân dịp tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024; phối hợp Chi hội Di sản văn hóa quận thăm và tặng quà tết cho 10 di tích, tổng kinh phí 20.000.000 đồng. Qua đó, đoàn thăm hỏi, chúc tết Ban quản lý di tích, động viên Ban quản lý tiếp tục quan tâm, phối hợp thực hiện tốt công tác chăm sóc, phát huy giá trị và đảm bảo an toàn di tích, tổ chức đón tiếp khách tham quan trong dịp tết.

- Phối hợp Phòng Tài chính - Kế hoạch quận tổ chức đoàn kiểm tra việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại 12 di tích (01 di tích quốc gia, 06 di tích cấp Thành phố, 05 di tích đưa vào danh mục kiểm kê của địa phương theo Quyết định số 923/QĐ-UBND ngày 07/3/2017 của Ủy ban nhân dân Thành phố). Hướng dẫn, nhắc nhở Ban Quản lý các di tích sử dụng có hiệu quả nguồn kinh phí được Nhà nước hỗ trợ hàng năm và các nguồn đóng góp khác cho việc bảo vệ các di tích.

- Khảo sát thực tế và xin ý kiến Sở Văn hóa và Thể thao về việc chống dột khu vực Hậu sở di tích lịch sử Đình Tân Hòa Tây (Công văn số 348/VHTT ngày 10/4/2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin quận).

- Khảo sát việc xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh. Đến nay tại di tích Đình Tân Sơn Nhì, Đình Phú Thạnh, Đình Tân Thới, Miếu Hòa Tây đã có không gian không gian Văn hóa Hồ Chí Minh.

- Thường xuyên kiểm tra các di tích, cơ sở tín ngưỡng về đảm bảo vệ sinh môi trường, an ninh trật tự, phòng cháy chữa cháy tại các di tích, cơ sở tín ngưỡng khi tổ chức các hoạt động lễ hội; công tác quản lý, bảo quản hiện vật, các hoạt động khác của di tích, cơ sở tín ngưỡng, không để xảy ra tình trạng di

tích bị xâm hại, lấn chiếm.

3. Các kết quả cụ thể

3.1. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa

- Tổ chức 02 đợt triển lãm hình ảnh các trang phục dân tộc Việt Nam tại Công viên trước Ủy ban nhân dân quận và tại Đại hội đại biểu các dân tộc thiểu số quận Tân Phú, lần thứ III năm 2024.

- Phối hợp các đơn vị có liên quan và Ủy ban nhân dân 11 phường triển khai thực hiện Kế hoạch số 286/KH-UBND ngày 04/11/2022 của Ủy ban nhân dân quận về thực hiện Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay” trên địa bàn quận Tân Phú đến năm 2025 như: Tổ chức tuyên truyền, quảng bá, giới thiệu những giá trị của văn hóa nói chung và trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số nói riêng trên các Trang thông tin điện tử, Bảng điện tử quận, phường, Tờ tin 11 phường, Bản tin khu phố, trên nền tảng mạng xã hội, triển lãm hình ảnh trang phục các dân tộc Việt Nam trong ngày Hội văn hóa các dân tộc Việt Nam 19/4/2024...

- Triển khai Kế hoạch số 44/KH-UBND ngày 09/02/2021 của Ủy ban nhân dân quận về thực hiện Kế hoạch số 21/KH-UBND ngày 05/01/2021 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh; Chỉ thị số 27 CT/TU của Ban Thường vụ Thành ủy về thực hiện Kết luận số 76-KL/TW của Bộ Chính trị Khóa XII về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về “Xây dựng và phát triển văn hoá, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước” trên địa bàn quận.

- Triển khai các hoạt động tuyên truyền thực hiện Nghị quyết số 16-NQ/QU ngày 25 tháng 10 năm 2022 của Ban Chấp hành Đảng bộ quận Tân Phú về lãnh đạo, thực hiện quản lý, bảo tồn, phát huy giá trị Di tích lịch sử Địa đạo Phú Thọ Hòa. Trong 6 tháng đầu năm di tích địa đạo Phú Thọ Hòa và Phòng Trưng bày Truyền thống quận đã phục vụ 94 đoàn là các đơn vị trường học, ban ngành, đoàn thể, Đảng ủy-UBND các phường ...với 16.342 lượt người đến tham quan, sinh hoạt chủ điểm, họp chi bộ, ký giao ước thi đua, kết nạp Đội, kết nạp Đoàn tại địa đạo.

- Phối hợp Văn phòng Ủy ban nhân dân; Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam quận, Hội Liên hiệp Phụ nữ, Quận đoàn, Liên đoàn Lao động quận, Trung tâm Văn hóa - Thể dục thể thao quận và Ủy ban nhân dân 11 phường tổ chức 15 cuộc thi tìm hiểu về văn hóa các dân tộc, trình diễn trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số, góp phần phát huy bảo tồn các giá trị văn hóa dân tộc thiểu số.

- Tổ chức các hoạt động bảo tồn các giá trị di sản văn hóa vật thể và phi vật thể trên địa bàn quận với nhiều hình thức phong phú. Hỗ trợ tổ chức lễ hội Kỳ Yên tại các cơ sở di tích, tín ngưỡng (Đình). Hỗ trợ, kết nối, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan trong việc giới thiệu, quảng bá cho du khách đến thăm quan di tích trên địa bàn quận.

- Phối hợp các đơn vị tổ chức các hoạt động kỷ niệm ngày Hội văn hóa các dân tộc Việt Nam ngày 19/4/2024 trong đó có các nội dung: Tổ chức Hội thi

trình diễn điệu múa đặc trưng của đồng bào dân tộc thiểu số; Tổ chức triển lãm thời trang các dân tộc Việt Nam; Sân chơi trực tuyến tìm hiểu kiến thức văn hóa các dân tộc; Gian hàng sách điện tử giới thiệu văn hóa các dân tộc; trò chơi dân gian các dân tộc,...

- Phối hợp Ban Tuyên giáo Quận ủy thực hiện công tác tổ chức biểu diễn tuyên truyền, quảng bá kịch múa "Tổ quốc" - tác phẩm nghệ thuật chủ đề Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh cấp Thành phố trong cán bộ, đảng viên và Nhân dân trên địa bàn quận.

- Tổ chức đội tham dự Hội thi "Gỏi - Nấu bánh tét" lần thứ XII - Năm 2024 của Thành phố và đạt giải Khuyến khích; tham dự Hội thi "Gỏi - nấu bánh chưng" lần VI năm 2024, đạt Giải Ba toàn Thành phố.

- Cử lực lượng tham gia Lớp tập huấn múa Chăm, Khmer (nâng cao) của Trung tâm Văn hóa Thành phố.

3.2. Công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể

- Phòng Văn hóa và Thông tin quận Tân Phú phát hành Công văn số 413/VHTT ngày 23/4/2024 gửi Ủy ban nhân dân 11 phường, Trung tâm Văn hóa - Thể dục thể thao quận đề nghị phối hợp rà soát, kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể Đờn ca tài tử và Hát Ca trù trên địa bàn quận. Đồng thời phối hợp các đơn vị triển khai rà soát các loại hình di sản văn hóa phi vật thể theo Khoản 1 Điều 4 Thông tư số 04/2010/TT-BVHTTDL ngày 30/6/2010 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Ủy ban nhân dân 11 phường, Trung tâm Văn hóa - Thể dục thể thao quận đã triển khai đến Tổ nghiệp vụ, các ban ngành, khu phố để rà soát danh sách tổ chức, cá nhân hoạt động, sinh hoạt trong các Câu lạc bộ văn hóa, văn nghệ; hoạt động quản lý của địa phương để tiếp cận, thu thập thông tin và lập báo cáo kiểm kê.

- Công tác quản lý và bảo tồn đối với di sản văn hóa phi vật thể được công nhận Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ và Hát Ca trù:

- + Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ: có 06 câu lạc bộ và 79 tài tử đang hoạt động.

- + Không có loại hình Hát Ca trù hoạt động trên địa bàn quận.

- Kết quả rà soát, kiểm kê các loại hình di sản văn hóa phi vật thể có ở địa phương theo Khoản 1 Điều 4 Thông tư số 04/2010/TT-BVHTTDL ngày 30/6/2010 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch. Trên địa bàn quận hiện có:

- + Nghề thủ công truyền thống "làm lồng đèn": có 01 hộ gia đình, với 3 thành viên tại phường Phú Trung, hoạt động dưới hình thức nhận gia công.

- + Nghệ thuật trình diễn dân gian: Câu lạc bộ "Đàn tính hát then" với 21 thành viên đang sinh hoạt tại phường Tân Sơn Nhì; Câu lạc bộ "Ví dặm, tiếng hát sông quê" với 10 thành viên đang sinh hoạt tại TTVH-TDĐT quận.

- Hoạt động bảo tồn và phát triển nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ, Đoàn tính hát then: Trung tâm Văn hóa - Thể dục thể thao quận hỗ trợ tốt nhất về cơ sở vật chất cho các câu lạc bộ hoạt động (địa điểm sinh hoạt, công tác tổ chức biểu diễn, giao lưu, tập huấn...). Hỗ trợ kinh phí hoạt động cho câu lạc bộ cấp quận là 500.000 đồng/quý, tạo điều kiện cho các câu lạc bộ tham gia các chương trình biểu diễn để tự đảm bảo nguồn kinh phí sinh hoạt cho câu lạc bộ. Duy trì sinh hoạt câu lạc bộ Đờn ca tài tử cấp quận, phường và giới thiệu các bài mới do hội viên câu lạc bộ tập dợt, biểu diễn giao lưu với các câu lạc bộ trong và ngoài Thành phố. Định kỳ 2 năm, Trung tâm Văn hóa - Thể dục thể thao quận tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử cấp quận dành cho các câu lạc bộ Đờn ca tài tử và người dân trên địa bàn quận tham gia, qua đó phát hiện những giọng ca hay làm nòng cốt cho phong trào Đờn ca tài tử trên địa bàn quận, cũng như góp phần bảo tồn và quảng bá loại hình nghệ thuật này.

- TTVH-TDTT tiếp tục duy trì và phát huy giá trị nghệ thuật đờn ca tài tử trên địa bàn quận, tổ chức chương trình giao lưu đờn ca tài tử định kỳ mỗi tháng 02 lần tại các câu lạc bộ. Hội viên các Câu lạc bộ đa số là những tài tử ca, tài tử đờn có chuyên môn và kinh nghiệm, đang công tác ở Đài Tiếng nói nhân dân, các trường đại học, Nhạc viện TP.HCM... Bên cạnh đó, cũng có những hội viên đơn thuần chỉ là yêu thích loại hình nghệ thuật này và mong muốn có được sân chơi bổ ích, lành mạnh, được giao lưu, học hỏi thêm từ những người đi trước. Tất cả đều có chung niềm đam mê và mong muốn gìn giữ, phát triển loại hình nghệ thuật Đờn ca tài tử.

- Chủ động mời các nghệ nhân, nghệ sĩ đến giao lưu trong các buổi sinh hoạt CLB để giúp cho hội viên tìm hiểu rõ hơn về chuyên môn, qua các buổi giao lưu đã giúp cho các thành viên CLB nắm vững về chuyên môn, các lớp và bản đờn ca tài tử.

- Nhằm duy trì và phát huy những kết quả đạt được, đảm bảo tính liên tục, từ năm 2019 đến nay, Trung tâm Văn hóa - Thể dục thể thao quận đã phối hợp các trường học trên địa bàn quận tổ chức biểu diễn và giới thiệu các loại hình nghệ thuật đờn ca tài tử đến với học sinh và giáo viên, năm 2024 đã thực hiện 18 chương trình ở các trường phổ thông trên địa bàn quận, phục vụ hơn 20.000 lượt học sinh và giáo viên.

- Trung tâm Văn hóa - Thể dục thể thao quận tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử cấp quận nhằm tạo điều kiện cho các câu lạc bộ của phường và các tài tử ca, tài tử đờn giao lưu biểu diễn. Đồng thời tham gia liên hoan cấp thành phố. Các chương trình biểu diễn nghệ thuật, hội nghị của quận và cơ sở đều xây dựng và thiết kế các tiết mục Đờn ca tài tử biểu diễn phục vụ, cụ thể: Tham gia biểu diễn phục vụ các chương trình chính trị, kỷ niệm các ngày lễ lớn của đất nước, của dân tộc, biểu diễn nghệ thuật truyền thống phục vụ học sinh các trường học trên địa bàn quận.

3.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa

Tại quận Tân Phú, việc ứng dụng công nghệ thông tin trong bảo tồn và phát huy di sản văn hóa cũng đang được chú trọng, dù không có nhiều di sản văn

hóa lâu đời như các khu vực khác. Tuy nhiên, quận Tân Phú vẫn có những nét văn hóa đặc trưng và các hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin để bảo tồn và phát triển các giá trị văn hóa của quận:

- Quản lý thông tin di tích qua nền tảng số: Chùa Vạn Phước, Nhà thờ Tân Phú đã được đưa vào các nền tảng thông tin số để phổ biến rộng rãi. Các ứng dụng điện thoại hoặc website có thể cung cấp thông tin chi tiết về các công trình này, giới thiệu lịch sử, kiến trúc và các hoạt động văn hóa, tôn giáo gắn liền với chúng.

- Số hóa tài liệu địa phương: Quận Tân Phú đã bắt đầu lưu trữ các tài liệu về lịch sử, văn hóa, các sự kiện quan trọng của quận trên các nền tảng trực tuyến. Điều này giúp người dân và khách tham quan dễ dàng truy cập và tìm hiểu về các hoạt động văn hóa của quận.

- Phát triển ứng dụng di động về văn hóa cộng đồng: Quận Tân Phú có nhiều cộng đồng dân cư với văn hóa đa dạng, trong đó có nhiều người dân tộc thiểu số sinh sống. Việc ứng dụng công nghệ thông tin giúp kết nối cộng đồng và quảng bá các hoạt động văn hóa, phong tục tập quán qua các ứng dụng di động hoặc website. Những ứng dụng này có thể cung cấp thông tin về các lễ hội, phong tục và các hoạt động cộng đồng, giúp bảo tồn văn hóa truyền thống.

- Các chương trình nghệ thuật cộng đồng trực tuyến: Tân Phú cũng đã tổ chức các sự kiện văn hóa, nghệ thuật truyền thống qua các kênh trực tuyến. Ví dụ, các chương trình giới thiệu về nghệ thuật múa, ca nhạc dân gian hoặc các hoạt động lễ hội, qua đó kết nối cộng đồng và tạo cơ hội cho người dân trải nghiệm và bảo tồn các giá trị văn hóa của mình.

Ứng dụng công nghệ trong giáo dục văn hóa cho thế hệ trẻ:

- Giáo dục văn hóa qua nền tảng trực tuyến: Các trường học tại Tân Phú đang tích cực ứng dụng công nghệ thông tin trong việc giáo dục văn hóa cho học sinh. Chẳng hạn, qua các nền tảng học trực tuyến, học sinh có thể tham gia các khóa học về di sản văn hóa, các hoạt động giới thiệu về các giá trị văn hóa của địa phương và của cả nước. Các tài liệu học tập có thể được số hóa dưới dạng video, tài liệu điện tử để học sinh dễ dàng tiếp cận.

- Tổ chức các lớp học trực tuyến về di sản văn hóa: Các trung tâm văn hóa, các nhà văn hóa quận Tân Phú đã tổ chức các lớp học trực tuyến hoặc các chương trình ngoại khóa về bảo tồn di sản, tìm hiểu về các loại hình nghệ thuật dân gian, giúp thế hệ trẻ hiểu và trân trọng những giá trị văn hóa của quận và đất nước.

Ứng dụng công nghệ thông tin trong việc quảng bá di sản qua du lịch:

- Ứng dụng du lịch thông minh: Quận Tân Phú đã bắt đầu phát triển các ứng dụng di động hoặc website giới thiệu các địa điểm du lịch văn hóa, lịch sử trong quận. Những ứng dụng này giúp du khách có thể tìm hiểu về các điểm đến văn hóa, lịch sử, hoặc tham gia các tour du lịch ảo qua điện thoại. Đây cũng là một cách để kết hợp giữa việc bảo tồn và phát triển du lịch tại địa phương.

- Phát triển du lịch cộng đồng và làng nghề truyền thống: Các làng nghề truyền thống, chẳng hạn như nghề thủ công mỹ nghệ, nghề làm đồ gỗ, cũng có thể được giới thiệu qua các nền tảng số, từ đó phát triển du lịch cộng đồng và bảo tồn những nghề truyền thống của quận.

Chỉ đạo Phòng Văn hóa và Thông tin ban hành Công văn số 158/VHTT ngày 20/02/2024 đề xuất nội dung đặt hàng nhiệm vụ khoa học và công nghệ năm 2024 với nội dung: “Không gian ảo 3D Di tích lịch sử Địa đạo Phú Thọ Hòa”, mục tiêu: Số hóa mô hình 3D và chuyển thông tin các hiện vật được lưu trữ và trưng bày từ dạng vật lý sang dạng kỹ thuật số nhằm thu hút khách tham quan trải nghiệm tìm hiểu thông tin dễ dàng, sinh động, hấp dẫn hơn trong mô hình không gian 3D kết hợp và đảm bảo khả năng bảo tồn, gìn giữ trong tương lai. Xây dựng phần mềm ứng dụng công nghệ thông minh để hình thành môi trường, không gian di tích thông minh để đáp ứng tốt nhất việc học tập nghiên cứu, tham quan trải nghiệm theo hướng hiện đại, thông minh phục vụ du khách trên thực tế và từ xa.

3.4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa

Công tác đào tạo, bồi dưỡng nhân lực di sản văn hóa tại quận Tân Phú, TP.HCM hiện nay đang được chú trọng để đảm bảo sự phát triển bền vững của các giá trị văn hóa địa phương, đồng thời nâng cao nhận thức cộng đồng về bảo tồn và phát huy di sản văn hóa.

Đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý di sản:

- Tổ chức các lớp tập huấn chuyên sâu: Các lớp đào tạo và bồi dưỡng về quản lý di sản văn hóa, bảo tồn và phát huy giá trị di sản thường xuyên được tổ chức cho đội ngũ cán bộ, nhân viên làm công tác quản lý di sản tại quận Tân Phú. Các chương trình này giúp cán bộ nắm bắt được các kiến thức cơ bản về pháp lý liên quan đến di sản, các phương pháp bảo tồn hiện đại, cũng như các kỹ năng cần thiết trong công tác quản lý và phát huy giá trị di sản văn hóa.

- Hợp tác với các cơ sở đào tạo chuyên ngành: Quận Tân Phú cũng có thể hợp tác với các trường đại học, viện nghiên cứu hoặc các cơ sở đào tạo chuyên sâu về văn hóa, lịch sử để tổ chức các khóa đào tạo chuyên môn cho đội ngũ cán bộ quản lý di sản. Điều này giúp đội ngũ cán bộ có thể tiếp cận các phương pháp bảo tồn, nghiên cứu và phát huy di sản văn hóa một cách hiệu quả hơn.

Bồi dưỡng nhân lực trong cộng đồng:

- Đào tạo nhân lực bảo tồn di sản phi vật thể: Tại quận Tân Phú, công tác đào tạo bồi dưỡng nhân lực cũng tập trung vào bảo tồn di sản phi vật thể, như các loại hình nghệ thuật truyền thống, lễ hội, phong tục tập quán của cộng đồng. Các lớp học, khóa đào tạo và chương trình bồi dưỡng nhằm giúp cộng đồng hiểu rõ hơn về giá trị của di sản phi vật thể và cách thức bảo tồn, như đào tạo các nghệ nhân, thợ thủ công, nghệ sĩ dân gian... Các lớp học này cũng giúp bảo vệ và phát huy các giá trị văn hóa dân gian tại địa phương.

- Chương trình đào tạo nghề thủ công truyền thống: Một số nghề thủ công

truyền thống, chẳng hạn như nghề làm đồ gỗ, thủ công mỹ nghệ, có thể được giới thiệu và đào tạo tại quận. Các khóa học này giúp nâng cao tay nghề cho người dân, từ đó bảo tồn và phát triển các nghề truyền thống của quận Tân Phú, tạo ra nguồn nhân lực có kỹ năng chuyên môn để bảo vệ và phát triển các giá trị di sản.

Phát triển nguồn nhân lực qua các hoạt động giáo dục:

Giáo dục di sản văn hóa trong nhà trường: Các trường học tại Tân Phú, từ cấp tiểu học đến trung học phổ thông, đều có thể triển khai các chương trình giáo dục về di sản văn hóa, giúp học sinh nhận thức và trân trọng các giá trị văn hóa truyền thống. Ngoài các môn học chính khóa, các buổi ngoại khóa, tham quan di tích, bảo tàng và các lớp học trực tuyến về di sản cũng được tổ chức để giáo dục cho thế hệ trẻ về vai trò và giá trị của di sản văn hóa.

II. ĐÁNH GIÁ THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, TÒN TẠI HẠN CHẾ VÀ GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC

1. Đánh giá chung

1.1. Thuận lợi

Công tác bảo tồn di sản văn hóa tại quận Tân Phú có nhiều thuận lợi, từ sự quan tâm của chính quyền địa phương, cộng đồng nhận thức về bảo tồn di sản, đến sự phát triển của hạ tầng giao thông và công nghệ thông tin. Những yếu tố này tạo cơ hội để quận Tân Phú tiếp tục phát huy các giá trị văn hóa đặc sắc của mình, đồng thời bảo tồn và truyền bá di sản văn hóa đến thế hệ trẻ và du khách, góp phần bảo vệ bản sắc văn hóa của cộng đồng.

Vị trí địa lý và sự phát triển đô thị:

- Quận Tân Phú nằm trong khu vực đô thị phát triển năng động của TP.HCM, gần các trung tâm văn hóa, lịch sử và du lịch lớn như quận 1, quận 3. Điều này tạo điều kiện thuận lợi trong việc kết nối, chia sẻ tài nguyên và thông tin về di sản với các khu vực khác trong thành phố.

- Với hệ thống giao thông hiện đại và thuận tiện, việc di chuyển đến các điểm di tích văn hóa, bảo tàng hay các địa điểm di sản trong quận dễ dàng hơn, giúp tạo điều kiện thuận lợi cho việc bảo tồn và quảng bá di sản văn hóa.

Sự quan tâm và đầu tư từ các cấp chính quyền:

- Các chính sách của TP.HCM và quận Tân Phú ngày càng chú trọng đến công tác bảo tồn và phát huy di sản văn hóa. Chính quyền địa phương có kế hoạch bảo tồn các di tích, lễ hội và các giá trị văn hóa của cộng đồng, từ đó hỗ trợ các hoạt động bảo vệ và phát huy di sản tại quận.

- Cộng đồng dân cư ở quận Tân Phú, đặc biệt là các cộng đồng dân tộc thiểu số và cộng đồng người Hoa, có sự nhận thức ngày càng cao về tầm quan trọng của việc bảo tồn các giá trị văn hóa truyền thống, như các lễ hội, phong tục tập quán. Chính sự ý thức này từ cộng đồng giúp tăng cường các hoạt động bảo vệ và phát huy di sản văn hóa.

- Công nghệ thông tin ngày càng được ứng dụng rộng rãi trong công tác bảo tồn di sản văn hóa tại quận Tân Phú. Các công cụ số hóa tài liệu, hiện vật, xây dựng mô hình 3D, thực tế ảo (AR/VR) giúp bảo vệ các di sản vật thể và phi vật thể hiệu quả hơn, đồng thời dễ dàng tiếp cận và quảng bá di sản đến cộng đồng và du khách.

1.2. Khó khăn, tồn tại, hạn chế và nguyên nhân

- Thiếu các di tích lịch sử và văn hóa nổi bật: Quận Tân Phú không có nhiều di tích văn hóa, lịch sử đặc sắc như các quận trung tâm khác của TP.HCM (quận 1, quận 3), điều này hạn chế khả năng phát triển các chương trình bảo tồn và quảng bá di sản vật thể. Một số công trình, di tích chỉ mang tính chất địa phương và chưa được nhận diện rõ ràng trong chiến lược bảo tồn di sản thành phố.

- Sự gia tăng đô thị hóa và xây dựng mới: Quá trình đô thị hóa nhanh chóng tại Tân Phú dẫn đến việc nhiều công trình di tích lịch sử, các kiến trúc cổ bị phá dỡ hoặc biến đổi không phù hợp. Các công trình mới xây dựng đôi khi không bảo vệ được nét văn hóa đặc trưng của quận, làm mất dần các giá trị di sản vật thể.

- Thiếu sự quan tâm và bảo tồn di sản phi vật thể: Mặc dù quận Tân Phú có nhiều lễ hội và phong tục tập quán của các cộng đồng dân cư (như người Việt, người Hoa), nhưng việc bảo tồn các di sản phi vật thể như nghệ thuật dân gian, lễ hội truyền thống và các nghi thức văn hóa đang gặp khó khăn. Cộng đồng có thể không nhận thức đầy đủ về giá trị của di sản phi vật thể hoặc thiếu sự tham gia tích cực vào các hoạt động bảo tồn.

- Sự thay đổi nhanh chóng trong lối sống và tập quán: Với sự phát triển của đô thị, các yếu tố văn hóa truyền thống đang dần bị lãng quên, đặc biệt trong các lớp trẻ. Các phong tục, tập quán của cộng đồng có thể bị mai một do sự thay đổi trong lối sống hiện đại, khiến cho việc duy trì các giá trị văn hóa truyền thống gặp nhiều thử thách.

2. Giải pháp khắc phục

- Cần đưa các chương trình giáo dục về di sản văn hóa vào chương trình giảng dạy trong các trường học từ cấp tiểu học đến trung học phổ thông. Những buổi ngoại khóa, tham quan các di tích, bảo tàng địa phương giúp học sinh hiểu rõ hơn về tầm quan trọng của việc bảo tồn di sản văn hóa.

- Tăng cường các hoạt động tuyên truyền, hội thảo, triển lãm về di sản văn hóa tại các khu dân cư, trường học và cộng đồng. Qua đó, nâng cao nhận thức của cộng đồng về giá trị văn hóa truyền thống và vai trò của việc bảo tồn.

- Ứng dụng công nghệ hiện đại như số hóa tài liệu, hiện vật, sử dụng mô hình 3D, thực tế ảo (AR/VR) để tái hiện di sản văn hóa. Điều này không chỉ giúp bảo tồn mà còn giúp quảng bá các giá trị văn hóa đến với cộng đồng và du khách.

- Phát triển các tuyến du lịch gắn liền với các di sản văn hóa, như các tour tham quan các di tích, lễ hội truyền thống, làng nghề thủ công, và các chương

trình trải nghiệm văn hóa địa phương. Du lịch văn hóa không chỉ giúp phát triển kinh tế mà còn là một công cụ quan trọng trong việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản.

- Một số nghề thủ công truyền thống của cộng đồng người Hoa và người Việt tại Tân Phú có thể được bảo tồn và phát triển thành các sản phẩm du lịch, văn hóa đặc trưng. Các lớp đào tạo nghề thủ công, từ việc truyền dạy cho các thế hệ trẻ về kỹ thuật làm gốm, đan lát, làm đồ gỗ truyền thống sẽ giúp bảo tồn và phát huy các giá trị nghề truyền thống.

III. NHIỆM VỤ TRIỂN KHAI NĂM 2025

- Tiến hành khảo sát các di sản văn hóa vật thể và phi vật thể có giá trị tại quận, bao gồm các di tích lịch sử, các công trình kiến trúc cổ, các lễ hội, phong tục tập quán của cộng đồng dân cư (người Việt, người Hoa).

- Khuyến khích sự tham gia của cộng đồng trong việc bảo vệ di sản, xây dựng đội ngũ cộng tác viên là những người dân địa phương có kiến thức về di sản văn hóa, tham gia vào các hoạt động bảo tồn.

- Ứng dụng công nghệ thông tin, số hóa các tài liệu, hình ảnh, video về di sản văn hóa để bảo tồn lâu dài và thuận tiện cho việc truyền bá. Việc sử dụng mô hình 3D, thực tế ảo (AR/VR) để tái hiện các di tích, sự kiện văn hóa sẽ giúp tăng cường khả năng bảo tồn và quảng bá di sản.

- Đẩy mạnh các chương trình tuyên truyền về giá trị di sản văn hóa tại các trường học, cộng đồng dân cư, tổ chức các buổi hội thảo, triển lãm, và sự kiện để nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của bảo tồn di sản.

- Tổ chức các hoạt động trải nghiệm, như các buổi trình diễn nghệ thuật dân gian, tái hiện lễ hội truyền thống, giúp cộng đồng và du khách tham gia trực tiếp vào các hoạt động bảo tồn.

- Tổ chức các lễ hội, hoạt động văn hóa dân gian thường niên nhằm bảo tồn các lễ hội truyền thống, trò chơi dân gian và các phong tục tập quán đặc trưng của cộng đồng dân cư tại quận Tân Phú, như các lễ hội dân gian của cộng đồng người Hoa.

- Phát triển các tuyến du lịch kết hợp tham quan các di tích văn hóa, lễ hội truyền thống, và các làng nghề thủ công tại Tân Phú. Tạo ra các sản phẩm du lịch gắn liền với di sản văn hóa đặc sắc của quận.

- Tiếp tục triển khai thực hiện Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn quận Tân Phú- năm 2025. Đề án “Bảo tồn, phát huy trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số Việt Nam trong giai đoạn hiện nay đến năm 2025 trên địa bàn quận. Đề án bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ đến năm 2025 trên địa bàn quận.

- Tham mưu triển khai thực hiện Nghị quyết số 16-NQ/QU ngày 25/10/2022 của Ban Chấp hành Đảng bộ quận về lãnh đạo, thực hiện quản lý, bảo tồn, phát huy giá trị Di tích lịch sử Địa đạo Phú Thọ Hòa.

IV. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Không có.

Nơi nhận:

- Sở Văn hóa và Thể thao;
- Lưu: VT, Tủ.

**KT. TRƯỞNG PHÒNG
PHÓ TRƯỞNG PHÒNG**

Ngô Tấn Nam

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện kế hoạch chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025

Thực hiện Công văn số 6545/SVHTT-DSVH ngày 11 tháng 12 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao về việc báo cáo kết quả thực hiện kế hoạch chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025;

Phòng Văn hóa và Thông tin báo cáo kết quả thực hiện kế hoạch chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025, như sau:

I. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Triển khai ban hành các văn bản thực hiện Kế hoạch chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024

Nhằm đảm bảo triển khai thực hiện có hiệu quả Quyết định số 1230/QĐ-TTg ngày 15 tháng 7 năm 2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Chương trình Bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021 - 2025 và Quyết định số 2026/QĐ-TTg ngày 02 tháng 12 năm 2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Chương trình số hóa Di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021 - 2030, góp phần bảo tồn và phát huy giá trị các di sản, các công trình có giá trị tiêu biểu quốc gia, có ý nghĩa chính trị, văn hóa, lịch sử, truyền thống trên địa bàn Huyện, như sau:

- Kế hoạch số 194/KH-UBND ngày 26 tháng 5 năm 2023 về triển khai thực hiện Chương trình Bảo tồn, phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên địa bàn huyện Nhà Bè đến năm 2030;

- Quyết định số 439/QĐ-UBND ngày 05 tháng 3 năm 2024 về việc thành lập đoàn kiểm tra việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn huyện Nhà Bè;

- Công văn số 1746/UBND ngày 24 tháng 7 năm 2024 về việc góp ý với dự thảo Nghị quyết bãi bỏ Nghị quyết số 17/2013/HĐND của Hội đồng nhân dân Thành phố;

- Công văn số 2008/UBND-VX ngày 21 tháng 8 năm 2024 về việc góp ý dự thảo Tờ trình và dự thảo Nghị quyết thực hiện chính sách hỗ trợ đối với văn nghệ sĩ, nghệ nhân và câu lạc bộ trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể tại Thành phố Hồ Chí Minh;

- Công văn số 2007/UBND ngày 21 tháng 8 năm 2024 về việc góp ý dự thảo triển khai Nghị định số 39/2024/NĐ-CP ngày 16 tháng 4 năm 2024 của Chính phủ quy định biện pháp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể trong các Danh sách của UNESCO và Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện kế hoạch của địa phương

Phòng Văn hóa và Thông tin đã chủ động xây dựng văn bản để tổ chức triển khai thực hiện như: Công văn số 444/VHTT ngày 09 tháng 7 năm 2024 của Phòng Văn hóa và Thông tin về việc kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn huyện Nhà Bè; Công văn số 593/VHTT ngày 09 tháng 9 năm 2024 về việc triển khai Kế hoạch số 3412/KH-SVHTT ngày 17 tháng 7 năm 2024 của Sở Văn hóa và Thể thao; Công văn số 820/VHTT ngày 05 tháng 11 năm 2024 về việc triển khai thực hiện công tác phòng chống thiên tai, an ninh, an toàn tại di tích Đình Phú Xuân.

Qua triển khai các văn bản của Trung ương, Thành Phố, đến các xã thị trấn đã góp phần nâng cao ý thức, trách nhiệm các cấp, các ngành và cộng đồng trong thực hiện các quy định của pháp luật về di sản văn hóa; thực hiện có hiệu quả công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di sản trên địa bàn.

3. Các kết quả cụ thể

3.1. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa

Trong thời gian qua, được Ủy ban nhân dân huyện Nhà Bè luôn quan tâm chỉ đạo thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước, bảo tồn và phát huy giá trị di sản lịch sử - văn hóa, di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn quận theo đúng quy định của Luật Di sản văn năm 2001, sửa đổi, bổ sung năm 2009, các Nghị định, Thông tư hướng dẫn thi hành Luật Di sản văn hóa và Nghị quyết số 52/NQ-HĐND ngày 08 tháng 12 năm 2019 của Hội đồng nhân dân Thành phố, kết quả như sau:

- Phối hợp với Ủy ban nhân dân thị trấn Nhà Bè hướng dẫn thành lập và thường xuyên kiện toàn, củng cố Ban Quản lý di tích Đình Phú Xuân, ngoài các thành viên Ban Quản lý là những người có uy tín được người dân bầu ra thì còn có sự tham gia của các cơ quan, đơn vị, ban ngành, đoàn thể là thành viên nhằm đảm bảo thực hiện tốt công tác quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị của các di tích.

- Tham mưu Ủy ban nhân dân Huyện tuyên truyền, quán triệt đến các cơ quan, đơn vị và Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn triển khai thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật về công tác bảo tồn di sản văn hóa trên địa bàn quản lý như: thực hiện nghiêm Luật Di sản văn hóa, các văn bản hướng dẫn thi hành Luật Di sản văn hóa

và các quy định về đầu tư, xây dựng khi triển khai các dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích (bao gồm tất cả các dự án sử dụng nguồn vốn ngân sách hay ngoài ngân sách); hướng dẫn quy trình, quy định, thủ tục triển khai các dự án, báo cáo kinh tế - kỹ thuật, thiết kế bản vẽ thi công tu bổ di tích theo văn bản góp ý, hướng dẫn và thẩm định của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố để bảo vệ, giữ gìn được yếu tố gốc tạo nên di tích; các mục tiêu, giải pháp nhằm bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa theo Quyết định số 1230/QĐ-TTg ngày 15 tháng 7 năm 2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình bảo tồn và phát huy giá trị Di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021 - 2025. Đồng thời đảm bảo không để xảy ra tình trạng mất an ninh trật tự, xâm hại, lấn chiếm, tu bổ, tôn tạo trái quy định đối với Di tích Đình Phú Xuân.

- Thường xuyên tổ chức tuyên truyền, hướng dẫn việc thực hiện nếp sống văn minh cho khách tham quan, người tham gia các hoạt động tại Di tích như: không mua bán, đốt pháo, đốt và thả đèn trời; không thực hiện các hoạt động mê tín, dị đoan, các hình thức cờ bạc và các hành vi vi phạm pháp luật khác nhằm đảm bảo sự trang trọng, tôn nghiêm và phát huy văn hóa truyền thống, phong tục tập quán tốt đẹp của dân tộc tại Di tích Đình Phú Xuân.

- Phối hợp với Ủy ban nhân dân thị trấn Nhà Bè thường xuyên kiểm tra để có biện pháp bảo vệ, bảo quản hiện vật, tài liệu, không để xảy ra việc mất, hư hỏng hiện vật, tài liệu tại Di tích Đình Phú Xuân.

- Phối hợp với Ban Quản lý di tích Đình Phú Xuân kịp thời báo cáo Ủy ban nhân dân Huyện về nguy cơ mất an toàn và đề xuất biện pháp gia cố, tăng cường khả năng chịu lực của hệ tường, mái công trình và cây xanh trong khuôn viên Đình trong mùa mưa bão hàng năm.

- Hàng năm, phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố thực hiện tốt Quyết định số 30/2011/QĐ-UBND ngày 19 tháng 5 năm 2011 của Ủy ban nhân dân Thành phố về chế độ hỗ trợ hoạt động cho các di tích.

- Phối hợp với Ban Quản lý Di tích Đình Phú Xuân, Công an Huyện, Ủy ban nhân dân thị trấn Nhà Bè tổ chức tập huấn phòng cháy, chữa cháy cho thành viên Ban Quản lý di tích và người dân gần khu vực Đình.

3.2. Công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể

- Để bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử (ĐCTT), Phòng Văn hóa và Thông tin tham mưu Ủy ban nhân dân huyện Nhà Bè tổ chức và phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể, Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn triển khai nhiều chương trình, hoạt động thiết thực như: đẩy mạnh công tác tuyên truyền, quảng bá về ĐCTT; sưu tầm, phân loại các bài bản; xây dựng các mô hình hoạt động mới; tổ chức đào tạo, truyền dạy ĐCTT; các hoạt động biểu diễn, giao lưu, liên hoan, hội thi, hội diễn, lồng ghép các hoạt động văn hóa, văn nghệ... đã làm cho nghệ thuật ĐCTT ngày càng gần gũi hơn với công chúng, nhất là giới tài tử và người mộ điệu ở Nhà Bè.

- Trong năm qua, đã tổ chức nhiều cuộc thi, liên hoan ĐCTT cấp huyện và các Hội thi ĐCTT tại 07 xã, thị trấn và thực hiện chương trình giao lưu nghệ thuật ĐCTT để phục vụ Nhân dân, tạo sân chơi bổ ích cho các câu lạc bộ (CLB) tham gia, nhằm “giữ lửa” cho những người tham gia hoạt động trong lĩnh vực này, cống hiến, gắn bó với nghề như: Tổ chức 17 chương trình biểu diễn, không gian ĐCTT phục vụ các sự kiện chính trị, kỷ niệm các ngày lễ lớn, lễ hội, hoạt động quảng bá du lịch trên sông thu hút đông đảo nhân dân tham gia. Vừa qua, hoạt động giao lưu ĐCTT “Trên bến dưới thuyền” tại huyện Nhà Bè cũng đã được thực hiện và đã mang lại kết quả khả quan trong việc quảng bá và truyền dạy ĐCTT cho người dân đam mê loại hình nghệ thuật này.

- Tham gia các cuộc Liên hoan do Trung tâm Văn hóa Thành phố tổ chức và đã đạt được một số thành tích đáng kể trong hoạt động phong trào ĐCTT. Giao lưu ĐCTT với các quận, huyện bạn lân cận như huyện Cần Giờ, quận 8, quận 4 và huyện Nhơn Trạch tỉnh Đồng Nai. Đây là một trong những cách để duy trì, phát triển phong trào ĐCTT, tạo sân chơi đồng bộ, sinh động, giúp phát hiện, bồi dưỡng những nhân tố mới, làm nòng cốt cho phong trào ĐCTT tại cơ sở.

- Tổ chức triển lãm ảnh về hoạt động ĐCTT, 01 cuộc tọa đàm về ĐCTT, 01 lớp bồi dưỡng nghiệp vụ Kỹ năng ĐCTT cho thanh thiếu niên và kiến thức về nghệ thuật ĐCTT. Việc truyền dạy ĐCTT tại cộng đồng vẫn được duy trì tương đối tốt, điển hình như xã Long Thới và Hiệp Phước có 02 điểm truyền dạy.

- Toàn Huyện hiện có 6 câu lạc bộ (CLB) tại 6 xã và 2 câu lạc bộ ĐCTT huyện, với trên 80 hội viên tham gia. Có nhiều câu lạc bộ là nòng cốt thường xuyên duy trì tập luyện và sinh hoạt đã tạo được sinh khí vui tươi, lành mạnh trong nhân dân. Một số địa phương có cách làm hay để phát triển phong trào ĐCTT như xã Hiệp Phước và xã Long Thới phối hợp sinh hoạt chung định kỳ hàng tháng để giảm kinh phí và buổi sinh hoạt nhiều hội viên mang lại hiệu quả hơn. Mô hình hoạt động ĐCTT thường xuyên kết hợp với phục vụ khách du lịch cũng đã được Huyện đề ra.

- Tham mưu Ủy ban nhân dân Huyện hỗ trợ, phân bổ 01 suất biểu diễn nghệ thuật Trần Hữu Trang cho Đình Phú Xuân vào dịp Lễ cúng Kỳ Yên (tháng 02 âm lịch) thu hút đông đảo người dân trên địa bàn đến tham dự.

- Phối hợp với Sở Văn và Thể thao, Trung tâm Bảo tồn di tích Thành phố phục chế lại sắc phong của Đình Phú Xuân.

3.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong di sản văn hóa

Tham mưu Ủy ban nhân dân Huyện phối hợp Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố và các Sở có liên quan triển khai các hướng dẫn về ứng dụng công nghệ thông tin trong bảo tồn, phát huy giá trị các di tích như: xây dựng chuyên mục tuyên truyền, quảng bá rộng rãi về việc bảo tồn, phát huy giá trị các di sản văn hóa trên Trang thông tin điện tử Huyện; ứng dụng công nghệ thông tin và các công cụ tiện ích của mạng xã

hội để quảng bá di sản gắn với du lịch, tiếp cận với du khách nhanh và hiệu quả thiết thực hơn.

Phối hợp với VNPT khảo sát và lắp đặt Wifi miễn phí tại di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Phú Xuân.

3.4. Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực di sản văn hóa

- Thường xuyên cử cán bộ, công chức tham dự các hội nghị, hội thảo, tập huấn, học tập, nghiên cứu, trao đổi kinh nghiệm về di sản văn hóa do Thành phố tổ chức.

- Phổ biến một số văn bản quản lý nhà nước về di sản văn hóa: Luật Di sản văn hóa, các Nghị định của Chính phủ, Thông tư của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, các văn bản hướng dẫn, triển khai của Sở Văn hóa và Thể thao Thành phố. Triển khai các nội dung quản lý Nhà nước về di sản văn hóa như: xếp hạng di tích lịch sử - văn hóa, kiện toàn Ban Quản lý di tích, sử dụng và quản lý các nguồn thu tại di tích, tiếp nhận hiện vật (đồ thờ, tượng thờ) vào di tích, hoạt động bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích; các hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di tích (kiểm kê, lập danh mục các di tích lịch sử - văn hóa đã xếp hạng bị xuống cấp cần bảo quản, tu bổ.

3.5. Hợp tác quốc tế (nếu có): trên địa bàn huyện Nhà Bè hiện nay chưa có hoạt động hợp tác quốc tế về di sản văn hóa.

II. ĐÁNH GIÁ THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC

1. Đánh giá chung

- Trong thời gian qua, được sự quan tâm lãnh đạo của Huyện ủy, Ủy ban nhân dân Huyện công tác bảo tồn di sản văn hóa đã trở thành một trong những nội dung quan trọng trong chương trình hoạt động của các cấp ủy Đảng, chính quyền và các tổ chức chính trị - xã hội và đã đạt được một số kết quả nhất định. Những thành quả của công tác bảo tồn di sản văn hóa đã góp phần tích cực vào sự phát triển kinh tế - xã hội của Huyện, đóng góp vào công cuộc xây dựng đời sống văn hóa trên các lĩnh vực, nâng cao ý thức của các tầng lớp nhân dân, từ đó tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức và hành động trong mỗi cấp ủy, chính quyền, cán bộ, đảng viên và Nhân dân trong việc góp phần bảo tồn di sản văn hóa.

- Việc phối hợp và triển khai thực hiện đồng bộ từ Huyện đến xã, thị trấn trong quản lý, bảo tồn, khai thác và phát huy giá trị các di sản văn hóa luôn đảm bảo thực hiện nghiêm và nhất quán đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước tạo sự chặt chẽ, phát huy tối đa hiệu quả công tác phối kết hợp trong thực hiện nhiệm vụ tại các Di tích qua đó đảm bảo hài hòa các quy hoạch kiến trúc đô thị đã được phê duyệt nhưng tuyệt đối không làm tổn hại, xâm phạm gây nguy hại đến Di tích đã được công nhận trên địa bàn trong thời gian qua.

- Công tác tuyên truyền, truyền thông đã phát huy hiệu quả, hạn chế kịp thời hoạt động trái pháp luật ảnh hưởng nếp sống văn minh tại các Di tích như: kinh doanh dịch vụ hàng hóa trong khuôn viên; biến tướng trong hoạt động cúng, dâng sao giải hạn, lợi dụng nhu cầu chính đáng của người dân để trục lợi; xem bói, gieo quẻ; đốt đồ mã, vàng mã gây mất an toàn trong phòng chống cháy, nổ; ùn tắc giao thông; vi phạm quy định về vệ sinh an toàn thực phẩm, vệ sinh môi trường... đã góp phần nâng cao ý thức, trách nhiệm các cấp, các ngành và cộng đồng trong thực hiện các quy định của pháp luật về di sản văn hóa; thực hiện có hiệu quả công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di sản trên địa bàn.

III. NHIỆM VỤ TRIỂN KHAI NĂM 2025

- Tăng cường tuyên truyền, phổ biến Luật Di sản văn hóa và các văn bản quy phạm pháp luật về di sản văn hóa đến người dân, nhằm phát huy vai trò giám sát của cộng đồng, kịp thời phát hiện, báo cáo cơ quan chức năng về các hành vi vi phạm lấn chiếm, xâm hại di tích.

- Tăng cường công tác đảm bảo an ninh trật tự tại di tích; xây dựng các biện pháp phòng, ngừa và xử lý đối với các hành vi xâm hại, trộm cắp di vật, cổ vật, đồ thờ tự tại di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Phú Xuân; triển khai thực hiện quy định pháp luật về bảo vệ môi trường và kịp thời tham mưu ngăn chặn, xử lý kịp thời các hành vi vi phạm có liên quan.

- Tham mưu Ủy ban nhân dân Huyện ban hành các văn bản triển khai thực hiện các chương trình, kế hoạch bảo vệ và phát huy giá trị các di sản văn hóa theo hướng dẫn của Thành phố; tăng cường tuyên truyền, phổ biến quy định pháp luật về bảo tồn, phát huy giá trị di tích, khuyến khích công tác xã hội hoá trong việc bảo tồn và phát triển di sản văn hoá gắn với du lịch trên địa bàn Huyện.

- Tham mưu Ủy ban nhân dân Huyện hướng dẫn Ban Quản lý di tích Đình Phú Xuân làm hồ sơ về chứng nhận quyền sử dụng đất cho Đình Phú Xuân.

Trên đây là Báo cáo kết quả thực hiện kế hoạch chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam trong năm 2024 và phương hướng nhiệm vụ năm 2025 trên địa bàn huyện Nhà Bè./.

Nơi nhận:

- Sở VH&TT TP;
- UBND Huyện;
- UBND thị trấn Nhà Bè;
- Lưu: VT.

**KT. TRƯỞNG PHÒNG
PHÓ TRƯỞNG PHÒNG**

Nông Thị Kim Mai